

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-05-28 11:09:10+00:00
Aan: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] zhl.nl)
"CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: Maatregelen in kader beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid
"
Geachte [art.5.1-2e]

In het kader van het opstellen van het beheerplan voor het N2000-gebied Kennemerland-Zuid en de maatregelen die vanuit de PAS nodig zijn in het gebied, is door ons berekend welke maatregelen er vanuit de stikstofproblematiek nodig zijn in de terreinen van Zuid-Hollands Landschap.

Bijgaand stuur ik u stukken met een tabel met geschatte maatregelen en kosten.

Met de grote terreinbeheerders in Kennemerland-Zuid, waaronder Waternet en Staatsbosbeheer, hebben we deze maatregelen doorgesproken en geconcretiseerd. Zij zijn inmiddels akkoord met het pakket.

Graag zou ik met u om de tafel gaan om te bespreken wat de noodzaak en wensen zijn voor PAS-maatregelen op uw terreinen (De Blink en Langeveld).

Wilt u mij hierover bellen?

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e] / [art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Beheerplankosten uitgesplitst naar werkzaamheden en TBO's

Maatregelen	totaal (ha)	eenheidsprijs	kosten totaal excl. VAT-kosten	kosten totaal incl. VAT kosten (15%)	kosten BP1 incl VAT
1. Verwijderen struweel (ha)	597,5	€ 6.000,00	€ 3.585.000,00	€ 4.122.750,00	€ 1.374.250,00
NM	124,7		€ 748.200,00	€ 860.430,00	€ 286.810,00
PWN	139		€ 834.000,00	€ 959.100,00	€ 319.700,00
WN	205,1		€ 1.230.600,00	€ 1.415.190,00	€ 471.730,00
SBB	71,2		€ 427.200,00	€ 491.280,00	€ 163.760,00
ZHL	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	57,5		€ 345.000,00	€ 396.750,00	€ 132.250,00
2. Klepelen grazige vegetatie (ha)	5	€ 2.700,00	€ 13.500,00	€ 15.525,00	€ 5.175,00
NM	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PWN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
WN	5		€ 13.500,00	€ 15.525,00	€ 5.175,00
SBB	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
ZHL	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
3. Verwijderen struweel/onderbegroeiing bos (ha)	222	€ 15.900,00	€ 3.529.800,00	€ 4.059.270,00	€ 1.353.090,00
NM	103		€ 1.637.700,00	€ 1.883.355,00	€ 627.785,00
PWN	22,2		€ 352.980,00	€ 405.927,00	€ 135.309,00
WN	76,6		€ 1.217.940,00	€ 1.400.631,00	€ 466.877,00
SBB	11,8		€ 187.620,00	€ 215.763,00	€ 71.921,00
ZHL	1,4		€ 22.260,00	€ 25.599,00	€ 8.533,00
LHN	2		€ 31.800,00	€ 36.570,00	€ 12.190,00
Overig	5		€ 79.500,00	€ 91.425,00	€ 30.475,00
4. Stuioplek, ontgraving laagdikte 15 cm (ha)	258,4	€ 13.200,00	€ 3.410.880,00	€ 3.922.512,00	€ 1.307.504,00
NM	27,1		€ 357.720,00	€ 411.378,00	€ 137.126,00
PWN	68,8		€ 908.160,00	€ 1.044.384,00	€ 348.128,00
WN	101,2		€ 1.335.840,00	€ 1.536.216,00	€ 512.072,00
SBB	29,2		€ 385.440,00	€ 443.256,00	€ 147.752,00
ZHL	2,7		€ 35.640,00	€ 40.986,00	€ 13.662,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	29,4		€ 388.080,00	€ 446.292,00	€ 148.764,00

Maatregelen	totaal (ha)	eenheidsprijs	kosten totaal excl. VAT-kosten	kosten totaal incl. VAT kosten (15%)	kosten BP1 incl VAT
5. Stuifplek, ontgraving laagdikte 50 cm (ha)	78,4	€ 19.800,00	€ 1.552.320,00	€ 1.785.168,00	€ 595.056,00
NM	9		€ 178.200,00	€ 204.930,00	€ 68.310,00
PWN	19,2		€ 380.160,00	€ 437.184,00	€ 145.728,00
WN	30,4		€ 601.920,00	€ 692.208,00	€ 230.736,00
SBB	11		€ 217.800,00	€ 250.470,00	€ 83.490,00
ZHL	1,5		€ 29.700,00	€ 34.155,00	€ 11.385,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	7,3		€ 144.540,00	€ 166.221,00	€ 55.407,00
6A. Nabeheer stuifkuilen (ha)	78,4	€ 10.000,00	€ 784.000,00	€ 901.600,00	€ 300.533,33
NM	9		€ 90.000,00	€ 103.500,00	€ 34.500,00
PWN	19,2		€ 192.000,00	€ 220.800,00	€ 73.600,00
WN	30,4		€ 304.000,00	€ 349.600,00	€ 116.533,33
SBB	11		€ 110.000,00	€ 126.500,00	€ 42.166,67
ZHL	1,5		€ 15.000,00	€ 17.250,00	€ 5.750,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	7,3		€ 73.000,00	€ 83.950,00	€ 27.983,33
6B. Nabeheer exoten (ha)	94	€ 6.000,00	€ 564.000,00	€ 648.600,00	€ 216.200,00
NM	56		€ 336.000,00	€ 386.400,00	€ 128.800,00
PWN	12		€ 72.000,00	€ 82.800,00	€ 27.600,00
WN	25		€ 150.000,00	€ 172.500,00	€ 57.500,00
SBB	1		€ 6.000,00	€ 6.900,00	€ 2.300,00
ZHL	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
7. Plaggen grazige vegetatie (ha)	117	€ 8.200,00	€ 959.400,00	€ 1.103.310,00	€ 367.770,00
NM	10		€ 82.000,00	€ 94.300,00	€ 31.433,33
PWN	37		€ 303.400,00	€ 348.910,00	€ 116.303,33
WN	60		€ 492.000,00	€ 565.800,00	€ 188.600,00
SBB	10		€ 82.000,00	€ 94.300,00	€ 31.433,33
ZHL	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00

Maatregelen	totaal (ha)	eenheidsprijs	kosten totaal excl. VAT-kosten	kosten totaal incl. VAT kosten (15%)	kosten BP1 incl VAT
8. Drukbegrazing (ha/jr)	467	€ 200,00	€ 1.681.200,00	€ 1.933.380,00	€ 644.460,00
NM	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
PWN	239		€ 860.400,00	€ 989.460,00	€ 329.820,00
WN	200		€ 720.000,00	€ 828.000,00	€ 276.000,00
SBB	28		€ 100.800,00	€ 115.920,00	€ 38.640,00
ZHL	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
LHN	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
Overig	0		€ 0,00	€ 0,00	€ 0,00
9. Monitoring (4% projectkosten)			€ 589.284,00	€ 677.676,60	€ 225.892,20
NM			€ 120.152,80	€ 138.175,72	€ 46.058,57
PWN			€ 145.564,00	€ 167.398,60	€ 55.799,53
WN			€ 224.472,00	€ 258.142,80	€ 86.047,60
SBB			€ 56.034,40	€ 64.439,56	€ 21.479,85
ZHL			€ 3.504,00	€ 4.029,60	€ 1.343,20
LHN			€ 1.272,00	€ 1.462,80	€ 487,60
Overig			€ 38.284,80	€ 44.027,52	€ 14.675,84
9. Rijplaten			€ 3.132.000,00	€ 3.601.800,00	€ 1.200.600,00
NM*			€ 751.304,35	€ 864.000,00	€ 288.000,00
PWN*			€ 782.608,70	€ 900.000,00	€ 300.000,00
WN**			€ 939.130,43	€ 1.080.000,00	€ 360.000,00
SBB*			€ 366.521,74	€ 421.500,00	€ 140.500,00
ZHL*			€ 15.652,17	€ 18.000,00	€ 6.000,00
LHN*			€ 5.478,26	€ 6.300,00	€ 2.100,00
Overig*			€ 271.304,35	€ 312.000,00	€ 104.000,00
Totale kosten werkzaamheden, excl. BTW			€ 19.801.384,00	€ 22.771.591,60	€ 7.590.530,53
NM			€ 4.301.277,15	€ 4.946.468,72	€ 1.648.822,91
PWN			€ 4.831.272,70	€ 5.555.963,60	€ 1.851.987,87
WN			€ 7.229.402,43	€ 8.313.812,80	€ 2.771.270,93
SBB			€ 1.939.416,14	€ 2.230.328,56	€ 743.442,85
ZHL			€ 121.756,17	€ 140.019,60	€ 46.673,20
LHN			€ 38.550,26	€ 44.332,80	€ 14.777,60
Overig			€ 1.339.709,15	€ 1.540.665,52	€ 513.555,17
Totale kosten incl onvoorzien (7,5%) excl. storkosten en BTW			€ 21.286.487,80	€ 24.479.460,97	€ 8.159.820,32

* Opgave PWN, 20 km voor 6 jaar gebruikt als norm voor overige TBO-ers; ** Afwijkend t.o.v. norm i.v.m. exacte opgave van Waternet, 24 km

Notitie

Referentienummer

Datum

Kenmerk

24 maart 2014

326430

Betreft

Vragen/aandachtspunten overleg nadere kostencalculatie beheerplanmaatregelen Kennemerland-Zuid, 27 maart 2014

Aanleiding

In de PAS gebiedsanalyses zijn kosten berekend voor het uitvoeren van maatregelen in N2000 gebied Kennemerland-Zuid. Deze maatregelen overlappen voor een groot deel met de maatregelen in het kader van het beheerplan. De kosten voor de PAS zijn gebaseerd op een maatregelen-tabel van DLG uit 2011 en afstemming die Haskoning heeft gehad met enkele beheerders. Door het ontbreken van specifieke informatie over de wijze waarop de kosten zijn opgesteld is het gewenst om de kosten nog eens goed te onderzoeken en ook om te kijken of bepaalde maatregelen gecombineerd dan wel efficiënter uitgevoerd kunnen worden. Uiteindelijk doel hiervan is een door de beheerders gedragen maatregelenpakket te komen dat voldoet aan de eisen die de Natura2000 doelen hieraan stellen en dat ook financieel haalbaar is.

Alvorens de kosten voor de verschillende maatregelen kunnen worden bepaald is het van belang om deze maatregelen eenduidig te beschrijven en de uitgangspunten hiervan te bepalen.

Algemeen input gegevens:

- Kostenramingen van uitgevoerde, vergelijkbare, projecten;
- Ervaringen terreinbeheerders;
- Eenheidsprijzen onderbouwing overzicht 12 mei 2011;
- Ervaringen van beheerders/uitvoerders;
- Staartkosten aannemer, Algemene kosten, winst/risico, eenmalige kosten;
- Voorbereiding/toezichtkosten;
- Onvoorzien 10% ???
- Marktwerving wel/niet verwerken???
- Kwantumkorting?

Werkzaamheden/maatregelen

Van de onderstaande maatregelen worden de totale kosten bepaald uitgaande van de omvang zoals deze in het concept-uitwerking doelen en maatregelen zijn opgenomen;

- Aanleg stuifkuilen, diam. 60 meter;
- Plaggen toplaag bestaande stuifkuilen
- Nabeheer stuifkuilen
- Plaggen overig (vergrassing)
- Verwijderen duindoornstruweel;
- Mogelijke combinatie van boven genoemde werkzaamheden.

Vaststellen uitgangspunten/werkpakketten

Aanleg stuifkuilen, diam. 60 meter, verspreid door het terrein

- Graven en/of plaggen, laagdikte ??;
- Inzet en type materieel / personeel;
- Productie per uur;
- Wat te doen met vrijkomende materiaal;
- Transportafstand ?? km, gemiddelde afstand ??;

- Welke werkzaamheden op plaats van verwerking vrijkomende materiaal;
- Bereikbaarheid locaties.

Plaggen toplaag, bestaande stuifkuilen verspreid door het terrein (60mD) + vergraste delen

- Plaggen toplaag, (helm)- gras enz. laagdikte ??;
- Oppervlakte te plaggen terrein, gemiddeld;
- Inzet en type materieel / personeel;
- Productie per uur;
- Wat te doen met vrijkomende materiaal;
- Transportafstand ?? km, gemiddelde afstand ??;
- Welke werkzaamheden op plaats van verwerking vrijkomende materiaal;
- Bereikbaarheid locaties.

Verwijderen duindoornstruweel, verspreid door het terrein

- Struweel, type, omvang, dichtheid begroeiing per ha (bruto/netto);
- Inzet en type materieel / personeel;
- Productie per uur;
- Wat te doen met vrijkomende materiaal;
- Transportafstand ?? km, gemiddelde afstand ??;
- Welke werkzaamheden op plaats van verwerking vrijkomende materiaal;
- Bereikbaarheid locaties.

Combinatie van maatregelen

- Welke maatregelen zijn combineerbaar en voor welk %, bijvoorbeeld 60% plaggen dichtgegroeid stuifkuilen en 40% nieuwe of combineren van verwijderen duindoorn met aanleg stuifkuilen voor X% van de oppervlakte te verwijderen duindoorn.

Besprekingsverslag

Plaats en datum
Houten, 7 april 2014

Referentienummer

Kenmerk
326430

Plaats en datum bespreking
Waternet, Vogelenzang, 27 maart 2014

Aanwezig
art.5.1-2e, provincie Noord-Holland;
art.5.1-2e, Waternet;
art.5.1-2e, Waternet;
art.5.1-2e, PWN;
art.5.1-2e, Grontmij;
art.5.1-2e, Grontmij;
art.5.1-2e, Grontmij

Afwezig
--

Kopie aan
alle aanwezigen

Betreft
Afstemming te hanteren kosten voor de beheerplan- /PAS-maatregelen Kennemerland-Zuid

Opening

art.5.1-2e opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Het overleg begint met een voorstel ronde.

Ingekomen stukken

- notitie "Vragen/aandachtspunten overleg nadere kostencalculatie beheerplanmaatregelen Kennemerland-Zuid, Grontmij, 27 maart 2014", d.d. 24 maart 2014.
- mail van art.5.1-2e, 26 maart 2014 met de agenda.

Doel

Door ontbreken van specifieke informatie / onderbouwing van de kosten van de PAS-maatregelen kunnen de normkosten van de PAS/DLG niet zonder meer worden overgenomen in het beheerplan. Het opstellen van een beter onderbouwde en realistische kostenraming in nauw overleg met de beheerders is wenselijk. De kostenraming heeft betrekking op het verwijderen van struweel, plaggen, het graven van stuifplekken en een combinatie hiervan.

Beschikbare gegevens

Naar aanleiding van de aangeleverde notitie heeft Waternet de maatregelen op basis van praktijkervaring uitgewerkt in normkosten/ha. De projecten die Waternet op de markt zet bestaan op hoofdlijnen uit een beschrijving van de uit te voeren maatregelen. Elke maatregel is voorzien van een beschrijving van de daadwerkelijke uit te voeren handeling en uitgangspunten. Dit wordt uitgewerkt in een hectare prijs (100% bewerking van 1 ha). Tevens wordt er een tekening aangeleverd met daarop de locaties waar de werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd. Ook vindt

er een aanwijzing in het terrein plaats. Inschrijvers kunnen dan zelf vaststellen wat de omvang van het werk is en de ligging/situering.

De prijzen/bedragen die door Waternet zijn aangeleverd zijn gebaseerd op een combinatie van werkzaamheden op projectbasis met een hoeveelheid van 1 ha.

Geconcludeerd wordt dat, gezien de ervaringen, er het best gewerkt kan worden met normbedragen per ha uit de praktijk. Een onderbouwing van kosten gebaseerd op productie per machine, per uur, is daarom niet noodzakelijk. Van belang is om vast te stellen en vast te leggen wat er wel en niet in deze normbedragen zit.

Normkosten per type maatregel

De door Waternet aangeleverde normbedragen zijn inclusief de zogenaamde 'staartkosten': winst/risico/uitvoeringskosten van de aannemer enz., maar exclusief btw, voorbereiding en toezicht (zie hieronder)

Klepelen zwaar struweel (PAS-maatregel verwijderen struweel, opslag en exoten)

- Het verwijderen van houtige vegetatie, duindoorn, tot circa 2 meter hoog.
- Afvoeren vrijkomend materiaal.

Kosten € 2.700,--/ha

Klepelen grazige vegetatie (geen afzonderlijke Pas maatregel)

- Het verwijderen van vegetatie, tot circa 50cm hoog.
- Afvoeren vrijkomend materiaal.

Kosten € 1.800,--/ha

Verwijderen struweel/onderbegroeiing bos (PAS-maatregel verwijderen struweel, opslag en exoten)

- afzetten van struweel met motorzaag;
- verwijderen/rooien van de stobben met kraan.

Kosten € 3.000,--/ha

Stuifplek, ontgraving laagdikte 15 cm: bij grazige vegetatie (PAS maatregel aanleg stuifplekken excl. nabeheer)

- Frezen van de toplaag;
- Plaggen en afvoeren, laagdikte 15 cm, exclusief storkkosten;
- Transportafstand < 1 km.

Kosten € 12.200,--/ha

Stuifplek, ontgraving laagdikte 50 cm: bij struweel, exclusief struweel verwijderen (PAS maatregel aanleg stuifplekken excl. klepelen vegetatie en nabeheer)

- Plaggen en afvoeren, laagdikte 15 cm, excl. storkkosten;
- Ontgraven blond zand, laagdikte 35 cm;
- Transportafstand < 1 km.

Kosten € 17.700,--/ha

Voor stuifplekken wordt er van uitgegaan dat 20% van de stuifkuilen tot 50cm worden uitgegraven en 80% tot 15 cm.

Nabeheer stuifkuilen (geen gecalculeerde PAS maatregel)

Het nabeheer, handelingen/inzet, bij stuifplekken wisselt sterk per locatie. Mede door de inzet van verschillende aannemers al dan niet in combinatie met vrijwilligers is het lastig een normbe-

drag te bepalen. Tevens is de effectiviteit van de werkzaamheden veelal nog niet bekend. Het nabeheer bij terreinen met veel helmgras en struweel is veel groter dan bij duingrasland. Ook is er weinig ervaring met de duur van het nabeheer. Vooralsnog wordt uitgegaan van 5 jaar.

Er dient meer informatie beschikbaar te komen om de werkzaamheden, omstandigheden en kosten inzichtelijk te maken. [art.5.1-2e](#) levert hier nog informatie over van PWN.

Kosten € 2.000,--/ha

Plaggen grazige vegetatie (excl. Afvoer) 5-10 cm (PAS maatregel plaggen/chopperen)

- Klepelen en afvoeren lage vegetatie, tot circa 50 cm, met behulp van klepel/zuigcombinatie;
- Frezen van de toplaag;
- Plaggen en afvoeren, laagdikte 5-10 cm, excl. storkkosten

Kosten € 6000,--/ha

Transportroutes

Afhankelijk van de bereikbaarheid van een locatie zijn er al dan niet rijplaten gewenst. De hoeveelheid hiervan (kilometers per beheermaatregel) dienen door de beheerders zelf te worden ingeschat op basis van de omvang van de werkzaamheden zoals in de uitwerking van de maatregelen is voorzien, de aard van het terrein en de aanwezige infrastructuur.

Rijplaten worden in de lengterichting aangebracht (rijsporen)

Kosten € km. (zal worden berekend door Grontmij)

Afvoer grond

Er wordt in de eerder genoemde normbedragen vanuit gegaan dat de vrijkomende grond op een centrale plaats in depot wordt gezet. De afzet van deze grond is erg wisselend. De wens is om deze grond in een ander werk te verwerken, bijvoorbeeld in bermen voor Rijkswaterstaat enz. De mogelijk hiertoe is echter vooraf niet te bepalen.

Op basis van ervaringscijfers dient voor het afvoeren van de grond vooralsnog een bedrag te worden opgenomen van circa € 2,-- tot € 5.—per ton (normkosten nader vast te stellen).

Diverse kosten

Voorbereiding/toezicht

Waternet heeft op basis van praktijkervaringen berekend dat er circa € 1.500,-- per ha nodig is aan de voorbereiding en begeleiding van het project inclusief vergunningen. Dat is exclusief onderzoekskosten voor explosieven, asbest enz..

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien is een percentage van 7.5% reëel. Hierin zit o.a. inflatie.

Voor explosieven verwijderen of asbest wordt door de provincie een bedrag apart gereserveerd, niet per TBO.

Monitoring

Monitoring van de effectiviteit van de maatregelen is een aanvullende kostenpost. Bij Waternet bedroegen de monitoringkosten circa 4% van het totale budget.

Acties en vervolgplanning

Actie	Wie	wanneer
Reactie andere beheerders op de normkosten + eventuele aanvulling	Beheerders Excl. Waternet	14 april
Inschatting aantal km rijplaten per maatregel	Beheerders	14 april
Opstellen van de concept kostenraming	Grontmij	21 april
Reactie op conceptkostenraming	Beheerders	28 april
Vaststellen van de raming	Grontmij	5 mei

Habittatype	Doel	Trend	Huidig	Maatregelen	Basismaatregelen	NM	PWN	WN	SBB	ZHL	gem	LNH	overig	totaal
H2110				geen overschrijding kdw										
Oppervlakte	=	=	2ha	geen		2,0								2,0
Kwaliteit	=	=	0	geen		2,0								2,0
H2120				beperkte overschrijding kdw										
Oppervlakte	>	<	219	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	1	4,3	9,0	3,9	20,0		8,8		2,7	48,6
				verwijderen exoten zeereep	1 + 6b	1,0	1,0	0,0	0,0					2,0
Kwaliteit	>	<	0	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	5 + 6a	8	7	18	13	3	0			49
				plaggen zeereep (vergrassing)	7	3,0	5,0	10,0	0,0					18,0
				continueren begrazing/uitbreiding										
H2130A				overschrijding kdw										
Oppervlakte	>	<	1763	verwijderen duindoorn buitenduין (tot 25%)	1	52,4	88,0	56,2	37,2	0,0	19,0		27,0	279,9
				verwijderen exoten buitenduין	1+6b	5,0	3,0	5,0	1,0					14,0
				verwijderen bosjes buitenduין	1				13,0					13,0
				verwijderen naaldbos		0,0	5,0	2,0						7,0
Kwaliteit	>	<		aanleg stuifkuilen	20% 5 + 80 % 4 + 6A	109	233	230	127	7	40		81	827
				plaggen vergrassing buitenduין 5%	7	2,0	16,0	10,0	5,0					33,0
				continueren begrazing			19,0							19,0
				drukbegrazing			139,0		28,0					167,0
H2130B				overschrijding kdw										
Oppervlakte	=	>	1126	verwijderen exoten middenduין combi H2160/70/90	1 + 6 b	50,0	8,0	20,0	0,0					78,0
				verwijderen naaldbos middenduין		0,0	0,0	20,0						20,0
Kwaliteit	>	<		plaggen middenduין 5%	7	5,0	16,0	40,0	5,0					66,0
				aanleg stuifkuilen	20% 5 + 80 % 4 + 6A	12	74	222	5	5	0		10	328
				drukbegrazing				200						200
				continueren begrazing										
H2130C				overschrijding kdw										
Oppervlakte	>	>	3	verwijderen naaldbos				0,0						
Kwaliteit	>	0		continueren begrazing										
H2150				overschrijding kdw										
Oppervlakte	=	<	5	verwijderen opslag bruto				5,0						5
Kwaliteit	=	<		spragelen	2			5,0						5
H2160				geen overschrijding kdw										
Oppervlakte	=	>>	1951	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduין 20% netto	1	12,0	30,0	95,0	0,0					137,0
Kwaliteit	=	0/-		verwijderen verbraming	1			20,0						20,0
				continueren begrazing										
H2170				overschrijding kdw										
Oppervlakte	=	+	8	geen										
Kwaliteit	=	0/-		verwijderen opslag regulier		0,1	?							0,1
H2180A				overschrijding kdw										
Oppervlakte	0	0	1282	geen										
Kwaliteit	0	<		verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	3	100,0	22,0	20,0	7,0	1,4		2,0	5,0	157,4
				verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	3	3,0	0,2	56,6	4,8					64,6
				continueren begrazing										
				regulering damherten										
H2180B				overschrijding kdw										

Habitattatype	Doel	Trend	Huidig	Maatregelen	Basismaatregelen	NM	PWN	WN	SBB	ZHL	gem	LNH	overig	totaal			
														ha			
Oppervlakte	=	=	132	geen													
Kwaliteit	>	<		verwijderen exoten pas 20% netto combi B	1 + 6 b												
				verwijderen exoten netto strandwallen combi C 20%	1 + 6 b												
				drukbegrazing			100,0							100			
				continueren begrazing													
				regulering damherten													
				vermindering waterwinning													
H2180C				overschrijding kdw													
Oppervlakte	=	=	326	geen													
Kwaliteit	=	<		verwijderen exoten netto strandwallen combi met A	1 + 6 b												
				continueren begrazing													
				regulering damherten													
H2190A				geen overschrijding kdw													
Oppervlakte	>	<?	114	wijzigen waterwinning zie H2190B waterwinning													
				verwijderen naaldbos		0,0											
Kwaliteit	>	<?		wegvangen karpers + verondieping		2,0	0,5							2,5			
				continueren maaien				20,0						20			
				aanvullend maaibeheer				20,0						20,0			
				continueren defosfatering													
				verondiepen plassen, verflauwen oevers, baggeren													
H2190B				overschrijding kdw													
Oppervlakte	=	>	79	geen													
Kwaliteit	>	<		verwijderen exoten/opslag combi met C	1 + 50% 6b			5,0						5,0			
				continueren begrazing/maaien													
				wijziging waterwinning				15,0						15			
				verwijderen naaldbos				2,0						2			
H2190C				overschrijding kdw													
Oppervlakte	=	=	1	geen													
Kwaliteit	=	=		continueren begrazing/maaien													
				verwijderen exoten/opslag combi zie B	1 + 50% 6b												
H2190D				geen overschrijding kdw													
Oppervlakte	=	<	16	baggeren?													
Kwaliteit	>	<		maaien				5,0						5			
H1014				overschrijding kdw													
Oppervlakte	=	?		• geen													
Kwaliteit	=	?		• geen													
H1318				geen overschrijding kdw													
Oppervlakte	=	?		• geen													
Kwaliteit	=	?		• continuering afsluiten bunkers													
H1903				geen overschrijding kdw													
Oppervlakte	>	</>		• wijziging waterwinning zie H2190B													
Kwaliteit	>	<		• ?													
• Legenda	(niet reguliere) maatregelen nodig met omvang geen (extra)maatregelen nodig niet bekend of maatregelen nodig zijn aanwezig gering opgenomen in PAS-gebiedsanalyse versie d.d. 10 maart 2014 (in titel datum: 3 dec. 2013), RHDHV																
getal																	
vet																	

Habittatype	Doel	Trend	Huidig	Maatregelen	Basismaatregelen	NM	PWN	WN	SBB	ZHL	gem	LNH	overig	totaal
														ha
					Oppervlakte in ha									
				Basismaatregel	nr	NM	PWN	WN	SBB	ZHL	gem	LNH	overig	totaal
				• Verwijderen struweel	1	124,7	139,0	205,1	71,2	0,0	27,8	0,0	29,7	597,5
				• Klepelen grazige vegetatie	2	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0
				• Verwijderen struweel/ondergroei bos	3	103,0	22,2	76,6	11,8	1,4	0,0	2,0	5,0	222,0
				• Stuifplek ontgravne 15 cm	4	27,1	68,8	101,2	29,6	2,7	9,0	0,0	20,4	258,7
				• Stuifplek ontgraven 50cm	5	9,0	19,2	30,4	11,0	1,5	2,2	0,0	5,1	78,4
				• Nabeheer stuifkuilen	6a	9,0	19,2	30,4	11,0	1,5	2,2	0,0	5,1	78,4
				• Nabeheer exoten	6b	56,0	12,0	25,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	94,0
				• Plaggen grazige vegetatie	7	10,0	37,0	60,0	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	117,0
				• drukbegrazing	8	0,0	239,0	200,0	28,0	0,0	0,0	0,0	0,0	467,0

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-06-18 17:05:19+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Kosten PAS- maatregelen en beschikbaarheid gelden en verdere stand
"
Hoi [art.5.1-2e]

Hier ook nog de laatste versie van onze SOK en reactie op wat de TBO's in NH hierover hadden aangegeven.

Sorry dat het zo laat is, ik heb het ook pas een dag.

Met groeten,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid
Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e] / [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: woensdag 18 juni 2014 16:59
Aan: '[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] pzh.nl)'
CC: '[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] pzh.nl)'
Onderwerp: RE: Kosten PAS- maatregelen en beschikbaarheid gelden en verdere stand

Hoi [art.5.1-2e]

Ik stel morgen de volgende bespreekpunten voor:

- * Kosten van de maatregelen in ZH en beschikbaarheid gelden bij ZH
- * Samenwerkingsovereenkomst: inhoud en ondertekening door ZH

* Regelen qua subsidieverlening: kunnen gelden overgeheveld worden tussen provincies? Kan NH subsidie verlenen aan gemeente Noordwijk?

* Overige zaken:

o Zuid-Hollands Landschap: tot op heden geen reactie op mijn vraag of ze belangstelling hebben voor maatregelen.

o Planning beheerplan

o

Met groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e

Verzonden: dinsdag 27 mei 2014 15:55

Aan: art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl <mailto:art.5.1-2e pzh.nl>)

CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl <mailto:art.5.1-2e pzh.nl>)

Onderwerp: RE: Kosten PAS- maatregelen en beschikbaarheid gelden en verdere stand

Hallo art.5.1-2e

Bijgaand ook nog het verslag van het overleg met terreinbeheerders vorige week over de SOK's in NH.

Daar staan ook enkele zaken op waarvan ik graag wil dat jullie vast naar kijken voordat we 19 juni overleg hebben.

Met name de vraag van Waternet of de subsidie vanuit 1 provincie verleend kan worden aan hen. Het bespaart hun kosten qua accountantsverklaring en

administratie en geeft de mogelijkheid om zo nodig te schuiven met maatregelen tussen het deel NH en ZH als in ene deel maatregelen bv. duurder worden en in andere goedkoper.

We bespreken dit verder de 19e.

Met groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e

Verzonden: dinsdag 20 mei 2014 10:05

Aan: art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl <mailto:art.5.1-2e pzh.nl>)

CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl <mailto:art.5.1-2e pzh.nl>)

Onderwerp: Kosten PAS- maatregelen en beschikbaarheid gelden en verdere stand

Hallo art.5.1-2e

Hieronder de tabel gekopieerd uit de laatste versie van de gebiedsanalyse PAS. Voor ZH-deel KZ is in de eerste beheerplanperiode € 2.240.505,- nodig.

Ik realiseer me dat ik je over andere zaken ook nog niet goed heb bijgepraat.

Gisteren heb ik het laatste overleg met de ecologen van de TBO's over de kosten gehad. Grontmij had de kosten van de maatregelen op basis van ervaringscijfers van de TBO's nog een keer doorgerekend. Zij komen op een vergelijkbaar bedrag als in de laatste versie van de gebiedsanalyse.

Ik stuur je bijgaand ook de stukken van het overleg van gisteren. De conclusie uit het overleg is dat de terreinbeheerders denken dat er nog behoorlijke risico's zijn of de benodigde maatregelen voor dit bedrag uitgevoerd kunnen worden. Risico's zitten volgens hen in het nabehoor, de afvoerkosten van grond en onvoorzien (indexering, en in noordelijk deel gebied: munitie uit de 2e Wereldoorlog).

Ik heb aangegeven dat het risico uiteindelijk niet bij hen ligt, maar bij de provincies als de maatregelen toch niet voor de geraamde kosten uitgevoerd kunnen worden. Dat is voor het ZH deel natuurlijk ook het geval. Op dat moment moeten we om de tafel gaan.

Vanmiddag hebben wij een overleg over de PAS in alle N2000 gebieden in NH. Bijgaand stuur ik je ook die stukken. Daar zit oa. een concept van een Samenwerkingsovereenkomst in. Voor KZ zullen jullie die ook moeten tekenen.

Misschien binnenkort toch even bijpraten over bovenstaande punten. Wat vind jij?

Ik stuur stukken ook c.c. naar [art.5.1-1](#) ter info.

Tabel 7.6: Uitsplitsing van kosten van PAS-maatregelen naar terreinbeherende organisaties: Zuid-Hollands deel van Kennemerland-Zuid.

KLZ – Zuid-Holland

Habitattype

kosten

H2120

H2130A

H2130B

H2150

H2180A

H2180C

H2190B

totaal

eenheidsprijs

kosten BP1

kosten BP23

totaal

totaal

€ 2.240.505

€ 4.481.010

€ 6.721.515

opp. HT (ha)

71,9

447,5

355,9

4,8

169,1

80,2

9,5

1138,9

opp. >KDW (ha)

0,0

432,7

355,9

4,8

169,1

1,1

0,6

964,2

opp. >KDW (%)

0,0%

96,7%

100,0%

100,0%

100,0%

1,4%

6,3%

84,7%

Uitgesplitst per TB0:

SBB

117,6

4,5

0,0

2,5

0,6

0,0

125,2

€ 818.230

€ 1.636.460

€ 2.454.689

Waternet

175,1

323,8

4,7

147,2

0,0

0,6

650,8

€ 893.219

€ 1.786.438

€ 2.679.657

ZHL

11,2

11,5

0,1

8,5

0,0

0,0

31,3

€ 28.615

€ 57.230

€ 85.845

geen TB0

128,8

16,1

0,1

11,0

0,6

0,0

156,6

€ 500.441

€ 1.000.883

€ 1.501.324

aanleg stuifkuilen (#), excl. nabeheer

3

261

133

397

€ 5.163

€ 683.237

€ 1.366.474

€ 2.049.711

SBB

112

3

115

€ 197.915

€ 395.830

€ 593.745

Waternet

64

115

179

€ 308.059

€ 616.118

€ 924.177

ZHL

3

7

5

15

€ 25.815

€ 51.630

€ 77.445

geen TB0

0

78

10

88

€ 151.448

€ 302.896

€ 454.344

spragelen (ha)

5,0

5,0

€ 3.000

€ 5.000

€ 10.000

€ 15.000

Waternet

5,0

5,0

€ 5.000

€ 10.000

€ 15.000

drukbegrazing

23,0

23,0

€ 3.600

€ 27.600

€ 55.200

€ 82.800

SBB

23,0

23,0

€ 27.600

€ 55.200

€ 82.800

plaggen/chopperen (ha)

99,4

33,5

132,9

€ 28.608

€ 1.267.001

€ 2.534.003

€ 3.801.004

SBB

49,8

2,5

52,3

€ 498.416

€ 996.831

€ 1.495.247

Waternet

19,8

31,0

50,8

€ 484.104

€ 968.208

€ 1.452.312

ZHL

€ 0

€ 0

€ 0

geen TB0

29,8

0,0

29,8

€ 284.482

€ 568.964

€ 853.446

verwijderen struweel, opslag en exoten

0,0

92,2

10,3

25,9

0,5

128,8

€ 6.000

€ 257.667

€ 515.333

€ 773.000

SBB

45,3

0,0

1,8

47,1

€ 94.299

€ 188.598

€ 282.897

Waternet

17,0

10,3

20,2

0,5

48,0

€ 96.056

€ 192.112

€ 288.168

ZHL

0,0

0,0

1,4

1,4

1,4

€ 2.800

€ 5.600

€ 8.400

geen TBO

0,0

29,8

0,0

2,4

32,3

€ 64.511

€ 129.023

€ 193.534

Groeten, [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e](#) / [art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Bijlage 1: ONTWERP tekst SOK (in te vullen per gebied)

Overeenkomst PAS maatregelen Natura 2000 gebied **PM**

Partijen

1. **De provincie Noord-Holland**, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door **art.5.1-2e** overeenkomstig het Besluit mandaat, volmacht en machtiging commissaris van de Koningin 2011 en handelend ter uitvoering van het besluit van gedeputeerde staten van, kenmerk , hierna te noemen 'de provincie'
En
2. De publiekrechtelijke rechtspersonen **PM**, gevestigd te **PM**, te dezen vertegenwoordigd door **PM naam, functie**, , gevestigd op het adres **PM**, in deze hoedanigheid handelend namens **PM**, zulks gegrond op het besluit van **PM naam, functie, datum besluit (Mandaatregeling oid)**, die zijn bevoegdheid tot het verrichten van na te melden rechtshandeling ontleent aan **PM** ;

Hierna gezamenlijk aangeduid als "partijen";

Overwegende dat:

- I. Het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied op **PM** in werking is getreden;
- II. In genoemd aanwijzingsbesluit onder andere een instandhoudingsdoelstelling is opgenomen voor het/ de stikstofgevoelige habitatype(n) of leefgebied van **PM** in **gebiedsnaam**;
- III. De Minister van Economische zaken en de Minister van Infrastructuur en Milieu ingevolge artikel 19kg van de Natuurbeschermingswet 1998, in overeenstemming met de Minister van Defensie en Gedeputeerde Staten van de provincies, het Programma Aanpak Stikstof (PAS) vaststellen; het programma ecologie en economie verbindt door de realisering van de instandhoudingsdoelstellingen voor de natura 2000 gebieden samen te laten gaan met economische ontwikkeling;
- IV. In dat licht naast generieke brongerichte maatregelen gebiedsmaatregelen tot uitvoering moeten worden gebracht, die door de provincie worden opgenomen in het Natura 2000 beheerplan voor het gebied;
- V. In het kader van het PAS gebiedsanalyses zijn uitgevoerd, waarin op basis van ecologisch onderzoek de gebiedsmaatregelen zijn beschreven die nodig zijn om ervoor te zorgen dat bij de huidige en te verwachten stikstofdepositie, waarin de door het PAS beoogde economische ontwikkeling is meegenomen, er geen verslechtering optreedt ten aanzien van de natuurlijke habitats en dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar komt ;
- VI. De provincie moet borgen dat deze gebiedsmaatregelen worden uitgevoerd, teneinde de economische ontwikkelingsruimte te kunnen uitgeven;
- VII. **naam organisatie (s)** eigenaar-beheerder is/zijn van delen van het Natura 2000 gebied **PM**;
- VIII. Partijen overleg met elkaar hebben gevoerd en tot overeenstemming zijn gekomen over de in bijlage 1 bij deze overeenkomst neergelegde maatregelen (hierna genoemd: het **Maatregelenpakket**) waarvan uitvoerende partij(e)n bereid is/zijn deze uit te voeren in de periode

- 2015 t/m 2020, waartegenover de provincie bereid is de daarmee samenhangende kosten aan hem/hen te vergoeden;
- IX. Partijen over het voorgaande nadere afspraken willen vastleggen;
 - X. Voor de uitvoering van instandhoudingsmaatregelen op grond van de Uitvoeringsregeling subsidie groen Noord-Holland 2013 bij gedeputeerde staten subsidie kan worden aangevraagd;
 - XI. Dat bevoorschotting van de subsidie zal plaatsvinden op basis van een globaal uitvoeringsplan over een periode van zes jaar en dat voor zover subsidie wordt verleend ten laste van een begroting die nog niet is vastgesteld of goedgekeurd, de subsidie zal worden verleend onder de voorwaarde dat voldoende gelden ter beschikking worden gesteld.

verklaren overeengekomen te zijn als volgt:

Artikel 1 Doel van de overeenkomst

Doel van deze overeenkomst is om te borgen dat uitvoering wordt gegeven aan het Maatregelenpakket als omschreven in artikel 3 van deze overeenkomst.

Artikel 2 Verplichtingen van partijen

1. **Uitvoerende partij(en)** heeft/hebben de verplichting om de gebiedsmaatregelen van het Maatregelenpakket uit artikel 3 van deze overeenkomst uit te voeren in de periode 2015 – 2020, op basis van een globaal uitvoeringsplan.
2. De provincie draagt voor maximaal 100% van de voorziene kosten bij door middel van het nemen van een subsidiebeschikking in overeenstemming met de geldende Uitvoeringsregeling subsidie groen Noord-Holland 2013 voor de uitvoering van het maatregelen.
3. De provincie spant zich in om de gebiedsmaatregelen zoveel mogelijk op te nemen in de natura 2000 beheerplannen, zodat daarvoor geen individuele vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet meer geldt.
4. Partijen bespreken jaarlijks de voortgang van de uitvoering. Na 3 jaar vindt een tussenevaluatie plaats.
5. **Pm (eventueel voor OVP): grondverwerving/ planologische borging door de provincie**

Artikel 3 Maatregelenpakket

1. Het maatregelenpakket en de voorziene kosten daarvan zijn omschreven en vastgelegd in bijlage 1. Deze bijlage maakt onlosmakelijk deel uit van deze overeenkomst.
2. Maatregelen uit het maatregelenpakket mogen na overleg tussen uitvoerende partij en de provincie en – voor zover noodzakelijk- wijziging van de subsidiebeschikking worden vervangen door andere maatregelen, als aannemelijk kan worden gemaakt dat ze het zelfde ecologische effect hebben.

Artikel 4 Overmacht en onvoorziene omstandigheden

1. Partijen zullen deze overeenkomst te goeder trouw en naar redelijkheid en billijkheid uitvoeren.
2. Indien één of meerdere bepalingen uit deze overeenkomst, vanwege welke omstandigheid ook, niet uitvoerbaar blijken te zijn, treedt de partij die het betreft zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen drie weken na het optreden van de omstandigheid, in overleg met de andere partij teneinde een gelijkwaardig alternatief af te spreken.

Artikel 5 Bestuurlijk voorbehoud

Alle in deze overeenkomst aangegane verplichtingen gelden binnen de beperkingen van de bevoegdheden van partijen en hun bestuursorganen

en laten hun publiekrechtelijke verantwoordelijkheden en de uitoefening van hun publiekrechtelijke bevoegdheden onverlet.

Artikel 6 Rechtskarakter, geschillenregeling en bevoegde rechter

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing
2. Een partij die meent dat er een geschil bestaat over de uitvoering van deze overeenkomst, deelt dat schriftelijk binnen veertien dagen aan de andere partij mee. De mededeling bevat een aanduiding van het geschil.
3. Binnen twee weken na de in het tweede lid bedoelde schriftelijke mededeling overleggen partijen over een oplossing voor het geschil en trachten zij via minnelijke weg tot overeenstemming te komen met, indien partijen dit gezamenlijk wensen, inschakeling van een mediator. De kosten van mediation worden gelijkelijk door partijen gedragen.
4. Indien partijen niet buiten rechte tot een oplossing voor een geschil komen, dan zullen geschillen in verband met deze overeenkomst of de uitvoering daarvan in eerste aanleg worden voorgelegd aan de rechtbank te Haarlem.

Artikel 7 Wijziging en einde overeenkomst

1. Deze overeenkomst eindigt van rechtswege zodra volledige uitvoering is gegeven aan het gestelde in artikel 1 tot en met 3.
2. Indien de omstandigheden waaronder deze overeenkomst is gesloten onvoorzien zodanig bijzondere wijzigingen ondergaan, waaronder het niet of niet geheel verlenen van bepaalde subsidies of het niet verlenen van bepaalde vergunningen gerekend mag worden, dat van betrokken partijen of een van hen in redelijkheid niet meer gehele of gedeeltelijke nakoming van de doelstellingen van deze overeenkomst gevergd kan worden, heeft de meest gerede partij(en) het recht om van de andere partij(en) te verlangen dat tussen partijen een ontbindingsovereenkomst wordt gesloten, onverminderd het bepaalde in 6:258 BW.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze overeenkomst treedt in werking op de dag volgend op die waarop deze door beide partijen is ondertekend.

Artikel 8 Communicatie

Partijen zullen alleen gezamenlijk in onderlinge afstemming over deze overeenkomst publiekelijk en met derden communiceren en elkaar daarover tijdig informeren.

Aldus opgemaakt en ondertekend in x-voud:

A. provincie, in deze vertegenwoordigd door [art.5.1-2e](#)

B. **Uitvoerende partij(en)** , in deze vertegenwoordigd door **PM**

Datum:

Plaats:

Bijlage 1: maatregelenpakket naam N2000 gebied

a. herstelmaatregelen

oppervlak	frequentie	Kosten/ jr	Totale kosten 2015-2020	uitvoerder
Jaarlijks Eenmalig,				

b. Kaart met locaties waar de maatregelen worden uitgevoerd (uit: PAS gebiedsanalyse gebiedsnaam, 2013).

Reacties op de ontwerp SOK d.d. 20 mei 2014 en verwerking in ontwerp SOK dd 20 juni 2014

<i>reactie</i>	<i>Verwerking/ toelichting</i>	
Borgingsovereenkomst kan/moet pas ná subsidiering; vooraf hooguit een intentieovereenkomst	-	Strookt niet met landelijke PAS verplichting tot borging vooraf
Overeenkomst/SOK per partij i.p.v. per N2000 gebied	-	idem
Subsidiebeschikking per partij	+	
Indien geen subsidie wordt verstrekt vervalt de verplichting maatregelen uit te voeren	+	Zie art. 7.2
Duidelijker omschrijven wat onder 'overmacht' wordt volstaan en hoe dan wordt gehandeld	?	Zie 4.2 in combinatie met art. 7: graag suggesties voor explicitering indien gewenst
Inspanningsverplichting provincie bij vergunningverlening natuurwetgeving	+	Zie art. 2.3 (over FFwet gaan wij niet)
Globaal uitvoeringsplan t.b.v. noodzakelijke flexibiliteit	+	Zie art. 2.12 en overweging XI
Financiering inclusief voorbereidingskosten en nadeelcompensatie	+	De gebruikte standaardbedragen zijn inclusief zodanig ruime staartkosten (50% voor beheermaatregelen, 80% voor inrichtingsmaatregelen) dat voorbereidingskosten daaruit ook betaald kunnen worden, zeker als we met 1 subsidiebeschikking per partij werken.
	-	Nadeelcompensatie (AGV) : nader uitwerken voor SOK OVP in komend juridisch overleg
obstakelvrije uitvoering (planologie/grondverwerking)	-	Geldt alleen voor AGV: nader uitwerken voor SOK OVP in komend juridisch overleg
Bepaling ivm bestuursrechtelijke taken waterschap	-	idem
Uitvoeringstermijn strookt niet met die voor KRW	-	Kan niet aan worden gesleuteld, ligt vast in de NBwet

Overige individuele reacties n.a.v. de bijeenkomst van 20-5 2014

<i>Reactie (partij)</i>	<i>verwerking</i>
Hoe omgaan met snippers van andere eigenaren in NHD (PWN)	art.5.1-2e neemt initiatief om dit i.o.m. partij en uit te werken
Extra begrazing wordt gemist als effectieve maatregel (PWN)	art.5.1-2e neemt initiatief om dit met de opsteller van de gebiedsanalyse uit te werken
Indien monitoring wordt gekoppeld aan SNL, hoe doen we dat bij subsidieelose TBO's (PWN)	-monitoring nodig voor beoordeling effectiviteit van nog niet bewezen PAS maatregelen zijn onderdeel van de gebiedsanalyse en de SOK> gefinancierd uit PAS middelen - overige PAS/N2000 monitoring: art.5.1-2e trekt dit dossier, neemt dit punt mee
Vóór instemming moeten we beschikken over een op de organisatie/gebied toegesneden overeenkomst (PWN)	Wordt meegestuurd
Excel maatregelentabel is niet compleet (AGV)	Hierover vindt eind juni nader overleg plaats tussen provincie en AGV

Van: [redacted]
Verzonden: 2014-07-24 16:26:27+00:00
"Aan: [redacted] ([redacted] Noord-Holland.nl)"
CC:
Onderwerp: RE: pompstation Langeveld
"
Beste [redacted] [redacted]

Vorig jaar september hebben we gesproken over het opnemen van het plan voor herinrichting pompstation Langeveld (natuurontwikkeling, bouwkegel en sloop bebouwing) in het beheerplan N2000 voor Zuid-Kennemerland. Het is bij mij even blijven liggen, excuses. Inmiddels hebben we een positieve beoordeling van vergunningverlening op de habitattoets die we hebben gemaakt. Voor uitvoering van het project is een vergunning artikel 19d eerste lid Natuurbeschermingswet niet nodig. Zie de bijgevoegde brief.

Wat is de huidige stand van zaken van het beheerplan? Kan het project met verwijzing naar deze brief meegenomen worden?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

strategie Klant & Natuur

T [redacted]

M [redacted]

Plein van de Verenigde Naties 11, Zoetermeer

Postbus 756, 2700 AT Zoetermeer

Van: [redacted] [mailto:[redacted]@pzh.nl]
Verzonden: dinsdag 24 september 2013 13:22

Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e Noord-Holland.nl); art.5.1-2e
(art.5.1-2e odh.nl)
Onderwerp: pompstation Langeveld

Hallo art.5.1-2e

Ik heb vanmorgen art.5.1-2e gesproken omtrent het pompstation nav het gesprek dat ik heb gehad met art.5.1-2e van vergunningverlening.

De provincie Noord Holland moet als voortouwnemer bekijken of ze het project als nieuwe ontwikkeling willen meenemen in het beheerplan. art.5.1-2e geeft aan daarvoor eerst inzicht te willen hebben in hoe ingewikkeld dit is of hoe gemakkelijk dit is mee te nemen. In ieder geval dient vertraging in het beheerplanproces te worden voorkomen.

art.5.1-2e geeft aan dat het daarbij belangrijk is in de afweging de invloed op het gehele beheerplan te betrekken. Hoe draagt het gehele project bij aan de doelen van het beheerplan en de uitbreidingsdoelstellingen die er zijn voor verschillende habitattypen. Naarmate dat een duidelijk meer positief verhaal is, zal een positieve beoordeling gemakkelijker zijn. Dit project is tot nu toe nog niet eerder aangekaart binnen vergunningverlening. art.5.1-2e is bereid om mee te lezen met concept teksten die in het beheerplan worden opgenomen.

art.5.1-2e heeft aangegeven dat Dunea al de nodige informatie beschikbaar heeft die goed gebruikt kan worden als besloten wordt om dit project als nieuwe ontwikkeling mee te nemen in het beheerplan.

De samenvattende afspraak uit alle contacten is als volgt.

art.5.1-2e neemt rechtstreeks contact op met art.5.1-2e om te kijken waar de mogelijkheden liggen voor opname in het beheerplan en welke info nodig is en wat door Dunea geleverd kan worden. Edit beoordeelt of het haalbaar is dit mee te nemen in het beheerplanproces.

Mocht dat het geval zijn, dan kan art.5.1-2e concept teksten beoordelen. Deze zullen worden aangeleverd aan art.5.1-2e via art.5.1-2e en mij, dus niet rechtstreeks door Dunea.

Als het niet mee kan in het beheerplanproces dan dient het vergunningtraject apart te worden doorlopen.

Ik hoop hiermee voor alle partijen heldere afspraken gemaakt te hebben voor dit moment.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

Provincie Zuid-Holland

Afdeling Water en Groen

email art.5.1-2e@pzh.nl <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>

tel [art.5.1-2e](tel:art.5.1-2e)

art.5.1-2e

--

<<https://www.dunea.nl/html/portal/logo.jpg>>
www.dunea.nl <<http://www.dunea.nl>>

--

P print dit bericht alleen als het noodzakelijk is...

Dit e-mailbericht en de daarin opgenomen informatie is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Als u dit bericht per abuis heeft ontvangen, verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender te informeren. Bij gebruik van deze e-mail zonder een dergelijke schriftelijke toelichting wijst Dunea iedere verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid af voor de gevolgen van zulk gebruik. Het is niet toegestaan deze e-mail zonder toestemming te gebruiken, te openbaren of te kopiëren.
Dunea N.V., KvK-nummer 27122974. "

A055.445

Dunea N.V.
T.a.v. d [art.5.1-2e](#)
Postbus 756
2700 AT ZOETERMEER

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Datum

11 APR. 2014

Uw Brief

Ons Kenmerk
ODH-2014-00160919

Afdeling
Toetsing &
Vergunningverlening Milieu

Contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

Bijlage(n)

-

Uw Kenmerk

Zaaknummer
00335314

Team
T&V Groen, Geluid, Lucht
& EV

Telefoonnummer

[art.5.1-2e](#)

Betreft

Onderzoek toetsen Pompstation Langeveld te Noordwijk

Email

[art.5.1-2e](#)

@odh.nl

Geachte [art.5.1-2e](#)

Op 28 januari 2014 hebben wij een e-mail van u ontvangen inzake mogelijke vergunningplicht ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 (verder: de wet) voor de herinrichting van voormalig Pompstation Langeveld en omringende percelen, gelegen in de gemeente Noordwijk. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van het pompstation, het verwijderen van twintig winputten, het afplaggen en herinrichten van het voormalige bollenveld, het bouwrijp maken van de voormalige moestuin en het herbestraten en verlengen van de verharding tot aan huisnummer 35 van de Kapelleboslaan.

De exacte werkzaamheden, planning daarvan en de effectbeschrijving zijn uitgewerkt in de door u meegezonden "Habitattoets Langeveld. Herontwikkeling naar nieuwe natuur" (verder: de habitattoets) van 6 januari 2014, opgesteld door Dunea. Hierin is onderzocht of het geplande groot onderhoud aan de N463 mogelijk significant negatieve gevolgen heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebied Kennemerland Zuid.

Op grond van de toegezonden informatie berichten wij u het volgende.

Beschrijving voorgenomen project

Het gebied ligt in de binnenduinrand en wordt begrensd door het gebied van Waternet in het westen, Langevelderslag in het noorden en de Kapelleboslaan in het oosten. Het gebied bestaat uit het voormalige pompstation, een bosperceel met deels vochtig schraal duingrasland, een voormalig bollenveld, een voormalige moestuin met enkele bomen, een perceel met twee dienstwoningen en een aaneengesloten hoog opgaand bosperceel. De totale oppervlakte bedraagt 8,4 hectare. Met uitzondering van het perceel met de dienstwoningen valt het hele gebied binnen de begrenzing van het Natura 2000 gebied Kennemerland Zuid. De belangrijkste werkzaamheden betreffen het slopen van het pompstation, het ombouwen van de reinwaterkelder van het pompstation tot vleermuisbunker, het verwijderen van verharding, bedrading en leidingwerk, het verwijderen van hekwerk en beplanting, het verwijderen van twintig winputten, het afplaggen en herinrichten (graven poel en natuurvriendelijke oevers duinbeek) van het voormalige bollenveld, het bouwrijp maken van de voormalige moestuin en het herbestraten en verlengen van de verharding tot aan huisnummer 35 van de Kapelleboslaan. Een gedetailleerde beschrijving en planning van de werkzaamheden is opgenomen in de habitattoets. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode 1 september tot 1 maart (buiten het broedseizoen), en worden uitgevoerd volgens de gedragscode van Dunea. Daarnaast wordt zoveel mogelijk gebruikt gemaakt van de bestaande verharding voor het afvoeren van sloopafval en

andere materialen. Wanneer dat niet mogelijk is wordt gebruikt gemaakt van rijplaten. Om bodemverdichting zoveel mogelijk te voorkomen wordt gebruikt gemaakt van een hydraulische rupskraan en wordt achteruit gewerkt, zodat elk traject zo min mogelijk bereden wordt.

Overwegingen

Kennemerland Zuid is aangewezen als Habitatrictlijngebied. Ten aanzien van de beschermde habitattypen in het gebied geldt dat op de percelen waar de werkzaamheden plaatsvinden geen habitattypen voorkomen. Lokaal kunnen er rondom de bebouwing van het voormalige pompstation vegetaties voorkomen die gerekend kunnen worden tot grijze duinen, zoals de duinsterretjesassociatie en de slangenkruidassociatie. Deze pioniervegetaties zullen zich echter snel herstellen na afloop van de werkzaamheden. Aangrenzend aan de percelen waar de werkzaamheden plaatsvinden, bevinden zich percelen met duinbos (habitatype H2180) en lokaal vochtig schraal duingrasland. Door de werkzaamheden kan hier tijdelijk verstoring optreden door geluid en uitstoot van stikstof door voertuigen. Effecten van geluid worden beperkt door het gebruik van geluidsarm materieel en zijn bovendien alleen relevant voor vogels en (kleine) zoogdieren die in het bos kunnen voorkomen. Effecten op broedvogels in de duinbossen kunnen worden uitgesloten, omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. De uitstoot van stikstof is zeer beperkt en bovendien tijdelijk van aard. Een verslechtering van habitattypen als gevolg van de werkzaamheden kan dan ook worden uitgesloten.

Voor de leefgebieden van de habitatrictlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen geldt eveneens dat deze niet zijn aangetroffen op de percelen waar de werkzaamheden plaatsvinden. Bovendien zijn de betreffende soorten (Nauwe korslak en Groenknolorchis) niet gevoelig voor verstoring door o.a. geluid als gevolg van de werkzaamheden. Effecten op deze soorten kunnen worden uitgesloten.

Na de herinrichting van het gebied neemt de geschiktheid voor verschillende habitattypen sterk toe. Op het terrein van het voormalige pompstation en het voormalig bollenveld kunnen zich duinbossen (habitatype H2180A en H2180b met deels grijze duinen (H2130) ontwikkelen. Hiermee draagt de herontwikkeling bij aan de uitbreidingsdoelstelling voor grijze duinen in het Natura 2000-gebied met een oppervlak van ongeveer 1,3 ha. Het oppervlak duinbos, met name vochtig duinbos, neemt door de herontwikkeling toe met ongeveer 0,8 ha. Door het graven van een poel met flauwe taluds kan een klein oppervlak vochtige duinvallei (H2190) worden ontwikkeld, waarmee eveneens wordt bijgedragen aan de uitbreidingsdoelstelling voor dit habitatype met ongeveer 0,1 ha.

Conclusie

Op grond van de door Dunea verstrekte gegevens zijn wij van mening dat de herinrichting van voormalig Pompstation Langeveld en omliggende percelen niet zal leiden tot verslechtering van habitats of habitats van soorten of tot significante verstoring van de soorten met betrekking tot het Natura 2000-gebied Kennemerland Zuid. Gelet hierop achten wij voor de herinrichting van voormalig Pompstation Langeveld en omliggende percelen, zoals omschreven in de habitattoets een vergunning ex artikel 19d, eerste lid, op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 niet nodig.

Tot slot

Wij wijzen u erop dat indien de voorgenomen werkzaamheden afwijken van hetgeen in de aangeleverde stukken is vermeld, dit ertoe kan leiden dat wel een vergunning krachtens de wet noodzakelijk is. Nieuwe (gewijzigde) werkzaamheden zullen opnieuw ter toetsing aan ons voorgelegd moeten worden.

Om misverstanden te voorkomen, adviseren wij u om uiterlijk één week voor aanvang van de werkzaamheden schriftelijk een melding te doen bij de afdeling Toezicht en Handhaving, Team Groen van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585 (fax 078-7708584, e-mailadres: meldingNbwet@ozhz.nl) onder vermelding van de werkzaamheden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen kunt u contact opnemen met de in het briefhoofd vermelde contactpersoon of [art.5.1-2e](#), telefoonnummer [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen.

[art.5.1-2e](#)

Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Afschrift aan:

- Burgemeester en Wethouders van de gemeente Noordwijk, Postbus 298, 2200 AG Noordwijk;
- Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, afdeling Toezicht en Handhaving, Team Groen, Postbus 550, 3300 AN Dordrecht.

"Van: [redacted] art.5.1-2e
Verzonden: 2014-09-01 15:23:06+00:00
Aan: [redacted] art.5.1-2e
"CC: [redacted] art.5.1-2e
Onderwerp: RE: zweefvliegveld in beheerplan Kennemerland Zuid
"
Hallo [redacted] art.5.1-2e

Dank voor je reactie.

Hier mijn aangepaste tekst. Ik vraag het zweefvliegveld nog of zij met machines het zand voor opslag moeten aanvoeren. Evt. voeg ik daarvoor ook nog iets toe.

Met vriendelijke groet,

[redacted] art.5.1-2e

[redacted] art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid
Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Tel. [redacted] art.5.1-2e / [redacted] art.5.1-2e

Van: [redacted] art.5.1-2e [mailto:[redacted] art.5.1-2e@odh.nl]
Verzonden: maandag 1 september 2014 14:10
Aan: [redacted] art.5.1-2e
CC: '[redacted] art.5.1-2e@pzh.nl'
Onderwerp: RE: zweefvliegveld in beheerplan Kennemerland Zuid

Dag [redacted] art.5.1-2e

Locatie 3 wordt gedoogd totdat een andere structurele oplossing is gerealiseerd en/of e.e.a. is opgenomen in een vastgesteld beheerplan.

De wijze van oplevering e.d. is dus niet iets voor het beheerplan. Dat is inderdaad een voortvloeisel uit de handhavingsactie en handhaving zal hierop ook verder toezien.

Het zou echter wel erg helpen wanneer je in het beheerplan opneemt dat voor het vullen van konijnengaten cq. reparaties aan de lierbaan / landingsbaan alleen gebruik wordt gemaakt van zand / materiaal uit de opslaglocatie (en niet vanuit andere locaties / vanuit habitattypen.

Maar ik zie dat ik dat punt al in punt 1 heb vermeld.

Groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu

Team Groen, Geluid, Lucht en Externe Veiligheid

Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag

Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

art.5.1-2e

art.5.1-2e

E art.5.1-2e@odh.nl <mailto : art.5.1-2e@odh.nl>

I www.odh.nl <http://www.odh.nl/>

Werkdagen: maandag t/m vrijdag

Van: art.5.1-2e@Noord-Holland.nl [mailto : art.5.1-2e@Noord-Holland.nl]

Verzonden: maandag 1 september 2014 13:56

Aan: art.5.1-2e@pzh.nl

CC: ' art.5.1-2e@pzh.nl '

Onderwerp: RE: zweefvliegveld in beheerplan Kennemerland Zuid

Beste art.5.1-2e@pzh.nl

Ik zal de eerste twee door jouw genoemde punten overnemen en laat je de tekst dan nog zien.

Wat betreft het derde punt: dat hoeft ik, naar ik aanneem niet op te nemen in het kader van huidig gebruik. Dat is een verplichting die voortvloeide uit de handhavingsactie. Klopt dat?

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@odh.nl]

Verzonden: vrijdag 29 augustus 2014 10:44

Aan: art.5.1-2e

CC: 'art.5.1-2e@pzh.nl'

Onderwerp: RE: zweefvliegveld in beheerplan Kennemerland Zuid

Dag art.5.1-2e cc art.5.1-2e

In reactie op bijlage 5.2 zweefvliegveld en specifiek op 'onderhoud lierpad en opvullen konijnengaten':

- Er staat nu (...) wordt gebruik gemaakt van gebiedseigen materiaal, bv vanuit de aanliggende Waterleidingduinen. Hier moet nog worden opgenomen hoe dit materiaal wordt verkregen. Dit wordt niet zelf 'gewonnen' / het gebied wordt niet zelf afgegraven (zoals voorheen), maar zand wordt aangevoerd vanuit een externe locatie, bijvoorbeeld aanliggende Waterleidingduinen. Het betreft hier materiaal dat in de Waterleidingduinen over is en om wat voor reden dan ook afgevoerd moet worden. Vervoer van het zand geschiedt per vrachtwagen over bestaande wegen. Kan de opslaglocatie worden bereikt via bestaande wegen of dienen bij het transport op een deel van het traject rijplaten neergelegd te worden ter bescherming van de ondergrond? In welke frequentie zal er zand op de opslaglocatie worden gestort, verwachte frequentie (waarschijnlijk jaarlijks) opnemen. Achter gebiedseigen materiaal tussen haakjes 'zand' opnemen, want daar hebben we het over;

- Opslag zo prima met de twee kanttekeningen die in het document (tekst en opmerking bij de tekst) al zijn genoemd: bij wijzigingen in aard of omvang geldt mogelijk wel een vergunningplicht en bij evt. wijziging van de habitatypekaart

zal opslaglocatie moeten worden verplaatst;

- Voorheen waren er 3 locaties in de nabijheid van het liepad en landingsbaan waar door de zweefvliegclub zelf zand werd gewonnen t.b.v. het opvullen van konijnengaten. Twee van de drie zijn inmiddels niet meer in gebruik en "teruggegeven" aan de natuur. Eén locatie is nog wel in gebruik. Deze locatie zal ook dichtgegooid moeten worden en geëgaliseerd, waarbij het bestaande reliëf zal moeten worden aangehouden. In de toekomst zal geen zand meer "gewonnen" worden op eigen terrein.

Groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Toetser en Vergunningverlener Groen

Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu

Team Groen, Geluid, Lucht en Externe Veiligheid

Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag

Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

art.5.1-2e

art.5.1-2e

E art.5.1-2e@odh.nl <mailto:art.5.1-2e@odh.nl>

I www.odh.nl <http://www.odh.nl/>

Werkdagen: maandag t/m vrijdag

Van: art.5.1-2e@pzh.nl [mailto:art.5.1-2e@pzh.nl]

Verzonden: donderdag 21 augustus 2014 11:11

Aan: art.5.1-2e@pzh.nl

CC: art.5.1-2e@pzh.nl (art.5.1-2e@Noord-Holland.nl)
<mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl>)

Onderwerp: zweefvliegveld in beheerplan Kennemerland Zuid

Hallo art.5.1-2e@pzh.nl

art.5.1-2e@pzh.nl heeft mij gevraagd om even af te stemmen over de teksten voor

het zweefvliegveld in relatie tot het beheerplan Kennemerland Zuid, dat zij aan het opstellen is. Zij heeft bijgevoegde bijlage gemaakt met het verzoek of ik deze aan je wil voorleggen.

De tekst in het beheerplan voor bestaand gebruik zal worden overgenomen uit het opgestelde rapport, dat op de website van Noord-Holland staat <http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Natura-2000/Gebieden/KennemerlandZuid/Stand-van-zaken.htm>
<<http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Natura-2000/Gebieden/KennemerlandZuid/Stand-van-zaken.htm>>

Volgende week ben ik nog even een weekje weg. Zou je daarom je reactie rechtstreeks willen geven aan [art.5.1-2e](#) Dan kan ze er weer mee verder.

Alvast bedankt.

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e](#)

Provincie Zuid-Holland

Afdeling Water en Groen

email [art.5.1-2e](#) pzh.nl <<mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>>

tel [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Bijlage 5.2 Huidig gebruik en beheer en onderhoud Zweefvliegveld Langeveld

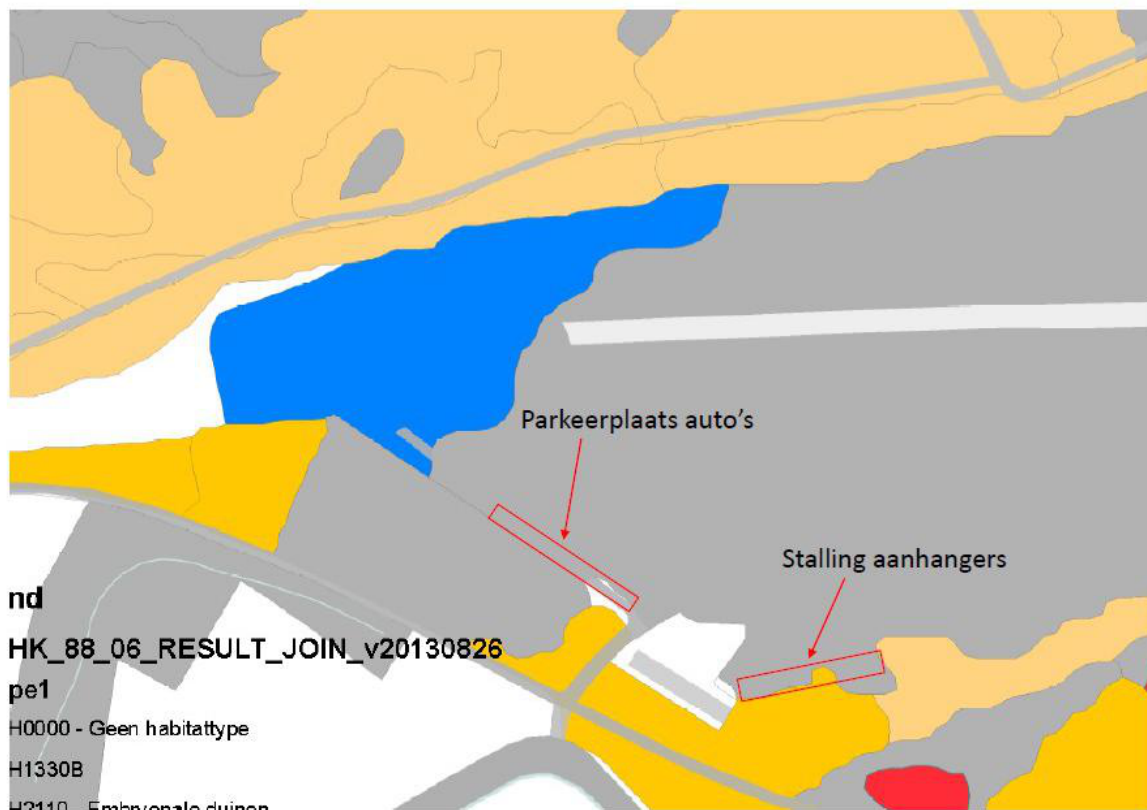
In aanvulling op de beschrijving van het gebruik en beheer en onderhoud van het zweefvliegveld Langeveld in Hoofdstuk 8 en in Bijlage 5.1 wordt in deze bijlage een meer gedetailleerde beschrijving gegeven van enkele onderdelen van het huidige gebruik (parkeren) en van het huidige beheer en onderhoud (lierpad en opvullen konijnengaten). Het hier beschreven gebruik, en beheer en onderhoud is vrij conform artikel.....van de Natuurbeschermingswet, omdat het geen significant negatieve effecten heeft op de beschermde habitattypen.

Wanneer het gebruik en beheer en onderhoud wijzigen in aard en omvang, is een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet vereist.

Parkeren:

De huidige locaties waar wordt geparkeerd zijn in onderstaande kaart aangegeven. De intensiteit van het gebruik is als volgt. Op de plek van de stalling van de aanhangers staan gedurende het hele jaar 10 tot 20 aanhangers geparkeerd.

Op de parkeerplaats voor auto's staan auto's geparkeerd als er gevlogen wordt of onderhoud verricht in de winter. Het gaat om beide weekenddagen, in het vliegseizoen de hele woensdag, in het winterseizoen de woensdagavond. Verder zo nu en dan een extra dag als er buiten de reguliere dagen om gevlogen wordt. Het aantal auto's is gemiddeld tussen de 15 en 30.

Onderhoud lierpad en opvullen konijnengaten:

Voor het onderhoud van het lierp pad en het opvullen van konijnengaten wordt gebruik gemaakt van gebiedseigen materiaal (zand), dat wordt aangevoerd van een locatie buiten het terrein van het zweefv liegveld, bv. vanuit de aanliggende Waterleidingduinen. (Het betreft dan materiaal dat in de Waterleidingduinen over is en om wat voor reden dan ook afgevoerd moet worden.) Vervoer van het zand geschiedt per vrachtwagen over bestaande wegen. Dit materiaal wordt opgeslagen op een deel van het terrein dat in het aanwijzingsbesluit is geëxclaveerd of op een deel waar geen habitattype voorkomt. Op onderstaande kaart is aangegeven op welke locatie opslag plaatsvindt. Voor het onderhoud van het lierp pad en het opvullen van konijnengaten wordt alleen gebruikt van materiaal dat daar is opgeslagen. Indien de habitattypenkaart wijzigt dient, indien nodig de locatie voor opslag gewijzigd te worden.

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-09-03 16:21:55+00:00
Aan: [art.5.1-2e]@zhl.nl
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]@zhl.nl"
Onderwerp: Beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid en PAS maatregelen: voor
reactie
"
Geachte [art.5.1-2e]

Voor de zomer heb ik telefonisch contact met u gehad over het beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid en daarin specifiek de PAS-maatregelen.

U verwees mij toen door naar de beheerder. Ik heb de beheerder gebeld maar geen reactie gekregen op mijn voicemailbericht.

Bijgaand stuur ik u de rapportage over de uitwerking van de instandhoudingsdoelen en de benodigde maatregelen in Kennemerland-Zuid.

In hoofdstuk 6 en 7 is aangegeven welke maatregelen wij voorzien in de terreinen van het Zuid-Hollands Landschap en wat de bijbehorende kosten zijn.

Deze kosten worden gedekt door de PAS.

Graag ontvang ik uw reactie op bijgaande rapport en specifiek op de op uw terreinen (De Blink en Langeveld) voorgestelde maatregelen met kosten.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e] / [art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Beheerplan Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

Uitwerking van doelen en maatregelen

Concept

Provincie Noord-Holland

Grontmij Nederland B.V.
Houten, 15 augustus 2014

Verantwoording

Titel : Beheerplan Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

Subtitel : Uitwerking van doelen en maatregelen

Projectnummer : 327165

Referentienummer :

Revisie : C3

Datum : 15 augustus 2014

Auteur(s) : [art.5.1-2e](#)

E-mail adres : [art.5.1-2e](#) @grontmij.nl

Gecontroleerd door : [art.5.1-2e](#)

Paraaf gecontroleerd :

Goedgekeurd door : [art.5.1-2e](#)

Paraaf goedgekeurd :

Contact : Grontmij Nederland B.V.
De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
[art.5.1-2e](#)
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding en doel.....	6
1.2	Aanpak.....	6
1.3	Leeswijzer.....	6
2	Gebiedbeschrijving.....	7
2.1	Algemene beschrijving.....	7
2.2	Zonering van het duinlandschap.....	7
2.3	Sturende processen en factoren.....	7
2.4	Beheerders.....	8
3	Doelen.....	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	Habitattypenkaart.....	14
3.3	Instandhoudingsdoelen.....	15
3.4	Natura 2000 doelen.....	16
3.4.1	H2110 Embryonale duinen.....	16
3.4.2	H2120 Witte duinen.....	16
3.4.3	H2130A Grijze duinen (kalkrijk)*.....	17
3.4.4	H2130B Grijze duinen (kalkarm)*.....	17
3.4.5	H2130B Grijze duinen (heischraal)*.....	18
3.4.6	H2150 Duinheiden met struikhei.....	18
3.4.7	H2160 Duindoornstruwelen.....	18
3.4.8	H2170 Kruipwilgstruwelen.....	19
3.4.9	H2180A Duinbossen (droog).....	19
3.4.10	H2180B Duinbossen (vochtig).....	20
3.4.11	H2180C Duinbossen (binnenduinrand).....	21
3.4.12	H2190 A Vochtige duinvalleien (open water).....	21
3.4.13	H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk).....	22
3.4.14	H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt).....	23
3.4.15	H2190D Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten).....	23
3.4.16	H1014 Nauwe korfslak.....	23
3.4.17	H1318 Meervleermuis.....	24
3.4.18	H1903 Groenknolorchis.....	24
3.5	Overige habitattypen.....	25
3.5.1	H7140B Overgangs- en trilveen (veenmosrietland).....	25
3.6	Oude doelen.....	25
4	Ecologische vereisten, trends en knelpunten van habitattypen en soorten.....	26
4.1	Inleiding.....	26
4.2	Natura 2000 doelen.....	26
4.2.1	H2120 Embryonale duinen.....	26
4.2.2	H2120 Witte duinen.....	27
4.2.3	H2130A* Grijze duinen (kalkrijk).....	27
4.2.4	H2130B * Grijze duinen (kalkarm).....	28
4.2.5	H2130C * Grijze duinen (heischraal).....	29
4.2.6	H2150 Duinheiden met struikhei.....	29

4.2.7	H2160 Duindoornstruwelen.....	30
4.2.8	H2170 Kruipwilgstruwelen.....	30
4.2.9	H2180A Duinbossen (droog).....	31
4.2.10	H2180B Duinbossen (vochtig).....	31
4.2.11	H2190 Duinbossen (binnenduinrand).....	32
4.2.12	H2190 A Vochtige duinvalleien (open water).....	32
4.2.13	H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk).....	33
4.2.14	H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt).....	34
4.2.15	H2190D Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten).....	34
4.2.16	A1014 Nauwe korfslak.....	35
4.2.17	A1318 Meervleermuis.....	35
4.2.18	A1903 Groenknolorchis.....	35
4.3	Overige habitattypen.....	36
4.3.1	H7140B Overgangs- en trilveen (veenmosrietland).....	36
4.4	Oude doelen.....	36
4.4.1	Broedvogels.....	36
4.4.2	Amfibieën en reptielen.....	37
5	Streefbeeld.....	38
5.1	Inleiding.....	38
5.2	Streefbeeld op hoofdlijnen.....	38
5.3	Streefbeeld per landschapsecologische zone.....	41
6	Maatregelen.....	43
6.1	Werkwijze.....	43
6.1.1	Inleiding.....	43
6.1.2	Aard en omvang van de maatregelen.....	43
6.1.3	Fasering van de maatregelen.....	44
6.2	Natura 2000 doelen.....	45
6.2.1	H2110 Embryonale duinen.....	45
6.2.2	H2120 Witte duinen.....	45
6.2.3	H2130A Grijze duinen kalkrijk.....	47
6.2.4	H2130B Grijze duinen kalkarm.....	49
H2130C	Grijze duinen heischraal.....	51
6.2.5	H2150 Duinheiden met struikhei.....	51
6.2.6	H2160 Struwelen met duindoorn.....	51
6.2.7	H2170 Kruipwilgstruwelen.....	52
6.2.8	H2180A Duinbossen droog.....	52
6.2.9	H2180B Duinbossen vochtig.....	52
6.2.10	H2180C Duinbossen binnenduinrand.....	53
6.2.11	H2190A Vochtige duinvalleien open water.....	53
6.2.12	H2190B Vochtige duinvalleien kalkrijk.....	54
6.2.13	H2190C Vochtige duinvalleien ontkalkt.....	55
6.2.14	H2190D Vochtige duinvalleien hoge moerasplanten.....	55
6.2.15	H1014 Nauwe korfslak.....	55
6.2.16	H1318 Meervleermuis.....	56
6.2.17	H1903 Groenknolorchis.....	56
6.3	Overige habitattypen.....	56
6.4	Oude doelen.....	56
7	Kosten maatregelen.....	57
7.1	Inleiding.....	57
7.2	Normkosten.....	57

, revisie C3

7.3	Kostenraming.....	58
	Belangrijkste bronnen.....	61
	Historisch gebruik.....	63
Bijlage 1:	Fout! Geen tekst met opgegeven opmaakprofiel in document.	
Bijlage 2:	Historie, geomorfologie, bodem en hydrologie van het duingebied	
Bijlage 3:	Ecologische vereisten	
Bijlage 4:	Overzicht oude doelen	
Bijlage 5:		
Bijlage 6:		
Bijlage 7:		
Bijlage 8:		

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De provincie Noord-Holland is als voortouwnemer van het duingebied Kennemerland-Zuid verantwoordelijk voor het opstellen van een beheerplan Natura 2000. Een onderdeel van het beheerplan is de uitwerking van de instandhoudingsdoelen, zowel voor Natura 2000 als voor de Beschermde Natuurmonumenten én het beschrijven van maatregelen om de instandhoudingsdoelen te realiseren. Het voorliggende rapport heeft betrekking op de Ecologische advisering voor het Natura2000-beheerplan waaronder de uitwerking van instandhoudingsdoelen, het vaststellen van de knelpunten én het beschrijven van maatregelen met de bijbehorende kosten. Het beheerplan heeft een looptijd van 6 jaar.

1.2 Aanpak

De uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen is gedaan op basis van de profieldocumenten, de PAS-gebiedsanalyse en kennis van beheerders en duinexperts. Voor de huidige aanwezigheid van kwalificerende habitats is uitgegaan van de beschikbare habitattypenkaart in combinatie met een beoordeling van de beheerders.

Aan de hand van een aantal bilaterale gesprekken en werksessies met de beheerders Natuurmonumenten, PWN, Waternet en Staatsbosbeheer zijn de knelpunten die een rol spelen in gebied geïdentificeerd. De beheerders hebben vervolgens maatregelen en oppervlaktes waarover de maatregelen kunnen worden toegepast, benoemd. Op basis daarvan is een overzicht van kosten en een fasering (korte, lange termijn) van toe te passen maatregelen gemaakt.

Voor het opstellen van het beheerplan zijn reeds relevante trajecten doorlopen die belangrijke informatie bevatten voor de ecologische advisering. Zo zijn in het kader van de Programmatiesche Aanpak Stikstof (PAS) herstelmaatregelen opgesteld voor dit gebied. Daarnaast is in een voorgaande studie een inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik voor dit gebied uitgevoerd.

1.3 Leeswijzer

Allereerst wordt in hoofdstuk 2 een gebiedsanalyse gedaan met onder andere een algemene beschrijving van een duinsysteem, de sturende processen en de vegetatiezonering. De doelen zijn in hoofdstuk 3 uitgewerkt, Hoofdstuk 4 gaat in op de knelpunten die spelen in het gebied. In hoofdstuk 5 is het streefbeeld met betrekking tot de ruimtelijke samenhang verwoord. Hoofdstuk 6 beschrijft de te treffen maatregelen. In hoofdstuk 7 zijn de kosten in beeld gebracht.

2 Gebiedbeschrijving

2.1 Algemene beschrijving

Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied van circa 8.170ha gelegen tussen IJmuiden en Noordwijk op de overgang van de provincie Noord- en Zuid-Holland. Het is een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke jonge duinen en voor een kleiner deel uit het achterliggende, oudere landschap van venige strandvlakten en volledig ontkalkte duinen. Soortenrijke en kenmerkende begroeiing met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvalleien, plasjes, goed ontwikkelde struwelen en diverse vormen van duinbossen komen in het gehele gebied voor. Rondom Zandvoort komen vegetaties van het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er in het gebied fraai ontwikkelde paraboolduincomplexen aanwezig. Op het Kennemerstrand is een jonge strandvlakte met embryonale duinen aanwezig. Aan de binnenduintrand bevinden zich diverse landgoederen. Hier is een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinzefflora. Het gebied wordt beheerd door diverse natuurbeherende organisaties en particulieren.

2.2 Zonering van het duinlandschap

Duinlandschappen worden gevormd door een aantal gradiënten, die samenhangen met de positie in het landschap:

- ✓ de horizontale positie binnen het landschap: de afstand vanaf de kust, die bepalend is voor de mate van geomorfologische dynamiek op de betreffende plaats. Tevens hangt deze dimensie samen met de ouderdomsgradiënt: jongere duinen zijn doorgaans kalkrijker dan oudere. Ook de invloed van de salt spray neemt landinwaarts af. Daarnaast zijn er verschillen in kalkgehalte van het door de zee aangevoerde zand. Ten noorden van Bergen aan zee wordt kalkarm zand aangevoerd, ten zuiden van Bergen wordt kalkrijk zand aangevoerd.
- ✓ de verticale positie binnen het landschap, die van invloed is op de positie ten opzichte van het grondwater. Op basis van dit criterium is een tweedeling gemaakt: de droge duinen, waarbij grondwaterinvloeden geen rol spelen en de duinvalleien, waarbij grondwater wel een rol speelt.

2.3 Sturende processen en factoren

Droge duinen

De belangrijkste sturende factor voor de ontwikkeling van primaire duinen is een surplus aan zand op het strand als gevolg van kustprocessen onder water. Met betrekking tot de ontwikkeling van habitattypen zijn de belangrijkste processen: een afnemende stress factor vanaf het strand landinwaarts; een toename van bodemvormende factoren vanaf de zeereep landinwaarts. De afsnoering van strandvlakten is afhankelijk van de beschikbare hoeveelheid zand. In eerste instantie ontstaan geïsoleerde primaire duinen, die uit kunnen groeien tot gesloten ruggen. Afhankelijk van de hoeveelheid beschikbaar zand vindt ontwikkeling van geïsoleerde strandduintjes of gesloten duinruggen plaats. Volledig of onvolledig afgesnoerde valleien ontstaan doordat nieuwe duinen delen van het strand geheel of gedeeltelijk afsluiten. Voor grijze Duinen is ontkalking een sturend proces (bron PAS-gebiedsanalyse Haskoning).

Duinvalleien

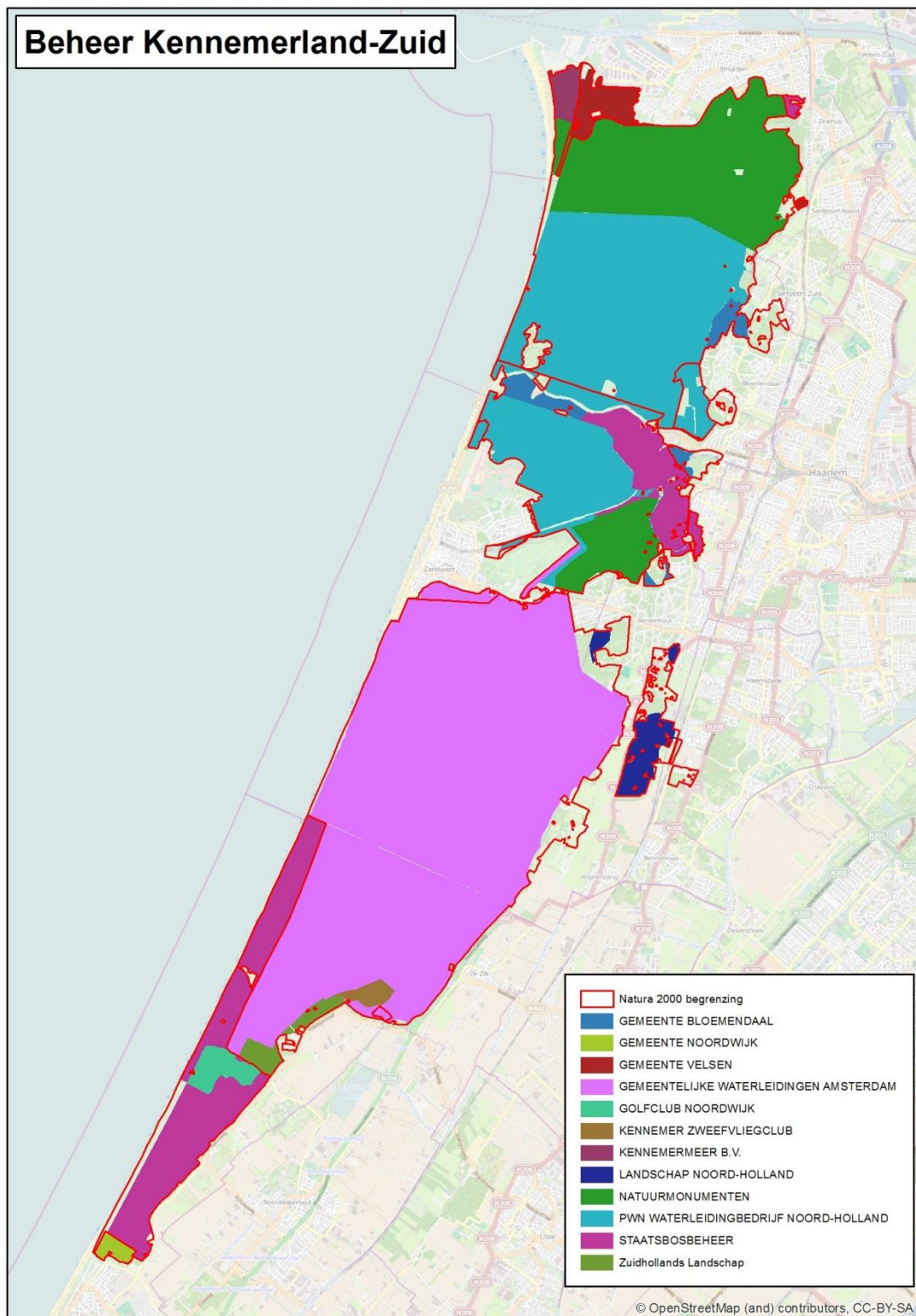
De vorming van nieuwe primaire en secundaire duinvalleien is een zeldzaam proces. Toch is het telkens nieuw ontstaan de belangrijkste voorwaarde voor het permanent naast elkaar aanwezig zijn alle stadia, waardoor ook aan de levensvoorwaarden voor alle duinvallei-organismen voldaan wordt. Duinvalleien van dit type staan in de natte periode 4-6 maanden onder water. De grondwaterstanden in de landinwaarts gelegen infiltratiegebieden zijn hoger dan het waterpeil in de vallei. Indien de stroombanen voldoende diep door het sediment gaan en daardoor kalk in oplossing kan gaan, kwelt kalkrijke grondwater aan één kant van de vallei op, stroomt vervolgens over het oppervlak naar de overkant en infiltreert weer aan de andere kant. IJzer slaat neer in de kwelzone. Het grondwater stroomt heel langzaam over het oppervlak en als het binnenkomende grondwater niet zeer kalkrijk is of als de toestroming gering is, wordt het oppervlaktewater tijdens regenbuien sterk verdund. Hierdoor verzuurt het infiltratiedeel van de vallei meestal snel en heeft daarom een dikkere organische laag. Bij het ontbreken van voldoende nieuwvorming is herbivorie of beheer een voorwaarde om de levensduur van de jongere stadia zo lang mogelijk te rekken.

2.4 Beheerders

De verschillende deelgebieden zijn in eigendom en beheer bij verschillende organisaties. Het grootse deel wordt beheerd door de natuurbeherende organisaties PWN, Natuurmonumenten, Waternet en Staatsbosbeheer. Zuid-Hollands Landschap en Landschap Noord-Holland beheeren kleinere delen. Daarnaast zijn kleinere delen van het terrein in beheer bij de gemeente Bloemendaal, Velsen en Noordwijk en de golfclub Noordwijk, Kennemer Zweefvliegclub en Kennemermeer B.V. De resterende terreinen worden beheerd door particulieren, waaronder de landgoedeigenrane de belangrijkste partijen zijn. In kaart ... is een overzicht weergegeven van de huidige beheersituatie. In tabel ... zijn de oppervlakten per beheerder per provincie weergegeven.

Tabel 2.1. Oppervlakten beheergebied per beheerder

Beheerder	Oppervlakte NH	Oppervlakte ZH	Oppervlakte totaal
Gemeente Bloemendaal	114,6	-	114,6
Gemeente Noordwijk	-	25,4	25,4
Gemeente Velsen	99,3	-	99,3
Waternet	2284,7	1093,5	3378,2
Golfclub Noordwijk	-	68,3	68,3
Kennemer Zweefvliegclub	31,7	-	31,7
Kennemermeer BV	48,7	-	48,7
Landschap Noord-Holland	109,9	-	109,9
Natuurmonumenten	1112,1	-	1112,1
PWN	1824,3	-	1824,3
SBB	245,7	546,8	790,3
ZHL	-	61,8	61,8
Overig	456,6	49,8	506,5
Totaal	6327,6	1845,6	8173,2

Figuur 2.1 Beheersituatie

3 Doelen, beschrijving en voorkomen

3.1 Inleiding

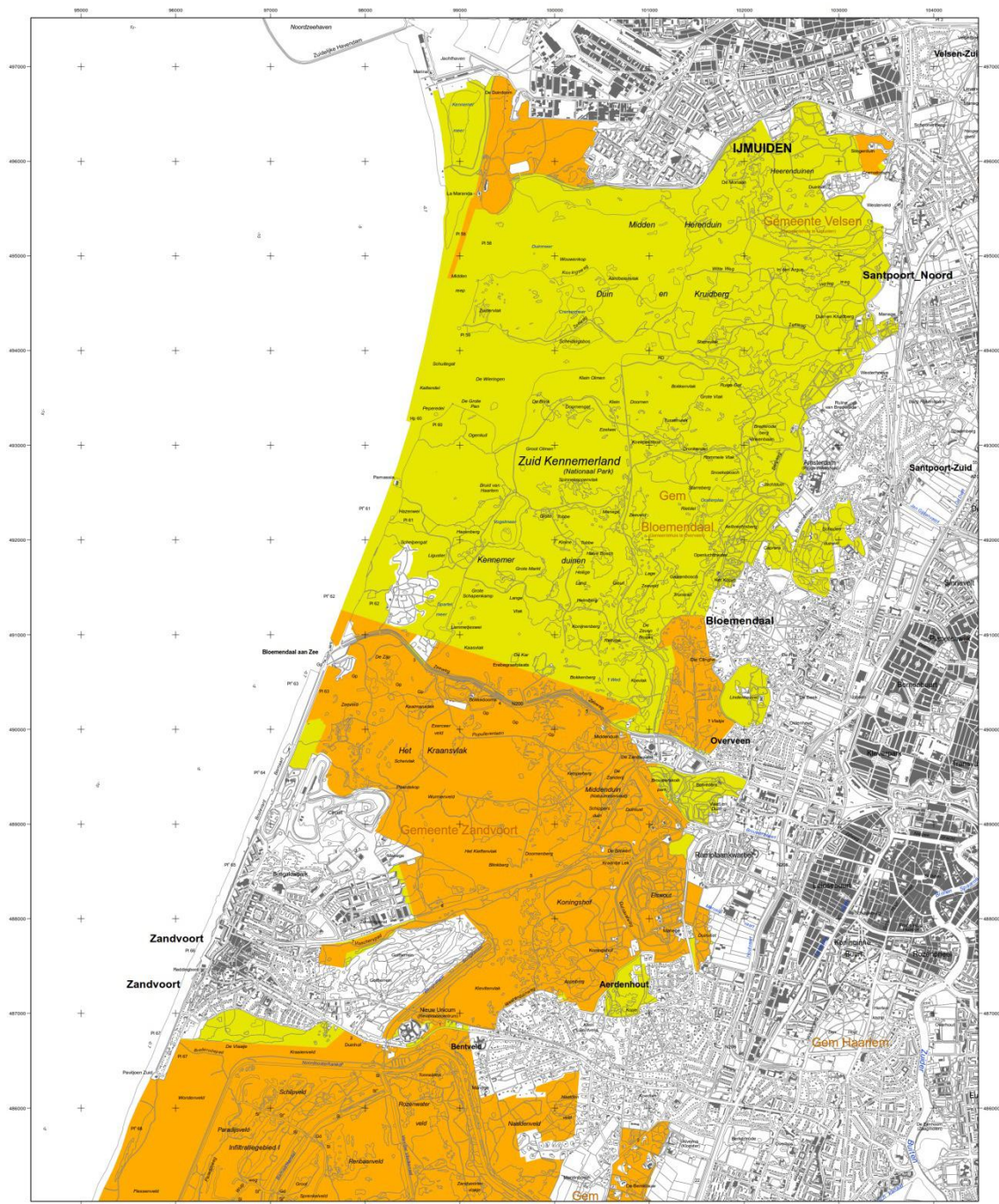
In het aanwijzingsbesluit van het Natura2000 gebied zijn doelstellingen voor een aantal habitattypen en –soorten geformuleerd. Het gebied is aangewezen voor deze habitattypen en -soorten vanwege het relatieve belang van het gebied voor de betreffende habitats, soorten (op basis van voorkomen), ten opzichte van andere Natura2000 gebieden. Er zijn zowel kwantitatieve als kwalitatieve doelstellingen geformuleerd.

Daarnaast zijn ook niet Natura 2000 kwalificerende habitattypen, die gekarteerd zijn op de habitattypenkaart, op basis van selectie door beheerders opgenomen onder doelen.

De hieronder gepresenteerde uitwerking van de instandhoudingsdoelen is gebaseerd op de volgende bronnen:

- ✓ Beschrijving
 - ←Profielendocumenten
 - ←Atlas van de Natura 2000 Duingebieden van Noord-Holland
- ✓ Actueel voorkomen
 - ←Habitattypenkaart
 - ←Pas-gebiedsanalyse
 - ←Atlas van de Natura 2000 Duingebieden van Noord-Holland
 - ←Kennis van beheerders en duinexperts [art.5.1-2c](#)
- ✓ Instandhoudingsdoelen
 - ←Definitief aanwijzingsbesluit Natura 2000

Natura 2000-gebied #88 kaartblad 1 Kennemerland-Zuid

Ministerie van Economische Zaken

Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid
Kaart behorende bij aanwijzingsbesluit PON/2013-088
tot aanwijzing als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (NL1000012)

Datum kaartproductie: 2-4-2013 10:12:12

ALTERRA
WAARDEN EN ZAKEN

Er geldt een algemene exclaveringsformule op grond waarvan o.a. bestaande bebouwing en verhardingen meestal geen deel uitmaken van het aangewezen gebied (zie verder Nota van toelichting bij het besluit).

Legenda

- HR (3127 ha)
- HR + BN (5043 ha)
- Totale oppervlakte = 8170 ha
- Ander Natura 2000-gebied (indicatief)
- HR = Habitatrichtlijngebied
- BN = beschermd natuurnomonument

0 250 500 1000 1500 2000
Meters

Topografische ondergrond: Copyright © 2013,
Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

The map displays the coastal region of Noordwijk aan Zee. The North Sea (Noordzee) is at the top. The town of Noordwijk aan Zee is at the bottom. The map shows the coastline, dunes, and various polders. Key locations labeled include Noordwijk aan Zee, Noordwijk, Noordwijkerhout, Noordzijde, and Noordzijk. The map is oriented with North at the top.

Ministerie van Economische Zaken

Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

kaart behorende bij aanwijzingsbesluit PDM/2013-088
tot aanwijzing als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn (NL1000012)

Datum kaartproductie: 2-4/2013 10:12:37

ALTERRA
WADDENINGEN

Er geldt een algemene exclaveringsformule op grond waarvan o.a. bestaande bebouwing en verhardingen meestal geen deel uitmaken van het aangewezen gebied (zie verder Nota van toelichting bij het besluit).

Legenda

 HR (3127 ha)

 HR + BN (5043 ha)

Totale oppervlakte = 8170 ha

 Ander Natura 2000-gebied (indicatief)

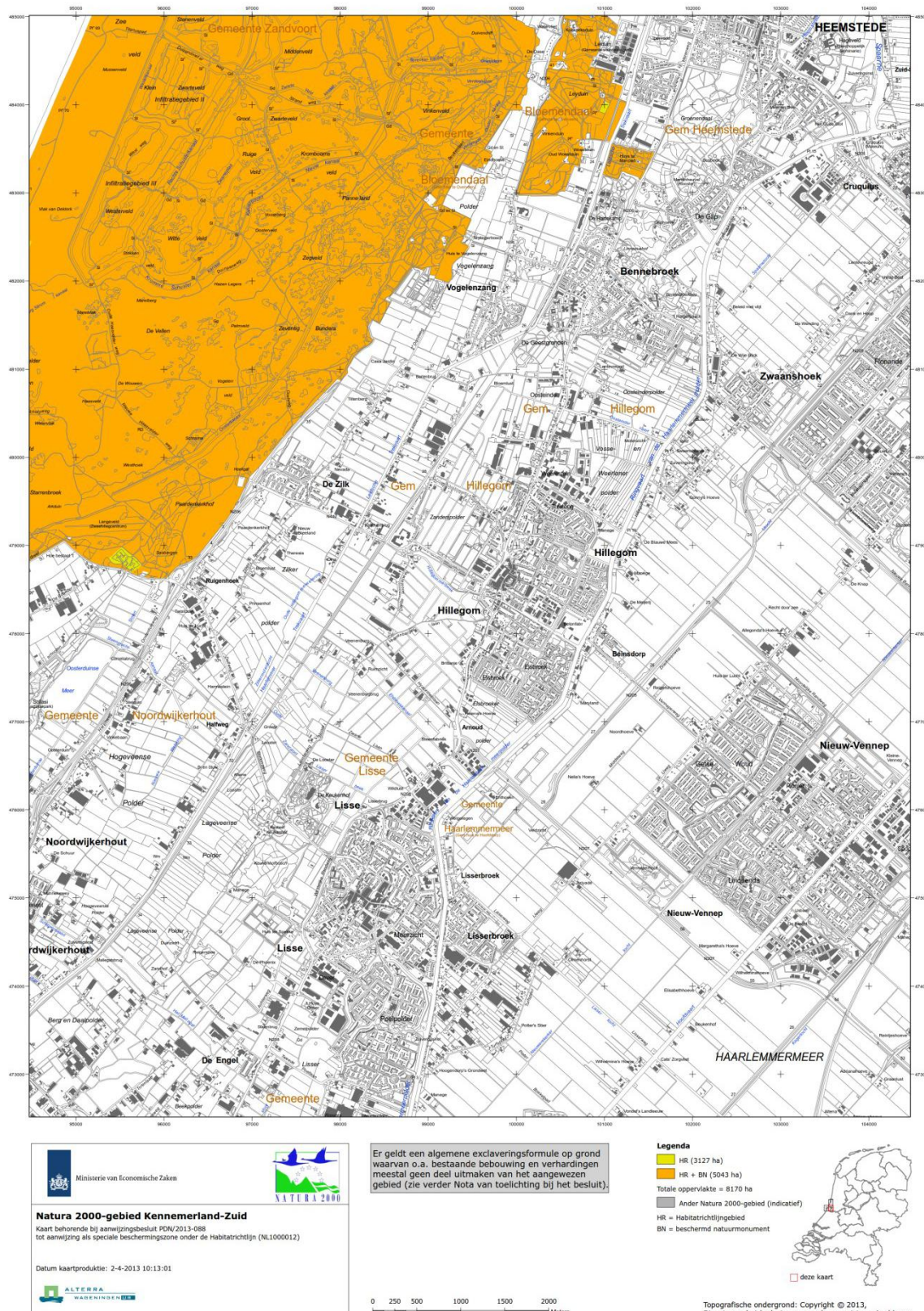
HR = Habitatrictlijngebied

BN = beschermd natuurmonument

Topografische ondergrond: Copyright © 2013,
Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn

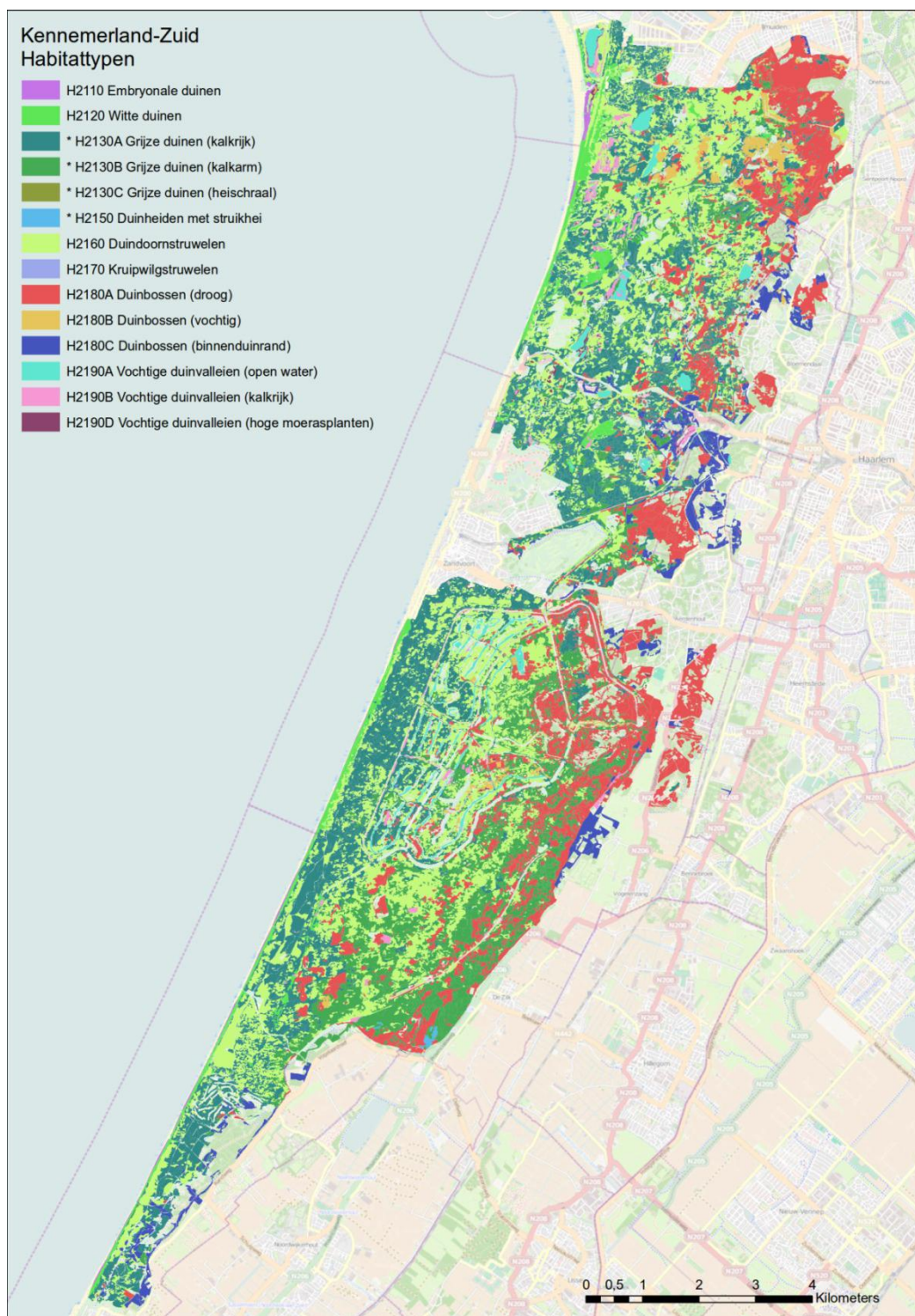
Natura 2000-gebied #88 kaartblad 3 Kennemerland-Zuid

Figuur 3.1. Begrenzing van het Natura 2000 gebied.

3.2 Habitattypenkaart

De habitattypenkaart is in opdracht van de provincie Noord-Holland opgesteld door Landschap Noord-Holland. Hierbij is gebruik gemaakt van de beschikbare inventarisaties door de terreinbeherende organisaties van het duingebied, waaronder vegetatiekarteringen en vegetatie-opnamen. De gegevens zijn volgens een vertaalsleutel doorvertaald naar de Natura 2000 habitattypen. De gebruikte gegevens dateren van circa 2006-2010. Gebruik is gemaakt van de habitattypenkaart die eind 2012 beschikbaar is gesteld (wordt nog geupdate).

Figuur 3.2 Habitattypenkaart (peildatum eind 2012, splitsen in twee delen: Aga)

3.3 Instandhoudingsdoelen

In het beheerplan wordt uitgegaan van de instandhoudingsdoelen zoals vermeld in het definitieve aanwijzingsbesluit van het Natura 2000 (vaststelling april 2013). Het betreft doelstellingen voor 15 habitattypen en 3 habitatrichtlijnsoorten (zie tabel 3.1). Voor de habitattypen zijn er doelen voor oppervlakte en kwaliteit. Voor habitatrichtlijnsoorten zijn er doelen voor het oppervlak en de kwaliteit van het leefgebied en voor populatieomvang. Het kan daarbij gaan om behoud of om uitbreiding/verbetering.

Tabel 3.1: Instandhoudingsdoelen voor Kennemerland-Zuid zoals deze zijn opgenomen in het definitieve aanwijzingsbesluit (doelen: = behoud, > uitbreiding of verbetering).

		Doelst. Opp.	Doelst. Kwal.	Doelst. Pop.
Habitattypen				
H2110	Embryonale duinen	=	=	
H2120	Witte duinen	>	>	
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk) *	>	>	
H2130B	Grijze duinen (kalkarm) *	=	>	
H2130C	Grijze duinen (heischraal)*	>	>	
H2150	Duinheiden met struikhei	=	=	
H2160	Duindoornstruwelen	= (<)**	=	
H2170	Kruipwilgstruwelen	= (<)**	=	
H2180A	Duinbossen (droog)	=	=	
H2180B	Duinbossen (vochtig)	=	>	
H2180C	Duinbossen (binnenduintrand)	=	=	
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	>	>	
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	>	>	
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	=	=	
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	>	>	
Habitatsoorten				
H1014	Nauwe korfslak	=	=	=
H1318	Meervleermuis	=	=	=
H1903	Groenknolorchis	>	>	>

* voor dit habitatype geldt een "sense of urgency"

** Enige achteruitgang ten gunste van habitattypen witte duinen (H2120), grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

*** Enige achteruitgang ten gunste van habitatype vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan

Tabel 3.2 Overzicht van oppervlakten habitattypen in ha totaal en per beheerder

	To- taal	NM	PWN	WN	ZHL	SBB	LNH	Gem.	Overig
H2110	18	2	3			6		0	7
H2120	219	56	50	50		25		9	29
H2130A	1763	202	433	641	12	236	1	75	150
H2130B	1126	37	224	786	16	15		0	31
H2130C	3			3					
H2150	5			5					
H2160	1951	226	505	838	13	135		71	150
H2170	8		6						1
H2180A	1282	329	130	558	8	22	51	11	164
H2180B	132	76	6	40		1		4	5
H2180C	326	20	16	3		115	5	19	147

	To- taal	NM	PWN	WN	ZHL	SBB	LNH	Gem.	Overig
H2190A	114	16	27	62				3	6
H2190B	79	14	27	33		4			2
H2190C	1								
H2190D	16	2	7	2		2		2	2

Voor een aantal doelen is 'sense of urgency' van toepassing. Met 'sense of urgency' wordt richting gegeven aan het tempo van realisering van de doelen (en aan de inzet van noodzakelijke maatregelen). Van 'sense of urgency' is sprake wanneer binnen 10 jaar na aanmelding mogelijk een onherstelbare situatie ontstaat. Een 'sense of urgency' kan een probleem met de watercondities of met het terreinbeheer betreffen.

Ieder habitattype wordt gekenmerkt door zogenaamde 'typische soorten'. Dit zijn planten en dieren die indicatief zijn voor een goede kwaliteit van het habitattype. De typische soorten zijn geen doel op zich, hun aanwezigheid worden echter aangemerkt als 'kenmerkend voor een goede abiotische toestand' en/of 'kenmerkend voor een goede biotische structuur'. Niet alle typische soorten zijn in ieder gebied relevant omdat ze niet overal daadwerkelijk ter plekke voor (kunnen) komen. In bijlage 2 is een overzicht gegeven van de typische soorten voor de verschillende vanuit Natura 2000 in Kennemerland-Zuid beschermde habitattypen.

3.4 Natura 2000 doelen

De Natura 2000 doelen zijn hieronder beschreven op basis van het aanwijzingsbesluit, de profielendocumenten van het Ministerie van Economische Zaken, de Atlas van de Natura2000 duingebieden van Noord-Holland en de PAS-gebiedsanalyse. Per habitattype is een beschrijving gegeven, gevolgd door het actueel voorkomen en het instandhoudingsdoel.

3.4.1 H2110 Embryonale duinen

Beschrijving

Het habitattype betreft soortenarme pionierduintjes met begroeiingen van vooral Biestarwegras (*Elytrigia juncea* ssp. *boreo-atlantica*). De begroeiingen kunnen variëren in dichtheid. Embryonale duinen komen met name voor op het strand aan de voet van de zeereep, maar ook wel langs de randen van sluffers, 'wash-overs' (laagten waar incidenteel zeewater overheen spoelt) en op achterduinse strandvlakten. Dit is de overgangszone van zout naar zoet milieu: overstrooming met zeewater vindt incidenteel tot regelmatig plaats (maar niet zo vaak dat de duintjes volledig wegspoelen). Door de hoge dynamiek kunnen de begroeiingen een fluctuerende oppervlakte en deels wisselende locatie innemen. Waar de Embryonale duinen voorkomen in afwisseling met kaal zand en/of vloedmerkbegroeiingen (met bijvoorbeeld Strandmelde en Zeeraket), wordt daarom het gehele mozaïek tot het habitattype gerekend. Embryonale duinen komen vaak in combinatie met habitattype H2120 (Witte duinen) voor, die de Embryonale duinen in de tijd opvolgen zodra er zodanig veel zand is ingevangen dat er helmvegetaties gaan ontstaan.

Actueel voorkomen

Het habitattype komt met name voor op het Kennemerstrand. In het noordelijke deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen, ter hoogte van gemeente Zandvoort, komen periodiek eveneens embryonale duintjes tot ontwikkeling. Het totaal oppervlak wordt momenteel geschat op totaal 18 ha; kenmerkend voor dit habitattype is echter het tijdelijk voorkomen op verschillende plekken zodat oppervlakte en ontwikkeling niet constant zijn.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het habitattype.

3.4.2 H2120 Witte duinen

Beschrijving

Het habitattype Witte duinen bestaat uit door Helm (*Ammophila arenaria*), Noordse helm (x *Callamphila baltica*) of Duinzwenkgras (*Festuca arenaria*) gedomineerde delen van de buiten-

duinen. De naam 'witte duinen' slaat op de kleur van het zand: omdat er nog geen bodemontwikkeling heeft plaatsgevonden, is de kleur nog wit in plaats van grijs (als in Grijze duinen H2130). Witte duinen met helmbegroeiingen ontstaan van nature daar waar embryonale duinen (H2110) zover aanstuiven dat de plantengroei buiten het bereik van zout grondwater en overstromend zeewater komt. Dit proces vindt plaats in de zeereep (de duinenrij die aan het strand grenst). Ook al overstroomt ze niet, de invloed van zeewater is nog steeds groot door de inwaai van fijne zoutdruppeltjes, ontstaan bij de verneveling van opspattend golfwater ('salt spray').

Witte duinen kunnen ook ontstaan door uitstuiving of overstuiving van eerder vastgelegde Grijze duinen of door opstuiving van door mensen aangelegde windbarrières (rijshout en helmaanplant). Daarnaast komen ze ook op actief stuivende (macro)parabolen in het zeeduin voor (onderdeel van de buitenduinen tussen de zeereep en de middenduinen).

Zoutinwaai en stuivend zand zorgen voor een extreem milieu waarin slechts weinig plantensoorten kunnen overleven. Helm is daarvan de belangrijkste: de door deze plant gevormde vegetatiestructuur zorgt voor vastlegging van het zand, waarbij helm tot een meter mee kan blijven groeien tijdens het opstuiven van het zand. Voor de meeste andere soorten van Witte duinen is het belangrijk dat de helm vitaal is. Als de verstuiwing vermindert, gaat de Helm verouderen. Plekken met onbegroeid verstuiwbaar zand maken dan ook onderdeel uit van het habitatype. Aanplant van helm en noordse helm worden alleen tot het habitatype gerekend als er geen regelmatig patroon van aangeplante pollen meer herkenbaar is. Naast helm en noordse helm zijn zandhaver en zeemelkdistel de meest opvallende soorten maar ook blauwe zeedistel, zeewinde en zeewolfsmelk. De witte duinen bieden ook geschikt milieu aan diverse paddestoelen waaronder de zeeduinchampion, zandtulpje en duinstinkzwam. Typische soorten tenslotte voor dit habitatype zijn o.a. duinfranjehoed, noordse helm, akkermelkdistel en eider (bron: Profielendocumenten, zie ook bijlage 2).

Actueel voorkomen

In Kennemerland-zuid komen in de deelgebieden Noordwijk, Amsterdamse Waterleidingduinen, Kennemerduinen, Duin en Kruidberg en Kennemerstrand in de zeereep witte duinen voor. In het deelgebied Het Kraansvlak ontbreekt een doorgaande gordel van witte duinen in de zeereep vanwege de ligging van bebouwing Zandvoort en de boulevard aan de westkant. Het habitatype komt hier meer landinwaarts versnipperd voor. Het totale oppervlak beslaat ca 219 hectare.

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het habitatype.

3.4.3 H2130A Grijze duinen (kalkrijk)*

Beschrijving

Het habitatype Grijze duinen betreft de min of meer droge graslanden van het duingebied (en vergelijkbare plaatsen in aangrenzende delen van het kustgebied). Het gaat hierbij om soortenrijke begroeiingen met dominantie van laagblijvende grassen, kruiden, mossen en/of korstmossen. Vermengd met deze begroeiingen kunnen kruidenrijke zoombegroeiingen graslanden met dominantie van de dwergstruik duinroos voorkomen.

Grijze duinen ontstaan achter de zeereep op plekken waar de door de wind veroorzaakt dynamiek voldoende laag is voor het ontstaan van gesloten begroeiingen met kruiden en mossen. Door de bodemvorming ontstaat een zogenoemde 'C-horizont' in de bodem met een grijze kleur, vandaar de naam van het habitatype. Dynamiek in de vorm van lichte overstuiving, hellingprocessen (dynamiek door neerslag) en begrazing door konijnen zorgt van nature voor de instandhouding van het type. Vanwege de positieve invloed van verstuiwing, worden ook stuifplekken binnen graslandcomplexen tot het habitatype gerekend. De hoge soortenrijkdom is voor een belangrijk deel karakteristiek voor de grazige vegetaties, maar een deel van de soorten is juist (mede) afhankelijk van onbegroeide delen (o.a. blauwvleugelsprinkhaan), konijnenholen (tapuit) of bloemrijke zomen (duin- en grote parelmoervlinder). Subhabitatype A betreft duingraslanden van kalkrijke, weinig tot niet ontkalkte bodem.

Actueel voorkomen

In Kennemerland-Zuid is ca. 1763 hectare kalkrijke grijze duinen aanwezig. Het betreft één van de gebieden met een groot oppervlak kalkrijke grijze duinen met name bij Noordwijk en de Am-

sterdamse Waterleidingduinen. In de deelgebieden Kennemerstrand, Duin en Kruidberg, Kennemerduinen en Het Kraansvlak komt het habitatype meer versnipperd voor achter de zeereep en is begrensd door (duindoorn)struwelen.

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het biotoop. Voor dit habitatype geldt "sense of urgency".

3.4.4 H2130B Grijze duinen (kalkarm)*

Beschrijving

Het subtype kalkarme grijze duinen bestaat uit duingraslanden van bodems die van nature kalkarm zijn of waarvan de toplaag ontkalkt is. Vooral in dit subtype kunnen korstmossen een opvallende plaats innemen. Bij verdergaande verzuring in de kalkarme duinen ('Waddendistrict', ten noorden van Bergen aan Zee) en in de diep ontkalkte oude, van nature kalkrijke, duinen ('Rhenodunale district') ontstaan droge duinheides (H2140B en H2150). Typische soorten voor dit habitatype zijn o.a. duinparelmoervlinder, gevlekt heidestaartje, blauwvleugelsprinkhaan, buntgras.

Actueel voorkomen

In de Amsterdamse Waterleidingduinen is vanaf de zeereep een overgang aanwezig van vegetaties, behorend bij de witte duinen (H2120), naar een gordel met begroeiingen vallend binnen de kalkrijke grijze duinen. Meer landinwaarts raken de grijze duinen steeds meer ontkalkt en gaan dan over in brede zones met vegetaties van de kalkarme grijze duinen. In de Amsterdamse Waterleidingduinen is het duingebied voldoende breed voor de hiervoor geschetste gradiënt. Ook in de deelgebieden Noordwijk, Het Kraansvlak, Kennemerduinen en Duin en Kruidberg komen kalkarme grijze duinen voor. In totaal is er ca. 1126 ha kalkarme grijze duinen aanwezig in Kennemerland-Zuid.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het biotoop. Voor dit habitatype geldt een "sense of urgency".

3.4.5 H2130C Grijze duinen (heischraal)*

Beschrijving

Het subtype Heischrale grijze duinen betreft duingraslanden op bodems die humeuzer en vochtiger zijn dan die van subtypen A en B. Vaak gaat het om smalle overgangen van die droge graslanden naar natte duinvalleivegetaties (H2190) of Vochtige tot natte heischrale graslanden (H6230). Het subhabitatype is relatief mobiel en pendelt op en neer langs de bovenrand van duinvalleien. Om die reden is het belangrijk de randen van duinvalleien door middel van beheer open te houden. Typische soorten voor dit habitatype zijn o.a. duinparelmoervlinder, knopsrietje en duinroos.

Actueel voorkomen

Heischrale grijze duinen komen verspreid in de Amsterdamse Waterleidingduinen voor, vooral op locaties waar oudere, natte duinvalleien aanwezig zijn (in het zuidelijke deel van het deelgebied). Binnen het Noord-Hollandse deel van het Natura 2000 gebied behoort dit deelgebied tot de belangrijkste locaties. In totaal is er ca. 3 ha van het habitatype aanwezig.

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het biotoop. Voor dit habitatype geldt "sense of urgency".

3.4.6 H2150 Duinheiden met struikhei

Beschrijving

Het habitatype betreft door struikhei gedomineerde begroeiingen op kalkarme kustduinen en in relatief ver landinwaarts gelegen, van oorsprong kalkrijke maar inmiddels sterk ontkalkte en langdurig beweide oude kustduinen. In de ondergroei kan de soortenrijkdom aan korstmossen redelijk groot zijn.

Actueel voorkomen

In Kennemerland-Zuid komt het habitatype slechts fragmentarisch voor in de Amsterdamse Waterleidingduinen (ca. 5 hectare), ver van de zeereep.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het biotoop.

3.4.7 H2160 Duindoornstruwelen

Beschrijving

Het habitatype bestaat uit door duindoorn gedomineerde duinen (en vergelijkbare plaatsen elders in het kustgebied). Naast duindoorn kunnen ook andere struiken met hoge bedekkingen voorkomen, waaronder gewone vlier, wilde liguster en eenstijlige meidoorn. Typische soorten voor dit habitatype zijn egelantier en nachtegaal (zie ook bijlage 2).

Goed ontwikkelde jonge duindoornstruwelen ontstaan vooral na een sterk stuivende fase met helm (habitatype Witte duinen, H2120), waarbij de relatief kalkrijke bodem ontsloten is. Duindoorn vormt wortelknolletjes met stikstofbindende schimmels en heeft een goed verteerbaar bladstrooisel. Op de relatief kalkrijke bodems leidt dit tot trage humusvorming en een verhoogde beschikbaarheid van stikstof. In zeer kalkrijke duinen kunnen deze struwelen enkele eeuwen oud worden.

Actueel voorkomen

In het gebied zelf zijn duindoornstruwelen in ruime mate aanwezig. Bij Noordwijk en het Kennemerstrand komen langs de gehele gordel, ten oosten van de witte duinen, duindoornstruwelen voor in mozaïekbegroeiingen met vegetaties van kalkrijke grijze duinen (H2130A). In de overige deelgebieden (Amsterdamse Waterleidingduinen, Het Kraansvlak, Kennemerduinen, Duin en Kruidberg) komt het habitatype zowel achter de witte duinen als verder richting de binnenduinen voor. In totaal is er ca. 1951 ha van het habitatype aanwezig.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het habitatype. Enige achteruitgang van het oppervlakte ten gunste van habitatypen Witte duinen (H2120), Grijze duinen (H2130) of Vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

3.4.8 H2170 Kruipwilgstruwelen

Beschrijving

Het habitatype betreft door kruipwilg gedomineerde begroeiingen op vochtige of natte plaatsen in de duinen (of verwante plaatsen in het kustgebied). Het habitatype vormt een successiestadium dat volgt op vegetaties die behoren tot de Vochtige duinvalleien (H2190). Het ontwikkelt zich op plaatsen waar zich een laag ruwe humus heeft weten op te bouwen. De soortenrijkste struwelen zijn op plekken te vinden die niet te zeer ontkalkt zijn. Begroeiingen met Kruipwilg zijn geenszins tot dit habitatype beperkt. Nauw verwant aan dit habitatype zijn kruipwilgstruwelen met kraaihei: deze behoren tot Duinheiden met kraaihei (H2140). Natte duinvalleien waarin kruipwilg een ondergeschikte rol speelt, behoren evenmin tot het habitatype (ze kunnen wel tot H2190 behoren, maar als grauwe of geoorde wilg domineert, is het geen habitatype meer). Kruipwilgbegroeiingen op droge plaatsen kunnen voorkomen binnen de Grijze duinen (H2130); indien duindoorn domineert, betreft het Struwelen met duindoorn (H2160). Typische soorten voor dit habitatype zijn rond en klein wintergroen (zie bijlage 2). Het strooisel van kruipwilg is relatief moeilijk afbreekbaar wat in combinatie met de verschillende mate van overstuiving met zand een zeer specifiek milieu oplevert. Hierbij treedt een gelaagdheid op van ruwe humus en strooisel met laagjes arm zand. De kruipwilg blijkt met de inwaai van zand mee te groeien waarbij zij een andere bodemlaag kan aanspreken dan minder diep wortelende soorten. Veel soorten in de onderlaag zijn minimaal een deel van hun levenscyclus afhankelijk van de schimmels die zich strooisellaag bevinden. Ook de diversiteit aan paddenstoelen in dit habitatype is groot.

Actueel voorkomen

In Kennemerland-Zuid komen kruipwilgstruwelen over kleine oppervlakten voor, in mozaïek met begroeiingen van vochtige duinvalleien. Het habitatype komt voornamelijk in de Kennemerduinen voor, o.a. langs de oevers van het Vogelmeer, bij het Meertje van Andriessen en in een aantal geplagde valleitjes. In totaal is er ca 8 ha aanwezig.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het biotoop. Enige achteruitgang van het oppervlak ten gunste van habitattypen Witte duinen (H2120), Grijze duinen (H2130) of Vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

3.4.9 H2180A Duinbossen (droog)

Beschrijving

Het habitatype omvat natuurlijke of half-natuurlijke loofbossen in de kustduinen, met sterk uiteenlopende kenmerken. Vaak is de zomereik de dominante boomsoort, maar met name in duinvalleien en in de meest landinwaarts gelegen gedeelten spelen (ook) andere boomsoorten een belangrijke rol. De kruidlaag kan zeer soortenrijk zijn. Een nogal afwijkende samenstelling daarvan (met verwilderde bol- en knolgewassen) is te vinden in de zogenoemde stinzenbossen, die veelal hun bestaan danken aan de vestiging van landgoederen. De meeste van de samenstellende vegetaties komen ook (of zelfs vooral) buiten de duinen voor. Het aantal werkelijk kenmerkende soorten is dan ook gering.

Doordat het grootste deel van het duingebied relatief jong is en tot het begin van de twintigste eeuw intensief werd begraasd, zijn er maar weinig oude bossen die een beeld geven van het type vegetatie dat bij ongestoorde ontwikkeling te verwachten is. De oudste bossen zijn te vinden op de strandwallen en aan de binnenduinrand. Deze bossen zijn echter sterk beïnvloed door gebruik als hakhout of zijn aangeplant als parkbos. In de middenduinen en de buitenduinen is spontane bosvorming vrijwel beperkt tot de duinvalleien, waar zich in eerste instantie vooral berkenbossen vormen. Op de hogere delen van de midden- en buitenduinen is de natuurlijke vegetatiesuccessie meestal nog niet verder gekomen dan hoge struwelen, en zijn de meeste bossen recent aangeplant (met bijvoorbeeld grauwe abeel). Het is daarom lastig een goede karakterisering van (natuurlijke) duinbossen te geven.

Bossen die bestaan uit naaldbomen en/of exoten worden niet tot het habitatype gerekend. Deze bossen hebben in sommige gevallen wel potentie voor omvorming naar het habitatype. Vanwege de zeer grote verschillen in standplaats en daarmee samenhangende soortensamenstelling, worden drie subtypen onderscheiden: droog (A), vochtig (B) en binnenduinrand (C).

Tot het subtype H2180_A Droge duinbossen behoren de bossen op de meest voedselarme en droge standplaatsen. Het gaat met name om Berken-Eikenbossen en bossen met beuk. Ze komen vooral voor in de oude duinen, op de hogere delen van de strandwallen en op de meest diep ontkalkte delen in de binnenduinrand van de jonge duinen. Het zijn de oudste bossen in het duingebied, deels met een verleden als hakhoutbos. Ze zijn meestal relatief zuur en hebben dan een slechte strooiselvertering. De soortenrijkste vegetaties zijn te vinden op de strandwallen, met hun iets lemiger zandgronden. In het jongere midden- en buitenduin is de vegetatieontwikkeling meestal niet zo ver voortgeschreden dat zich al droge duinbossen hebben ontwikkeld. Daarbij komt dat de mogelijkheden voor bosontwikkeling hier sterk geremd worden door de invloed van zeewind en inwaai van zand en zout. De meeste droge duinbossen zijn hier aangeplant en worden niet zelden aan de loefzijde geleidelijk weer door de wind opgerold. Een uitzondering is de droge vorm van het Meidoorn-Berkenbos in beschutte valleien. Dit bostype is veel basenrijker dan de eiken- en de beukenbossen. Typische soorten voor dit habitatype zijn eikenpage en grote bonte specht.

Actueel voorkomen

In alle deelgebieden van Kennemerland-Zuid, met uitzondering van Kennemerstrand, komen droge duinbossen voor, met een oppervlak van ongeveer 1282 hectare.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het biotoop.

3.4.10 H2180B Duinbossen (vochtig)

Beschrijving

Dit subtype ontwikkelt zich met name in natte duinvalleien met grondwaterstanden die in winter en voorjaar rond het maaiveld liggen. Door een goede vochtvoorziening en door de beschutte ligging t.o.v. de zeewind kunnen hier relatief snel bossen ontstaan. De zachte berk is de meest voorkomende boomsoort en is structuurbepalend voor de zeer lokaal voorkomende berkenbroekbossen en het voor de duinen kenmerkende Meidoorn-Berkenbos. Ook de ratelpopulier kan in het laatstgenoemde vegetatie een belangrijke rol spelen. De komst van de zomereik luidt vaak de overgang in naar de droge vorm van dit bostype (subtype A). De zwarte els komt in de duinen weinig voor, mogelijk omdat deze soort weinig zouttolerant is en ook gevoelig is voor waterstandschommelingen.

Actueel voorkomen

In Kennemerland-Zuid komt het subtype droog duinbos voor in de binnenduintrand en in duinvalleien in de deelgebieden Duin en Kruidberg, Kennemerduinen, Kraansvlak en de Amsterdamse Waterleidingduinen, het totale oppervlak bedraagt ca 132 ha.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het biotoop.

3.4.11 H2180C Duinbossen (binnenduintrand)

Beschrijving

De tot dit subtype behorende bossen zijn over het algemeen sterk door de mens beïnvloede (park)bossen die overwegend voorkomen op wat jongere, kalkhoudende bodems. Vaak maken ze onderdeel uit van landgoederen die in de 18e eeuw aan de binnenduintrand werden aangelegd op afgegraven duingronden. Daarbij heeft het historisch beheer van deze bossen, waarbij o.a. werd bemest, bekalkt en gewoeld, de bodems sterk beïnvloed en de buffercapaciteit verhoogd. De grondwaterstanden zijn hier te diep voor de vestiging van 'natte' soorten, maar vaak wel zo ondiep dat capillaire opstijging vanuit het grondwater zorgt voor een iets betere vochtvoorziening en zuurbuffering. De standplaatscondities (goed gedraineerde, iets vochthoudende, basenrijke, rulle en humeuze bodems in combinatie met een open bosstructuur die zorgt voor voldoende licht) zijn zeer geschikt voor de groei van allerlei van oorsprong uitheemse bolgewassen die hier in het verleden op grote schaal zijn aangeplant en nu deel uitmaken van de zogenaamde 'stinzenflora'. In tegenstelling tot wat de naam van het subtype suggereert, worden niet alle bossen van de binnenduinen tot dit subtype gerekend: het betreft alleen de bossen op matig voedselrijke, vochtige bodems. Op andere standplaatsen komen ook subtype A (droger, voedselarmer) en in veel mindere mate B (natter, voedselrijker) voor. Er kan onderscheid worden gemaakt in 'echte' binnenduintrandbossen en stinzenbossen. Deze laatste komen vooral voor in de buurt van Heemstede en Haarlem. Typische soorten voor dit habitattype zijn wilde hyacint, grote bonte specht en houtsnip.

Actueel voorkomen

In Kennemerland-Zuid komen binnenduintrandbossen met name voor in de binnenduintrand van de duinen bij Noordwijk, Het Kraansvlak en lokaal in de binnenduintrand van de Amsterdamse Waterleidingduinen en in Leyduin, Huys te Manpad, Kennemerduinen, en Duin en Kruidberg (samen ca 326 hectare).

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het biotoop.

3.4.12 H2190 A Vochtige duinvalleien (open water)

Beschrijving

Het habitattype Vochtige duinvalleien (subtype A, B, C en D) is veelomvattend: het betreft open water, vochtige graslanden, lage moerasvegetaties en rietlanden, alle voorzover voorkomend in (min of meer natuurlijke) laagten in de duinen. Buiten de duinen worden alleen de in het overige

kustgebied voorkomende min of meer grazige vormen tot het habitatype gerekend. Mede door de grote ecologische variatie is het aantal kenmerkende soorten zeer groot. Het gaat om relatief jonge successiestadia. Begroeiingen van oudere (al of niet verdroogde) successiestadia in duinvalleien behoren tot andere habitatypen, bijvoorbeeld Vochtige duinheide met Kraahei (H2140), duinstruwelen (H2160 of H2170), Duinbossen (H2180) en vochtige Heischrale graslanden (H6230). Ook in cultuur gebrachte valleien (bijvoorbeeld begroeid met Blauwgraslanden, H6410) worden niet tot het habitatype gerekend.

Vochtige duinvalleien kunnen van nature op twee manieren ontstaan. Primaire duinvalleien ontstaan doordat strandvlakten door duinen worden afgesnoerd van zee. Secundaire duinvalleien ontstaan in het kielzog van mobiele duinen, maar tegenwoordig alleen nog doordat stuifkuilen uitstuiwen tot op het grondwaterniveau. Daarnaast kunnen Vochtige duinvalleien worden ontwikkeld door inrichtingsmaatregelen.

Het subtype H2190 A Vochtige duinvalleien (open water) komt voor in de laagste delen van het duingebied, waar in 'gemiddelde' jaren het water tot ver in het groeiseizoen boven maaiveld staat en die hooguit kort droogvallen in het groeiseizoen. Binnen de duinwateren bestaat grote variatie in ecologische omstandigheden, variërend van brak tot zoet, van voedselarm tot voedselrijk, en van basisch tot zuur. Brakke omstandigheden komen voor in jonge primaire duinvalleien, en in strandvlakten die nog maar kort geleden zijn afgesnoerd van de zee of die nog incidenteel worden overstroomd met zeewater. Brakke omstandigheden kunnen ook ontstaan in drinkplassen en poelen die incidenteel overstroomd met zeewater. In de meeste duingebieden, en zeker in de grotere duinwateren, is het oppervlaktewater door een kalkhoudende ondergrond en aanvoer van basenrijk grondwater tamelijk hard. In duingebieden die zeer arm aan kalk zijn, komen duinplassen voor die verwant zijn aan Zwakgebufferde vennen (H3130).

In de kalkrijke duingebieden zijn de grotere duinwateren van nature vrij voedselrijk als gevolg van de aanvoer van nutriënten met doorstromend grondwater en de aanvoer van organisch materiaal met oppervlakkig afstromend regenwater en door inwaai van blad. Door de geringe zuurgraad van het water wordt het aangevoerde organische materiaal redelijk snel afgebroken. Ook zijn duinmeertjes een favoriete broedplek voor kolonievogels en rustplek voor watervogels. Dit kan zorgen voor een extra aanvoer van nutriënten met mest. Typische soorten voor dit habitatype zijn rugstreeppad, ondergedoken moeras scherm, stijve moerasweegbree, waterpunge, weegbreefonteinkruid, zilte waterranonkel en dodaars (controle aanwezigheid beheerders).

Actueel voorkomen

In Kennemerland-Zuid komt het habitatype Vochtige duinvalleien (open water) in de deelgebieden Kennemerstrand, Duin en Kruidberg, Het Kraansvlak, Amsterdamse Waterleidingduinen en bij Noordwijk (totaal ca 114 hectare).

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het habitatype.

3.4.13 H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

Beschrijving

Dit subtype komt voor in geheel of vrijwel geheel verzoete primaire duinvalleien en in secundaire duinvalleien die zijn ontstaan door uitstuiwing. Kenmerkend zijn vooral de natte omstandigheden, waarbij de standplaatsen in de winter onder water staan en in voorjaar droogvallen. Vanwege de afwijkende dynamiek van het duinwatersysteem kunnen echter ook jaren optreden waarin valleien vrijwel permanent onder water staan, en jaren waarin de valleien ook in de winter droog staan. Dit kan leiden tot schijnbaar dramatische verschuivingen in de vegetatiesamenstelling, maar in een natuurlijke duinsysteem met voldoende natte valleien en veel variatie in maaiveldhoogte is de veerkracht van de populaties voldoende om dit soort extremen te overleven. Ten opzichte van vochtige kalkarme duinvalleien (subtype C) onderscheiden de kalkrijke duinvalleien zich door een grotere basenrijkdom en een hogere pH. In de kalkrijke duinen is het vooral het kalkgehalte van de bodem, dat zorgt voor de neutrale tot basische condities. In de kalkarme duinen is aanvoer van basenrijk grondwater nodig voor instandhouding van kalkrijke duinvalleivegetaties. In jonge primaire duinvalleien en in verzoetende strandvlaktes kan ook incidentele overstrooming met brak water of nog in de bodem aanwezig brak grondwater zorgen voor zuurbuffering.

Actueel voorkomen

Kalkrijke vochtige duinvalleien worden binnen Kennemerland-Zuid aangetroffen, onder andere in deelgebied Kennemerstrand en in recent herstellende duinvalleien in het noordelijk deel. In het zuidelijk deel zijn potenties voor uitbreiding aanwezig.

In Kennemerland-Zuid komt het type vooral in de valleien direct achter de zeereep en lokaal in het middenduin, zoals Houtglob, Groot Olmen en Zuidervlak. De vegetatie in enkele duinvalleien in het centrale deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen (bijvoorbeeld Groot Zwarteveld, Vlak van de Keet) is ook een voorbeeld van dit subtype, waarbij opgemerkt dient te worden dat de hydrologische condities geheel gestuurd worden vanuit het omliggende kunstmatige infiltratiesysteem. In Middenduin komt dit subtype ook voor in de Zanderij op een voormalige bollenakker en in de vallei van Schippersduin. Tevens komt het subtype goed ontwikkeld voor in een recent afgesnoerde strandvlakte op het Kennemerstrand. In de rest van het Natura 2000-gebied komen verwante vegetaties voor met soorten als zeegroene zegge die als fragmenten van kalkrijke duinvalleivegetaties beschouwd kunnen worden. Veelal betreffen dit voormalige natte duinvalleien. In totaal komt er 79 ha van het habitatype voor.

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het habitatype.

3.4.14 H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)

Beschrijving

Net als bij de kalkrijke vochtige valleien worden de kalkarme vochtige valleien gekenmerkt door natte omstandigheden met waterstanden boven het maaiveld in de winter en het voorjaar. Anders dan bij het kalkrijke subtype lijken permanent natte omstandigheden minder een probleem te vormen, waarschijnlijk doordat onder zuurdere omstandigheden minder snel hoogproductieve moerasvegetaties ontstaan. Een soort als de Moerasgamander is echter juist gebaat bij permanent natte omstandigheden. Onderscheidend ten opzichte van kalkrijke vochtige duinvalleien is de geringere basenrijkdom en de lagere pH. Typische soorten voor dit habitatype zijn draadgentiaan, drienerlige zegge, dwergbloem, dwergglas, moerasgamander, paapje, sprinkhaanzanger en wulp (tabel xxx).

Actueel voorkomen

In de kalkrijke duinen komen kalkarme vochtige duinvalleien op verschillende locaties voor in de Kennemerduinen en het Kraansvlak, o.a. in de Zanderij en Houtglob. Gewoonlijk betreft het hier kleine oppervlakten, in totaal betreft het ca 1 ha.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het habitatype.

3.4.15 H2190D Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)

Beschrijving

Vegetaties met hoge moerasplanten als Riet en grote zeggen komen vooral voor aan de randen van duinmeertjes, waar ze langdurig of permanent in ondiep water staan. Het zwaartepunt van dergelijke vegetaties ligt in kalkrijke of tenminste kalkhoudende duingebieden. In kalkarme gebieden zijn de productiviteit en de pH vaak te laag voor het ontstaan van de hoogproductieve moerasvegetaties, maar lokaal kunnen zich ook hier uitgestrekte rietvegetaties ontwikkelen. De vegetaties zijn vooral van belang voor de fauna, onder meer als broedbiotoop van allerlei moerasvogels. Binnen zones van dit subtype kunnen galigaanbegroeiingen voorkomen; deze worden gerekend tot de Galigaanmoerassen (H7210). Typische soorten voor dit habitatype zijn dodaars en sprinkhaanzanger (bijlage 2).

Actueel voorkomen

Het habitatype komt verspreid voor over kleine oppervlaktes in duinvalleien. Het habitatype omvat vooral voedselrijke riet- en grote zeggenmoerassen, en komt vooral voor in natte, voedselrijke duinvalleien en plassen met een voormalig landbouwkundig gebruik. Het komt vooral voor in de noordelijke helft van het gebied, bij het Kennemermeer, in de Kennemerduinen en het Kraansvlak. Ook komt het met zeer kleine oppervlaktes voor in de Amsterdamse Waterleidingduinen. In totaal komt er 16 ha van het habitatype voor.

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het biotoop.

3.4.16 H1014 Nauwe korfslak

Beschrijving

De nauwe korfslak wordt aangetroffen op vochtige, doorgaans laag gelegen plaatsen, vooral in de overgang van een matig droog naar een natter milieu. Bij uitzondering worden populaties gevonden op drogere plaatsen, zoals in hoge duinen. De nauwe korfslak houdt zich op in het strooisel onder de begroeiing. Het strooisel van populieren en meidoorn is geliefd, maar in een kalkrijke omgeving, zoals op Voorne, is een binding met specifieke struiken en bomen minder duidelijk. De nauwe korfslak voedt zich met schimmels in en op afgestorven plantaardig en dierlijk materiaal.

Actueel voorkomen

In ons land wordt de nauwe korfslak voornamelijk gevonden in de kalkrijke duinen ten zuiden van Bergen. De grootste aantallen zijn aangetroffen op Voorne, in Meijendel (Wassenaar) en in de Amsterdamse Waterleidingduinen (voornamelijk in populierenbossen).

In het gebied is de nauwe korfslak op verschillende locaties aangetroffen, vaak in hoge dichtheden.

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het leefgebied en behoud van de omvang van de populatie.

3.4.17 H1318 Meervleermuis

Beschrijving

De meervleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 km worden overbrugd. Tijdens de vlucht worden houtwallen, waterwegen en andere structuren in het landschap gevolgd. Het foerageren gebeurt boven open water, zoals kanalen, vaarten, plassen en meren. Het dier vliegt met hoge snelheid laag over het water, waarbij insecten met de poten vanaf het water worden 'geschept'. De voornaamste prooien zijn muggen, dansmuggen, schietmotten, haften, gaasvliegen, nachtvinders en soms ook kleine kevers. Kraamkolonies van de soort bevinden zich in diverse typen gebouwen (kerken, boerderijen, woonhuizen, bunkers), in de nabijheid van waterrijke gebieden. De kraamkolonies variëren in grootte van enkele tientallen tot enkele honderden dieren. De mannetjes leven in de kraamtijd solitair of in kleine groepjes. Na de kraamperiode vindt vanaf augustus de paring plaats in paargebieden die de mannetjes hebben ingenomen. Ook in wintergebieden wordt gepaard. Voor de trek naar overwinteringsgebieden legt de meervleermuis soms lange afstanden af, tot meer dan 300 km.

Actueel voorkomen

Kennemerland-Zuid vormt een belangrijk mannen winterverblijf (Haarsma, 2011). Voor overwintering van de meervleermuis zijn oude bunkers in het gebied van groot belang, zoals in Duin en Kruidberg en Midden Herenduin en bij Radio Nora. In het gebied zijn geen kraamkolonies aanwezig (Haarsma, 2011).

Instandhoudingsdoel

Behoud van het oppervlak en van de kwaliteit van het leefgebied en behoud van de omvang van de populatie.

3.4.18 H1903 Groenknolorchis

Beschrijving

Groenknolorchis wordt het meest aangetroffen in trilvenen en duinvalleien. In duinvalleien bestaat de grond uit min of meer humeus, kalkhoudend zand; incidenteel (tijdens stormvloed) kunnen de standplaatsen met zout water overspoeld raken. 's Winters staan de groeiplaatsen vaak ondiep onder water. Uit recent onderzoek blijkt dat groeiplaatsen altijd maar een korte periode geschikt zijn, zodat het van belang is dat er voortdurend nieuwe plekken ontstaan, waar de plant zich kan vestigen.

Actueel voorkomen

Groenknolorchis is gebonden aan vochtige duinvalleien, kalkrijk (H2190B) en is momenteel zeldzaam. De populatie in Kennemerland-Zuid is nog klein en instabiel. Het heeft zich recent gevestigd op het Kennemerlandstrand en in deze omgeving liggen dan ook de meeste kansen. In de Amsterdamse Waterleidingduinen wordt groenknolorchis slechts incidenteel waargenomen. In een verouderde en verzuurde duinvallei is een groeiplek bekend, de laatste waarneming dateert echter uit 2003. (Atlas Duinen Noord-Holland, 2012)

Instandhoudingsdoel

Uitbreiding van het oppervlak en verbetering van de kwaliteit van het leefgebied en uitbreiding van de omvang van de populatie

3.5 Overige habitattypen

De overig habitatype die volgens de habitattypenkaart in het gebied voorkomt, maar waarvoor het gebied niet is aangewezen is H7140B *Overgangs- en trilveen (veenmosrietland)*.

3.5.1 H7140B Overgangs- en trilveen (veenmosrietland)

Beschrijving

Het habitatype H7140B, Overgangs- en trilveen (veenmosrietland) bevat veenbegroeiingen die voorkomen onder voedselarme tot matig voedselrijke omstandigheden. De plantengroei staat onder invloed van basenrijk grondwater of oppervlaktewater dat zich mengt met zuur, voedselarme neerslag. Deze gemeenschappen vormen een ontwikkelingsstadium van de verlanding van sloten en petgaten in het laagveengebied.

Actueel voorkomen

Veenmosrietland heeft een wat ruimer verspreidingsgebied dan trilvenen (H7140A). Behalve in de genoemde laagveengebieden (waar het door verzuring ontstaat uit trilveen) wordt het aangetroffen in de Noord-Hollandse brakwaterveengebieden. Bolwerken zijn daarbij vanouds de Nieuwkoopse Plassen, de Zaanstreek en Waterland. Langs de kust komt het habitat nauwelijks voor. In Kennemerland-Zuid is ca 1,5 ha van het habitatype gelegen in het watervoorraadgebied van de Waterleidingduinen in de omgeving Groot Zwartevelde, Eiland van Rolvers en Klompenpan.

3.6 Oude doelen

Binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied liggen de Beschermde Natuurmonumenten Duinen van Velsen, Slingerduin, Duinen bij Vogelzang, Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout, Huis te Manpad, Noordrand Noordwijk, Zuid-Kennemerland-Zuid en Duinen bij Overveen met een gezamenlijke omvang van ongeveer 5.050 ha.

De doelen omvatten oorspronkelijk een uitgebreide kwalitatieve beschrijving op basis van voorbeelden van zowel algemene als bijzondere soorten en gemeenschappen. In bijlage 3 is een samenvattend overzicht gegeven van de relevante, oude doelen die geformuleerd zijn voor de Beschermde Natuurmonumenten. Voor de oude doelen zijn geen kwantitatieve instandhoudingsdoelen geformuleerd, daarom is in het beheerplan een behoudsdoelstelling gehanteerd. Waar mogelijk zijn ze gekoppeld aan de instandhoudingsdoelen, op hoofdlijnen komt de behoudsdoelstelling van de oude doelen grotendeels overeen met de Natura2000 doelen. Voor de soortengroepen broed- en niet-broedvogels, (korst)mossen, amfibieën en reptielen, insecten, paddenstoelen zijn de oude doelen aanvullend op de Natura 2000 instandhoudingsdoelen

4 Ecologische vereisten, trends en knelpunten van habitattypen en soorten

4.1 Inleiding

De instandhoudingsdoelen hebben betrekking op behoud/verbetering kwaliteit of behoud/uitbreiding van areaal centraal. De aanwezigheid en kwaliteit van habitattypen en leefgebieden van soorten wordt bepaald door de mate waarin wordt voldaan aan de ecologische vereisten ten aanzien van de abiotische of biotische standplaatsomstandigheden. Indien hier niet aan wordt voldaan, leidt dit tot knelpunten voor tot het realiseren van de instandhoudingsdoelen. Niet alleen de huidige situatie is van belang, maar ook negatieve trends en achterliggende knelpunten die door het huidige beheer niet direct leiden tot een aantoonbare achteruitgang van kwaliteit, maar daarmee nog wel aanwezig zijn.

De ecologische vereisten zijn beschreven op basis van de profielendocumenten van de website van EZ. De kwaliteit, trends en knelpunten zijn gebaseerd op de gebiedsanalyse voor de PAS, de profielendocumenten en de afstemming met de beheerders.

De belangrijkste knelpunten in de Nederlandse duingebieden zijn:

1. Verandering van gradiënt door grootschalig kustbeheer. Door ingrijpen in de kustprocessen ten behoeve van de veiligheid of economische ontwikkelingen kan in principe het kusttype veranderen, bijvoorbeeld van aangroei naar afslag en vice versa
2. Stikstofdepositie en verzuring. Vergrassing, versnelde vastlegging van kaal zand, versnelde ontkalking van de bodem, versnelde successie.
3. Ingrepen in de geomorfologie. Vastlegging van verstuvende delen zorgt voor verminderde dynamiek, wat nadelig is voor met name pioniervegetaties.
4. Verdroging door kustafslag, waterwinning en polderpeilverlagingen in de binnenduinrand.
5. Afname begrazing konijn. De afname van het konijn is mede een oorzaak voor de versnelde successie in het duingebied.

4.2 Natura 2000 doelen

4.2.1 H2120 Embryonale duinen

Ecologische vereisten

Voor langdurig behoud van de duintjes in een bepaald gebied is winddynamiek nodig, alsmede de aanvoer van zand (netto moet meer zand worden afgezet dan afgevoerd), vloedmerk (vanwege de benodigde nutriënten) en (minimaal) een incidentele overspoeling met zeewater. Gunstige omstandigheden doen zich voor bij een aangroeiende, zandige kust, in gebieden met zandsuppletie en in luwe delen van de kust.

Actuele kwaliteit en trends

De actuele kwaliteit van de aanwezige embryonale duinen is goed.

In Kennemerland-Zuid ontwikkelen zich periodiek nieuwe duintjes in het noordelijke deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen (Van 't Veer & Hoogenboom, 2010). Het is niet bekend hoe het habitatype Embryonale duinen zich ontwikkelt in het overige deel van Kennemerland-Zuid.

Knelpunten

Kustbeheer in de vorm van vastleggen en versterken van duinen en het regelmatig verwijderen van vloedmerk beïnvloeden in sterke mate het voorkomen van het habitatype. Overschrijding van de KDW voor stikstofdepositie is in de huidige situatie niet aan de orde.

4.2.2 H2120 Witte duinen

Ecologische vereisten

Voor een vitale helmgroei is een regelmatige aanvoer van vers zand door winddynamiek noodzakelijk, omdat Helm zeer gevoelig is voor ziekteverwekkers zoals aaltjes en schimmels die in gestabiliseerde bodems toenemen. Daarnaast is een aantal plantensoorten die kenmerkend zijn voor direct aan het strand gelegen Witte duinen (zoals Blauwe zeedistel en Zeewolfsmelk) afhankelijk van de invloed van zeewater (salt spray). Ze komen daarom vooral voor op plekken waar het zeewater bij stormvloed tot in de duinen kan doordringen. Bij een gesloten, steil oplopende zeereep, zoals die door vastlegging met Helm of door kustafslag in de meeste duingebieden is ontstaan, zijn de mogelijkheden voor vestiging van deze soorten beperkt.

Actuele kwaliteit en trend

Een deel van de witte duinen bestaat uit grasruigte en heeft daarom een matige kwaliteit. Als gevolg van de recente aanleg van de Noordwest Natuurkern ten noorden van Parnassia verbetert de kwaliteit naar verwachting aanzienlijk in het noordelijk gedeelte van het Natura 2000 gebied.

Op verschillende locaties zijn effectgerichte maatregelen genomen welke gunstig zijn voor de In Kennemerland-Zuid zijn op verschillende locaties effect-gerichte maatregelen genomen welke gunstig zijn voor de witte duinen. Ter plekke van de Van Limburg Stirum vallei, het Verlaten Veld, De Bruid van Haarlem en Groot Olmen is geplagd, gegraven, reliëf hersteld en gestopt met het onttrekken van grondwater. Dit heeft geleid tot herstel van de grondwaterdynamiek en verstuiving en heeft de ontwikkeling van witte duinen bevorderd. Ook het project Noordwest Natuurkern heeft een toename van verstuiving als doel. Daarentegen wordt in de Amsterdamse Waterleidingduinen een afname van het habitatype verwacht door successie naar grijze duinen. Deze afname zal het komende decennium deels gecompenseerd worden door nieuwvorming van witte duinen ter hoogte van het in 2006 gedempte deel van het Van Limburg Stirum kanaal

Knelpunten

Het belangrijkste knelpunt voor het habitatype witte duinen is het gebrek aan verstuiving en dynamiek in de zeereep als gevolg van de vastlegging van de duinen en in het bijzonder de zeereep ten behoeve van de kustverdediging. Verhoogde stikstofdepositie versnelt dit proces door stabilisatie van het zand als gevolg van algengroei ([art.5.1-2e](#) et al, 2005). Bovendien kan het leiden tot versnelde groei van grassen en ook dit zal verstuiving tegengaan. Ook verstruweling door duindoorn in de zeereep vormt een knelpunt voor het habitatype witte duinen. Dit hangt mogelijk samen met stikstofdepositie en demping van het systeem door vooroeversuppletie (schr. med. [art.5.1-2art.5.1-2e](#) Staatsbosbeheer). Toch treedt verruiging (opslag struweel en vergrassing) ook op op plekken waar de KDW niet wordt overschreden. De achteruitgang van het konijn in de duinen tenslotte, heeft het dichtgroeien nog extra bespoedigd (www.natuurkennis.nl).

4.2.3 H2130A* Grijze duinen (kalkrijk)

Ecologische vereisten

Het habitatype kalkrijke grijze duinen is gebaat bij beperkte overstuiving met kalkrijk zand om verzuring te remmen. Ook geringe invloed van salt spray is van belang. Het habitatype ontstaat in het algemeen door geleidelijke stabilisatie van witte duinen.

Actuele kwaliteit en trend

Op basis van kenmerken van vegetatiesamenstelling en structuur is de kwaliteit van kalkrijke grijze duinen in Kennemerland-Zuid overwegend matig. In de Amsterdamse Waterleidingduinen uit de matige kwaliteit zich vooral in vergrassing. Westelijk van het infiltratiegebied is de kwaliteit goed door een verbeterde konijnenstand. Sinds 2008 is de konijnenstand echter weer dalende, waardoor ruige grassen lokaal weer toenemen.

In het gebied is de trend van de oppervlakte kalkrijke grijze duinen duidelijk negatief. Kalkarm grijs duin rukt op naar het westen ten kosten van kalkrijk grijs duin. Bij het Van Limburg-Stirumkanaal kunnen grijze duinen zich wellicht uitbreiden door successie. Door het toepassen van maatregelen gericht op herstel van de dynamiek (Noordwest Natuurkern), het herstel van de konijnenstand en door intensief (begrazings)beheer kan het totale areaal gelijk blijven of toenemen.

Knelpunten

De matige kwaliteit van de kalkrijke grijze duinen is grotendeels het gevolg van vergrassing en verstruweling (in alle deelgebieden). Verhoogde stikstofdepositie speelt hierin ook een belangrijke rol doordat het de natuurlijke successie, zijnde vergrassing en verstruweling, versnelt. Ook leidt stikstofdepositie tot ontkalking van kalkrijke duinen. Ten slotte vormt de zogenoemde verstarung (de veroudering door afgenomen dynamiek) een bedreiging in het gehele duinlandschap. Gevolg van deze processen is een sterke toename van grove grassen (zoals Duinriet), waardoor de vegetaties van goede vormen worden verdrongen of het habitatype zelfs helemaal verdwijnt (vlakvormige vegetaties van Duinriet behoren niet tot het habitatype). Tenslotte vormen de opslag van Amerikaanse vogelkers en ontkalking belangrijke knelpunten. Beide worden versterkt door stikstofdepositie die de KDW overschrijdt. In de duinen rondom Zandvoort vindt lokale verzuuring plaats door het gebruik als hondenuitloophoud.

Doordat het gebied breed is, is er ruimte voor verstuingen die zouden kunnen leiden tot kwaliteitsverbetering en nieuwvorming van grijze duinen. De natuurlijke processen in het duingebied kunnen worden gestimuleerd door mogelijkheden tot verstuing toe te laten en te bevorderen binnen het zeerepbeheer. Gezien de zeewerende functie van de duinen (en andere functies als recreatie, waterwinningen en gastransportleiding) is er weinig ruimte voor grootschalige verstuingen en zal aanvullend beheer noodzakelijk blijven.

*4.2.4 H2130B * Grijze duinen (kalkarm)*

Ecologische vereisten

Het habitatype kalkarme grijze duinen heeft beperkte, regelmatige overstuing met (kalkrijk) zand nodig om verzuring te beperken. Daarnaast spelen salt spray, lichte bodemvorming en ontkalking een belangrijke rol bij de ontwikkeling van dit habitatype. Het habitatype ontstaat door geleidelijke stabilisatie van Witte duinen of door geleidelijke ontkalking van kalkrijke grijze duinen onder voedselarme omstandigheden. Het subtype komt voor op kalkarm duinzand, en op kalkrijk duinzand dat in de eerste paar decimeters zo ver is ontkaakt dat zwak tot matig zure omstandigheden zijn ontstaan (pH < 6,5).

Actuele kwaliteit en trend

De natuurlijke trend van uitbreiding van kalkarme grijze duinen is positief als gevolg van ontkaing. Uitbreiding van het oppervlak gaat ten koste van kalkrijke grijze duinen (H2130A). Anderzijds kent de kwaliteit van het bestaande habitatype een negatieve trend als gevolg van gebrek aan dynamiek, stikstofdepositie en afname van de konijnenpopulatie. Op basis van vegetatiekartering en kenmerken van structuur en functie is de kwaliteit overwegend matig. Korstmosrijke vegetatietypen ontbreken in het habitatype. In de Amsterdamse Waterleidingduinen heeft het zuidelijk deel een goede kwaliteit door begazing. Het middendeel heeft een matige kwaliteit door verzuuring en opslag van Amerikaanse vogelkers.

Knelpunten

De hoge stikstofdepositie (overschrijding KDW) in combinatie met onder andere beperkte begazing en een gebrek aan dynamiek hebben geleid tot vergrassing met o.a. duinriet en verstruweling. Een ander knelpunt is de opmars van Amerikaanse vogelkers en andere invasieve exoten zoals mahonie. Ook verzuring als gevolg van zure depositie (m.n. ammoniak), aanwezigheid van adelaarsvaren en bladval vanuit aangeplante bossen vormen belangrijke knelpunten.

*4.2.5 H2130C * Grijze duinen (heischraal)*

Ecologische vereisten

Het subtype ontstaat op plekken waar de zuurgraad langdurig gebufferd wordt. In de duinen vindt dat vooral plaats bij de randen van natte duinvalleien in kalkarme of oppervlakkig ontkalkte duinen. Capillaire opstijging met basenrijk grondwater tot in de wortelzone en een hoge basenverzadiging van het adsorptiecomplex in de organische toplaag zorgen ervoor dat de pH niet onder een voor veel planten kritische grens van 4,5 daalt. Ook beperkte overstuiving (met kalkrijk zand) draagt bij aan buffering van de bodem.

Actuele kwaliteit en trend

Op basis van de habitattypenkaart is de kwaliteit als matig beoordeeld. Er is weinig bekend over de trend van het habitatype heischrale grijze duinen in Kennemerland-Zuid. De duinvalleien in het zuidelijke deel van het gebied zijn door ontwatering, onder andere door waterwinning en wegzijging naar polder de Haarlemmermeer, minder nat dan in een geheel natuurlijke situatie. Er zijn potenties zijn voor uitbreiding van het areaal van goede kwaliteit bij herstel van de hydrologie en verwijdering van bos. Door de recente uitbreiding van jonge natte duinvalleien mag verwacht worden dat op de randen daarvan heischraal grijs duin zal ontstaan. In de Amsterdamse Waterleidingduinen is sprake van een geringe uitbreiding ten gevolge van stijging van de grondwaterstand ten gevolge van demping van het Van Limburg Stirumkanaal. Ter plekke van nieuwe valleien (zoals de Bokkedoorns) wordt een vergelijkbare ontwikkeling verwacht.

Knelpunten

Stikstofdepositie vormt belangrijk knelpunt voor de ontwikkeling van heischrale grijze duinen. De KDW wordt in het gebied overschreden. Hoge stikstofdepositie en een gebrek aan dynamiek leiden tot vergrassing met o.a. duinriet en verstruweling. Ook het wegvallen van begrazing door konijnen vormt een knelpunt.

Stabilisatie van het duin en stikstofdepositie zorgen ook voor een versnelde verzuring van het duin. Voor behoud en herstel van het bufferend vermogen is aanvoer van vers zand en de aanwezigheid van gebufferd grondwater van belang.

Ook verdroging kan een knelpunt vormen voor het habitatype, dat van nature op nattere standplaatsen voorkomt dan kalkrijke en kalkarme grijze duinen. In de Amsterdamse Waterleidingduinen speelt dit probleem niet: het type komt daar juist voor waar de duinvalleien wat droger zijn dan onder natuurlijke omstandigheden het geval zou zijn.

Tenslotte vormt versnippering een belangrijk knelpunt. Hierdoor kunnen kenmerkende soorten het gebied niet of moeizaam koloniseren.

4.2.6 H2150 Duinheiden met struikhei

Ecologische vereisten

Duinheiden met struikhei zijn in de regel een natuurlijk onderdeel van successie in de kustduinen, waarbij duingraslanden zich ontwikkelen tot duinheiden als gevolg van geleidelijke ontkalking. Enige mate van verstuuving draagt bij aan de vegetatiekundige differentiatie binnen dit habitatype, omdat daardoor een bredere range ontstaat van de toelaatbare zuurgraad en voedselrijkdom, alsook een grotere variatie in de vegetatiestructuur. Dit geeft kansen aan andere soorten dan struikhei, zoals mossen, korstmossen, kruiden en dwergstruiken.

Actuele kwaliteit en trend

Het in Kennemerland-Zuid aanwezige habitatype duinheiden met struikheide is van een matige kwaliteit.

Begrazing met schapen heeft geleid tot herstel en uitbreiding van dit habitatype, van 3 ha in 1997 naar bijna 5 ha in 2007 in Kennemerland-Zuid. Wel is sprake van achteruitgang van de korstmosrijkdom van het type, onder invloed van schapenbegrazing.

Knelpunten

De soortenrijkdom van het habitatype is nooit hoog geweest, door de atmosferische depositie (KDW wordt overschreden) heeft verdere verarming plaatsgevonden in de vorm van afname van korstmossen en toename van grassen, met name in Amsterdamse Waterleidingduinen. Naast depositie kan vergrassing het gevolg zijn van wijzigingen in het terreingebruik, met name in de begrazingsdruk. Verder speelt de opbouw van organisch materiaal een belangrijke rol in het geheel. In oudere duinheiden, bijvoorbeeld aan de binnenduintrand, is het humusgehalte van

de bovenste decimeters vaak vrij hoog. Wanneer hier de begrazing wegvalt, kunnen zandzegge en verschillende grassen zich plotseling ongewenst sterk uitbreiden.

4.2.7 H2160 Duindoornstruwelen.

Ecologische vereisten

Duindoorn is voor kieming en vestiging gebonden aan humusarm, kalkrijk zand met een lage indringingsweerstand. De soort gebruikt fossiele wortelkanalen van helm om diep te wortelen. Goed ontwikkelde jonge duindoornstruwelen komen dan ook vooral voor na een sterk stuivende fase met helm (witte duinen), waarbij de relatief kalkrijke bodem ontsloten is. Als de bodem ont-kalkt raakt en gaat verzuren, kwijnt de soort weg.

Actuele kwaliteit en trend

. De kwaliteit van ruim de helft van het aanwezige areaal is beoordeeld als goed met veel struweelsoorten. Aangeplante populieren en esdoorns zorgen lokaal voor opslag van exoten en daardoor voor een matige structuur en functie, wat tot matige kwaliteit leidt. Het habitatype heeft zich de afgelopen decennia sterk uitgebreid, met name in de deelgebieden waar geen beheer is gevoerd. De uitbreiding is sterk ten koste gegaan van duingraslanden van het habitatype Grijze duinen (H2130), eerst als gevolg van het beschikbaar komen van kale, voedselrijke grond, later ook als gevolg van de sterk verminderde konijnenstand. Een aantal broed- en trekvogels profiteert van deze uitbreiding, maar dat weegt niet op tegen het verlies aan soortenrijke duingraslanden. De kwaliteit is over het algemeen stabiel, maar door veroudering neemt de kwaliteit voor broedvogels toe.

Knelpunten

Te sterke uitbreiding van duindoornstruweel heeft plaats gevonden o.a. als gevolg van achteruitgang van de konijnenstand en op weinig dynamische plekken hebben ook zandsuppleties tot een toename van verstuijbaar zand geleid. De kritische depositiewaarde wordt nauwelijks overschreden en vormt daarmee geen knelpunt

4.2.8 H2170 Kruipwilgstruwelen

Ecologische vereisten

Het habitatype komt voor op vrij droge tot vochtige standplaatsen in de grotendeels ontkalkte duinen. Net als de duindoorn leeft de kruipwilg in symbiose met een ander organisme, deze mycorrhiza schimmel maakt dat de plant in droge en voedselarme omstandigheden beter kan beschikken over vocht en voedingsstoffen. In vergelijking met de duindoorn staat de kruipwilg iets minder arm en komt deze ook onder kalkarme omstandigheden voor. Toevoer van grondwater is noodzakelijk voor instandhouding van het habitatype. Instuiving van kalkhoudend zand voorkomt verdere verzuring en bevordert eveneens de instandhouding. Periodieke verjonging en nieuwvorming van duinvalleien is nodig voor instandhouding op de lange termijn.

Actuele kwaliteit en trend

Het in Kennemerland-Zuid aanwezige habitatype kruipwilgstruwelen is in het grootste deel van een matige kwaliteit .

Een goede ontwikkeling hangt nauw samen met een goede ontwikkeling van vochtige duinvalleien. Doordat jonge natte duinvalleien recentelijk sterk zijn uitgebreid, mag verwacht worden dat op de randen daarvan kruipwilgstruweel zal ontstaan. Daarnaast wordt op dezelfde manier uitbreiding verwacht door ontwikkeling van nieuwe valleien (o.a. project Bokkendoorns).

Knelpunten

Er zijn geen knelpunten voor behoud gezien de ontwikkeling van vochtige duinvalleien. De kritische depositiewaarde wordt niet overschreden en vormt evenmin een knelpunt.

4.2.9 H2180A Duinbossen (droog)

Ecologische vereisten

In duinbodems is er een zeer directe koppeling tussen het kalkgehalte en de beschikbaarheid van N en P. Duinbossen staan aan het eind van de natuurlijke successie, waar de ontkalking van de bodem ertoe leidt dat grote hoeveelheden P beschikbaar komen voor de vegetatie. In eerdere successiefasen was dit fosfaat nog vastgelegd (en dus niet beschikbaar voor de vegetatie) in onoplosbare verbindingen met kalk. In de kalkarme duinen is gedurende de hele successie sprake van een grote P-beschikbaarheid, vanwege de geringe hoeveelheden kalk (en ijzer) in de bodem aldaar. Aangezien P dus geen limiterende factor is in duinbossen met een reeds verzuurde bodem, kan alle stikstof ten volle benut worden door de vegetatie, wat tot vermessing kan leiden.

Actuele kwaliteit en trend

De kwaliteit is als goed beoordeeld, maar door aangeplante bomen als populier en esdoorn en opslag van Amerikaanse vogelkers zijn de structuur en functie lokaal matig.

Het areaal droge duinbossen in Kennemerland-Zuid is over het algemeen stabiel, in de Amsterdamse Waterleidingduinen is sprake van uitbreiding. Door de veroudering van bossen neemt hun kwaliteit van nature toe doordat het aantal dikke en dode bomen toeneemt en daarmee structuur en functie als leefgebied voor typische bossoorten vergroot wordt. In Kennemerland-Zuid lijkt de kwaliteit de laatste decennia echter te zijn afgenomen ([art.5.1-2e PWN](#)), het betreft hier met name een afname van kruidendiversiteit in de zomen en een toename c.q. dominantie van haakmos.

Knelpunten

In de Amsterdamse Waterleidingduinen is lokaal sprake van bossterfte (berk) en treedt nauwelijks verjonging op. De aanwezigheid van damherten speelt daarbij een rol. Daarnaast verloopt de omzetting van naaldbos naar loofbos (droog duinbos) moeilijk, en nemen exoten in aandeel toe. Ook in andere deelgebieden nemen exoten toe. Een verbetering van de kwaliteit is mogelijk langs de bosrand (door ontwikkelen zomen) door een extra inspanning in het beheer.

Daarnaast vormt stikstofdepositie, onder andere leidend tot verzuring en verbraming, in alle deelgebieden een belangrijk knelpunt. In droge duinbossen bevat de bodem nauwelijks leem en is ook het gehalte aan organische stof laag. Daardoor is er vrijwel geen mogelijkheid om kalk te binden aan het buffercomplex. De kalk spoelt daardoor gemakkelijk uit. Dit proces vindt onder natuurlijke omstandigheden plaats en wordt versneld door verzurende N-depositie (KDW wordt overschreden). Wanneer alle kalk is opgelost en uitgespoeld, kan de pH sterke dalen. Veel droge duinbossen liggen op bodems die momenteel oppervlakkig al volledig zijn ontkalkt. Het gaat daarbij voornamelijk om locaties op de strandwallen.

Stikstofdepositie heeft naast een direct effect ook een indirect effect op vermessing van duinbossen. Dit laatste wordt veroorzaakt door de verzurende invloed van de stikstof die eraan bijdraagt dat de kalkrijke duinen P-limitatie wordt opgeheven en het vermestend effect van N dus groter wordt. Een ander effect van de verzuring is dat een verschuiving optreedt in micro-organismen in de richting van groepen met een lagere N-behoefte, waardoor meer N overblijft voor de vegetatie.

4.2.10 H2180B Duinbossen (vochtig)

Ecologische vereisten

Het subtype ontwikkelt zich met name in natte duinvalleien met grondwaterstanden die in de winter en het voorjaar rond het maaiveld liggen. Door een goede vochtvoorziening en door de beschutte ligging t.o.v. de zeewind kunnen hier relatief snel bossen ontstaan.

Actuele kwaliteit en trend

De kwaliteit van in het gebied aanwezige habitattypen vochtige duinbossen is merendeels matig. In het gebied neemt door de veroudering van bossen de kwaliteit van nature toe, doordat het aantal dikke en dode bomen toeneemt en daarmee structuur en functie als leefgebied voor typische bossoorten vergroot wordt.

Knelpunten

Het belangrijkste knelpunt in de vochtige duinbossen is verdroging. Dit knelpunt speelt vooral in de zuidelijke deelgebieden. Daarnaast vormen de aanwezigheid van exoten of andere habitatvreemde soorten (o.a. Amerikaanse vogelkers, populieren) en betreding (door recreanten) mogelijke knelpunten. In de Amsterdamse Waterleidingduinen is mogelijk ook sprake van te intensieve begrazing door damherten wat van invloed is op de kwaliteit van de ondergroei en verjonging. In Duin en Kruidberg is stikstofdepositie een knelpunt dat leidt tot verzuuring.

4.2.11 H2190 Duinbossen (binnenduinrand)

Ecologische vereisten

Duinbossen van de binnenduinrand komen overwegend voor op (enigszins) kalkhoudende bodems, die zijn bovengekomen door het afgraven van duingronden. De grondwaterstand is dermate ondiep dat capillaire opstijging een iets betere vochtvoorziening en zuurbuffering veroorzaakt, wat onder andere van belang is voor het behoud van de rijke ondergroei met stinzenflora.

Actuele kwaliteit en trend

De kwaliteit van de binnenduinrandbossen in Kennemerland-Zuid is voor ruim de helft goed, met name in de duinen bij Noordwijk. In de Amsterdamse Waterleidingduinen is de kwaliteit matig, er komen weinig stinzenplanten voor en er treedt plaatselijk verzuuring op. Vanwege de grote aantallen stinzenplanten heeft een aantal kleine binnenduinrandbossen bij Heemstede en Haarlem een zeer hoge kwaliteit.

Het oppervlak van de duinbossen van de binnenduinrand is stabiel en met de veroudering van het bos doet zich een kwaliteitsverbetering voor. Recent vindt er uitbreiding plaats door een hoger peil in het oostelijke deel van het infiltratiegebied van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Rondom de kanalen vindt plaatselijk verbetering plaats door verjonging van berken.

Knelpunten

Het grootste knelpunt voor binnenduinrandbossen in alle deelgebieden van Kennemerland-Zuid is de aanwezigheid van habitatvreemde soorten (o.a. aangeplante populieren) en exoten (o.a. Amerikaanse vogelkers). In de Amsterdamse Waterleidingduinen breidt de ratelpopulier uit ten koste van berk. Daarnaast vormt stikstofdepositie (overschrijding KDW) een belangrijk knelpunt in alle deelgebieden met verzuuring van de ondergroei en uitbreiding exoten als gevolg. Ook de intensieve begrazing door damherten (met name Amsterdamse Waterleidingduinen) vormt een belangrijke knelpunt. In stinzenbossen kunnen hoge nutriëntenconcentraties een knelpunt vormen.

4.2.12 H2190 A Vochtige duinvalleien (open water)

Ecologische vereisten

Voor het behoud van het scala aan duinvalleien op lange termijn is het noodzakelijk dat er steeds nieuwe 'jonge' valleien bijkomen. Het gaat daarbij om valleien met kale grond of vegetatieloos water. Een deel van het regenwater zakt in het duingebied in de bodem weg. Zo ontstaat in de bodem van het duinsysteem een zoetwaterbel boven het brakkere/zoutere grondwater. Een gedeelte van het zoete grondwater stroomt ook zijdelings af / weg. Deze afstroming zorgt voor buffering tegen indringen van zeewater en vervuiling vanuit aangrenzende polders. Voor het habitatype vochtige duinvalleien (open water) is in veel gevallen toestroom van gebiedseigen grondwater (mede) noodzakelijk.

Door de vertraagde reactie van de zoetwaterbel op de neerslag wijkt de grondwaterdynamiek in duinen nogal af van die in het binnenland. Deze dynamiek is op zich gunstig voor de instandhouding van open vegetaties waarin ook ruimte is voor concurrentiegevoelige pioniersoorten. Voor de instandhouding van de soortenrijkdom van het habitat vochtige duinvalleien als geheel is daarom van belang dat er voldoende ruimte is voor soorten om te 'pendelen'. Daarvoor moet binnen de valleien zelf en binnen het duingebied als geheel voldoende variatie aanwezig zijn, met gradiënten die idealiter lopen van open water tot droog duin.

Actuele kwaliteit en trend

Het aanwezige habitattype is van een wisselende kwaliteit, ca. 55 ha wordt als goed beoordeeld. Kranswiervegetaties komen soms zeer uitbundig voor (ook in infiltratieplassen). De pioniervegetaties uit het oeverkruid-verbond, die ook onder dit subtype vallen, komen weinig voor en zijn beperkt tot droogvallende randzones en jonge, uitgegraven of herstelde valleien. Op een aantal plaatsen komen bijzondere soorten voor, zoals slijkgroen in de Kennemerduinen en de Amsterdamse Waterleidingduinen. In de Amsterdamse Waterleidingduinen is lokaal sprake van een matige kwaliteit als gevolg van een aalscholverkolonie die hier aanwezig is. De kwaliteit van het habitattype in de infiltratieplassen is vermoedelijk matig als gevolg van de afwijkende waterkwaliteit en fluctuatie van het waterpeil.

In de Amsterdamse Waterleidingduinen is het oppervlak afgenomen door uitbreiding van rietruigten. Vermoedelijk is deze afname inmiddels gestopt. In de Kennemerduinen is de trend licht positief.

Knelpunten

De twee belangrijkste knelpunten voor instandhouding van Vochtige duinvalleien (open water) zijn verdroging en eutrofiëring. Verdroging speelt alleen nog in de Amsterdamse Waterleidingduinen (grondwateronttrekking), rond Bokkedoorns en rondom begraafplaats Westerveld (Duin en Kruidberg). Eutrofiëring wordt onder ander veroorzaakt door stikstofdepositie (zowel huidig als in het verleden) als guanotrofiëring (vermesting door vogels, zoals in de meertjes bij Bokkedoorns, Kennemerduinen en mogelijk in Duin en Kruidberg en het renbaanveld in de Amsterdamse Waterleidingduinen). In het plasje bij Noordwijk vormt de aanwezigheid van honden ook een specifiek knelpunt.

In alle deelgebieden vormen stikstofdepositie en daarmee samenhangende verzuring vooral in minder goed gebufferde plasjes een knelpunt. Tenslotte vormt een onnatuurlijk peilbeheer en een onnatuurlijke waterkwaliteit in de infiltratiegebieden (deze worden dus ook tot het habitat gerekend) een knelpunt bij een goede ontwikkeling van Vochtige duinvalleien (open water). In de Amsterdamse Waterleidingduinen is het dichtgroeien van plasjes met riet een probleem. De verwachting is echter dat het maximum hiervan is bereikt en dat er geen verdere uitbreiding van riet zal plaatsvinden.

4.2.13 H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

Ecologische vereisten

Voor het behoud van het scala aan duinvalleien op lange termijn is het noodzakelijk dat er steeds nieuwe 'jonge' valleien bijkomen. Het gaat daarbij om valleien met kale grond of vegetatieloos water. Bij aangroeiende kusten ontstaan van nature zogenoemde primaire duinvalleien door afsnoering van strandvlakten. In het dungebiet zelf kunnen zogenoemde secundaire duinvalleien ontstaan door uitstuiving van zand tot op de grondwaterspiegel (of door herstel van verouderde, verdroogde of voor infiltratie gebruikte valleien). Een deel van het regenwater zakt in het dungebiet in de bodem weg. Zo ontstaat in de bodem van het duinsysteem een zoetwaterbel boven het brakkere/zoutere grondwater. Een gedeelte van het zoete grondwater stroomt ook zijdelings af / weg. Deze afstroming zorgt voor buffering tegen indringen van zeewater en vervuiling vanuit aangrenzende polders.

In de kalkarme duinen is aanvoer van basenrijk grondwater nodig voor instandhouding van kalkrijke duinvalleivegetaties. In jonge primaire duinvalleien en in verzoetende strandvlaktes kan ook incidentele overstroming met brak water of nog in de bodem aanwezig brak grondwater zorgen voor zuurbuffering. In de kalkrijke duinen is het aangevoerde grondwater kalkrijk, maar ook de bodem is in het algemeen al voldoende kalkrijk voor dit subtype.

Actuele kwaliteit en trend

De kwaliteit van 51 ha van 76 ha in het gebied aanwezige subhabitattype kalkrijk vochtige duinvalleien is als goed beoordeeld.

In de duinen ten noorden van Zandvoort, in de Amsterdamse Waterleidingduinen en ten noorden van Noordwijk aan Zee, zijn door herstelmaatregelen tientallen hectaren kalkrijke vochtige duinvalleien in ontwikkeling. Op verschillende plaatsen is een snelle regeneratie van zeldzame en bijzondere duinvalleisoorten te zien, zoals in de Van Limburg Stirumvallei.

Knelpunten

Stikstofdepositie (eutrofiëring), beperkte dynamiek, en afname van de konijnenstand vormen voor het subtype kalkrijke vochtige duinvalleien belangrijke knelpunten (alle deelgebieden). Alleen dragen ze bij aan een versnelde successie van het habitatype. Daarnaast spelen bij de instandhouding ook verdroging en verzuring. Verzuring van vochtige duinvalleien wordt deels veroorzaakt door zure depositie van met name stikstof (ammoniak). Daarnaast is verzuring een proces dat samenhangt met de natuurlijke ontkalking van de duinvalleien. Doordat de duinen sterk zijn vastgelegd vindt geen verstuiving meer plaats van (kalkrijk) zand. Hierdoor wordt de ontkalking van duinvalleien versneld. Verdroging speelt vooral een rol in de waterwingebieden (Amsterdamse Waterleidingduinen).

4.2.14 H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)

Ecologische vereisten

Voor het behoud van het scala aan duinvalleien op lange termijn is het noodzakelijk dat er steeds nieuwe 'jonge' valleien bijkomen. Het gaat daarbij om valleien met kale grond of vegetatieloos water. Bij aangroeiende kusten ontstaan van nature zogenoemde primaire duinvalleien door afsnoering van strandvlakten. In het duingebied zelf kunnen zogenoemde secundaire duinvalleien ontstaan door uitstuiving van zand tot op de grondwaterspiegel (of door herstel van verouderde, verdroogde of voor infiltratie gebruikte valleien).

Daarnaast zijn vochtige omstandigheden van belang waarbij een deel van het regenwater in het duingebied in de bodem wegzakt. Zo ontstaat in de bodem van het duinsysteem een zoetwaterbel boven het brakkere/zoutere grondwater. Een gedeelte van het zoete grondwater stroomt ook zijdelings af/weg. Deze afstroming zorgt voor buffering tegen indringen van zeewater en vervuiling vanuit aangrenzende polders. Ten opzichte van kalkrijke vochtige duinvalleien is een geringere basenrijkdom en een lagere pH tenslotte van belang.

Actuele kwaliteit en trend

Wanneer naast vegetatiekartering, ook de kenmerken van goede structuur en functie worden meegewogen is de kwaliteit van het aanwezige habitatype overwegend matig.

Knelpunten

De belangrijkste knelpunten bij de instandhouding van Vochtige duinvalleien (ontkalkt) zijn allereerst eutrofiëring o.a. als gevolg van stikstofdepositie, maar ook verdroging en verzuring. Verdroging speelt vooral een rol in de waterwingebieden (Amsterdamse Waterleidingduinen). Stikstofdepositie leidt onder andere tot versnelde successie richting struweel en bos en depositie van ammoniak kan leiden tot verzuring. Naast stikstofdepositie spelen ook andere factoren zoals de afname van de konijnenpopulatie en afname van de natuurlijke dynamiek een rol bij de versnelde successie die optreedt in vochtige duinvalleien.

Verzuring van vochtige duinvalleien wordt deels veroorzaakt door zure depositie van met name stikstof (ammoniak). Daarnaast is verzuring een proces dat samenhangt met de natuurlijke ontkalking van de duinvalleien. Doordat de duinen sterk zijn vastgelegd vindt geen verstuiving meer plaats van (kalkrijk) zand. Hierdoor wordt de ontkalking van duinvalleien versneld.

4.2.15 H2190D Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)

Ecologische vereisten

Naast verjonging van duinen (zie beschrijving andere subtypes Vochtige duinvalleien) is toestroom van grondwater over het algemeen noodzakelijk voor instandhouding van het habitatype vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten).

Actuele kwaliteit en trend

Ruim 6 ha van 12 ha van in het gebied aanwezige subhabitatype vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten is goed ontwikkeld.

In de Amsterdamse Waterleidingduinen is het subtype afgenomen ten gevolge van uitbreiding van met name riet. Er zijn potenties voor uitbreiding areaal en verbetering van de kwaliteit. Deze hangen vooral samen met ingrepen in de waterhuishouding.

Knelpunten

Voor het subtype Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten) vormen verdroging en eutrofiëring door waterwinning en struweelvorming en verzuring door voorgezette successie de belangrijkste knelpunten. Het subtype is niet gevoelig voor stikstofdepositie.

4.2.16 A1014 Nauwe korfslak

Ecologische vereisten

Voor de nauwe korfslak is met name de aanwezigheid van een kalkhoudende bodem, een bepaalde vochtigheidsgraad, bladstrooisel en struweelvegetatie van belang. Geschikt strooisel is met name dat van populierachtigen, meidoorn, liguster en duindoorn. De soort kan ook op boomstronken en op de voet van boomstammen worden aangetroffen, vooral waar het licht en warm is. Onder en nabij naaldbomen en eiken is de nauwe korfslak weinig of niet aanwezig.

Trend

De verspreiding van de soort is onvolledig bekend, omdat hij moeilijk is waar te nemen. Daardoor is de trend in het voorkomen lastig vast te stellen. Landelijk neemt het voorkomen van de soort af. Als gevolg van uitbreiding van Amerikaanse vogelkers, het verwijderen van ratelpopulier en abeel is het verspreidingsgebied in Kennemerland Zuid mogelijk afgenomen.

Knelpunten

Het voornaamste knelpunt is achteruitgang aan geschikt habitat. Dit kan het gevolg zijn van ontwatering, verruiging, verzuring, maar ook uitbreiding exoten en verwijderen van bos en struweel. Mogelijk pakt het herstelbeheer van natte duinvalleien op den duur gunstig uit voor de nauwe korfslak.

4.2.17 A1318 Meervleermuis

Ecologische vereisten

De soort foerageert in waterrijke gebieden en kraamkolonies worden gevestigd in diverse typen gebouwen zoals kerken, boerderijen, woonhuizen en bunkers. De soort overwintert in Kennemerland-Zuid in bunkers.

Trend

Het aantal overwinterende meervleermuizen is in het gebied toegenomen als gevolg van veranderingen in het landelijke migratiepatroon.

Knelpunten

De meervleermuis gebruikt de in het gebied aanwezige bunkers als overwinteringsplek. Inbreken door mensen kan tot ernstige verstoring leiden. PWN heeft inmiddels een aantal bunkers afgesloten met uitzondering van een smalle invliegopening. Dergelijke maatregelen kunnen ook elders in het gebied worden getroffen. Andere knelpunten e.g. stikstofdepositie spelen geen rol voor de meervleermuis.

4.2.18 A1903 Groenknolorchis

Ecologische vereisten

Groenknolorchis wordt aangetroffen in natte en voedselarme duinvalleien (Habitattype H2190C Vochtige duinvalleien), de bodem staat onder invloed van basenrijk grondwater. Behoud van goede waterkwaliteit (gebufferd, mesotroof water) en het voeren van een regelmatig maaibeheer om standplaatsen open te houden zijn essentieel voor de soort. Om de soort permanent in het gebied te behouden dienen er steeds verschillende, met name jonge en niet verzuurde, successiestadia aanwezig te zijn, waar de soort kan kiemen.

Aantallen en trend

In de Nederlandse duinen is de soort sterk achteruit gegaan. De populatie in Kennemerland-Zuid is klein en instabiel.

Knelpunten

De belangrijkste oorzaak van de achteruitgang van de groenknolorchis is verdroging als gevolg van grondwateronttrekking, maar ook zijn veel groeiplaatsen verdwenen als gevolg van spontane successie. Verruiging en struweelvorming vormen daarom een groot knelpunt. Effectief be-

heer van de nog resterende groeiplaatsen moet ook gericht zijn op de waterhuishouding met als doel de toevoer van basisch kwelwater te behouden. De groenknolorchis heeft zich de afgelopen decennia weten te vestigen op plekken waarvan de plant in het verleden niet vermeld is. Daarom neemt men aan dat het verspreidingsvermogen geen beperkende factor vormt. Een voortdurend aanbod van nieuwe standplaatsen is een voorwaarde voor een duurzaam behoud van de groenknolorchis. Voor zover er sprake is van een overschrijding van de stikstofdepositie, zullen maatregelen ten gunste van habitattype Vochtige duinvaleien (H2190C) ook de negatieve effecten van stikstofdepositie op de groenknolorchis bestrijden. Als het proces van verstuiwing op gang komt kan de soort op termijn profiteren van de pioniersituaties die dan ontstaan.

4.3 Overige habitattypen

Het overig habitattype dat volgens de habitattypenkaart in het gebied voorkomt, maar waarvoor het gebied niet is aangewezen is.

4.3.1 H7140B Overgangs- en trilveen (veenmosrietland)

Ecologische vereisten

Toevoer van ijzerrijk en basenrijke grondwater is gewenst voor de instandhouding en ontwikkeling van het habitattype. Sulfaatrijk oppervlaktewater is zeer ongewenst, aangezien het de vorming van kraggen tegen gaat. Het subtype is zeer gevoelig voor stikstofdepositie.

Actuele kwaliteit en trend

Veenmosrietland heeft een wat ruimer verspreidingsgebied dan trilveen (H7140A). Behalve in de genoemde laagveengebieden (waar het door verzuring ontstaat uit trilveen) wordt het aangetroffen in de Noord-Hollandse brakwaterveengebieden. Bolwerken zijn daarbij vanouds de Nieuwkoopse Plassen, de Zaanstreek en Waterland. Langs de kust komt het habitat nauwelijks voor. In Kennemerland-Zuid is ca 1,5 ha van het habitattype gelegen in het voorraadgebied in de omgeving Groot Zwartevelde, Eiland van Rolvers en Klompenpan.

In de periode 1994-2004 is het areaal bos in de laagveengebieden toegenomen en zijn veel perceelskernen van veenmosrietlanden veranderd in de richting van verdere dominantie door zuurminnende plantensoorten.

Knelpunten

Het habitattype is gevoelig voor stikstofdepositie en verdroging. Daarnaast speelt natuurlijke successie een belangrijke rol.

4.4 Oude doelen

Oude doelen die niet direct overlappen met de N2000 doelen zijn:

- ✓ Diverse broedvogels
- ✓ Amfibieën en reptielen
- ✓ Soorten van kalkrijke duinrellen, waaronder macrofaunasoorten
- ✓ Paddenstoelenflora van naaldbossen
- ✓ Bijzondere planktonsamenstelling in de infiltratiekanalen en -geulen met zandige bodem
- ✓ Ontwikkeling veenmosrietland (voorraadgebied AWD) (zie overige habitattypen)

De oude doelen vanuit de voormalige Beschermde Natuurmonumenten en Staatsnatuurmonumenten zijn wat betreft de ecologische vereisten, trends en knelpunten voor een belangrijk deel verweven met die van de kwalificerende habitattypen. Voor een aantal soorten of soortengroepen zijn aanvullende factoren van toepassing.

4.4.1 Broedvogels

Ecologische vereisten

Aanvullende ecologische vereisten voor broedvogels zijn rust en vegetatie met structuur- en soortenvariatie. Specifiek voor de grote bonte specht is de aanwezigheid van staand dood hout in de duinbossen van belang. Voor de moerasvogels is het van belang dat er een goede ontwikkelde water- en oevervegetatie met onder andere riet aanwezig is.

Kwaliteit en trends

Er zijn geen aanwijzingen dat de huidige kwaliteit van het leefgebied van de betreffende soorten ten aanzien van de aanvullende vereisten onvoldoende is.

Knelpunten

Er zijn geen aanwijzingen dat er knelpunten zijn met betrekking tot de aanvullende vereisten van de betreffende soorten.

4.4.2 Amfibieën en reptielen

Ecologische vereisten

Voor de zandhagedis bestaande aanvullende ecologische vereisten uit overgangen van open naar begroeid zand. Amfibieën vereisen specifiek de aanwezigheid van ondiep open water om zich te kunnen voortplanten.

Kwaliteit en trends

Er zijn geen aanwijzingen dat de huidige kwaliteit van het leefgebied van de betreffende soorten ten aanzien van de aanvullende vereisten onvoldoende is.

Knelpunten

Er zijn geen aanwijzingen dat er knelpunten zijn met betrekking tot de aanvullende vereisten van de betreffende soorten.

5 Streefbeeld

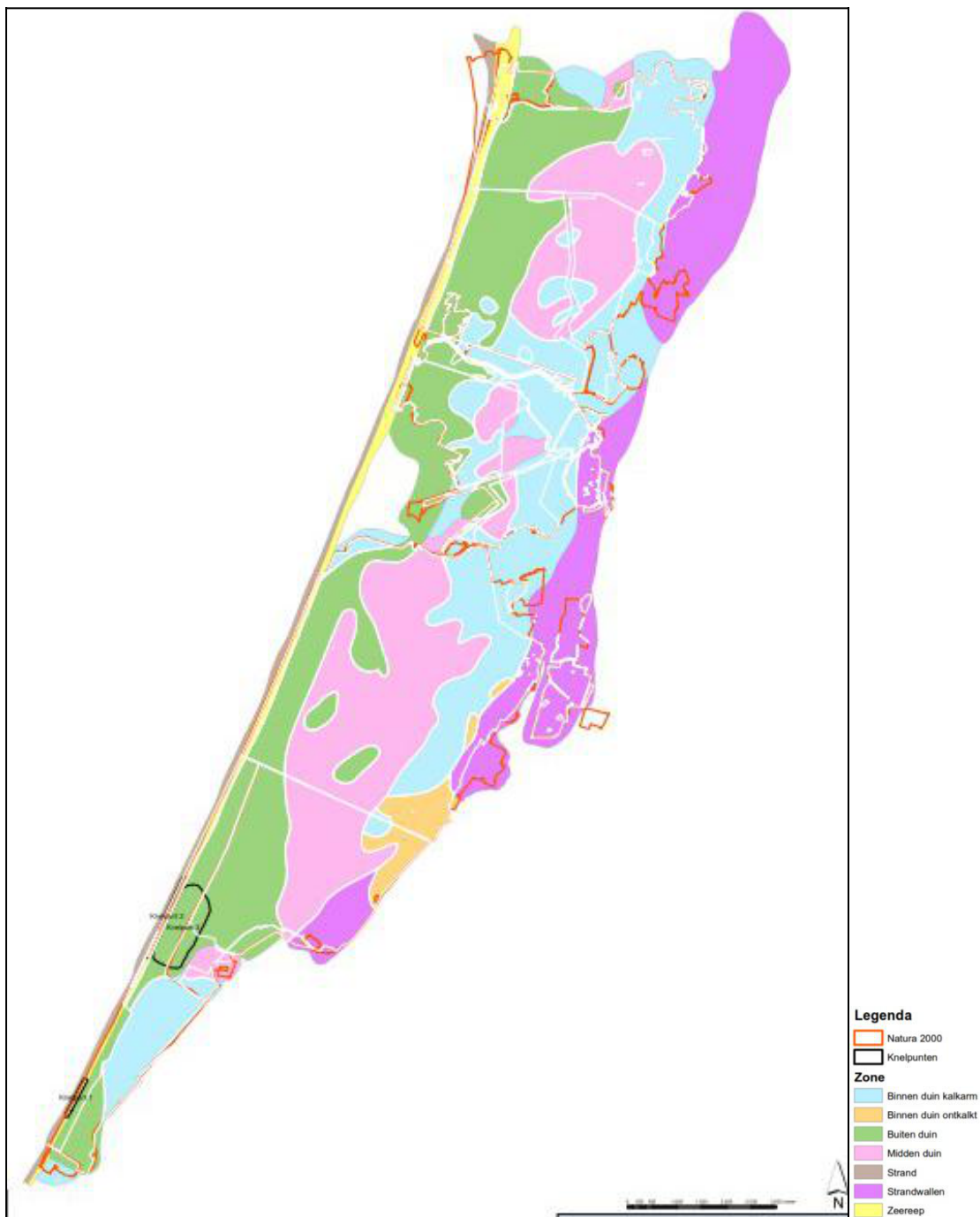
5.1 Inleiding

Om tot het beheerplan en de daarbij behorende maatregelen te komen, wordt gewerkt vanuit een streefbeeld c.q. ambitie. De onderliggende vraag is steeds geweest hoe het gebied er idealiter uit zou moeten zien, met inpassing van bestaande functies. Doelstelling van Natura2000 is in eerste instantie de realisatie van de geformuleerde instandhoudingsdoelen ten aanzien van habitattypen en -soorten. Deze kunnen ergens voorkomen als gevolg van een aantal sturende processen. Om tot realisatie te komen van de doelen dienen deze natuurlijke processen daarom centraal gesteld te worden in de visie. Een duinsysteem wordt allereerst gekenmerkt door een aantal dynamische processen. Daarnaast vindt in ieder natuurlijk ecosysteem successie plaats. Zowel dynamiek als successie kunnen tot gevolg hebben dat een habitatype ter plekke verdwijnt en weer andere habitattypen tot ontwikkeling komen. Uitgaande van het belang van deze processen is het fixeren van habitattypen op specifieke locaties daarom niet wenselijk.

Door uit te gaan van een landschapsecologische zonering met een koppeling tussen de verschillende zones en habitattypen, ontstaat een streefbeeld met ruimte voor dynamiek en successie. In dit hoofdstuk is een zonering uitgewerkt, met daarbij de specifieke posities binnen iedere zone waar de habitattypen van nature voorkomen en daarom gewenst zijn. Op die manier wordt ook inzicht gekregen in locaties waar habitattypen niet gewenst zijn. En op basis daarvan kunnen maatregelen worden geformuleerd die bijdragen aan realisatie van de doelen.

5.2 Streefbeeld op hoofdlijnen

De natuurlijke ruimtelijke samenhang in het duingebied bestaat uit een hoofdzonering dwars op de kust van strand-zeereep-buitenduin-middenduin-binnenduin. Deze zonering is af te leiden uit de landschapsecologische karteringen van Doing (1998), die zijn gebaseerd op de basisduinvormen (macro-/mesomorfologie) en de daar aan gerelateerde natuurlijke begroeiing die ontstaan is onder invloed van ouderdom en dynamiek van het duingebied, die respectievelijk toeneemt en afneemt van west naar oost (zie figuur 4.1). De hoofdzonering die gebaseerd is op de basis-duinvormen is over een langere tijdschaal gezien 'onveranderlijk' omdat deze ontstaan is bij de vorming van de duinen en door de begroeiing van de duinen vervolgens is vastgelegd. In de loop van de tijd hebben veranderingen plaatsgevonden in de samenstelling van de vegetatie onder invloed van natuurlijke successie en menselijke beïnvloeding. Deze laatste factor was in de duinen steeds in meer of minder sterke vorm aanwezig. In het verleden heeft de menselijke beïnvloeding naast aantasting van de vegetatie (aanleg van akkerlandjes) ook geleid tot verdere differentiatie. In de loop der jaren heeft de menselijke beïnvloeding geleid tot nivellering van de zonering van het landschap door beïnvloeding van processen op macroniveau, waaronder met name beperking van de winddynamiek, aanvoer van vermestende en verzurende stoffen via de lucht en verlaging van de grondwaterstanden.

Figuur 5.1. Ruimtelijke zonering op basis van landschapsecologische karting van Doing (1988).

Het streefbeeld voor de ruimtelijke samenhang is gericht op het versterken van de natuurlijke zonering. Op de langere termijn door brongerichte maatregelen op macroniveau, op de korte termijn door brongerichte maatregelen op mesoniveau c.q. door effectgerichte maatregelen. Basis voor de maatregelen is dat deze procesgericht zijn, omdat deze het meest recht doen aan het van nature dynamische karakter van het duingebied en daardoor ook het beste resultaat hebben. Hieronder vallen ook maatregelen die gericht zijn op cyclische regeneratie, daar waar natuurlijke processen op macroschaal niet meer tot stand kunnen komen.

De koppeling tussen de instandhoudingsdoelen en het streefbeeld wordt gemaakt door de 'natuurlijke' aanwezigheid van habitats c.q. soorten per zone in beeld te brengen inclusief de landschappelijke positie in de betreffende zone. De 'natuurlijke' aanwezigheid en positie van habitattypen en soorten wordt met name bepaald door de afstand tot de zeereep en de morfologie

van het terrein. In tabel 4. 1 is een overzicht gegeven de aanwezigheid en positionering van de N2000 habitattypen in het duingebied. Omdat niet bekend is wat exact het natuurlijke aandeel van de verschillende habitattypen in de verschillende zones is, is hiervoor door experts een inschatting gemaakt die het ambitieniveau van het streefbeeld bepaald.

Tabel 4.1. Overzicht van het natuurlijk voorkomen en positie van habitattypen per landschapszone

Landschapszone Habitatype	Strand	Zeereep	Buiten- duin	Midden duin	Binnen Duin - kalkarm	Binnen Duin - ont- kalkt	Strand wallen
H2110. Embryona- le duinen	Aanspoel- sel, voetzee- reep						
H2120. Witte dui- nen		Buitenzij- de en top	stuifkuilen	stuifkuilen			
H2130A. Grijze duinen kalkrijk			Koppen en hellin- gen	In mozaiek met kalk- arm duin			
H2130B. Grijze duinen kalkarm				In mozaiek met kalkrijk duin	Koppen en akker- landjes	Koppen, valleien, akkerland- jes	Oude duinen
H2130C Grijze duinen heischraal			Rand kalkrijke valleien	Rand kalk- rijke duin- valleien			
H2150. Duinheiden met struikhei							Koppen
H2160. Duindoorn- struwelen		Lijzijde	Valleien	Koppen, valleien	Over- gangszo- ne		
H2170. Kruip- wilgstruwelen		Lijzijde	Kalkrijke valleien	Kalkrijke duinvallei- en			
H2180A. Duinbos- sen droog				Valleien	Koppen, valleien	Koppen, valleien	ruggen
H2180B. Duinbos- sen vochtig			Valleien	Valleien	Valleien	Valleien	
H2180C. Duinbos- sen (binnenduin- rand)							ruggen
H2190A. Vochtige duinvalleien (open water)			Primaire en secun- daire valleien	valleien	valleien		
H2190B. Vochtige duinvalleien (kalk- rijk)			Primaire en secun- daire valleien	secundaire valleien	Valleien en zandaf- gravingen		
H2190C. Vochtige duinvalleien (ont- kalkt)			valleien	valleien	valleien		
H2190D. Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)			Primaire en secun- daire valleien	valleien	valleien		

5.3 Streefbeeld per landschapsecologische zone

Strand

De natuurlijke vegetatie op het strand is beperkt, alleen het habitatype H2110 Embryonale duinen komt er voor. Als gevolg van natuurlijke dynamiek door water en wind ontstaan en verdwijnen embryonale duinen. Het streefbeeld voor de strand zone is daarom dynamisch behoud van het aandeel embryonale duinen over een langere periode

Zeereep

De natuurlijke vegetatie in de zeereep bestaat uit witte duinen met helm op de top en buitenzijde en struweel van duindoorn en vlier aan de binnenzijde. Grijs duinvegetatie kan van nature in beperkte mate aanwezig zijn op de top van de zeereep. Het streefbeeld voor deze zone bestaat uit de afwezigheid van duindoorn op de top van de zeereep (<1%) en maximaal 50 % duindoornvlierstruweel aan de binnenzijde.

Het aandeel van grijze duinen is beperkt tot circa 5-10 %. De vergrassing en/of verruiging van de witte duinen (zandzegge, helm, rood zwenkgras, dauwbraam) is eveneens beperkt tot circa 5-10 %.

Voor de dynamiek van de witte duinen en met name voor de grijze duinen daarachter zijn verstuingen vanuit de zeereep noodzakelijk. Het creëren van verstuing in de zeereep is voor de grijze duinen daarachter veel effectiever dan het creëren verstuing in de grijze duinen zelf, vanwege het grotere bereik (verstuing tot 1km landinwaarts) en de toename van de winddynamiek in de grijze duinen, die voorkomt dat gegenereerde stuifplekken daar weer dichtgroeien. In het streefbeeld wordt uitgegaan van circa 1 kerf/stuifkuil per 300m kustlijn met een totale effectieve diameter van circa 60m overeenkomend met een oppervlakteaandeel van 15%. De witte duinen bestaan daarnaast uit een open helmvegetatie met secundair verstufbaar zand.

Buitenduin

Het buitenduin bestaat in de kalkrijke duinen van nature uit een combinatie van kalkrijke grijze duinen, struwelen met duindoorn, vochtige valleien en vochtige duinbossen. Het grootste aandeel in deze dynamische zone bestaat uit kalkrijke grijze duinen. Kalkrijke grijze duinen komen voor op de hogere delen van het terrein. De huidige aanwezigheid van kalkarme grijze duinvegetatie is in deze zone voor een belangrijk deel het gevolg van verzuring door stikstofdepositie en gebrek aan verstuing. In het streefbeeld voor het buitenduin is het aandeel kalkarm grijs duin minimaal (< 5 %).

In het buitenduin is van nature *verstufbaar zand* aanwezig in de vorm van kleine tot grote verstuingen die zorgen voor de nodige verstuingdynamiek en aanvoer van kalkrijk zand uit de ondergrond, waardoor het grijze duin cyclisch verjongt. In het streefbeeld wordt voor het buitenduin op basis van de expertgroep uitgegaan van gemiddeld minimaal circa 10% kaal en verstuiwend zand in de vorm van kleine stuifplekken tot grotere stuifkuilen. Dit is mede gebaseerd op buitenlandse studie (o.a. in Wales). In een eerdere inschatting is uitgegaan van 1 stuifkuil per 2,85ha (referentie Rien Slings). Dit zou een gemiddelde grootte betekenen van circa 4000m² ofwel 60m diameter.

Het voorkomen van struwelen (met name duindoorn) is in het buitenduin in hoofdzaak gebonden aan de meer beschutte droge delen van het terrein, o.a. de luwe zijde van paraboolduinen. De oppervlakte aan struweel is de laatste decennia in het buitenduin sterk toegenomen als gevolg van een lage winddynamiek, te hoge stikstofdepositie, terugval van de konijnenpopulatie en verdroging van natte duinvalleien. Hierdoor is 'verstruweling' opgetreden in alle habitattypen in het buitenduin. Als streefbeeld voor het aandeel struwelen in het buitenduin wordt op basis van expert-judgement en eerder onderzoek uitgegaan van een bedekkingsaandeel van maximaal circa 25%. In de huidige situatie is het aandeel in het buitenduin circa 35%.

Op basis van [art.5.1-2e](#) (2010) is voor het Noordhollands duinreservaat vastgesteld dat tussen 1987 en 2003 de verhouding (mn duindoorn) van de duingraslanden is toegenomen met 10-20%. Indien dit voor KLZ wordt aangenomen dan betekent dit dat het aandeel duindoorn in 1987 circa 27% was

(28% in 1987 +15%= 32%; huidig gemiddeld over buiten- + middenduin is circa 32,5%). Omdat de verstruweling ook al voor 1987 optrad lijkt het streefbeeld van 25% duindoorn in het buitenduin geen overschatting van de problematiek.

De actuele c.q. potentiële aanwezigheid van grijze duinen heischraal, kruipwilgstruwelen, vochtige duinvalleien en vochtige bossen in het buitenduin is gekoppeld aan de aanwezigheid van valleien en wordt bepaald door de morfologie van het terrein.

Middenduin

In het *middenduin* komen dezelfde habitattypen voor als in het buitenduin echter in een andere verhouding wat betreft oppervlakte aandeel.

Het aandeel bos, struweel en kalkarm grijs duin is groter en het aandeel kalkrijk grijs duin is kleiner dan in het buitenduin. Van nature is de aanwezigheid van kaal en verstuivend zand in het middenduin lager dan in het buitenduin, omdat de winddynamiek lager is. In het streefbeeld wordt voor het middenduin uitgegaan van gemiddeld circa 5% kaal en verstuifbaar zand in de vorm van kleine stuifplekken tot grotere stuifkuilen.

De oppervlakte aan struwelen met duindoorn is in het middenduin vanwege de lagere winddynamiek van nature hoger dan in het buitenduin. Ook op de hogere delen van het terrein komt struweel voor. Het huidige aandeel aan struwelen met duindoorn in het middenduin is circa 35%. Enerzijds is het huidige aandeel struwelen hoger dan in een 'natuurlijke' situatie als gevolg van verdroging van duinvalleien, aan de andere kant is het aandeel lager door de toename van exoten zoals Amerikaanse vogelkers. De natuurlijke uitbreidingsmogelijkheden voor struwelen met duindoorn wordt beperkt door de ontkalking. In dit kader is het streefbeeld gericht op behoud van het huidige percentage struwelen met duindoorn van 35% in het middenduin.

Binnenduin

In het binnenduin komen de habitattypen kalkarme grijze duinen, droge tot vochtige duinbossen en vochtige duinvalleien voor. Van nature is het aandeel kaal en verstuivend zand in het binnenduin lager dan in het buiten- en middenduin, omdat de winddynamiek lager is. In het streefbeeld wordt voor het binnenduin uitgegaan van circa 2% kaal en verstuifbaar zand in de vorm van kleine stuifplekken tot grotere stuifkuilen.

De aanwezigheid van struweel met duindoorn in het binnenduin is beperkt vanwege de ontkalking, het landschap is daarom meer open. Omdat de aanwezigheid van struweel met duindoorn wordt gereguleerd door de ontkalking is hier geen sprake van een hoger aandeel van struweel met duindoorn dan van nature aanwezig zal zijn.

De natuurlijke aanwezigheid van duinvalleien wordt ook hier bepaald door de hydrologie en de morfologie.

Het grootste deel van de duinbossen is aangeplant. Het aandeel bos zal mogelijk van nature onder invloed van natuurlijke successie hoger zijn dan in de huidige situatie als gevolg van het gevoerde begrazingsbeheer. Omdat uitbreiding ten koste zou gaan van andere habitats en er geen uitbreidingsdoelstelling is vanuit de instandhoudingsdoelen, wordt streefbeeld gericht op behoud van het huidige aandeel duinbos. Kwaliteitsverbetering kan worden gerealiseerd door ontwikkeling van een meer natuurlijke structuur en samenstelling en beperking van de aanwezigheid van exoten.

Strandwallen

Op de strandwallen komen de habitattypen ontkalkte grijze duinen, duinheide, droge duinbossen en binnenduinrandbossen voor. Het aandeel kalkarme grijze duinen is beperkt. De duinbossen zijn voor het merendeel aangeplant. Als gevolg van natuurlijke successie zou hier echter ook bos zijn ontstaan. Omdat uitbreiding ten koste zou gaan van andere habitats en er geen uitbreidingsdoelstelling is vanuit de instandhoudingsdoelen, wordt het streefbeeld gericht op behoud van het huidige aandeel bos.

6 Maatregelen

6.1 Werkwijze

6.1.1 Inleiding

De maatregelen in het kader van het beheerplan zijn gericht op het realiseren van de instandhoudingsdoelen door middel van procesgericht beheer in een zo natuurlijk mogelijke ruimtelijke samenhang. Door de beheerders is een inschatting gemaakt van de omvang van de knelpunten op het niveau van habitattypen en soorten. Daarnaast zijn er knelpunten op het niveau van de ruimtelijke samenhang. De knelpunten zijn per habitatype/soort doorvertaald in maatregelen. De instandhoudingsdoelen en de visie op de ruimtelijke samenhang vormen het kader voor de uitwerking van deze maatregelen in ruimte en tijd.

6.1.2 Aard en omvang van de maatregelen

Maatregelen in het kader van de ruimtelijke samenhang worden bepaald door afwijking van de huidige situatie ten opzichte van het landschapsecologisch streefbeeld wat betreft de verhouding in aanwezigheid tussen de verschillende habitattypen en de ruimtelijke verdeling van habitattypen in de landschapszoning. Dit heeft met name betrekking op het aandeel duindoornstruweel (zie hoofdstuk 4). Daarnaast zijn er maatregelen vanuit het streefbeeld van de landschapsecologische systeembenadering gericht op procesgericht beheer. Dit betreft de gewenste verstuiwingsdynamiek door de aanleg van stuiflocaties en de verdeling daarvan over de landschapzones (zie hoofdstuk 4).

De noodzaak tot het treffen van maatregelen vanuit de instandhoudingsdoelen wordt bepaald door de huidige situatie (opp./kwaliteit zie hoofdstuk 4), de trend/knelpunten (zie hoofdstuk 5) en het einddoel dat gericht is op behoud of verbetering c.q. uitbreiding (zie hoofdstuk 2). Voor de doelstellingen ten aanzien van kwaliteit en oppervlakte is het moment van aanmelding van het gebied in 2004 het referentiepunt.

Maatregelen ten behoeve van behoud kwaliteit komen voort uit een vergelijking tussen de huidige kwaliteit en de kwaliteit op de referentiedatum 2004. De kwaliteit van habitattypen op de referentiedatum en in de huidige situatie is echter niet in alle delen van het duingebied exact bekend (voor situatie SBB zie bijlage 6). De habitattypenkaart die is opgesteld is ten eerste een samenstelling van inventarisaties tussen 2004 en heden en geeft dus niet exact de referentiesituatie aan. Daarnaast is de kwaliteitsbeoordeling die in het kader van de habitattypenkaart is uitgevoerd, gebaseerd op een doorvertaling van vegetatietypen uit eerdere karteringen of andere bronnen. Omdat een kartering van vegetatietypen per definitie een abstractie van de werkelijkheid is, gebaseerd op dominantie (de vegetatie in de werkelijkheid altijd een combinatie van soorten van meerdere vegetatietypen) voorzien deze karteringen niet altijd voldoende in het afleiden van knelpunten als vergrassing en verstruweling. Dit leidt er toe dat de beheerders de kwaliteit van bepaalde habitattypen soms anders beoordelen dan de kwaliteitbeoordeling op basis van de habitattypenkaart. Tenslotte voorziet de habitattypenkaart niet in informatie over een trendontwikkeling.

Om de knelpunten en daaraan verbonden maatregelen zo goed mogelijk in beeld te brengen is daarom naast de habitattypenkaart gebruik gemaakt van het expert-oordeel van de terreinbeheerders, die de omvang van de knelpunten (bv vergrassing) op basis van eigen gegevens hebben bepaald c.q. ingeschat.

Bij een doelstelling verbetering kwaliteit worden de natuurlijke potenties als uitgangspunt genomen in relatie tot de kwaliteit op de referentiedatum. Het beheer is hier gericht op optimalisatie

van de aanwezige kwaliteiten. Bij het bepalen van de omvang van de maatregelen wordt meegenomen welke verbetering er al heeft plaatsgevonden sinds 2004 onder invloed van het gevoerde beheer.

Behoud van oppervlakte van habitattypen wordt gekoppeld aan de gewenste aanwezigheid in een bepaalde zone op basis van de visie op de ruimtelijke samenhang en de trends sinds 2004. De oppervlakten aan habitattypen Kraaiheide droog en Struwelen met duindoorn zijn bijvoorbeeld in de laatste decennia toegenomen en heeft geleid tot een verhouding tussen habitattypen (nu maar ook in al 2004) die in het kader van de visie als ongewenst wordt gezien, dus als een knelpunt met de daarbij te treffen maatregelen.

In de instandhoudingsdoelen is bij een uitbreidingsdoelstelling voor oppervlakte niet vastgelegd wat de omvang van die uitbreiding zou moeten zijn. Bij de uitwerking van de doelen wordt de uitbreidingsdoelstelling gekoppeld aan de natuurlijke potenties van het landschap binnen de gewenste ruimtelijke samenhang, waarbij de landschappelijke zonering en morfologie leidend zijn. Bij het bepalen van de omvang van de maatregelen wordt meegenomen welke uitbreiding er al heeft plaatsgevonden sinds 2004 als gevolg van regeneratieprojecten.

6.1.3 *Fasering van de maatregelen*

De fasering van de maatregelen wordt in eerste instantie bepaald door de urgentie met betrekking tot het realiseren van de instandhoudingsdoelen. Daarnaast spelen de praktische uitvoerbaarheid en de financiële haalbaarheid en rol, binnen de eventuele speelruimte die er is vanuit de doelen.

Bij de urgentie spelen de aard van de instandhoudingsdoelen (behoud of uitbreiding), de trends en eventuele 'sense of urgency' een belangrijke rol. De maatregelen om de instandhoudingsdoelen te bereiken bestrijken maximaal 3 beheerplanperioden. In de eerste beheerplanperiode zijn de maatregelen gericht op behoud van kwaliteit en omvang van habitats/leefgebied van soorten. De kwaliteitsverbetering- en uitbreidingsdoelstellingen worden gerealiseerd in de volgende twee beheerplanperioden. Voor doelen met een sense of urgency kan het wel noodzakelijk zijn om kwaliteitsverbetering in de eerste beheerplanperiode te realiseren, om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat de verspreidingsbronnen van bepaalde soorten niet uit het gebied verdwijnen.

Voor behoud van oppervlakte en kwaliteit zullen er bij een negatieve trend vanaf 2004 ten behoeve van het behoud extra maatregelen moeten worden getroffen in de eerste beheerplanperiode. Bij een stabiele trend of toename/verbetering zijn er geen extra maatregelen in de eerste beheerplanperiode nodig. Wel is het noodzakelijk om de bestaande reguliere maatregelen te continueren.

Omdat de kwaliteit en oppervlakte van veel habitattypen/soorten op de referentiedatum niet exact bekend is, is de noodzakelijke omvang van de maatregelen om behoud te realiseren in de eerste beheerplanperiode eveneens niet exact vast te stellen. Daarbij komt nog dat bepaalde maatregelen voor behoud kunnen bestaan uit kwaliteitsverbeterings c.q. uitbreiding op de korte termijn in het kader van cyclisch beheer. Voor habitattypen/soorten waarvoor een kwaliteitsverbeterings- of uitbreidingsdoelstelling van toepassing is, is in dit kader niet exact te bepalen waar de grens tussen maatregelen voor behoud en maatregelen verbetering/uitbreiding ligt.

Om deze redenen wordt er met de fasering van maatregelen pragmatisch omgegaan. In eerste instantie wordt per habitatype bepaald welke maatregelen in zijn totaliteit nodig zijn om minimaal de huidige kwaliteit en oppervlakte in stand te kunnen houden en om eventuele gewenste verbetering van kwaliteit en uitbreiding oppervlakte te realiseren. Tot de maatregelen die in de eerste beheerplanperiode worden uitgevoerd behoren in ieder geval de reguliere beheermaatregelen die er voor moeten zorgen dat de kwaliteit niet verder achteruitgaat en de extra beheer- of inrichtingsmaatregelen die nodig zijn voor habitats/soorten die desondanks nog een negatieve trend vertonen. De overige maatregelen worden gelijk over drie beheerplanperioden verdeeld, tenzij er specifieke redenen zijn om maatregelen eerder uit te voeren (bv in het kader van de

PAS of sense of urgency) of dat er juist belemmeringen zijn om deze eerder uit te voeren (bv vanuit kustveiligheid).

Door de maatregelen gelijk te verdelen over drie beheerplanperioden wordt de praktische uitvoerbaarheid van omvangrijke maatregelen vergroot.

Financiële middelen kunnen ook een belangrijke rol spelen bij de fasering. Op voorhand is er voor de eerste beheerplanperiode buiten het reguliere beheer (SNL en beheergelden vanuit de drinkwaterfunctie bij PWN en Waternet) alleen geld beschikbaar vanuit de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). De PAS maatregelen beperken zich echter tot behoud van oppervlakte en kwaliteit van habitattypen waar de Kritische depositie Waarde (KDW) wordt overschreden, waarbij geen verslechtering ten opzichte van de huidige situatie het referentiepunt is en niet 2004. Dat betekent dat hiermee in principe niet de beheerplanmaatregelen worden gedekt die getroffen moeten worden in gebieden waar de KDW niet wordt overschreden, maatregelen die niet gerelateerd zijn aan stikstof (bv hydrologische maatregelen) en maatregelen die nodig zijn voor behoud oppervlakte en/of kwaliteit voor habitattypen/leefgebieden van soorten met een negatieve trend sinds 2004. Deze maatregelen worden voor zover mogelijk doorgeschoven naar de volgende beheerplanperioden tenzij hierdoor de doelen op de langere termijn ook niet gehaald kunnen worden.

6.2 Natura 2000 doelen

6.2.1 H2110 Embryonale duinen

Embryonale duinen komen voor op het Kennemerstrand en tegen de zeereep bij de Amsterdams Waterleidingduinen. Het instandhoudingsdoel is behoud oppervlakte en kwaliteit. De aanwezigheid van dit dynamische habitatype varieert in ruimte en tijd. Onder invloed van zandsuppleties ontstaan steeds nieuwe duintjes, door verdere ophoging en erosie verdwijnen deze weer. De oppervlaktetrend is stabiel. De kwaliteit is matig onder invloed van betreding. In het kader van de instandhoudingsdoelen zijn in de eerste beheerplanperiode geen maatregelen noodzakelijk. Eventuele maatregelen in de volgende beheerplanperioden zijn afhankelijk van de ontwikkelingen, te bepalen aan het einde van de 1^e beheerplanperiode.

Tabel 6.1 Maatregelen Embryonale duinen

H2110	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlakte	=	=	✓ geen	✓ afhankelijk van ontwikkelingen
Kwaliteit	=	?	✓ geen	✓ afhankelijk van ontwikkelingen

6.2.2 H2120 Witte duinen

Witte duinen zijn aanwezig in de zeereep, het buitenduin en lokaal in de nog kalkrijke delen van het middenduin. In de laatste twee zones zijn deze aanwezig aan de randen van stuifkuilen. Deze worden als landschappelijk onderdeel van de grijze duinen gezien.

In de huidige situatie is het aandeel duindoornstruweel, exoten en vergrassing in de zeereep groter dan het streefbeeld. De maatregelen om het streefbeeld te realiseren bestaan uit het verwijderen van duindoornstruweel en exoten, begrazing, plaggen en het genereren van meer verstuingdynamiek.

Verwijderen duindoorn: Het aandeel struweel met duindoorn in de zeereep (238 ha) bedraagt circa 65 ha ofwel 27 %. Op basis van het streefbeeld voor de zeereep van maximaal circa 15 % ($1/3 \cdot 50\%$) betekent dit het verwijderen circa 30 ha duindoorn. In de terreinen van Staatsbosbeheer bij Noordwijk is het aandeel in de zeereep als geheel lager dan 15%, maar bevindt zich circa 20 ha duindoornstruweel op de top van de zeereep. Omdat de aanwezigheid hier ongewenst is, leidt dit tot een totale opgave aan te verwijderen duindoorn van circa 50 ha. Deze maatregelen voorzien in de doelstelling tot uitbreiding van het habitatype. Aangezien uitbreiding van duindoorn ook na 2004 heeft plaatsgevonden dient er ook in het kader van behoud in de eerste beheerplanperiode duindoornstruweel verwijderd te worden. In principe worden de maatregelen om het streefbeeld te bereiken over 3 beheerplanperioden verdeeld.

In de eerste beheerplanperiode wordt de op de top van de zeereep aanwezige duindoorn verwijderd in combinatie met een deel van de eventueel aanwezige struweelvegetatie aan de lijzijde ter plaatse en het genereren van verstuiwingsplekken in de zeereep. De nieuwe dynamiek op de top kan zo ten goede komen aan de kaalgemaakte binnenzijde. In de volgende beheerplanperiodes wordt het eventueel resterende aandeel duindoorn aan de lijzijde gefaseerd verwijderd. Het verwijderen van duindoorn gebeurt door klepelen in combinatie met uitgraven en 5 jaar nabeheer.

Verwijderen invasieve exoten: In de zeereep zijn verspreid invasieve exoten aanwezig met name Amerikaanse vogelkers en rimpelroos voor, het betreft geen grote oppervlakten. Exoten horen niet thuis in de duinen en verlagen de dynamiek indien deze op de top van de zeereep staan. Deze maatregelen voorzien voor een beperkt deel in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype. Het totale aandeel te verwijderen exoten bedraagt circa 2ha. Omdat de uitbreiding van exoten ook nog na 2004 heeft plaatsgevonden, dient verwijdering van exoten ten behoeve van behoud oppervlakte mede plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. De maatregelen worden in de eerste beheerplanperiode uitgevoerd om verdere verspreiding te voorkomen. Het verwijderen van exoten vindt plaats door klepelen en plaggen/uitgraven met nabeheer van minimaal 5 jaar.

Genereren verstuiwing: Het streefbeeld bestaat uit circa 15% stuivend zand in de zeereep gerealiseerd in de vorm van groot- tot kleinschalige verstuiwingen (huidig aanwezig circa 3%). Uitgaande van een kustlijn van 18 km, waar verstuiwing mogelijk is conform de Kustnota van het hoogheemraadschap van Rijnland betekent dit circa 60 stuiflocaties. In het kader van de projecten Noordvoort¹ en Noordwest Natuurkern zijn er reeds 11 stuiflocaties in de zeereep gerealiseerd (resp. 6 en 5). Verder zijn er geen stuiflocaties van betekenis aanwezig. Resteren 49 nog aan te leggen stuiflocaties in 3 beheerplanperiodes ofwel circa 16 per beheerplanperiode.

De stuiflocaties worden aangelegd door helm met wortels te verwijderen en een aanzet te maken voor een stuifkuil door morfologische profilering. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het landschap (aanzet tot kerven). Verstuiwingen worden deels gerealiseerd door deze maatregelen met het verwijderen van duindoorn en vergrassing te combineren. Hierna is minimaal 5 jaar nabeheer noodzakelijk.

Begrazing: Het huidige begrazingsregime wordt waar aanwezig gecontinueerd en waar mogelijk uitgebreid in de zeereep om de vergrassing te beperken en de verstuiwing te stimuleren. Op de langere termijn is begrazing wellicht niet meer nodig als de dynamiek is hersteld. Intensivering van de begrazing op de langere termijn is dan wellicht niet noodzakelijk.

Plaggen: In de zeereep is lokaal sprake van vergrassing. Door plaggen wordt deze vergrassing teruggebracht over een oppervlakte van circa 18ha. Omdat de vergrassing ook nog na 2004 heeft plaatsgevonden, dient deze maatregel ten behoeve van behoud oppervlakte mede plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. Uitgaande van een gelijke verdeling betekent dit circa 6 ha per beheerplanperiode.

Tabel 6.2 Maatregelen Witte duinen

H2120	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlakte	>	<	✓ Verwijderen duindoorn 17 ha ✓ Verwijderen exoten 2ha	✓ Verwijderen duindoorn 2x17ha ✓ Verwijderen toename exoten
Kwaliteit	>	<	✓ Verwijderen duindoorn 17 ha ✓ Verwijderen exoten 2ha ✓ Genereren 16 stuiflocaties	✓ Genereren 2x16 stuiflocaties zeereep ✓ Continuering begrazing en uitbreiding ✓ Plaggen vergrassing 2x6ha zeereep

¹ 1,6ha, 6 stuiflocaties bestaande uit meerdere stuifplekken per locatie, onderlinge afstand circa 300m, van gemiddeld 60m doorsnede open zand

			zeereep ✓ Continuering/uitbreiding begrazing ✓ Plaggen vergrassing 6ha zeereep	
--	--	--	--	--

* netto t.o.v. 2004

6.2.3 H2130A Grijze duinen kalkrijk

Kalkrijke grijze duinen zijn aanwezig in het buitenduin en het middenduin. In het buitenduin is sprake van de knelpunten vergrassing en verstruweling als gevolg van verminderde dynamiek en stikstofdepositie (vermesting en verzuring). In het middenduin is er vooral sprake van vergrassing. In de huidige situatie is het aandeel duindoorn, ratelpopulier en vergrassing in het buitenduin groter dan in het streefbeeld. Daarnaast zijn er in het buiten- en middenduin ook exoten aanwezig als rimpelroos en Amerikaanse vogelkers. De maatregelen die nodig zijn om de knelpunten op te lossen zijn het verwijderen van duindoorn, ratelpopulier en exoten, continueren/intensivering van begrazing en genereren van verstuing.

Verwijderen struweel: Verstruweling in het buitenduin treedt op in de vorm van duindoornstruweel en ratelpopulier. Het aandeel duindoornstruweel in het *buitenduin* is circa 834 ha ofwel 37 %. Op basis van een streefwaarde van gemiddeld 25 % betekent dit het verwijderen van circa 280ha. De verstruweling vindt voor een deel plaats in de van oorsprong vochtige duinvalleien, verwijdering hiervan in het buitenduin heeft dan ook niet alleen betrekking op het habitatype grijs duin. Grijs duin heeft hier echter wel het grootste aandeel in. Omdat de verhouding tussen verstruweling in valleien en daarbuiten niet bekend is, wordt hier verder geen onderscheid in gemaakt en wordt het verwijderen van duindoorn en ratelpopulier voor het buitenduin als totaal samengenomen. Het verwijderen van duindoorn voorzien in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype kalkrijk grijs duin in het buitenduin. Omdat uitbreiding van duindoorn ook na 2004 heeft plaatsgevonden dient er ook in het kader van behoud in de eerste beheerplanperiode duindoornstruweel verwijderd te worden. Uitgaande van een gelijke verdeling over de drie beheerplanperioden betekent dit circa 93 ha per beheerplanperiode. Duindoorn en ratelpopulier worden in het buitenduin verwijderd op de toppen en hellingen. Het verwijderen van het struweel vindt plaats door klepelen en plaggen/uitgraven.

In het *middenduin* is de oppervlakte duindoornstruweel 731 ha op een totaal van 2104 ha ofwel 35%. Het streefbeeld voor deze zone is behoud van het huidige areaal aan struweel met duindoorn, omdat de verstruweling van kalkrijk grijs duin hier beperkt is en een hogere aandeel van duindoornstruweel hier natuurlijk is. Er wordt in deze zone ook geen struweel met duindoorn verwijderd ten gunste van de uitbreiding van kalkrijk grijs duin, omdat de potenties in deze ont-kalkende zone voor dit type hier gering zijn.

Verwijderen exoten: Exoten zoals rimpelroos, Amerikaanse vogelkers en ratelpopulier horen niet thuis in het *buitenduin*. Naast ruimtebeslag ten koste van grijze duinen verlaagt de aanwezigheid van exoten de dynamiek, wat leidt tot verdere verlaging van de kwaliteit. De totale oppervlakte te verwijderen exoten in het buitenduin bedraagt 14 ha. De exoten bevinden zich in het buitenduin voor een deel ook in de valleien, verwijdering hiervan heeft dan ook niet alleen betrekking op het habitatype kalkrijk grijs duin. Kalkrijk grijs duin heeft hier echter wel het grootste aandeel in.

De beoogde maatregelen voor verwijdering van exoten in het buitenduin voorzien in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype kalkrijk grijs duin. Omdat de uitbreiding van exoten sinds 2004 heeft geleid tot verlies aan oppervlakte en vermindering van kwaliteit van de kalkrijke grijze duinen, dient verwijdering van exoten deels ook plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. Vanwege de verspreiding is het verwijderen van exoten op de kortere termijn gewenst ofwel in de eerste beheerplanperiode.

Na het verwijderen van de exoten door trekken, zagen of klepelen vindt plaggen/chopperen plaats om de bessen, zure strooisellaag en een deel van de wortels en de humeuze boven-

grond te verwijderen. Vervolgens is jaarlijkse systematische controle van de hele zone (bruto oppervlakte) noodzakelijk om te voorkomen dat ze terugkomen/weer uitgroeien.

Verwijderen bos: Ten behoeve van de uitbreiding oppervlakte wordt 13 ha aan bosjes in het buitenduin verwijderd (terrein Staatsbosbeheer Noordwijk). Daarnaast is het verwijderen van circa 7 ha naaldbos (Noordwijk Staatsbosbeheer en Amsterdamse Waterleidingduinen) gewenst op de langere termijn, om de winddynamiek te vergroten.

Genereren verstuiving: Aan de binnenzijde van de zeereep is aan grijs duin circa 40ha aanwezig. Hierbinnen is 1,95ha aan open stuifzand aanwezig ofwel 5%. Op basis van een streefbeeld van 10% resteert 5% ofwel 1,95ha te ontwikkelen overeenkomend met 16 stuiflocaties met een effectieve diameter van 60m open zand. De stuifplekken binnen een stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het parabool landschap, aansluitend op de verstuivingslocaties in de witte duinen in de zeereep.

Het streefbeeld voor het grijs duin in het *buitenduin* bestaat uit 15% kaal en verstuifbaar zand (kleine stuifplekken tot grootschalige verstuiving). In het buitenduin is in het open duin circa 1.8% aan verstuifbaar zand in de vorm van stuifkuilen aanwezig. Uitgaande van minimaal 10% open zand in stuifplekken in het streefbeeld resteert een opgave van circa 8,2% ofwel circa 96,5ha = 768 te ontwikkelen stuiflocaties met diameter 40m doorsnede open zand) Hiervan ligt 80% in het habitattype kalkrijk grijs duin ofwel 614 stuiflocaties.

In het *middenduin* is 555ha aan open duin aanwezig (excl. infiltratiegebied Amsterdamse Waterleidingduinen), waarvan circa 50% kalkrijk grijs duin. Er is nu circa 6ha aan stuifkuilen aanwezig ofwel circa 1,1% van het open duin. Uitgaande van het streefbeeld voor het middenduin van 5% verstuifbaar zand betekent dit nog te ontwikkelen 3,9% * 555 ha = 21,6 ha ofwel circa 172 stuiflocaties van 40m effectieve doorsnede open zand, waarvan 86 in kalkrijk grijs duin. In de eerste beheerplanperiode worden in de Amsterdamse Waterleidingduinen (LIFE project) 16 locaties aangelegd in het middenduin. Resteert voor de eerste beheerplanperiode 42 stuiflocaties nog te ontwikkelen in het kalkrijk grijs duin in het middenduin.

Het *binnenduin* bestaat uit 633ha open duinvegetatie, waarvan 219ha kalkarm grijs duin (40%). Aan stuifkuilen is in het binnenduin 8,9ha aanwezig, dit is circa 1,4% van het open duin. Bij een streefbeeld van 5% aan open stuifplekken resteert te ontwikkelen 3,6% = 23ha = 183 stuiflocaties van (40m doorsnede) waarvan 73 in kalkarm grijs duin = 24 per beheerplanperiode. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het landschap.

Kaal en stuivend zand kunnen worden gerealiseerd door het creëren van kansen voor ("spontane") verstuivingen. Door het verwijderen van exoten, struweel en bos combineren met plaggen/chopperen en goed nabeheer ontstaat kaal zand. Op deze locaties ontstaan plaatselijk verstuivingen. Extra kansen kunnen ontstaan door windvangende populieren te verwijderen. Aanvullend kunnen kleinschalige verstuivingen (o.a. stuifkuilen) worden geïnitieerd op kansrijke locaties. De stuiflocaties worden aangelegd door de vegetatie te verwijderen en ondiep te plaggen. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast (regeneratie van bestaande stuifkuilen). Na de aanleg moet worden uitgegaan van minimaal 5 jaar nabeheer.

Het genereren van verstuiving leidt niet alleen tot kwaliteitsverbetering van het bestaande kalkrijk grijze duin, maar ook tot uitbreiding hiervan door omzetting van kalkarm grijs duin naar kalkrijk grijs duin. De oppervlakte aan kalkrijk grijs duin in het buitenduin neemt door het genereren van verstuiving toe als gevolg van het verdwijnen van kalkarm grijs duin (dit verlies wordt als gevolg van verwijderen van opslag in het middenduin deels weer teniet gedaan).

Omdat het streefbeeld verder gaat dan behoud van kwaliteit in 2004 voorziet het streefbeeld tevens in de doelstelling voor verbetering van kwaliteit van de kalkrijke grijze duinen. Omdat de kwaliteit van de kalkrijke grijze duinen na 2004 nog is afgenomen is het genereren van extra verstuivingsdynamiek in het kader van behoud in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk. De maatregelen spreiden in de tijd is belangrijk voor de fauna (onder andere vogels moeten zich kunnen aanpassen), draagvlak bij publiek en nabeheer (moet uitvoerbaar zijn).

Begrazing: Het huidige begrazingsregime wordt gecontinueerd om de vergrassing terug te dringen, verstruweling te beperken en kleinschalige verstuuving te stimuleren. Op plaatsen waar vermossing optreedt wordt in de eerste beheerplanperiode drukbegrazing toegepast om de kwaliteit te verbeteren over een oppervlakte van 28 ha (Noordwijk Staatsbosbeheer). Daarnaast wordt in de eerste beheerplanperiode drukbegrazing ingezet in het Nationaal park over een oppervlakte van circa 140ha (beheergebied PWN).

Plaggen: Plaggen is een maatregel die wordt toepast op plaatsen waar de vergrassing zodanig groot is dat alleen begrazen of vergroten van de dynamiek niet voldoende is. De oppervlakte waarop dit gewenst is, is circa 33 ha buitenduin te verdelen over 3 beheerplanperioden.

Tabel 6.3. Maatregelen Grijze duinen kalkrijk

H2130A	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlakte	>	<	✓ Verwijderen duindoorn en ratelpopulier buitenduin 93 ha ✓ Verwijderen exoten 14 ha buitenduin + nabehoor ✓ Verwijderen bosjes 4-5ha (SBB)	✓ Verwijderen duindoorn op toppen en hellingen buitenduin 186 ha ✓ Verwijderen uitbreiding exoten ✓ Verwijderen bosjes 9 ha (SBB) ✓ Verwijderen naaldbos 7 ha (PWN + SBB)
Kwaliteit	>	<	✓ Aanleg circa 275 stuiflocaties ✓ Continuering begrazing ✓ Verwijderen bosjes 4-5ha (SBB) ✓ Drukbegrazing 171ha (SBB+PWN) ✓ Plaggen 11 ha op meest vergraste delen	✓ Aanleg circa 550 stuiflocaties ✓ Continuering begrazing ✓ Plaggen 22ha op meest vergraste delen

6.2.4 H2130B Grijze duinen kalkarm

Kalkarme grijze duinen zijn aanwezig in het middenduin en het kalkarme binnenduin. Om de kwaliteit van de kalkarme grijze duinen te verbeteren is het genereren van verstuuving, begrazing en plaggen noodzakelijk.

Genereren verstuuving: In het buitenduin is in het open duin circa 1.8% aan verstuuftbaar zand in de vorm van stuifkuilen aanwezig. Uitgaande van minimaal 10% open zand in stuifplekken in het streefbeeld resteert een opgave van circa 8,2% ofwel circa 96,5ha = 768 te ontwikkelen stuiflocaties (diameter 40m doorsnede open zand). Hiervan ligt 20% in het habitatype kalkarm grijs duin = 154 stuiflocaties/3= 51 in de eerste beheerplanperiode. De stuiflocaties worden aangelegd door de vegetatie te verwijderen en ondiep te plaggen. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het parabool landschap.

Door het genereren van verstuuving verdwijnt in het buitenduin kalkarm grijs duin. Omdat de aanwezigheid van kalkarm grijs duin in het buitenduin beschouwd wordt als een slechte kwaliteit van kalkrijk grijs duin is er geen sprake van een afname in oppervlakte van te behouden kalkarm duin in het kader van het instandhoudingsdoel. Door ontkalking van het middenduin zal de oppervlakte op termijn autonoom overigens vanzelf weer toenemen.

In het middenduin is 555ha aan open duin aanwezig (excl. infiltratiegebied WN), waarvan circa 50% kalkarm grijs duin. Er is in het middenduin circa 6ha aan stuifkuilen aanwezig ofwel circa 1,1% van het open duin. Streefbeeld 5% betekent nog te ontwikkelen 3,9% * 555ha = 21,6ha = circa 172 stuiflocaties van 40m doorsnede open zand, waarvan 86 in kalkarm grijs duin = circa 29 per beheerplanperiode. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het loopduinlandschap.

Het *kalkarme binnenduin* bestaat uit 219ha kalkarm grijs duin (40%). Aan stuifkuilen is 8,9ha aanwezig, dit is circa 1,4% van het open duin. Bij een streefbeeld van 5% aan open stuifplekken resteert te ontwikkelen 3,6% = 23ha = 183 stuiflocaties van (40m doorsnede) waarvan 73 in kalkarm grijs duin = 24 per beheerplanperiode. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het kamduinlandschap.

Het *ontkalkte binnenduin* bestaat uit 118ha kalkarm grijs duin. Aanwezig is 0,61ha stuifkuilen = 0,5% van het open duin. Streefbeeld is 2%, te ontwikkelen 1,5% = 1,8ha = 14 stuiflocaties van 40m diameter open zand ofwel = 4-5 per beheerplanperiode. De stuifplekken binnen 1 stuiflocatie worden morfologisch ingepast in het kopjesduinlandschap.

Kaal en stuivend zand worden gerealiseerd door het creëren van kansen voor ("spontane") verstuingen. Door het verwijderen van exoten, struweel en bos te combineren met plaggen/chopperen en goed nabeheer ontstaat kaal zand. Op deze locaties ontstaan plaatselijk verstuingen. Extra kansen ontstaan door windvangende exoten te verwijderen. Aanvullend kleinschalige verstuingen (o.a. stuifkuilen) kunnen actief worden geïnitieerd op kansrijke locaties.

Omdat het streefbeeld verder gaat dan behoud van kwaliteit in 2004 voorziet het streefbeeld tevens in de doelstelling voor verbetering van kwaliteit van de kalkrijke grijze duinen. Omdat de kwaliteit van de kalkrijke grijze duinen na 2004 nog is afgenomen is het genereren van extra verstuiingsdynamiek in het kader van behoud in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk.

De maatregelen spreiden in de tijd is belangrijk voor de fauna (onder andere vogels moeten zich kunnen aanpassen), draagvlak bij publiek en nabeheer (moet uitvoerbaar zijn).

Verwijderen exoten: Exoten zoals Amerikaanse vogelkers, mahonie en ratelpopulier horen niet thuis in het middenduin. Naast ruimtebeslag ten koste van kalkarme grijze duinen verlaagt de aanwezigheid de dynamiek, wat leidt tot verder verlaging van de kwaliteit. De totale oppervlakte te verwijderen exoten in het kalkarme grijze duin bedraagt circa 78 ha (exclusief particulieren). De exoten bevinden zich in het middenduin voor een deel ook in de valleien en in de kalkrijke grijze duinen, verwijdering hiervan in het middenduin heeft dan ook niet alleen betrekking op habitatype grijs duin.

De beoogde maatregelen voor verwijdering van exoten voorzien in de doelstelling voor uitbreiding van oppervlakte van het habitatype. Omdat de uitbreiding van exoten sinds 2004 heeft geleid tot verlies aan oppervlakte en vermindering van kwaliteit van de kalkarme grijze duinen, dient verwijdering van exoten deels ook plaats te vinden in de eerste beheerplanperiode. Uitgaande van een gelijke verdeling over de drie beheerplanperiodes betekent dit circa 26 ha per beheerplanperiode.

Na het verwijderen van de exoten door trekken, zagen of klepelen vindt plaggen/chopperen plaats om de bessen, zure strooisellaag en een deel van de wortels en de humeuze bovengrond te verwijderen. Vervolgens is jaarlijkse systematische controle van de hele zone noodzakelijk.

Verwijderen bos: Ten behoeve van de toename winddynamiek wordt circa 20 ha naaldbos verwijderd op de langere termijn (AWD).

Begrazing: De huidige begrazing wordt gecontinueerd om de vergrassing te beperken en verstuing te stimuleren. In de AWD wordt in de eerste beheerplanperiode drukbegrazing toegepast over een oppervlakte van circa 200ha (WN).

Plaggen: Plaggen is een maatregel die wordt toegepast op plaatsen waar de vergrassing zodanig groot is dat alleen begrazen of vergroten van de dynamiek niet voldoende is. De oppervlakte waarop deze maatregel is voorzien bedraagt circa 66ha, verdeeld over 3 beheerplanperiodes.

Tabel 6.4 Maatregelen Grijze Duinen kalkarm

H2130B	Doe l	Tren d	BP1	BP2+3
--------	----------	-----------	-----	-------

Oppervlak- te	=	>	✓ Verwijderen exoten 26ha ✓ Druk)begrazing 200ha (WN)	✓ Verwijderen exoten 52ha
Kwaliteit	>	<	✓ Aanleg circa 110 stuifkuilen ✓ Continuering begrazing ✓ Druk)begrazing 200ha (WN) ✓ Plaggen 22ha	✓ Aanleg 220 stuifkuilen ✓ Verwijderen 20 ha naaldbos (WN) ✓ Continuering begrazing ✓ Plaggen 44 ha

H2130C *Grijze duinen heischraal*

De heischrale grijze duinen komt verspreid voor in oude natte duinvalleien in het middenduin van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Het instandhoudingsdoel is uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit. Voor dit habitatype geldt daarbij een sense of urgency. De trend in kwaliteit is onbekend. Uit monitoring gedurende de eerste beheerplanperiode zal moeten blijken hoe de kwaliteit zich ontwikkelt. Als gevolg van de uitbreiding van natte duinvalleien in het Nationaal Park is een uitbreiding van oppervlakte opgetreden sinds 2004. Verder uitbreidingsmogelijkheden zijn er door het verwijderen van naaldbos in de directe omgeving van kansrijke duinvalleien. Het regulier beheer bestaat uit begrazing om vergrassing en opslag tegen te gaan.

Tabel 6.5 Maatregelen Grijze duinen heischraal

2130C	Doe l	Tren d	BP1	BP2+3
Oppervlak- te	>	>	✓ geen	✓ geen
Kwaliteit	>	?	✓ Continueren begrazing	✓ Continueren/optimaliseren begrazing

6.2.5 H2150 *Duinheiden met struikhei*

Duinheiden met struikhei zijn aanwezig op de strandwallen in de AWD. Het instandhoudingsdoel is behoud van oppervlakte en kwaliteit. De huidige kwaliteit is matig. De trend is afname in oppervlakte door uitbreiding van opslag en exoten. De kwaliteit neemt af als gevolg van vergrassing. Om de kwaliteit en het oppervlak van het habitatype te behouden is de verwijdering van exoten, continuering van het begrazingsregime en spragelen noodzakelijk.

Om behoud van oppervlak te garanderen is verwijdering van opslag noodzakelijk. Deze verwijdering zal deels ten gunste van de duinheide kunnen komen. Voor het behoud van de kwaliteit in de kalkarme binnenduintrand is continuering van de begrazing noodzakelijk. Voor het behoud van kwaliteit op de strandwallen vindt spragelen plaats (= klepelen met afvoer).

Tabel 6.6 Maatregelen Duinheiden met struikhei

H2150	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	BP2+3
Oppervlak- te	=	<	✓ Verwijderen exoten/opslag bruto 5ha	✓ Verwijderen exoten/opslag bruto 5ha
Kwaliteit	=	<	✓ Continueren begrazing ✓ Spragelen 2 ha	✓ Continueren begrazing ✓ Spragelen 2x1,5 ha

6.2.6 H2160 *Struwelen met duindoorn*

Struwelen met duindoorn komen voor in het buiten- en kalkrijke middenduin. Het instandhoudingsdoel is behoud van oppervlakte en kwaliteit; ten gunste van grijs duin mag een beperkt oppervlak struweel met duindoorn verloren gaan.

De trend in het *buitenduin* is toenemend in oppervlak ten koste van het oppervlak van het kalkrijk grijs duin. In het buitenduin is het huidige oppervlak groter dan het streefbeeld. Ten gunste van grijs duin wordt daar 239 ha duindoornstruweel verwijderd (zie maatregelen kalkrijk grijs

duin). Omdat de aanwezigheid van duindoorn in het buitenduin wordt beschouwd als een slechte kwaliteit van kalkrijk grijs duin gaat dit niet ten koste van de behoudoelstelling voor Struwelen met duindoorn.

In het *middenduin* wordt gestreefd naar behoud van oppervlakte. In verdroogde duinvalleien wordt duindoorn verwijderd. Dit wordt gecompenseerd uitbreiding en kwaliteitsverbetering van duindoornstruweel door verwijdering van exoten/bosopslag/bramen (esdoorn, populier) in het middenduin (157 ha).

Tabel 6.7 Maatregelen struwelen met duindoorn

H2160	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	>	✓ Verwijdering exoten/ opslag/bramen 52 ha	✓ Verwijdering exoten/opslag 105 ha
Kwaliteit	=	=/ <	✓ idem	✓ Idem

6.2.7 H2170 Kruipwilgstruwelen

Kruipwilgstruwelen komen met name voor in het kalkrijke buitenduin in kleine oppervlakten. Het instandhoudingsdoel is behoud van oppervlakte en kwaliteit; ten gunste van vochtige duinvalleien mag een beperkt oppervlak verloren gaan. Over de trend is niet bekend. Door vernattingsprojecten wordt een toename aan oppervlakte verwacht.

Maatregelen voor behoud bestaan uit het continueren van de begrazing/maaien en verwijderen van opslag.

Tabel 6.8 Maatregelen Kruipwilgstruwelen

H2170	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	>	✓ geen	✓ geen
Kwaliteit	=	=/ <	✓ Verwijdering opslag regulier ✓ Continueren begrazing/maaien	✓ Verwijdering opslag regulier ✓ Continueren begrazing/maaien

6.2.8 H2180A Duinbossen droog

Dit habitatype komt voor in het binnenduin en op de strandwallen. De doelstelling is behoud van oppervlakte en kwaliteit. De trend in oppervlakte is stabiel en in kwaliteit afnemend. Knelpunten ten aanzien van kwaliteit zijn exoten, verruiging en vergrassing. Daarnaast is er in de AWD gebrek aan bosverjonging als gevolg van vraat door damherten.

Het verwijderen van exoten en verbraming vindt in de duinbossen H2180A+B+C plaats over een totale oppervlak van tenminste 157 ha in het binnenduin en 65 ha op de strandwallen. Over dezelfde oppervlakten dient verruiging te worden tegen gegaan. Ter stimulering van bosverjonging moet de populatie damherten binnen dit type gereguleerd te worden.

Tabel 6.9 Maatregelen Duinbossen droog

H2180A	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	=	✓ geen	geen
Kwaliteit	=	<	✓ Verwijderen exoten/bramen 52 ha binnenduin + 22 ha strandwallen* ✓ Regulatie populatie damher- ten	✓ Verwijderen exoten/bramen 104 ha binnenduin + 44 ha strandwallen* ✓ Regulatie populatie damherten

*In combinatie met H2180 B en C

6.2.9 H2180B Duinbossen vochtig

Dit habitattype komt voor in het midden- en binnenduin. De doelstelling is behoud van oppervlakte en verbetering kwaliteit. De trend in oppervlakte is stabiel en in kwaliteit afnemend. Knelpunten ten aanzien van kwaliteit zijn exoten, verruiging en vergrassing. Lokaal speelt verdroging een rol. Daarnaast is er in de AWD gebrek aan bosverjonging als gevolg van vraat door damherten. Vanwege de negatieve trend zijn naast het reguliere beheer extra maatregelen in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk.

Het verwijderen van exoten/verbraming vindt in de duinbossen H2180A+B+C plaats over een totale oppervlakte van tenminste 157 ha in het binnenduin en 65 ha op de strandwallen. Over dezelfde oppervlakten dient verruiging te worden tegen gegaan. In het beheergebied van PWN wordt drukbegrazing toegepast over circa 100 ha.

Ter stimulering van bosverjonging moet de populatie damherten binnen dit type gereguleerd te worden.

Tabel 6.10 Maatregelen duinbossen vochtig

H2180B	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	=	✓ geen	✓ geen
Kwaliteit	>	<	✓ Verwijderen exoten en bramen 52 ha binnenduin, 22ha strandwallen* ✓ Drukbegrazing 100 ha (PWN) ✓ Regulatie populatie damherten	✓ Verwijderen exoten en bramen 104 ha binnenduin, 44 ha strandwallen* ✓ Regulatie populatie damherten

*In combinatie met H2180 A en C

6.2.10 H2180C Duinbossen binnenduinrand

Dit habitattype komt voor in het binnenduin en de strandwallen. De doelstelling is behoud van oppervlakte en kwaliteit. De trend in oppervlakte is stabiel en in kwaliteit afnemend. Knelpunten ten aanzien van kwaliteit zijn met name exoten, lokaal verruiging en verbraming. Daarnaast is er in de AWD gebrek aan bosverjonging als gevolg van vraat door damherten. Vanwege de negatieve trend zijn naast het reguliere beheer extra maatregelen in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk.

Verwijderen exoten

Het verwijderen van exoten/verbraming vindt in de duinbossen H2180A+B+C plaats over een totale oppervlakte van tenminste 157 ha in het binnenduin en 65 ha op de strandwallen. Over dezelfde oppervlakten dient verruiging te worden tegen gegaan.

Begrazing

Daarnaast dient het huidige begrazingsregime te worden gecontinueerd om vergrassing tegen te gaan. Ter stimulering van bosverjonging moet de populatie damherten binnen dit type gereguleerd te worden.

Tabel 6.11 Maatregelen duinbossen binnenduinrand

H2180C	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	=	✓ -	✓ -
Kwaliteit	=	<	✓ Verwijderen exoten en bramen 52 ha binnenduin, 22ha strandwallen* ✓ Continuering begrazing	✓ Verwijderen exoten en bramen 104 ha binnenduin, 44 ha strandwallen* ✓ Continuering begrazing ✓ Regulatie populatie damherten

			✓ Regulatie populatie damher- ten	
--	--	--	--------------------------------------	--

*In combinatie met H2180 A en B

6.2.11 H2190A Vochtige duinvalleien open water

Dit habitattype komt met name voor in het buitenduin en het middenduin. De doelstelling is uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit. De trend in oppervlakte en in kwaliteit is negatief. De oorzaken van de achteruitgang zijn verdroging door waterwinning en eutrofiering. Daarnaast vormen vermessing door vogels/honden en verlanding een lokaal knelpunt. Vanwege de negatieve trend zijn naast het reguliere beheer extra maatregelen in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk.

Verbetering kwaliteit en uitbreiding oppervlakte heeft plaatsgevonden door uitvoering van het lopende project de Bokkendoorns en het Oosterkanaal. Daarnaast vindt in de AWD het verondiepen van plassen, verflauwen van oevers, baggeren van geeutrofiëerde plassen, een meer natuurlijke peilfluctuatie en het maaien van riet plaats. Ten behoeve van behoud en verbetering kwaliteit behoren continuering van de defosfatering van water in de AWD. Om de kwaliteit te verbeteren moeten karpers worden weggevangen (terreinen Natuurmonumenten en PWN).

Tabel 6.12 Maatregelen vochtige duinvalleien open water

H2190A	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlakte	>	<	✓ Verondiepen plassen 0,8 ha ✓ Verflauwen oevers deels ✓ Baggeren plassen deels	✓ Verondiepen plassen 1,7 ha ✓ Verflauwen oevers rest ✓ Baggeren plassen rest ✓ Natuurlijke peilbeheer
Kwaliteit	>	<?	✓ Continueren defosfatering AWD 20ha ✓ Maaien riet 6 ha (WN) ✓ Wegvangen karpers NM en PWN	✓ Continueren defosfatering AWD 20 ha ✓ Maaien riet 2x7 ha (WN)

6.2.12 H2190B Vochtige duinvalleien kalkrijk

Dit habitattype komt met name voor in het buitenduin. De doelstelling is behoud van oppervlakte en verbetering van de kwaliteit. De trend in oppervlakte is positief als gevolg van het stoppen van delen van de waterwinning en uitvoering van herstelprojecten (o.a. Masterplan Regeneratie Duinvalleien Nationaal Park). In de bestaande duinvalleien is de trend voor kwaliteit negatief als gevolg van verzuring en ontbreken van instuiving van kalkrijk zand. Lokaal speelt verdroging een rol. Vanwege de negatieve trend zijn naast het reguliere beheer extra maatregelen in de eerste beheerplanperiode noodzakelijk.

De maatregelen in de eerste beheerplanperiode bestaan uit continueren begrazing, lokaal maaien, verwijderen opslag (5 ha AWD) en aanleg van stuifkuilen. Dit laatste maakt deel uit van de maatregelen die zijn opgenomen bij de witte duinen en kalkrijke grijze duinen. Beperking van de bemaling bij de Bokkendoorns zal leiden tot verbetering van de kwaliteit en uitbreiding van de oppervlakte.

Op de langere termijn zijn voor verdere uitbreiding mogelijk hydrologische maatregelen gewenst door beperken van de onttrekking van grondwater. Hier zal nader onderzoek naar moeten plaatsvinden. Daarnaast is het verwijderen van naaldbos op termijn gewenst (2ha AWD).

Tabel 6.13 Maatregelen vochtige duinvalleien kalkrijk

H2190B	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlakte	>	>	✓ geen	✓ Verminderen/wijzigen waterwinning ✓ Verwijderen naaldbos 2 ha (WN)

Kwaliteit	>	<	✓ Aanleg stuifkuilen zeereep en buitenduin* ✓ Verwijderen exoten/opslag 1,5 ha (WN)** ✓ Continueren begrazing ✓ Regulier maaien	✓ Aanleg stuifkuilen zeereep en buitenduin* ✓ Verwijderen exoten/opslag 3,5 ha (WN)** ✓ Continueren begrazing ✓ Regulier maaien
-----------	---	---	--	--

* zie witte duinen en kalkrijke grijze duinen; ** combi met H2190C

6.2.13 H2190C Vochtige duinvalleien ontkalkt

Dit habitatype komt in kleine oppervlakte voor in het binnenduin. De doelstelling is behoud oppervlakte en kwaliteit. De trend in oppervlakte en in kwaliteit sinds 2004 is onbekend. De huidige kwaliteit wordt als goed beoordeeld. Door vernattingsprojecten wordt een toename aan oppervlakte verwacht.

In het kader van de behoudsdoelstelling dient het huidige begrazingsbeheer gecontinueerd te worden. Als gevolg van eutrofiering door stikstof is aanvullend maaien en onthouten noodzakelijk. Daarnaast is aanleg van stuifkuilen noodzakelijk om instuiving van zand mogelijk te maken. Dit laatste maakt deel uit van de maatregelen die zijn opgenomen bij de kalkarme grijze duinen.

Tabel 6.14 Maatregelen vochtige duinvalleien ontkalkt

H2190C	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	=	✓ -	✓ -
Kwaliteit	=	=?	✓ Aanleg stuifkuilen binnenduin* ✓ Continueren begrazing/maaien ✓ Verwijderen exoten 1,5ha**	✓ Aanleg stuifkuilen binnenduin* ✓ Continueren begrazing/maaien ✓ Verwijderen exoten 3,5ha**

* zie H2130B ; ** combi 2130B

6.2.14 H2190D Vochtige duinvalleien hoge moerasplanten

Dit habitatype komt in met name het buiten- en middenduin voor. De doelstelling is behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit. De trend in oppervlakte en in kwaliteit sinds 2004 is negatief. De huidige kwaliteit wordt deels als matig beoordeeld. Door de vernattingsprojecten neemt de oppervlakte naar verwachting toe. De kwaliteit neemt af door verlanding met riet. Voor behoud en verbetering kwaliteit kunnen maatregelen worden genomen als het maaien/verdiepen van de bestaande valleien.

Tabel 6.15 Maatregelen vochtige duinvalleien hoge moerasplanten

H2190D	Doe l	Tren d	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Oppervlak- te	=	(<)	✓ Verdiepen/baggeren ✓ Maaien riet 2ha (WN)	✓ Verdiepen/baggeren ✓ Maaien van riet 2x2ha
Kwaliteit	>	<	✓ Verdiepen ✓ Maaien riet 2ha (WN)	✓ Verdiepen ✓ Maaien van riet 2x2ha

6.2.15 H1014 Nauwe korfslak

De nauwe korfslak komt voor in het buiten-, midden- en binnenduin. De meest geschikte biotopen vormen natte duinvalleien. Daarnaast wordt de soort ook aangetroffen onder kalkrijke stru-

welen, vochtige bossen en ook meer open duinvegetaties. Het instandhoudingsdoel is gericht op behoud leefgebied. De trend van de soort is onbekend. Mogelijke knelpunten zijn verandering in de structuur van de vegetatie, betreding en verstoring van de bodem.

Omdat het voorkomen van de soort wordt bepaald door de aanwezigheid van natuurlijke habitattypen van de soort, behoeven er geen extra beheermaatregelen te worden genomen voor behoud. Voor behoud van de populatie is het noodzakelijk dat bij nieuwe ingrepen onderzocht wordt of de soort er voorkomt en er maatregelen worden getroffen voor mitigatie of compensatie. Nader onderzoek naar effecten van begrazing en herkolonisatie beheeringrepen wordt aanbevolen.

Tabel 6.16 Maatregelen nauwe korfslak

H1014	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Populatie	=	?	✓ Zie H2190B ✓ Monitoring, mitigatie/compensatie	✓ Zie H2190B ✓ Monitoring, mitigatie/compensatie

6.2.16 H1318 Meervleermuis

De meervleermuis overwintert in bunkers in het buitenduin. Het instandhoudingsdoel is gericht op behoud van het leefgebied. De trend van de populatie is positief. Om behoud te realiseren is het behoud van de overwinteringsplaatsen van belang. Eventueel storende activiteiten dienen te worden voorkomen. Continuering van het afsluiten de bunkers is noodzakelijk. Voor de soorten hoeven voor behoud geen extra maatregelen te worden getroffen.

Tabel 6.17 Maatregelen meervleermuis

H1318	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Populatie	=	>	✓ Continuering afsluiten	✓ Continuering afsluiten

6.2.17 H1903 Groenknolorchis

De groenknolorchis komt voor in de primaire duinvallei in het buitenduin. Het instandhoudingsdoel is uitbreiding van oppervlakte en verbetering kwaliteit standplaatsen. De trend in de populatie is negatief. De belangrijkste knelpunten voor de groenknolorchis zijn verdroging door beïnvloeding grondwaterstand, vegetatie-ontwikkeling als gevolg van natuurlijke successie en verruiging van de vegetatie door stikstofdepositie. Herstel en uitbreiding van standplaatsen lopen parallel aan de maatregelen voor natte duinvalleien kalkrijk.

In Kennemerland-Zuid heeft de populatie een forse groei doorgemaakt als gevolg van recente herstelmaatregelen van het biotoop vochtige duinvalleien, kalkrijk (H2190B). De oppervlakte aan valleien in het gebied wordt is met name sterk uitgebreid doordat de waterwinning in deelgebieden is gestopt.

Tabel 6.18 Maatregelen groenknolorchis

H1903	Doel	Trend	Maatregelen BP1	Maatregelen BP2+3
Populatie	>	</>?	✓ Zie H2190B	✓ Zie H2190B

6.3 Overige habitattypen

Het overige habitatype die volgens de habitattypenkaart (Atlas, 2012) in het gebied voorkomt, maar waarvoor het gebied niet is aangewezen is H7140B Overgangs- en trilveren (veenmosrietlanden). Voor dit habitatype is in eerste instantie continuering van het huidige beheer gewenst. Voor dit habitatype zijn vooralsnog geen maatregelen nodig buiten het reguliere beheer.

6.4 Oude doelen

Uit de analyse van de overlap tussen oude doelen en N2000 doelen komt naar voren dat de meeste oude doelen geborgd zijn door de maatregelen die getroffen in het kader van de instandhoudingsdoelen van habitattypen. Omdat er geen aanwijzingen zijn knelpunten ten aanzien van de oude doelen met aanvullende ecologische vereisten (rust, structuur etc) zijn er geen extra maatregelen noodzakelijk buiten continuering van het huidige beheer.

7 Kosten maatregelen

7.1 Inleiding

De kosten voor het uitvoeren van de maatregelen zijn berekend op basis van de oppervlakten aan maatregelen uit hoofdstuk 6 en de normkosten van maatregelen. Deze laatste zijn gebaseerd op een nader onderzoek naar normkosten in samenwerking met Waternet, PWN, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer.

Er zijn geen kosten opgenomen voor het reguliere beheer. In het beheerplan wordt ervan uitgegaan dat het reguliere beheer doorgang vindt en gefinancierd wordt op de wijze zoals dat ook nu plaatsvindt. Waternet en PWN betalen het beheer uit eigen budget. Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Landschap Noord-Holland ontvangen subsidie uit het Subsiestelsel Natuur en Landschap (SNL) voor het reguliere beheer. Ook particulieren kunnen hier aanspraak op maken. Gemeenten moeten het reguliere beheer uit eigen budget betalen.

7.2 Normkosten

Op basis van ingediende ervaringscijfers/kosten zijn de gemiddelde normbedragen berekend van de in hoofdstuk 6 opgenomen maatregelen (gemiddelde van door de terreinbeheerders opgegeven kosten, per gebied en per beheerder kunnen de werkelijke kosten hoger of lager zijn). Normbedragen zijn inclusief algemene kosten van de aannemer en exclusief btw en storkosten van materiaal. VAT-kosten (voorbereiding, advies en toezicht, totaal 15%) zijn separaat bepaald. Normkosten zijn exclusief onvoorzien; de post onvoorzien (7,5 %) is apart opgenomen voor het N2000-gebied in zijn totaliteit. Voor de gehanteerde normkosten zie bijlage 7.

7.3 Kostenraming

Onderstaand zijn de totale geraamde kosten weergegeven uitgesplitst naar beheerders en provincies.

Beheerder	NH	ZH	Totaal
Natuurmonumenten	1.576.102		1.576.102
PWN	1.620.258		1.620.258
Waternet	1.668.259	995.952	2.664.212
Staatsbosbeheer	138.199	562.478	700.677
ZHL		38.728	38.728
LNH	13.628		13.628
Gemeenten	122.370	31.138	153.508
Overig	248.719	10.221	258.940
Totaal	5.387.535	1.638.518	7.026.053

Belangrijkste bronnen

- ✓ Doing H., 1998. Landschapsoecologie van de Nederlandse Kust. Stichting Duinbehoud, Leiden & Stichting Publikatiefonds Duinen, Leiden.
- ✓ Haarsma, A-J. , 2011. De meervleermuis in Nederland. Rapport nr. 2011.40. Zoogdiervereniging, Nijmegen
- ✓ Haterd R.J.W. van de & J.W. de Jong, 2010. Bos– en struweelontwikkeling in Noord-Hollandse duinen. Een verhoutingsstudie met remote sensing en vegetatiekarteringen. (10-003)
- ✓ Provincie Noord-Holland., augustus 2012: GIS-bestanden habitattypenkaarten
- ✓ Provincie Noord-Holland, 2012. Atlas van de Natura2000 duingebieden van Noord-Holland
- ✓ Pye, K & S.J. Blott, 2012 . A Geomorphological Survey of Welsh Dune Systems to Determine Best Methods of Dune Rejuvenation.CCW Science Report No. 1002
- ✓ Royal Haskoning DHV. Definitief rapport, december 2013. PAS-gebiedsanalyse Kennemerland-Zuid Herstelstrategie fase III Programmatiese Aanpak Stikstof.
- ✓ Slinks, R. Notitie stuifkuiken. PM
- ✓ Website van het ministerie van EZ, 2014:
 - ✓ Informatie mbt Natura2000 gebied Kennemerland-Zuid incl. instandhoudingsdoelen, aanwijzingbesluit en knelpunten- en kansenanalyse
 - ✓ Profieldocumenten habitattypen en habitatsoorten

PM Beheerplannen en visies van beheerders

Bijlage 1

Historie, geomorfologie, bodem en hydrologie van
het duingebied

Historisch gebruik

De kustlijn is sinds de 16e eeuw vrij stabiel geweest. Na 1850 is er enige kustaangroei geweest. De duinen ten noorden van Zandvoort van het Kraansvlak tot aan het Vogelmeer zijn na 1600 (waarschijnlijk in de 18e eeuw) sterk verstoven. Vanaf de 17e t/m de 19e eeuw zijn alle valleien ontgonnen. Delen van het duingebied zijn vergraven ten behoeve van o.a. de aardappelteelt, oorlogshandelingen en drinkwaterwinning. In de binnenduintrand hebben vergravingen plaatsgevonden voor de buitenplaatsen. In de duinen vond ook zandwinning plaats (bijvoorbeeld zanderij Middenduin). Grote delen van de oorspronkelijke binnenduinen zijn afgegraven ten behoeve van de bollenteelt (met name in het zuiden bij Noordwijk) en de bouw van villa's (in het noorden). De zeereep van Kennemerland-Zuid is vermoedelijk in de 18e eeuw aangelegd en is vrijwel stabiel.

Veel duinvalleien werden vanouds gebruikt voor zomerbeweiding van vee door boeren die langs de binnenduintrand woonden. Vanaf de 18e eeuw vestigden zij zich ook in het duingebied en brachten zij veel duinvalleien in cultuur. Sporen daarvan zijn nog duidelijk zichtbaar in het zuidelijke en centrale deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen, zoals op het Haasveld, Vogelenveld en Groot Zwartveld.

In de duinen wordt al vanaf 1853 (grond)water gewonnen (zie ook vorige paragraaf). Het infiltratiegebied ten zuiden van Zandvoort is voor een groot deel afgegraven, opgehoogd, vergraven en geïnnundeerd. Het noordoostelijk deel van het infiltratiegebied is minder vergraven, waarbij het reliëf merendeels intact is. Dit gebied is ontkalkt tot enkele decimeters diepte.

In het Natura 2000-gebied liggen nog veel restanten van de oude Duitse verdedigingslinie 'Atlantikwall'. Deze bestaat uit een verdedigingslinie die zich uitstrekte langs de westkust van het Europese vasteland. De linie bestond uit 15.000 grote bunkers met daar tussen kleinere bunkers en andere versterkingen. IJmuiden was een 'Festung', een zelfstandig verdedigbaar gebied. Hier moest bescherming geboden worden aan het sluizencomplex, de havens, het Noordzeekanaal en de Hoogovens. Het Forteiland IJmuiden, dat al onderdeel uitmaakte van de Stelling van Amsterdam was de kern van de Festung, maar daaromheen werden complexen van bunkers, drakentandversperringen, tankgrachten en tankmuren aangelegd en duinen opgeworpen. Zandvoort was aangewezen als Stützpunktgruppe en werd daarmee ook extra verdedigd met complexen van bunkers, tankmuren, mijnenvelden en nieuw opgeworpen duinen. Binnen Nationaal Park Zuid-Kennemerland ligt nog één voormalig bunkerdorp, te weten Kostverloren. Van de bunkers in de zeereep is niet veel meer over, maar ook in de duinen achter de zeereep zijn bunkers aangelegd, alsmede betonwegen.

In de duinen rondom Zandvoort zijn nog restanten van het zeedorpenlandschap aanwezig. Het Wurmenveld en de duinen bij Noordwijk vormen het grootste restant van een duingebied dat is verbonden met de eeuwenoude Zandvoortse zeedorpencultuur. De karakteristieke hierbij behorende zeedorpenvegetatie is hier rijk ontwikkeld. In het zeedorpenlandschap was aanvankelijk met name sprake van begrazing door vee; na ~1850 akkertjes aangelegd, plaggen gespit voor bemestingsdoeleinden en werd menselijk en dierlijk afval op het land aangebracht. Naar schatting is ca. 20-30 % van het oppervlak van het duingebied (nagenoeg alle valleien) in gebruik geweest voor de aardappelteelt. Kortstondig strekte de invloed vanuit Zandvoort zich tot ver in het omliggende duingebied uit. De contouren van kleine akkertjes die hiervoor werden ingericht zijn tot ver in de Amsterdamse Waterleidingduinen zichtbaar. Ten behoeve van de ontginning is veel ruigte geharkt en struweel gekapt.

In met name de 19e eeuw zijn landgoederen aangelegd waarvoor op veel plaatsen het (binnen)duin is afgegraven en opnieuw in reliëf gebracht (bijvoorbeeld landgoed Elswout). Op veel plaatsen is vanaf de jaren 30 van de 20e eeuw (naald)bos aangelegd, aanvankelijk ten behoeve van mijnbouw en later ook uit landschappelijk oogpunt en voor de recreatie.

In het kader van de kustverdediging is de zeereep over de gehele lengte vastgelegd en beplant met helm. Verstuvende plekken werden tot voor kort gefixeerd door helmplant. Om de haven van Amsterdam met de zee te verbinden is in het Noordzeekanaal aangelegd, waarbij de grondwaterstand sterk is verlaagd boven de klei van Velsen.

Geomorfologie

De geologie van Kennemerland-Zuid wordt bepaald door strandwallen (Oude Duin- en Strandvlakten), die voor een groot deel door de Jonge Duinen zijn bedekt. In de valleien komt het Oude Duinzand vaak dicht aan het oppervlak. Het duingebied bestaat daardoor voor een groot deel uit jonge Duin- en Strandzanden op Oude Duin- en Strandzanden. Westelijk van Bloemendaal en ten zuiden van Zandvoort komen Jonge Duin- en Strandzanden op veen voor in langgestrekte, parallel aan de kust gelegen gebieden (voormalige strandvlakten). Het Basisveen ontbreekt onder het Jonge Duinzand. Verder komt op de lijn Noordwijkerhout-Bloemendaal en westelijk daarvan een langgerekt gebied voor met veen- en getijdenafzettingen ouder dan Duinkerken aan of nabij de oppervlakte, afgewisseld met Oude Duin- en Strandafzettingen. Het veen heeft zich in de vochtige strandvlakten tussen de oude strandwallen gevormd. Deze afzettingen liggen op pleistocene afzettingen die op een diepte van 15 tot 30 m – NAP liggen. De Jonge Duinen zijn in drie hoofdfasen ontstaan die in het gebied in drie parallelle zones zijn terug te vinden: Fase 1 van de 12e en 13e eeuw, fase 2 van de 14e tot 17e eeuw en fase 3 vanaf vermoedelijk de 18e eeuw.

Bodem

De bodem van de duinen en valleien heeft een hoog primair kalkgehalte, maar is vrij diep ontkalkt. Ten oosten van deze zeereep, tot aan de binnenduintrand, komen kam- en paraboolduinen voor parallel aan de kust en tot ongeveer 25 m hoogte. De huidige morfologie is grotendeels in de periode 1400-1600 ontstaan. De hoge tot zeer hoge binnenduinzone tussen Bentveld en Driehuis is in de 12e of 13e eeuw in zijn geheel gevormd. Bij Bloemendaal is deze zone onderbroken. De bodems zijn hier overwegend humusrijk en ontkalkt tot enkele decimeters diep.

Het duingebied ten zuiden van het infiltratiegebied van de Amsterdamse Waterleidingduinen lijkt op het middelste gebied ten noorden van Zandvoort: kamduinen met uitblazingsvalleien, kopjesduinen en ondiep ontkalkt. Het gebied tussen De Zilk en Oranjekom bestaat uit min of meer aaneengesloten reeksen van uitgestrekte valleien, kopjesduinen en een hoge binnenduintrand. Dit gebied is in cultuur gebracht en later weer verlaten. De bodem in de lagere delen is merendeels ondiep ontkalkt. Ten zuiden van De Zilk, bij het Paardenkerkhof, komen de Oude en de Jonge Duinen bij elkaar, wat zich uit in een afwisseling van ontkalkingsdieptes. Het relatief smalle duingebied ten zuiden van het Langevelder Slag heeft een complexe morfologie die anders is dan de noordelijk ervan gelegen duinen. Hier komen op vrij grote schaal windkuilen en –geulen voor.

Hydrologie

In de duinen ten noorden van Zandvoort heeft vanaf 1898 grondwaterwinning plaats gevonden. Dit leidde tot ernstige verdroging, waardoor in de jaren zeventig van de vorige eeuw nauwelijks vochtige duinvalleien in het gebied aanwezig was (uitgezonderd de duinmeren; die waren ongeveer even groot als nu). Vergravingen voor de aanleg van waterwinwerken hebben beperkt plaatsgevonden. Vanaf 1976 zijn op kleine schaal enkele proeven met open infiltratie uitgevoerd, waardoor alleen plaatselijk enig gebiedsvreemd water in het duin is ingebracht. Dit gebied is recentelijk weer hersteld. De waterwinning is in de Kennemerduinen in 2002 volledig stopgezet. Ter plekke is nog wel een nooddrinkwatervoorziening aanwezig, maar deze wordt nooit gebruikt (art.5.1-2e PWN). Het gebied is voor een deel weer omgezet in stuivend duinterrein. Er is momenteel, met uitzondering van bemaling de Bokkendoorns (in gebruik tijdens hoog water in winter, zoals in winter 2012/2013), geen invloed meer op de grondwaterstand.

De duinen ten zuiden van Zandvoort zijn sterk hydrologisch beïnvloed door ingrepen in en buiten het duin. De inpoldering van de Haarlemmermeer in 1852 veroorzaakte de eerste daling van de grondwaterstand, gevolgd door grondwaterwinning, die startte in 1853. Een groot deel van de binnenduintrand is afgezaand ten behoeve van de bloembollenteelt. Na afzanding werd de grondwaterstand ter plaatse verder naar beneden gebracht. Ten behoeve van de waterwinning zijn diepe kanalen gegraven. Om de sterke afname van beschikbaar zoet duinwater tegen te gaan,

is vanaf 1958 begonnen met infiltratie van voorgezuiverd oppervlaktewater. Hierdoor steeg de grondwaterspiegel met name in het infiltratiegebied. De winning van ondiep grondwater is momenteel grotendeels gestopt, met uitzondering van het Oosterkanaal. Dit kanaal onttrekt duinwater uit het zuidoostelijk deel van het gebied, in de omgeving van De Zilk.

In het zuidelijke deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen is in 1994-1995 een groot deel van het Limburg van Stirum kanaal gedempt. Hiervoor is het oorspronkelijke uitgegraven duinzand weer teruggestort. In 2007 is ook het resterende deel van dit kanaal gedempt en heeft er peilverhoging in het Kromme Schusterkanaal en Nieuwkanaal plaatsgevonden.. Na demping van de eerste fase trad uitgebreid verstuiving op; momenteel domineert echter vastlegging door de vegetatie. Als gevolg van de demping van het kanaal en peilverhogingen zijn in de omgeving valleien vernat

Bijlage 2

Overzicht typische soorten

Overzicht van typische soorten per kwalificerend habitatype. Het overzicht is verkregen op basis van de profieldocumenten, welke op landelijk niveau zijn geformuleerd.

H2110 Embryonale duinen	Vogels: Strandplevier
H2120 Witte duinen	Paddenstoelen: Duinfranjehood, Duinstinkzwam, Duinveldridderzwam, Helmharpoenzwam, Zandtulpje, Zeeduinchampignon Sprinkhanen & kreken: Duinsabelsprinkhaan Vaatplanten: Akkermelkdistel, Blauwe zeedistel, Duinteunisbloem, Noordse helm, Zeewolfsmelk Vogels: Eider
H2130_A Grijze duinen (kalkrijk)	Dagvlinders: Bruin blauwtje, Duinparelmoervlinder, Heivlinder, Kleine parelmoervlinder, Kommavlinder Sprinkhanen & kreken: Blauwvleugelsprinkhaan, Duinsabelsprinkhaan, Knopsprietje Vaatplanten: Bitterkruidbremraap, Blauwe bremraap, Bleek schildzaad, Duinaveruit, Duinroos, Duinviooltje, Echt bitterkruid, Gelobde maanvaren, Gevlekt zonneroosje, Glad parelzaad, Hondskruid, Kegelsilene, Kleverige reigersbek, Kruisbladgentiaan, Liggend bergvlas, Liggende asperge, Nachtsilene, Oorsilene, Ruw gierstgras, Ruw vergeet-mij-nietje, Walstrobremraap, Welriekende salomonszegel, Zanddoddegras, Zandviooltje Vogels: Tapuit Zoogdieren: Konijn
H2130_B Grijze duinen (kalkarm)	Dagvlinders: Duinparelmoervlinder, Grote parelmoervlinder, Heivlinder, Kleine parelmoervlinder, Kommavlinder Korstmossen: Gevlekt heidestaartje, Gewoon kraakloof, Open rendiermos, Sierlijk rendiermos, Zomersneeuw Mossen: Bossig kronkelsteeltje Sprinkhanen & kreken: Blauwvleugelsprinkhaan, Duinsabelsprinkhaan, Knopsprietje Vaatplanten: Buntgras, Duinroos, Duinviooltje, Kleine ereprijs, Kleine rupsklaver, Kleverige reigersbek, Ruw vergeet-mij-nietje, Ruwe klaver, Vals muizenoor Vogels: Tapuit, Velduil Zoogdieren: Konijn
H2130_C Grijze duinen (heischraal)	Dagvlinders: Duinparelmoervlinder, Grote parelmoervlinder, Heivlinder, Kommavlinder Sprinkhanen & kreken: Knopsprietje Vaatplanten: Duinroos, Duinviooltje, Gelobde maanvaren, Gewone vleugeltjesbloem, Hondsviooltje, Kleverige reigersbek, Rozenkransje, Ruw vergeet-mij-nietje, Veldgentiaan Zoogdieren: Konijn
H2150 Duinheiden met struikhei	Korstmossen: Bruin heidestaartje, Girafje, Open rendiermos
H2160 Duindoornstruvelen	Vaatplanten: Egelantier Vogels: Nachtegaal
H2170 Kruipwilgstruwelen	Vaatplanten: Klein wintergroen, Rond wintergroen
H2180_A Duinbossen (droog)	Dagvlinders: Eikenpage Vogels: Grote bonte specht
H2180_B Duinbossen (vochtig)	Vaatplanten: Voorjaarshelmkruid Vogels: Grote bonte specht
H2180_C Duinbossen (binnenduinrand)	Vaatplanten: Wilde hyacint Vogels: Grote bonte specht, Houtsnip

H2190_A Vochtige duinval- leien (open water)	Amfibieën :Rugstreeppad Vaatplanten : Ondergedoken moerasscherm, Stijve moerasweegbree, Waterpun- ge, Weegbreefonteinkruid, Zilte waterranonkel Vogels : Dodaars
H2190_B Vochtige duinval- leien (kalkrijk)	Vaatplanten : Armbloemige waterbies, Draadgentiaan, Dwergbloem, Dwergglas, Groenknolorchis, Honingorchis, Kleine knotszegge, Knopbies, Moeraswespenor- chis, Noordse rus, Parnassia, Rechte rus, Slanke gentiaan, Teer guichelheil, Vleeskleurige orchis Vogels : Paapje, Sprinkhaanzanger
H2190_C Vochtige duinval- leien (ontkalkt)	Vaatplanten : Draadgentiaan, Drienervige zegge, Dwergbloem, Dwergglas, Moe- rasgamander Vogels : Paapje, Sprinkhaanzanger, Wulp
H2190_D Vochtige duinval- leien (hoge moe- rasplanten)	Vogels : Dodaars, Sprinkhaanzanger

Bijlage 3

Overzicht oude doelen

Duinen bij Overveen (SN)

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten)
H2110 Embryonale duinen	nvt	nvt	strandplevier
H2130 Grijze duinen	Soortenrijke paddenstoelenflora	Kluifjeszwam, Wasplaat, Parasolzwam, Aardster, Ridderzwam, Gordijnzwam, Boleet, Russula, Melkzwam, Tonderzwam	
	Diverse kleine zoogdierensoorten	Watervleermuis, Grootoorvleermuis, Rosse vleermuis , Dwergvleermuis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Ree, Vos, <i>Konijn</i> , Eekhoorn, div. soorten muizen	nvt
H2130 Grijze duinen A. kalkrijk	Kenmerkende flora van open duinroos- en duingraslandvegetaties	gewone agrimonie, wondklaver, kleine steentijm, ruig viooltje, <i>welriekende salomonszegel</i> , kleine pimpernel, voorjaarshelmkruid, oorsilene, <i>walstrobremraap</i> , <i>ruw gierstgras</i>	Bitterkruidbremraap, blauwe bremraap, bleek schildzaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, gelobde maanvaren, gevlekt zonneroosje, glad parelzaad, hondskruid, kegelsilene, kleverige reigerbek, kruisbladgentiaan, liggend bergvlas, liggende asperge, nachtsilene, oorsiline, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, zanddoddegras, zandviooltje
	Vogels van open duin	<i>Tapuit</i> , Roodborsttapuit	nvt
	Groot aantal vlindersoorten	Aardbeivlinder, Duinparelmoervlinder , <i>Kleine parelmoervlinder</i> , <i>Bruin blauwtje</i>	Heivlinder, komma-vlinder
H2130 Grijze duinen B. kalkarm	Kenmerkende flora van open duinroos- en duingraslandvegetaties	gewone agrimonie, wondklaver, kleine steentijm, ruig viooltje, <i>welriekende salomonszegel</i> , kleine pimpernel, voorjaarshelmkruid, oor-	buntgras, duinroos, duinviooltje, kleine ereprijs, kleine rupsklaver, kleverige reigerbek, ruw vergeet-me-nietje, ruwe

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsni- veau	Specifieke soorten ge- noemd in aanwijzings- besluit (vet = zeld- zaam; schuin = typi- sche soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov speci- fieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten)
		silene, walstrobremraap, ruw gierstgras	klaver, vals muizen- oor
	Vogels van open duin	<i>Tapuit</i> , Roodborsttapuit	Velduil (niet aanwe- zig)
	Groot aantal vlinder- soorten	Aardbeivlinder, Duin- parelmoervlinder, Klei- ne parelmoervlinder, Bruine blauwtje	Grote parelmoervlin- der, heivlinder, kom- mavlinder
H2130 Grijze dui- nen C. heischraal	Kenmerkende flora van open duinroos- en duingraslandvege- taties	gewone agrimonie, wondklaver, kleine steentijm, ruig viooltje, welriekende salomons- zegel, kleine pimpernel, voorjaarshelmkruid, oor- silene, walstrobremraap, ruw gierstgras	duinroos, duinvioolt- je, gelobte maanva- ren, gewone vleu- geltjesbloem, hondsviooltje, kleve- rige reigerbek, ro- zenkransje, ruw ver- geet-me-nietje, veld- gentiaan
	Vogels van open duin	Tapuit, Roodborsttapuit	nvt
	Groot aantal vlinder- soorten	Aardbeivlinder, Duin- parelmoervlinder, Klei- ne parelmoervlinder, Bruine blauwtje	Grote parelmoervlin- der, heivlinder, kom- mavlinder
H2140 Duinhei- den met kraaihei	Diverse kleine zoog- dierensoorten	Watervleermuis, Groot- oorvleermuis, Rosse vleermuis, Dwergvleer- muis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Ree, Vos, Ko- nijn, Eekhoorn, div. soor- ten muizen	nvt
H2150 Duinhei- den met struikhei	Diverse kleine zoog- dierensoorten	Watervleermuis, Groot- oorvleermuis, Rosse vleermuis, Dwergvleer- muis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Ree, Vos, Ko- nijn, Eekhoorn, div. soor- ten muizen	nvt
H2160 Duindoorn- struwelen	Vogels van hoog struweel	Boompieper, <i>Nachte- gaal</i> , Goudvink	nvt
	Diverse kleine zoog- dierensoorten	Watervleermuis, Groot- oorvleermuis, Rosse vleermuis, Dwergvleer- muis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Ree, Vos, Ko- nijn, Eekhoorn, div. soor- ten muizen	nvt
H2170 Kruip- wilgstruwelen	Diverse kleine zoog- dierensoorten	Watervleermuis, Groot- oorvleermuis, Rosse vleermuis, Dwergvleer- muis, Wezel, Hermelijn,	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten)
		Bunzing, Ree, Vos, Konijn, Eekhoorn, div. soorten muizen	
H2180 Duinbossen	Diverse kleine zoogdierensoorten	Watervleermuis, Grootoorvleermuis, Rosse vleermuis , Dwergvleermuis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Ree, Vos, Konijn, Eekhoorn, div. soorten muizen	nvt
H2180 Duinbossen A. droog	Soortenrijke bosflora/vegetatie	Bosereprijs, Vroeg havikskruid, Muskuskruid, Boskortsteel, Boshavikskruid, Klein bronkruid	nvt
	Soortenrijke paddenstoelenflora	Kluifjeszwam, Wasplaat, Parasolzwam, Aardster, Ridderzwam, Gordijnzwam, Boleet, Russula, Melkzwam, Tonderzwam	nvt
	Soortenrijke vogelgemeenschap van loof- en naaldbossen	Bosuil, Glanskop, Boomklever, Kruisbek, Zwarte specht, Kleine bonte specht, Bonte vliegen-vanger, Wielewaal, Groene specht, Kleine barmsijs, Houtsnip, Glanskop, Matkop	Grote bonte specht
H2180 Duinbossen B. vochtig	Soortenrijke bosflora/vegetatie	Bosereprijs, Vroeg havikskruid, Muskuskruid, Boskortsteel, Boshavikskruid, Klein bronkruid	voorjaarshelmkruid
	Soortenrijke paddenstoelenflora	Kluifjeszwam, Wasplaat, Parasolzwam, Aardster, Ridderzwam, Gordijnzwam, Boleet, Russula, Melkzwam, Tonderzwam	nvt
	Soortenrijke vogelgemeenschap van loof- en naaldbossen	Bosuil, Glanskop, Boomklever, Kruisbek, Zwarte specht, Kleine bonte specht, Bonte vliegen-vanger, Wielewaal, Groene specht, Kleine barmsijs, Houtsnip, Glanskop, Matkop	Grote bonte specht
H2180 Duinbossen C. binnenduinrand	Soortenrijke bosflora/vegetatie	Bosereprijs, Vroeg havikskruid, Muskuskruid, Boskortsteel, Boshavikskruid, Klein bronkruid	wilde hyacint

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsni- veau	Specifieke soorten ge- noemd in aanwijzings- besluit (vet = zeld- zaam; schuin = typi- sche soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov speci- fieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten)
	Soortenrijke padden- stoelenflora	Kluifjeszwam, Wasplaat, Parasolzwam, Aardster, Ridderzwam, Gordijn- zwam, Boleet, Russula, Melkzwam, Tonderzwam	nvt
	Soortenrijke mosflora van binnenduinrand- bossen (H2180 C)	Verentjesmos, Kom- mos, Palmpjesmos, Boomvorkje, <i>Brachy- thecium populum</i>, <i>Zy- godon viridissimus</i>, <i>Torula intermedia</i>	nvt
	Soorten van de stin- seflora	Gele bosanemoon, Blauwe bosanemoon, Bosvergeet-mij-nietje, Haarlems klokkenspel, <i>Wilde hyacint</i>	nvt
	Soortenrijke vogelge- meenschap van loof- en naaldbossen	Bosuil, Glanskop, Boom- klever, Kruisbek, Zwarte specht, Kleine bonte specht, Bonte vliegen- vanger, Wielewaal, Groene specht, Kleine barmsijs, Houtsnip, Glanskop, Matkop	Grote bonte specht, Houtsnip
H2190 Vochtige duinvalleien A. open water	nvt	nvt	Ondergedoken moerasscherm, stij- ve moerasweeg- bree, waterpunge, weegbreefontein- kruid, zilte waterra- nonkel
	Diverse kleine zoog- dierensoorten	Watervleermuis, Groot- oorvleermuis, Rosse vleermuis , Dwergvleer- muis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Ree, Vos, Ko- nijn, Eekhoorn, div. soor- ten muizen	nvt
	Amfibieën en reptie- len	Gewone pad, <i>Rug- streppad</i> (voorplan- ting), Kleine watersala- mander, Bruine en Groe- ne kikker, <i>Zandhagedis</i>	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien B. kalkrijk	Karakteristieke flora/ vegetatie van vochti- ge duinvalleien	Rietorchis, Rondbladig wintergroen, Grote ke- verorchis	Armbloemige water- bies, draadgentiaan, dwergbloem, dwerg- vlas, groenknolor- chis, honingorchis,

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsni- veau	Specifieke soorten ge- noemd in aanwijzings- besluit (vet = zeld- zaam; schuin = typi- sche soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov speci- fieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten)
			kleine knotszegge, knopbies, moeras- wespenorchis, noordse rus, par- nassia, rechte rus, slanke gentiaan, teer guichelheil, vleeskleurige orchis
	Vochtminnende flora- soorten	<i>Parnassia</i> , Stranddui- zendguldenkruid, Ge- vlekte rietorchis	Armbloemige water- bies, draadgentiaan, dwergbloem, dwerg- vlas, groenknolor- chis, honingorchis, kleine knotszegge, knopbies, moeras- wespenorchis, noordse rus, par- nassia, rechte rus, slanke gentiaan, teer guichelheil, vleeskleurige orchis
	Amfibieën en reptie- len	Gewone pad, Rug- streeppad (voorplan- ting), Kleine watersala- mander, Bruine en Groe- ne kikker, Zandhagedis	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien C. ontkalkt	nvt	nvt	Draadgentiaan, drienvervige zegge, dwergbloem, dwerg- vlas, moerasgaman- der
	Amfibieën en reptie- len	Gewone pad, Rug- streeppad (voorplan- ting), Kleine watersala- mander, Bruine en Groe- ne kikker, Zandhagedis	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien D. hoge moeras- planten	nvt	nvt	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien D. hoge moeras- planten	Amfibieën en reptie- len	Gewone pad, Rug- streeppad (voorplan- ting), Kleine watersala- mander, Bruine en Groe- ne kikker, Zandhagedis	nvt
Overige	Soorten van kalkrijke duinrellen	Gewoon sterrekroos, Dichtbladig fonteinkruid, Lidsteng	nvt
H2130, H2140,	Roofvogels	Buizerd, Sperwer,	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten)
H2150		Boomvalk	
overig	Paddestoelenflora van naaldbossen	nvt	nvt
overig	Macrofaunasoorten kenmerkend voor stromend water	Watermijt <i>Arrenurus cylindratus</i>	nvt
overig	Alleen in de duinen van deze regio	Wijngaardslak	nvt

In vet zijn (zeer) zeldzame of bijzondere soorten aangegeven

Duinen van Velsen (BN)

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2120 Witte duinen	Stuifduinen van buitenste duinenrij	<i>Blauwe zeedistel</i>	Akkermelkdistel, duinteunisbloem, noordse helm en zeewolfsmelk
H2160 Duindoornstruwelen	Struwelen van buitenste duinenrij (plaatselijk)	Duindoorn	Egelantier
H2160 Duindoornstruwelen	Struweelrijke begroeiing	Duindoorn, Gewone vlier, Kruipwilg, Wilde liguster	Egelantier
H2160 Duindoornstruwelen	Rijkdom van kruiden (in struweel)	Duinsalomonszegel, Ruige scheefkelk	Egelantier
overig	Struweel met aangeplante of verwilderde planten	Grauwe abeel, Tamarisk, Sneeuwbes	nvt
overig	Onnatuurlijke begroeiing van Oostenrijkse den	nvt	nvt
H2180 Duinbossen B. Vochtig	Soortenrijk, matig vochtig Duin-Berkenbos van een vallei)	Duinsalomonszegel, Walstrobremraap, Kleine pimpernel, Gewone agrimonie, Watermunt	Voorjaarshelmkruid
H2130 Grijze duinen A. Droog	Soortenrijke graslanden	<i>Kegelsilene</i> , <i>Nachtsilene</i> , <i>Oorsilene</i> , Wondklaver, Kleine bevernel	Bitterkruidbremraap, blauwe bremraap, bleek schildzaad, duinaveruit, duinroos,

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsni- veau	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
			duinviooltje, echt bit- terkruid, gelobde maanvaren, gevlekt zonneroosje, glad pa- relzaad, hondskruid, kleverige reigerbek, kruisbladgentiaan, liggend bergvlas, lig- gende asperge, nacht- silene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, wel- riekende salomonsze- gel, zanddoddegras, zandviooltje
H2130 Grijze dui- nen A. Droog	Rijke begroeiing van droge, kalkrijke duinen	nvt	Zie boven
H2130 Grijze dui- nen A. Droog	Vegetatie behorend tot de Duinsterretjes- associatie	Kandelaartje, Zand- doddegras, Kegelsi- lene, Kleverige rei- gersbek	Zie boven
H2130 Grijze dui- nen A. Droog	Diverse mossen van de Duinsterretjes- associatie	Kraakloof	nvt
Overig	Begroeiing van vocht- ige valleien	Ruigte: Koningin- nekruid, Watermunt. Struweel: Grauwe wilg	nvt
H2130 Grijze dui- nen A. Droog	Zeldzame en minder algemene planten- soorten	Duinaveruit, Lig- gende asperge, Driedistel, Blauwe zeedistel, Aardaker, Kleine bevernel, Maanvarentje, Wal- strobremraap, Duinsalomonsze- gel, Dwergvlas, Ke- gelsilene, Oorsile- ne, Grote wilde tijm, Kandelaartje	Zie boven
H2130 Grijze dui- nen	Broedvogels van stru- welen (rijk) en van open duinlandschap (minder voorkomend)	Patrijs, Boompieper, Boom- en Kuifleeu- werik, Nachtegaal, Gekraagde rood- staart, Roodborstta- puit, <i>Tapuit</i> , Braam- sluiper, Sprinkhaan- rietzanger	Velduil (niet aanwe- zig)

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2190 Vochtige duinen	Broedvogels van struwelen (rijk) en van open duinlandschap (minder voorkomend)	Patrijs, Boompieper, Boom- en Kuifleeuwerik, Nachtegaal, Gekraagde roodstaart, Roodborsttauit, Tapuit, Braamsluiper, <i>Sprinkhaanrietzanger</i>	Paapje, wulp
H2160 Duindoornstruwelen	Foerageer- en rustplaats voor verschillende trekvogels	Kramsvogel en Ko-perwiek	nachtegaal
H2180 Duinbossen	Beperkt aantal voorkomende zoogdieren	Ree, Vos, Bunzing, Wezel, Egel, Konijn, Bosmuis	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien	Amfibieën en reptielen	Gewone pad, Rugstreeppad , Kleine watersalamander, Bruine kikker, Zandhagedis	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien	Amfibieën die op korte afstand van het gebied voorkomen	Rugstreeppad, Groene kikker, Kleine watersalamander	nvt

Duinen van Velsen (SN), zie Duinen van Velsen (BN)

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2110 Embryonale duinen	Pioniersoorten van de voorduinen	Biestarwegras	nvt
	Stuifduinen van buitenste duinenrij	Blauwe zeedistel	
	Struwelen van buitenste duinenrij (plaatselijk)	Duindoorn	
	Struweelrijke begroeiing	Duindoorn, Gewone vlier, Kruipwilg, Wilde liguster	
	Rijkdom van kruiden (in struweel)	Duinsalomonszegel, Ruige scheefkelk	
	Struweel met aange-	Grauwe abeel, Tama-	

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op ge- meenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
	plante of verwilderde planten	risk, Sneeuwbes	
	Onnatuurlijke begroe- ing van Oostenrijkse den		
	Soortenrijk, matig vocht- ig Duin-Berkenbos van een vallei)	Duinsalomonszegel, Walstrobremraap, Klei- ne pimpernel, Gewone agrimonie, Watermunt	
	Soortenrijke graslanden	Kegelsilene, Nachtsile- ne, Oorsilene, Wondkla- ver, Kleine bevernel	
	Rijke begroeiing van droge, kalkrijke duinen		
	Vegetatie behorend tot de Duinsterretjes-asso- ciatie	Kandelaartje, Zanddod- degras, Kegelsilene, Kleverige reigersbek	
	Diverse mossen van de Duinsterretjes-associa- tie	Kraakloof	
	Begroeiing van vochtige valleien	Ruigte: Koningin- nekruid, Watermunt. Struweel: Grauwe wilg	
	Zeldzame en minder algemene planten- soorten	Duinaveruit, Liggende asperge, Driedistel, Blauwe zeedistel, Aardaker, Kleine be- vernel, Maanvarentje, Walstrobremraap, Duinsalomonszegel, Dwergvlas, Kegelsile- ne, Oorsilene, Grote wilde tijm, Kandelaar- tje	
	Broedvogels van stru- welen (rijk) en van open duinlandschap (minder voorkomend)	Patrijs, Boompieper, Boom- en Kuifleeuwe- rik, Nachtegaal, Ge- kraagde roodstaart, Roodborsttapuit, Tapuit, Braamsluiper, Sprink- haanrietzanger	
	Foerageer- en rust- plaats voor verschillen- de trekvogels	Kramsvogel en Koper- wiek	
	Beperkt aantal voorko- mende zoogdieren	Ree, Vos, Bunzing, We- zel, Egel, Konijn, Bos- muis	
	Amfibieën en reptielen	Gewone pad, Rug-	

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op gemeenschapsniveau	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
		streeppad, Kleine watersalamander, Bruine kikker, Zandhagedis	
	Amfibieën die op korte afstand van het gebied voorkomen	Rugstreeppad, Groene kikker, Kleien watersalamander	

Duinen bij Vogelzang (BN)

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2120 Witte duinen	Vegetatie van gesloten kalkrijke duincomplexen in de zeereep	Helm, Zeewinde, <i>Blauwe zeedistel</i>	Akkermelkdistel, duinteunisbloem, noordse helm en zeewolfsmelk
H2130 Grijze duinen A. Kalkrijk	Dauwbraamland-schap	nvt	Bitterkruidbremraap, blauwe bremraap, bleek schildzaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, gelobde maanvaren, gevlekt zonneroosje, glad parelzaad, hondskruid, kleverige reigerbek, kruisbladgentiaan, liggend bergvlas, liggende asperge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, welriekende salomonszegel, zanddoddegras, zandviooltje, kegel-, nacht-, oorsilene
H2160 Duindoornstruweel	Duindoornlandschap	nvt	Egelantier
H2120 Witte dui-	Waardevolle uitbla-	nvt	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
nen	zingsvalleien		
H2130 Grijze dui- nen C. Heischraal	Vochtigminnende bo- tanisch waardevolle pioniervegetatie	Stijve ogentroost, Slijkgroen	duinroos, duinviooltje, gelobte maanvaren, gewone vleugeltjes- bloem, hondsviooltje, kleverige reigerbek, rozenkransje, ruw vergeet-me-nietje, veldgentiaan
H2190 Vochtige duinvalleien B. Kalkrijk	Vochtigminnende bo- tanisch waardevolle pioniervegetatie	Stijve ogentroost, Slijkgroen	Armbloemige water- bies, draadgentiaan, dwergbloem, dwerg- vlas, groenknolorchis, honingorchis, kleine knots zegge, knop- bies, moeraswes- penorchis, noordse rus, <i>parnassia</i> , rechte rus, slanke gentiaan, teer guichelheil, vleeskleurige orchis, <i>parnassia</i>
H2170 Kruip- wilgstruwelen	Riet- en wilgenvege- taties	nvt	Klein en rond winter- groen
H2190 Vochtige duinvalleien A. open water	Freatofyten van voch- tige duinvalleien	Strand-, Fraai- en Echt duizendgouden- kruid, <i>parnassia</i> en <i>waterpunge</i>	Stijve moerasweeg- bree, weegbreefon- tuinkruid, zilte water- ranonkel
H2190 Vochtige duinvalleien B. Kalkrijk	Freatofyten van voch- tige duinvalleien	Strand-, Fraai- en Echt duizendgouden- kruid, <i>parnassia</i> en <i>waterpunge</i>	Armbloemige water- bies, draadgentiaan, dwergbloem, dwerg- vlas, groenknolorchis, honingorchis, kleine knots zegge, knop- bies, moeraswes- penorchis, noordse rus, <i>parnassia</i> , rechte rus, slanke gentiaan, teer guichelheil, vleeskleurige orchis
H2190 Vochtige duinvalleien A. open water	Minder algemene wa- terplantenbiotopen	Bronmos, Glanzig- en Doorgroeid fontein- kruid	Stijve moerasweeg- bree, weegbreefon- tuinkruid, zilte water- ranonkel, <i>waterpunge</i>
H2190 Vochtige duinvalleien A. open water	Waardevolle krans- wiervegetaties	nvt	Stijve moerasweeg- bree, weegbreefon- tuinkruid, zilte water- ranonkel, <i>waterpunge</i>

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
overig	Bijzondere plankton- samenstelling in de infiltratiekanalen en – geulen met zandige bodem	Kiezel- en goudwie- ren	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien A. open water	Organismen van voedselarme duin- plassen	nvt	
H2130 Grijze dui- nen	Uitgestrekte duinroos- vegetaties	nvt	A: Bitterkruidbrem- raap, blauwe brem- raap, bleek schild- zaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, ge- lobde maanvaren, gevekt zonneroosje, glad parelzaad, hondskruid, klevrige reigerbek, kruisblad- gentiaan, liggend bergvlas, liggende asperge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, welriekende salo- monszegel, zanddod- degras, zandviooltje, kegel-, nacht-, oorsil- lene B: buntgras, duinroos, duinviooltje, kleine ereprijs, kleine rups- klaver, klevrige rei- gerbek, ruw vergeet- me-nietje, ruwe kla- ver, vals muizenoor C: duinroos, duinvio- oltje, gelobte maan- varen, gewone vleu- geltjesbloem, honds- viooltje, klevrige rei- gerbek, rozenkransje, ruw vergeet-me-niet- je, veldgentiaan
H2180 Duinbossen A. Droog	Vele eiken, berken- en essenbosjes (met	nvt	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
	rijke ondergroeiing)		
overig	Naaldbossen	nvt	nvt
H2130 Grijze dui- nen A. Kalkrijk	Zeedorpensoorten	Geoorde silene, <i>Ke- gelsilene</i> , Wondklaver en <i>div. bremrapen</i> (zie <i>typische soorten</i>)	Bitterkruidbremraap, blauwe bremraap, bleek schildzaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bit- terkruid, gelobde maanvaren, gevlekt zonneroosje, glad parelzaad, honds- kruid, kleverige rei- gerbek, kruisbladgen- tiaan, liggend berg- vlas, liggende asper- ge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw ver- geet-me-nietje, wal- strobremraap, welrie- kende salomonsze- gel, zanddoddegras, zandviooltje, nacht-, oorsilene
H2190 Vochtige duinvalleien D. hoge moeras- planten	Plaatselijk ruigtekrui- den	Brandnetel, Akkerdis- tel, Harig wilgenroos- je, Koninginnekruid	nvt
overig	Mozaïekvegetaties van Grauwe abeel en Buntgras	nvt	nvt
H2150 Duinheiden met struikheide	Struikheide	nvt	nvt
H2180 Duinbossen C. Binnenduinrand	Oud, gevarieerd ei- kenbos met rijke on- dergroei met soorten van binnenduinrand- bos	Kleine maagden- palm, Voorjaars- helmbloem, Stengel- loze sleutelbloem, Wilde hyacint , Bron- kruid, Adelaarsvaren	nvt
overig	naaldbossen	nvt	nvt
H2130 Grijze dui- nen	Overige zeldzame en minder algemene plantensoorten	Maanvaren, Bitter- kruidbremraap, Gro- te keverorchis, Rondbladig winter- groen, Kuifhyacint, Rode aardbeispina- zie, Ruige scheef- kelk, Duinaveruit, Liggende asperge,	A: Bitterkruidbrem- raap, blauwe brem- raap, bleek schild- zaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, ge- lobde maanvaren, gevekt zonneroosje, glad parelzaad,

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
		Borstelkrans, Kleine steentijm, Dwerg- bies	hondskruid, kleverige reigerbek, kruisblad- gentiaan, liggend bergvlas, liggende asperge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, welriekende salo- monszegel, zanddod- degras, zandviooltje, kegel-, nacht-, oorsil- lene B: buntgras, duinroos, duinviooltje, kleine ereprijs, kleine rups- klaver, kleverige rei- gerbek, ruw vergeet- me-nietje, ruwe kla- ver, vals muizenoor C: duinroos, duinvi- ooltje, gelobte maan- varen, gewone vleu- geltjesbloem, honds- viooltje, kleverige rei- gerbek, rozenkransje, ruw vergeet-me-niet- je, veldgentiaan
H2130 Grijze dui- nen	Diverse mossoorten	Buizerdmos, <i>Thuidi- um recognitum</i> , Ro- zetmos, Plumstaart- mos	B: Bossig kronkel- steeltje
H2130 Grijze dui- nen	Rijkdom aan padde- stoelen soorten	Veel zeldzame duin- specifieke soorten (div. wasplaten)	nvt
H2160 Duindoorn- struwelen	Broedvogels van stru- welen en bossen	Draaihals en andere vier soorten spechten, Bosuil, Holenduif, Boomklever, Ransuil, Boomvalk, Sperwer, Buizerd, Torenavalk, Houtsnip, <i>Nachtegaal</i> , Braamsluiper	nvt
H2180 Duinbos	Broedvogels van stru- welen en bossen	Draaihals en andere vier soorten spechten, Bosuil, Holenduif, Boomklever, Ransuil,	A: nvt B: grote bonte specht C: grote bonte specht, houtsnip

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
		Boomvalk, Sperwer, Buizerd, Torenvalk, Houtsnip, Nachtegaal, Braamsluiper	
H2190 Vochtige duinvalleien	Broedvogels van water, vochtige terrein en rietzomen	Krakeend, Tafeleend, <i>Sprinkhaanrietzanger</i>	Dodaars, wulp, paapje
H2190 Vochtige duinvalleien	Broedvogels van open terreinen	<i>Wulp</i> , <i>Paapje</i> , Roodborsttapuit	Dodaars, sprinkhaanrietzanger
H2190 Vochtige duinvalleien	Trek-, stand- en zwerfvogels	Visarend, Ruigpootbuizerd, Blauwe en Bruine kiekendief, IJsvogel, Waterspreeuw	Dodaars, wulp, paapje, sprinkhaanrietzanger
H2130 Grijze duinen	Open duin en kanalen – foerageergebied voor in de bossen voorkomende vleermuizen	Watervleermuis, Ruijge dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Baardvleermuis	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien	Open duin en kanalen – foerageergebied voor in de bossen voorkomende vleermuizen	Watervleermuis, Ruijge dwergvleermuis, Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Baardvleermuis	nvt
overig	Overwinterde gebouwen gebonden vleermuizen	Baardvleermuis, Grootoorvleermuis	nvt
H2130 Grijze duinen	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Dwerg- en Waterspitsmuis, Ree, Damhert, <i>Konijn</i> , <i>Vos</i> , Bunzing, Hermelijn, Wezel	nvt
H2140 Duinheiden met kraaihei	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Dwerg- en Waterspitsmuis, Konijn, Vos, Bunzing, Hermelijn, Wezel	nvt
H2150 Duinheiden met struikhei	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Dwerg- en Waterspitsmuis, Konijn, Vos, Bunzing, Hermelijn, Wezel	nvt
H2160 Duindoornstruwelen	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Dwerg- en Waterspitsmuis, Konijn, Vos, Bunzing, Hermelijn, Wezel	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2170 Kruipwilgstruwelen	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Bos-, Dwergmuis, Ree, Damhert, Konijn, Vos, Bunzing, Hermelijn, Wezel	nvt
H2180 Duinbos	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Bos-, Dwergmuis, Ree, Damhert, Konijn, Vos, Bunzing, Hermelijn, Wezel, Eekhoorn	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien	Overige zoogdieren	Rosse woelmuis, Dwerg- en Waterspitsmuis, Ree, Damhert, Konijn, Vos, Bunzing, Hermelijn, Wezel	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien	Amfibieën en reptielen	Zandhagedis, Rugstreeppad , Gewone pad, Bruine en Groene kikker, Kleine watersalamander	nvt
H2130 Grijze duinen	Rijkdom aan ongewervelden vooral dag- en nachtvlinders en libellen	<i>Kleine parelmoervlinder</i> , Bruine eikepage, Aardbeivlinder, <i>Duinparelmoervlinder</i> , wapenvlieg <i>Chrysodroma bipunctatum</i> , wolzwever <i>Vilapaniscus rossi</i>	Bruin blauwtje, grote parelmoervlinder, heivlinder, kommavlinder

Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout (BN)

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2120 Witte duinen	Stuifduinvegetatie	nvt	Akkermelkdistel, blauwe zeedistel, duinteu-nisbloem, noordse helm en zeewolfsmelk
H2130 Grijze duinen	Mosvegetatie	nvt	B: Bossig kronkelsteeltje
H2130 Grijze duinen	Soortenrijke duingraslandvegetaties	nvt	A: Bitterkruidbrem-raap, blauwe brem-

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
			raap, bleek schild- zaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, ge- lobde maanvaren, gevekt zonneroosje, glad parelzaad, hondskruid, kleverige reigerbek, kruisblad- gentiaan, liggend bergvlas, liggende asperge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, wel- riekende salomonsze- gel, zanddoddegras, zandviooltje, kegel-, nacht-, oorsilene B: buntgras, duinroos, duinviooltje, kleine ereprijs, kleine rups- klaver, kleverige rei- gerbek, ruw vergeet- me-nietje, ruwe kla- ver, vals muizenoor C: duinroos, duinvio- ooltje, gelobte maan- varen, gewone vleu- geltjesbloem, honds- viooltje, kleverige rei- gerbek, rozenkransje, ruw vergeet-me-niet- je, veldgentiaan
H2160 Duindoorn- struwelen	Duindoornstruweel	Kruipwilg, Duindoorn, Gewone vlier, Wilde liguster, Kardinaals- muts, Meidoorn	Egelantier
H2170 kruip- wilgstruwelen	Kruipwilgstruweel	Kruipwilg, Duindoorn, Gewone vlier, Wilde liguster, Kardinaals- muts, Meidoorn	
overig	dennenbos	nvt	nvt
overig	Dennen bos van Cor- sicaanse den met soortenarm onder- groei	Duinriet, Duinroos	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2180 Duinbossen	Spontane ontwikkeling van Duineikenbos, met soms goed ont- wikkelde kruid- en struiklaag	Iep, Esdoorn, Ameri- kaanse vogelkers, Beuk, Linde	B: voorjaarshelmkruid C: wilde hyacint
H2120 Witte dui- nen	Zeldzame of minder algemene planten- soorten	<i>Blauwe zeedistel</i>	Akkermelkdistel, duin- teunisbloem, noordse helm en zeewolfsmelk
H2130 Grijze dui- nen	Zeldzame of minder algemene planten- soorten	Wild kattenkruid, <i>Walstrobremraap</i>, <i>Bitterkruidbrem- raap</i>, Gewone osse- tong, Zuurbes, Glad parelzaad, Donder- kruid, Duinaveruit, Kleine steentijm, Kleine hoornbloem, Blauwe zeedistel, Geelwit walstro, Wegdistel, Steenan- jer, <i>Kegelsilene</i>, <i>Oorsilene</i>	A: Bitterkruidbrem- raap, blauwe brem- raap, bleek schild- zaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, ge- lobde maanvaren, gevekt zonneroosje, glad parelzaad, hondskruid, kleverige reigerbek, kruisblad- gentiaan, liggend bergvas, liggende asperge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, wel- riekende salomonsze- gel, zanddoddegras, zandviooltje, kegel-, nacht-, oorsilene B: buntgras, duinroos, duinviooltje, kleine ereprijs, kleine rups- klaver, kleverige rei- gerbek, ruw vergeet- me-nietje, ruwe kla- ver, vals muizenoor C: duinroos, duinvio- ooltje, gelobte maan- varen, gewone vleu- geltjesbloem, honds- viooltje, kleverige rei- gerbek, rozenkransje, ruw vergeet-me-niet- je, veldgentiaan
H2170 Kruip- wilgstruwelen	Zeldzame of minder algemene planten- soorten	<i>Klein wintergroen</i>, <i>Rondbladig winter- groen</i>	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2130 Grijze dui- nen	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	<i>Boomleeuwerik</i> , <i>Ta- puit</i> , Gekraagde roodstaart, roofvogels	Velduil (niet aanwe- zig)
H2140 Duinheiden met kraaihei	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	Boomleeuwerik, Ge- kraagde roodstaart, Boomvalk, roofvogels	nvt
H2150 Duinheiden met struikhei	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	Boomleeuwerik, Ge- kraagde roodstaart, Boomvalk, roofvogels	
H2180 Duinbossen	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	Gekraagde rood- staart, Boomvalk, Kleine bonte specht, roofvogels	
H2190 Vochtige duinvalleien	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	<i>Paapje</i> , Gekraagde roodstaart, Boom- valk, roofvogels	
H2130, H2180, H2190	Foerageergebied voor in de directe omge- ving voorkomende vleermuizen		
H2130 – H2170, H2190	Overige diverse zoog- dieren	Vos, Wezel, Bunzing, Haas, <i>Konijn</i> , Egel, Rosse woelmuis	nvt
H2130, H2180, H2190	Overige diverse zoog- dieren	Ree	H2130: Konijn
H2180 Duinbossen	Overige diverse zoog- dieren	Ree, Vos, Wezel, Bunzing, Haas, Ko- nijn, Egel, Eekhoorn, Rosse woelmuis, Bosmuis	nvt
H2190 Vochtige duinvalleien	Amfibieën en reptielen	Zandhagedis , Rug- streep pad, Gewone pad, Groene kikker, Kleine watersalaman- der	nvt

Huis te Manpad (BN)

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aan- wijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2180 Duinbossen C. Binnenduinrand	Grote rijkdom aan stin- seplanten	Italiaanse aronskelk, Knikkende vogel- melk, Winteraconiet, Sneeuwkllokje, <i>Wil- de boshyacint</i> , Sten- gelloze sleutel- bloem, Holwortel	nvt
H2180 Duinbossen C. Binnenduinrand	Plantengemeenschap- pen van vegetaties van bossen langs de binnen- duinrand	Groot heksekruid, Bosandoorn, Klein springzaad, Voor- jaarshelmbloem, Bosveldkers, Nagel- kruid, Bosaardbei, <i>IJle zegge</i>	Wilde boshyacint
H2180 Duinbossen	Rijke paddestoelflora van het bos	Morielje, Tondel- zwam, Gekraagde aardster, Biefstuk- zwam	nvt
H2180 Duinbossen C. Binnenduinrand	Graslanden met stinse- planten en minder alge- mene tot zeldzame in- heemse wilde planten	Haarlemse klokken- spel, Stengelloze sleutelbloem, Berg- beemdgras, Zee- groene zegge, Gul- den boterbloem, Voorjaarszegge, Bosgeelster	Wilde boshyacint
H2180 Duinbossen	Broedvogelsoorten	Holenduif, Bosuil, Nachttegaal, Boom- klever, <i>Grote bonte specht</i>	Houtsnip
H2160 Duindoorn- struwelen	Broedvogelsoorten	<i>Nachttegaal</i>	nvt
H2130, H2180, H2190	Gebied van belang voor zoogdieren	Ree, Overwinterde Baardvleermuis, Grootoorvleermuis	H2130: Konijn
H2130 Grijze dui- nen	Ongeverwelden	Wijngaardslak	nvt

Noordrand Noordwijk (BN)

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de over- lappende soorten tov specifieke soor- ten zijn schuin ge- drukt in kolom speci- fieke soorten) (daar- na checken wat aan- wezig is)
H2120 Witte dui- nen	Vegetatie in de zee- reep van de Helm- Zandhaver-gemeen- schap	nvt	Akkermelkdistel, blau- we zeedistel, duinteu- nisbloem, noordse helm en zeewolfsmelk
H2130 Grijze dui- nen	de Duinsterretje- gemeenschap	nvt	B: Korstmossen: gevlek- te heidestaartje, ge- woon kraakloof, open rendiermos, sierlijk rendiermos, zomer- sneeuw Mossen: bossig kron- kelsteeltje
H2160 Duindoorn- struwelen	goed ontwikkelde Vlier-, Liguster- en Duindoorn-Liguster- struwelen met kruiden	nvt	Egelantier
H2130 Grijze dui- nen	Goed ontwikkelde Wondklaver-Nachtsi- lene-gemeenschap		
H2130 Grijze dui- nen	Oorspronkelijke duin- graslandvegetatie die langzaam terug keert		
H2130 Grijze dui- nen	Minder algemene tot zeldzame planten- soorten	Nachtsilene, Kegelsi- lene, Duinsalomons- zegel, Bitterkruid, Kleine steenthijm, Grote wilde thijm, Bitterkruidbremraap, Bleek schildzaad, Duinaveruit, Krui- pend stalkruid, Fijne kervel, Sikkellklaver, Blauwe bremraap	
H2130 Grijze dui- nen	Broed-, rust-, foera- geergebied voor groot aantal vogels	Trekvogels: Frater, Kneu. Broedvogels: <i>Tapuit</i> , Roodborstta- puit, Nachtegaal, Veldleeuwerik	
overig	Winterverblijf voor 2 soorten vleermuizen	Watervleermuis, Grootoorvleermuis	nvt
H2130 – H2190	Overige diverse zoog- dieren	<i>Konijn</i> , Wezel	H2130 Grijze duinen: konijn
H2190 Vochtige duinvalleien	Amfibieën en reptielen	Kleine watersala- mander, Gewone pad, Rugstreeppad , Groene kikker, Brui- ne kikker, Zandha-	nvt

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
		gedis	
H2130 Grijze duinen (waardplanten)	Het gebied is van belang voor insecten	Duinparelmoervlinder	
H2160 Duindoornstruwelen (nectar)	Het gebied is van belang voor insecten	Duinparelmoervlinder	

Slingerduin (SN): geen gegevens

Zuid-Kennemerland Zuid (BN)

Habitattype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwijzingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soorten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2120 Witte duinen	Stuifduinvegetatie	nvt	Akkermelkdistel, blauwe zeedistel, duinteu-nisbloem, noordse helm en zeewolfsmelk
H2130 Grijze duinen	Soortenrijk duingrasland	nvt	A: Bitterkruidbrem-raap, blauwe brem-raap, bleek schild-zaad, duinaveruit, duinroos, duinviooltje, echt bitterkruid, ge-lobde maanvaren, gevlekt zonneroosje, glad parelzaad, hondskruid, kleverige reigerbek, kruisblad-gentiaan, liggend bergvlas, liggende asperge, nachtsilene, ruw gierstgras, ruw vergeet-me-nietje, walstrobremraap, wel-riekende salomonsze-gel, zanddoddegras, zandviooltje, kegel-, nacht-, oorsilene B: buntgras, duinroos, duinviooltje, kleine ereprijs, kleine rups-

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
			klaver, kleverige rei- gerbek, ruw vergeet- me-nietje, ruwe kla- ver, vals muizenoor C: duinroos, duinv- ooltje, gelobte maan- varen, gewone vleu- geltjesbloem, honds- viooltje, kleverige rei- gerbek, rozenkransje, ruw vergeet-me-niet- je, veldgentiaan
H2130 Grijs dui- nen	Lage valleivegetatie	nvt	
H2170 kruip- wilgstruwelen	Struwelen van Kruip- wilg	nvt	
H2160 Duindoorn- struwelen	Duindoorn, Gewone vlier en Dauwbraam- vegetaties met Duin- riet	nvt	
H2130 Grijs dui- nen	Duinroosvegetatie	nvt	Zie boven
H2130 Grijs dui- nen	Pioniersvegetaties zoals Duinsterretje- associatie	nvt	B: Korstmossen: gevlek- te heidestaartje, ge- woon kraakloof, open rendiermos, sierlijk rendiermos, zomer- sneeuw Mossen: bossig kron- kelsteeltje
H2160 Duindoorn- struwelen		kardinaalsmuts	
H2180 Duinbossen	Bossen (Duin-eiken- bos, Duin-berkenbos)	nvt	
H2190 Vochtige duinvalleien B,C,D	Begroeiing van vocht- ige duinvalleivegetatie	Diverse soorten or- chideen	
H2120 Witte dui- nen	Gras- en kruidenvege- tatie	Helm, Strandkweek, Duinriet	
overig	Verspreid aangeplante naald- en loofbomen	Corsicaanse den, Oostenrijkse den, Eik, Populier, Berk, Esdoorn	
H2130 Grijs dui- nen	Zeldzame en minder algemene planten- soorten	Bitterkruidbrem- raap, Ruw gierst- gras, Wegdistel,	

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
		Duinsalomonsze- gel, Kleine steen- tijm, Oorsilene, Ge- wone ossetong, Wondklaver, Zeera- ket, Knikkende dis- tel, Duinreigersbek, Kleverige reigers- bek, Gewoon fak- kelgras, Aardaker, Voorjaars-vergeet- mij-nietje, Grote teunisbloem, Kleine teunisbloem, Duin- roos, Kandelaartje, Kegelsilene, Nacht- silene, Lathyruswik- ke, Ruig viooltje, Parnassia	
H2190 Vochtige duinvalleien	Zeldzame en minder algemene planten- soorten	Bitterkruidbrem- raap, Ruw gierst- gras, Wegdistel, Duinsalomonsze- gel, Kleine steen- tijm, Oorsilene, Ge- wone ossetong, Wondklaver, Zeera- ket, Knikkende dis- tel, Duinreigersbek, Kleverige reigers- bek, Gewoon fak- kelgras, Aardaker, Voorjaars-vergeet- mij-nietje, Grote teunisbloem, Kleine teunisbloem, Duin- roos, Kandelaartje, Kegelsilene, Nacht- silene, Lathyruswik- ke, Ruig viooltje, Parnassia	
H2130 Grijze dui- nen	Belangrijk broed-, rust-, foerageergebied en doortrekgebied voor vogels	<i>Tapuit</i> , Boomleeuwe- rik, Duinpieper, roof- vogels	Velduil (afwezig)
H2140 Duinheiden met kraaihei	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	Boomleeuwerik, roof- vogels	nvt

Habitatype N2000	BN/SN-doelen op hoofdlijnen	Specifieke soorten genoemd in aanwij- zingsbesluit (vet = zeldzaam; schuin = typische soort)	Typische soorten (aanvullend; de overlappende soor- ten tov specifieke soorten zijn schuin gedrukt in kolom specifieke soorten) (daarna checken wat aanwezig is)
H2150 Duinheiden met struikhei	Belangrijk broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels	Boomleeuwerik, roof- vogels	
H2190 Vochtige duinvalleien	Belangrijk broed-, rust-, foerageergebied en doortrekgebied voor vogels	Oeverzwaluw, <i>paapje</i>	Dodaars, sprinkhaan- vanger, wulp
H2130 – H2190	Diverse zoogdieren	Ree, Vos, Hermelijn, Wezel, Bunzing, Ko- nijn, Watervleermuis, Baardvleermuis, Grootoorvleermuis	
H2190 Vochtige duinvalleien	Voorkomende amfibie- ën en reptielen	Rugstreeppad , Ge- wone pad, Bruine kikker, Kleine water- salamander, Zand- hagedis	nvt
H2130 Grijze dui- nen (waardplanten)	Diverse insecten	Duinparelmoervlin- der, Oranjetipje	
H2160 Duindoorn- struwelen (nectar)	Diverse insecten	Duinparelmoervlin- der, Oranjetipje	

Bijlage 4

Ecologische vereisten

De kwalificerende habitat(typen) en oude doelen zijn leidend, terwijl typische soorten zoals genoemd in de profielfragmenten, geen doel op zich zijn. De typische soorten fungeren als indicator voor een goede biotische structuur en abiotische toestand van het habitattype, en zijn dus kenmerkend voor de kwaliteit. De vereisten van de typische soorten zijn over het algemeen terug te leiden naar de vereisten van de habitats en oude doelen. Vanwege de overlap tussen typische soorten en BN/SN doelen zijn de vereisten van typische soorten en vereisten BN/SN doelen samengevoegd in de laatste kolom. Overige niet-kwalificerende habitattypen (bv naaldbos, adelaarsvarenvegetatie) komen oha overeen met de oude BN/SN doelen en zijn daarom niet los vermeld.

Kwalificerend habitattype	Ecologische vereisten	Aanvullende vereisten habitatsoorten	Aanvullende vereisten BN/SN doelen en typische soorten
H2110 Embryonale duinen	✓ (natuurlijk) aanvoer van zand ✓ Aanvoerzones (beschutte plekken)? ✓ Sterke verstuiving ✓ Aanspoelgordels		✓ Rust voor vogels
H2120 Witte duinen	✓ Sterke verstuiving ✓ zout spray ✓ sterke wind dynamiek ✓ aanvoer van kalkrijk zand		✓ Rust voor vogels
H2130A Grijze duinen (kalkrijk)	✓ Beperkte, regelmatige verstuiving met kalkrijk zand ✓ Enige zoutspray ✓ Wind dynamiek ✓ Natuurlijke begrazing ✓ Lichte betreding en bemesting (zeedorpenlandschap) ✓ Open plekken		✓ Rust voor vogels ✓ Overgang van open naar begroeid zand
H2130B Grijze duinen (kalkarm)	✓ Beperkte, regelmatig verstuiving met zand ✓ Enige wind dynamiek ✓ Natuurlijke begrazing ✓ Lichte bodemvorming ✓ kalkarm zand		✓ Rust voor vogels ✓ Overgang van open naar begroeid zand
H2130C Grijze duinen (heischraal)	✓ Basenrijk grondwater ✓ Beperkte overstuiving ✓ Enige wind dynamiek ✓ Natuurlijke begrazing		✓ Rust voor vogels ✓ Overgang van open naar begroeid zand
H2150 Duinheiden met struikheide	✓ Zeer lichte verstuiving ✓ Ontkalkte bodem ✓ Natuurlijke begrazing		✓ Rust voor vogels ✓ Overgang van open naar begroeid zand
H2160 Duindoornstruweel	✓ Kalkrijk, licht (makkelijk te verstui-ven) zand ✓ Niet te hoge winddynamiek	✓ Nauwe korfslak: struweelvegetatie en bladstrooisel, lichte en warme omstandigheden	✓ Rust voor vogels ✓ Structuur- en soortenvariatie
H2170	✓ Droge tot iets vochtige standplaats		✓ Rust voor vogels

Kruipwilgstruweel	- in grotendeels ontkalkte duinen ✓ Toevoer van grondwater ✓ Instuiving van kalkhoudend zand		
H2180A Duinbossen (droog)	✓ Relatief voedselarm en droge standplaats ✓ Relatief zure omstandigheden		✓ Rust voor vogels ✓ Structuurvariatie ✓ Dood hout
H2180B Duinbossen (vochtig)	✓ Grondwaterstanden die in winter en voorjaar rond het maaiveld liggen ✓ Beschutte ligging t.o.v. zeewind (duinvalleien)		✓ Rust voor vogels ✓ Structuurvariatie ✓ Dood hout
H2180C Duinbossen (binnenduinrand)	✓ Constante zuurgraad: matig tot neutraal		✓ Rust voor vogels ✓ Structuurvariatie ✓ Dood hout ✓ Rijke ondergroei
H2190A Vochtige duinvalleien (open water)	✓ Hoge grondwaterstanden ✓ Toestroom van grondwater ✓ Natuurlijke waterfluctuatie		✓ Rust voor vogels ✓ Ondiep open water ✓ Water- en oevervegetatie
H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	✓ Buffering van de bodem door: ← Aanvoer van basenrijk grondwater of ← incidenteel overstroming met brak water ← In bodem aanwezig brak grondwater ✓ Grondwater in het voorjaar in de wortelzone ✓ Natuurlijke begrazing?	✓ Nauwe korfslak: struweelvegetatie en bladstrooisel, lichte en warme omstandigheden ✓ Groenknolorchis: open vegetatie, nutriëntarme omstandigheden	✓ Rust voor vogels ✓ Overgang van open naar begroeid zand ✓ Ruigte ✓ Riet
H2190C Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	✓ Grondwater in het voorjaar in de wortelzone ✓ Natuurlijke begrazing?		✓ Rust voor vogels ✓ Overgang van open naar begroeid zand ✓ Variatie in structuur en vegetatie (ruigte, riet, lage begroeiing)
H2190D Vochtige duinvalleien (moeras)	✓ Permanent hoge grondwaterstanden		✓ Rust voor vogels ✓ Riet ✓ Open water met water- en oevervegetatie
Niet habitat gebonden		✓ Meervleermuis: bunkers in nabijheid van waterrijke gebieden	

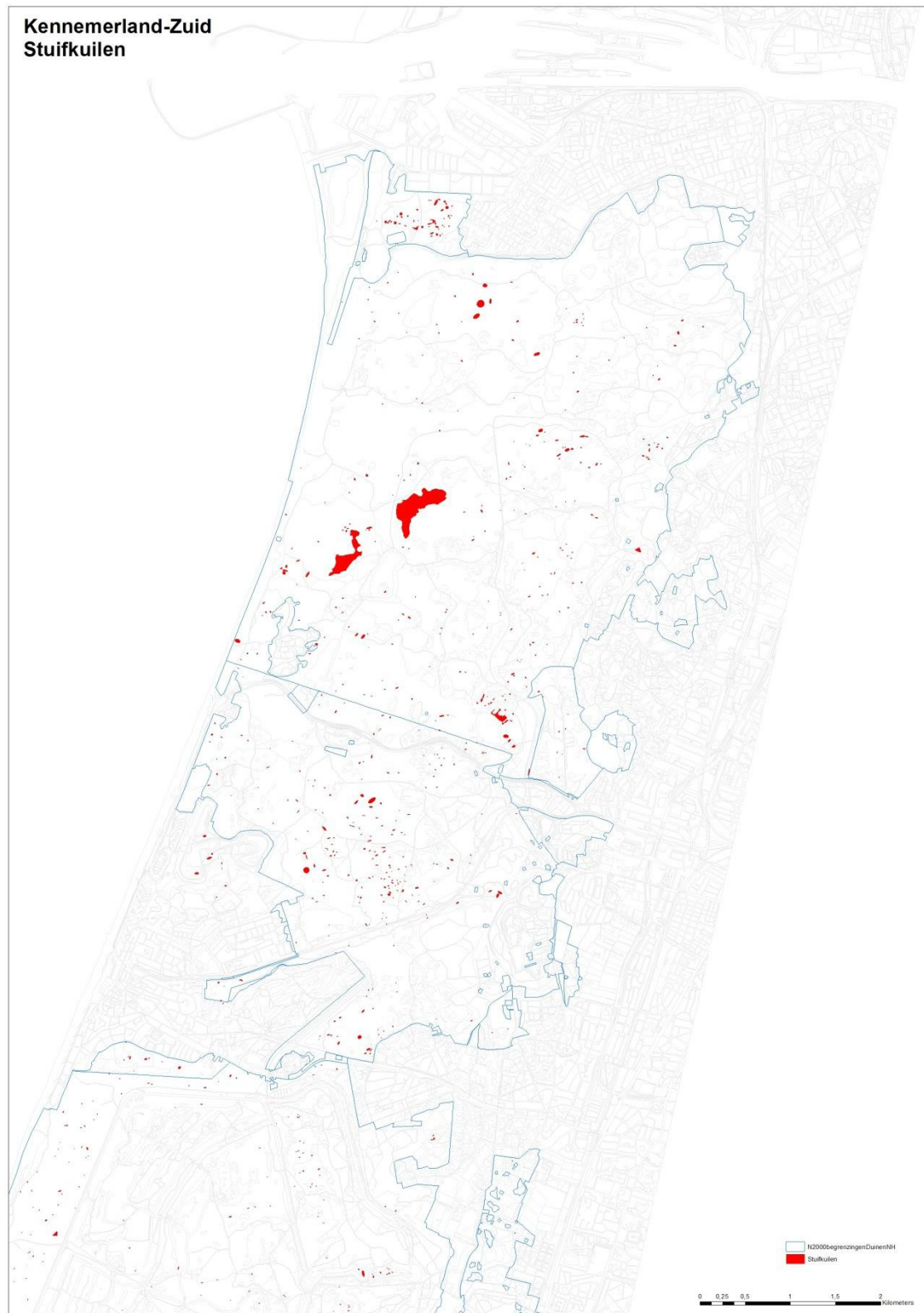
Overzicht oude doelen

Bijlage 5

Stuifkuilanalyse

Werkwijze

Kartering van open zand in stuifkuilen >50m² op basis van luchtfoto's google maps (max 5 jaar oud?). Kale plekken, paden of delen van stuifkuilen die deels weer begroeid lijken, zijn niet mee gekarteerd. Dit levert mogelijk een onderschatting op van de aanwezigheid van verstufbaar zand. Anderzijds is niet met zekerheid te stellen dat alle gekarteerde vlakken ook daadwerkelijk stuiven. Door de datering van de foto;s is het huidige percentage mogelijk nu weer lager. Omdat er zowel factoren van overschatting als onderschatting inzitten wordt er van uitgegaan dat het gemiddeld een redelijke eerste indicatie geeft.

Bijlage 6

Notitie Staatsbosbeheer

Pm Apart pdf bestand

Bijlage7

Specificatie maatregelen en normkosten

Op basis van door de beheerders ingediende ervaringscijfers/kosten zijn de gemiddelde normbedragen berekend van de in hoofdstuk 6 opgenomen maatregelen (gemiddelde van door de terreinbeheerders opgegeven kosten, per gebied en per beheerder kunnen de werkelijke kosten hoger of lager zijn).

Verwijderen exoten open duin

- ✓ Het verwijderen van houtige vegetatie, duindoorn, tot circa 2 meter hoog.
- ✓ Verwijderen van wortels, diepte circa 40 cm.
- ✓ Afvoeren vrijkomend materiaal.

Kosten € 6.000,00/ha

Verwijderen exoten onderbegroeiing bos

- ✓ Afzetten van struweel met motorzaag.
- ✓ Verwijderen/rooien van de stobben met kraan.

Kosten € 15.900,00/ha

Stuifplek, ontgraving laagdikte 15 cm: bij grazige vegetatie

- ✓ Frezen van de toplaag;
- ✓ Plaggen en afvoeren, laagdikte 15 cm, exclusief storkkosten;
- ✓ Transportafstand < 1 km.

Kosten € 13.200,--/ha

Stuifplek, ontgraving laagdikte 50 cm

- ✓ Plaggen en afvoeren, laagdikte 15 cm, exclusief storkkosten.
- ✓ Ontgraven blond zand, laagdikte 35 cm.
- ✓ Transportafstand < 1 km.

Kosten € 19.800,00/ha

Nabeheer stuifkuilen

Het nabeheer, handelingen/inzet, bij stuifplekken wisselt sterk per locatie. Mede door de inzet van verschillende aannemers al dan niet in combinatie met vrijwilligers is het lastig een normbedrag te bepalen. Tevens is de effectiviteit van de werkzaamheden veelal nog niet bekend. Het nabeheer bij terreinen met veel helmgras en struweel is veel groter dan bij duingrasland. Ook is er weinig ervaring met de duur van het nabeheer. Vooralsnog wordt uitgegaan van 1ste jaar uitvoering en vervolgens 5 jaar nabeheer op locaties met struweel.

Kosten € 10.000,00/ha/5 jaar.

Nabeheer exoten

- Verwijderen wortels uit de grond (gedurende 5 jaar).
- Afvoeren vrijkomend materiaal.

Kosten € 6.000,00/ha/5 jaar.

Plaggen grazige vegetatie

- ✓ Klepelen en afvoeren lage vegetatie, tot circa 50 cm, met behulp van klepel/zuigcombinatie.
- ✓ Frezen van de toplaag.
- ✓ Plaggen en afvoeren, laagdikte 5-10 cm, exclusief storkkosten.

Kosten € 8.200,00/ha

Maaien

- ✓ Maaien en afvoeren van de vegetatie

Kosten € 6.700,00/ha

*Spragelen**grazige vegetatie*

- ✓ Het verwijderen van vegetatie, tot circa 50cm hoog.
- ✓ Afvoeren vrijkomend materiaal.

Kosten € 2.700,--/ha

Rijplaten

Het bepalen van de kosten voor het toepassen van rijplaten is afhankelijk van de padenstructuur in het gebied, omvang van het werk, uitvoeringsduur enzovoort. Waternet en PWN hebben een opgave gedaan van lengte rijplaten per beheerperiode van 6 jaar. (Waternet 24 km en PWN 20 km). De opgave van PWN is omgezet naar een normbedrag per ha maatregel voor de andere terreinbeheerders, die zelf geen gespecificeerde opgave hebben gedaan.

Uitgangspunten voor de berekening zijn:

- In lengterichting op de rijsporen;
- Duur van het werk gemiddeld 10 weken;
- Lengte 4 km per jaar;
- Huur, aanbrengen, verwijderen en onderhouden;
- 2 keer verleggen.

Kosten € 1.050,00/ha

Natuurmonumenten

Habittatype	Maatregelen NM				incl Vat	incl onv.
		Totaal ha	BP1 ha	Bp1 kosten	15%	7,50%
H2120						
	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	4,3	1,4	8.560	9.844	10.582
	verwijderen exoten zeereep	1,0	0,3	4.000	4.600	4.945
	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	8	2,7	22.251	25.588	27.507
	plaggen zeereep (vergrassing)	3,0	1,0	8.200	9.430	10.137
H2130A						
	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	52,4	17,5	123.211	141.692	152.319
	verwijderen exoten buitenduin	5,0	1,7	21.750	25.013	26.888
	aanleg stuifkuilen	109	36,3	206.213	237.145	254.931
	plaggen vergrassing buitenduin 5%	2,0	0,7	6.167	7.092	7.624
H2130B						
	verwijderen exoten middenduin	50,0	16,7	217.500	250.125	268.884
	plaggen middenduin 5%	5,0	1,7	15.417	17.729	19.059
	aanleg stuifkuilen	12	4,0	22.702	26.108	28.066
H2160						
	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	12,0	4,0	24.000	27.600	29.670
H2180A+B+C						
	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	100,0	33,3	530.000	609.500	655.213
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	3,0	1,0	15.900	18.285	19.656
H2190A						
	wegvangen karpers + verondieping	2,0				
Totaal				1.225.870	1.409.751	1.515.482
Monitoring 4%						60.619
Totaal totaal						1.576.102

PWN

Habittatype	Maatregelen	PWN			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten	15%	7,50%
H2120	<i>beperkte overschrijding kdw</i>					
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	9,0	3,0	18.000	20.700	22.253
	verwijderen exoten zeereep	1,0	0,3	4.000	4.600	4.945
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	7	2,3	19.469	22.390	24.069
	plaggen zeereep (vergrassing)	5,0	1,7	13.667	15.717	16.895
H2130A	<i>overschrijding kdw</i>					
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduyn (tot 25%)	88,0	29,3	206.894	237.928	255.773
	verwijderen exoten buitenduyn	3,0	1,0	13.050	15.008	16.133
	verwijderen naaldbos	5,0				
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	257	85,7	486.210	559.141	601.077
	plaggen vergrassing buitenduyn 5%	16,0	5,3	49.333	56.733	60.988
	drukbegrazing	139,0				
		0	139,0	27.800	31.970	34.368
H2130B	<i>overschrijding kdw</i>					
Oppervlakte	verwijderen exoten middenduyn	8,0	2,7	34.800	40.020	43.022
	verwijderen naaldbos middenduyn	0,0	0,0			
Kwaliteit	plaggen middenduyn 5%	16,0	5,3	49.333	56.733	60.988
	aanleg stuifkuilen	74	24,7	139.998	160.998	173.073
H2160	<i>geen overschrijding kdw</i>					
Oppervlakte	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduyn 20% netto	30,0	10,0	60.000	69.000	74.175
H2180A+B+C	<i>overschrijding kdw</i>					
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	22,0	7,3	116.600	134.090	144.147
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	0,2	0,1	1.060	1.219	1.310
	drukbegrazing	100,0				
		0	100,0	20.000	23.000	24.725
H2190A	<i>geen overschrijding kdw</i>					
Kwaliteit	wegvangen karpers + verondieping	0,5				

Habittatype	Maatregelen	PWN			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten	15%	7,50%
Totaal				1.260.215	1.449.247	1.557.940
Monitoring 4%						62.318
Totaal totaal						1.620.258

Waternet

Habittatype	Maatregelen Waternet	WN-NH			incl VAT	incl. onv	WN-ZH			incl VAT	incl. onv	NH+ZH
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten	15%	7,50%	totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten	15%	7,50%	totaal
H2120												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	2,3	0,8	4.680	5.382	5.786	1,6	0,5	3.120	3.588	3.857	9.643
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	11	3,6	30.038	34.544	37.135	7	2,4	20.026	23.029	24.757	61.892
	plaggen zeereep (vergrassing)	6,0	2,0	16.400	18.860	20.275	4,0	1,3	10.933	12.573	13.516	33.791
H2130A	overschrijding kdw											
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	39,3	13,1	92.449	106.316	114.290	16,9	5,6	39.621	45.564	48.981	163.272
	verwijderen exoten buitenduin	3,5	1,2	15.225	17.509	18.822	1,5	0,5	6.525	7.504	8.067	26.888
	verwijderen naaldbos	1,4					0,6					
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	161	53,7	304.591	350.279	376.550	69	23,0	130.539	150.120	161.379	537.929
	plaggen vergrassing buitenduin 5%	7,0	2,3	21.583	24.821	26.682	3,0	1,0	9.250	10.638	11.435	38.118
H2130B												
Oppervlakte	verwijderen exoten middenduin	10,0	3,3	43.500	50.025	53.777	10,0	3,3	43.500	50.025	53.777	107.554
	verwijderen naaldbos middenduin	10,0					10,0					
Kwaliteit	plaggen middenduin 5%	20,0	6,7	61.667	70.917	76.235	20,0	6,7	61.667	70.917	76.235	152.471
	aanleg stuifkuilen	111	37,0	209.997	241.497	259.609	111	37,0	209.997	241.497	259.609	519.218
	drukbegrazing	100	33,3	6.667	7.667	8.242	100	33,3	6.667	7.667	8.242	16.483
H2150												
Oppervlakte	verwijderen opslag bruto						5,0	1,7	10.000	11.500	12.363	12.363
Kwaliteit	spragelen						5,0	1,7	4.500	5.175	5.563	5.563

Habittatype	Maatregelen Waternet	WN-NH			incl VAT	incl. onv	WN-ZH			incl VAT	incl. onv	NH+ZH
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten	15%	7,50%	totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten	15%	7,50%	totaal
H2160												
Oppervlakte	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	57,0	19,0	114.000	131.100	140.933	38,0	12,7	76.000	87.400	93.955	234.888
Kwaliteit	verwijderen verbraming	12,0	4,0	24.000	27.600	29.670	8,0	2,7	16.000	18.400	19.780	49.450
H2180A+B+C	overschrijding kdw											
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	14,0	4,7	74.200	85.330	91.730	6,0	2,0	31.800	36.570	39.313	131.043
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	39,6	13,2	209.986	241.484	259.595	17,0	5,7	89.994	103.493	111.255	370.850
H2190A												
	aanvullend maaibeheer	20,0	6,7	44.667	51.367	55.219						55.219
H2190B+C	overschrijding kdw											
Kwaliteit	verwijderen exoten/opslag combi met C	3,5	1,2	10.500	12.075	12.981	1,5	0,5	4.500	5.175	5.563	18.544
	verwijderen naaldbos	1,4					0,6					
H2190D	<i>geen overschrijding kdw</i>											
Kwaliteit	maaien	2,0	2,0	13.400	15.410	16.566						16.566
Totaal	Totaal			1.297.549	1.492.182	1.604.096			774.638	890.834	957.647	2.561.742
Monitoring 4%						64.164					38.306	102.470
Totaal totaal						1.668.259					995.952	2.664.212

Staatsbosbeheer

Habittatype	Maatregelen	SBB-NH			incl VAT	incl onv	SBB-ZH			incl VAT	incl onv	NH+ZH
		totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten	15%	7,5%	totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten	15%	7,5%	Bp1 kosten
H2120	<i>beperkte overschrijding kdw</i>											
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)						20,0	6,7	40.000	46.000	49.450	49.450
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)						13	4,3	36.157	41.581	44.700	44.700
H2130A	<i>overschrijding kdw</i>											
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	3,7	1,2	8.742	10.053	10.807	33,5	11,2	78.678	90.480	97.266	108.073
	verwijderen exoten buitenduin						1,0	0,3	4.350	5.003	5.378	5.378
	verwijderen bosjes buitenduin	1,3	0,4	3.055	3.513	3.777	11,7	3,9	27.495	31.619	33.991	37.767
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	13	4,2	24.027	27.631	29.703	114,3	38,1	216.240	248.676	267.327	297.030
	plaggen vergrassing buitenduin 5%	0,5	0,2	1.542	1.773	1.906	4,5	1,5	13.875	15.956	17.153	19.059
	drukbegrazing						10,0	10,0	2.000	2.300	2.473	2.473
H2130B	<i>overschrijding kdw</i>											
Kwaliteit	plaggen middenduin 5%	2,5	0,8	7.708	8.865	9.529	2,5	0,8	7.708	8.865	9.529	19.059
	aanleg stuifkuilen	3	0,8	4.730	5.439	5.847	3	0,8	4.730	5.439	5.847	11.694
	drukbegrazing	21	7,0	1.400	1.610	1.731						1.731
H2180A+B+C	<i>overschrijding kdw</i>											
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	6,3	2,1	33.390	38.399	41.278	0,7	0,2	3.710	4.267	4.586	45.865
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	4,3	1,4	22.896	26.330	28.305	0,5	0,2	2.544	2.926	3.145	31.450
Totaal				107.489	123.613	132.884			437.488	503.111	540.844	673.728
Monitoring 4%						5.315					21.634	26.949
Totaal totaal						138.199					562.478	700.677

Landschap Noord-Holland

Habittatype	Maatregelen	LNH			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	Bp1 kosten	15%	7,50%
H2180A+B+C	overschrijding kdw					
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	2,0	0,7	10.600	12.190	13.104
Totaal				10.600	12.190	13.104
Monitoring 4%						524
Totaal totaal						13.628

Zuid Hollands Landschap

Habittatype	Maatregelen	ZHL			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	Bp1 kosten	15%	7,50%
H2130A	overschrijding kdw					
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	7	2,3	13.243	15.230	16.372
H2130B	overschrijding kdw					
	aanleg stuifkuilen	5	1,7	9.459	10.878	11.694
H2180A+B+C	overschrijding kdw					
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	1,4	0,5	7.420	8.533	9.173
Totaal				30.122	34.641	37.239
Monitoring 4%						1.490
Totaal totaal						38.728

Gemeenten

Habittatype	Maatregelen	gem-NH			incl VAT	incl onv	gem-ZH			incl VAT	incl onv	NH+ZH
		totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten	15%	7,5%	totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten	15%	7,5%	Bp1 kosten
H2120	<i>beperkte overschrijding kdw</i>											
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	2,5	0,8	5.000	5.750	6.181						
H2130A	<i>overschrijding kdw</i>											
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	6,0	2,0	14.100	16.215	17.431						
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	15	5,0	28.378	32.635	35.082	10	3,3	18.919	21.756	23.388	58.471
H2180A+B+C	<i>overschrijding kdw</i>											
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	9,0	3,0	47.700	54.855	58.969	1,0	0,3	5.300	6.095	6.552	65.521
Totaal				95.178	109.455	117.664					29.940	147.604
Monitoring 4%						4.707					1.198	5.904
Totaal totaal						122.370					31.138	153.508

Overig

Habittatype	Maatregelen	overig NH			incl VAT	incl onv	overig ZH			incl VAT	incl onv	NH+ZH
		totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten	15%	7,5%	totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten	15%	7,5%	totaal
H2180A+B+C	<i>overschrijding kdw</i>											
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	36,5	12,2	193.450	222.468	239.153	1,5	0,5	7.950	9.143	9.828	248.981
Totaal						239.153					9.828	248.981
Monitoring 4%						9.566					393	9.959
Totaal totaal						248.719					10.221	258.940

"Van: [redacted]
Verzonden: 2014-09-17 17:04:25+00:00
Aan: [redacted]
"CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid: maatregelen en hydrologie
"
Beste [redacted]

Ik heb bij Grontmij die de PAS-maatregelen met kosten voor het beheerplan heeft berekend, nagevraagd hoeveel middelen er voor het terrein van de Golfclub gereserveerd staan.

Dat is ca. € 14.000. Grontmij is ervan uitgegaan dat op jullie terrein geen stuifplekken aangelegd kunnen worden, maar er alleen evt. geplagd kan worden op sommige plekken. Grontmij gaat bij plaggen uit van een hectareprijs van € 8.200,-.

Plaggen is natuurlijk alleen nodig, als er bv. veel vergrassing van het grijze duin is opgetreden. Als het grijze duin in goed staat is, hoeft er niet geplagd te worden.

Graag hoor ik of het voor jullie met dit bedrag nog de moeite is om verder in gesprek te gaan.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [redacted] / [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 3 september 2014 15:51
Aan: [redacted]

CC: [art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#) pzh.nl); [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: Beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid: maatregelen en hydrologie

Beste [art.5.1-2e](#)

Het is enige tijd geleden dat wij contact hebben gehad.

Ik ben nu bezig samen met de grote terreinbeheerders met het concretiseren van de benodigde natuurherstelmaatregelen vanwege de overbelasting van stikstof.

Ook de kleinere terreinbeheerders in het duingebied hebben hier mee te maken. Door de hoge stikstofdepositie vergrassen de grijze duinen en komt er steeds meer opslag van struiken en bomen (oa. Amerikaanse Vogelkers).

Vanuit de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) komen er gelden beschikbaar om maatregelen tegen deze overmaat van stikstof uit te voeren in de duinen. Het gaat dan om maatregelen zoals plaggen, laten stuiven, duindoorn en Amerikaanse vogelkers verwijderen, en drukk begrazing.

Mijn vraag is of jullie geïnteresseerd zijn om hier een gesprek over aan te gaan: zijn er knelpunten op jullie terrein en willen jullie evt. maatregelen nemen?

Wat betreft de hydrologische analyse heb ik geen verdere actie ondernomen. De provincie Zuid-Holland heeft veel meetgegevens, maar deze zijn bij mijn weten niet in een rapport verwerkt.

Daarvoor zou een opdracht aan een bureau gegeven moeten worden. Als jullie dat willen, zou je contact hierover op kunnen nemen met Zuid-Holland. Mijn collega daar, [art.5.1-2e](#) weet mogelijk een ingang.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e](#) / [art.5.1-2e](#)

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl]
Verzonden: dinsdag 17 december 2013 17:54
Aan: art.5.1-2e
Onderwerp: Re: Opmerkingen Golfclub op Bestaand gebruik

art.5.1-2e

dank je wel. Fijn dat je bericht stuurt over het volgende concept van het rapport op de website.

Ik zou dat zeker niet zelf merken.

Had je nog iets kunnen vinden over de hydrologische analyse?

groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

email: art.5.1-2e@xs4all.nl <mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl>

From: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl>

Sent: Tuesday, December 17, 2013 2:51 PM

To: mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl

Subject: FW: Opmerkingen Golfclub op Bestaand gebruik

Beste art.5.1-2e

Bijgaand nog de reactie die Grontmij had gegeven op de opmerkingen die jullie nog hadden op de tekst van het rapport Huidig gebruik over de Golfclub.

Ter toelichting: Faunabeheer hebben we nergens opgenomen in het rapport Huidig gebruik, omdat het gebaseerd is op een faunabeheerplan en vervolgens op ontheffingen. Plannen en ontheffingen vallen niet onder huidig gebruik.

Binnenkort zal het rapport op onze website worden geplaatst. Daarover krijg je dan bericht.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@grontmij.nl]

Verzonden: woensdag 25 september 2013 14:38

Aan: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: Opmerkingen Golfclub op Bestaand gebruik

Hallo art.5.1-2e

De relevante info van dit stuk staat al in onze tekst. Deze voegt niet toe op het niveau waarop wij beoordelen. De detailinformatie gaat in vergelijking met de andere onderdelen te ver om dit op te nemen en hoeft dus ook niet. Faunabeheer is uit de tabel geschrapt conform de tekst in het rapport. Plan 100 halen we er uit.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Grontmij Nederland bv

De Molen 48, 3994 DB Houten

Postbus 119, 3990 DC Houten

Nederland

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e grontmij.nl <mailto : art.5.1-2e grontmij.nl>

<http://www.grontmij.nl>

Handelsregister 30129769

Van: art.5.1-2e [mailto : art.5.1-2e Noord-Holland.nl]
Verzonden: maandag 23 september 2013 12:28
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl <mailto : art.5.1-2e pzh.nl>)
Onderwerp: Opmerkingen Golfclub op Bestaand gebruik

Hallo art.5.1-2e

Onderstaand nog de opmerkingen van de golfclub Noordwijk op het rapport Bestaand gebruik.

Is het duidelijk?

Zelf vroeg ik me wel af of faunabeheer onder Bestaand gebruik gevat kan worden.

Verder belangrijk om PLAN100 eruit te halen.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e](#) / [art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto:[art.5.1-2e](#)@xs4all.nl]

Verzonden: zaterdag 21 september 2013 9:44

Aan: [art.5.1-2e](#)

CC: [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)

Onderwerp: tekst beheerplan en kaarten

Beste [art.5.1-2e](#)

hierbij zoals toegezegd de nadere aanscherping van de tekst over het golfterrein.

Over deze tekst is oa overleg geweest met [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) van ODH Provincie Zuid Holland en [art.5.1-2e](#)

Voor de tabel heb ik, mede op basis van hun input maar ook met een blik naar de andere onderdelen van bestaand gebruik in de tabel nog de volgende opmerkingen:

1. Ik zag dat 03 "onttrekking grondwater door golfbaan en nader onderzoek nodig" nu uit de lijst is. Nu staat dit onder R6 wateronttrekking vlgs vergunning. Daar zijn we het mee eens.

Wij zijn overigens nog steeds geïnteresseerd in het hydrologisch rapport hierover. De vraag komt elke 10 jaar weer op en blijkbaar is hij bij jullie nu afdoende beantwoord.

2. PLAN100 (R8): in overleg met de Provincie Zuid Holland moet die eruit. Dit onderdeel wordt behandeld in een aparte NB wet vergunning.

Toevoegen voor NGC onder R6 (?):

3. faunabeheer damherten en konijnen volgens vergunning : ik zag in de algemene lijst wel de damherten staan (N21), maar niet de konijnen. Beide horen bij de NGC onder bestaande activiteiten.

Toevoegen onder R6

4. regel 61C toevoegen "evenementen"

5. R7 regel 66C: toevoegen "toegangsweg en P-terrein". Is onderhoud aan de

toegangsweg voldoende gedekt in N14 of moeten we dat apart opnemen?

Heel belangrijk is dat wij de kaarten nog steeds niet hebben gezien. Ik heb daar al vele malen om gevraagd, per email en telefonisch.

Mij wordt steeds gezegd dat ze nog niet klaar zijn, maar we hebben niet de gelegenheid gehad om ze tussentijds in te zien. Ik hoop dat dat niet tot problemen leidt.

De kaarten zijn in twee opzichten belangrijk:

1. zijn de veranderingen die via de Provincie ZH zijn aangeleverd mbt wel/niet kwalificatie van bepaalde delen als beschermde habitats overgenomen?
2. Er is een nauwe samenhang tussen de kaart en de tekst. Wij hebben onze kaarten met de golfholes al lang geleden ingeleverd bij Landschap Noord Holland.

Op die kaarten is duidelijk omschreven: de grenzen van de golfbaan en in dezelfde kaart de grenzen van de semi-rough.

Dit omdat er onduidelijkheid bleek te bestaan over de status van de semi-rough. Wij hebben echter nooit gezien in hoeverre dit is overgenomen.

Omdat dat voor ons van groot belang is bij het bestaand gebruik van de baan, heb ik het nu in de tekst moeten opnemen.

Als de kaarten dit goed blijken te hebben weergegeven dan kan dat stuk tekst weer worden ingekort.

Zolang wij de kaarten niet hebben gezien, tasten we in het duister op dit punt. Het spijt me dat ik het daarom op een laat moment via deze route moet doen.

Uiteraard ben ik graag tot verder toelichting bereid.

groet,

art.5.1-2e
art.5.1-2e
email: art.5.1-2e xs4all.nl <mailto:art.5.1-2e xs4all.nl>

From: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e Noord-Holland.nl>

Sent: Monday, August 26, 2013 3:43 PM

To: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e xs4all.nl>

Cc: art.5.1-2e noordwijksegolfclub.nl>

Subject: RE: Uitnodiging publieksbijeenkomst Nationaal Park Zuid-Kennemerland en Natura 2000

Beste art.5.1-2e

Voor de bijeenkomst zijn breed organisaties en personen uitgenodigd die te maken hebben met Natura 2000 Kennemerland-Zuid. In Zuid-Holland hebben we iedereen die gronden in het gebied heeft, uitgenodigd. Het gaat om een algemene informatieve bijeenkomst.

Het rapport Bestaand gebruik is nog steeds niet definitief. Wij zijn nog met Grontmij in overleg over enkele onderdelen.

Wat betreft de golfclub gaat er niets meer veranderen. Daarom stuur ik je die stukken op.

Ik stuur hierbij het deel dat over de Golfclub staat in het rapport van Grontmij:

Het beheer en onderhoud van de Noordwijkse golfclub is deels gericht op de natuurfunctie van Kennemerland-Zuid (roughs) en deels op het gebruik van de golfbaan. De vegetatie buiten het golfgedeelte van de golfbaan kwalificeert op basis van de habitatkaart als habitattype duindoornstruweel of habitattype kalkrijk grijs duin. Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van deze habitats. Op het golfgedeelte van de golfbaan is het beheer intensiever, maar is geen kwalificerend habitat aanwezig. Op basis van het bovenstaande is er bij regulier gebruik (zonder verplaatsing van het golfgedeelte van de golfbaan) geen sprake van effecten op de Natura2000 doelen. Het gebruik van de golfbaan (lopen, rijden) vindt plaats buiten de kwalificerend habitats, spelers komen een enkele keer op de roughs om een bal te pakken. Dit vindt incidenteel en kortdurend plaats en heeft geen effecten op de kwaliteit van habitats. Het gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen op de golfbaan vindt plaats conform de Meststoffenwetgeving en de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Deze wetgeving is er (onder andere) op gericht emissie naar de omgeving te beperken. Daarom zijn er geen effecten van het gebruik van deze middelen op de Natura2000-doelen in de directe omgeving te verwachten. Daarnaast vindt er grondwateronttrekking plaats voor beregening. Deze onttrekking is vergund in 1970. De golfbaan is in zijn huidige vorm in gebruik sinds 1972. Omdat het gebruik en de vorm/grootte van de golfbaan sinds 2004 niet wezenlijk zijn veranderd zal de onttrokken hoeveelheid water evenmin wezenlijk zijn veranderd. De conclusie is dat er geen effecten zijn van deze vorm van bestaand gebruik ten opzichte van de effectreferentiedatum.

Bijgaand ook de bijlage bij het rapport: de Tabel met de inventarisatie van de bestaande activiteiten. De activiteiten van de golfclub zijn te vinden vanaf regel 61.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl]

Verzonden: woensdag 21 augustus 2013 16:36

Aan: art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e

Onderwerp: Fw: Uitnodiging publieksbijeenkomst Nationaal Park Zuid-Kennemerland en Natura 2000

Beste art.5.1-2e

zojuist ontving ik een uitnodiging voor een publieks bijeenkomst. Kan je aangeven wie de andere genodigden zijn?

Eerder dit jaar hadden we diverse malen contact over het concept deskundigen rapport, dat nog niet definitief was maar waarvan ik een copie zou krijgen zodra het met de ander gebruikers was afgestemd.

Ik heb dat niet meer gezien. Uit het feit dat er nu een publieks bijeenkomst wordt gepland leid ik af dat de informatie inmiddels wel definitief is. Kan ik een nu copie van het rapport krijgen? Mn qua grondwater onttrekking zijn wij zeer geïnteresseerd, maar ook in de rest van het rapport. Zou je een copie van je mail kunnen sturen naar onze manager, hier ingecopieerd op deze mail?

hartelijk dank

groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

email: art.5.1-2e@xs4all.nl <mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl>

From: art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e <mailto : art.5.1-2e@noord-holland.nl>

Sent: Wednesday, August 21, 2013 2:08 PM

To: undisclosed-recipients:

Subject: Uitnodiging publieksbijeenkomst Nationaal Park Zuid-Kennemerland en Natura 2000

Geachte heer, mevrouw,

Bijgaand vindt u de uitnodiging voor de publieksbijeenkomst over het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en Natura 2000.

Als u van plan bent om deze publieksbijeenkomst bij te wonen, dan verzoek ik u om u aan te melden via www.noord-holland.nl/natura2000 <<http://www.noord-holland.nl/natura2000>> .

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Medewerker Beleid Natura 2000

T: art.5.1-2e

M: art.5.1-2e

E: art.5.1-2e@noord-holland.nl <mailto : art.5.1-2e@noord-holland.nl>

art.5.1-2e

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

<< Please read our E-mail Disclaimer at: Emaildisclaimer.Grontmij.com >>

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-09-24 11:47:33+00:00
Aan: '[art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: pompstation Langeveld
"
Hallo [art.5.1-2e]

In aanvulling op onderstaande mail ga ik jullie project opnemen in Hoofdstuk 2 bij de beschrijving van diverse projecten en maatregelen die uitgevoerd zijn en worden.

Stuur je mij nog een kaartje?

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid
Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e] / [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: dinsdag 2 september 2014 11:31
Aan: [art.5.1-2e]
CC: '[art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: pompstation Langeveld

Hallo [art.5.1-2e]

Zoals net afgesproken kijk ik waar het project van het pompstation het beste in het beheerplan opgenomen kan worden.

Naar mijn idee bij de beschrijving van projecten. En niet bij huidig of

toekomstig gebruik, omdat het niet in het kader van het beheerplan wordt getoetst. Dat is namelijk al gebeurd door Vergunningverlening.

Maar ik zal dat voor de zekerheid nog checken met onze jurist.

Jij zorgt dan voor een kaartje van het plangebied dat ik in de bijlage van het beheerplan kan opnemen.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e dunea.nl]

Verzonden: donderdag 24 juli 2014 16:26

Aan: 'art.5.1-2e'; art.5.1-2e

Onderwerp: RE: pompstation Langeveld

Beste art.5.1-2e art.5.1-2e

Vorig jaar september hebben we gesproken over het opnemen van het plan voor herinrichting pompstation Langeveld (natuurontwikkeling, bouwkaavel en sloop bebouwing) in het beheerplan N2000 voor Zuid-Kennemerland. Het is bij mij even blijven liggen, excuses. Inmiddels hebben we een positieve beoordeling van vergunningverlening op de habitattoets die we hebben gemaakt. Voor uitvoering van het project is een vergunning artikel 19d eerste lid Natuurbeschermingswet niet nodig. Zie de bijgevoegde brief.

Wat is de huidige stand van zaken van het beheerplan? Kan het project met verwijzing naar deze brief meegenomen worden?

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

strategie Klant & Natuur

T art.5.1-2e

M art.5.1-2e

Plein van de Verenigde Naties 11, Zoetermeer

Postbus 756, 2700 AT Zoetermeer

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@pzh.nl]
Verzonden: dinsdag 24 september 2013 13:22
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e@Noord-Holland.nl
<mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl>); art.5.1-2e (art.5.1-2e@odh.nl
<mailto:art.5.1-2e@odh.nl>)
Onderwerp: pompstation Langeveld

Hallo art.5.1-2e

Ik heb vanmorgen art.5.1-2e gesproken omtrent het pompstation nav het gesprek dat ik heb gehad met art.5.1-2e van vergunningverlening.

De provincie Noord Holland moet als voortouwnemer bekijken of ze het project als nieuwe ontwikkeling willen meenemen in het beheerplan. art.5.1-2e geeft aan daarvoor eerst inzicht te willen hebben in hoe ingewikkeld dit is of hoe gemakkelijk dit is mee te nemen. In ieder geval dient vertraging in het beheerplanproces te worden voorkomen.

art.5.1-2e geeft aan dat het daarbij belangrijk is in de afweging de invloed op het gehele beheerplan te betrekken. Hoe draagt het gehele project bij aan de doelen van het beheerplan en de uitbreidingsdoelstellingen die er zijn voor

verschillende habitattypen. Naarmate dat een duidelijk meer positief verhaal is, zal een positieve beoordeling gemakkelijker zijn. Dit project is tot nu toe nog niet eerder aangekaart binnen vergunningverlening. [art.5.1-2e](#) is bereid om mee te lezen met concept teksten die in het beheerplan worden opgenomen.

[art.5.1-2e](#) Spierenburg heeft aangegeven dat Dunea al de nodige informatie beschikbaar heeft die goed gebruikt kan worden als besloten wordt om dit project als nieuwe ontwikkeling mee te nemen in het beheerplan.

De samenvattende afspraak uit alle contacten is als volgt.

[art.5.1-2e](#) Spierenburg neemt rechtstreeks contact op met [art.5.1-2e](#) om te kijken waar de mogelijkheden liggen voor opname in het beheerplan en welke info nodig is en wat door Dunea geleverd kan worden. Edit beoordeelt of het haalbaar is dit mee te nemen in het beheerplanproces.

Mocht dat het geval zijn, dan kan [art.5.1-2e](#) concept teksten beoordelen. Deze zullen worden aangeleverd aan [art.5.1-2e](#) via [art.5.1-2e](#) en mij, dus niet rechtstreeks door Dunea.

Als het niet mee kan in het beheerplanproces dan dient het vergunningtraject apart te worden doorlopen.

Ik hoop hiermee voor alle partijen heldere afspraken gemaakt te hebben voor dit moment.

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e](#)

Provincie Zuid-Holland

Afdeling Water en Groen

email [art.5.1-2e](#) pzh.nl <mailto : [art.5.1-2e](#) pzh.nl>

tel [art.5.1-2e](#)

(werkdagen ma, di en do)

--

<<https://www.dunea.nl/html/portal/logo.jpg>>
www.dunea.nl <<http://www.dunea.nl>>

--

P print dit bericht alleen als het noodzakelijk is...

Dit e-mailbericht en de daarin opgenomen informatie is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Als u dit bericht per abuis heeft ontvangen, verzoeken wij u het te vernietigen en de afzender te informeren. Bij gebruik van deze e-mail zonder een dergelijke schriftelijke toelichting wijst Dunea iedere verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid af voor de gevolgen van zulk gebruik. Het is niet toegestaan deze e-mail zonder toestemming te gebruiken, te openbaren of te kopiëren.
Dunea N.V., KvK-nummer 27122974.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

"Van: [art.5.1-2e]"
Verzonden: 2014-10-30 16:47:56+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-museum.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] PWN.NL;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] zandvoort.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] npzk.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl;
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] hetnet.nl;
[art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] ltonoord.nl;
[art.5.1-2e] velsen.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbe h [art.5.1-2e] rws.nl;
[art.5.1-2e] minez.nl; [art.5.1-2e] odwh.nl; [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl"
"CC: [art.5.1-2e] minlnv.nl; [art.5.1-2e] Velsen.nl;
[art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] portofamsterdam.nl;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] heemstede.nl;
[art.5.1-2e] tatasteel.com; [art.5.1-2e] rws.nl;
[art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] vanheescommunicatie.nl;
[art.5.1-2e] gmail.com; [art.5.1-2e] kpnplanet.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e] grontmij.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl; [art.5.1-2e] grontmij.nl;
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl"
Onderwerp: Annulering overleg Adviescommissie Natura 2000 Kennemerland-Zuid
19/11
"
Beste allen,

Op verzoek van [art.5.1-2e] wil ik u laten weten dat het overleg van de Adviescommissie Natura 2000 Kennemerland-Zuid (ook wel ACplus genoemd) op 19 november (net als het Natura 2000-deel van het overleg van het Overlegorgaan NPZK op 19 december) niet door zal gaan gezien de vertraging van de PAS. In plaats daarvan volgt een schriftelijke ronde. Bijgaand treft u een memo (inclusief bijlage 2) waarin uw schriftelijke reactie wordt gevraagd. Gelieve deze reactie uiterlijk 28 november direct naar [art.5.1-2e] te sturen (dit i.v.m. mijn afwezigheid van 17/11 tot 29/12). Bijlage 1 is via deze link <http://we.tl/0gFmqo7c79> gedurende 7 dagen te downloaden (WeTransfer).

Graag wil ik de leden van de Adviescommissie NPZK erop wijzen dat aansluitende overleg wel gewoon doorgaat (start vanwege annulering Natura 2000-deel om 09:00).

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Medewerker Beleid Natura 2000

T: [art.5.1-2e](#)
M: [art.5.1-2e](#)
E: [art.5.1-2e](#)noord-holland.nl <mailto:[art.5.1-2e](#)noord-holland.nl>

Afwezig op vrijdag

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Aan

Adviescommissie beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan

Werkgroep ecologen beheerplan Kennemerland-Zuid

2 bijlage(n): rapport Grontmij en concept inhoudsopgave beheerplan

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

art.5.1-2e@noord-holland.nl

Betreft: Rapport Grontmij: Doelen en maatregelen, en Stand van zaken

Memo

29 oktober 2014

1|3

Beste mensen,

Grontmij heeft een rapport opgesteld, waarin de uitwerking van de instandhoudingsdoelen, de knelpunten en benodigde maatregelen zijn opgenomen (zie Bijlage 1). Ik wil jullie vragen om **uiterlijk 28 november** een schriftelijke reactie op dit rapport te geven.

Plaats in het beheerplan

Dit rapport zal grotendeels worden opgenomen als tekst in het beheerplan N2000. In Bijlage 2 staat de concept inhoudsopgave van het beheerplan. Hier is aangegeven waar het rapport van Grontmij opgenomen zal worden. De inleidende teksten worden opgenomen in hoofdstuk 2 van het beheerplan.

De hoofdstukken 1 en 2 van het beheerplan zijn eerder in de adviescommissie besproken en aangepast aan het commentaar. Hoofdstuk 8 zal een samenvatting zijn van het eerder door de adviescommissie en het overlegorgaan vastgestelde rapport van Grontmij over de toetsing van het huidige gebruik.

Totstandkoming rapport en stand van zaken

Het rapport van Grontmij is tot stand gekomen in nauw overleg met de werkgroep ecologen van de grote terreinbeheerders (Waternet, PWN, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer). Zij hebben een reactie gegeven op een eerdere versie en het is op basis daarvan aangepast. In het rapport zijn enkele deel groen gearceerd. Deze delen zijn nieuw toegevoegd o.a. naar aanleiding van commentaar. Verder zijn een groot aantal tekstuele aanpassingen doorgevoerd, deze zijn niet meer zichtbaar in bijgevoegde versie.

Op 19 mei is de werkgroep van de ecologen van de grote terreinbeheerders akkoord gegaan met het pakket aan maatregelen en de daarbij behorende kosten, zoals opgenomen in de hoofdstukken 5 en 6 van het Grontmij-rapport. Wel hebben zij aangegeven de bedragen aan de krappe kant te vinden. In totaal gaat het om € 8,5 miljoen. De

provincie heeft aangegeven, dat het eventuele risico hierin bij de provincie ligt. Ook is afgesproken dat men voor kwaliteit gaat: liever minder maatregelen uitvoeren, maar wel goed (inclusief voldoende nabeheer).

Omdat er nog geen besluit is genomen over de PAS, kan ook het beheerplan nog niet worden vastgesteld. (Zie voor PAS hieronder). Vandaar het voorstel om nu een schriftelijke commentaarronde op het Grontmij-rapport te houden. Het rapport kan als gevolg van de PAS nog enigszins wijzigen. Wanneer de PAS is vastgesteld, kan het beheerplan in de adviescommissie en het overlegorgaan ter advisering worden aangeboden inclusief het definitieve maatregelenpakket met bijbehorende kosten.

PAS landelijk

Aan de totstandkoming van de landelijke PAS wordt nog gewerkt. Het gaat met name om verbetering van de juridische houdbaarheid en actualisatie van de berekeningen van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor nieuwe economische activiteiten. Ook is de kaart met de habitattypen i.o.m. het ministerie van EZ verbeterd- maar overigens nog niet voor alle Natura 2000-gebieden ook door EZ goedgekeurd. Dit betekent dat de voor de PAS opgestelde gebiedsanalyses, die ook een plek in het beheerplan moeten krijgen, op basis van deze wijzigingen moeten worden aangepast vóórdat de ontwerp PAS ter inzage gelegd wordt. Op 18 november worden in een bestuurlijk overleg tussen rijk en provincies afspraken gemaakt over de verdere planning van de PAS. Deze zal afhangen van de vorderingen die op dat moment op alle onderdelen zijn gemaakt.

PAS NH

De beschikbare middelen voor de PAS-maatregelen zullen naar verwachting niet veranderen en er zal ook naar verwachting weinig wijzigen aan de voorgestelde herstelmaatregelen, zoals opgenomen in het Grontmij-rapport.

Met de grote terreinbeheerders is het plan om samenwerkingsovereenkomsten (SOK's) af te sluiten om de PAS-maatregelen te borgen. Omdat de PAS vertraagt, vertraagt ook dit traject. De provincie wil in november/december een tweede overleg over de SOK's organiseren om de voortgang en verdere aanpak te bespreken voor alle N2000-gebieden in Noord-Holland.

Zoals in mijn memo van mei aan de AC aangegeven is voor maatregelen bij landgoedeigenaren in Kennemerland-Zuid al een bedrag van € 1 ton uit de PAS-gelden apart gereserveerd. Aan de Groenploeg van Landschap Noord-Holland is opdracht gegeven om bij kleinere terreinbeheerders, waaronder gemeenten en landgoedeigenaren PAS-

maatregelen voor te bereiden en uit te voeren in opdracht van deze partijen. Het landschap heeft contact met enkele terreinbeheerders hierover. Er zijn nog geen concrete maatregelen afgesproken.

Bijlage 2

Concept inhoudsopgave Beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid

Samenvatting

1. Inleiding.....

1.1 Achtergrond en aanleiding voor het beheerplan.....

1.2 Doel van het beheerplan.....

1.3 Uitgangspunten

1.4 Wat wordt beschermd vanuit Natura 2000?

1.5 Beschermde natuurmonumenten.....

1.6 Juridische status en vaststelling

1.7 Proces van totstandkoming

1.8 Leeswijzer

2. Beschrijving van het gebied

2.1 Algemeen.....

2.2 Functies in en om het gebied

2.2.1 Eigendomssituatie.....

2.2.2 Natuur en landschap

2.2.3 Recreatie

2.2.4 Drinkwaterwinning

2.2.5 Bescherming van de kust en waterbeheer

2.2.6 Landschap en Cultuurhistorie

2.2.7 Landbouw.....

2.2.8 Bebouwing en infrastructuur.....

2.2.9 Industrie en bedrijvigheid.....

2.3 Plannen en projecten.....

2.3.1 Bestaand beleid en regelgeving.....

2.3.2 Beheerplannen terreinbeheerders

2.3.3 Projecten

3. Doelen: beschrijving en voorkomen.....

4. Ecologische vereisten, trends en knelpunten van habitattypen en soorten.....

5. Streefbeeld

6. Maatregelen.....

7. Kosten maatregelen

Voor hoofdstuk 3 tot en met 7, zie H 3 t/m 7 rapport Grontmij

8.	Toetsing van het huidige gebruik
----	--

Hoofdstuk 8 wordt een samenvatting van het rapport Huidig gebruik van Grontmij

9.	Sociaal-economische gevolgen
----	------------------------------------

10.	Handhaving
-----	------------

11.	Monitoring
-----	------------

12.	Literatuur
-----	------------

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-11-19 15:49:57+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]@odh.nl)"
CC:
Onderwerp: Verslag gesprek Golfclub Noordwijk
"
Beste [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e]

Bijgaand voor jullie informatie nog het verslag van het gesprek dat ik heb gehad met de Golfclub Noordwijk. Niet bedoeld voor verdere verspreiding.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

M [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e]@noord-holland.nl

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: dinsdag 4 november 2014 17:39
Aan: [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e]@landschapnoordholland.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Afspraak PAS-maatregelen N2000

Beste [art.5.1-2e] en anderen,

Hierbij de afspraken van ons overleg vanochtend.

Graag hoor ik jullie reactie.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl]

Verzonden: dinsdag 21 oktober 2014 17:53

Aan: art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl

<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl> ; art.5.1-2e

art.5.1-2e

Onderwerp: Re: Afspraak PAS-maatregelen N2000

Beste art.5.1-2e

graag zien we jullie op dinsdag 4 november op 9.30 uur bij de Noordwijkse Golfclub.

Ik ga er van uit dat we één maximaal anderhalf uur nodig hebben?

De route vinden jullie via bijgaande link:

<http://classic.routenet.nl/map.asp?task=map&address=496886%5F6841810%5FRandweg%5F25+%2D+25%5F2204AL%5FNOORDWIJK+ZH%5F%5FNL%5F&street=Randweg&zipcode=2204AL&city=NOORDWIJK+ZH&country=NL&street=&zipcode=&city=&language=NL>

Er is een parkeerplaats boven bij het clubhuis. Op datzelfde niveau is een toegangsdeur die leidt naar het secretariaat.

Daar zullen jullie worden opgewacht.

Mochten er nog vragen zijn dan kan je bellen naar onze manager [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) of naar mij op mijn mobiele telefoon.

Tot 4 november

groet,

[art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)

email: [art.5.1-2e](#) xs4all.nl <mailto: [art.5.1-2e](#) xs4all.nl>

From: [art.5.1-2e](#) <mailto: [art.5.1-2e](#) Noord-Holland.nl>

Sent: Tuesday, October 21, 2014 4:59 PM

To: mailto: [art.5.1-2e](#) xs4all.nl

Cc: mail [art.5.1-2e](#))landschapnoordholland.nl
<mailto: [art.5.1-2e](#) landschapnoordholland.nl> ; [art.5.1-2e](#)
<mailto: [art.5.1-2e](#))landschapnoordholland.nl>

Subject: Afspraak PAS-maatregelen N2000

Beste [art.5.1-2e](#)

Wij kunnen op 4 november in de ochtend. Voorstel is om half tien.

Kun je nog aangeven waar we precies moeten zijn?

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e](#) / [art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [landschapnoordholland.nl]
Verzonden: dinsdag 21 oktober 2014 15:34
Aan: [art.5.1-2e](#)
CC: [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: RE: Automatisch antwoord: afspraak

Dag [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) en ik kunnen dinsdagmorgen om 09.30 uur in Noordwijk zijn.
Kun jij ons berichten waar we precies en op welk tijdstip we verwacht worden?
Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto : [art.5.1-2e](#) Noord-Holland.nl]
Verzonden: dinsdag 21 oktober 2014 11:12
Aan: [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: FW: Automatisch antwoord: afspraak

Beste [art.5.1-2e](#)

Hieronder data dat de Noordwijkse Golfclub wil overleggen over evt. maatregelen.
Zelf kan ik op alle data. Het overleg zal plaatsvinden op de Golfclub.

Kun jij aangeven wanneer jullie kunnen?

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e](#) / [art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto: [art.5.1-2e](#)xs4all.nl] <mailto:
[mailto: [art.5.1-2e](#)xs4all.nl]>
Verzonden: donderdag 16 oktober 2014 13:31
Aan: [art.5.1-2e](#)
CC: [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: Re: Automatisch antwoord: afspraak

Beste [art.5.1-2e](#)

uit je absence manager heb ik afgeleid dat ons voorstel voor 20 oktober niet haalbaar zou zijn.

Daarom hierbij nieuwe suggesties voor een datum voor onze afspraak:

dinsdag 4 november am

donderdag 6 november am

donderdag 6 november pm

Ik hoop dat één van deze momenten schikt.

Mij lijkt het begin (9.30 uur) of eind van de dag (16 uur) het best, maar ik hoor graag als een andere tijd beter is.

groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

email: [art.5.1-2e](#)xs4all.nl <mailto: [art.5.1-2e](#)xs4all.nl>

From: [art.5.1-2e](#) <mailto: [art.5.1-2e](#)Noord-Holland.nl>

Sent: Wednesday, October 15, 2014 10:29 AM

To: [art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl) <mailto:[art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl)@xs4all.nl>

Subject: Automatisch antwoord: afspraak

Ik ben afwezig tot maandag 20 oktober.

Voor spoedzaken kunt u contact opnemen met het secretariaat van de sector Natuur, Recreatie en Landschap tel.nr. 06 462 205 26.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

Aan

[art.5.1-2e](#), [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) (allen
Golfclub Noordwijk) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) (beiden Landschap NH)

Kopie aan**Uw contactpersoon**

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer 023-514 5020

art.5.1-2e@noord-holland.nl

4 november 2014

1|3

**Betreft: Afspraken gesprek PAS-maatregelen in kader Natura
2000 d.d. 4 november 2014**

Memo**Inleiding**

Doel van het gesprek is om wederzijds te verkennen of er mogelijkheden zijn om op het Golfterrein natuurherstelmaatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) uit te voeren.

[art.5.1-2e](#) licht het beheer van het Golfterrein toe en specifiek het beheer van de 'roughs'. Op het grijze duin tussen de holes is actief maaibeheer. Een grotere 'rough' wordt begraasd met ponies. In het bos vindt jaarlijks onderhoud plaats, Amerikaanse vogelkers wordt bestreden. Over het beheer wordt geadviseerd door een ecologisch adviesbureau. Onderdeel van het Plan 100 is om meer grijs duin te creëren. Er zijn pilots uitgevoerd met het neerleggen van plaggen om grijs duin tot ontwikkeling te brengen. Er is een Natuurplan 2011-2015 opgesteld, waarin meer maatregelen worden voorgesteld.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat het beheerplan Natura 2000 pas afgerond kan worden als de PAS is vastgesteld. De verwachting is dat dit naar volgend jaar gaat. De PAS wordt onderdeel van het beheerplan. Het onderdeel 'Huidig gebruik' is afgerond en staat op de website van de provincie. Het onderdeel 'Uitwerking doelen en maatregelen' is in concept bijna gereed. Het omvat de PAS-maatregelen en andere maatregelen buiten de PAS. Ca. 95% van de PAS-maatregelen zal worden uitgevoerd door de vier grote terreinbeheerders (Waternet, PWN, SBB, Natuurmonumenten). Ook met kleinere terreinbeheerders vindt overleg plaats over het nemen van maatregelen. In dit kader vindt dit gesprek plaats.

Type maatregelen

[art.5.1-2e](#) legt uit waar PAS-maatregelen aan moeten voldoen om voor een bijdrage in aanmerking te komen. Het moet gaan om maatregelen in beschermde habitattypen, met name in het grijze duin. Het moet gaan om maatregelen die de effecten van de stikstofneerslag in de komende zes jaar, tegengaan. Het gaat niet om regulier beheer,

maar eenmalige maatregelen (wel inclusief enige jaren nabeheer). Verder moet het maatregelen omvatten, die niet al gefinancierd zijn.

Mogelijke maatregelen zouden bv. kunnen zijn het verwijderen van duindoorn ten gunste van grijs duin of het verbeteren van de kwaliteit van grijs duin op een andere manier.

Door bureau Grontmij is een inschatting gemaakt van de kosten van maatregelen bij de Golfclub. Dit komt op een bedrag van € 14.000 voor de eerste beheerplanperiode van zes jaar. Het gaat dan om het aanpakken van enkele hectares grijs duin.

Traject en procedure

De provincie heeft voor maatregelen bij kleinere terreinbeheerders de Groenploeg van Landschap NH opdracht gegeven om gesprekken met deze beheerders te voeren, en evt. plannen op te stellen en uit te voeren. Dit betekent dat dit niet via subsidie gaat. Hiervoor is gekozen omdat het vaak om kleinere bedragen gaat, die dan veel administratieve rompslomp met zich mee zouden brengen zowel voor terreinbeheerder als provincie. Er is een bedrag van € 50.000 vast gereserveerd hiervoor uit de PAS-gelden van het rijk. Dit kan verhoogd worden, wanneer er meer aanvragen komen. Bij uitvoering van PAS-maatregelen is een voorwaarde dat monitoring van de effecten plaats kan vinden.

art.5.1-2e geeft aan dat de groenploegen van Landschap NH een apart onderdeel in de organisatie zijn. Zij voeren allerlei onderhoudswerkzaamheden uit in de natuur. Bij de Groenploegen worden arbeidsgehandicapten ingezet onder professionele begeleiding.

De PAS-gebiedsanalyse worden passend beoordeeld. De concrete maatregelen per terreinbeheerder moeten wel worden getoetst aan de Nb-wet. De maatregelen zouden in het kader van het beheerplan Natura 2000 getoetst kunnen worden, maar dan moet in behoorlijk detail bekend zijn wat waar wordt uitgevoerd. Het gaat bv. ook over de wijze van uitvoering. Dit is over het algemeen pas in een later stadium bekend. Een nadeel van opnemen in het beheerplan is dat bij wijziging van de uitvoering het beheerplan aangepast moet worden of alsnog het Vergunningtraject doorlopen moet worden.

Het Nb-wet vergunningtraject ziet men bij de Golfclub als een probleem gezien de ervaringen met het Plan 100. De provincie en Landschap NH bieden aan om een rol te spelen als intermediair naar andere partijen zoals de St. Duinbehoud.

De conclusie is dat in ieder geval gewacht wordt met evt. verdere plannen op de uitspraak van de Raad van State. Die wordt eind januari verwacht.

Afspraken

- Provincie stuurt de meest recente habitattypenkaart toe.
- Provincie gaat na welk onderzoek naar nauwe korfslak wordt uitgevoerd in kader monitoring Natura 2000.
- Provincie zal Golfclub informeren wanneer nieuwe stukken over het beheerplan op haar website staan. (Dit voorafgaand aan het formele inspraaktraject dat het beheerplan moet doorlopen.)
- Na de uitspraak van de Raad van State zal er opnieuw contact zijn.

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-11-26 16:06:01+00:00
Aan: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]@odh.nl)
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]@odh.nl ; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]

Vraag over opnemen beheer en onderhoud zweefvliegveld Langeveld in
beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid
"

Hallo [art.5.1-2e]

Ik heb de concept teksten voor het beheerplan Kennemerland-Zuid doorgesproken
met onze juriste, [art.5.1-2e]

Zij heeft daarbij nog een paar vragen over het opnemen van huidige activiteiten
Zweefvliegveld Langeveld:

* Vervangt het opnemen in het beheerplan hier de vergunningplicht voor
deze onderdelen?

* En werd in het rapport van Van der Goes en Groot aangegeven dat een
passende beoordeling nodig is (ik meen van niet...)?

Graag hoor ik je reactie.

Ter info:

De toetsing van gebruik en algemene beheeraspecten zijn opgenomen in Rapport
Huidig gebruik, staat op onze website
[http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Natura-2000/Gebieden/KennemerlandZuid/
Stand-van-zaken.htm](http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Natura-2000/Gebieden/KennemerlandZuid/Stand-van-zaken.htm)
<[http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Natura-2000/Gebieden/KennemerlandZuid/
Stand-van-zaken.htm](http://www.noord-holland.nl/web/Projecten/Natura-2000/Gebieden/KennemerlandZuid/Stand-van-zaken.htm)>

Hieronder de tekst die ik in een Bijlage bij het beheerplan aanvullend wil
opnemen, is in overleg met [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e] tot stand gekomen.

Bijlage 5.2 Huidig gebruik en beheer en onderhoud Zweefvliegveld Langeveld

In aanvulling op de beschrijving van het gebruik en beheer en onderhoud van het
zweefvliegveld Langeveld in Hoofdstuk 8 en in Bijlage 5.1 wordt in deze bijlage
een meer gedetailleerde beschrijving gegeven van enkele onderdelen van het
huidige gebruik (parkeren) en van het huidige beheer en onderhoud (lierpad en
opvullen konijnengaten). Het hier beschreven gebruik, en beheer en onderhoud is
vrij conform artikel.....van de Natuurbeschermingswet, omdat het geen significant
negatieve effecten heeft op de beschermde habitattypen.

Wanneer het gebruik en beheer en onderhoud wijzigen in aard en omvang, is een
vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet vereist.

Parkeren:

De huidige locaties waar wordt geparkeerd zijn in onderstaande kaart aangegeven. De intensiteit van het gebruik is als volgt. Op de plek van de stalling van de aanhangers staan gedurende het hele jaar 10 tot 20 aanhangers geparkeerd. Op de parkeerplaats voor auto's staan auto's geparkeerd als er gevlogen wordt of onderhoud verricht in de winter. Het gaat om beide weekenddagen, in het vliegseizoen de hele woensdag, in het winterseizoen de woensdagavond. Verder zo nu en dan een extra dag als er buiten de reguliere dagen om gevlogen wordt. Het aantal auto's is gemiddeld tussen de 15 en 30.

Onderhoud lierp pad en opvullen konijnengaten:

Voor het onderhoud van het lierp pad en het opvullen van konijnengaten wordt gebruik gemaakt van gebiedseigen materiaal, bv. vanuit de aanliggende Waterleidingduinen. Dit materiaal wordt opgeslagen op een deel van het terrein dat in het aanwijzingsbesluit is geëxclaveerd of op een deel waar geen habitatype voorkomt. Op onderstaande kaart is aangegeven op welke locatie opslag plaatsvindt.[MmiE(v1]

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

T art.5.1-2e

M art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

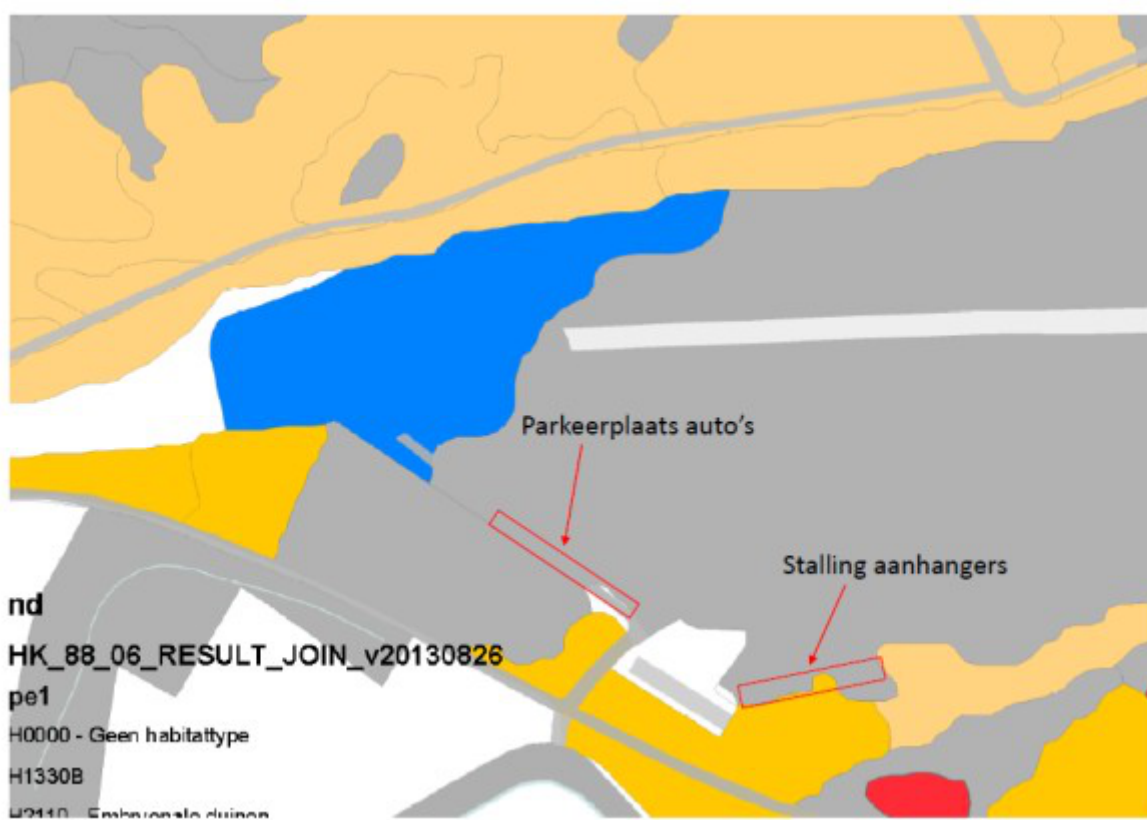
www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
art.5.1-2e noord-holland.nl

[MmiE(v1]Bij evt wijziging habitattypenkaart aanpassen.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2014-11-26 18:09:19+00:00
Aan: [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Verslag gesprek Golfclub Noordwijk
"
Beste [art.5.1-2e]

Bijgaand een printscreen van de habitattypenkaart deel Golfclub, zoals die nu bij de provincie aanwezig is. Het is volgens mij de laatste versie, maar hij is nog niet goedgekeurd door EZ.

Ter toelichting, omdat de kleuren en legenda niet heel duidelijk zijn:

Rood: geen habitatype

Geel: duindoornstruwelen (H2160)

Twee kleuren groen: grijs duin (H2130)

Blauw en fel groen: vochtige duinvalleien (H2190)

Oranje en bruin: duinbossen (H2180)

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

M [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Van: [art.5.1-2e] [mailto:[art.5.1-2e]@odh.nl]
Verzonden: donderdag 20 november 2014 15:13
Aan: [art.5.1-2e]

Onderwerp: RE: Verslag gesprek Golfclub Noordwijk

Beste [art.5.1-2e](#)

Bedankt voor de informatie.

Ik zie in het verslag staan dat jullie de meest recente habitatypekaart aan NGC zullen sturen en NGC nader zullen informeren over onderzoek naar de Nauwe korfslak. Is het mogelijk om de habitatypekaart en onderzoek Nauwe korfslak ook aan mij toe te zenden????

Indien mogelijk, alvast hartelijk dank.

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) afdeling Toetsing & Vergunningverlening

Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag

Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

T [art.5.1-2e](#)

T [art.5.1-2e](#)

E [art.5.1-2e](#) odh.nl <mailto : [art.5.1-2e](#) odh.nl>

I www.odh.nl <http://www.odh.nl/>

[art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto : [art.5.1-2e](#) Noord-Holland.nl]

Verzonden: woensdag 19 november 2014 15:50

Aan: [art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#) pzh.nl <mailto : [art.5.1-2e](#) pzh.nl>); [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: Verslag gesprek Golfclub Noordwijk

Beste [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#)

Bijgaand voor jullie informatie nog het verslag van het gesprek dat ik heb gehad met de Golfclub Noordwijk. Niet bedoeld voor verdere verspreiding.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

art.5.1-2e

art.5.1-2e

T art.5.1-2e

M art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
art.5.1-2e noord-holland.nl <<mailto:art.5.1-2e@noord-holland.nl>>

Van: art.5.1-2e
Verzonden: dinsdag 4 november 2014 17:39
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e @landschapnoordholland.nl
<<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl>> ; art.5.1-2e
art.5.1-2e
Onderwerp: RE: Afspraak PAS-maatregelen N2000

Beste art.5.1-2e en anderen,

Hierbij de afspraken van ons overleg vanochtend.
Graag hoor ik jullie reactie.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. [art.5.1-2e] / [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e] [mailto:[art.5.1-2e]xs4all.nl]

Verzonden: dinsdag 21 oktober 2014 17:53

Aan: [art.5.1-2e]

CC: [art.5.1-2e]@landschapnoordholland.nl

<mailto:[art.5.1-2e]@landschapnoordholland.nl> ; [art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Onderwerp: Re: Afspraak PAS-maatregelen N2000

Beste [art.5.1-2e]

graag zien we jullie op dinsdag 4 november op 9.30 uur bij de Noordwijkse Golfclub.

Ik ga er van uit dat we één maximaal anderhalf uur nodig hebben?

De route vinden jullie via bijgaande link:

<http://classic.routenet.nl/map.asp?task=map&address=496886%5F6841810%5FRandweg%5F25+%2D+25%5F2204AL%5FN0ORDWIJK+ZH%5F%5FNL%5F&street=Randweg&zipcode=2204AL&city=N0ORDWIJK+ZH&country=NL&street=&zipcode=&city=&language=NL>

Er is een parkeerplaats boven bij het clubhuis. Op datzelfde niveau is een toegangsdeur die leidt naar het secretariaat.

Daar zullen jullie worden opgewacht.

Mochten er nog vragen zijn dan kan je bellen naar onze manager [art.5.1-2e]

[art.5.1-2e] of naar mij op mijn mobiele telefoon.

Tot 4 november

groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

email: [art.5.1-2e]xs4all.nl <mailto:[art.5.1-2e]xs4all.nl>

From: [art.5.1-2e] <mailto:[art.5.1-2e]Noord-Holland.nl>

Sent: Tuesday, October 21, 2014 4:59 PM

To: mailto:art.5.1-2e xs4all.nl

Cc: mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl
<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl> ;
<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl>

art.5.1-2e

Subject: Afspraak PAS-maatregelen N2000

Beste art.5.1-2e

Wij kunnen op 4 november in de ochtend. Voorstel is om half tien.

Kun je nog aangeven waar we precies moeten zijn?

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl]

Verzonden: g 21 okt o 15:34

Aan: art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: Automatisch antwoord: afspraak

Dag art.5.1-2e

art.5.1-2e

en ik kunnen dinsdagmorgen om 09.30 uur in Noordwijk zijn.

Kun jij ons berichten waar we precies en op welk tijdstip we verwacht worden?

Bij voorbaat dank.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e Noord-Holland.nl]
Verzonden: dinsdag 21 oktober 2014 11:12
Aan: art.5.1-2e
Onderwerp: FW: Automatisch antwoord: afspraak

Beste art.5.1-2e

Hieronder data dat de Noordwijkse Golfclub wil overleggen over evt. maatregelen.
Zelf kan ik op alle data. Het overleg zal plaatsvinden op de Golfclub.

Kun jij aangeven wanneer jullie kunnen?

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid

Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Tel. art.5.1-2e / art.5.1-2e

Van: [art.5.1-2e] [mailto: [art.5.1-2e] xs4all.nl] <mailto: [mailto: [art.5.1-2e] xs4all.nl]>
Verzonden: donderdag 16 oktober 2014 13:31
Aan: [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: Re: Automatisch antwoord: afspraak

Beste [art.5.1-2e]

uit je absence manager heb ik afgeleid dat ons voorstel voor 20 oktober niet haalbaar zou zijn.

Daarom hierbij nieuwe suggesties voor een datum voor onze afspraak:

dinsdag 4 november am

donderdag 6 november am

donderdag 6 november pm

Ik hoop dat één van deze momenten schikt.

Mij lijkt het begin (9.30 uur) of eind van de dag (16 uur) het best, maar ik hoor graag als een andere tijd beter is.

groet,

[art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
email: [art.5.1-2e] xs4all.nl <mailto: [art.5.1-2e] xs4all.nl>

From: [art.5.1-2e] <mailto: [art.5.1-2e] Noord-Holland.nl>

Sent: Wednesday, October 15, 2014 10:29 AM

To: [art.5.1-2e] <mailto: [art.5.1-2e] xs4all.nl>

Subject: Automatisch antwoord: afspraak

Ik ben afwezig tot maandag 20 oktober.

Voor spoedzaken kunt u contact opnemen met het secretariaat van de sector Natuur, Recreatie en Landschap tel.nr. [art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2015-01-07 15:41:01+00:00
Aan: [art.5.1-2e]
"CC: ' [art.5.1-2e] ; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Habitatypekaart Noordwijkse Golfclub
"
Beste [art.5.1-2e]

Naar aanleiding van uw vraag of u evt. een zienswijze in zou moeten dienen wanneer de habitattypenkaart in uw ogen niet zou kloppen, heb ik intern overlegd.

Daar komt het volgende uit: Op basis van de Nb-wet is er geen officiële procedure voor het vaststellen van de habitattypenkaart. In dat opzicht geldt de meest actuele informatie en kan de golfclub of een andere partij inderdaad ieder moment aangeven wat er niet klopt op de kaart.

Het is dus niet nodig om hierop een zienswijze in te dienen. Verder is de situatie op dit moment dat de habitattypenkaart bij de PAS, die vanaf 10 januari de inspraak ingaat, nog niet goedgekeurd door het Ministerie van EZ en we dus niet zeker weten of hij klopt met de meest actuele informatie en beoordeling.

Hiermee hoop ik u voldoende geïnformeerd te hebben.

Wanneer [art.5.1-2e] weer terug is, zal ik contact met haar opnemen of de Golfclub nog geïnteresseerd is in evt. PAS-maatregelen. Gezien de uitspraak van de Raad van State kan ik mij voorstellen dat jullie nu andere zaken aan het hoofd hebben.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

beleidsadviseur – Natuur, Recreatie en Landschap

T [art.5.1-2e]

M [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Van: [art.5.1-2e] [mailto:[art.5.1-2e]@ziggo.nl]
Verzonden: woensdag 17 december 2014 12:07
Aan: ' [art.5.1-2e]

CC: [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: RE: Habitatypekaart Noordwijkse Golfclub

Beste [art.5.1-2e](#)

Zoals zojuist besproken hierbij de laatste versie van de habitatype kaart van het terrein van de Noordwijkse Golfclub, die we van de Provincie NH toegestuurd hebben gekregen. Naar ik van jou begriip hebben jullie voor deze kaart het GIS bestand aangemaakt en heeft de Provincie zelf de kaart gemaakt. Graag hoor ik van je op welke wijze het beste een meer gedetailleerde weergave van met name de vlakken met grijs duin gemaakt kan worden.

Verder vraag ik je om nog even de vijver met overstort te bezien, die in het verslag van het gesprek met [art.5.1-2e](#) aan de orde is geweest. Een gegraven vijver die als overstort van ons drainagesysteem fungeert kwalificeert volgens hem niet als habitatype.

Met vriendelijke groet,
[art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto:D . [art.5.1-2e](#) @landschapnoordholland.nl]

Verzonden: maandag 15 december 2014 14:43

Aan: [art.5.1-2e](#)

CC: [art.5.1-2e](#) Noord-Holland.nl <mailto : [art.5.1-2e](#) @Noord-Holland.nl> ;

[art.5.1-2e](#) @mineleni.nl <mailto : [art.5.1-2e](#) @mineleni.nl> ; [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: RE: Habitatypekaart Noordwijkse Golfclub

Beste [art.5.1-2e](#)

Wij hebben net telefonisch contact gehad. In dit mailtje schets ik beknopt wat wij hebben besproken.

Ik heb begrepen dat bij een bezwaarprocedure gebruik wordt gemaakt van habitatypekaarten (JPG of pdf) die op basis van het GIS bestand vervaardigd zijn. U geeft aan dat deze kaarten eigenlijk te grof zijn om uw verweer goed op te kunnen baseren. Mijn vermoeden is dat in deze kaarten alleen het dominante habitatype afgebeeld staat. Dit is namelijk ook eerder gebeurd. Daardoor ontstaat de indruk dat een vlak voor 100% uit dit habitatype bestaat. In werkelijkheid kan een vlak bestaan uit meer dan 6 habitatypen (waaronder code H0000=geen habitatype). Elk habitatype beslaat een bepaald percentage in dat vlak. Bij mijn weten moet al deze informatie worden gebruikt voor de onderbouwing.

Mijn advies is om of

- Alleen gebruik te maken van GIS bestanden (en informatie uit de velden HABTYPE1 t/m HABTYPE6 te gebruiken)

of

- in de JPG/pdf kaarten een juiste legenda te kiezen waarbij te zien is welke habitatypen er in elk vlak voorkomen.

Met goede GIS ervaring kan een betreffende kaart gemakkelijk worden gemaakt. Wij kunnen dat ook voor jullie doen. Hieraan zijn wel kosten verbonden. Als jullie willen dat wij dit voor jullie doen, hoor ik graag bij welke partij wij deze uren kunnen declareren.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e landschapnoordholland.nl
<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl>

Rechte Hondsboschelaan 24a, 1851 HM Heiloo

Postbus 222, 1850 AE Heiloo

Landschap Noord-Holland

Natuur dichtbij!

www.landschapnoordholland.nl <http://www.landschapnoordholland.nl>

Van: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e@ziggo.nl>
Verzonden: maandag 15 december 2014 13:36
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e@Noord-Holland.nl <mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl>;
art.5.1-2e@mineleni.nl <mailto:art.5.1-2e@mineleni.nl>; art.5.1-2e
Onderwerp: Habitattypekaart Noordwijkse Golfclub

Beste art.5.1-2e

Op 4 november jl vond een bespreking plaats tussen vertegenwoordigers van de Noordwijkse Golfclub (NGC) en de provincie Noord-Holland om de mogelijkheden te verkennen van uitvoering van herstelmaatregelen voor beschermde habitattypen op het terrein van de NGC op basis van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Daarbij kwam onder andere aan de orde de PAS-gebiedsanalyse die door de provincie in het kader van de vaststelling van het beheerplan wordt voorbereid voor publicatie en inspraak op 10 januari 2015.

art.5.1-2e onze vaste woordvoester voor de kwesties van het beheerplan en de Natuurbeschermingswet, is tot eind januari 2015 in het buitenland en zij heeft mij gevraagd om te reageren op de laatste versie van de concept-habitattypenkaart van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, dat mede het terrein van de Noordwijkse Golfclub omvat. Deze habitattypenkaart ligt ten grondslag aan de PAS-gebiedsanalyse.

Over deze concept-kaart heeft de NGC meermalen contact gehad met vertegenwoordigers van de provincie Zuid- en Noord-Holland. Ik voeg hierbij het laatste gespreksverslag van een bespreking op 13 november 2012 met o.a. art.5.1-2e en mijzelf. Gebleken is dat de vegetatiekartering van het terrein van de NGC op basis van het rapport van Bureau Waardenburg in 2007 niet correct is uitgewerkt in de habitattypenkaart. Ik verwijs hiervoor onder meer naar de punten 2, 3 en 4, van het Gespreksverslag met art.5.1-2e en het aanvullende

rapport van Bureau Waardenburg uit 2012, met name de punten A en B1.

Kort gezegd komt de discussie hierop neer, dat de verschillende activiteiten op het terrein van de NGC (golf- en natuurbeheer) zeer kleinschalig zijn, met als gevolg dat de aanwijzing van de plaatsen, waar herstel- en verbeterwerkzaamheden aan de kwalificerende habitattypen kunnen plaatsvinden, precisiewerk oplevert. De schaal van de huidige Habitattypenkaart is te groot om de aanwezigheid van de verschillende habitattypen op het terrein nauwkeurig en in overeenstemming met de vegetatiekartering weer te geven.

Als voorbeeld noem ik de zandkweekruigte in het midden van het terrein, die op de kaart als grijs duin is ingekleurd, terwijl uit het laatste rapport van Bureau Waardenburg blijkt dat slechts een klein deel van dit terrein als habitatype kwalificeert. Deze constatering wordt onderschreven door [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#). De conclusie van de bespreking van 13 november 2012 was dan ook dat de huidige habitattypenkaart voor het terrein van de NGC op een aantal punten aangepast diende te worden.

Helaas stel ik vast dat deze aanpassing nog steeds niet in de vigerende versie van de habitattypenkaart is overgenomen. Dit doet vrezen dat ook op 1 januari 2015 nog steeds een incorrecte kaart wordt gepubliceerd, terwijl alle partijen het er over eens zijn dat de kaart niet juist is.

Om zinloze procedures te voorkomen (de indiening van een zienswijze door de NGC) zou het aanbeveling verdienen de concept-habitattypenkaart alsnog aan te passen, voordat de kaart in de inspraak gaat. Een praktische oplossing zou kunnen zijn dat de kaart wordt gepubliceerd met het terrein van de NGC aangegeven als 'witte vlek' en dat de kaart, wat betreft het terrein van de NGC, een apart inspraaktraject volgt.

Gaarne verneem ik je reactie,

Met vriendelijke groet

[art.5.1-2e](#)

Voorzitter baancommissie

Noordwijkse Golfclub

Tel: [art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

"Van: [art.5.1-2e]"
Verzonden: 2015-02-12 11:59:59+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]@ [art.5.1-2e]vermeulen-museum.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e]ivn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]PWN.NL;
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e]haarlem.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]zandvoort.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]NP-Zuidkennemerland.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]pwn.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]bloemendaal.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]hetnet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]recron.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rijnland.net;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]ltonoord.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]velsen.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rws.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]minez.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]waternet.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]minez.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]pwn.nl"
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]portofamsterdam.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rijnland.net;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rijnland.net; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]heemstede.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]tatasteel.com; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rws.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]vanheescommunicatie.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]gmail.com;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]kpnplanet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]zhl.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]waternet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]pwn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]grontmij.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]landschapnoordholland.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]Natuurmonumenten.nl"
Onderwerp: Agenda en stukken overleg adviescommissie Natura 2000
Kennemerland-Zuid
"
Beste allen,

Bijgaand stuur ik u de agenda en bijbehorende stukken voor het overleg van de adviescommissie Natura 2000 Kennemerland-Zuid komende woensdag 18 februari (09:00-10:00) in bezoekerscentrum de Kennemerduinen.

Heeft u nog niet laten weten of u wel of niet aanwezig zult zijn, dan hoop ik dat u alsnog het vergaderverzoek wilt accepteren dan wel weigeren.

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

M [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl>>

[art.5.1-2e]noord-holland.nl <[mailto : \[art.5.1-2e\]noord-holland.nl](mailto:[art.5.1-2e]noord-holland.nl)>

Afwezig op vrijdag

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Wees scherp en stem!

18 maart 2015 verkiezingen Provinciale Staten

www.noord-holland.nl/Statenverkiezingen

"

Naam overleg Ambtelijke adviescommissie beheerplan Natura 2000

Locatie Bezoekerscentrum De Kennemerduinen, Filmzaal

Datum 18 februari 2015

Tijdstip begin: 09.00 eind: 10.00

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1](#)@noord-holland.nl

Agenda

1|1

Agendapunten

1. **Opening en mededelingen**
2. **Toelichting stand van zaken beheerplan en PAS** (mondeling en bijlagen 1 en 2)
3. **Bespreken samenwerking rond PAS-maatregelen** (mondeling)
4. **Afspraken**
5. **Rondvraag en sluiting**

Bijlagen:

- 1: Inhoudsopgave beheerplan en stand
- 2: Tabel Maatregelen en kosten

Bijlage 1

Concept inhoudsopgave Beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid

Samenvatting	
1. Inleiding	
1.1 <i>Achtergrond en aanleiding voor het beheerplan</i>	
1.2 <i>Doel van het beheerplan</i>	
1.3 <i>Uitgangspunten</i>	
1.4 <i>Wat wordt beschermd vanuit Natura 2000?</i>	
1.5 <i>Beschermde natuurmonumenten</i>	
1.6 <i>Juridische status en vaststelling</i>	
1.7 <i>Proces van totstandkoming</i>	
1.8 <i>Leeswijzer</i>	
2. Beschrijving van het gebied	
2.1 <i>Algemeen</i>	
2.2 <i>Functies in en om het gebied</i>	
2.2.1 Eigendomssituatie	
2.2.2 Natuur en landschap	
2.2.3 Recreatie	
2.2.4 Drinkwaterwinning	
2.2.5 Bescherming van de kust en waterbeheer	
2.2.6 Landschap en Cultuurhistorie	
2.2.7 Landbouw	
2.2.8 Bebouwing en infrastructuur	
2.2.9 Industrie en bedrijvigheid	
2.3 <i>Plannen en projecten</i>	
2.3.1 Bestaand beleid en regelgeving	
2.3.2 Beheerplannen terreinbeheerders	
2.3.3 Projecten	
3. Doelen: beschrijving en voorkomen	
4. Ecologische vereisten, trends en knelpunten van habitattypen en soorten	
5. Streefbeeld	
6. Maatregelen	
7. Kosten maatregelen	

Hoofdstuk 3 tot en met 7: Rapport Grontmij: Uitwerking van doelen en maatregelen

8. Toetsing van het huidige gebruik

Hoofdstuk 8 wordt een samenvatting van het rapport Huidig gebruik van Grontmij

9. Sociaal-economische gevolgen

10. Handhaving

11. Monitoring

12. Literatuur

Bijlagen

1. Betrokken partijen

2. Kaarten gebied

3. Bijlagen bij Hoofdstukken 3 tot en met 7:

3.1 Morfologie, hydrologie en historie van het duingebied

3.2 Overzicht typische soorten

3.3 Overzicht ecologische vereisten

3.4 xxxxxxxx

3.5 xxxxxxxxx

3.6 xxxxxxxxxxxx.

4. PAS-gebiedsanalyse

5. Toetsing van het huidige gebruik

5.1 Rapport Grontmij 'Huidig gebruik' met bijlagentabellen

5.2 Gebruik en beheer en onderhoud zweefvliegveld

6. Begrippenlijst

Maatregelen en kosten N2000 Kennemerland-Zuid
Febr. 2015

Natuurmonumenten

Habittatype	Maatregelen NM				incl Vat	incl onv.
		Totaal ha	BP1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,50%
H2120						
	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	4,3	1,4	8.560	9.844	10.582
	verwijderen exoten zeereep	1,0	0,3	4.000	4.600	4.945
	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	8	2,7	22.251	25.588	27.507
	plaggen zeereep (vergrassing)	3,0	1,0	8.200	9.430	10.137
H2130A						
	verwijderen duindoorn buitenduyn (tot 25%)	52,4	17,5	123.211	141.692	152.319
	verwijderen exoten buitenduyn	5,0	1,7	21.750	25.013	26.888
	aanleg stuifkuilen	109	36,3	206.213	237.145	254.931
	plaggen vergrassing buitenduyn 5%	2,0	0,7	6.167	7.092	7.624
H2130B						
	verwijderen exoten middenduyn	50,0	16,7	217.500	250.125	268.884
	plaggen middenduyn 5%	5,0	1,7	15.417	17.729	19.059
	aanleg stuifkuilen	12	4,0	22.702	26.108	28.066
H2160						
	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduyn 20% netto	12,0	4,0	24.000	27.600	29.670
H2180A+B+C						
	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	100,0	33,3	530.000	609.500	655.213
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	3,0	1,0	15.900	18.285	19.656
H2190A						
	wegvangen karpers + verondieping	2,0				
Totaal				1.225.870	1.409.751	1.515.482
Monitoring 4%						60.619
Totaal totaal						1.576.102

PWN

Habittatype	Maatregelen	PWN			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%
H2120						
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	9,0	3,0	18.000	20.700	22.253
	verwijderen exoten zeereep	1,0	0,3	4.000	4.600	4.945
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	7	2,3	19.469	22.390	24.069
	plaggen zeereep (vergrassing)	5,0	1,7	13.667	15.717	16.895
H2130A						
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	88,0	29,3	206.894	237.928	255.773
	verwijderen exoten buitenduin	3,0	1,0	13.050	15.008	16.133
	verwijderen naaldbos	5,0				
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	257	85,7	486.210	559.141	601.077
	plaggen vergrassing buitenduin 5%	16,0	5,3	49.333	56.733	60.988
	drukbegrazing	139,0	139,0	27.800	31.970	34.368
H2130B						
Oppervlakte	verwijderen exoten middenduin	8,0	2,7	34.800	40.020	43.022
	verwijderen naaldbos middenduin	0,0	0,0			
Kwaliteit	plaggen middenduin 5%	16,0	5,3	49.333	56.733	60.988
	aanleg stuifkuilen	74	24,7	139.998	160.998	173.073
H2160						
Oppervlakte	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	30,0	10,0	60.000	69.000	74.175
H2180A+B+C						
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	22,0	7,3	116.600	134.090	144.147
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	0,2	0,1	1.060	1.219	1.310
	drukbegrazing	100,0	100,0	20.000	23.000	24.725
H2190A						
Kwaliteit	wegvangen karpers + verondieping	0,5				
Totaal				1.260.215	1.449.247	1.557.940
Monitoring 4%						62.318
Totaal totaal						1.620.258

Waternet

Habittatype	Maatregelen Waternet	WN-NH			incl VAT	incl. onv	WN-ZH			incl VAT	incl. onv	NH+ZH
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%	totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%	totaal
H2120												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	2,3	0,8	4.680	5.382	5.786	1,6	0,5	3.120	3.588	3.857	9.643
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)	11	3,6	30.038	34.544	37.135	7	2,4	20.026	23.029	24.757	61.892
	plaggen zeereep (vergrassing)	6,0	2,0	16.400	18.860	20.275	4,0	1,3	10.933	12.573	13.516	33.791
H2130A												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	39,3	13,1	92.449	106.316	114.290	16,9	5,6	39.621	45.564	48.981	163.272
	verwijderen exoten buitenduin	3,5	1,2	15.225	17.509	18.822	1,5	0,5	6.525	7.504	8.067	26.888
	verwijderen naaldbos	1,4					0,6					
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	161	53,7	304.591	350.279	376.550	69	23,0	130.539	150.120	161.379	537.929
	plaggen vergrassing buitenduin 5%	7,0	2,3	21.583	24.821	26.682	3,0	1,0	9.250	10.638	11.435	38.118
H2130B												
Oppervlakte	verwijderen exoten middenduin	10,0	3,3	43.500	50.025	53.777	10,0	3,3	43.500	50.025	53.777	107.554
	verwijderen naaldbos middenduin	10,0					10,0					
Kwaliteit	plaggen middenduin 5%	20,0	6,7	61.667	70.917	76.235	20,0	6,7	61.667	70.917	76.235	152.471
	aanleg stuifkuilen	111	37,0	209.997	241.497	259.609	111	37,0	209.997	241.497	259.609	519.218
	drukbegrazing	100	33,3	6.667	7.667	8.242	100	33,3	6.667	7.667	8.242	16.483
H2150												
Oppervlakte	verwijderen opslag bruto						5,0	1,7	10.000	11.500	12.363	12.363
Kwaliteit	spragelen						5,0	1,7	4.500	5.175	5.563	5.563
H2160												
Oppervlakte	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	57,0	19,0	114.000	131.100	140.933	38,0	12,7	76.000	87.400	93.955	234.888
Kwaliteit	verwijderen verbraming	12,0	4,0	24.000	27.600	29.670	8,0	2,7	16.000	18.400	19.780	49.450
H2180A+B+C	overschrijding kdw											
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	14,0	4,7	74.200	85.330	91.730	6,0	2,0	31.800	36.570	39.313	131.043
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	39,6	13,2	209.986	241.484	259.595	17,0	5,7	89.994	103.493	111.255	370.850
H2190A												
	aanvullend maaibeheer	20,0	6,7	44.667	51.367	55.219						55.219
H2190B+C												
Kwaliteit	verwijderen exoten/opslag combi met C	3,5	1,2	10.500	12.075	12.981	1,5	0,5	4.500	5.175	5.563	18.544
	verwijderen naaldbos	1,4					0,6					

Habittatype	Maatregelen Waternet	WN-NH			incl VAT	incl. onv	WN-ZH			incl VAT	incl. onv	NH+ZH
		totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten €			totaal ha	BP1 ha	BP1 kosten €			
					15%	7,50%				15%	7,50%	totaal
H2190D												
Kwaliteit	maaien	2,0	2,0	13.400	15.410	16.566						16.566
Totaal	Totaal			1.297.549	1.492.182	1.604.096			774.638	890.834	957.647	2.561.742
Monitoring 4%						64.164					38.306	102.470
Totaal totaal						1.668.259					995.952	2.664.212

Staatsbosbeheer

Habittatype	Maatregelen	SBB-NH			incl VAT		incl onv		SBB-ZH			incl VAT		incl onv		NH+ZH	
		totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%			totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%			Bp1 kosten €	
H2120																	
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)								20,0	6,7	40.000	46.000	49.450			49.450	
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen zeereep (aantal)								13	4,3	36.157	41.581	44.700			44.700	
H2130A	overschrijding kdw																
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	3,7	1,2	8.742	10.053	10.807			33,5	11,2	78.678	90.480	97.266			108.073	
	verwijderen exoten buitenduin								1,0	0,3	4.350	5.003	5.378			5.378	
	verwijderen bosjes buitenduin	1,3	0,4	3.055	3.513	3.777			11,7	3,9	27.495	31.619	33.991			37.767	
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	13	4,2	24.027	27.631	29.703			114,3	38,1	216.240	248.676	267.327			297.030	
	plaggen vergrassing buitenduin 5%	0,5	0,2	1.542	1.773	1.906			4,5	1,5	13.875	15.956	17.153			19.059	
	drukbegrazing								10,0	10,0	2.000	2.300	2.473			2.473	
H2130B																	
Kwaliteit	plaggen middenduin 5%	2,5	0,8	7.708	8.865	9.529			2,5	0,8	7.708	8.865	9.529			19.059	
	aanleg stuifkuilen	3	0,8	4.730	5.439	5.847			3	0,8	4.730	5.439	5.847			11.694	
	drukbegrazing	21	7,0	1.400	1.610	1.731										1.731	
H2180A+B+C	overschrijding kdw																
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	6,3	2,1	33.390	38.399	41.278			0,7	0,2	3.710	4.267	4.586			45.865	
	verwijderen exoten netto strandwallen combi met C 20%	4,3	1,4	22.896	26.330	28.305			0,5	0,2	2.544	2.926	3.145			31.450	
Totaal				107.489	123.613	132.884					437.488	503.111	540.844			673.728	
Monitoring 4%						5.315							21.634			26.949	
Totaal totaal						138.199							562.478			700.677	

Landschap Noord-Holland

Habittatype	Maatregelen	LNH			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,50%
H2180A+B+C						
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	2,0	0,7	10.600	12.190	13.104
Totaal				10.600	12.190	13.104
Monitoring 4%						524
Totaal totaal						13.628

Zuid Hollands Landschap

Habittatype	Maatregelen	ZHL			incl VAT	incl onv
		totaal ha	BP1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,50%
H2130A						
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	7	2,3	13.243	15.230	16.372
H2130B						
	aanleg stuifkuilen	5	1,7	9.459	10.878	11.694
H2180A+B+C						
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	1,4	0,5	7.420	8.533	9.173
Totaal				30.122	34.641	37.239
Monitoring 4%						1.490
Totaal totaal						38.728

Gemeenten en andere organisaties

Habittatype	Maatregelen	gem-NH			incl VAT	incl onv	gem-ZH			incl VAT	incl onv	NH+ZH
		totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	Bp1 kosten
H2120												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	2,5	0,8	5.000	5.750	6.181						
H2130A												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	6,0	2,0	14.100	16.215	17.431						
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen	15	5,0	28.378	32.635	35.082	10	3,3	18.919	21.756	23.388	58.471
H2180A+B+C												
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	9,0	3,0	47.700	54.855	58.969	1,0	0,3	5.300	6.095	6.552	65.521
Totaal				95.178	109.455	117.664					29.940	147.604
Monitoring 4%						4.707					1.198	5.904
Totaal totaal						122.370					31.138	153.508

Overig (particulieren)

Habittatype	Maatregelen	overig NH			incl VAT	incl onv	overig ZH			incl VAT	incl onv	NH+ZH
		totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	totaal ha	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	totaal
H2180A+B+C												
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	36,5	12,2	193.450	222.468	239.153	1,5	0,5	7.950	9.143	9.828	248.981
Totaal						239.153					9.828	248.981
Monitoring 4%						9.566					393	9.959
Totaal totaal						248.719					10.221	258.940

"Van: [art.5.1-2e]"
Verzonden: 2015-03-05 17:44:35+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]@ [art.5.1-2e]vermeulen-museum.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e])ivn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] PWN.NL;
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]haarlem.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]zandvoort.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]NP-Zuidkennemerland.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]pwn.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]bloemendaal.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]hetnet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]recron.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rijnland.net;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]ltonoord.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]velsen.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rws.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]minez.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]odwh.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]waternet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]noordwijkerhout.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]minez.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]pwn.nl"
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]portofamsterdam.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rijnland.net;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rijnland.net; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]heemstede.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]tatasteel.com; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]rws.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]vanheescommunicatie.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]gmail.com;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]kpnplanet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]zhl.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]waternet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]pwn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]grontmij.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]landschapnoordholland.nl"
Onderwerp: Notulen Natura 2000-deel overleg adviescommissie 18 februari
"
Beste allen,

Bijgaand treft u de notulen van het Natura 2000-deel van het overleg van de adviescommissie dat op 18 februari plaatsvond. Ik stuur u tevens de presentatie die [art.5.1-2e] die ochtend hield.

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

M [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl>/>

[art.5.1-2e]noord-holland.nl <[mailto : \[art.5.1-2e\]noord-holland.nl](mailto:[art.5.1-2e]noord-holland.nl)>

Afwezig op vrijdag

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Wees scherp en stem!

18 maart 2015 verkiezingen Provinciale Staten
www.noord-holland.nl/Statenverkiezingen
"

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

1. Opening en mededelingen

art.5.1-2e art.5.1-2e (voorzitter, art.5.1-2e) opent de vergadering om 09:04 en heet iedereen welkom. art.5.1-2e geeft een toelichting.

2. Toelichting stand van zaken beheerplan en PAS

Met name vanwege de vertraging van de PAS is het lang geleden dat de AC voor het onderwerp Natura 2000 bijeen is gekomen. Er zijn in die tijd diverse overleggen geweest over PAS-maatregelen met de terreinbeheerders. art.5.1-2e stelt art.5.1-2e van de LTO voor aan de AC.

Grontmij heeft het rapport over de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen en de maatregelen vorig jaar opgeleverd. Dit is besproken in de ecologenwerkgroep en voorgelegd aan de AC. art.5.1-2e heeft aan recentelijk de laatste reacties op de opmerkingen van de AC-leden te hebben verzonden. Grontmij wacht nog even met het aanpassen en opleveren van het rapport omdat er nog punten blijven opduiken. Het rapport bestaand gebruik is al anderhalf jaar gereed en zal geactualiseerd worden. Er wordt een monitoringsplan opgesteld voor alle Natura 2000-gebieden tezamen, waarin ook de PAS wordt gemonitord. art.5.1-2e van de provincie is hiervoor verantwoordelijk. In het beheerplan komt een algemeen hoofdstuk over monitoring.

art.5.1-2e streeft ernaar om voor de zomer een compleet concept naar de AC te kunnen, maar vraagt de leden gezien de drukte rondom de PAS haar daar niet op vast te pinnen. Na de zomer zal het ontwerp door GS worden vastgesteld, waarop het inspraaktraject begint. Hiervoor zal er nog een informatieavond plaatsvinden.

De PAS ligt tot 20 februari ter inzage, waarna de zienswijzen worden verwerkt. Er zijn al diverse zienswijze binnengekomen. Half april moet GS instemmen met de PAS. Er zullen hierna nog praktische aanpassingen plaatsvinden (de habitatkaarten moeten nog worden goedgekeurd en Aerius wordt nog aangepast). De inwerkingtreding zal rond de zomer plaatsvinden.

Met TBO's is PNH bezig met de PAS-maatregelen. De SOK-en moeten worden getekend voordat de PAS in werking treedt. Bij instemming van GS half april moet PNH in ieder geval wel zekerheid hebben of de TBO's zullen gaan tekenen. Het later tekenen van de SOK-en geeft PNH meer ruimte.

art.5.1-2e vraagt waarom PNH nog ruimte nodig heeft.

art.5.1-2e antwoordt dat de er meer overleg nodig is n.a.v. de zienswijze van Natuurmonumenten en onderwerpen als haalbaarheid, flexibiliteit en consequenties voor het niet (op tijd) realiseren van maatregelen.

De SOK is een borging die economische activiteiten mogelijk maakt door het vrijgeven van ontwikkelingsruimte. De SOK-en zullen door de landsadvocaat worden gecontroleerd.

art.5.1-2e vraagt waar het aan ligt dat er nog steeds geen definitieve habitatkaarten zijn.

art.5.1-2e antwoordt dat art.5.1-2e (EZ) voor heel Nederland de habitatkaarten moet controleren. Dit heeft heel lang geduurd en moet vervolgens door LNH verwerkt worden. Dit leidt tevens weer voor aanpassingen door Grontmij.

Aanwezig

art.5.1-2e art.5.1-2e
(Waternet), art.5.1-2e
art.5.1-2e Rijnland), art.5.1-2e
art.5.1-2e IVN), art.5.1-2e
art.5.1-2e (PWN), art.5.1-2e
(PNH/NPZK), art.5.1-2e art.5.1-2e
(LTO), art.5.1-2e
(PNH), art.5.1-2e art.5.1-2e
(voorzitter, PWN), art.5.1-2e
art.5.1-2e (Gem. Bloemendaal),
art.5.1-2e art.5.1-2e (NM),
art.5.1-2e Stichting Zuid-
Kennemerland Natuurlijk),

Afwezig

art.5.1-2e Gem.
Velsen), art.5.1-2e
(art.5.1-2e Vermeulen museum),
art.5.1-2e art.5.1-2e
(Gem. Noordwijk), art.5.1-2e art.5.1-2e
art.5.1-2e Recron), art.5.1-2e
art.5.1-2e Gem.
Noordwijkerhout), art.5.1-2e
art.5.1-2e Stichting
Duinbehoud), art.5.1-2e
art.5.1-2e Gem.
Zandvoort), art.5.1-2e
(PZH), art.5.1-2e art.5.1-2e (Min.
EZ), art.5.1-2e
(RWS)

Notulist

art.5.1-2e (PNH)

Bijlage

Presentatie Stand beheerplan
en PAS
Kennemerland-Zuid

art.5.1-2e vraagt wat precies de ontwikkelingsruimte is als er geen veranderingen plaatsvinden aan de bron. art.5.1-2e geeft aan dat er maar 30 mol ontwikkelingsruimte is in dit gebied dat per beheerplanperiode wordt vrijgegeven. Jaarlijks wordt met Aerius gemonitord welke bronnen er bij komen. art.5.1-2e vraagt of ze het goed begrepen heeft dat als er meer depositie wordt uitgestoten, er minder ontwikkelingsruimte is. art.5.1-2e beaamt dit: als uit de PAS monitoring blijkt dat de prognoses voor de daling van de depositie niet kloppen, kan dit tussentijds leiden tot neerwaartse bijstelling van de depositieruimte waardoor er minder ontwikkelingsruimte beschikbaar kan worden gesteld.

3. Bespreken samenwerking rond PAS-maatregelen

Per Natura 2000-gebied komt er een SOK met alle betrokken TBO's die PAS-maatregelen gaan uitvoeren. 26 januari heeft een tweede overleg plaatsgevonden. Op 17 februari is de laatste versie van SOK en de subsidieregeling toegestuurd naar de desbetreffende partijen.

Aangepast in de SOK zijn dat 'verplichting' iets zwakker geformuleerd is, en dat indien een maatregel niet uitvoerbaar blijkt dit in overleg vervangen mag worden door een alternatief.

Daarnaast is een overzicht gemaakt van mogelijk benodigde vergunningen. De projectleiders zullen alle maatregelen opnemen in het beheerplan en de manier waarop deze maatregelen worden uitgevoerd zo goed mogelijk beschrijven en toetsen zodat er geen NB-wetvergunning nodig is.

art.5.1-2e geeft aan dat als in het Bestemmingsplan Landelijk gebied staat dat als er al vergunningen zijn activiteiten mogen worden uitgevoerd volgens deze verleende vergunning.

art.5.1-2e geeft aan dat er een overleg plaats zal vinden tussen Rijnland en andere beheerders om de concrete uitwerking van stuifkuilen in de zeereep te bespreken.

art.5.1-2e art.5.1-2e vraagt naar hoe het zit met de archeologische waarden. IS antwoordt dat dit een zaak is voor gemeenten. Archeologische monumenten valt onder verantwoordelijkheid van de provincie.

Half april moet duidelijk zijn of de betrokken TBO's de SOK zullen ondertekenen. Staatsbosbeheer heeft aangegeven geen zienswijze in te dienen en vertrouwt er op dat zij hier in overleg met de provincie uit zullen komen, aldus art.5.1-2e art.5.1-2e geeft aan dat er op verzoek van de TBO's een bureau ingehuurd kan worden om de maatregelen verder uit te werken. Ook de TBO's kunnen hier al vast aan beginnen. art.5.1-2e meldt dat voor deze voorbereiding subsidie kan worden aangevraagd ook nadat de voorbereidende werkzaamheden al zijn begonnen of afgerond.

art.5.1-2e dat weten dat Natuurmonumenten van mening is dat de provincie de communicatie m.b.t. de PAS moet trekken en zal daarom een communicatie

bijeenkomst organiseren. [art.5.1-2a](#) [art.5.1-2e](#) geeft aan dat er veel emotionele weerstand is en er steeds meer klachten komen van het publiek. Hij is het daarom eens om hier gezamenlijk mee in op te trekken. [art.5.1-2e](#) stelt dat een goede uitleg (het 'duinverhaal') zal leiden tot begrip en medestand en benadrukt het belang dit nu al uit te leggen en dit niet pas te doen op het moment dat de maatregelen worden uitgevoerd.

4. Afspraken

Voor de vergadering van het Overlegorgaan van het NPZK op 13 maart zal er geen Natura 2000-overleg plaatsvinden. [art.5.1-2e](#) vraagt de aanwezigen of zij het nodig achten een apart overleg te organiseren. In overleg met de aanwezigen wordt besloten om een korte presentatie te geven tijdens het OO en een toelichting per mail te sturen.

[art.5.1-2e](#) zou graag zien dat door de presentatie de bestuurders zich bewust worden van de impact van de geldstroom, dit is meer aan subsidie dan het jaarlijkse beheerbudget. Dit brengt intern een hele andere gespreksstof op gang. Om hierop voorbereid te zijn verzoekt [art.5.1-2e](#) dan ook goed te vertellen dat dit echt extra is en niet in plaats van en het geld niet voor andere doeleinden gebruikt kan worden. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat het jaarlijks gecontroleerd zal worden op de financiën m.b.t. de PAS.

IS geeft aan dat de gemeenteraden adviesrecht hebben over het uiteindelijke beheerplan en vraagt wanneer dit zal zijn. [art.5.1-3a](#) antwoordt dat dit naar verwachting na de zomer zal zijn. Het beheerplan zal nog voor vaststelling van het ontwerp in GS voor advies worden voorgelegd aan de BenW's. De reacties zullen (eventueel) worden verwerkt en tot het ontwerp leiden dat door GS vastgesteld wordt. IS benadrukt dat er twee maanden nodig zijn om een agendapunt te kunnen inbrengen in de raad van de gemeente Bloemendaal.

[art.5.1-2e](#) vraagt wanneer de PAS in werking treedt [art.5.1-2e](#) antwoordt dat dit rond de zomer zal zijn. [art.5.1-2e](#) vraagt of de maatregelen kunnen beginnen zodra de PAS in werking treedt. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat de SOK getekend moet zijn, de uitvoeringsregeling vastgesteld en de subsidie aangevraagd moet zijn.

5. Rondvraag en sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering (9:36).

Stand beheerplan en PAS Kennemerland-Zuid

AC 18 febr. 2015

Onderdelen beheerplan

- H1 en 2 gereed
- H3 t/m/ 7: Uitwerking instandhoudingsdoelen en maatregelen: vrijwel gereed, PAS verwerken
- H8: Rapport Huidig gebruik gereed en akkoord AC en OO. H8 samenvatting. Beperkte actualisatie
- H9-11: interne concepten. Voor HH en Monitoring komen aparte werkplannen, geen onderdeel beheerplan

In volgende AC Concept beheerplan in zijn geheel

Planning beheerplan

- In volgende AC en OO Concept
- Na zomer ontwerp
- Najaar: informatiebijeenkomst en ter inzage legging
- 1^e helft 2016: verwerken zienswijzen en vaststelling

Planning PAS:

- Ter inzage tot 20 febr.
- Half april GS-besluit
- Inwerkingtreding rond de zomer
- Daarvóór Samenwerkingsovereenkomsten tekenen tussen TBO's en provincie: borging
- Komende maanden nog correcties Aerius en habitattypenkaart

Stand SOK'en NH

- 26 art.5.1-2e. Concept SOK'en besproken TBO's
- Aanpassingen:
 - TBO's "verantwoordelijk" niet "verplicht"
 - Flexibiliteit in maatregelen en uitvoering
 - Provincie "helpt" in vergunningentraject
- Opstellen subsidieregeling

Ter bespreking

- Rol provincie in voorbereiden/uitwerken PAS-maatregelen?
- Afstemming vergunningverlening maatregelen
- Communicatie
- Informeren OO?
-

"Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2015-03-16 17:24:13+00:00
"Aan: art.5.1-2e art.5.1-2e
"CC: art.5.1-2e
Onderwerp: kaartje Kennemerland Zuid
"

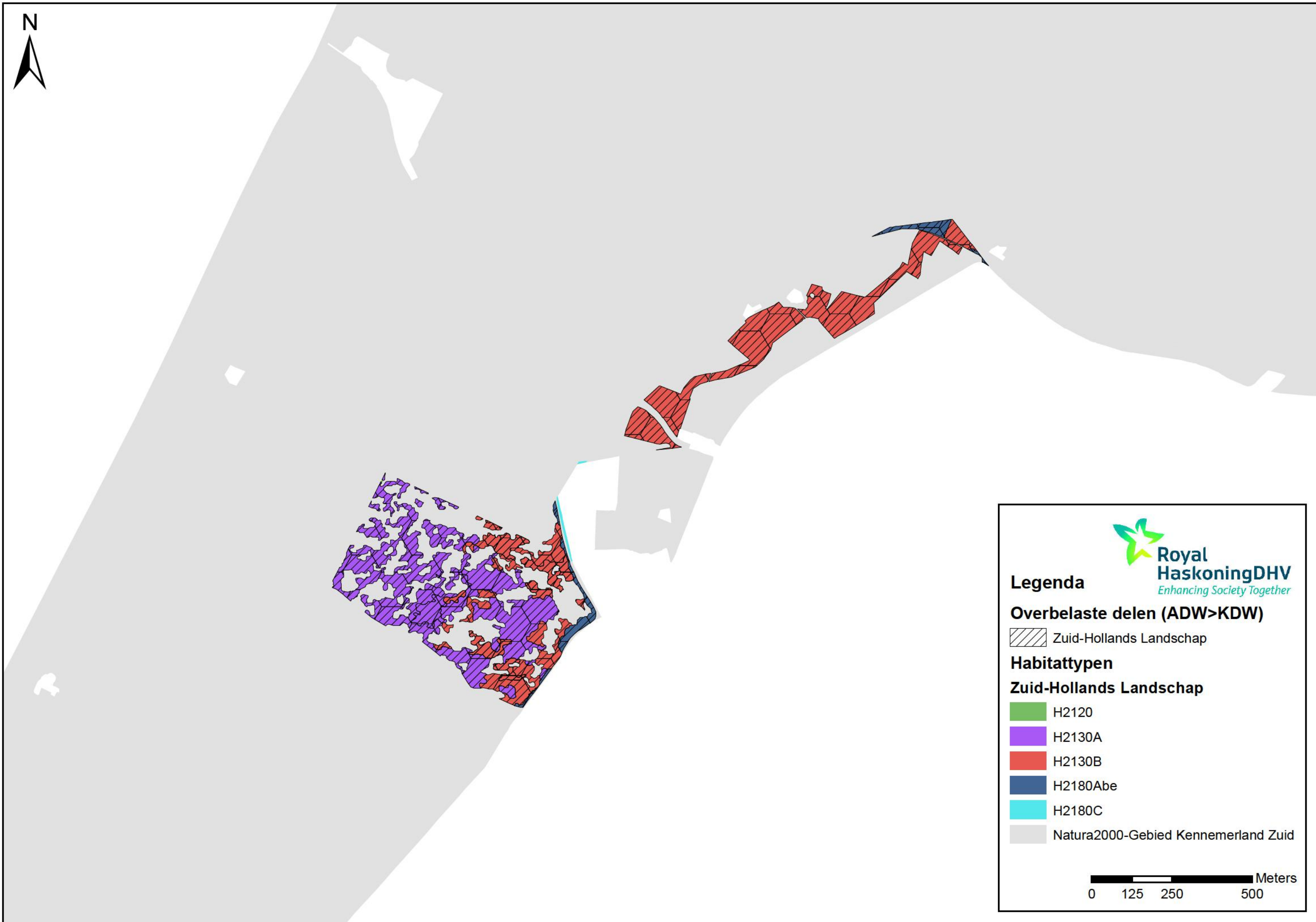
Hoi art.5.1-2e

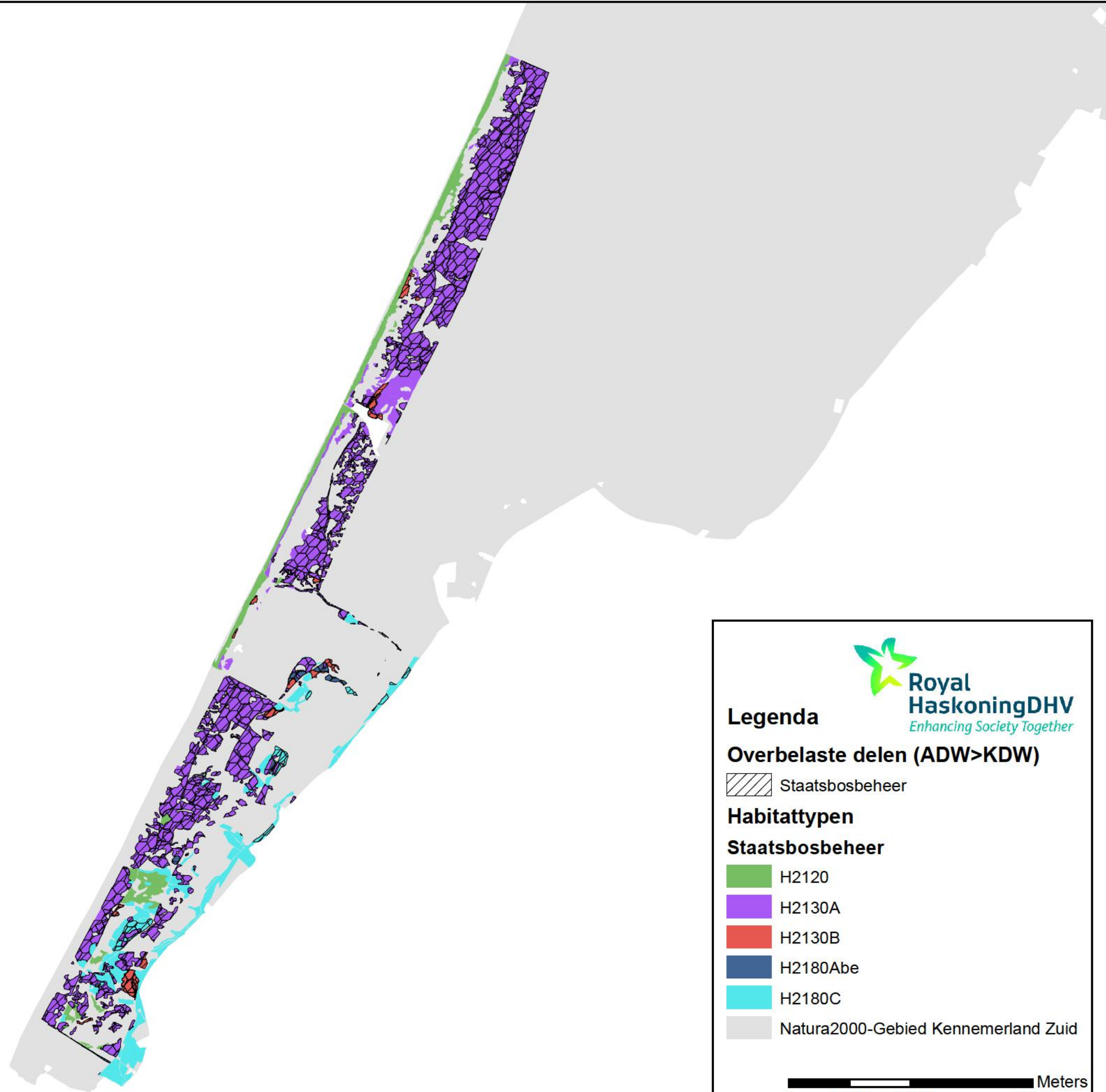
mijn collega heeft kaartjes gemaakt waarop de overbelastte en niet overbelastte habitattypen zichtbaar zijn binnen de beheergebieden van SBB en van ZHL. Dit zijn de zoekgebieden waarbinnen ze de maatregelen uit de tabel kunnen uitvoeren. 1 nuance is dat de maatregelen in H2120 niet in overbelast habitattypen hoeven te gebeuren, en de maatregelen in H2130 en (vooral) in H2180 wÅl alleen in het overbelast deel moeten worden gezocht.

Groet,

art.5.1-2e

"

Legenda

Overbelaste delen (ADW>KDW)

 Staatsbosbeheer

Habitattypen

Staatsbosbeheer

 H2120

 H2130A

 H2130B

 H2180Abe

 H2180C

 Natura2000-Gebied Kennemerland Zuid

 Meters
0 500 1,000 2,000

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2015-06-29 14:19:03+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]"
Onderwerp: RE: Verschillen tussen maatregelentabel Kennemerland-Zuid en meest recente Gebiedsanalyse
"
Hoi [art.5.1-2e]

Hier nog de stukken rond de opdrachtverlening aan Landschap Noord-Holland voor de PAS-maatregelen.

Offerteuitvraag is niet de definitieve versie. Die kon ik zo snel niet vinden.
[art.5.1-2e] zal je die nog sturen.

Offerte stuur ik via WeTransfer vanwege de grootte van het bestand.

Graag vertrouwelijk behandelen.

Ter toelichting:

Wij hebben in eerste instantie een opdracht voor € 50.000,- gegeven, omdat wij niet hoger mogen volgens onze aanbestedingsregels wanneer het buiten ons raamcontract is. De opdracht kan wel verhoogd worden tot 1 ton.

Wanneer er meer middelen nodig blijken te zijn, kunnen we een nieuwe opdracht uitzetten, aan LNH of aan een partij binnen ons raamcontract.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

M [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: vrijdag 26 juni 2015 10:30
Aan: [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e] 'mailto:[art.5.1-2e].[art.5.1-2e]@rhdhv.com'; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]@pzh.nl); [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e]@staatsbosbeheer.nl)
Onderwerp: RE: Verschillen tussen maatregelentabel Kennemerland-Zuid en meest recente Gebiedsanalyse

Hallo [art.5.1-2e]

We hebben elkaar net gesproken. Hier ook per mail antwoord op je vragen:

* Per periode wordt in principe 1/3 deel van de maatregelen uitgevoerd. (Voor sommige maatregelen, zoals drukbegrazing is dit niet het geval.) Bijgaand de

excell tabel waarin wij alle maatregelen in hebben opgenomen, in tabblad KZ zit Kennemerland-Zuid.

* Het klopt inderdaad dat er nog 4 ha plaggen van Waternet naar SBB ZH moet. Dat staat verkeerd in de GA, maar is wel gecorrigeerd in bijgaande tabel.

* Maatregelen ZHL veranderen inderdaad niet.

* Voor de kleine terreinbeheerders zoals Golfclub, gemeente Noordwijk en zweefvliegveld hebben wij geen overeenkomst, maar hebben we opdracht gegeven aan de Groenploeg van Landschap NH om in overleg met deze beheerders de maatregelen uit te werken en uit te (laten) voeren. Ik zal je in een aparte mail de opdracht sturen. Wij hebben al overleg gehad met Golfclub en gemeente. Maatregelen moeten uitgewerkt worden. Voor Golfclub is het bv. belangrijk dat beheerplan vastgesteld is, waarmee de Nb-wet toetsing van maatregelen niet meer nodig is.

* Voor een toelichting op de kosten van de stuifkuilen verwijs ik je naar [art.5.1-2e](#) van Grontmij, zij hebben deze berekeningen gemaakt i.o.m. de TBO's (Waternet en PWN). Als de kostenberekening verder nog besproken moet worden, kan mijn collega [art.5.1-2e](#) hier ook bij betrokken worden. (Ik ben zelf vanaf 1 juli met vakantie tot 2 aug.)

* De getekende raamovereenkomst met TBO's stuur ik je volgende week, wanneer alle partijen getekend hebben.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

T [art.5.1-2e](#)

M

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl>/>
[art.5.1-2e](#) noord-holland.nl <[mailto : art.5.1-2e noord-holland.nl](mailto:art.5.1-2e@noord-holland.nl)>

Van: [art.5.1-2e](#) [[mailto : art.5.1-2e pzh.nl](mailto:art.5.1-2e@pzh.nl)]

Verzonden: woensdag 24 juni 2015 15:31

Aan: [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#) ;
'[mailto: art.5.1-2e . art.5.1-2e rhdhv.com](mailto:art.5.1-2e@rhdhv.com)'

CC: [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: FW: Verschillen tussen maatregellentabel Kennemerland-Zuid en meest recente Gebiedsanalyse

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#)

Ik ben bezig met SBB om de laatste puntjes van de overeenkomst te regelen. Wij lopen nu tegen het feit aan dat in de laatste versie van de gebiedsanalyse andere getallen en ook andere maatregelen staan dan in het oorspronkelijke rapport. (zie bijlage). Doordat deze bijlage 3 beheerperiodes bij elkaar optelt is het niet te achterhalen wat de komende periode uitgevoerd moet worden. En dat dit aansluit met de gegevens die in Aerius staan.

Verder begrijp ik dat er 4 ha plaggen van Waternet naar SBB-ZH gaat. Klopt dit.

Kan 1 van jullie het overzicht geven van welke maatregelen SBB-ZH moet

uitvoeren? Overigens hoop ik dat voor de maatregelen van ZHL geen veranderingen zijn. Met ZHL heb ik een aantal maanden geleden al een overeenkomst afgesloten, zodat ze eventueel dit jaar al kunnen beginnen.

art.5.1-2e

Afdeling Water & Groen | bureau Groen

T 070 441 81 40

art.5.1-2e pzh.nl <mailto:art.5.1-2e pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>

-Wanneer u de provincie Zuid-Holland een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 2 werkdagen een reactie en binnen twee weken een antwoord. Al uw informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Persoons- of adresgegevens worden uitsluitend gebruikt waarvoor u ze heeft verstrekt. Uw e-mailbericht wordt op een goede en veilige manier gearchiveerd.

-Vragen kunt u stellen via het contactformulier <<https://eformulieren.zuid-holland.nl/Default.aspx?scenarioID=scContact>> .

P Een duurzame gedachte: Is printen van deze mail echt nodig?

Van: art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl]

Verzonden: maandag 8 juni 2015 23:28

Aan: art.5.1-2e

Onderwerp: Verschillen tussen maatregelentabel Kennemerland-Zuid en meest recente Gebiedsanalyse

Hallo art.5.1-2e

Ik heb zeer recent de laatste versie van de Gebiedsanalyse Kennemerland-Zuid gekregen en daaruit blijkt dat de maatregelen best afwijken van de maatregelen zoals jullie ze in de maatregelentabel bij de Overeenkomst hebben gezet. Ik stuur een printje mee van de maatregelentabel van de Gebiedsanalyse (deze maatregelen gelden overigens wel voor drie bp-periodes). Waternet heeft overigens aangegeven geen Zeereep te beheren, dus hun 4 ha plaggen bij H2120 zou ook nog naar SBB-ZH moeten.

Een ander punt is dat we juist met Noord-Holland hebben afgesproken om een raamovereenkomst te sluiten omdat we oa. nog geen overeenstemming hebben over de kosten van de maatregelen. Ik realiseer me dat de overeenkomst met jullie al wel meteen over afspraken gaat mbt de kosten van de maatregelen. We hebben eea nog helemaal niet uitgewerkt, maar de gezamenlijke terreinbeheerders hebben mbt de GA Kennemerland-Zuid wel aangegeven dat de berekening van de kosten niet voldoende onderbouwd is om dat nu al te beschouwen als een uitvoeringsbegroting (vandaar ook de raamovereenkomst). De kans is daardoor reëel dat we boven de geraamde kosten uitkomen en je hebt in een eerdere reactie aangegeven dat de aangegeven bedragen het plafond zijn.

Hoe moeten we hiermee omgaan?

Groet art.5.1-2e

art.5.1-2e

Projectleider | Afdeling Projecten

Staatsbosbeheer

Naritaweg 221 | 1043 CB Amsterdam

Postbus 58174 | 1040 HD Amsterdam

M art.5.1-2e

E art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl <m art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl> |
www.staatsbosbeheer.nl <http://www.staatsbosbeheer.nl>

@twitter <https://twitter.com/staatsbosbeheer> | facebook.com/staatsbosbeheer
<http://www.facebook.com/staatsbosbeheer>

Aanwezig op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Staatsbosbeheer aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten. Staatsbosbeheer is gevestigd te Driebergen-Rijsenburg, Handelsregister nummer: 30263544.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. Staatsbosbeheer accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages. Staatsbosbeheer has its seat at Driebergen-Rijsenburg, Commercial Register number: 30263544.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Stichting Landschap Noord-Holland

art.5.1-2e

Postbus 222
1850 AE Heiloo

Commissaris van de Koning

Uw contactpersoon

art.5.1-2e

BEL/NRL

Doorkiesnummer art.5.1-2e

art.5.1-2e@noord-holland.nl

1 | 8

Betreft: Offerteaanvraag Uitvoeren natuurherstelmaatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof

Verzenddatum

Geachte art.5.1-2e

Kenmerk

xxxxxxxxxxxxx

Hierbij verzoek ik u een offerte uit te brengen voor de voorbereiding en het uitvoeren herstelmaatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof in het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid. Een nadere omschrijving van de vereisten waaraan u moet voldoen, is opgenomen in de offerteaanvraag, die als bijlage 1 bij deze brief is gevoegd.

Uw kenmerk

Uw offerte dient uiterlijk op 10 september 2014 door mij ontvangen te zijn.

U dient uw offerte te richten aan:

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid Haarlem, sector Natuur, Recreatie en Landschap

art.5.1-2e

Postbus 3007

2001 DA HAARLEM

Tevens verzoek ik u een digitale versie van uw offerte te sturen aan

art.5.1-2e

, e-mailadres art.5.1-2e@noord-holland.nl.

Voor vragen kunt u contact opnemen met uw contactpersoon (zie briefhoofd).

Voorwaarden offerte:

1. De offerte dient een gestanddoeningstermijn te hebben van 60 dagen. Tijdens deze periode heeft uw offerte het karakter van een onherroepelijk aanbod.

2. De provincie Noord-Holland neemt vrijblijvende aanbiedingen niet in behandeling.
3. Aan het uitbrengen van een offerte zijn voor de provincie Noord-Holland geen kosten verbonden ongeacht of de offerte tot het sluiten van een overeenkomst zal leiden.
4. Op alle offerteaanvragen van de provincie Noord-Holland zijn de bijgevoegde Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2013 vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 23 april 2013, van toepassing, met uitsluiting van de algemene voorwaarden van de leverancier of opdrachtnemer. Deze Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2013 zijn te downloaden op www.noord-holland.nl via Digitaal Loket onder het kopje "Inkoop en aanbesteden".
5. De provincie Noord-Holland behoudt zich het recht voor om nadere toelichting te vragen op de uitgebrachte offerte(s).
6. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of nadere afspraken hebben geen rechtskracht tenzij deze door beide partijen schriftelijk zijn bevestigd.
7. Aanbiedingen dienen te zijn gesteld in het Nederlands. Correspondentie zal eveneens in het Nederlands geschieden.
8. Ontvangst van uw offerte houdt geen aanvaarding van uw aanbod in en leidt niet tot enige verbondenheid van de provincie Noord-Holland. In dat geval is er ook geen enkele verplichting tot het vergoeden van welke schade of kosten dan ook. Een overeenkomst komt slechts tot stand nadat de leverancier c.q. opdrachtnemer een schriftelijke bevestiging van de provincie Noord-Holland heeft ontvangen in de vorm van een opdrachtbrief of een door provincie Noord-Holland ondertekend contract.
9. Aanbesteder wenst in haar offerteaanvraag het realiseren van maatschappelijke waarde, waar mogelijk, te borgen in de tot stand te brengen overeenkomst. De provincie Noord-Holland hanteert in haar inkoopbeleid de doelstelling om in 2015 100% duurzaam in te kopen, omschreven als 'maatschappelijk verantwoord inkopen' (MVI). Onder MVI verstaat de provincie: minst belastend voor milieu- en leefomgeving. Dit betekent, dat bij alle inkopen en aanbestedingen ten minste de door Agentschap NL opgestelde milieu duurzaamheids-criteria per productgroep van toepassing verklaard worden op het programma van eisen van de offerteaanvraag. Totaal zijn voor ca. 70 productgroepen MVI criteria opgesteld, zie de website van Pianoo <http://www.pianoo.nl/duurzaaminkopen/productgroepen>. Indien in deze offerteaanvraag onder een minimum eis één of meer duurzaamheidscriteria zijn opgenomen, betekent dit dat uw aanbod van producten en/of diensten en/of werken voor onze opdracht *ten minste* moet voldoen aan die eis.

Door het indienen van uw offerte stemt u in met alle in deze offerteaanvraag genoemde voorwaarden.

Uw offerte zal door de provincie Noord-Holland strikt vertrouwelijk worden behandeld. Het is de planning om u uiterlijk 16 september 2014 uitsluitsel te geven of ik gebruik zal maken van uw aanbieding.

Hoogachtend,

De commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland,
namens deze,

Sectormanager Natuur, Recreatie en Landschap

[art.5.1-2e](#)

Bijlage 1: Offerteaanvraag

Bijlage 2: Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2013

BIJLAGE 1

OFFERTEAANVRAAG VOOR LEVERINGEN EN DIENSTEN

1. Aanleiding en doel van de offerteaanvraag

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft tot doel om door het nemen van natuurherstelmaatregelen in de Natura 2000 gebieden weer ruimte te geven voor economische ontwikkelingen die neerslag van meer stikstof op deze gebieden veroorzaken.

In overleg tussen het rijk en de provincies zijn PAS gebiedsanalyses opgesteld voor elk Natura 2000 gebied. In deze gebiedsanalyses is aangegeven in welke delen van het gebied de neerslag van stikstof te hoog is voor het behoud van de vanuit Natura 2000 beschermde natuur, de habitattypen. In deze habitattypen moeten eenmalige natuurherstelmaatregelen worden uitgevoerd om de achteruitgang van deze habitattypen te stoppen gedurende de eerste beheerplanperiode van zes jaar.

In Bijlage 1 is de PAS-gebiedsanalyse voor het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid opgenomen. Met name het open grijze duin en de duinbossen zijn gevoelig voor te veel stikstof. Voor deze habitattypen zijn maatregelen nodig. Het soort maatregelen verschilt per habitatype. In het open, grijze duin gaat het om het maken van stuifplekken, het chopperen/ plaggen van de bovenlaag en het verwijderen van struweel/opslag/woekerende exoten. In de bossen gaat het om het verwijderen van struweel/opslag/woekerende exoten.

De gelden voor uitvoering van PAS-maatregelen zijn voor de eerste beheerplanperiode van zes jaar beschikbaar gesteld door het rijk aan de provincies. De provincies moeten afspraken maken met de terreinbeheerders over de uitvoering. Met de vier grote terreinbeheerders in het gebied, Waternet, PWN, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer (zij beheren 90% van het gebied) worden samenwerkingsovereenkomsten gesloten voor de uitvoering en via subsidies zullen zij vergoed worden voor het uitvoeren van de maatregelen.

De overige 10 % van het gebied wordt beheerd door andere, veelal kleinere terreinbeheerders. Dit zijn onder ander gemeenten, stichtingen en particulieren. De provincie wil ook kleine terreinbeheerders de mogelijkheid geven om PAS-maatregelen op hun terreinen uit te voeren. Omdat het meestal om kleine oppervlaktes gaat en beperkte middelen, is het niet haalbaar om individuele beheerders hiervoor subsidie te verlenen. Daarom is ervoor gekozen dit via opdrachtverlening uit te laten voeren. Voordeel hiervan is dat één partij de werkzaamheden op eenduidige wijze kan uitvoeren bij de verschillende terreinbeheerder. De gemeente Bloemendaal en één particuliere terreinbeheerder hebben

al aangegeven via deze weg de PAS-herstelmaatregelen te willen uitvoeren. Zij hebben ook aangegeven hierbij een voorkeur te hebben voor uitvoering door de Groenploegen van Landschap Noord-Holland. De reden hiervan is tweeledig: er zijn in het verleden goede ervaringen met de Groenploegen, men heeft vertrouwen in deze partij. Daarnaast willen zij de uitvoering op maatschappelijk verantwoorde wijze laten plaatsvinden: bij de Groenploegen zijn arbeidsgehandicapten werkzaam. Door hun eigen ervaring met de Groenploegen hopen zij andere gemeenten en particulieren over de streep te krijgen voor het nemen van maatregelen. Met name particuliere partijen zijn namelijk terughoudend in het toelaten van onbekenden op hun terrein.

Doel van deze offerteuitvraag is om eenmalige natuurherstelwerkzaamheden uit te laten voeren op terreinen van gemeenten, stichtingen en particuliere eigenaren binnen het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid in het kader van de PAS.

De mogelijkheid bestaat dat er in een later stadium wordt besloten dat de opdracht wordt verlengd. Indien dit het geval is zal dit altijd door middel van een aanvullende schriftelijke opdracht aan u bekend worden gemaakt.

2. Vraagstelling

U wordt gevraagd om de volgende werkzaamheden uit te voeren:

- Als eerste met de gemeente Bloemendaal en de eigenaar van landgoed Schapenduinen in Bloemendaal contact op te nemen over de voorbereiding en uitvoering van de natuurherstelwerkzaamheden in het kader van de PAS
- Deze werkzaamheden voor te bereiden en uit te voeren. Voorafgaand aan uitvoering dient u een werkplan met kaart en kostenraming te overleggen aan de provincie voor akkoord. Tevens dient u de kosten van het opstellen van de werkplannen aan te geven.
- Na uitvoering bij bovenstaande partijen te inventariseren welke andere eigenaren belangstelling hebben voor PAS-maatregelen en of er op hun terreinen noodzaak is om maatregelen te nemen gezien de toestand van de beschermde habitattypen. Dit in overleg met de gemeente Bloemendaal en de eigenaar van Schapenduinen. De provincie levert u hiervoor een overzicht van kleine terreinbeheerders en particuliere eigenaren.
- Vervolgens op basis van overleg en uw beoordeling van de noodzakelijke maatregelen een werkplan met kostenraming per eigenaar op te stellen en aan de provincie voor te leggen voor akkoord. Tevens met de eigenaar een contract te tekenen over de uitvoering van de werkzaamheden en monitoring.
- Op basis van de beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden en de wijze waarop deze worden uitgevoerd

(in de concept contracten opgenomen) in overleg te treden met Vergunningverlening Natuurbeschermingswet (Nb-wet) over de eventuele noodzaak voor een vergunning op grond van de Nb-wet. Tevens indien noodzakelijk, een vergunning Nb-wet aan te vragen.

- Maandelijks de voortgang te melden aan de provincie en bij dreigende overschrijding van het budget dit tijdig te melden.

Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden heeft de provincie een bedrag van € 50.000,- gereserveerd vanuit de PAS-gelden. Indien er meer belangstelling is en de kosten hoger blijken te zijn dan dit bedrag, dan zal hiervoor een offerteaanvraag voor meerwerk worden gedaan tot een maximumbedrag van € 100.000,-.

3. Uw offerte

In Uw offerte dient u conform onderstaande volgorde in te gaan op de volgende onderwerpen.

3.1 Lijst met eisen

- Terreinbeheerders die in aanmerking komen voor maatregelen moeten terreinen hebben gelegen binnen het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, zij moeten op hun terrein beschermde habitattypen hebben liggen waarvan de Kritische Depositiewaarde voor stikstof wordt overschreden.
- De maatregelen moet plaatsvinden ter voorkoming van achteruitgang van deze habitattypen als gevolg van stikstofdepositie in de eerste beheerplanperiode van zes jaar.
- In de contracten met eigenaren dient opgenomen te worden dat de eigenaar toestemming moet geven voor monitoring van de natuurkwaliteit en de resultaten van de maatregelen. Het gaat daarbij om monitoring voorafgaand aan het uitvoeren van maatregelen en eenmaal na 3 en na 6 jaar.
- Afrekening vindt plaats op basis van verantwoording van de uitgevoerde werkzaamheden per eigenaar, inclusief uren.
- Uitvoering vindt plaats op volgorde van afgesloten contracten. Wanneer het maximum bedrag is bereikt, stopt de uitvoering van werkzaamheden.

Geef twee referenties waarmee u aantoont dat u ervaring heeft met de in de offerteaanvraag genoemde opdracht. De opdrachten dienen te zijn uitgevoerd in de afgelopen 2 jaar.

3.1.1 Minimum eis Duurzaamheid

U dient in uw offerte te beschrijven op welke wijze uw aanbod een bijdrage levert aan de duurzaamheidsambitie van de provincie. Ten minste hanteert de provincie de criteria van Agentschap NL, zie de lijst

met productgroepen met criteriadocumenten per productgroep via de website <http://www.pianoo.nl/themas/duurzaam-inkopen/productgroepen>. Het niet voldoen aan de minimum eis duurzaamheid kan uitsluiting van de procedure betekenen, te beoordelen door de aanbesteder. De provincie behoudt zich het recht voor om hier voor eventuele definitieve gunning van de opdracht nadere informatie over op te vragen.

Eis	Omschrijving	Akkoord Ja/Nee
1		
2		
3		
Etc.		
	Met betrekking tot de duurzaamheidscriteria dient de inschrijver ten minste te voldoen aan de criteria zoals deze zijn verwoord door Agentschap NL, indien van toepassing voor de productgroep die op deze offerte uitvraag van toepassing is.	

4. Beoordeling van uw offerte

Ten behoeve van de beoordeling van de aanbiedingen, wordt beoordeeld of u tegemoet komt aan de eisen zoals die staan vermeld in hoofdstuk 3.1

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Landschap Noord-Holland

art.5.1-2e

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Commissaris van de Koning

Uw contactpersoon

art.5.1-2e

Doorkiesnummer art.5.1-2e

art.5.1-2e@noord-holland.nl

1 | 3

**Betreft: Opdracht Voorbereiden en uitvoeren
natuurherstelmaatregelen in het kader van de Programmatische
Aanpak Stikstof
Opdrachtnummer: 1000050040**

Verzenddatum

27 OKT. 2014

Kenmerk

469062/471100

Uw kenmerk

14-37510

Geachte art.5.1-2e,

Onder verwijzing naar de offerteaanvraag van de provincie Noord-Holland van 3 september 2014 met kenmerk 469062/471084 en uw aanbieding van 9 september 2014 met kenmerk 14-37510, geef ik u hierbij opdracht voor het voorbereiden en uitvoeren van natuurherstelmaatregelen in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) bij kleine terreinbeheerders voor het totaalbedrag van € 47.900,- (zegge: zevenenveertigduizendenneenhonderd euro) exclusief btw, inclusief reis- en verblijfkosten en overige kosten. Overschrijding van het bovengenoemde bedrag is niet mogelijk, tenzij hiervoor schriftelijke toestemming wordt verleend door de provincie Noord-Holland.

Met deze opdracht geeft u invulling aan de omschrijving, zoals weergegeven in de offerteaanvraag. Bij verschillen tussen de offerteaanvraag en de offerte prevaleert het gestelde in de offerteaanvraag.

De uitvoering van de opdracht start op 3 november 2014 en eindigt op 3 november 2017.

De opdracht wordt verleend onder de volgende voorwaarden:

- Deze opdracht kan door de provincie Noord-Holland worden verlengd tot het einde van de eerste PAS- en beheerplanperiode (is over circa zes jaar).
- Op al de bestellingen, opdrachten en overeenkomsten van de provincie Noord-Holland zijn de bijgevoegde Algemene

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Inkoopvoorwaarden Provincies 2013, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 23 april 2013, van toepassing, met uitsluiting van de algemene voorwaarden van de leverancier of opdrachtnemer. Deze Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2013 zijn te downloaden op www.noord-holland.nl via Digitaal Loket onder het kopje "Inkoop en aanbesteden".

- De algemene leveringsvoorwaarden van Landschap Noord-Holland zoals gesteld in de offerte met kenmerk 14-37510 wijs ik hierbij (nogmaals) van de hand.
- Indien er sprake is van een verlengingsoptie, dan zal deze verlenging worden uitgevoerd tegen gelijke of voor de provincie gunstigere voorwaarden.
- De provincie heeft het recht om de opdracht tussentijds te beëindigen met inachtneming van een opzegtermijn van een maand.

Facturen kunnen uitsluitend worden ingediend **na** levering **en** acceptatie van de prestatie (dienst/product) door de provincie.

De acceptatietermijn is maximaal 30 dagen. Wanneer de prestatie niet voldoet aan de acceptatiecriteria is er sprake van een niet geaccepteerde prestatie. Graag de factuur **of per post of per e-mail** toesturen. Wanneer u de factuur per e-mail via crediteuren@noord-holland.nl toestuur, kan dat in de volgende formaten: PDF, Excel en Word. Facturen worden na ontvangst binnen dertig kalenderdagen¹ betaald, tenzij sprake is van een betwiste factuur.

De factuur dient minimaal de volgende gegevens te vermelden:

- centraal factuuradres: Provincie Noord-Holland
Sector AFD Crediteurenadministratie
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
- opdrachtnummer uit de opdrachtbrief
- factuurnummer van uw organisatie en factuurdatum
- btw-nummer van uw organisatie
- btw-bedrag

Dit zijn de zogenoemde 'standaard factuureisen'. Elke factuur die niet voldoet aan deze standaard factuureisen zal aan u worden geretourneerd en dus niet door de provincie worden verwerkt en uitbetaald. Er is dan eveneens sprake van een betwiste factuur.

¹ In verband met de wet op de betalingstermijn mag u maximaal 40 Euro invorderingskosten berekenen bij overschrijding van de betalingstermijn.

Namens uw bedrijf fungeert [art.5.1-2e](#) als vast aanspreekpunt.
Namens de provincie Noord-Holland is uw contactpersoon betreffende
deze opdracht [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) van de sector Natuur, Recreatie
en Landschap, bereikbaar op telefoonnummer 023 - 514 5020.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en
vertrouw op uw deskundige en voortvarende inzet.

Hoogachtend,

De commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland,
namens deze,

directeur Beleid
T. Kampstra

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend.

Bijlage 1: Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2013

Versie 2014 04

"Van: [redacted]
Verzonden: 2015-06-29 14:53:25+00:00
"Aan: [redacted]
"CC: [redacted]
Onderwerp: Getekende raamovereenkomst PAS Noord-Holland
"

Hallo [redacted]

Bijgaand de getekende raamovereenkomst voor de PAS-maatregelen in NH.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

T [redacted]

M [redacted]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <http://www.noord-holland.nl/>
[redacted] noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Raamovereenkomst

PAS-maatregelen Natura2000-gebieden Noord-Holland 2015

Partijen

1. De provincie Noord-Holland, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer T.P.J. Talsma overeenkomstig het Besluit mandaat, volmacht en machtiging commissaris van de Koning van Noord-Holland en handelend ter uitvoering van het besluit van gedeputeerde staten van 14 april 2015, hierna te noemen 'de provincie';

en

2. Landschap Noord-Holland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. E. Briët;
Natuurmonumenten, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. R. de Wilde;
PWN, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. S. van Wesemael;
Staatsbosbeheer, rechtsgeldig vertegenwoordigd door mw. ir. R. Tienkamp;
Waternet, rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. R. Kruize;
Dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht, rechtsgeldig vertegenwoordigd door dhr. J.W. Dulfer;
hierna te noemen 'uitvoerende partijen';

Hierna gezamenlijk aangeduid als "partijen";

Overwegende dat:

- I. de Staatssecretaris van Economische Zaken en de Minister van Infrastructuur & Milieu ingevolge artikel 19kg van de Natuurbeschermingswet 1998, in overeenstemming met de Minister van Defensie en Gedeputeerde Staten van de provincies, het Programma Aanpak Stikstof (PAS) vaststellen;
- II. het PAS ecologie en economie verbindt door het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura2000-gebieden te laten samengaan met het bieden van mogelijkheden tot economische ontwikkeling;
- III. in dat licht, naast generieke brongerichte maatregelen, natuurherstelmaatregelen ten uitvoer moeten worden gebracht, die door de provincie respectievelijk het Rijk worden opgenomen in de Natura2000-beheerplannen voor de desbetreffende gebieden;
- IV. in het kader van het PAS gebiedsanalyses zijn uitgevoerd voor twaalf Natura2000-gebieden (zie Bijlage 1), waarin op basis van ecologisch onderzoek de natuurherstelmaatregelen zijn beschreven die nodig zijn om ervoor te zorgen dat bij de huidige en te verwachten stikstofdepositie, waarin de door het PAS beoogde economische ontwikkeling is meegenomen, geen verslechtering optreedt ten aanzien van de door Natura2000 beschermde stikstofgevoelige natuurwaarden en dat het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar komt;

- V. de provincie derhalve wil borgen dat de natuurherstelmaatregelen waarvoor het Rijk middelen aan haar beschikbaar heeft gesteld, worden uitgevoerd;
- VI. het Rijk op grond van het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur (2011) verantwoordelijk is voor het voldoen aan de internationale verplichtingen (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn) en de provincies op grond van het Onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur (2011) de verplichting hebben om de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen gericht in te zetten op het realiseren van internationale verplichtingen;
- VII. uitvoerende partijen (water)beheerders zijn van delen van de Natura2000-gebieden en om die reden een bijdrage willen leveren aan de uitvoering van de natuurherstelmaatregelen;
- VIII. partijen over het voorgaande nadere afspraken willen vastleggen;

verklaren overeengekomen te zijn als volgt:

Artikel 1. Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Natuurherstelmaatregelen: maatregelen, zoals beschreven in de gebiedsanalyses die door het Ministerie van Economische Zaken worden vastgesteld, die in het kader van het PAS noodzakelijk zijn om een achteruitgang van de door Natura2000 beschermde stikstofgevoelige natuurwaarden te voorkomen en, waar dat aan de orde is, tot verbetering en/of uitbreiding van die waarden te komen.
- b. Maatregelenpakket: het pakket aan natuurherstelmaatregelen dat in elk van de Natura2000-gebieden wordt uitgevoerd in het kader van het PAS. De inhoud van dit maatregelenpakket wordt door partijen nader overeengekomen.

Artikel 2. Doel van de overeenkomst

Doel van deze overeenkomst is het vastleggen van verplichtingen en verantwoordelijkheden van partijen ten aanzien van de samenwerking bij de uitvoering van het maatregelenpakket.

Artikel 3. Verplichtingen en verantwoordelijkheden van de provincie

- 1. De provincie verleent subsidie voor 100% van de toerekenbare kosten voor de fysieke en personele uitwerking en uitvoering van het maatregelenpakket. Dit voor zover niet al uit andere middelen gefinancierd, en tot maximaal het bedrag waarvoor zij van het Rijk middelen heeft ontvangen om hieraan bijdragen te leveren. Wanneer de beschikbaar gestelde rijksmiddelen ontoereikend blijken om het maatregelenpakket uit te voeren, treedt de provincie hierover in overleg met het Rijk.
- 2. De provincie draagt, daar waar zij zelf bevoegd gezag is, zorg voor tijdige interne afstemming ten aanzien van vergunningverlening en zal de herstelmaatregelen opnemen in de Natura2000-beheerplannen.
- 3. De provincie zal, voor zover mogelijk binnen haar bestuurlijke verantwoordelijkheden, het nemen van voor de uitvoering van het maatregelenpakket relevante besluiten door bevoegde gezagen wie het aangaat, bevorderen.

4. De provincie is verantwoordelijk voor de voortgangsbewaking van de uitvoering van het maatregelenpakket. Hiertoe organiseert de provincie tenminste jaarlijks een overleg met uitvoerende partijen, waarin de voortgang en eventuele bijstelling van het maatregelenpakket worden besproken.
5. De provincie zal, in samenwerking met uitvoerende partijen, een communicatieaanpak opstellen waarin afspraken worden gemaakt over de rol van partijen in de communicatie over voorbereiding en uitvoering van het maatregelenpakket.
6. Indien uit nader onderzoek en nadere planuitwerking gericht op de uitvoering van de maatregelen blijkt dat er effectievere en efficiëntere alternatieven zijn voor de in de gebiedsanalyse opgenomen maatregelen, er draagvlak voor deze alternatieven is en deze alternatieven niet leiden tot minder ontwikkelingsruimte met betrekking tot enig Natura2000-gebied, kan de provincie toestaan dat de in de gebiedsanalyse opgenomen maatregelen worden vervangen door die alternatieven.

Artikel 4. Verplichtingen en verantwoordelijkheden van de uitvoerende partijen

1. Uitvoerende partijen zijn verantwoordelijk voor de voorbereiding en uitvoering van het maatregelenpakket binnen een periode van zes jaar na inwerkingtreding van het PAS.
2. Ingeval de provincie geen of onvoldoende subsidie verstrekt voor de uitvoering van (onderdelen van) het maatregelenpakket, vervalt voor de desbetreffende uitvoerende partij(en) de verantwoordelijkheid als bedoeld in lid 1 tot uitvoering van (de desbetreffende onderdelen van) het maatregelenpakket.

Artikel 5. Verplichtingen en verantwoordelijkheden van partijen

Partijen streven ernaar uiterlijk zes maanden na vaststelling van het PAS overeenstemming te hebben over de subsidieaanvragen waarin de maatregelen, kosten en financiering zijn uitgewerkt per uitvoerende partij.

Artikel 6. Verplichtingen en verantwoordelijkheden van de provincie en hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht

De provincie en het hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht spannen zich in om middelen te verkrijgen voor de uitvoering van hydrologische maatregelen die een gunstig effect hebben op de doelen van zowel Natura2000 als Kaderrichtlijn Water. Het gaat om maatregelen die wel zijn opgenomen in de gebiedsanalyses, maar waarvoor de provincie geen PAS-middelen van het Rijk heeft ontvangen.

Artikel 7. Overmacht en onvoorziene omstandigheden

Partijen zullen deze overeenkomst te goeder trouw en naar redelijkheid en billijkheid uitvoeren. Indien één of meerdere bepalingen uit deze overeenkomst, vanwege welke omstandigheden ook, niet uitvoerbaar blijken te zijn of niet binnen de afgesproken termijn, treden partijen zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen drie weken na het optreden van de omstandigheid, in overleg met de andere partij (provincie of uitvoerende partij). Dit kan leiden tot wijziging van deze overeenkomst.

Artikel 8. Bestuurlijk voorbehoud

Alle in deze overeenkomst aangegane verplichtingen gelden binnen de beperkingen van de bevoegdheden van partijen en hun bestuursorganen en laten hun publiekrechtelijke verantwoordelijkheden en de uitoefening van hun publiekrechtelijke bevoegdheden onverlet.

Artikel 9. Rechtskarakter, geschillenregeling en bevoegde rechter

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. Een partij die meent dat er een geschil bestaat over de uitvoering van deze overeenkomst, deelt dat schriftelijk binnen veertien dagen aan de andere partijen mee. De mededeling bevat een aanduiding van het geschil.
3. Binnen twee weken na de in het tweede lid bedoelde schriftelijke mededeling, overleggen partijen over een oplossing voor het geschil en trachten zij via minnelijke weg tot overeenstemming te komen met, indien partijen dit gezamenlijk wensen, inschakeling van een mediator. De kosten van 'mediation' worden gelijkelijk door partijen gedragen.
4. Indien partijen niet buiten rechte tot een oplossing voor een geschil komen, dan zullen geschillen in verband met deze overeenkomst of de uitvoering daarvan in eerste aanleg worden voorgelegd aan de rechtbank te Haarlem.

Artikel 10. Inwerkingtreding, wijziging en einde overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking met ingang van de dag volgend op die waarop deze door partijen is ondertekend.
2. Deze overeenkomst kan alleen schriftelijk en met instemming van partijen worden gewijzigd.

Aldus opgemaakt en ondertekend in zeventvoud:

provincie, in deze vertegenwoordigd door art.5.1-2e
art.5.1-2e

Datum: 10 juni 2015

Landschap Noord-Holland, in deze vertegenwoordigd door art.5.1-2e

art.5.1-2e

Datum: 12 juni 2015

Natuurmonumenten, in deze vertegenwoordigd door art.5.1-2e

art.5.1-2e

Datum: 12 juni 2015

PWN, in deze vertegenwoordigd door mw. S. van Wesemael

art.5.1-2e

Datum: 12 juni 2015

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Datum: 11 juni 2015

Waternet, in deze vertegenwoordigd door art.5.1-2e

art.5.1-2e

Datum: 25 juni 2015

art.5.1-2e

Bijlage 1

Natura 2000-gebieden waarop het PAS betrekking heeft:

- Duinen Den Helder-Callantsoog
- Duinen en Lage Land Texel
- Eilandspolder
- IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske
- Kennemerland-Zuid: deel Noord-Holland plus deel Zuid-Holland alleen voor zover in beheer bij Waternet
- Naardermeer
- Noordhollands Duinreservaat
- Oostelijke Vechtplassen
- Polder Westzaan
- Schoorlse Duinen
- Wormer- en IJperveld & Kalverpolder
- Zwanenwater & Pettemerduinen

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2015-09-10 12:56:21+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]@ivn.nl; [art.5.1-2e] PWN.NL;
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] haarlem.nl; [art.5.1-2e] zandvoort.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] NP-Zuidkennemerland.nl;
[art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl;
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] hetnet.nl;
[art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] velsen.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] minez.nl;
[art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl;
[art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] portofamsterdam.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] heemstede.nl; [art.5.1-2e] tatasteel.com;
[art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] vanheescommunicatie.nl;
[art.5.1-2e] gmail.com; [art.5.1-2e] kpnplanet.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] @ [art.5.1-2e] vermeulen-museum.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl ; [art.5.1-2e]
[art.5.1a2e5.1-2e]"
Onderwerp: Agenda en stukken adviescie beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid
"

Beste mensen,

Bijgaand de agenda en stukken voor de adviescie beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid.

Het overleg is op woensdag 16 september van 9 tot half 11 in bezoekerscentrum De Kennemerduinen.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <http://www.noord-holland.nl/>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

[art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Naam overleg Ambtelijke adviescommissie beheerplan Natura 2000

Locatie Bezoekerscentrum De Kennemerduinen, Filmzaal

Datum 16 september 2015

Tijdstip begin: 09.00 eind: 10.30

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/SB

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.2](#) provincie@noord-holland.nl

Agenda

1|1

Agendapunten

1. **Opening en mededelingen**
2. **Verslag 18 februari** (zie Bijlage 1)
3. **Toelichting stand van zaken PAS** (mondeling)
4. **Toelichting en bespreken concept beheerplan** (Zie Bijlage 2 en 3, beheerplan met bijlagen eerder toegezonden)
5. **Vorbereiding OO en verdere afspraken**
6. **Rondvraag en sluiting**

Bijlagen:

- 1: Concept verslag 18 februari 2015
- 2: Toelichting beheerplan (al eerder gestuurd)
- 3: Reactie Zuid-Holland op beheerplan

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

1. Opening en mededelingen

art. 5.1-2e art. 5.1-2e (voorzitter **art. 5.1-2e**) opent de vergadering om 09:04 en heet iedereen welkom. **art. 5.1-2e art. 5.1-2e** geeft een toelichting.

2. Toelichting stand van zaken beheerplan en PAS

Met name vanwege de vertraging van de PAS is het lang geleden dat de AC voor het onderwerp Natura 2000 bijeen is gekomen. Er zijn in die tijd diverse overleggen geweest over PAS-maatregelen met de terreinbeheerders. **art. 5.1-2e** stelt **art. 5.1-2e** (**art. 5.1-2e**) van de LTO voor aan de AC.

Grontmij heeft het rapport over de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen en de maatregelen vorig jaar opgeleverd. Dit is besproken in de ecologenwerkgroep en voorgelegd aan de AC. **art. 5.1-2e** geeft aan recentelijk de laatste reacties op de opmerkingen van de AC-leden te hebben verzonden. Grontmij wacht nog even met het aanpassen en opleveren van het rapport omdat er nog punten blijven opduiken. Het rapport bestaand gebruik is al anderhalf jaar gereed en zal geactualiseerd worden. Er wordt een monitoringsplan opgesteld voor alle Natura 2000-gebieden tezamen, waarin ook de PAS wordt gemonitord. **art. 5.1-2e** van de provincie is hiervoor verantwoordelijk. In het beheerplan komt een algemeen hoofdstuk over monitoring.

art. 5.1-2e streeft ernaar om voor de zomer een compleet concept naar de AC te kunnen, maar vraagt de leden gezien de drukte rondom de PAS haar daar niet op vast te pinnen. Na de zomer zal het ontwerp door GS worden vastgesteld, waarop het inspraaktraject begint. Hiervoor zal er nog een informatieavond plaatsvinden.

De PAS ligt tot 20 februari ter inzage, waarna de zienswijzen worden verwerkt. Er zijn al diverse zienswijze binnengekomen. Half april moet GS instemmen met de PAS. Er zullen hierna nog praktische aanpassingen plaatsvinden (de habitatkaarten moeten nog worden goedgekeurd en Aerius wordt nog aangepast). De inwerkingtreding zal rond de zomer plaatsvinden.

Met TBO's is PNH bezig met de PAS-maatregelen. De SOK-en moeten worden getekend voordat de PAS in werking treedt. Bij instemming van GS half april moet PNH in ieder geval wel zekerheid hebben of de TBO's zullen gaan tekenen. Het later tekenen van de SOK-en geeft PNH meer ruimte.

art. 5.1-2e vraagt waarom PNH nog ruimte nodig heeft.

art. 5.1-2e antwoordt dat de er meer overleg nodig is n.a.v. de zienswijze van Natuurmonumenten en onderwerpen als haalbaarheid, flexibiliteit en consequenties voor het niet (op tijd) realiseren van maatregelen.

De SOK is een borging die economische activiteiten mogelijk maakt door het vrijgeven van ontwikkelingsruimte. De SOK-en zullen door de landsadvocaat worden gecontroleerd.

art. 5.1-2e vraagt waar het aan ligt dat er nog steeds geen definitieve habitatkaarten zijn.

art. 5.1-2e antwoordt dat **art. 5.1-2e** (EZ) voor heel Nederland de habitatkaarten moet controleren. Dit heeft heel lang geduurd en moet vervolgens door LNH verwerkt worden. Dit leidt tevens weer voor aanpassingen door Grontmij.

Aanwezig

art. 5.1-2e art. 5.1-2e
(Waternet), **art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e Rijnland), **art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e IVN), **art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e (PWN), **art. 5.1-2e**
(PNH/NPZK), **art. 5.1-2e art. 5.1-2e**
(LTO), **art. 5.1-2e**
(PNH), **art. 5.1-2e art. 5.1-2e**
(voorzitter, PWN), **art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e Gem. Bloemendaal),
art. 5.1-2e art. 5.1-2e (NM),
art. 5.1-2e Stichting Zuid-
Kennemerland Natuurlijk),

Afwezig

art. 5.1-2e Gem.
Velsen), **art. 5.1-2e**
(**art. 5.1-2e** Vermeulen museum),
art. 5.1-2e art. 5.1-2e
(Gem. Noordwijk), **art. 5.1-2e art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e Recron), **art. 5.1-2e**
Imthorn (Gem.
Noordwijkerhout), **art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e Stichting
Duinbehoud), **art. 5.1-2e**
art. 5.1-2e Gem.
Zandvoort), **art. 5.1-2e**
(PZH), **art. 5.1-2e art. 5.1-2e** (Min.
EZ), **art. 5.1-2e art. 5.1-2e**
(RWS)

Notulist

art. 5.1-2e (PNH)

Bijlage

Presentatie Stand beheerplan
en PAS
Kennemerland-Zuid

art.5.1-2e art.5.1-2e vraagt wat precies de ontwikkelingsruimte is als er geen veranderingen plaatsvinden aan de bron. art.5.1-2e geeft aan dat er maar 30 mol ontwikkelingsruimte is in dit gebied dat per beheerplanperiode wordt vrijgegeven. Jaarlijks wordt met Aerius gemonitord welke bronnen er bij komen. art.5.1-2e vraagt of ze het goed begrepen heeft dat als er meer depositie wordt uitgestoten, er minder ontwikkelingsruimte is. art.5.1-2e beaamt dit: als uit de PAS monitoring blijkt dat de prognoses voor de daling van de depositie niet kloppen, kan dit tussentijds leiden tot neerwaartse bijstelling van de depositieruimte waardoor er minder ontwikkelingsruimte beschikbaar kan worden gesteld.

3. Bespreken samenwerking rond PAS-maatregelen

Per Natura 2000-gebied komt er een SOK met alle betrokken TBO's die PAS-maatregelen gaan uitvoeren. 26 januari heeft een tweede overleg plaatsgevonden. Op 17 februari is de laatste versie van SOK en de subsidieregeling toegestuurd naar de desbetreffende partijen.

Aangepast in de SOK zijn dat 'verplichting' iets zwakker geformuleerd is, en dat indien een maatregel niet uitvoerbaar blijkt dit in overleg vervangen mag worden door een alternatief.

Daarnaast is een overzicht gemaakt van mogelijk benodigde vergunningen. De projectleiders zullen alle maatregelen opnemen in het beheerplan en de manier waarop deze maatregelen worden uitgevoerd zo goed mogelijk beschrijven en toetsen zodat er geen NB-wetvergunning nodig is.

art.5.1-2e art.5.1-2e geeft aan dat als in het Bestemmingsplan Landelijk gebied staat dat als er al vergunningen zijn activiteiten mogen worden uitgevoerd volgens deze verleende vergunning.

EvM geeft aan dat er een overleg plaats zal vinden tussen Rijnland en andere beheerders om de concrete uitwerking van stuifkuilen in de zeereep te bespreken.

art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e vraagt naar hoe het zit met de archeologische waarden. IS antwoordt dat dit een zaak is voor gemeenten. Archeologische monumenten valt onder verantwoordelijkheid van de provincie.

Half april moet duidelijk zijn of de betrokken TBO's de SOK zullen ondertekenen. Staatsbosbeheer heeft aangegeven geen zienswijze in te dienen en vertrouwt er op dat zij hier in overleg met de provincie uit zullen komen, aldus art.5.1-2e art.5.1-2e geeft aan dat er op verzoek van de TBO's een bureau ingehuurd kan worden om de maatregelen verder uit te werken. Ook de TBO's kunnen hier al vast aan beginnen. art.5.1-2e meldt dat voor deze voorbereiding subsidie kan worden aangevraagd ook nadat de voorbereidende werkzaamheden al zijn begonnen of afgerond.

art.5.1-2e laat weten dat Natuurmonumenten van mening is dat de provincie de communicatie m.b.t. de PAS moet trekken en zal daarom een communicatie

bijeenkomst organiseren. **art.5.1-2a** **art.5.1-2e** geeft aan dat er veel emotionele weerstand is en er steeds meer klachten komen van het publiek. Hij is het daarom eens om hier gezamenlijk mee in op te trekken. **art.5.1-2e** stelt dat een goede uitleg (het 'duinverhaal') zal leiden tot begrip en medestand en benadrukt het belang dit nu al uit te leggen en dit niet pas te doen op het moment dat de maatregelen worden uitgevoerd.

4. Afspraken

Voor de vergadering van het Overlegorgaan van het NPZK op 13 maart zal er geen Natura 2000-overleg plaatsvinden. **art.5.1-2e** vraagt de aanwezigen of zij het nodig achten een apart overleg te organiseren. In overleg met de aanwezigen wordt besloten om een korte presentatie te geven tijdens het OO en een toelichting per mail te sturen.

art.5.1-2e zou graag zien dat door de presentatie de bestuurders zich bewust worden van de impact van de geldstroom, dit is meer aan subsidie dan het jaarlijkse beheerbudget. Dit brengt intern een hele andere gespreksstof op gang. Om hierop voorbereid te zijn verzoekt **art.5.1-2e** dan ook goed te vertellen dat dit echt extra is en niet in plaats van en het geld niet voor andere doeleinden gebruikt kan worden. **art.5.1-2e** geeft aan dat het jaarlijks gecontroleerd zal worden op de financiën m.b.t. de PAS.

art.5.1-2e geeft aan dat de gemeenteraden adviesrecht hebben over het uiteindelijke beheerplan en vraagt wanneer dit zal zijn. **art.5.1-2e** antwoordt dat dit naar verwachting na de zomer zal zijn. Het beheerplan zal nog voor vaststelling van het ontwerp in GS voor advies worden voorgelegd aan de BenW's. De reacties zullen (eventueel) worden verwerkt en tot het ontwerp leiden dat door GS vastgesteld wordt. **art.5.1-2e** benadrukt dat er twee maanden nodig zijn om een agendapunt te kunnen inbrengen in de raad van de gemeente Bloemendaal.

art.5.1-2e vraagt wanneer de PAS in werking treedt. **art.5.1-2e** antwoordt dat dit rond de zomer zal zijn. **art.5.1-2e** vraagt of de maatregelen kunnen beginnen zodra de PAS in werking treedt. **art.5.1-2e** geeft aan dat de SOK getekend moet zijn, de uitvoeringsregeling vastgesteld en de subsidie aangevraagd moet zijn.

5. Rondvraag en sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering (9:36).

Aan

Adviescommissie beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan**Uw contactpersoon**

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)@noord-holland.nl

Betreft: Toelichting bij concept beheerplan Kennemerland-Zuid

Memo

26 augustus 2015

1|3

Dit concept beheerplan is nog niet door de provincie Zuid-Holland akkoord bevonden. Om tijd te geven om te lezen wordt het in deze vorm vast gestuurd.

Hierbij per hoofdstuk van het beheerplan een toelichting:

- Hoofdstuk 1: is niet gewijzigd ten opzichte van eerder versie die in adviesie akkoord is bevonden. Jurist provincie moet er nog wel naar kijken
- Hoofdstuk 2: Ook dit is eerder goedgekeurd door de adviesie. Wat gewijzigd is:
 - Actualisatie van gegevens en plannen
 - Inleidende teksten uit rapport van Grontmij over Doelen en maatregelen zijn ingevoegd.
 - Er zijn enkele aanvullingen: deze zijn aangegeven met wijzigingen bijhouden of **geel** gearceerd.
- Hoofdstuk 3: dit is het deel van het Grontmij rapport Doelen en maatregelen, waarin uitwerking doelen en streefbeeld aan bod komen. Dit rapport is eerder goedgekeurd door de adviesie. Daar waar zaken zijn aangepast/geactualiseerd, is dit aangegeven met wijzigingen bijhouden of **geel** gearceerd. Oa. Verwijzing naar de PAS is ingevoegd.

- Hoofdstuk 4: dit is een samenvatting van het Grontmij rapport Huidig gebruik. Is nieuw. Daarnaast zijn er activiteiten aan toegevoegd, die Grontmij niet had meegenomen. Ook naar de PAS-maatregelen wordt hier verwezen. Aanvullingen en wijzigingen zijn aangegeven met wijzigingen bijhouden of **geel** gearceerd.
- Hoofdstuk 5: Dit is ander onderdeel van het Grontmij rapport Doelen en maatregelen. Het bevat de maatregelen. Dit is al eerder goedgekeurd door de Adviescommissie. Daar waar wijzigingen of aanvullingen zijn toegevoegd, is dit aangegeven met wijzigingen bijhouden of **geel** gearceerd.
- Hoofdstuk 6: is nieuw, is een standaard hoofdstuk in beheerplannen
- Hoofdstuk 7: is nieuw. Ook dit is een standaardtekst in beheerplannen. Onderdeel Zuid-Holland moet nog ingevoegd.
- Hoofdstuk 8: is nieuw. Dit heeft eveneens een standaardopzet voor alle beheerplannen in Noord-Holland.
- Hoofdstuk 9: Dit is voor een deel de tekst uit Grontmij rapport Doelen en maatregelen, dat eerder akkoord is gevonden. Dat geldt voor de kosten van de maatregelen. Verder zijn er paragrafen over financiering en uitvoering toegevoegd, in **geel**.

Aan

Adviescie beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan**Uw contactpersoon**

art.5.1-2e

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) @noord-holland.nl

Betreft: Reacties Zuid-Holland beheerplan

Memo

9 september 2015

1|5

Met Zuid-Holland als medebevoegd gezag voor het beheerplan heb ik vooroverleg gehad over het concept beheerplan. In Zuid-Holland moeten net als in NH, ook jurist, vergunningverlening en handhaving nog naar het plan kijken. Uit overleg met beleid zijn de volgende punten gekomen (naast tekstuele zaken, die ik hier niet noem):

- Teksten over Zuid-Hollands beleid en projecten worden nog aangevuld
- Het Ministerie van I en M heeft voor de Zuid-Hollandse beheerplannen gevraagd om specifieke teksten over de relatie beheerplan met de PAS op te nemen, zie bijlage 1

Reactie: wordt opgenomen.

- Wanneer onderzoeken in het beheerplan staan, moeten ook de kosten helder zijn alsmede wie deze moet betalen.

Reactie: Dit is inderdaad nog actie, ook voor Noord-Holland

- In het hoofdstuk Huidig gebruik mist een toelichting op de toetsingswijze en een samenvatting van de resultaten in de vorm van een tabel met kleuren. In bijlage 2 voorbeeld van een tabel die ZH opneemt in haar beheerplannen.

Reactie: toelichting wordt toegevoegd in overleg met jurist en tabel zal worden toegevoegd.

- Zuid-Holland wil dat het hoofdstuk monitoring verder geconcretiseerd wordt

Reactie: dit wordt nader besproken tussen de verantwoordelijken voor de monitoring bij beide provincies.

Bijlage 1: Tekst PAS vanuit I en M op te nemen

In paragraaf 1.6:

Relatie beheerplan en programmatische aanpak stikstof (PAS)¹

Stikstof is één van de grootste problemen bij de realisatie van de Natura 2000-doelen. Het gaat daarbij om de gevolgen van stikstofdepositie afkomstig uit de landbouw, het verkeer en de industrie op voor stikstof gevoelige habitats. In het overgrote deel van de gebieden bevinden zich voor stikstofgevoelige habitats en in ruim vijftig gebieden is er sprake van fors overbelaste situaties. Er is een groot verschil tussen het huidige depositieniveau en het uit een oogpunt van natuurdoelen gewenste depositieniveau.

Sinds 31 maart 2010 voorziet de Natuurbeschermingswet 1998 in een juridisch kader voor een zogenoemde programmatische aanpak voor de vermindering van de stikstofdepositie (PAS). Het doel van de PAS is een samenhangende aanpak die verzekert dat de doelstellingen van voor stikstof gevoelige habitattypen of leefgebieden in de Natura 2000-gebieden worden gerealiseerd. Het biedt tevens inzicht in de ruimte voor ontwikkelingen die op deze gebieden effect kunnen hebben.

De huidige depositieniveaus maken het voor activiteiten in en rond Natura 2000- gebieden die bijdragen aan de stikstofdepositie moeilijk om een vergunning op grond van artikel 19d van de Nbwet te verkrijgen. Er is niet alleen een impasse ontstaan bij de vergunningverlening, maar ook bij het vaststellen van bestemmingsplannen (artikel 19j Nbwet) en de bepaling in het kader van het beheerplanproces van de activiteiten die in het licht van de instandhoudingsdoelen van het gebied – eventueel onder voorwaarde en beperkingen – doorgang kunnen vinden zonder vergunningentraject (artikel 19a i.s.m. artikel 19d lid 2 Nbwet). De PAS moet zorgen dat er in en rond de Natura 2000-gebieden weer ruimte komt voor economische ontwikkeling, terwijl tegelijkertijd wordt zeker gesteld dat de

¹ Teksten gebaseerd op het werkdocument Juridische aspecten van de Programmatische aanpak stikstof (Taakgroep juridische aspecten PAS, 2010) en de website pas.natura2000.nl

natuurkwaliteit in die gebieden behouden blijft of beter wordt. De PAS is bovendien bedoeld om de vergunningverleners, en achter hun de rechters, adequate informatie te verschaffen waaraan ze kunnen zien dat er nog ruimte is voor uitbreidingen en hoeveel.

De PAS en de beheerplannen lopen ieder hun eigen juridische spoor. Door de inhoudelijke samenhang zijn in dit beheerplan wel delen uit de PAS overgenomen. Zo is de PAS-gebiedsanalyse voor Uiterwaarden Lek integraal overgenomen in een bijlage en worden maatregelen die in het kader van de PAS worden getroffen ook in dit beheerplan beschreven. In de periode 10 januari t/m 20 februari 2015 heeft de gebiedsanalyse, inclusief het maatregelenpakket ter inzage gelegen. De PAS is 1 juli in werking getreden.

Mocht er in de toekomst aanleiding zijn om wijzigingen aan te brengen aangaande de te treffen 'PAS-maatregelen' (zie art. 19ki, eerste en tweede lid uit het wetsvoorstel tot wijziging van de Nbwet in verband met de PAS), dan gebeurt dit binnen het juridische PAS-spoor. De meest recente informatie over de PAS en de te treffen maatregelen voor Uiterwaarden Lek zijn dan ook te vinden op de PAS-website <http://pas.natura2000.nl/>.

Opmerking art.5.1-2 Dit onderdeel wordt in IPO nog besproken.

In paragraaf 5.1:

De relaties tussen stikstofemissies vanuit vele bronnen, zowel lokaal als regionaal en internationaal, de depositie en de ecologische effecten zijn complex.

In veel Natura 2000-gebieden is sprake van een overbelasting van stikstofdepositie die een probleem kan vormen voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen van de stikstofgevoelige natuur in die gebieden. Als gevolg van de overbelasting kunnen in sommige gevallen voor nieuwe activiteiten of wijzigingen geen toestemmingen worden verleend. Dit heeft aanleiding gevormd om een programmatische aanpak stikstof ("PAS") te ontwikkelen. Doel van de PAS is om natuur te beschermen terwijl tegelijkertijd economische ontwikkelingen mogelijk blijven. In de kern komt de PAS er op neer dat door het treffen van bronmaatregelen wordt ingezet op een daling van stikstofdepositie waarbij een deel van de daling van de stikstofdepositie in combinatie met het uitvoeren van herstelmaatregelen weer beschikbaar wordt gesteld voor economische ontwikkelingen.

De effecten van alle stikstofemitterende activiteiten zijn tezamen (cumulatief) getoetst in een PAS gebiedsanalyse Kennemerland-Zuid. Deze is opgenomen in bijlage 5.

Uit de PAS-gebiedsanalyse is gebleken dat er sprake is van een depositiedaling die het, samen met de herstelmaatregelen, mogelijk maakt de instandhoudingdoelen binnen een reële termijn te halen en in zogenaamde ontwikkelingsruimte te voorzien voor nieuwe ontwikkelingen. De ontwikkelingsruimte is ruimte om nieuwe stikstofdepositie toe te delen aan economische activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden waar stikstof een bedreiging vormt voor de habitattypen die Natura 2000 beschermt, weergegeven in mol/ha/jaar.

Bij het bepalen en toedelen van ontwikkelingsruimte zal de politieke afweging een belangrijke rol blijven spelen. Daarom zal het vaststellen van deze ruimte altijd een bestuurlijke verantwoordelijkheid in het kader van het juridische PAS spoor blijven, berustend bij bevoegd gezag.

Bijlage 2 Voorbeeld samenvattende tabel (gedeeltelijk) toetsing
huidig gebruik Zuid-Holland (Voorne's Duin)

Tabel 7.25: Conclusies toetsing huidig gebruik aan instandhoudingsdoelstellingen. De methodiek is gebaseerd op de Handreiking voor sectormoties (Steunpunt Natura 2000 i.s.m. Arcadis, 2008). In paragraaf 0 staat een toelichting van de verschillende categorienummers, die in de kolom cat. worden genoemd.

Huidig gebruik	Cat.	Toelichting/motivering
Binnen Natura 2000-gebied		
<i>Kustveiligheid en -beheer</i>		
calamiteitenbeheer	2b	Dynamisch zeereepbeheer (verstuiving) wanneer uit veiligheid mogelijk kwaliteitseisen aan zand
<i>Natuurbeheer</i>		
niets doen	2b	lokale effecten bij habitattypen H2130A, H2130C, H2190A, H2190B en Nauwe korfslak; natuurbeheer uitvoeren
begrazing	1	zorgvuldigheid irt H2190B en Groenknolorchis
maai-beheer	1	intensivering noodzakelijk om uitbreidings- en verbeteropgaven H2 130A, H2130C en H2190B te halen
verwijderen houtopslag	1	intensivering noodzakelijk om uitbreidings- en verbeteropgaven H2130A en H2190B te halen
bosbeheer	1	
inzaaien met kruidenmengsels	1	
verwijderen hoge bomen	1	
Quackjeswater		
<i>Monitoring</i>	1	intensivering noodzakelijk om instandhoudingsdoelstellingen te evalueren
<i>Recreatie</i>		
wandelen op wegen en paden	1	
natuurexcursies	1	
fietsen en skeeleren op fietspaden	1	
honden aangelijnd op wegen en paden	1	
honden aangelijnd op strandje Oostvoornse Meer	1	
paardrijden	1	
paardrijden op ruiterspaden	1	
zwemmen/strandrecreatie Oostvoornse Meer	1	
(vlieg)vissen Oostvoornse Meer	1	
windsurfen Oostvoornse Meer	1	
evenementen	1	
<i>Jacht, wildbeheer en schadebestrijding</i>		
jacht grof en klein wild	1	
bestrijding Canadese gans en Soepgans	1	
bestrijding van Muskrat, Beverrat en Bruine rat	1	
bestrijding verwilderde katten	1	

"Van: [art.5.1-2e]"
Verzonden: 2015-10-08 12:01:34+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]@ [art.5.1-2e] vermeulen-museum.nl ; [art.5.1-2e] ;
[art.5.1-2e] jivn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] PWN.NL; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ; [art.5.1-2e] haarlem.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] zandvoort.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] NP-
Zuidkennemerland.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl;
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] hetnet.nl;
[art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] velsen.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] minez.nl;
[art.5.1-2e] odwh.nl; [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] portofamsterdam.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] heemstede.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] tatasteel.com; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] vanheescommunicatie.nl; [art.5.1-2e] gmail.com;
[art.5.1-2e] kpnplanet.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] grontmij.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl"
"Onderwerp: Notulen ACplus, planning en factsheet Aerius"
"

Beste allen,

Hierbij ontvangen jullie het verslag van de ACplus van 16 september.

Bijgaand ook nogmaals de planning van de afronding van het beheerplan.

Verder naar aanleiding van het verzoek in de ACplus om informatie over Aerius 15 en de veranderingen in de depositie, bijgaande factsheet, die door het rijk is opgesteld over de wijzigingen in Aerius.

Omdat in het overleg vooral nog veel reacties vanuit de grote terreinbeheerders kwamen oa. over het referentiejaar en maatregelen en monitoring, zullen we nog een apart overleg met deze partijen organiseren om deze zaken door te spreken, in aanwezigheid van ook de ecologen van de terreinbeheerders. Dit overleg zal op 23 november plaats gaan vinden. We kijken nog of het dan zin heeft om de adviescie plus door te laten gaan.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl <[mailto: \[art.5.1-2e\]@noord-holland.nl](mailto:[art.5.1-2e]@noord-holland.nl)>

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Actualisatie AERIUS Monitor, versie 15

Voor het ontwerp partiële herziening van het Programma Aanpak Stikstof, dat van 7 september 2015 tot en met 18 oktober 2015 ter inzage ligt, is gebruik gemaakt van de geactualiseerde versie van AERIUS Monitor, versie 15 (M15). Deze notitie beschrijft de actualisaties in de invoergegevens van M15 ten opzichte van AERIUS Monitor 14.2.1, de versie op basis waarvan de PAS op 1 juli 2015 in werking is getreden.

AERIUS is het reken- en registratie-instrument voor de PAS, waarmee de beschikbare ontwikkelingsruimte en de stikstofdepositie door nieuwe activiteiten kunnen worden berekend en dat inzicht biedt in de daling van de stikstofdepositie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de best beschikbare wetenschappelijke kennis en informatie.

Gevolgen van de actualisatie

Door de actualisatie van invoergegevens in AERIUS wijzigt de omvang van de ontwikkelingsruimte en de berekende stikstofdepositie in de PAS-gebieden. Daarbij wijzigt zowel de berekende bestaande depositie als de prognose van de daling van de depositie in de toekomst. De berekende depositie is op sommige locaties hoger en op sommige locaties lager dan de depositie zoals berekend met M14.2.1. Gemiddeld genomen leiden de aanpassingen tot een grotere daling van de depositie.

De uitkomsten van M15 zijn ecologisch getoetst en verwerkt in de gebiedsanalyses van de PAS. De wijzigingen die zijn doorgevoerd in de gebiedsanalyses liggen ter inzage.

Overzicht van actualisaties

De actualisatie heeft betrekking op (een deel van) de basisinformatie voor AERIUS Monitor. M15 bevat hiermee de meest recente data en inzichten op het gebied van emissies, landgebruik en ecologie. Bij de berekeningen is gebruik gemaakt van de meest recente versie van het Operationele Prioritaire Stoffen model (OPS). Hieronder is op hoofdlijnen en voor de belangrijkste onderdelen, beschreven wat de actualisatie van M15 inhoudt. Meer gedetailleerde informatie over de berekening en de uitgangspunten van AERIUS Monitor 15 is opgenomen in de factsheets op de website van AERIUS:

<https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-monitor-2015>

1. Bij de berekening van de **stalemissies** op basis van het GIAB++ stallenbestand (NH₃) is, naast een algemene actualisatie van invoergegevens, ook een methodische aanpassing gedaan. Hiermee sluiten de gebruikte emissies aan bij de zogeheten NEMA-stalemissies, die door de Emissieregistratie worden gehanteerd. Het gevolg is dat bij de meeste diercategorieën de berekende emissies lager zijn. Voor varkens heeft een correctie naar boven plaatsgevonden en zijn de emissies hoger dan voorheen.
2. De informatie over de **binnen- en zeescheepvaart** is geactualiseerd. Per saldo wordt uitgegaan van een hogere depositie en groeibehoeft van de scheepvaart.
3. De ruimtelijke verdeling en de omvang van de uitstoot door **consumenten** is substantieel gewijzigd in de nieuwe GCN-gegevens (Grootschalige Concentratiekaarten Nederland). Dit leidt in het algemeen tot hogere depositiebijdragen van consumenten in Natura 2000-gebieden.
4. De berekening van de depositiebijdrage van **buitenlandse emissies** aan de depositie in Nederland is in M15 verbeterd. Deze is nu berekend en niet meer als depositiewaarde

overgenomen van het RIVM. Vooral dichtbij de grens resulteert dit in lagere bijdragen vanuit het buitenland aan de stikstofdepositie.

5. De actualisatie van **buitenlandse emissies** in de GCN-gegevens leidt gemiddeld tot meer daling vanuit het buitenland dan voorheen werd voorzien.
6. Er is gebruik gemaakt van de geactualiseerde **Landgebruikskaat** Nederland. Dit leidt tot wijzigingen in de berekende ruwheid van het terrein, wat lokaal kan leiden tot (generiek) aanzienlijk hogere of lagere deposities (een hogere ruwheid betekent hogere depositie).
7. **Karteringen** zijn geactualiseerd. Lokaal kan dat voor de PAS leiden tot nieuwe relevante hexagonen.

De wijze waarop het wegennet is meegenomen, is verbeterd:

1. De methodiek van de berekening van de depositie door het **wegverkeer** is in M15 geïmplementeerd op basis van de nieuwste inzichten, waardoor de werkelijke depositie beter wordt benaderd. Deze aanpassing leidt ertoe dat de berekende depositie op korte afstand van de weg toeneemt en op enige afstand van de weg juist substantieel afneemt.
2. Bij de berekening van de depositie door het wegverkeer op het **hoofdwegennet** is voor heel Nederland nu consequent gebruik gemaakt van één set gegevens. Voor hexagonen die op grotere afstand van snelwegen liggen betekent dit een hogere depositiebijdrage en groeibehoeft. Dit komt doordat voorheen op die hexagonen voor de berekening van de bijdrage van het hoofdwegennet gebruik werd gemaakt van de (lagere) emissiegegevens van het RIVM.
3. Voor het **onderliggend wegennet** is de groeibehoeft voor zogeheten SRM2-wegen (niet binnenstedelijk) integraal berekend en niet meer via apart aangeleverde prioritaire projecten. Vervolgens is deze groeibehoeft integraal opgenomen in de depositieruimte, ook als daarvoor een ophoging van de totale toekomstige depositie nodig was.

Planning afronding beheerplan Kennemerland-Zuid 16/09/15

16 okt OO: Schriftelijk informeren over stand beheerplan en PAS

18 nov. AC: 2^e concept bespreken (reacties 1^e concept uiterlijk 9 okt, [art.5.1.2e](#) stuurt 2^e concept 28 oktober)

11 dec. OO: bespreken 2^e concept

Verg. jan/febr.: advies AC op ontwerp beheerplan

(hierna mogelijkheid voor bv. gemeenten om in BenW/raad te bespreken)

Verg. febr./mrt.: advies OO op ontwerp beheerplan

April: vaststellen ontwerp door bevoegde gezagen

Mei/juni: informatieavond en inspraaktraject

Aug./sept: vaststellen reactienota en def. Beheerplan door bevoegde gezagen

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

16 september
2015

1. Opening en mededelingen

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) laat weten dat [art.5.1-2e](#) voortaan Rijnland zal vertegenwoordigen i.p.v. [art.5.1-2e](#) maar dat zij vandaag helaas niet aanwezig kon zijn. Daarnaast heeft [art.5.1-2e](#) zich afgemeld.

2. Verslag 18 februari

Er zijn geen opmerkingen over het verslag.

3. Toelichting stand van zaken PAS

Momenteel ligt de PAS ter inzage. Het betreft een partiële herziening o.a. door aanpassingen van Aeries. Hierdoor zijn de depositiecijfers veranderd. Voor Kennemerland-Zuid is het maatregelenpakket niet gewijzigd. Aeries zal nog wel meerdere keren wijzigen, er is besloten niet elke keer wijzigingen door te voeren.

PNH heeft kort voor de zomer met alle beheerders een raamovereenkomst afgesloten. Hierin staan alleen de grote lijnen; beheerders voeren maatregelen uit, PNH financiert. Bijlage 1 van de gebiedsanalyse: een overzicht van maatregelen per terreinbeheerder, zal nog worden gewijzigd. Er staan nog enkele foutjes in. Terreinbeheerders zijn gestart met voorbereiding van de uitvoering. PNH is bezig met subsidieregeling op te zetten. PNH zal een rol spelen bij de communicatie. Er zal een bijeenkomst specifiek over de communicatie met TBO's gepland worden voor alle PAS-maatregelen in Noord-Holland. Daarnaast zal er een bijeenkomst worden georganiseerd voor Kennemerland-Zuid met de communicatieadviseurs van de TBO's, waarvoor ook de gemeentes uitgenodigd worden.

24 september zal er weer overleg met TBO's plaatsvinden over PAS-zaken. (Dit overleg is inmiddels afgezegd)

[art.5.1-2e](#) vraagt hoe het zit met de lage hoeveelheid beschikbare ontwikkelruimte, waarover deze week overleg was. [art.5.1-2e](#) wil graag weten wat hiervan de uitkomst is.

Actie [art.5.1-2e](#) zal [art.5.1-2e](#) vragen om in een notitie aan te geven hoe het ervoor staat. **Antwoord:** ook [art.5.1-2e](#) weet dit niet, er komen wel factsheets uit vanaf 1 oktober waarin Aeries wordt uitgelegd, maar niet de verschillen tussen Aeries 14.2 en 15. [art.5.1-2e](#) zal hier verder navraag naar doen.

[art.5.1-2e](#) uit haar zorgen over de borging van de natuurkwaliteit. Het lijkt erop dat er steeds minder depositie is, i.p.v. meer. [art.5.1-2e](#) wil dat ecologen uitleg krijgen over vermindering van de depositie, hoe dit zit met de werkelijkheid en de modellering. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat verfijning van het rekenmodel Aeries zorgt voor aanpassing van de depositieruimte. Er is een daling van de depositie vereist, met de hoeveelheid van deze daling wordt echter geschoven.

Actie [art.5.1-2e](#) punt agenderen voor PAS-overleg met beheerders op 24

Aanwezig

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)
(Waternet), [art.5.1-2e](#)
(Staatsbosbeheer), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (Stichting
Duinbehoud), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (PWN), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (LTO Noord), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (PNH/NPZK), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (QDWH), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (gem. Haarlem),
[art.5.1-2e](#) (LTO Noord),
[art.5.1-2e](#) (PNH),
[art.5.1-2e](#) (Gem.
Zandvoort), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (voorzitter, PWN),
[art.5.1-2e](#) (Gem.
Bloemendaal), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (NM), [art.5.1-2e](#)
(Stichting Zuid-
Kennemerland Natuurlijk),
[art.5.1-2e](#) (PZH), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (RWS)

Afwezig

[art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#)
Vermeulen museum), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (Gem. Velsen), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (IVN), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (Gem.
Noordwijk), [art.5.1-2e](#)
(Recron), [art.5.1-2e](#)
(Gem. Noordwijkerhout),
[art.5.1-2e](#) (Min. EZ),
[art.5.1-2e](#) (Rijnland)

Notulist

[art.5.1-2e](#) (PNH)

Bijlage

Presentatie Stand beheerplan
en PAS
Kennemerland-Zuid

september indien agenda dit toe laat. Antwoord: overleg is afgezegd en zoals uit vorige actie blijkt, is dit ook niet goed duidelijk. Wordt voor overleg TBO's op 29 oktober geagendeerd.

4. Toelichting en bespreken concept beheerplan

Het eerste complete concept is rondgestuurd voor consultatie. Het beheerplan is echter nog niet geheel af en was ten tijde van verzending nog niet besproken met PZH. Daarnaast staat het damhertenbeleid er nog niet goed in. Dit zal nog tot wijzigingen leiden.

[art.5.1-2a](#) vraagt naar de status van de term Sense of Urgency in het kader van de damhertenproblematiek. Kan je deze formulering aan een habitatype toewijzen?

Actie [art.5.1-2a](#) zoekt dit uit.

[art.5.1-1e](#) verzoekt het advies van het OBN-team (2013) als tekst te hanteren in het beheerplan voor de damhertenproblematiek. Hierin wordt signaleerd dat er effecten te zien zijn, maar dat het nog geen significant effect heeft op N2000-doelen. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat dit team deze week in het veld was en erg geschrokken is en dat de tekst dus moet kloppen met de actuele stand van zaken en één op één moet kloppen met andere teksten. [art.5.1-2g](#) geeft aan dat de teksten worden afgestemd met de meest actuele stand van zaken.

[art.5.1-2a](#) vraagt wat bij de analyse (resultaten maatregelen) het uitgangsjaar is. In het beheerplan zijn de meetjaren flexibel. Levert je dit in toekomst geen problemen op bij analyse of het doel bereikt is? Monitoring moet nu wel heel goed zijn wil je hiermee checken of je het doel behaald hebt, aldus [art.5.1-2b](#). Daarnaast is hij van mening dat de beschrijving van de actuele situatie niet meer actueel is.

[art.5.1-2e](#) vindt dit ook een groot zorgpunt dat er steeds van een ander uitgangspunt wordt uitgegaan. [art.5.1-2e](#) verzoekt de datum en de bron aan de tekst toe te voegen zodat hier duidelijkheid over bestaat.

[art.5.1-2e](#) vraagt hoe het uitvoeringsplan er uitkomt te zien. [art.5.1-2g](#) geeft aan dat dit een verdere uitwerking van de maatregelenlijst zal zijn. De nulsituatie van de PAS is het moment voordat je maatregelen uitvoert. In die 6 jaar mag deze situatie niet achteruit gaan.

[art.5.1-2e](#) wil graag weten hoe de verdere vaststellingsprocedure zal verlopen zodat zij acties kan plannen met collega's. Ze vindt dat de ecologen van PWN de tijd moeten krijgen om nogmaals met helicopterview door het beheerplan heen te gaan.

Actie [art.5.1-2e](#) stuurt AC-leden planning per e-mail.

[art.5.1-2g](#) geeft aan dat dit het eerste concept betreft. Tijdens het volgende overleg van de AC op 18 november zal naar verwachting het tweede concept besproken worden. Het tweede concept zal aan het OO worden voorgelegd tijdens het

overleg van december. In jan./feb. zal de AC nogmaals om advies gevraagd worden. Hierna kan men het beheerplan in B&W/raad van betrokken gemeenten bespreken. Tijdens het daarop volgende OO (febr./mrt.) zal om advies op het ontwerp beheerplan gevraagd worden. Naar verwachting zal het beheerplan in april in ontwerp worden vastgesteld door de bevoegde gezagen en zal voor de zomer de informatieavond en inspraaktraject plaatsvinden.

[art.5.1-2e](#) en [art.5.2](#) zijn van mening dat het niet altijd duidelijk is wat er met hun commentaar is gebeurd en benadrukken dat het leveren van commentaar niet hetzelfde is als akkoord gaan.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat financiering via SNL niet geldt voor Waternet en PWN, zoals in monitoringstabel is weergegeven. Hij begreep van een collega dat hij weinig terug zag van wat er tijdens monitoringsoverleggen besproken is.

[art.5.1-2e](#) benadrukt dat het hoofdstuk nader wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Mira Heesakkers is verantwoordelijk voor monitoring in het kader van Natura 2000 bij PNH en wordt daarin ondersteund door [art.5.1-2e](#).

Diverse aanwezigen zijn het niet eens met het monitoringshoofdstuk. Aangezien monitoring verder wordt uitgewerkt in uitvoeringsplan zal er een knip gemaakt moeten worden zodat aan beide plannen los van elkaar gewerkt kan worden. Het monitoringsuitvoeringsplan mag het beheerplan niet gaan vertragen. Het hoofdstuk moet of uit het beheerplan verwijderd worden of heel globaal zijn, aldus diverse AC-leden. Daarnaast vindt men dat er snel overleggen moeten plaatsvinden tussen beheerders, PNH en PZH.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat de manier waarop aanpassing van het monitoringshoofdstuk plaatsvindt, afgestemd wordt met andere Noord-Hollandse beheerplannen.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat tijdens eerdere monitoringsoverleggen algemene zaken besproken zijn en de grote lijnen over hoe dit aangepakt moet worden. De wens is er zeker om over niet al te lange tijd met de betrokkenen te overleggen over monitoring per gebied. De aanpak van diverse onderdelen waaronder faunamonitoring en de PAS-indicatoren zijn nog niet volledig duidelijk en moeten nog nader door EZ worden uitgewerkt. Dit maakt het verder uitwerken en het plannen daarvan erg lastig.

Actie [art.5.1-2e](#) met Mira feedback monitoringshoofdstuk en wens snel overleg bespreken. **Antwoord:** is uitgezet en afspraken worden gemaakt.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat nog niets over zandsuppletie in het beheerplan is opgenomen en geeft aan voorstander te zijn van opname van beheer van de zeereep in het beheerplan.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat er in een overleg op 15 oktober over gesproken zal worden.

[art.5.1-2e](#) zegt toe dit n.a.v. uitkomsten overleg verder op te nemen in het beheerplan.

Reacties op 1^e concept beheerplan

art.5.1-2e

Reeds besproken met PNH.

art.5.1-2e

Vindt teksten onnodig vaag, mist jaartallen en bronnen. Indien gesproken wordt over actuele cijfers dan moet de datum hierbij genoemd worden.

art.5.1-2e

Tekst is moeilijk lees- en begrijpbaar voor niet-ecologen.

art.5.1-2e

- Bijlage 3.1 strand niet ingekleurd als grond gemeente Bloemendaal. Aanwezigen wijzen op grens Natura 2000-gebied aan voet art.5.1-2e .
- Knelpunt in openwater en duinen door uitlaten honden, niet op andere plekken waaronder Caprera en Kennemerstrand? art.5.1-2e beaamt dat dit niet eenduidig is. Geen knelpunt wat art.5.1-2e en art.5.1-2e betreft.
Actie art.5.1-2e nogmaals naar tekst hondenuitlaten kijken.
- Zijn ratelpopulieren een probleem, is toch natuurwaarde voor korfslak? Tekst is ongenueanceerd, moet weg. **Actie art.5.1-2e nogmaals naar kijken.**
- Wat wordt er bedoeld met strandzoning? Aanwezigen geven aan dat hier al aan gewerkt wordt.
- Begrazing van konijnen, wisenten, damherten en paarden natuurlijker dan schapen en geiten (blz, 68), waarom?
art.5.1-2e geeft aan dit uit te zoeken.
Actie art.5.1-2e uitzoeken opmerking begrazing
- Damherten alleen knelpunt in binnenduinrandbossen, niet in andere habitattypen?
art.5.1-2e zal dit nogmaals bekijken in de hoofdstukken over maatregelen en knelpunten.
Actie art.5.1-2e checken opname binnenduinrandbossen m.b.t. damherten.
- Minder waterwinning in waterleidingduinen? art.5.1-2e geeft aan dat Waternet niet van plan is om waterstand te verhogen. Wel wordt er onderzoek gedaan.

art.5.1-2e

- Wat doe je met particulieren qua maatregelen of overleg?
art.5.1-2e laat weten dat zij gesproken heeft met mensen van Kostverlorenpark. Particulieren kunnen ook PAS-maatregelen laten uitvoeren door Groenploeg LNH.
- Natura 2000 moet bestemming natuur hebben. Visserspad en Trambaan hebben bestemming verkeer. art.5.1-2e geeft aan dat de wegen zijn geëxclaveerd en verwacht niet dat hier een probleem is. **Actie art.5.1-2e**

art.5.1-2e Samen nogmaals kijken naar grond binnen begrenzing dat geen natuurbestemming heeft.

art.5.1-2e

Geen opmerkingen

art.5.1-2e

Geeft aan dat **art.5.1-2e** feedback van Waternet op het beheerplan zal geven. Geeft nogmaals aan dat monitoringshoofdstuk globaler moet.

art.5.1-2e

Benadrukt het eens te zijn met punt over monitoring van **art.5.1-2e** punt van **art.5.1-2e** dat collega's de tijd moeten krijgen om naar concept te kijken.

art.5.1-2e

Vraagt hoe/wanneer nieuwe projecten (Noordvoort) in het beheerplan moeten worden opgenomen?

art.5.1-2e

Geeft aan dat het als project genoemd kan worden in het beheerplan. Daarvoor is dan informatie nodig vanuit de gemeente. Als men het ook wil toetsen aan de Nb-wet via het beheerplan, is meer nodig. Maar gezien de planning van het project, lijkt dit niet aan de orde..

Actie gemeenten Noordwijk en Zandvoort: aanleveren plan

art.5.1-2e

In tekst worden strandpalen genoemd. Verzoekt om kaart met strandpalen bij te voegen. Zal overige opmerkingen via de mail sturen.

Actie art.5.1-2e kaartje met strandpalen toevoegen.

art.5.1-2e

Geeft aan per mail te reageren. Zal hier met twee collega's naar kijken. Is het eens met gemaakte opmerkingen over monitoring. **Geeft aan dat het vooronderzoek over verstuiving mist. Flink voorbehoud bij hoofdstuk 3 en 4.**

art.5.1-2e

Wil graag uitwerking van zandsuppleties en effecten zeereep in beheerplan opgenomen zien. Daarnaast een tekst voor faunabeheer/ damherten probleem. Is van mening dat de in de bijlagen opgenomen formuleringen over bestaand gebruik, zwakker geformuleerd dienen te worden.

Actie art.5.1-2e zal hier nogmaals naar kijken.

art.5.1-2e

Geeft aan dat zij door afwezigheid i.v.m. vakantie het beheerplan nog niet heeft ingezien. Om deze reden wil zij net als **art.5.1-2e** de planning weten zodat ze hier met collega's rekening mee kunnen houden. Is het eens met het punt over

Opmerking **art.5.1-2e** **art.5.1-2e** Wat bedoel je hi nderzoek ten behoeve van de PAS-maatregelen is onderdeel van de maatregelen zelf. Bij de onderzoeken staat Onderzoek naar actieve stuifplekken. Ook dit kan basis zijn voor de maatregelen.

monitoring, verwijzingen naar jaartallen en dat haar niet bekend is of commentaar ook verwerkt wordt.

[art.5.1-2e](#)

Laat weten dat de opmerkingen eraan komen.

Geeft er n.a.v. discussie over referentiepunt/meetjaar aan dat er al veel maatregelen in het duin hebben plaatsgevonden. Het gaat om resultaat van natuur niet zo zeer of de maatregel er volgens het aantal/de opp. beheerplan ook is aangelegd. Wil niet dat PWN ondanks eerder inspanningen tik op de neus krijgt. Is het eens met verwijderen monitoringshoofdstuk of om het heel globaal te houden. Laat weten dat er uit hoofdstuk over huidig gebruik er niet uit te halen valt wat nieuw is. Maakt zich zorgen over oude doelen. Waarom zouden we er (m.n. rust) niet wat aan doen? [art.5.1-2e](#) geeft aan dat er door nieuwe natuurwet geen juridische gronden meer zijn om deze doelen wel op te nemen.

[art.5.1-2e](#) vraagt wanneer de Sense of Urgency in gaat. Op moment van aanwijzing?

Actie [art.5.1-2e](#) Sense of Urgency uitzoeken.

[art.5.1-2e](#) is van mening dat er een overzicht met alle onderzoeken moet worden opgenomen (incl. financiering).

5. Voorbereiding OO en verdere afspraken

[art.5.1-2e](#) vraagt binnen 3 weken commentaar naar haar toe te sturen. Dit kan helaas niet anders vanwege de verdere planning.

Actie leden AC: reacties voor uiterlijk 9 oktober toe te sturen

[art.5.1-2e](#) zegt toe monitoring met [art.5.1-2e](#) te bespreken en aan te dringen op monitoringsoverleg op provinciaal niveau.

Actie [art.5.1-2e](#) overleg plannen met [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) laten weten het komende OO (16 oktober) te willen afzeggen. Zij zal op verzoek van aanwezigen het OO informeren met een notitie over de stand van zaken.

6. Rondvraag en sluiting

[art.5.1-2e](#) vraagt of de globale planning ook geldt voor andere duingebieden. [art.5.1-2e](#) antwoordt dat dit globaal het geval is, alle duingebieden zitten in één tranche.

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering (10:25).

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2015-11-17 15:51:55+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] waternet.nl'; [art.5.1-2e], [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] PWN.NL; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl'"
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]"
Onderwerp: Agenda en stukken overleg beheerplan Kennemerland-Zuid 23 november
"
Beste mensen,

Bijgaand de agenda en stukken voor ons overleg over het beheerplan Kennemerland-Zuid op 23 november van 10 tot 12 uur.

Naar aanleiding van de adviescie plus op 16 september is afgesproken om een apart overleg met de grote beheerders te houden over het beheerplan.

Ik stuur nu nog geen aangepast concept beheerplan. Het lijkt mij beter om eerst enkele onderdelen (buiten de PAS), die nog de meeste uitwerking behoeven (Niet-PAS-maatregelen en onderzoeken) of de meeste discussie gaven (ecologie en monitoring), met elkaar te bespreken.

Vandaar de bijgevoegde agenda. Na ons overleg zal ik een aangepaste planning opstellen voor de afronding van het beheerplan.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

beleidsadviseur – Natuur, Recreatie en Landschap

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <http://www.noord-holland.nl/>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

1. Opening en mededelingen

art.5.1-2e **EvM)** laat weten dat **art.5.1-2e** voortaan Rijnland zal vertegenwoordigen i.p.v. **art.5.1-2e** maar dat zij vandaag helaas niet aanwezig kon zijn. Daarnaast heeft **art.5.1-2e** zich afgemeld.

2. Verslag 18 februari

Er zijn geen opmerkingen over het verslag.

3. Toelichting stand van zaken PAS

Momenteel ligt de PAS ter inzage. Het betreft een partiële herziening o.a. door aanpassingen van Aerius. Hierdoor zijn de depositiecijfers veranderd. Voor Kennemerland-Zuid is het maatregelenpakket niet gewijzigd. Aerius zal nog wel meerdere keren wijzigen, er is besloten niet elke keer wijzigingen door te voeren.

PNH heeft kort voor de zomer met alle beheerders een raamovereenkomst afgesloten. Hierin staan alleen de grote lijnen; beheerders voeren maatregelen uit, PNH financiert. Bijlage 1 van de gebiedsanalyse: een overzicht van maatregelen per terreinbeheerder, zal nog worden gewijzigd. Er staan nog enkele foutjes in. Terreinbeheerders zijn gestart met voorbereiding van de uitvoering. PNH is bezig met subsidieregeling op te zetten. PNH zal een rol spelen bij de communicatie. Er zal een bijeenkomst specifiek over de communicatie met TBO's gepland worden voor alle PAS-maatregelen in Noord-Holland. Daarnaast zal er een bijeenkomst worden georganiseerd voor Kennemerland-Zuid met de communicatieadviseurs van de TBO's, waarvoor ook de gemeentes uitgenodigd worden.

24 september zal er weer overleg met TBO's plaatsvinden over PAS-zaken. (Dit overleg is inmiddels afgezegd)

art.5.1-2e vraagt hoe het zit met de lage hoeveelheid beschikbare ontwikkelruimte, waarover deze week overleg was. **art.5.1-2e** wil graag weten wat hiervan de uitkomst is.

Actie **art.5.1-2e** zal **art.5.1-2e** vragen om in een notitie aan te geven hoe het ervoor staat. **Antwoord:** ook **art.5.1-2e** weet dit niet, er komen wel factsheets uit vanaf 1 oktober waarin Aerius wordt uitgelegd, maar niet de verschillen tussen Aerius 14.2 en 15. **art.5.1-2e** zal hier verder navraag naar doen.

art.5.1-2e uit haar zorgen over de borging van de natuurkwaliteit. Het lijkt erop dat er steeds minder depositie is, i.p.v. meer. **art.5.1-2e** wil dat ecologen uitleg krijgen over vermindering van de depositie, hoe dit zit met de werkelijkheid en de modellering. **art.5.1-2e** geeft aan dat verfijning van het rekenmodel Aerius zorgt voor aanpassing van de depositieruimte. Er is een daling van de depositie vereist, met de hoeveelheid van deze daling wordt echter geschoven.

Actie **art.5.1-2e** punt agenderen voor PAS-overleg met beheerders op 24

Aanwezig

art.5.1-2e (Waternet), **art.5.1-2e** (Staatsbosbeheer), **art.5.1-2e** Stichting Duinbehoud), **art.5.1-2e** (PWN), **art.5.1-2e** LTO Noord), **art.5.1-2e** (PNH/NPZK), **art.5.1-2e** (ODWH), **art.5.1-2e** gem. Haarlem), **art.5.1-2e** LTO Noord), **art.5.1-2e** PNH), **art.5.1-2e** Gem. Zandvoort), **art.5.1-2e** (voorzitter, PWN), **art.5.1-2e** Gem. Bloemendaal), **art.5.1-2e** (NM), **art.5.1-2e** (Stichting Zuid-Kennemerland Natuurlijk), **art.5.1-2e** (PZH), **art.5.1-2e** (RWS)

Afwezig

art.5.1-2e (**art.5.1-2e** Vermeulen museum), **art.5.1-2e** Gem. Velsen), **art.5.1-2e** IVN), **art.5.1-2e** Gem. Noordwijk), **art.5.1-2e** (Recron), **art.5.1-2e** (Min. EZ), **art.5.1-2e** (Rijnland)

Notulist

art.5.1-2e (PNH)

Bijlage

Presentatie Stand beheerplan en PAS Kennemerland-Zuid

september indien agenda dit toe laat. Antwoord: overleg is afgezegd en zoals uit vorige actie blijkt, is dit ook niet goed duidelijk. Wordt voor overleg TBO's op 29 oktober geagendeerd.

4. Toelichting en bespreken concept beheerplan

Het eerste complete concept is rondgestuurd voor consultatie. Het beheerplan is echter nog niet geheel af en was ten tijde van verzending nog niet besproken met PZH. Daarnaast staat het damhertenbeleid er nog niet goed in. Dit zal nog tot wijzigingen leiden.

art.5.1-2a vraagt naar de status van de term Sense of Urgency in het kader van de damhertenproblematiek. Kan je deze formulering aan een habitatype toewijzen?

Actie **art.5.1-2c** zoekt dit uit.

art.5.1-2b verzoekt het advies van het OBN-team (2013) als tekst te hanteren in het beheerplan voor de damhertenproblematiek. Hierin wordt gesignaleerd dat er effecten te zien zijn, maar dat het nog geen significant effect heeft op N2000-doelen. **art.5.1-2c** geeft aan dat dit team deze week in het veld was en erg geschrokken is en dat de tekst dus moet kloppen met de actuele stand van zaken en één op één moet kloppen met andere teksten. **art.5.1-2c** geeft aan dat de teksten worden afgestemd met de meest actuele stand van zaken.

art.5.1-2a vraagt wat bij de analyse (resultaten maatregelen) het uitgangsjaar is. In het beheerplan zijn de meetjaren flexibel. Levert je dit in toekomst geen problemen op bij analyse of het doel bereikt is? Monitoring moet nu wel heel goed zijn wil je hiermee checken of je het doel behaald hebt, aldus **art.5.1-2b**. Daarnaast is hij van mening dat de beschrijving van de actuele situatie niet meer actueel is.

art.5.1-2c vindt dit ook een groot zorgpunt dat er steeds van een ander uitgangspunt wordt uitgegaan. **art.5.1-2b** verzoekt de datum en de bron aan de tekst toe te voegen zodat hier duidelijkheid over bestaat.

art.5.1-2c vraagt hoe het uitvoeringsplan er uitkomt te zien. **art.5.1-2c** geeft aan dat dit een verdere uitwerking van de maatregelenlijst zal zijn. De nulsituatie van de PAS is het moment voordat je maatregelen uitvoert. In die 6 jaar mag deze situatie niet achteruit gaan.

art.5.1-2c wil graag weten hoe de verdere vaststellingsprocedure zal verlopen zodat zij acties kan plannen met collega's. Ze vindt dat de ecologen van PWN de tijd moeten krijgen om nogmaals met helikopterview door het beheerplan heen te gaan.

Actie **art.5.1-2c** stuurt AC-leden planning per e-mail.

art.5.1-2c geeft aan dat dit het eerste concept betreft. Tijdens het volgende overleg van de AC op 18 november zal naar verwachting het tweede concept besproken worden. Het tweede concept zal aan het OO worden voorgelegd tijdens het

overleg van december. In jan./feb. zal de AC nogmaals om advies gevraagd worden. Hierna kan men het beheerplan in B&W/raad van betrokken gemeenten bespreken. Tijdens het daarop volgende OO (febr./mrt.) zal om advies op het ontwerp beheerplan gevraagd worden. Naar verwachting zal het beheerplan in april in ontwerp worden vastgesteld door de bevoegde gezagen en zal voor de zomer de informatieavond en inspraaktraject plaatsvinden.

art.5.1-2e en **art.5.1-2e** zijn van mening dat het niet altijd duidelijk is wat er met hun commentaar is gebeurd en benadrukken dat het leveren van commentaar niet hetzelfde is als akkoord gaan.

art.5.1-2e geeft aan dat financiering via SNL niet geldt voor Waternet en PWN, zoals in monitoringstabel is weergegeven. Hij begreep van een collega dat hij weinig terug zag van wat er tijdens monitoringsoverleggen besproken is.

art.5.1-2e benadrukt dat het hoofdstuk nader wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan. **art.5.1-2e** is verantwoordelijk voor monitoring in het kader van Natura 2000 bij PNH en wordt daarin ondersteund door **art.5.1-2e**

Diverse aanwezigen zijn het niet eens met het monitoringshoofdstuk. Aangezien monitoring verder wordt uitgewerkt in uitvoeringsplan zal er een knip gemaakt moeten worden zodat aan beide plannen los van elkaar gewerkt kan worden. Het monitoringsuitvoeringsplan mag het beheerplan niet gaan vertragen. Het hoofdstuk moet of uit het beheerplan verwijderd worden of heel globaal zijn, aldus diverse AC-leden. Daarnaast vindt men dat er snel overleggen moeten plaatsvinden tussen beheerders, PNH en PZH.

art.5.1-2e geeft aan dat de manier waarop aanpassing van het monitoringshoofdstuk plaatsvindt, afgestemd wordt met andere Noord-Hollandse beheerplannen.

art.5.1-2e geeft aan dat tijdens eerdere monitoringsoverleggen algemene zaken besproken zijn en de grote lijnen over hoe dit aangepakt moet worden. De wens is er zeker om over niet al te lange tijd met de betrokkenen te overleggen over monitoring per gebied. De aanpak van diverse onderdelen waaronder faunamonitoring en de PAS-indicatoren zijn nog niet volledig duidelijk en moeten nog nader door EZ worden uitgewerkt. Dit maakt het verder uitwerken en het plannen daarvan erg lastig.

Actie **art.5.1-2e** met **art.5.1-2e** **feedback monitoringshoofdstuk en wens snel overleg bespreken. Antwoord: is uitgezet en afspraken worden gemaakt.**

art.5.1-2e geeft aan dat nog niets over zandsuppletie in het beheerplan is opgenomen en geeft aan voorstander te zijn van opname van beheer van de zeereep in het beheerplan.

art.5.1-2e geeft aan dat er in een overleg op 15 oktober over gesproken zal worden.

art.5.1-2e zegt toe dit n.a.v. uitkomsten overleg verder op te nemen in het beheerplan.

Reacties op 1^e concept beheerplan

art.5.1-2e

Reeds besproken met PNH.

art.5.1-2e

Vindt teksten onnodig vaag, mist jaartallen en bronnen. Indien gesproken wordt over actuele cijfers dan moet de datum hierbij genoemd worden.

art.5.1-2e

Tekst is moeilijk lees- en begrijpbaar voor niet-ecologen.

art.5.1-2e

- Bijlage 3.1 strand niet ingekleurd als grond gemeente Bloemendaal. Aanwezigen wijzen op grens Natura 2000-gebied aan voet art.5.1-2e
- Knelpunt in openwater en duinen door uitlaten honden, niet op andere plekken waaronder Caprera en Kennemerstrand? art.5.1-2e beaamt dat dit niet eenduidig is. Geen knelpunt wat art.5.1-2e en art.5.1-2e betreft.

Actie art.5.1-2e nogmaals naar tekst hondenuitlaten kijken.

- Zijn ratelpopulieren een probleem, is toch natuurwaarde voor korfslak? Tekst is ongenueanceerd, moet weg. **Actie art.5.1-2e nogmaals naar kijken.**
- Wat wordt er bedoeld met strandzoning? Aanwezigen geven aan dat hier al aan gewerkt wordt.
- Begrazing van konijnen, wisenten, damherten en paarden natuurlijker dan schapen en geiten (blz, 68), waarom? art.5.1-2e geeft aan dit uit te zoeken.

Actie art.5.1-2e uitzoeken opmerking begrazing

- Damherten alleen knelpunt in binnenduinstrandbossen, niet in andere habitattypen? art.5.1-2e zal dit nogmaals bekijken in de hoofdstukken over maatregelen en knelpunten.

Actie art.5.1-2e checken opname binnenduinstrandbossen m.b.t. damherten.

- Minder waterwinning in waterleidingduinen? art.5.1-2e geeft aan dat Waternet niet van plan is om waterstand te verhogen. Wel wordt er onderzoek gedaan.

art.5.1-2e

- Wat doe je met particulieren qua maatregelen of overleg? art.5.1-2e laat weten dat zij gesproken heeft met mensen van Kostverlorenpark. Particulieren kunnen ook PAS-maatregelen laten uitvoeren door Groenploeg LNH.
- Natura 2000 moet bestemming natuur hebben. Visserspad en Trambaan hebben bestemming verkeer. art.5.1-2e geeft aan dat de wegen zijn geëxclaveerd en verwacht niet dat hier een probleem is. **Actie art.5.1-2e**

art.5.1-2s samen nogmaals kijken naar grond binnen begrenzing dat geen natuurbestemming heeft.

art.5.1-2e

Geen opmerkingen

art.5.1-2e

Geeft aan dat **art.5.1-2e** feedback van Waternet op het beheerplan zal geven. Geeft nogmaals aan dat monitoringshoofdstuk globaler moet.

art.5.1-2e

Benadrukt het eens te zijn met punt over monitoring van **art.5.1-2p** punt van **art.5.1-2e** dat collega's de tijd moeten krijgen om naar concept te kijken.

art.5.1-2e

Vraagt hoe/wanneer nieuwe projecten (Noordvoort) in het beheerplan moeten worden opgenomen?

art.5.1-2e

geeft aan dat het als project genoemd kan worden in het beheerplan. Daarvoor is dan informatie nodig vanuit de gemeente. Als men het ook wil toetsen aan de Nb-wet via het beheerplan, is meer nodig. Maar gezien de planning van het project, lijkt dit niet aan de orde..

Actie gemeenten Noordwijk en Zandvoort: aanleveren plan

art.5.1-2e

In tekst worden strandpalen genoemd. Verzoekt om kaart met strandpalen bij te voegen. Zal overige opmerkingen via de mail sturen.

Actie **art.5.1-2e kaartje met strandpalen toevoegen.**

art.5.1-2e

Geeft aan per mail te reageren. Zal hier met twee collega's naar kijken. Is het eens met gemaakte opmerkingen over monitoring. Geeft aan dat het vooronderzoek over verstuing mist. Flink voorbehoud bij hoofdstuk 3 en 4.

art.5.1-2e

Wil graag uitwerking van zandsuppleties en effecten zeereep in beheerplan opgenomen zien. Daarnaast een tekst voor faunabeheer/ damherten probleem. Is van mening dat de in de bijlagen opgenomen formuleringen over bestaand gebruik, zwakker geformuleerd dienen te worden.

Actie **art.5.1-2e zal hier nogmaals naar kijken.**

art.5.1-2e

Geeft aan dat zij door afwezigheid i.v.m. vakantie het beheerplan nog niet heeft ingezien. Om deze reden wil zij net als **art.5.1-2e** de planning weten zodat ze hier met collega's rekening mee kunnen houden. Is het eens met het punt over

monitoring, verwijzingen naar jaartallen en dat haar niet bekend is of commentaar ook verwerkt wordt.

art.5.1-2e

Laat weten dat de opmerkingen eraan komen.

Geeft er n.a.v. discussie over referentiepunt/meetjaar aan dat er al veel maatregelen in het duin hebben plaatsgevonden. Het gaat om resultaat van natuur niet zo zeer of de maatregel er volgens het aantal/de opp. beheerplan ook is aangelegd. Wil niet dat PWN ondanks eerder inspanningen tik op de neus krijgt. Is het eens met verwijderen monitoringshoofdstuk of om het heel globaal te houden. Laat weten dat er uit hoofdstuk over huidig gebruik er niet uit te halen valt wat nieuw is. Maakt zich zorgen over oude doelen. Waarom zouden we er (m.n. rust) niet wat aan doen? art.5.1-2e geeft aan dat er door nieuwe natuurwet geen juridische gronden meer zijn om deze doelen wel op te nemen.

art.5.1-2e

vraagt wanneer de Sense of Urgency in gaat. Op moment van aanwijzing?

Actie art.5.1-2e **Sense of Urgency uitzoeken.**

art.5.1-2e

is van mening dat er een overzicht met alle onderzoeken moet worden opgenomen (incl. financiering).

5. Voorbereiding OO en verdere afspraken

art.5.1-2e

vraagt binnen 3 weken commentaar naar haar toe te sturen. Dit kan helaas niet anders vanwege de verdere planning.

Actie leden AC: reacties voor uiterlijk 9 oktober toe te sturen

art.5.1-2e

zegt toe monitoring met art.5.1-2e te bespreken en aan te dringen op monitoringsoverleg op provinciaal niveau.

Actie art.5.1-2e **overleg plannen met** art.5.1-2e

art.5.1-2e

laten weten het komende OO (16 oktober) te willen afzeggen. Zij zal op verzoek van aanwezigen het OO informeren met een notitie over de stand van zaken.

6. Rondvraag en sluiting

art.5.1-2e

vraagt of de globale planning ook geldt voor andere duingebieden. art.5.1-2e antwoordt dat dit globaal het geval is, alle duingebieden zitten in één tranche.

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering (10:25).

Naam overleg Overleg TBO's beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Locatie Provincie, Houtplein 33, zaal 1.04 Oost

Datum 23 november 2015

Tijdstip begin: 10.00 eind: 12.00

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e@noord-holland.nl](#)

Agenda

1|3

Agendapunten

1. Opening en mededelingen
2. Doel overleg
3. Bespreken (eerder) binnengekomen reacties (zie ook Bijlagen 1, 2 en 3) en verwerking
4. Bespreken onderdelen ecologie en monitoring (mondelijke toelichting)
5. Bespreken maatregelen en kosten, m.n. niet-PAS-maatregelen en onderzoeken (zie Bijlagen 5 en 6)
6. Overige te bespreken punten
7. Afspraken
8. Rondvraag en sluiting

Bijlagen:

1. Verslag adviescie plus 16 sept 2015
2. Mail februari met reacties beheerplanteksten
3. Aangepast hoofdstuk Monitoring n.a.v. verzoek adviescie plus om minder detail
4. Toelichting Niet-PAS-maatregelen en onderzoeken
5. Tabel Niet-PAS-maatregelen

Bijlage 4 Toelichting Niet-PAS-maatregelen en onderzoeken

Doel van het gesprek is om te kijken welke Niet-PAS-maatregelen en onderzoeken in de eerste beheerplanperiode uitgevoerd moeten en kunnen worden. En vervolgens de mogelijkheden voor financiering te verkennen.

In Bijlage 5 zijn de **Niet-PAS-maatregelen** in een tabel overgenomen, zoals opgenomen in het rapport van Grontmij en in het concept beheerplan. (Daar stonden ze samen met de PAS-maatregelen in één tabel.)

Wat betreft de maatregelen gaat het vooral om maatregelen die niet onder de PAS konden vallen, bv. verwijderen begroeiing op habitatype duindoornstruweel.

De door Grontmij geschatte kosten kunnen mogelijk nog wijzigen als we dezelfde kostenberekeningsmethode als voor de PAS-maatregelen gaan toepassen. Bij de huidige schattingen gaat het om 4 à 5 ton voor zowel het Noord-Hollandse als voor het Zuid-Hollandse deel voor drie beheerplanperiodes, dus ca. 1,5 ton per gebiedsdeel per periode.

In aanvulling op deze maatregelen zal ik nog antiverdrogingsmaatregelen opnemen, die gefinancierd worden uit antiverdrogingssubsidie provincie en door Waternet zelf. Als hier nadere informatie over is, neem ik die op.

Voor wat betreft de **onderzoeken** zoals opgenomen in het concept beheerplan (paragraaf 4.1.8) heb ik van [art.5.1-2e](#) onderstaande reacties in rood gekregen.

1. **Gebiedsgericht onderzoek naar de mate van vergrassing en invasieve soorten als basis voor de te nemen maatregelen** – In de monitoring wordt eens per 12 jaar een vegetatiekaart gemaakt waar de mate van vergrassing uit kan blijken. Maar wellicht wil je het sneller weten. Voor de PAS maatregelen wordt per maatregel een procesindicator bepaald, voor een deel kan dat ook inzicht in toe of afname gras soorten zijn. Dat gebeurt dus voor een deel van de maatregelen en niet gebiedsgericht. Verder is er geen standaard monitoring waar dit uit kan blijken. Als het nodig is voor de doelen zal dit apart uitgezet moeten worden, dat zou dan ook via het OBN kunnen gebeuren, maar daar zouden we wel budget voor moeten uittrekken dan. Op zichzelf lijkt me dit onderzoek van wezenlijk belang omdat deze info veel zegt over de toestand van het duin.
2. **Kartering van actieve stuifplekken als basis voor de omvang van maatregelen in eerste en volgende beheerplanperiodes** – nodig als voorbereiding voor de te plannen maatregelen (stuifkuilen)? Is dat dan

apart onderzoek? Of hoort het bij de voorbereiding van de PAS maatregelen? Het OBN DT duin en kust heeft een voorstel neergelegd om te helpen hierbij. Echter ik vind dat wel een duur voorstel, en heb er ook geen aparte middelen voor beschikbaar.

3. Generiek wetenschappelijk onderzoek naar de reikwijdte van verstuiving (OBN) onderzoek is betaald en van start gegaan.
4. Effecten van strandbebouwing op de dynamiek in de duinen
5. Gebiedsgericht onderzoek naar de effecten van honden in uitlaatgebieden (draagkracht)
6. Generiek onderzoek naar de effecten van beheer op en rekolonisatie van de nauwe korfslak. Zit niet in de monitoring, we willen een onderzoek opzetten hiernaar, maar zoeken nog steun van EZ hiervoor.

Op basis daarvan heb ik 1, 2 en 6 toegevoegd als onderzoeksmaatregel in de laatste versie van de gebiedsanalyse Kennemerland-Zuid. (Dat betekent niet dat hier onmiddellijk financiering voor komt, maar dit gesprek wordt wel met het rijk gevoerd in IPO-verband).

Voor 4 wil ik graag bespreken of dit speelt in Kennemerland-Zuid. Over 5 is in de adviescommissie plus 16 september gezegd dat dit kan vervallen. Wordt weggehaald.

Verder mogelijkheden voor financiering verkennen.

In het concept beheerplan staat elders nog 'Onderzoek aanpassing Waterwinning'. Dit zal ik toevoegen aan de lijst onderzoeken, ik ga er daarbij vanuit dat dit niet vanuit N2000-gelden wordt gefinancierd.

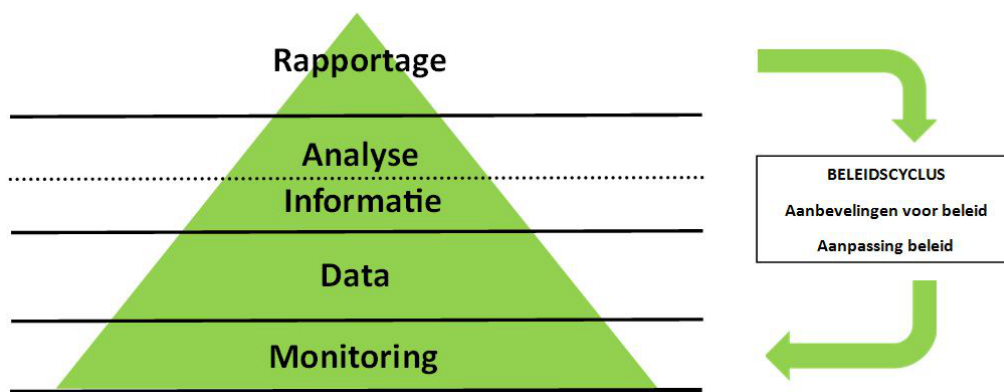
Monitoring

Om te weten hoe het ervoor staat met de aangewezen soorten en habitattypen in Natura 2000-gebieden en of de instandhoudingsdoelen worden gerealiseerd is het vereist (vanuit de Habitat- en Vogelrichtlijn) om monitoringsactiviteiten in het gebied uit te voeren. Naast het monitoren van de ontwikkeling van natuurwaarden is ook monitoring nodig om te bezien of de maatregelen zijn/worden uitgevoerd en of deze maatregelen het gewenste resultaat hebben ten aanzien van de gestelde doelen. Indien de soorten en/of habitattypen gevoelig zijn voor stikstof en de stikstof-depositiewaarde voor de desbetreffende natuurwaarden te hoog is om behoud dan wel verbetering te garanderen, dan zal ook monitoring in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) uitgevoerd moeten worden. Daarnaast zullen per beheerplanperiode de vergunningsverlenings- en handhavingsactiviteiten worden bijgehouden.

Deze verzamelde gegevens worden gebruikt om het beheerplan na de eerste beheerplanperiode van zes jaar te evalueren en te actualiseren en, indien nodig, om maatregelen tussentijds bij te sturen. Monitoringsgegevens kunnen daarnaast gebruikt worden bij het beoordelen van vergunningsaanvragen. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van het soort monitoring dat moet worden uitgevoerd.

Monitorings- en evaluatiecyclus en verantwoordelijkheden

De totale monitoring- en evaluatiecyclus is samen te vatten in onderstaande figuur;

Figuur 2.1: Monitoring- en evaluatiecyclus

Figuur 2.1 laat de verschillende stappen zien om van monitoring van soorten en habitattypen tot de vereiste rapportages over de behaalde resultaten te komen. Dit betreft de volgende fasen:

- **Monitoring:** het verzamelen van informatie in het veld. Dit zal zo veel mogelijk door (gecertificeerde) beheerders worden uitgevoerd volgens gestandaardiseerde methodes en met gebruik van protocollen.
- **Gegevens:** de verzamelde gegevens zullen door de desbetreffende beheerders worden opgeslagen in de Nationale Databank Flora- en Fauna (NDFF).
- **Informatie:** het bewerken van de data voor de verschillende analyse vragen. Hiervoor is de provincie verantwoordelijk.
- **Analyse:** analyseren van de informatie in het licht van de gestelde doelen.
- **Rapportage:** rapporteren van de conclusies aan de relevante ontvangers.

De analyse, beoordeling en rapportage van de gegevens vallen onder de verantwoordelijkheid van de provincie Noord-Holland. De provincie rapporteert vervolgens de stand van zaken via BIJ12 aan het ministerie van EZ. Het ministerie van EZ is verantwoordelijk voor de periodieke algemene rapportages aan de Europese Commissie over de staat van instandhouding van de soorten en habitattypen op landelijk niveau.

Monitoring van natuurwaarden & effect getroffen maatregelen

Om het *doelbereik van de natuurwaarden* te bepalen moet worden nagegaan of de vastgestelde instandhoudingsdoelen van het gebied behaald zijn. Dit houdt in dat de oppervlakte en kwaliteit van de habitattypen en de oppervlakte en kwaliteit van leefgebieden van soorten en de aantallen van de desbetreffende soort zich in de goede richting ontwikkeld hebben of op zijn minst niet achteruitgegaan zijn. Daarnaast moet het *effect van de getroffen maatregelen* in en rond het gebied ten behoeve van realisatie van de instandhoudingsdoelen bepaald worden. Indien ten tijde van het opstellen van het beheerplan niet duidelijk is welke maatregelen moeten worden uitgevoerd om het instandhoudingsdoel te realiseren, is nader onderzoek noodzakelijk. *Evaluatie van de voortgang en (tussentijdse) resultaten van het onderzoek* is nodig om te bepalen of het onderzoek kan leiden tot maatregelen die resulteren in het behalen van het instandhoudingsdoel.

Voor monitoring van de soorten worden gegevens verzameld om de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

1. Wat is de aantalsontwikkeling per soort of een index ervan?
2.
 - A. Wat is de ontwikkeling van de oppervlakte van het leefgebied van de soort?
 - B. Hoe gaat het met de kwaliteit van een (al dan niet N-gevoelig) leefgebied van een soort? Dit wordt bepaald aan de hand van de volgende parameters:
 - beschikbaarheid foerageergebied;
 - beschikbaarheid nest- en slaapplekken;
 - ...

Voor de monitoring van de habitattypen worden gegevens verzameld om de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

3. Wat is de areaalsontwikkeling van het habitatype (gebaseerd op de vegetatiekartering)?
4. Hoe gaat het met de kwaliteit van een habitatype (al dan niet N-gevoelig)? Dit wordt bepaald aan de hand van volgende parameters:
 - voorkomen van vegetatietypen;
 - de abiotiek;
 - voorkomen van typische soorten;
 - overige kenmerken van een goede structuur en functie.

Voor de monitoring van zowel soorten als habitattypen worden gegevens verzameld om de volgende vraag te kunnen beantwoorden:

5. Wat is de voortgang van de uitvoering van de maatregelen voor het realiseren van de instandhoudingsdoelen en het onderzoek om de juiste Natura 2000-maatregelen te bepalen?

Monitoring van PAS-maatregelen

Om verdere achteruitgang van de aangewezen stikstofgevoelige natuurwaarden te voorkomen en uitbreiding van activiteiten in en rond de Natura 2000-gebieden weer mogelijk te maken is de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) ontwikkeld. Met de PAS ontstaat er 'ontwikkelingsruimte' voor sectoren die stikstof uitstoten in de omgeving van Natura 2000-gebieden. Deze ruimte wordt berekend met een speciaal rekenmodel: 'Aerius'. De PAS steunt op twee pijlers om de instandhoudingsdoelen zeker te stellen: daling van de neerslag van stikstof (stikstofdepositie) en het uitvoeren van herstelmaatregelen voor stikstofgevoelige natuur. De stikstofdepositie wordt gemonitord door het RIVM. De herstelmaatregelen, ook wel de PAS-maatregelen genoemd, worden beschreven in de gebiedsanalyses. Uitvoering van de PAS-maatregelen en de beoogde effecten van deze maatregelen moeten worden gemonitord. De provincie is hiervoor verantwoordelijk.

Voor de monitoring van de PAS-maatregelen worden gegevens verzameld om de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

6. Wat is de voortgang van de uitvoering van de herstelmaatregelen en het onderzoek om de juiste herstelmaatregelen te bepalen?
7. Gaat het proces van natuurherstel door de PAS-maatregelen de goede kant op (procesindicatoren)?
8.
 - A. Is de oppervlakte van de stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen in de PAS gebieden niet achteruitgegaan?
 - B. Is de kwaliteit van de stikstofgevoelige instandhoudingsdoelen in de PAS gebieden niet achteruitgegaan?
9. Welke nieuwe inzichten moeten worden verwerkt in de herstelstrategieën en gebiedsanalyses (OBN en overige landelijke onderzoeken en eventuele gebiedsspecifieke onderzoeken)?
10. Is het ontwikkelperspectief van herstelopgaven nog steeds goed (veldbezoek)?

Monitoring van gebruik en vergunningverlening

Ontwikkelingen van het gebruik, wijzigingen in bedrijfsvoering of nieuwe activiteiten, in en rond het gebied kunnen worden gemonitord door middel van het registreren van vergunningaanvragen voor de Natuurbeschermingswet (1998). Ook via handhaving ontstaat zicht op het gebruik.

Voor monitoring van het gebruik in en rond het gebied worden gegevens verzameld om de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

- Hoeveel en welke vergunningen zijn er verleend?
- Hoeveel en welke overtredingen zijn er begaan?
- Hoe werkt dit door op de ecologie?
- Moet het vergunningenbeleid worden bijgesteld?

Per beheerplanperiode zullen de afdelingen Vergunningverlening en Handhaving verslag doen van respectievelijk hoeveel en welke vergunningen er zijn verleend en hoeveel en welke overtredingen er zijn begaan. Deze gegevens worden, indien de monitoringsresultaten hiertoe aanleiding geven, nader bekeken in samenhang met de ontwikkeling van natuurwaarden in het gebied. Deze analyse wordt uitgevoerd door de provincie. In samenspraak met de afdeling Vergunningverlening zal het vergunningenbeleid indien nodig worden bijgesteld.

Overzicht monitoringsactiviteiten in Kennemerland-Zuid

In tabel 7.1 wordt voor alle instandhoudingsdoelstellingen geldend in dit gebied aangegeven welke vraag met behulp van monitoring moet worden beantwoord, welke methode hiervoor gebruikt wordt en hoe vaak de gegevens moeten worden verzameld.

Monitoringsplan

Voor elk Natura 2000-gebied zal de provincie in overleg met de terreinbeherende organisaties en provincie Zuid-Holland de uitvoering van de monitoring verder uitwerken in een monitoringsplan. Hierin wordt aangegeven welk soort monitoring in het kader van welk doel door welke partij wordt uitgevoerd, waar en wanneer dat het geval is en hoe de financiering geregeld zal worden. In het monitoringsplan worden tevens afspraken opgenomen worden wanneer, welke gegevens aangeleverd dienen te worden. De provincie zal de gegevens analyseren en rapporteren. Extra kosten die nodig zijn voor het monitoringsplan naast de SNL en NEM, zullen gedekt worden vanuit de SNL, aangevuld met de Natura 2000- en PAS- budgetten.

Vragen	Natuurwaarden															Methode	Frequentie			
	Embryonale duinen (H2110)	Witte duinen (H2120)	Grijze duinen, kalkrijk	Grijze duinen, kalkarm	Grijze duinen, heischraal	Duinheiden met struikhei	Duindoornstruwelen (H2160)	Kruipwilgstruwelen (H2170)	Duinbossen, droog (H2180A)	Duinbossen, vochtig (H2180B)	Duinbossen, binnenduintrand (H2180C)	Vochtige duinvalleien, open winter (H2190A)	Vochtige duinvalleien, kalkrijk (H2190B)	Vochtige duinvalleien, ontkalkt (H2190C)	Vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten (H2190D)	Nauwe korfsiak (H1014)	Meervleermuis (H1318)	Groenknolorchis (H1903)		
1-Aantal soort																			Diverse	1x 6 jaar trend in beeld
2A-Opp. leefgebied																			Diverse	1x 6 jaar trend in beeld
2B-Kwal. leefgebied																			Diverse	1x 6 jaar trend in beeld
3-Areaal HabType																			Vegetatie-kartering	1 x 12 jaar
4-Kwal. HabType																			Flora-inventarisaties	1 x 6 jaar
5-voortgang maatregel/ onderzoek																			PAS-bureau	jaarlijks
6-voortgang herstelmaatregel /onderzoek																			PAS-bureau	jaarlijks/planning onderzoeks- voorstel
7-proces natuurherstel PAS-maatregelen																			Procesindicatoren	3-jaarlijks
8A-Areaal stikstofgevoelig HabType																			Habitatypekaart	6-jaarlijks
8B-Kwaliteit stikstofgevoelig HabType																			Habitatypekaart	6- of 12-jaarlijks
9-nieuwe inzichten																				6-jaarlijks
10-ontwikkelperspectief herstelopgave ¹																			Veldbezoek	jaarlijks

¹ N.a.v. een jaarlijks veldbezoek zal een beeld verkregen worden van het ontwikkelperspectief van de herstelopgaven. Dit veldbezoek is niet gekoppeld aan één habitatype, maar een gebiedsbrede inschatting.

Overzicht Niet-PAS-maatregelen en onderzoeken Kennemerland-Zuid (conform concept beheerplan en rapport Grontmij)

Natuurmonumenten

Habittatype	Maatregelen NM				incl Vat	incl onv. excl. BTW
		Totaal ha 3BP	BP1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,50%
H2120						
	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	4,3	1,4	8.560	9.844	10.582
	verwijderen exoten zeereep	1,0	0,3	4.000	4.600	4.945
H2160						
	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	12,0	4,0	24.000	27.600	29.670
H2190A						
	wegvangen karpers + verondieping	2,0				
Totaal						
Monitoring 4%						
Totaal totaal						

PWN

Habittatype	Maatregelen	PWN			incl VAT	incl onv excl. BTW
		totaal ha 3BP	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%
H2120						
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	9,0	3,0	18.000	20.700	22.253
	verwijderen exoten zeereep	1,0	0,3	4.000	4.600	4.945
H2130A						
Oppervlakte	verwijderen naaldbos	5,0				
H2130B						
Oppervlakte	verwijderen naaldbos middenduin	0,0	0,0			
H2160						
Oppervlakte	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	30,0	10,0	60.000	69.000	74.175
H2190A						
Kwaliteit	wegvangen karpers + verondieping	0,5				
Totaal						
Monitoring 4%						
Totaal totaal						

Waternet

Habittatype	Maatregelen Waternet	WN-NH			incl VAT	incl. onv excl. BTW	WN-ZH			incl VAT	incl. onv excl. BTW	NH+ZH
		totaal ha 3BP	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%	totaal ha 3BP	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%	totaal
H2120												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	2,3	0,8	4.680	5.382	5.786	1,6	0,5	3.120	3.588	3.857	9.643
H2130A												
Oppervlakte	verwijderen naaldbos	1,4					0,6					
H2130B												
Oppervlakte	verwijderen naaldbos middenduin	10,0					10,0					
H2150												
Oppervlakte	verwijderen opslag bruto						5,0	1,7	10.000	11.500	12.363	12.363
H2160												
Oppervlakte	verwijderen bosontwikkeling/exoten middenduin 20% netto	57,0	19,0	114.000	131.100	140.933	38,0	12,7	76.000	87.400	93.955	234.888
Kwaliteit	verwijderen verbraming	12,0	4,0	24.000	27.600	29.670	8,0	2,7	16.000	18.400	19.780	49.450
H2190A												
	aanvullend maaibeheer	20,0	6,7	44.667	51.367	55.219						55.219
H2190B+C												
Oppervlakte	verwijderen naaldbos	1,4					0,6					

Habittatype	Maatregelen Waternet	WN-NH					WN-ZH					
					incl VAT	incl. onv excl. BTW				incl VAT	incl. onv excl. BTW	NH+ZH
		totaal ha 3BP	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%	totaal ha 3BP	BP1 ha	BP1 kosten €	15%	7,50%	totaal
H2190D												
Kwaliteit	maaieren	2,0	2,0	13.400	15.410	16.566						16.566
Totaal	Totaal											
Monitoring 4%												
Totaal totaal												

Staatsbosbeheer

Habittatype	Maatregelen	SBB-NH					SBB-ZH					
					incl VAT	incl onv excl. BTW				incl VAT	incl onv excl. BTW	NH+ZH
		totaal ha 3BP	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	totaal ha 3BP	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	Bp1 kosten €
H2120												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)						20,0	6,7	40.000	46.000	49.450	49.450
Totaal												
Monitoring 4%												
Totaal totaal												

Gemeenten en andere organisaties

Habittatype	Maatregelen	gem-NH			incl VAT	incl onv excl. BTW	gem-ZH			incl VAT	incl onv excl. BTW	NH+ZH
		totaal ha 3BP	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	totaal ha 3BP	Bp1 ha	Bp1 kosten €	15%	7,5%	Bp1 kosten
H2120												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn zeereep (tot 15%)	2,5	0,8	5.000	5.750	6.181						
H2130A												
Oppervlakte	verwijderen duindoorn buitenduin (tot 25%)	6,0	2,0	14.100	16.215	17.431						
Kwaliteit	aanleg stuifkuilen incl. nabeheer	4,2	1,4	28.378	32.635	35.082	2,8	0,9	18.919	21.756	23.388	58.471
H2180A+B+C												
Kwaliteit	verwijderen exoten pas 20% netto combi met B/C	9,0	3,0	47.700	54.855	58.969	1,0	0,3	5.300	6.095	6.552	65.521
Totaal				95.178	109.455	117.664					29.940	147.604
Monitoring 4%						4.707					1.198	5.904
Totaal totaal						122.370					31.138	153.508

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2015-02-12 10:32:43+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] van; [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl);
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl);
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
"Onderwerp: FW: Reacties Adviescommissie op rapport KLZ Doelen en maatregelen
Beste mensen,

Jullie hadden nog een reactie tegood op de opmerkingen die ik in november heb gekregen op het rapport van Grontmij over Doelen en maatregelen.

Hieronder en bijgaand een reactie op de belangrijkste punten. Tekstuele punten worden aangepast.

Wat betreft reacties op de PAS-maatregelen zijn we inmiddels weer verder, ook in het kader van afspraken over de samenwerkingsovereenkomsten PAS.

Een en ander zal ik toelichten op de vergadering van de adviescommissie op 18 februari van 9 tot 10 uur. De agenda van de vergadering ontvangen jullie later vandaag.

Reacties [art.5.1-2e]

Beste [art.5.1-2e]

Hierbij mijn reactie op het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid. Het plan is grotendeels aangepast op basis van eerdere opmerkingen. Ik heb echter nog een aantal opmerkingen in het word document geplaatst. Wordt aangepast.

Ik ben benieuwd of er nog substantiële wijzigingen zullen plaatsvinden in oppervlakten habitattypen naar aanleiding van correcties op de habitattypenkaart. Wat gebeurt er wanneer hiervan sprake is? Welke mate van afwijking wordt als redelijk geacht. Er zal op basis van aanpassingen habitattypenkaart nog weer opnieuw een Aeriusberekening plaats gaan vinden. Dit heeft echter geen consequenties voor de hoeveelheid maatregelen.

Verder zou ik het op prijs stellen als er explicieter wordt aangegeven dat de maatregelen zijn gebaseerd op een model waarbij er allemaal aannames zijn gedaan met betrekking tot normen kaal open zand in het duinsysteem, aandelen van gemeenschappen in het duin en het voorkomen in ruimte en tijd, en de normen voor de realisatie van de maatregelen. De aantallen die er nu staan kunnen een "eigen leven" gaan leiden en een doel op zich worden, terwijl ze worden ingekaderd door de werkelijkheid, zowel fysisch geografisch als bestuurlijk/juridisch. Immers maatregelen in de zeereep dienen goed met het Hoogheemraadschap van Rijnland te worden besproken. Realisatie hangt o.a. sterk af van de ruimte die hiervoor wordt gegeven. Zo zijn er een hoop condities die bepalen of een maatregel wel kan worden uitgevoerd, deze worden vaak pas echt scherp wanneer ze concreet worden uitgewerkt. Voor een gebied van 8000 ha is dit niet redelijk, er moet dus een zekere ruimte zitten in de aantallen en oppervlakten. Dit wordt opgepakt in het kader van de Samenwerkingsovereenkomst: daar wordt flexibiliteit ingebouwd en worden ontbindende voorwaarden in opgenomen. Met Rijnland heb ik overleg gehad en afgesproken dat er een overleg komt tussen Rijnland en de TBO's over de maatregelen. Dat ga ik regelen.

Enkele specifieke vragen in het rapport:

** Blz. 41: is er voldoende ruimte voor maatregelen zeereep. Antwoord: er is uitgegaan van in totaal 60 stuifplekken in het hele N2000-gebied. Dit 20 per beheerplanperiode. 11 zijn al gerealiseerd. Dat betekent nog 9 te realiseren in de eerste periode. Dit lijkt haalbaar, maar zal in de praktijk moeten blijken.

Voor volgende beheerplanperiodes vindt mogelijk ook aanpassing plaats van de zonering door Rijnland waar dynamisch duinbeheer mogelijk is.

** Blz. 43: in de kosten is geen rekening gehouden met 21 ha extra drukkbe grazing in Middenduin. Antwoord: Ik zie dat dit wel is opgenomen in de maatregelentabel in de bijlage??

Reacties Waternet:

Het beheerplan N2000 beschrijft vooral (alleen) PAS-maatregelen; de extra maatregelen. Pas-maatregelen zijn t.o.v. regulier beheer extra maatregelen om ruimte te creëren voor economische ontwikkeling. Het regulier beheer wordt beschreven in het onderdeel bestaand gebruik, maar is dat dan helemaal compleet? Daarom hebben we ook nog kritisch gekeken naar de rapportage bestaand gebruik. Het is ons op dit moment niet duidelijk wat er van de rapportage bestaand gebruik uiteindelijk in het beheerplan wordt opgenomen. Blijft het in zijn huidige vorm bestaan? Rapport wordt integraal opgenomen als bijlage bij het beheerplan. Wellicht goed om nog even stevig na te denken over de definitieve vorm van het beheerplan. Hieronder een suggestie/wens.

Logisch is een indeling volgens deze lijn: wij houden standaardindeling aan voor alle beheerplannen, dat is de hoofdstukindeling die eerder is toegestuurd.

1. wat zijn de ambities,
2. wat hebben we nu en (volgorde kan ook omgedraaid)
3. waar zijn dus knelpunten (verschil tussen ambitie en aanwezig).
4. dan het beheer dat wordt ingezet om de ambities te bereiken. Wellicht wordt (bijna) al dat beheer al uitgevoerd en staat het dus ook al in bestaand gebruik. Alleen damhertenbeheer nog niet helemaal. Damhertenbeheer is geen bestaand gebruik, wordt via ontheffing Ff-wet geregeld. Wel wordt bij knelpunten opgenomen dat de overmaat aan damherten een knelpunt is voor N2000. Dit kan als onderbouwing dienen (voor zover het beheerplan dan al gereed is) dat er geen Nb-wet vergunning nodig is.
5. Daarnaast hebben we ook nog PAS-maatregelen. Je zou daar zelfs een apart document van kunnen maken omdat het een andere beleidslijn is en eigen financiering heeft. Een verwijzing in het beheerplan is dan natuurlijk wel handig/nodig. De PAS-gebiedsanalyse wordt als bijlage bij het beheerplan gevoegd. Verwijzingen in het beheerplan worden nog toegevoegd.

Verzoeken/opmerkingen

* Maatregel "omvorming van naaldbos naar habitat" expliciet op nemen als mogelijke maatregel om problemen met de boswet/natuurwet te voorkomen (herplantplicht). Is opgenomen op blz. 42. Aanpassen in tabel maatregelen??

* Hetzelfde geldt eigenlijk voor maatregelen gericht op herstel oorspronkelijk grondwaterstanden. Herstel van een vochtige duinvallei kan nu tot leiden tot de conclusie "vernietiging" van een prioritair habitat (bijvoorbeeld droog duingrasland). Lastig punt: prioritair en niet prioritair is bewust gemaakt als onderscheid, maar het anti-verdrogingsbeleid van de provincie is dus gericht op niet-prioritair habitat. Wat heeft de voorkeur? Verwijderen van naaldbos t.b.v. vernatting is opgenomen als maatregel. Verder nu geen concrete maatregelen antiverdroging opgenomen.

* Damherten. Genoemd staan ze al knelpunt bij instandhouding/herstel van de verschillende bostypen en als maatregel staat genoemd regulatie. Dit staat overigens genoemd in het Beheerplan en niet in regulier gebruik (wat recent natuurlijk ook klopt). Dit knelpunt en beheer graag ook opnemen voor andere habitattypen. Bijvoorbeeld: Ten minste lokaal vormt begrazing van damherten een bedreiging voor de kwaliteit van habitatype grijsduin. Tijdelijke maatregelen als het uitrasteren van kwetsbare vegetaties of structurele regulatie van de populatie damherten zullen noodzakelijk zijn. Wordt toegevoegd.

* Recreatie. In de tekst staat: Fietsen/mountainbiken, wandelen/joggen en paardrijden vindt plaats op formele, verharde en onverharde wegen en paden. Deze formele paden maken geen deel uit van de kwalificerende habitats. Dit klopt m.i. niet helemaal. Onverharde wegen zijn toch niet geïxcluseerd? Ze kunnen zelfs

tot een habitatype behoren. Wat is trouwens "formeel". Onverharde paden zijn inderdaad niet geasfalteerd, maar ze zijn vaak geen habitatype.

* Het behoud en bijbehorende beheer van cultuurhistorische elementen is nu vrijwel beperkt tot de landgoederen (m.u.v. bunkers). Hierop lijkt een kleine aanvulling gewenst. Ook in de duingebieden kunnen cultuurhistorische elementen worden behouden. Het kan gaan om hakhout, akkerpatronen/beheer, laanbeplantingen, etc. Wordt toegevoegd in de tabel.

* Bij de stukken tekst over onderhoud van winmiddelen staat nog iets merkwaardigs. "Ombaggeren en maaien van watergangen vindt plaats buiten de locaties waar kwalificerende habitats aanwezig zijn." Op een andere plek staat een soortgelijke tekst over groot onderhoud aan winmiddelen. Het klopt niet dat dit buiten kwalificerende habitats gebeurt! Wel is het regulier gebruik dat niet heeft geleid tot een bedreiging van de instandhouding. Wat is trouwens "groot onderhoud"? Ik zou denken dat al het onderhoud dat met enige regelmaat gebeurt regulier onderhoud is. Echt grootschalige vervanging van winmiddelen die leidt tot al dan niet tijdelijke vernietiging van habitat valt daar buiten. Het zou handig zijn als dit toch al in het beheerplan wordt genoemd. Groot onderhoud kan niet in beheerplan worden opgenomen, omdat het geen huidig gebruik is zonder effect.

Reacties Natuurmonumenten:

Zie bijlage en:

Ondanks het zorgvuldige traject kwamen we er achter dat we een PAS maatregel niet opgenomen hebben.

Namelijk het open houden van stuiflocaties die al gerealiseerd zijn (o.a. gefinancierd uit LIFE). Reden dat deze kuilen gemaakt zijn is o.a. stikstofdepositie, ook speelt stikstofdepositie een rol bij het versnelt dichtgroeien.

Het openhouden is een flinke klus (maar uiteraard veel goedkoper dan het maken van nieuwe kuilen).

Voor deze maatregel is geen extra geld nodig. Wel is belangrijk dat de maatregel opgenomen wordt in het overzicht van maatregelen. Zodat die wel gefinancierd kan worden uit de PAS middelen.

Kan deze maatregel nog opgenomen worden? Is dit maatregel of nabeheer op uitgevoerde maatregel. Ofwel, zijn daar bij de uitvoering van de maatregel destijds geen kosten voor geraamd? Of biedt de SOK voldoende flexibiliteit om deze maatregel te financieren? SOK biedt inderdaad flexibiliteit. Daarom stel ik voor nu niet de tabel daar weer helemaal op aan te passen.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

beleidsadviseur "Natuur, Recreatie en Landschap

T

art.5.1-2e

M

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>

art.5.1-2e noord-holland.nl <mailto:art.5.1-2e noord-holland.nl>

"

Beheerplan N2000 KLZ versie 14 september

Opmerkingen NM 1 december 2014

Algemene opmerkingen

Omvang maatregelen

Zoals telefonisch besproken kunnen we nu nog niet garanderen dat we in de eerste beheerplanperiode de maatregelen in deze omvang kunnen uitvoeren. Redenen:

- Kosten kunnen hoger uitvallen (o.a. transportafstand, stortkosten, ontgravingsdiepte, onderzoek explosieven), dat zou kunnen betekenen dat een kleinere oppervlakte uitgevoerd kan worden.
- Haalbaarheid van de maatregelen voor werkorganisatie door veel maatregelen in veel gebieden in een korte periode (voorbereiding, begeleiding, communicatie). PAS speelt in NH in veel gebieden tegelijk.
- Fysieke mogelijkheden voor verstuingen (bepalen door vooronderzoek, bijv. door Bas Arens)
- Ruimte voor verstuingen op basis van de vegetatie (geen verstuingen maken op plekken met waardevolle duinvegetatie)
- Draagvlak (veel maatregelen in 6 jaar tijd, vlak na LIFE project weer bulldozers in het duin).

In januari of februari heeft Natuurmonumenten intern overleg hoe de N2000 en PAS maatregelen in de beheereenheden gerealiseerd kunnen worden. Daarna kunnen antwoord geven op de vraag over haalbaarheid voor de werkorganisatie. **Ik wacht antwoord af.**

Kosten

Een aantal vragen over de kosten van de maatregelen worden nog niet beantwoord in het rapport.

- Hoe wordt de financiering van vooronderzoek van de maatregelen (ihb verstuingsonderzoek) geregeld? **In de subsidieverordening wordt opgenomen, dat voorbereidingskosten voor subsidie in aanmerking komen, ook als ze al gestart zijn voordat subsidie is aangevraagd (dit is nieuw!!)**
- Hoe wordt omgegaan met extra kosten die nu niet meegenomen zijn: onderzoek explosieven, stortkosten, transport >1 km. Vallen deze onder 'onvoorzien'? **Ja, vallen onder onvoorzien.**
- Hoe wordt de communicatie rondom de maatregelen geregeld (taakverdeling Provincie en TBO's, financiering)? **Moeten we met elkaar nader bespreken. Specifieke communicatie is voor TBO, maar mogelijk kan provincie coördinatie doen en middelen laten maken.**
- Hoe zit het met kosten/uren die de TBO's zelf maken voor de uitvoering van de maatregelen? Denk aan voorbereiding, advies, begeleiding, toezicht en communicatie. **Zit in VAT kosten.**

Opmerkingen bij de tekst

5.1.3 Stikstofdepositie

Brongerichte N-maatregelen zijn niet slechts 'belangrijk' maar 'noodzakelijk' voor de realisatie van de instandhoudingsdoelen. Zonder verlaging van de stikstofdepositie is realisatie van de N2000 doelen niet mogelijk. Dit geldt zeker voor het prioritaire habitattype Grijze duinen. De (PAS) maatregelen kunnen niet ongestraft cyclisch herhaald worden.

Hoewel brongerichte maatregelen niet onder het beheerplan vallen, is het wel belangrijk de noodzaak hiervan sterker te benadrukken. **Kunnen jullie via landelijk traject, zoals inspraak PAS aangeven.**

5.1.5 Omvang van de maatregelen

Goed dat deze toelichting over de aard en omvang van de maatregelen nu in het rapport staat. Geef hierbij ook aan dat bovenaan staat dat de maatregelen kwalitatief goed uitgevoerd moeten kunnen worden. Anders worden de doelen niet gerealiseerd en/of worden we geconfronteerd met (onnodig) langdurig duur nabehoor. Beter een kleinere oppervlakte goed, dan een grotere oppervlakte te ondiep geplagd bijv.

Geef verder aan dat vooronderzoek naar verstuiwingsmogelijkheden mede bepalend zal zijn voor de aard en omvang van de verstuiwingsmaatregelen.

Bijlage 7 Indicatie kosten (niet: 'specificatie')

Geef ook in deze bijlage duidelijk aan dat de maatregelen een indicatie zijn en dat de precieze aard en omvang pas blijkt op basis van de uitvoeringsplannen. Je kan hiervoor de tekst uit 5.1.5. letterlijk overnemen (Van "De maatregelen..." tot "...verantwoordelijk zijn.")

De verstuiwingsmaatregelen worden uitgedrukt in aantallen stuifkuilen. Dat blijft onhandig. Zowel het streefbeeld als de kosten van de verstuiwingsmaatregelen worden uitgedrukt in oppervlakte (ha). Temeer daar de maatregelen in het rapport beschreven worden per duinzone en in de bijlage per beheerder, is het heel lastig om te zien hoe tekst en bijlage met elkaar overeenkomen. Vermeld daarom in de tabellen in bijlage 7 ook de oppervlakte van de verstuiwingen.

Verwijderen struweel/exoten

Op een deel van de oppervlakte (min. 30%?) is plaggen wel nodig na het verwijderen struweel om de zaadbank te verwijderen. Dat is efficiënter dan heel lang nabehoor.

Suggesties leesbaarheid tabellen bijlage 7

- Voeg een legenda toe wat de koppen betekenen. (Totaal ha = aantal ha maatregelen in hele periode van 18 jaar etc.)
- Geef aan dat de maatregelen inclusief nabehoor zijn.
- Vermeld dat het eindbedrag (laatste kolom) excl. BTW is.
- Geef aan wat gefinancierd wordt uit de post onvoorzien.
- Geef voor de verstuiwingsmaatregelen niet alleen het aantal, maar ook de oppervlakte aan.

Kosten bijlage 7

Ik mis bij de indicatie van de kosten in bijlage 7 de kosten voor:

- explosieven onderzoek **niet opgenomen**
- storkosten **niet opgenomen**
- transport >1 km **niet opgenomen**
- communicatie **in VAT**
- vooronderzoek verstuiwingsmogelijkheden **in VAT**
- maken van uitvoeringsplannen **in VAT**
- nabehoor verwijderen exoten in bos (o.a. nieuwe zaailingen) **niet opgenomen**

Toelichting

Er wordt uitgegaan van een transportafstand van materiaal van < 1 km. Dat betekent dat het materiaal binnen het gebied verwerkt moet worden. Voor deze grote hoeveelheden is dat waarschijnlijk niet mogelijk. Houdt dus rekening met langere transport afstanden en storkosten.

Na het verwijderen van exoten in het bos is wel degelijk nabeheer nodig (kieming vanuit zaad, uitlopen stobben).

Algemene opmerkingen NM bij de vorige versie (10 juli)

Deze vermeld ik hier voor de volledigheid, omdat ze nog steeds gelden. Voor zover nog verwerking in Beheerplan nodig is, heb ik ze hierboven al genoemd.

We staan in grote lijnen achter de maatregelen, omdat ze (ook) naar onze inschatting gunstig zijn voor de realisatie van N2000 doelen op korte tot middellange termijn.

Belangrijkste kanttekeningen die wij hierbij hebben, zijn:

- De maatregelen (omvang en uitvoering) zijn nog niet gebaseerd op concrete uitvoeringplannen, maar op (zo goed mogelijke) inschattingen.
- De kosten zijn om diverse redenen waarschijnlijk te laag ingeschat (zie bijlage).
- Op langere termijn is verlaging van de stikstofdepositie (tot onder de KDW's) noodzakelijk voor het realiseren van de N2000 doelen.

Daarom zijn de voorwaarden voor ons om akkoord te gaan met deze maatregelen:

- Eventuele **meerkosten komen niet ten laste van de TBO's**, Hierover moeten heldere afspraken gemaakt worden (nu en in kader van SOK).
- Bovenaan moet staan dat de maatregelen kwalitatief goed uitgevoerd moeten kunnen worden. Anders worden de doelen niet gerealiseerd en/of worden we geconfronteerd met (onnodig) langdurig duur nabeheer. Daarom moet er bij de uitwerkingsfase flexibiliteit mogelijk zijn, in overleg, ten aanzien van de uitvoering van de maatregelen. Flexibiliteit is nodig ten aanzien van:
 1. de oppervlakten van de maatregelen (liever een kleinere oppervlakte goed, of andere aanpassingen op basis van veldsituatie),
 2. de aard van de maatregel ('andere maatregelen die even effectief zijn mogen ook'),
 3. de precieze uitvoering van de maatregel (bijv. ontgravingsdiepte) afhankelijk van de veldsituatie.
- Parallel aan deze PAS-herstelmaatregelen moet door de overheid gewerkt worden aan verlaging van de stikstofdepositie (tot onder de KDW's) op langere termijn. Dit is essentieel voor het realiseren van de N2000 doelen. De maatregelen kunnen namelijk niet alsmaar cyclisch herhaald worden.

"Van: [redacted]
Verzonden: 2016-01-25 12:50:33+00:00
"Aan: ' [redacted] waternet.nl'; ' [redacted] art.5.1-2e ;
' [redacted] PWN.NL'; ' [redacted] art.5.1-2e pwn.nl';
' [redacted] natuurmonumenten.nl'; ' [redacted] art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl';
' [redacted] staatsbosbeheer.nl'; ' [redacted] art.5.1-2e ;
' [redacted] art.5.1-2e landschapnoordholland.nl'"
"CC: [redacted] art.5.1-2e ; ' [redacted] art.5.1-2e ;
' [redacted] art.5.1-2e natuurmonumenten.nl'; 'Storm, [redacted] art.5.1-2e ; ' [redacted] art.5.1-2e ;
' [redacted] art.5.1-2e odwh.nl'; ' [redacted] art.5.1-2e zandvoort.nl'; ' [redacted] art.5.1-2e pwn.nl';
' [redacted] art.5.1-2e noordwijkerhout.nl'; ' [redacted] art.5.1-2e ; ' [redacted] art.5.1-2e ;"
Onderwerp: Agenda en stukken overleg beheerplan Kennemerland-Zuid 1 febr.
"

Beste mensen,

Bijgaand de voorgestelde agenda voor het overleg met de terreinbeheerders over het concept beheerplan, op 1 febr. bij de provincie.

Bij deze mail zijn de bijlagen 1, 2 en 5 bij de agenda, bijgevoegd (waren al eerder gestuurd).

De overige bijlagen stuur ik niet opnieuw, je hebt ze vorige week ontvangen via WeTransfer en in eerdere mails.

Laat me weten als er nog vragen of onduidelijkheden zijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted] art.5.1-2e

[redacted] art.5.1-2e

T [redacted] art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[redacted] art.5.1-2e noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Naam overleg Overleg TBO's beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid
Locatie Provincie, Houtplein 33, zaal 1.06 West
Datum 1 februari 2016
Tijdstip begin: 10.00 eind: 12.00

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) noord-holland.nl

Agenda

1|1

Agendapunten

1. Opening en mededelingen
2. Verslag bespreking 23 november (bijlage 1)
3. Toelichting en bespreken beheerplan (zie bijlagen 2,3 en 4)
4. Toelichting en bespreken planning beheerplan (zie bijlage 5)
5. Afspraken
6. Rondvraag en sluiting

Bijlagen:

1. Verslag overleg 23 november 2015
2. Toelichting bij wijzigingen beheerplan
3. Teksten beheerplan:
 - a. Concept Beheerplan zonder, en met wijzigingen bijhouden
 - b. Concept Bijlagen beheerplan zonder, en met wijzigingen bijhouden
 - c. Diverse kaarten in hoofdtekst en bijlagen
 - d. Bijlagen: tabellen huidig gebruik
4. Reacties op eerdere versie en mijn reactie daarop:
 - a. [art.5.1-2e](#)
 - b. [art.5.1-2e](#)
 - c. [art.5.1-2e](#)
 - d. [art.5.1-2e](#)
 - e. Gem. Bloemendaal
 - f. Gem. Noordwijk
 - g. Rijnland
 - h. St. Duinbehoud, [art.5.1-2e](#)
5. Planning afronding beheerplan

Verslag overleg TBO's beheerplan Kennemerland-Zuid

23 november
2015

Mededelingen

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat het de bedoeling was om een concept te hebben ter bespreking. Dit is helaas niet gelukt vanwege drukte door de PAS. Daarnaast was niet alle commentaar nog ontvangen.

[art.5.1-2e](#) heeft het commentaar van alle gemeenten inmiddels ontvangen.

Splitsing PAS en niet-PAS maatregelen

[art.5.1-2e](#) laat weten dat zij de PAS en niet-PAS maatregelen gescheiden heeft. De niet-PAS maatregelen zijn niet in de gebiedsanalyse opgenomen en moeten uit een ander budget worden betaald. Binnenkort zal [art.5.1-2e](#) hierover spreken met PZH, voor de PAS-maatregelen moet met Zuid-Holland als eerste tot een overeenkomst worden gekomen.

[art.5.1-2e](#) geeft aan voorkeur te hebben voor één tabel met alle maatregelen.

[art.5.1-2e](#) zegt dat ook niet-PAS maatregelen naar verwachting in de (PAS-maatregelen)tabel worden opgenomen. De niet-PAS maatregelen zullen voor zover de provincie deze betaalt, ook via subsidie PAS-maatregelen worden gesubsidieerd (de subsidieregeling zal daarvoor worden uitgebreid).

Habitattypenkaart

[art.5.1-2e](#) geeft aan het spannend te vinden dat de habitattypenkaart nog niet is vastgesteld terwijl wel al de maatregelen worden uitgewerkt. [art.5.1-2e](#) beaamt dit.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat [art.5.1-2e](#) aan LNH hiermee bezig is.

[art.5.1-2e](#) is van mening dat er moment geprikt moet worden om essentiële wijzigingen te ontdekken.

[art.5.1-2e](#) stelt dat als een zoekgebied veranderd of verkleind wordt, er bij het uitwerken van maatregelen problemen te verwachten zijn.

[art.5.1-2e](#) benadrukt dat het er om gaat dat de maatregelen worden uitgevoerd en dat er gewerkt wordt aan lange termijn ambitie om achteruitgang te voorkomen. In Kennemerland-Zuid zijn we bij het opstellen van de maatregelen niet strikt uitgegaan van de habitattypenkaart, maar van de landschappelijke eenheden en streefwaarden voor oa. open duin.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat het beheerplan leidend is. Hier zijn de PAS-maatregelen direct aan gekoppeld. Voor de gebiedsanalyses zijn de habitattypenkaarten uit 2012 gebruikt. Er is inmiddels veel veranderd en de habitattypenkaarten komen niet altijd overeen met de werkelijkheid. Daarnaast zitten in de maatregelen allerlei aannames. Aangezien de werkelijke situatie afwijkt van de habitattypenkaarten heeft het geen zin om aan de habitattypenkaarten vast te houden. De habitattypenkaart is een richtlijn en wordt gebruikt als basis waarmee een pragmatische voorselectie is gemaakt, maar juridisch genomen is die niet hard in het kader van de PAS. Gedegradeerde gebieden worden anders niet meegenomen in de PAS-maatregelen en dat is niet verstandig. Daar waar kaart niet klopt, zou men dan geen maatregelen uitvoeren.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dit niet goed te begrijpen. Ze snapt dat men in de geest van Natura 2000 wilt handelen, maar hoe wordt er dan gemonitord bijvoorbeeld? Wat

Notulist

[art.5.1-2e](#)

Aanwezig

[art.5.1-2e](#) (PWN),
[art.5.1-2e](#) (PWN),
[art.5.1-2e](#) (NM),
[art.5.1-2e](#) (NM), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (SBB), [art.5.1-2e](#)
(Grontmij)

Afwezig

[art.5.1-2e](#) (Waternet), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (Waternet),
[art.5.1-2e](#) (LNH),
[art.5.1-2e](#) (SBB),
[art.5.1-2e](#) (NM)

Kopie aan

Leden AC Kennemerland-
Zuid

moet je dan gaan aantonen als het anders is? Bij de zeesluis ging het niet zo.

art.5.1-2 geeft aan dat de consequenties een blackbox zijn.

art.5.1-2 laat weten dat art.5.1-2 bezig is met de monitoring en benadrukt dat PNH verantwoordelijk is voor de PAS. art.5.1-2 stelt dat een TBO een plan maakt voor de uitvoering en dat zij dan in gesprek met PNH zullen gaan hierover.

art.5.1-2e vraagt waarom er niet iets in het beheerplan staat over wat je precies gaat doen. Wat als er een andere wind gaat waaien? Deze manier van werken is niet opgenomen in het beheerplan.

art.5.1-2e beaamt dit en vraagt iets op te nemen in het beheerplan dat de habitattypkaart de basis is maar de daadwerkelijke situatie leidend is.

art.5.1-2e merkt op dat er al in het beheerplan staat dat iets in aard en omvang kan afwijken. Dit voelt gek, omdat in het beheerplan heel precies staat om hoeveel ha. het gaat bijvoorbeeld. Wat is afwijken, 1 of 20%?

art.5.1-2 geeft aan dat hier in de raamovereenkomst ook dingen over opgenomen zijn. art.5.1-2e is van mening dat dit ook in het beheerplan moet worden opgenomen aangezien de raamovereenkomst niet bij iedereen bekend is.

art.5.1-2 stelt dat men onderbouwd kan afwijken van de aantallen.

art.5.1-2e krijgt n.a.v. dat wat art.5.1-2n art.5.1-2e gezegd hebben een heel andere indruk van het plan en stelt voor hier bewust juridisch naar te laten kijken.

Tabellen niet-PAS maatregelen

art.5.1-2n vraagt de TBO's de tabellen van de niet-PAS maatregelen door te lopen.

art.5.1-2n laat weten graag de tabellen aan de boswachters voor te leggen en geeft aan dit op zijn vroegst in de tweede helft van januari gedaan te hebben.

art.5.1-2n benadrukt dat zij vaart achter het beheerplan wil zetten en wil proberen om in het voorjaar een concept te hebben. Daarom wil zij een paar dingen parallel laten verlopen om financiering te kunnen regelen. Het zal anders nog 2 jaar duren. Zonder beheerplan zijn er dan vergunningen nodig om maatregelen uit te voeren.

ACTIE TBO's: niet-PAS maatregelen doorlopen.

Commentaar per hoofdstuk

Hoofdstuk 1:

art.5.1-2n geeft aan de inleiding niet sterk te vinden. Zo is 'beleving' bijvoorbeeld niet uitgelegd. Maar gaat Natura 2000 eigenlijk wel over beleving? art.5.1-2n antwoordt dat dit de kernboodschap betreft van de communicatie van de provincie over Natura 2000.

Hoofdstuk 2:

art.5.1-2n laat weten dat er geen waterwinningsfunctie meer is voor het PWN terrein. Wel is het belangrijk om de strategische reserve (landsbelang) te noemen. §2.2.4 goede plek maar ook aan het eind van §2.1.

art.5.1-2n is van mening dat de inleiding te kort is voor zo'n groot gebied. art.5.1-2n ontvangt graag suggesties voor aanvulling. **Graag uiterlijk half december**

art.5.1-2e geeft aan dat op p.15 in de zin net boven het plaatje Slingerduin (gelegen in Velsen) ontbreekt en is van mening dat de afbeelding te klein is. **art.5.1-2e** verzoekt de bron of datum van de afbeelding te noemen zodat dit vindbaar is en daarnaast voor alle figuren nauwkeurig te beschrijven wat zichtbaar is. Dit geldt ook voor de tabellen.

art.5.1-2e geeft aan dat figuur 2.4 alleen de fietsknooppuntpaden aangeeft en er paden op ontbreken.

art.5.1-2e zegt toe hst. 2 nog te zullen checken. **art.5.1-2e** zal haar opmerkingen mailen. **Graag uiterlijk half december**

art.5.1-2e geeft aan dat in §2.3.3 onder het kopje ecoducten het net lijkt of het projecten van sec TBO's zijn. Dit klopt niet.

Hoofdstuk 3:

art.5.1-2e vraagt versies te noemen van gebiedsanalyse of habitattypenkaart.

art.5.1-2e geeft aan dat teksten uit het profielendocument niet altijd kloppen met situatie in het gebied.

art.5.1-2e suggereert om in 4.2 een overzicht te geven van typische soorten specifiek voor dit Natura 2000-gebied (en biedt aan hiermee te helpen) en vraagt ook de algemeen landelijke tekst aan te passen op het gebied.

art.5.1-2e geeft aan dat de oude doelen helemaal uit beheerplan gehaald zullen worden. Als op 1 juli de nieuwe wet natuurbescherming in werking treedt, is er geen juridische basis om hier iets mee te doen.

art.5.1-2e geeft aan dat PWN een kritisch publiek heeft en vraagt de communicatie hier op af te stemmen.

ACTIE **art.5.1-2e** opsturen notitie oude doelen. **Is gebeurd**

art.5.1-2e geeft aan dat op p. 48 over de knelpunten staat dat het grootste knelpunt voor binnenduinstrandbossen in alle deelgebieden van Kennemerland-Zuid de aanwezigheid van gebiedsvreemde soorten is. Dit geldt niet voor alle duingebieden, namelijk niet in Elswout en Middenduin.

art.5.1-2e vraagt de plaatsen waar er wateroverlast is te benoemen. **art.5.1-2e** geeft aan dat dit specifiek landgoed Vogelenzang betreft.

art.5.1-2e meldt dat de knelpuntenbeschrijving van H2130A staat dat er lokaal verruiging plaatsvindt rondom Zandvoort door het gebruik als hondenuitloophouding. In de maatregelen wordt echter niets gezegd over de honden.

art.5.1-2e wijst op het feit dat het ook bij andere soorten dan specifiek Amerikaanse vogelkers geldt dat opslag een knelpunt is. Het gaat hierom dat je andere soorten hebt dan gewenst.

art.5.1-2e is van mening dat het goed is dat exoten genoemd worden in §3.7, maar vindt dit niet de juiste plek. **art.5.1-2e** stelt voor dat dit in de inleiding opgenomen wordt.

art.5.1-2e vraagt in hoofdstuk maatregelen ook knelpunten te benoemen.

art.5.1-2v vraagt punten Rimpelroos ook in Middenduin op te nemen. art.5.1-2v vraagt vooral dit soort gebiedsspecifieke kennis te noemen zodat zij dit kan aanpassen.

art.5.1-1 heeft moeite met het Natura 2000-begrip 'Duindoornstruweel'. Wat is gewenst duindoornstruweel en wat niet? art.5.1-2e zegt toe tekst beheerplan Noordhollands Duinreservaat (NHD) te sturen.

ACTIE art.5.1-1 opsturen tekst m.b.t. duindoornstruweel in NHD. Is gebeurd.

Hoofdstuk 4:

art.5.1-2e is van mening dat 4.1 ingewikkeld leest en dat het onduidelijk is wat je hier doet en waar je bronnen voor gebruikt. Het moet een duidelijke boekhouding zijn.

art.5.1-2e stelt dat de knelpunten hier op de goede plek zijn. Er zijn veel maatregelen, maar het allerbelangrijkste is minder stikstof. art.5.1-2e zou urgentie daaruit willen doen blijken in de tekst.

art.5.1-1 is het hiermee eens. Misschien zijn de algemene knelpunten hier wel een goede plek voor en vraagt ook de brongerichte maatregelen te noemen.

art.5.1-1 wijst op het gebrek aan uniformiteit in rapport. Als het ter inzage gelegd wordt moet het netjes zijn. Verzoekt eenheden van getallen en schrijfwijzen na te lopen.

Hoofdstuk 5:

art.5.1-2m meldt dat het hoofdstuk m.b.t. huidig gebruik hetzelfde format krijgt als alle gebieden. Hier wordt eerst nog door PNH naar gekeken.

art.5.1-2e merkt op dat de periode nergens meer genoemd staat. Hier stond destijds 2010.

art.5.1-1v vraagt hoe gaan we omgaan met vormen van gebruik die er tussendoor zijn geglipt. art.5.1-2a antwoordt dat niet alle activiteiten genoemd hoeven te zijn.

Wanneer aannemelijk is dat ze al sinds jaar en dag plaatsvinden, niet zijn gewijzigd, en geen negatief effect hebben, zijn ze vrij, ook zonder dat ze in het beheerplan zijn opgenomen. art.5.1-2v vraagt vormen van gebruik die relatief groot in omvang zijn of regelmatig voorkomen mede te delen zodat deze alsnog kunnen worden toegevoegd. **Graag uiterlijk half december.**

Hoofdstuk 6:

art.5.1-2g geeft aan dat er een jurist naar dit hoofdstuk moet kijken.

art.5.1-2e zin: p. 87 zin betekent dit dat als er geen geld is, hoeven we niets te doen. **Reactie: nee, dit gaat om gevolgen van maatregelen voor derden.**

art.5.1-2g geeft aan te zullen kijken naar structuurvisie gemeente Velsen n.a.v. opmerking art.5.1-5v over fietspad. **Reactie: Is doorgegeven via collega.**

Onderzoeken:

art.5.1-2 geeft aan dat er 6 onderzoeken genoemd worden. Onderzoek 1, 2 en 6 zijn toegevoegd n.a.v. gebiedsanalyse i.v.m. discussie financiering.

art.5.1-2e mist onderzoek potenties mogelijkheden van verstuiving vanuit geomorfologie.

art.5.1-2e vindt dat monitoring stikstofdepositie moet worden genoemd. art.5.1-2e verwijst naar de notitie m.b.t. aanpassingen van Aerius en zegt toe op te nemen dat i.k.v. de PAS monitoring plaatsvindt.

art.5.1-2e vraagt naar de consequenties voor fauna en de link van bepaalde trends tussen soorten en/of maatregelen habitattypen en verzoekt dit op te nemen in het lijstje met onderzoek.

art.5.1-2e stelt dat fauna helemaal niet in tabellen zijn opgenomen.

art.5.1-1 is van mening dat de ambities hoger gesteld moet worden. Als grauwe klauwier zijn jongen niet groot kan brengen, is habitatype niet in orde.

ACTIE PNH: hier met art.5.1-1 de andere projectleiders van de duingebieden en TBO's naar kijken. Reactie: monitoring voor N2000 omvat voor de provincie NH de typische soorten, niet meer.

art.5.1-2e geeft aan dat er al onderzoek wordt gedaan door HHNK naar punt 4.

art.5.1-2e merkt op dat er geen onderzoek over zandsuppleties is opgenomen.

art.5.1-2e stelt onderzoek naar het effect van strandbebouwing voor. Bij een zeilclub net ten zuiden van de nieuwe strandafslag Kattendel is minder duinvorming dan op andere plekken. Wat kan men hiertegen doen?

art.5.1-2e geeft aan dat dit ook op het Kennemerstrand speelt.

art.5.1-2e is van mening dat er wellicht vergelijking op basis van de habitattypenkaart mogelijk is met als referentieplekken daar waar bebouwing is en plekken waar niet. art.5.1-2e zal onderzoek stagiaire over strandbebouwing doorsturen.

ACTIE art.5.1-2e doorsturen onderzoek stagiaire strandbebouwing. Is gebeurd.

art.5.1-2e meldt dat er plannen zijn voor onderzoek naar de Nauwe korfslak. art.5.1-2e moet hiervoor nog financiering vinden.

art.5.1-2e hoort graag als er aanvulling van lijst onderzoek nodig is.

Afspraken

art.5.1-2e zegt toe de teksten in beheerplan n.a.v. opmerkingen aan te passen.

TBO's sturen punten per mail. Indien er onduidelijkheden zijn dan zal art.5.1-2e contact opnemen.

art.5.1-2e zal kijken wanneer het handig is een vervolgoverleg te plannen en art.5.1-2e vragen een nieuwe afspraak te plannen. art.5.1-1e verzoekt rekening te houden met de drukke agenda's en de stukken minimaal 2 weken van te voren door te sturen.

Aan

Terreinbeheerders Kennemerland-Zuid

Kopie aan**diverse bijlage(n)****Uw contactpersoon**

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer +31235145020

art.5.1-2e@noord-holland.nl

**Betreft: Concept beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid t.b.v.
overleg 1 februari 2016**

Memo

18 januari 2016

1|5

Hierbij een toelichting bij het concept beheerplan Kennemerland-Zuid dat we op 1 februari weer met elkaar bespreken.

De door jullie en anderen gemaakte opmerkingen heb ik zo veel mogelijk verwerkt. Per reactie heb ik aangegeven wat ik hiermee heb gedaan: in de tekst van jullie reactie of in het memo dat je had gestuurd.

Het beheerplan met bijlagen ontvang je in twee versies: met en zonder wijzigingen bijhouden. In de tekst is met **geel** aangegeven waar grotere tekstdelen zijn aangepast/toegevoegd.

Intern moeten onze juristen en vergunningverleners er ook nog een keer naar kijken. Komt later.

Er heeft nu een gedeeltelijke redactieslag plaatsgevonden door een externe redacteur, maar doordat het veel werk bleek, is deze nog niet gereed. Let dus nu niet te veel op redactionele zaken.

Voor wat betreft de kaarten en de leesbaarheid daarvan zullen ook nog verbeteringen worden doorgevoerd. In de uiteindelijke lay-out zullen kaarten veel beter leesbaar zijn. Verder komt er op de website van de provincie een 'viewer' met de habitattypenkaart. Dan kan een ieder daar op inzoomen en in groot detail het voorkomende habitattype zien per locatie, inclusief daarachter liggende informatie.

De belangrijkste wijzigingen/aanvullingen in het beheerplan zijn:

- Er is een **samenvatting** toegevoegd

- **Hoofdstuk 1:** Paragraaf 1.7 is toegevoegd op verzoek ZH, vanwege wens Min. IenM
- **Hoofdstuk 3:**
 - In 3.1 is een meer standaardtekst opgenomen, die ook in de andere beheerplannen in NH is opgenomen
 - In 3.2 zijn de kernopgaven toegevoegd.
 - Voor de oppervlaktes van de habitattypen (oa. in tabel 3.2) is gebruik gemaakt van de habitattypenkaart uit 2015. Dit is de versie die nu in Aerius Monitor 15 zit. Dit is nog niet de goedgekeurde habitattypenkaart, maar de verwachting is dat goedkeuring nog wel even op zich laat wachten. Omdat nu ook de gebiedsanalyse PAS, gebaseerd is op de habitattypenkaart 2015 is opgenomen, kloppen beiden met elkaar. Als vóór de vaststelling van het beheerplan de habitattypenkaart wordt vastgesteld en er een nieuwe versie van de gebiedsanalyse komt, kan het beheerplan hier nog op worden geactualiseerd.
 - Paragraaf 3.3. is toegevoegd, waarin de belangrijkste knelpunten op hoofdlijnen zijn opgenomen. Deze zijn overgenomen uit beheerplan Noordhollands Duinreservaat en waar nodig aangepast op KLZ.
 - De uitwerking per habitatype in 3.5 is meer toegespitst op KLZ en conform andere beheerplannen NH gestructureerd qua indeling (beschrijving, ecologische vereisten, omvang en kwaliteit, trend en knelpunten). Verder zijn er kaartje per habitattypen en soort ingevoegd.
 - Paragraaf 3.7.5 is ingevoegd om de overgang van knelpunten vanuit het streefbeeld naar maatregelen toe te lichten.
- **Hoofdstuk 4:**
 - In 4.1 is de basis van de maatregelen nader toegelicht en ook de omvang van de maatregelen genuanceerd. Ook over brongerichte maatregelen is tekst toegevoegd.
 - In 4.2 is een samenvattende tabel met knelpunten en maatregelen toegevoegd.
 - In 4.4. zijn de maatregelen per habitattypen gesplitst in PAS en niet-PAS. De oppervlaktes zijn voor zover nodig gecorrigeerd op de Excel tabel met alle maatregelen, die jullie in kader PAS-uitwerking hebben ontvangen.
 - In 4.7 is een samenvattende tabel van de maatregelen en hun omvang toegevoegd.

- **Hoofdstuk 5** en de bijlagen bij Hoofdstuk 5 vervangen het eerdere Grontmij rapport Huidig gebruik. De jurist van ZH moet hier nog naar kijken.
 - In 5.1 is tekst over de PAS conform wens Min. IenM ingevoegd
 - 5.2 is een standaard tekst geworden die in alle beheerplannen NH zo is opgenomen, waarbij de huidige activiteiten zijn ingedeeld in categorieën, die ook overeenkomt met de in ZH gebruikte indeling.
 - In 5.3 is de beoordeling van de huidige activiteiten conform de categorieën opgenomen. In de Bijlagen bij H5 (5. En 5.2) zit de beoordeling van de activiteiten met samenvattende tabellen in kleuren.
 - 5.4 is nieuw toegevoegd. Hier worden ook de PAS- en niet-PAS-maatregelen genoemd. Voor de niet-PAS-maatregelen is ten aanzien van de gebruiksfase geconcludeerd dat deze vergunningvrij zijn. Over de uitvoeringsfase van de maatregelen vindt nog overleg plaats. Vraag is of welke toetsing hiervoor nodig is en of de toetsing in het beheerplan wordt opgenomen of via bv. vergunning plaats gaat vinden. Dit vraagstuk speelt ook bij andere provincies.
- **Hoofdstuk 6:** 6.4 is ingevoegd, dit is een standaardtekst die vanuit juridisch oogpunt opgenomen moet worden.
- **Hoofdstuk 7.** Deze tekst is nog niet bekeken door Handhaving van ZH, HH NH is akkoord.
- **Hoofdstuk 8** is conform afspraak in de AC van 16 september nu algemener gehouden. Tabellen met alle habitats/soorten en wie monitort zijn eruit gehaald. Uitwerking vindt plaats via een apart monitoringsplan.
- **Hoofdstuk 9:**
 - Tabel 9.1 bevat de kosten zoals berekend door de provincie en conform de subsidieregeling PAS NH. Voor de niet-PAS is een vergelijkbare kostenberekening gebruikt. De kosten per beheerder zijn opgenomen in de bijlagen bij H9: dit zijn de totaal tabellen van de PAS en niet PAS. Wanneer de kosten voor ZH nader bekend zijn, wordt de tabel daarop aangepast.
 - Tabel 9.2 is nieuw ingevoegd met een voorstel voor verdeling van de financiering van de maatregelen.

1. Beheerplan, zonder wijzigingen bijhouden
2. Beheerplan, met wijzigingen bijhouden
3. Bijlagen beheerplan, zonder wijzigingen bijhouden
4. Bijlagen beheerplan, met wijzigingen bijhouden
5. Reacties met reactie provincie daarop, van:
 - a. [art.5.1-2e](#)
 - b. [art.5.1-2e](#)
 - c. [art.5.1-2e](#)
 - d. [art.5.1-2e](#) v.d. Heiden
 - e. Gemeente Bloemendaal
 - f. Gemeente Noordwijk
 - g. Rijnland
 - h. [art.5.1-2e](#) St. Duinbehoud

Planning afronding beheerplan Kennemerland-Zuid

2 december 2015

	Activiteit/besluit	Datum/periode
1.	Sturen aangepaste tekst concept naar TBO's	18 jan.
2.	Overleg TBO's eindconcept	1 febr.
3.	Aanpassen en ontwerp in concept naar adviescie plus en andere partijen die informeel betrokken zijn, voor advies	1 maart
4.	Advies door adviescie plus	Rond half maart (evt. apart overleg voor plannen: AC is nu gepland 17 febr.)
5.	Aanpassen en naar overlegorgaan plus sturen (In deze periode ook tijd voor evt. vragen raden aan BenW's)	Tot half april
6.	Advies van overlegorgaan plus	Eind april (evt. apart overleg voor plannen, OO is nu gepland 11 maart)
7.	Aanpassen op reacties en vormgeven ontwerp	Mei
8.	Sturen en akkoord Ministeries EZ, IenM en Defensie	Eind juni
9.	In GS-en ZH en NH	Begin september
10.	Informatieavond en inspraakperiode (6 weken)	Half september tot eind oktober
11.	Verwerken zienswijzen en aanpassen tot def. plan	November
12.	Def. Plan naar Ministeries voor vaststelling rijksdelen	Eind november
13.	Def. Plan in GS-en ZH en NH vaststellen	Begin januari
14.	Evt. beroepen bij Raad van State	

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2016-03-07 12:27:12+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] PWN.NL';
[art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] recron.nl'; [art.5.1-2e] ltonoord.nl';
[art.5.1-2e] velsen.nl'; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
[art.5.1-2e] rws.nl'; [art.5.1-2e] minez.nl'; [art.5.1-2e] odwh.nl';
[art.5.1-2e] waternet.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl';
[art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] rijnland.net'; [art.5.1-2e] heemstede.nl';
[art.5.1-2e] rws.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] gmail.com'; [art.5.1-2e] kpnplanet.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] waternet.nl';
[art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl';
[art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl'; [art.5.1-2e] zhl.nl'; [art.5.1-2e]
Onderwerp: Agenda en stukken voor AC plus N2000 Kennemerland-Zuid 17 maart
"

Beste mensen,

Bijgaand de concept agenda en stukken voor het overleg van de ACplus over het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid, op 17 maart van 2 tot 4 uur bij de provincie.

Laat me weten als je nog andere agendapunten wilt inbrengen.

En als je niet aanwezig kunt zijn, hoor ik graag of er vervanging is, mocht je dat nog niet hebben doorgegeven.

Als er geen vervanging is, reageer dan per mail voor de 17e of bel me.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>

[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Indien dit bericht een offerteaanvraag betreft, dan kunnen alleen die rechten worden ontleend die voortvloeien uit de aard en inhoud van het bericht, inclusief bijlagen. Op alle offertetrajecten zijn de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2015 voor leveringen en diensten van toepassing www.noord-holland.nl/aiv <<http://www.noord-holland.nl/aiv>>. Bij het indienen van uw offerte dient u expliciet in te stemmen met de digitale terhandstelling van deze voorwaarden. Uw inschrijving dient, indien van toepassing te voldoen aan de duurzaamheidscriteria: <https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen>

<<https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen>>
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: donderdag 3 maart 2016 14:20
Aan: [art.5.1-2e] PWN.NL; [art.5.1-2e] haarlem.nl;
[art.5.1-2e] zandvoort.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl;
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] hetnet.nl;
[art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] velsen.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] minez.nl;
[art.5.1-2e] odwh.nl; [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] pzh.nl;
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e] portofamsterdam.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] heemstede.nl; [art.5.1-2e] tatasteel.com;
[art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] gmail.com; [art.5.1-2e] kpnplanet.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e] grontmij.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] pzh.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl;
secretariaat@noordwijksegolfclub.nl; [art.5.1-2e] kpnmail.nl;
[art.5.1-2e] hetnet.nl
Onderwerp: Concept ontwerp beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid voor AC plus 17 maart

Beste mensen,

Via WeTransfer stuur ik je vanmiddag het concept Ontwerp beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid.

De bestanden die ik stuur, zijn:

- * Concept Ontwerp Kennemerland-Zuid voor AC 160317
- * Bijlagen Concept Ontwerp KLZ voor AC160317
- * Een groot aantal kaarten die ook in de teksten zijn opgenomen, maar daar minder goed leesbaar zijn
- * Enkele tabellen uit de Bijlagen: ook deze staan in de tekst, maar zijn daar niet goed leesbaar

Aan degenen die op de vorige versie hebben gereageerd, stuur ik ook de teksten, waarin is aangegeven wat ik met deze reacties heb gedaan.

Volgende week stuur ik de agenda en overige stukken voor het overleg op de 17e.

Doel van het overleg op de 17e is om eindadvies op het concept Ontwerp beheerplan te krijgen.

Op de 17e zal ik ook het verdere traject richting vaststelling van het ontwerp toelichten.

Mocht je de 17e niet aanwezig (kunnen) zijn, dan stuur mij dan schriftelijk je reactie voor die tijd.

Ook kun je, mocht je dat willen, deze versie informeel toesturen aan andere organisaties voor reactie.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

beleidsadviseur – Natuur, Recreatie en Landschap

T art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <http://www.noord-holland.nl/>
art.5.1-2e noord-holland.nl <mailto : art.5.1-2e noord-holland.nl>

"

Naam overleg Ambtelijke adviescommissie beheerplan Natura 2000
Locatie Provincie Noord-Holland, Houtplein 33, zaal 1.10 Oost
Datum 17 maart 2016
Tijdstip begin: 014.00 eind: 16.00

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.2](#) noord-holland.nl

Agenda

1|2

Agendapunten

1. **Opening en mededelingen**
2. **Verslagen ACplus 16 september en van overleggen met TBO's op 23 november en 1 februari** (zie Bijlagen 1)
3. **Toelichting en bespreken concept Ontwerp beheerplan** (Zie Bijlage 2, apart toegezonden).
Door [art.5.1-2e](#) ngebrachte bespreekpunten:
 - Begrazingsbeheer in relatie tot damherten
 - Beheer areaal niet-kwalificerende habitattypen
4. **Advies op beheerplan:** gevraagd wordt aan ieder om een ambtelijk advies uit te brengen op het concept Ontwerp beheerplan
5. **Vorbereiding OOplus, planning en procedure** (zie Bijlage 3)
6. **Afspraken**
7. **Rondvraag en sluiting**

Bijlagen:

1. Verslagen:
 - a. Concept verslag ACplus 16 september 2015
 - b. Verslag overleg TBO's 23 november 2015
 - c. Concept verslag overleg TBO's 1 februari
 - d. Afspraken overleg habitattypenkaart 22 februari
2. Concept Ontwerp Beheerplan met bijlagen (apart gestuurd)
3. Planning afronding beheerplan
4. Factsheet Aeries (ter kennisname)

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

1. Opening en mededelingen

[art.5.1-2e](#) laat weten dat [art.5.1-2e](#) voortaan Rijnland zal vertegenwoordigen i.p.v. [art.5.1-2e](#) maar dat zij vandaag helaas niet aanwezig kon zijn. Daarnaast heeft [art.5.1-2e](#) zich afgemeld.

2. Verslag 18 februari

Er zijn geen opmerkingen over het verslag.

3. Toelichting stand van zaken PAS

Momenteel ligt de PAS ter inzage. Het betreft een partiële herziening o.a. door aanpassingen van Aerius. Hierdoor zijn de depositiecijfers veranderd. Voor Kennemerland-Zuid is het maatregelenpakket niet gewijzigd. Aerius zal nog wel meerdere keren wijzigen, er is besloten niet elke keer wijzigingen door te voeren.

PNH heeft kort voor de zomer met alle beheerders een raamovereenkomst afgesloten. Hierin staan alleen de grote lijnen; beheerders voeren maatregelen uit, PNH financiert. Bijlage 1 van de gebiedsanalyse: een overzicht van maatregelen per terreinbeheerder, zal nog worden gewijzigd. Er staan nog enkele foutjes in. Terreinbeheerders zijn gestart met voorbereiding van de uitvoering. PNH is bezig met subsidieregeling op te zetten. PNH zal een rol spelen bij de communicatie. Er zal een bijeenkomst specifiek over de communicatie met TBO's gepland worden voor alle PAS-maatregelen in Noord-Holland. Daarnaast zal er een bijeenkomst worden georganiseerd voor Kennemerland-Zuid met de communicatieadviseurs van de TBO's, waarvoor ook de gemeentes uitgenodigd worden.

24 september zal er weer overleg met TBO's plaatsvinden over PAS-zaken. (Dit overleg is inmiddels afgezegd)

[art.5.1-2e](#) vraagt hoe het zit met de lage hoeveelheid beschikbare ontwikkelruimte, waarover deze week overleg was. [art.5.1-2e](#) wil graag weten wat hiervan de uitkomst is.

Actie [art.5.1-2e](#) zal [art.5.1-2e](#) vragen om in een notitie aan te geven hoe het ervoor staat. **Antwoord:** ook [art.5.1-2e](#) weet dit niet, er komen wel factsheets uit vanaf 1 oktober waarin Aerius wordt uitgelegd, maar niet de verschillen tussen Aerius 14.2 en 15. [art.5.1-2e](#) zal hier verder navraag naar doen.

[art.5.1-2e](#) uit haar zorgen over de borging van de natuurkwaliteit. Het lijkt erop dat er steeds minder depositie is, i.p.v. meer. [art.5.1-2e](#) wil dat ecologen uitleg krijgen over vermindering van de depositie, hoe dit zit met de werkelijkheid en de modellering. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat verfijning van het rekenmodel Aerius zorgt voor aanpassing van de depositieruimte. Er is een daling van de depositie vereist, met de hoeveelheid van deze daling wordt echter geschoven.

Actie [art.5.1-2e](#) punt agenderen voor PAS-overleg met beheerders op 24

Aanwezig

[art.5.1-2e](#) (Waternet), [art.5.1-2e](#) (Staatsbosbeheer), [art.5.1-2e](#) Stichting Duinbehoud), [art.5.1-2e](#) (PWN), [art.5.1-2e](#) LTO Noord), [art.5.1-2e](#) (PNH/NPZK), [art.5.1-2e](#) (ODWH), [art.5.1-2e](#) gem. Haarlem), [art.5.1-2e](#) LTO Noord), [art.5.1-2e](#) PNH), [art.5.1-2e](#) Gem. Zandvoort), [art.5.1-2e](#) (voorzitter, PWN), [art.5.1-2e](#) Gem. Bloemendaal), [art.5.1-2e](#) (NM), [art.5.1-2e](#) (Stichting Zuid-Kennemerland Natuurlijk), [art.5.1-2e](#) (PZH), [art.5.1-2e](#) RWS)

Afwezig

[art.5.1-2e](#) (Pieter Vermeulen museum), [art.5.1-2e](#) Gem. Velsen), [art.5.1-2e](#) IVN), [art.5.1-2e](#) Gem. Noordwijk), [art.5.1-2e](#) (Recron), [art.5.1-2e](#) (Gem. Noordwijkerhout), [art.5.1-2e](#) (Min. EZ), [art.5.1-2e](#) (Rijnland)

Notulist

[art.5.1-2e](#) (PNH)

Bijlage

Presentatie Stand beheerplan en PAS Kennemerland-Zuid

september indien agenda dit toe laat. Antwoord: overleg is afgezegd en zoals uit vorige actie blijkt, is dit ook niet goed duidelijk. Wordt voor overleg TBO's op 29 oktober geagendeerd.

4. Toelichting en bespreken concept beheerplan

Het eerste complete concept is rondgestuurd voor consultatie. Het beheerplan is echter nog niet geheel af en was ten tijde van verzending nog niet besproken met PZH. Daarnaast staat het damhertenbeleid er nog niet goed in. Dit zal nog tot wijzigingen leiden.

art.5.1-2a vraagt naar de status van de term Sense of Urgency in het kader van de damhertenproblematiek. Kan je deze formulering aan een habitattype toewijzen?

Actie **art.5.1-2c** zoekt dit uit.

art.5.1-2b verzoekt het advies van het OBN-team (2013) als tekst te hanteren in het beheerplan voor de damhertenproblematiek. Hierin wordt gesignaleerd dat er effecten te zien zijn, maar dat het nog geen significant effect heeft op N2000-doelen. **art.5.1-2c** geeft aan dat dit team deze week in het veld was en erg geschrokken is en dat de tekst dus moet kloppen met de actuele stand van zaken en één op één moet kloppen met andere teksten. **art.5.1-2c** geeft aan dat de teksten worden afgestemd met de meest actuele stand van zaken.

art.5.1-2a vraagt wat bij de analyse (resultaten maatregelen) het uitgangsjaar is. In het beheerplan zijn de meetjaren flexibel. Levert je dit in toekomst geen problemen op bij analyse of het doel bereikt is? Monitoring moet nu wel heel goed zijn wil je hiermee checken of je het doel behaald hebt, aldus **art.5.1-2b**. Daarnaast is hij van mening dat de beschrijving van de actuele situatie niet meer actueel is.

art.5.1-2c vindt dit ook een groot zorgpunt dat er steeds van een ander uitgangspunt wordt uitgegaan. **art.5.1-2b** verzoekt de datum en de bron aan de tekst toe te voegen zodat hier duidelijkheid over bestaat.

art.5.1-2c vraagt hoe het uitvoeringsplan er uitkomt te zien. **art.5.1-2c** geeft aan dat dit een verdere uitwerking van de maatregelenlijst zal zijn. De nulsituatie van de PAS is het moment voordat je maatregelen uitvoert. In die 6 jaar mag deze situatie niet achteruit gaan.

art.5.1-2c wil graag weten hoe de verdere vaststellingsprocedure zal verlopen zodat zij acties kan plannen met collega's. Ze vindt dat de ecologen van PWN de tijd moeten krijgen om nogmaals met helicopterview door het beheerplan heen te gaan.

Actie **art.5.1-2c** stuurt AC-leden planning per e-mail.

art.5.1-2c geeft aan dat dit het eerste concept betreft. Tijdens het volgende overleg van de AC op 18 november zal naar verwachting het tweede concept besproken worden. Het tweede concept zal aan het OO worden voorgelegd tijdens het

overleg van december. In jan./feb. zal de AC nogmaals om advies gevraagd worden. Hierna kan men het beheerplan in B&W/raad van betrokken gemeenten bespreken. Tijdens het daarop volgende OO (febr./mrt.) zal om advies op het ontwerp beheerplan gevraagd worden. Naar verwachting zal het beheerplan in april in ontwerp worden vastgesteld door de bevoegde gezagen en zal voor de zomer de informatieavond en inspraaktraject plaatsvinden.

art.5.1-2e en **art.5.1-2e** zijn van mening dat het niet altijd duidelijk is wat er met hun commentaar is gebeurd en benadrukken dat het leveren van commentaar niet hetzelfde is als akkoord gaan.

art.5.1-2e geeft aan dat financiering via SNL niet geldt voor Waternet en PWN, zoals in monitoringstabel is weergegeven. Hij begreep van een collega dat hij weinig terug zag van wat er tijdens monitoringsoverleggen besproken is.

art.5.1-2e benadrukt dat het hoofdstuk nader wordt uitgewerkt in een uitvoeringsplan. Mira Heesakkers is verantwoordelijk voor monitoring in het kader van Natura 2000 bij PNH en wordt daarin ondersteund door **art.5.1-2e**

Diverse aanwezigen zijn het niet eens met het monitoringshoofdstuk. Aangezien monitoring verder wordt uitgewerkt in uitvoeringsplan zal er een knip gemaakt moeten worden zodat aan beide plannen los van elkaar gewerkt kan worden. Het monitoringsuitvoeringsplan mag het beheerplan niet gaan vertragen. Het hoofdstuk moet of uit het beheerplan verwijderd worden of heel globaal zijn, aldus diverse AC-leden. Daarnaast vindt men dat er snel overleggen moeten plaatsvinden tussen beheerders, PNH en PZH.

art.5.1-2e geeft aan dat de manier waarop aanpassing van het monitoringshoofdstuk plaatsvindt, afgestemd wordt met andere Noord-Hollandse beheerplannen.

art.5.1-2e geeft aan dat tijdens eerdere monitoringsoverleggen algemene zaken besproken zijn en de grote lijnen over hoe dit aangepakt moet worden. De wens is er zeker om over niet al te lange tijd met de betrokkenen te overleggen over monitoring per gebied. De aanpak van diverse onderdelen waaronder faunamonitoring en de PAS-indicatoren zijn nog niet volledig duidelijk en moeten nog nader door EZ worden uitgewerkt. Dit maakt het verder uitwerken en het plannen daarvan erg lastig.

Actie **art.5.1-2e** **met Mira feedback monitoringshoofdstuk en wens snel overleg bespreken. Antwoord: is uitgezet en afspraken worden gemaakt.**

art.5.1-2e geeft aan dat nog niets over zandsuppletie in het beheerplan is opgenomen en geeft aan voorstander te zijn van opname van beheer van de zeereep in het beheerplan.

art.5.1-2e geeft aan dat er in een overleg op 15 oktober over gesproken zal worden.

art.5.1-2e zegt toe dit n.a.v. uitkomsten overleg verder op te nemen in het beheerplan.

Reacties op 1^e concept beheerplan

art.5.1-2e

Reeds besproken met PNH.

art.5.1-2e

Vindt teksten onnodig vaag, mist jaartallen en bronnen. Indien gesproken wordt over actuele cijfers dan moet de datum hierbij genoemd worden. **Antwoord:**

Teksten zijn hierop aangepast, zie ook reactie op commentaar beheerders

art.5.1-2e

Tekst is moeilijk lees- en begrijpbaar voor niet-ecologen. **Antwoord: Teksten in hoofdstuk 3 zijn zo veel mogelijk verhelderd en systematischer ingedeeld.**

art.5.1-2e

Antwoord: Zie voor verwerking notitie Bloemendaal met reactie

- Bijlage 3.1 strand niet ingekleurd als grond gemeente Bloemendaal. Aanwezigen wijzen op grens Natura 2000-gebied aan voet art.5.1-2e
- Knelpunt in openwater en duinen door uitlaten honden, niet op andere plekken waaronder Caprera en Kennemerstrand? art.5.1-2e beaamt dat dit niet eenduidig is. Geen knelpunt wat art.5.1-2e en art.5.1-2e betreft.

Actie art.5.1-2e nogmaals naar tekst hondenuitlaten kijken.

- Zijn ratelpopulieren een probleem, is toch natuurwaarde voor korfslak? Tekst is ongenueanceerd, moet weg. **Actie art.5.1-2e nogmaals naar kijken.**
- Wat wordt er bedoeld met strandzoning? Aanwezigen geven aan dat hier al aan gewerkt wordt.
- Begrazing van konijnen, wisenten, damherten en paarden natuurlijker dan schapen en geiten (blz, 68), waarom? art.5.1-2e geeft aan dit uit te zoeken.

Actie art.5.1-2e uitzoeken opmerking begrazing

- Damherten alleen knelpunt in binnenduinrandbossen, niet in andere habitattypen? art.5.1-2e zal dit nogmaals bekijken in de hoofdstukken over maatregelen en knelpunten.

Actie art.5.1-2e checken opname binnenduinrandbossen m.b.t. damherten.

- Minder waterwinning in waterleidingduinen? art.5.1-2e geeft aan dat Waternet niet van plan is om waterstand te verhogen. Wel wordt er onderzoek gedaan.

art.5.1-2e

- Wat doe je met particulieren qua maatregelen of overleg? art.5.1-2e laat weten dat zij gesproken heeft met mensen van Kostverlorenpark. Particulieren kunnen ook PAS-maatregelen laten uitvoeren door Groenploeg LNH.

Natura 2000 moet bestemming natuur hebben. Visserspad en Trambaan hebben bestemming verkeer. art.5.1-2e geeft aan dat de wegen zijn geëxclaveerd en verwacht niet dat hier een probleem is. **Actie art.5.1-2e en art.5.1-2e samen nogmaals kijken**

naar grond binnen begrenzing dat geen natuurbestemming heeft. **Antwoord:**
**Deze wegen zijn niet op kaart geexclaveerd, maar wel in de tekst van het
aanwijzingsbesluit:**

“Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene
exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en
hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan
in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. ”

art.5.1-2e

Geen opmerkingen

art.5.1-2e

Geeft aan dat ~~art.5.1-2e~~ feedback van Waternet op het beheerplan zal geven. Geeft
nogmaals aan dat monitoringshoofdstuk globaler moet.

art.5.1-2e

Benadrukt het eens te zijn met punt over monitoring van ~~art.5.1-2e~~ punt van ~~art.5.1-2e~~
dat collega's de tijd moeten krijgen om naar concept te kijken.

art.5.1-2e

Vraagt hoe/wanneer nieuwe projecten (Noordvoort) in het beheerplan moeten
worden opgenomen?

~~art.5.1-2e~~ geeft aan dat het als project genoemd kan worden in het beheerplan.

Daarvoor is dan informatie nodig vanuit de gemeente. Als men het ook wil
toetsen aan de Nb-wet via het beheerplan, is meer nodig. Maar gezien de
planning van het project, lijkt dit niet aan de orde..

**Actie gemeenten Noordwijk en Zandvoort: aanleveren plan Heeft Noordwijk
gedaan, tekst is opgenomen.**

art.5.1-2e

In tekst worden strandpalen genoemd. Verzoekt om kaart met strandpalen bij te
voegen. Zal overige opmerkingen via de mail sturen.

**Actie ~~art.5.1-2e~~ kaartje met strandpalen toevoegen. Dit is te zien op de kaart van
het aanwijzingsbesluit.**

art.5.1-2e

Geeft aan per mail te reageren. Zal hier met twee collega's naar kijken. Is het eens
met gemaakte opmerkingen over monitoring. Geeft aan dat het vooronderzoek
over verstuing mist. **Antwoord: is onderdeel voorbereiding PAS-maatregelen.**
Flink voorbehoud bij hoofdstuk 3 en 4.

art.5.1-2e

Wil graag uitwerking van zandsuppleties en effecten zeereep in beheerplan
opgenomen zien. Daarnaast een tekst voor faunabeheer/ damherten probleem.

Is van mening dat de in de bijlagen opgenomen formuleringen over bestaand gebruik, zwakker geformuleerd dienen te worden.

Actie [art.5.1-2](#) **zal hier nogmaals naar kijken. Antwoord: Zandsuppleties zijn opgenomen. Strandzoning als maatregelen opgenomen, ook onderzoek effecten strandbebouwing. Teksten damherten is algemeen gehouden, volgend op Faunabeheerplan en ontheffing Ff-wet.**

[art.5.1-2e](#)

Geeft aan dat zij door afwezigheid i.v.m. vakantie het beheerplan nog niet heeft ingezien. Om deze reden wil zij net als [art.5.1-2e](#) de planning weten zodat ze hier met collega's rekening mee kunnen houden. Is het eens met het punt over monitoring, verwijzingen naar jaartallen en dat haar niet bekend is of commentaar ook verwerkt wordt.

[art.5.1-2e](#)

Laat weten dat de opmerkingen eraan komen.

Geeft er n.a.v. discussie over referentiepunt/meetjaar aan dat er al veel maatregelen in het duin hebben plaatsgevonden. Het gaat om resultaat van natuur niet zo zeer of de maatregel er volgens het aantal/de opp. beheerplan ook is aangelegd. Wil niet dat PWN ondanks eerder inspanningen tik op de neus krijgt. Is het eens met verwijderen monitoringshoofdstuk of om het heel globaal te houden. Laat weten dat er uit hoofdstuk over huidig gebruik er niet uit te halen valt wat nieuw is. Maakt zich zorgen over oude doelen. Waarom zouden we er (m.n. rust) niet wat aan doen? [art.5.1-2](#) geeft aan dat er door nieuwe natuurwet geen juridische gronden meer zijn om deze doelen wel op te nemen.

[art.5.1-2e](#)

vraagt wanneer de Sense of Urgency in gaat. Op moment van aanwijzing?

Actie [art.5.1-2](#) **Sense of Urgency uitzoeken. Antwoord: gaat in op moment van aanmelding bij de EU: 7 december 2004.**

[art.5.1-2e](#)

is van mening dat er een overzicht met alle onderzoeken moet worden opgenomen (incl. financiering). **Antwoord: is opgenomen bij de maatregelen.**

5. Voorbereiding OO en verdere afspraken

[art.5.1-2](#)

vraagt binnen 3 weken commentaar naar haar toe te sturen. Dit kan helaas niet anders vanwege de verdere planning.

Actie leden AC: reacties voor uiterlijk 9 oktober toe te sturen

[art.5.1-2](#)

zegt toe monitoring met Mira Heesakkers te bespreken en aan te dringen op monitoringsoverleg op provinciaal niveau.

Actie [art.5.1-2](#) **overleg plannen met Mira. Antwoord: is gebeurd, Mira pakt dit op met betreffende personen TBO's.**

[art.5.1-2](#)

laten weten het komende OO (16 oktober) te willen afzeggen. Zij zal op verzoek van aanwezigen het OO informeren met een notitie over de stand van zaken.

6. Rondvraag en sluiting

[art.5.1-2e](#) vraagt of de globale planning ook geldt voor andere duingebieden. [art.5.1-2e](#) antwoordt dat dit globaal het geval is, alle duingebieden zitten in één tranche.

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen en sluit de vergadering (10:25).

Verslag overleg TBO's beheerplan Kennemerland- Zuid

23 november
2015

Mededelingen

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat het de bedoeling was om een concept te hebben ter bespreking. Dit is helaas niet gelukt vanwege drukte door de PAS. Daarnaast was niet alle commentaar nog ontvangen.

[art.5.1-2e](#) heeft het commentaar van alle gemeenten inmiddels ontvangen.

Splitsing PAS en niet-PAS maatregelen

[art.5.1-2e](#) laat weten dat zij de PAS en niet-PAS maatregelen gescheiden heeft. De niet-PAS maatregelen zijn niet in de gebiedsanalyse opgenomen en moeten uit een ander budget worden betaald. Binnenkort zal [art.5.1-2e](#) hierover spreken met PZH, voor de PAS-maatregelen moet met Zuid-Holland als eerste tot een overeenkomst worden gekomen.

[art.5.1-2e](#) geeft aan voorkeur te hebben voor één tabel met alle maatregelen.

[art.5.1-2e](#) zegt dat ook niet-PAS maatregelen naar verwachting in de (PAS-maatregelen)tabel worden opgenomen. De niet-PAS maatregelen zullen voor zover de provincie deze betaalt, ook via subsidie PAS-maatregelen worden gesubsidieerd (de subsidieregeling zal daarvoor worden uitgebreid).

Habitattypenkaart

[art.5.1-2e](#) geeft aan het spannend te vinden dat de habitattypenkaart nog niet is vastgesteld terwijl wel al de maatregelen worden uitgewerkt. [art.5.1-2e](#) beaamt dit.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat [art.5.1-2e](#) aan LNH hiermee bezig is.

[art.5.1-2e](#) is van mening dat er moment geprikt moet worden om essentiële wijzigingen te ontdekken.

[art.5.1-2e](#) stelt dat als een zoekgebied veranderd of verkleind wordt, er bij het uitwerken van maatregelen problemen te verwachten zijn.

[art.5.1-2e](#) benadrukt dat het er om gaat dat de maatregelen worden uitgevoerd en dat er gewerkt wordt aan lange termijn ambitie om achteruitgang te voorkomen. In Kennemerland-Zuid zijn we bij het opstellen van de maatregelen niet strikt uitgegaan van de habitattypenkaart, maar van de landschappelijke eenheden en streefwaarden voor oa. open duin.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat het beheerplan leidend is. Hier zijn de PAS-maatregelen direct aan gekoppeld. Voor de gebiedsanalyses zijn de habitattypenkaarten uit 2012 gebruikt. Er is inmiddels veel veranderd en de habitattypenkaarten komen niet altijd overeen met de werkelijkheid. Daarnaast zitten in de maatregelen allerlei aannames. Aangezien de werkelijke situatie afwijkt van de habitattypenkaarten heeft het geen zin om aan de habitattypenkaarten vast te houden. De habitattypenkaart is een richtlijn en wordt gebruikt als basis waarmee een pragmatische voorselectie is gemaakt, maar juridisch genomen is die niet hard in het kader van de PAS. Gedegradeerde gebieden worden anders niet meegenomen in de PAS-maatregelen en dat is niet verstandig. Daar waar kaart niet klopt, zou men dan geen maatregelen uitvoeren.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dit niet goed te begrijpen. Ze snapt dat men in de geest van Natura 2000 wilt handelen, maar hoe wordt er dan gemonitord bijvoorbeeld? Wat

Notulist

[art.5.1-2e](#)

Aanwezig

[art.5.1-2e](#) (PWN),
[art.5.1-2e](#) (PWN),
[art.5.1-2e](#) (NM),
[art.5.1-2e](#) (NM), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (SBB), [art.5.1-2e](#)
(Grontmij)

Afwezig

[art.5.1-2e](#) (Waternet), [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) (Waternet),
[art.5.1-2e](#) (LNH),
[art.5.1-2e](#) (SBB),
[art.5.1-2e](#) (NM)

Kopie aan

Leden AC Kennemerland-
Zuid

moet je dan gaan aantonen als het anders is? Bij de zeesluis ging het niet zo.

art.5.1-2c geeft aan dat de consequenties een blackbox zijn.

art.5.1-2a laat weten dat Mira bezig is met de monitoring en benadrukt dat PNH verantwoordelijk is voor de PAS. **art.5.1-2s** stelt dat een TBO een plan maakt voor de uitvoering en dat zij dan in gesprek met PNH zullen gaan hierover.

art.5.1-2e vraagt waarom er niet iets in het beheerplan staat over wat je precies gaat doen. Wat als er een andere wind gaat waaien? Deze manier van werken is niet opgenomen in het beheerplan.

art.5.1-2e beaamt dit en vraagt iets op te nemen in het beheerplan dat de habitattypkaart de basis is maar de daadwerkelijke situatie leidend is.

art.5.1-2e merkt op dat er al in het beheerplan staat dat iets in aard en omvang kan afwijken. Dit voelt gek, omdat in het beheerplan heel precies staat om hoeveel ha. het gaat bijvoorbeeld. Wat is afwijken, 1 of 20%?

art.5.1-2c geeft aan dat hier in de raamovereenkomst ook dingen over opgenomen zijn. **art.5.1-2e** is van mening dat dit ook in het beheerplan moet worden opgenomen aangezien de raamovereenkomst niet bij iedereen bekend is.

art.5.1-2s stelt dat men onderbouwd kan afwijken van de aantallen.

art.5.1-2e krijgt n.a.v. dat wat **art.5.1-2n** **art.5.1-2e** gezegd hebben een heel andere indruk van het plan en stelt voor hier bewust juridisch naar te laten kijken.

Tabellen niet-PAS maatregelen

art.5.1-2n vraagt de TBO's de tabellen van de niet-PAS maatregelen door te lopen.

art.5.1-2a laat weten graag de tabellen aan de boswachters voor te leggen en geeft aan dit op zijn vroegst in de tweede helft van januari gedaan te hebben.

art.5.1-2b benadrukt dat zij vaart achter het beheerplan wil zetten en wil proberen om in het voorjaar een concept te hebben. Daarom wil zij een paar dingen parallel laten verlopen om financiering te kunnen regelen. Het zal anders nog 2 jaar duren. Zonder beheerplan zijn er dan vergunningen nodig om maatregelen uit te voeren.

ACTIE TBO's: niet-PAS maatregelen doorlopen.

Commentaar per hoofdstuk

Hoofdstuk 1:

art.5.1-2c geeft aan de inleiding niet sterk te vinden. Zo is 'beleving' bijvoorbeeld niet uitgelegd. Maar gaat Natura 2000 eigenlijk wel over beleving? **art.5.1-2a** antwoordt dat dit de kernboodschap betreft van de communicatie van de provincie over Natura 2000.

Hoofdstuk 2:

art.5.1-2a laat weten dat er geen waterwinningsfunctie meer is voor het PWN terrein. Wel is het belangrijk om de strategisch reserve (landsbelang) te noemen. §2.2.4 goede plek maar ook aan het eind van §2.1.

art.5.1-2e is van mening dat de inleiding te kort is voor zo'n groot gebied. **art.5.1-2e** ontvangt graag suggesties voor aanvulling. **Graag uiterlijk half december**

art.5.1-2e geeft aan dat op p.15 in de zin net boven het plaatje Slingerduin (gelegen in Velsen) ontbreekt en is van mening dat de afbeelding te klein is.

art.5.1-2e verzoekt de bron of datum van de afbeelding te noemen zodat dit vindbaar is en daarnaast voor alle figuren nauwkeurig te beschrijven wat zichtbaar is. Dit geldt ook voor de tabellen.

art.5.1-2e geeft aan dat figuur 2.4 alleen de fietsknooppuntpaden aangeeft en er paden op ontbreken.

art.5.1-2e zegt toe hst. 2 nog te zullen checken. **art.5.1-2e** zal haar opmerkingen mailen. **Graag uiterlijk half december**

art.5.1-2e geeft aan dat in §2.3.3 onder het kopje ecoducten het net lijkt of het projecten van sec TBO's zijn. Dit klopt niet.

Hoofdstuk 3:

art.5.1-2e vraagt versies te noemen van gebiedsanalyse of habitattypenkaart.

art.5.1-2e geeft aan dat teksten uit het profielendocument niet altijd kloppen met situatie in het gebied.

art.5.1-2e suggereert om in 4.2 een overzicht te geven van typische soorten specifiek voor dit Natura 2000-gebied (en biedt aan hiermee te helpen) en vraagt ook de algemeen landelijke tekst aan te passen op het gebied.

art.5.1-2e geeft aan dat de oude doelen helemaal uit beheerplan gehaald zullen worden. Als op 1 juli de nieuwe wet natuurbescherming in werking treedt, is er geen juridische basis om hier iets mee te doen.

art.5.1-2e geeft aan dat PWN een kritisch publiek heeft en vraagt de communicatie hier op af te stemmen.

ACTIE **art.5.1-2e** opsturen notitie oude doelen. **Is gebeurd**

art.5.1-2e geeft aan dat op p. 48 over de knelpunten staat dat het grootste knelpunt voor binnenduinstrandbossen in alle deelgebieden van Kennemerland-Zuid de aanwezigheid van gebiedsvreemde soorten is. Dit geldt niet voor alle duingebieden, namelijk niet in Elswout en Middenduin.

art.5.1-2e vraagt de plaatsen waar er wateroverlast is te benoemen. **art.5.1-2e** geeft aan dat dit specifiek landgoed Vogelenzang betreft.

art.5.1-2e meldt dat de knelpuntenbeschrijving van H2130A staat dat er lokaal veruiging plaatsvindt rondom Zandvoort door het gebruik als hondenuitloophoeve. In de maatregelen wordt echter niets gezegd over de honden.

art.5.1-2e wijst op het feit dat het ook bij andere soorten dan specifiek Amerikaanse vogelkers geldt dat opslag een knelpunt is. Het gaat hierom dat je andere soorten hebt dan gewenst.

art.5.1-2e is van mening dat het goed is dat exoten genoemd worden in §3.7, maar vindt dit niet de juiste plek. **art.5.1-2e** stelt voor dat dit in de inleiding opgenomen wordt.

art.5.1-2e vraagt in hoofdstuk maatregelen ook knelpunten te benoemen.

art.5.1-2v vraagt punten Rimpelroos ook in Middenduin op te nemen. art.5.1-2v vraagt vooral dit soort gebiedsspecifieke kennis te noemen zodat zij dit kan aanpassen.

art.5.1-1 heeft moeite met het Natura 2000-begrip 'Duindoornstruweel'. Wat is gewenst duindoornstruweel en wat niet? art.5.1-2e zegt toe tekst beheerplan Noordhollands Duinreservaat (NHD) te sturen.

ACTIE art.5.1-1 opsturen tekst m.b.t. duindoornstruweel in NHD. Is gebeurd.

Hoofdstuk 4:

art.5.1-2e is van mening dat 4.1 ingewikkeld leest en dat het onduidelijk is wat je hier doet en waar je bronnen voor gebruikt. Het moet een duidelijke boekhouding zijn.

art.5.1-2e stelt dat de knelpunten hier op de goede plek zijn. Er zijn veel maatregelen, maar het allerbelangrijkste is minder stikstof. art.5.1-2e zou urgentie daaruit willen doen blijken in de tekst.

art.5.1-1 is het hiermee eens. Misschien zijn de algemene knelpunten hier wel een goede plek voor en vraagt ook de brongerichte maatregelen te noemen.

art.5.1-1 wijst op het gebrek aan uniformiteit in rapport. Als het ter inzage gelegd wordt moet het netjes zijn. Verzoekt eenheden van getallen en schrijfwijzen na te lopen.

Hoofdstuk 5:

art.5.1-2m meldt dat het hoofdstuk m.b.t. huidig gebruik hetzelfde format krijgt als alle gebieden. Hier wordt eerst nog door PNH naar gekeken.

art.5.1-2e merkt op dat de periode nergens meer genoemd staat. Hier stond destijds 2010.

art.5.1-1v vraagt hoe gaan we omgaan met vormen van gebruik die er tussendoor zijn geglipt. art.5.1-2a antwoordt dat niet alle activiteiten genoemd hoeven te zijn.

Wanneer aannemelijk is dat ze al sinds jaar en dag plaatsvinden, niet zijn gewijzigd, en geen negatief effect hebben, zijn ze vrij, ook zonder dat ze in het beheerplan zijn opgenomen. art.5.1-2v vraagt vormen van gebruik die relatief groot in omvang zijn of regelmatig voorkomen mede te delen zodat deze alsnog kunnen worden toegevoegd. **Graag uiterlijk half december.**

Hoofdstuk 6:

art.5.1-2g geeft aan dat er een jurist naar dit hoofdstuk moet kijken.

art.5.1-2e zin: p. 87 zin betekent dit dat als er geen geld is, hoeven we niets te doen. **Reactie: nee, dit gaat om gevolgen van maatregelen voor derden.**

art.5.1-2g geeft aan te zullen kijken naar structuurvisie gemeente Velsen n.a.v. opmerking art.5.1-5v over fietspad. **Reactie: Is doorgegeven via collega.**

Onderzoeken:

art.5.1-2 geeft aan dat er 6 onderzoeken genoemd worden. Onderzoek 1, 2 en 6 zijn toegevoegd n.a.v. gebiedsanalyse i.v.m. discussie financiering.

art.5.1-2e mist onderzoek potenties mogelijkheden van verstuiving vanuit geomorfologie.

art.5.1-2e vindt dat monitoring stikstofdepositie moet worden genoemd. art.5.1-2e verwijst naar de notitie m.b.t. aanpassingen van Aeries en zegt toe op te nemen dat i.k.v. de PAS monitoring plaatsvindt.

art.5.1-2e vraagt naar de consequenties voor fauna en de link van bepaalde trends tussen soorten en/of maatregelen habitattypen en verzoekt dit op te nemen in het lijstje met onderzoek.

art.5.1-2e stelt dat fauna helemaal niet in tabellen zijn opgenomen.

art.5.1-1 is van mening dat de ambities hoger gesteld moet worden. Als grauwe klauwier zijn jongen niet groot kan brengen, is habitatype niet in orde.

ACTIE PNH: hier met Mira, de andere projectleiders van de duingebieden en TBO's naar kijken. Reactie: monitoring voor N2000 omvat voor de provincie NH de typische soorten, niet meer.

art.5.1-2e geeft aan dat er al onderzoek wordt gedaan door HHNK naar punt 4.

art.5.1-2e merkt op dat er geen onderzoek over zandsuppleties is opgenomen.

art.5.1-2e stelt onderzoek naar het effect van strandbebouwing voor. Bij een zeilclub net ten zuiden van de nieuwe strandafslag Kattendel is minder duinvorming dan op andere plekken. Wat kan men hiertegen doen?

art.5.1-2e geeft aan dat dit ook op het Kennemerstrand speelt.

art.5.1-2e is van mening dat er wellicht vergelijking op basis van de habitattypenkaart mogelijk is met als referentieplekken daar waar bebouwing is en plekken waar niet. art.5.1-2e zal onderzoek stagiaire over strandbebouwing doorsturen.

ACTIE art.5.1-2e doorsturen onderzoek stagiaire strandbebouwing. Is gebeurd.

art.5.1-2e meldt dat er plannen zijn voor onderzoek naar de Nauwe korfslak. Mira moet hiervoor nog financiering vinden.

art.5.1-2e hoort graag als er aanvulling van lijst onderzoek nodig is.

Afspraken

art.5.1-2e zegt toe de teksten in beheerplan n.a.v. opmerkingen aan te passen.

TBO's sturen punten per mail. Indien er onduidelijkheden zijn dan zal art.5.1-2e contact opnemen.

art.5.1-2e zal kijken wanneer het handig is een vervolgoverleg te plannen en art.5.1-2e vragen een nieuwe afspraak te plannen. art.5.1-2e verzoekt rekening te houden met de drukke agenda's en de stukken minimaal 2 weken van te voren door te sturen.

Verslag Overleg TBO's beheerplan Kennemerland- Zuid

1 februari 2016

01 – Opening en mededelingen

Er zijn geen mededelingen

02 – Verslag bespreking 23 november

art.5.1-2e (SBB) - Monitoring alleen om typische soorten is te beperkt, maar er komen nog vervolgssessies.

art.5.1-2e Uitgangspunt PNH is dat wij alleen monitoring van de typische soorten financieren.

art.5.1-2e (SBB) - Het is beter om dit specifieker te doen.

art.5.1-2e Er zijn 4 parameters en die zijn gewoon benoemd. En de typische soorten is daar 1 van.

art.5.1-2e Vanmiddag is er een verder overleg met Mira Heesakkers over de monitorelementen. Natura 2000 en PAS lopen niet helemaal gelijk.

03 – Toelichting en bespreken beheerplan

art.5.1-2e geeft een presentatie en een toelichting op hoofdpunten. Per 1 juli gaat de vergunningverlening Groen van PNH over naar de omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

art.5.1-2e Vraagt: Wanneer uitgegaan wordt van 2004 is er dan ook informatie beschikbaar over de situatie op dat moment.

art.5.1-2e (GM) - Dat is wel een manco. De kaarten zijn gevuld op basis van de beschikbare informatie maar zijn niet van 2004 en niet van de huidige situatie.

Hoe dat juridisch zit is lastig.

art.5.1-2e Er is wel van alles maar bv. het weergeven van trends wordt zo erg lastig.

art.5.1-2e Omdat in de meeste gevallen de beginsituatie onduidelijk is.

art.5.1-2e - Het is al heel ingewikkeld en zeker wanneer iemand anders dit gaat lezen.

Wat moet je daar nou mee bij de tervisielegging. PAS gaat in per 2015, hoe weet je dan dat er een verbetering is.

art.5.1-2e Mira gaat bezig met de monitoring maar dat is natuurlijk niet per 2015.

art.5.1-2e Is er wel een nulmeting gedaan?

art.5.1-2e - Er is heel veel gebeurd onderweg. De PAS is wel streng. Hoe kun je nu aangeven of je gebied goed blijft.

art.5.1-2e Er worden ook procesindicatoren gemonitord. Die moeten voor de kortere termijn een beeld geven van de veranderingen.

art.5.1-2e De procesindicatoren zijn voor specifieke zaken.

art.5.1-2e - We moeten zelf in de gaten houden wat er in 2015 is.

art.5.1-2e (GM) - Juridisch is de huidige situatie leidend en dan moet je dus eigenlijk een nulmeting hebben.

art.5.1-2e Belangrijkste instrumenten zijn toch de procesindicatoren en de maatregelen.

art.5.1-2e - Kunnen we dan niet veel beter nu zsm een nul meting doen.

art.5.1-2e - In het rapport staat dat dit het is maar we hebben geen gegevens zonder een nul meting gedaan te hebben.

art.5.1-2e Is alleen juridisch. Verder is de habitattypenkaart die nu in Aerius Monitor 15 zit, nog niet de goedgekeurde kaart. Er zijn inmiddels weer aanpassingen gedaan en

Notulist

art.5.1-2e PNH)

Aanwezig

art.5.1-2e Waternet), **art.5.1-2e**

art.5.1-2e (Grontmij) **art.5.1-2e**

art.5.1-2e (PWN), **art.5.1-2e**

art.5.1-2e (NM), **art.5.1-2e**

(PZH), **art.5.1-2e**

(SBB), **art.5.1-2e** NM).

Afwezig

art.5.1-2e (PWN),

art.5.1-2e (PZH), **art.5.1-2e**

art.5.1-2e (SBB), **art.5.1-2e**

(NM)

Kopie aan

de kaart is voor akkoord naar EZ gestuurd. Het dilemma is dat habitattypen door achteruitgang op een gegeven moment niet meer kwalificeren en er dus ook geen maatregelen genomen hoeven te worden.

art.5.1-SBB - Juridisch gezien hangt alles vast aan de kwalificatie en daarna worden de maatregelen genomen.

art.5.1-2e - Eigenlijk zit het goed voor de maatregelen maar je doet je ambitie naar beneden wanneer je met een kaart start die niet volledig is.

art.5.1-2e De ecologen moeten even overleggen. Nu, in de kaart uit Monitor 15, vallen er opeens gebieden weg en we weten niet waarom.

art.5.1-2e Ik zal de meest recente versie die Landschap NH naar EZ heeft gestuurd, opvragen. Daarna een overleg met **art.5.1-2e** an LNH plannen..

art.5.1-2e Deze ronde gaat vooral over het behoud. Wijziging van de kaarten hoeft niets uit te maken voor de ambitie. Dat moet je zoeken in de uitbreiding.

art.5.1-2e In het beheerplan worden geen getallen voor uitbreiding genoemd.

art.5.1-2e We hebben die uitbreiding. Juridisch is de situatie heel anders dan de huidige situatie. Daarna hebben we al heel veel verbeterd, wanneer we dit als uitgangspunt hebben. Je moet dan dus eigenlijk een uitbreiding op je uitgangspunten maken.

art.5.1-2e Er is nooit heel erg gekwantificeerd.

art.5.1-2e Bij PZH staat dit ook nog niet zo heel concreet in het plan.

art.5.1-2e De habitattypenkaart wordt waarschijnlijk niet voor de zomer goedgekeurd. Op basis daarvan kunnen evt. de maatregelen die zijn gebaseerd op de habitattypenkaart (stuifplekken en struweel verwijderen) worden aangepast. Wanneer de door jullie aangedragen knelpunten niet meer kloppen, moet dat door jullie worden aangegeven.

art.5.1-2e - Hoe worden dit soort zaken meegenomen.

art.5.1-2e Die kunnen later ook in de maatregelen worden verwerkt.

art.5.1-2e - Wanneer we hier nog even zitten worden we weer ingehaald door de tegenwoordige tijd.

art.5.1-2e Wanneer er wijzigingen zijn die nu essentieel zijn voor jullie inzet, dan deze graag doorgeven.

art.5.1-2e - Het heeft zo lang geduurd dat er voortdurend dingen wijzigen.

art.5.1-2e **GM** - Maakt het wat uit wanneer al die wijzigingen weer opgenomen worden.

art.5.1-2e - Er staat niet in het plan hoe grote inspanningen de beheerders moeten leveren om dat aan te tonen.

art.5.1-2e De opmerkingen zijn zoveel mogelijk verwerkt. Nu graag vooral de hoofdpunten. Kleinere zaken graag per mail naar mij.

art.5.1-2e Vraagt om in hoofdstuk 5 voor de PAS maatregelen een vergelijkbare tabel als voor de niet PAS maatregelen in de uitvoeringsfase op te nemen (gelijk aan tabel 5.1).

art.5.1-2e Het resultaat van de PAS-maatregelen zelf is getoetst in de gebiedsanalyse.

Voor de niet-PAS-maatregelen is dit in het beheerplan opgenomen. De uitvoeringsfase is niet getoetst in de gebiedsanalyse of in beheerplan, en daar is nog overleg over.

art.5.1-2e - Voor de uitvoeringsfase gaan we achteruit tov de vorige situatie. Het is allemaal erg provincie. Kunnen we in dat overleg niet meer onze eigen inbreng

vertellen omdat nu eenmaal niet alles zo werkt als wordt voorgesteld in het plan. We gaan met deze toetsing van maatregelen weer een stap terug.

art.5.1-2e Een beheerplan is een kans om zaken zo te regelen dat je geen vergunning meer nodig hebt. Probeer er dan ook zoveel mogelijk in te zetten. Zo maak je alles een stuk uitvoerbaarder.

art.5.1-2e – De Natuurbeschermingswet zorgt ervoor dat we weer een stuk verder achteruit gaan.

art.5.1-2e We zijn bezig doelen te halen die hier beschreven staan en nu moeten we weer vergunningen aanvragen volgens de NB Wet die hier in geregeld zijn.

art.5.1-2e Zet dan zoveel mogelijk in je beheerplan.

art.5.1-2e (GM) – We kunnen natuurlijk wel procesafspraken in het beheerplan opnemen.

art.5.1-2e **art.5.1-2e** bekijkt dit punt voor allen beheerplannen. Dat zal ik met

art.5.1-2e bespreken en vragen of hij contact hierover opneemt met jullie. **ACTIE**

art.5.1-2e – Zodat we gewoon aan tafel kunnen komen.

Samenvatting

art.5.1-2e – Graag wat duidelijker over het huidige gebruik. In de begrippenlijst dit huidige gebruik duidelijk omschrijven en het bestaand gebruik met de verschillen.

ACTIE

art.5.1-2e – In tabel 1 staan de damherten maar bij een paar habitattypen. Dit graag ook opnemen bij de andere typen. **ACTIE**

art.5.1-2e Vleermuizen is de afgelopen jaren al goed geregeld. Gaan we dat wijzigen?

Hoofdstuk 1 -

art.5.1-2e – Het PAS tekst deel is geschrapt maar deze was wel duidelijk.

Waarom is dat er uit?

art.5.1-2e gaat navragen wat er precies in moet om goedgekeurd te krijgen.

De uitleg is nu te kort. **ACTIE**

art.5.1-2e lijst met bijlagen graag in de inhoudsopgave. **ACTIE**

Hoofdstuk 2 –

art.5.1-2e – Honderdduizend bezoekers op 500ha is wel heel veel. **art.5.1-2e** (SBB) zoekt uit. Miljoenenbezoekers moet worden omgezet naar honderdduizenden bezoekers met miljoenen bezoeken. **ACTIE**

art.5.1-2e – Over herstelbegrazing komt er nog een aangepaste tekst. **ACTIE**

Hoofdstuk 3 –

art.5.1-2e Duinbossen gaan we niet aanpassen in de zeereep. Deze staan nl niet in de zeereep. **ACTIE**

art.5.1-2e – Alles wat grijs is moet uit de tabel kernopgaven. **ACTIE**

art.5.1-2e – Verandering gradiënt etc beetje ingewikkelde zin. Komt met een wijzigingsvoorstel. **ACTIE**

art.5.1-2e – Staat nog steeds over damherten dat dit lokaal is. Dat lokaal kan wel weg. **ACTIE**

art.5.1-2e Exoten en soorten. Graag alleen de soorten. **ACTIE**

art.5.1-2e – Komt met een tabel (samen met art.5.1-2a exoten. **ACTIE**

art.5.1-2e Voegt deze samen met de bestaande tabel. **ACTIE**

art.5.1-2e – Blz 44 - Zaaibomen en grote haarden verwijderd. De rest is niet gelukt.

Is het belangrijk om hier bepaalde trends weer te geven? Gaat tekst aanleveren over begrazing. **ACTIE**

art.5.1-2e – Niet handiger om alleen de kwantificering weer te geven en niet zo gedetailleerd.

art.5.1-2e (SBB) – Omschrijven dat er inmiddels maatregelen zijn genomen en dat we lokaal zien dat het hier en daar wat beter wordt.

art.5.1-2e Zoveel mogelijk algemeen beschrijven dat er maatregelen zijn genomen om een negatieve trend te keren.

art.5.1-2e gaat nog tekst aanleveren over duinhei. **ACTIE**

art.5.1-2e – Heel waardevolle stukken en minder waardevolle stukken wanneer we het hebben over duinstruweel. Onderscheid benoemen. **ACTIE**

art.5.1-2e Blz 65 – Vleermuizen – De terreinbeheerders hebben allemaal maatregelen genomen.

art.5.1-2e – Strandbebouwing is een knelpunt en hier is te weinig aandacht voor. Bv bij Parnassia.

art.5.1-2e Ik hv het huidige gebruik moeten we nog kijken of er overal vergunningen voor zijn afgegeven. Dat zal ik binnenkort even nazoeken. Wanneer strandbebouwing er al in 2004 stond, kunnen we er vanuit Natura 2000 niet zo veel aan doen.

art.5.1-2e Het wordt nu bij de gemeenten neergelegd. Er moet meer in het beheerplan komen wat er nu precies is geregeld. **ACTIE**

art.5.1-2e Ik hv nieuwe activiteiten iets doen aan de strandbebouwing? **ACTIE**

art.5.1-2e – Er is bv een catamaranclub die van alles heeft. Wat is er daar nu precies aan de hand? Dit ook graag opnemen bij de knelpunten. **ACTIE**

art.5.1-2e (GM) – Iets opnemen over het in de weg zitten van de dynamiek van het duin **ACTIE**

art.5.1-2e Korfslak staat iets over achteruitgang maar dat is vooralsnog niet te meten. Bij het kaartje op blz 61 bij: vermoedelijk achteruit gegaan. **ACTIE**

art.5.1-2e Komt uit de atlas en kan dus niet zomaar worden gewijzigd. Maar misschien kan er aanwezig/niet aanwezig van gemaakt worden. Ik zal navragen of dit kan worden aangepast. **ACTIE**

Hoofdstuk 4 –

art.5.1-2e – H4.3 – Hier wordt het wel heel ingewikkeld om te begrijpen wat er aan de hand is. art.5.1-2e gaat hier nog eens naar kijken. **ACTIE**

art.5.1-2e – In hoeverre ligt de bewijslast bij ons om aan te geven dat dat anders is?

art.5.1-2e Het komt niet in het beheerplan omdat dit de uitwerking is. Kom maar met tekst suggesties voor begin hoofdstuk 4, waarin is aangegeven dat maatregelen nog kunnen wijzigen. B.v term 'expert judgment' toevoegen. We kunnen ook wanneer uitwerking van de maatregelen verder is, en voordat het beheerplan in ontwerp wordt

vastgesteld, nog eea aanpassen voordat het definitief wordt. Ook de gebiedsanalyse moet voor de zomer nog worden geactualiseerd. **ACTIE**

art.5.1-2e - H4.3.6 - Het onderzoek konijnenpopulatie zou eigenlijk een landelijk onderzoek moeten zijn.

art.5.1-2e - H4.19 - Oppervlakte van de maatregel. Anders dan de kleinere tabellen. Hoe kan dat nou dat we verschillen hebben binnen hetzelfde project? **ACTIE**

Layout Excel tabellen aanpassen aub. Achter de komma weghalen. **ACTIE**

Hoofdstuk 5 -

art.5.1-2e - 5.4.3 - Areaalverlies betekent ook kwaliteitsverlies.

art.5.1-2e - Moet ook voor winningen. (?) **ACTIE**

Wat wordt hier precies bedoeld met aanschrijvingsbevoegdheid? **art.5.1-2e** kijkt na. **ACTIE**

Hoofdstuk 8 -

Tabel - Soort hoofdstructuur. Nu alleen flora inventarisaties en dat moeten ook fauna inventarisaties worden. 'Is gebaseerd op de 4 parameters': deze tekst opnemen onder de figuur.

Hoofdstuk 9 -

art.5.1-2e - H9.3 - **Zijn de xxx verantwoordelijk.** De anderen volgen nog in het monitoringplan?

Bijlagen -

De oude doelen vervallen helemaal in de nieuwe wet natuurbescherming van 1 juli.

Planning -

Opmerkingen graag opsturen binnen 2 weken, dwz dat ze voor het einde van de volgende week binnen moeten zijn. **ACTIE**

art.5.1-2e kijkt nog naar foto's om te nemen in het beheerplan, zal daarvoor contact opnemen, als in eigen archief foto's ontbreken. **ACTIE**

art.5.1-2e (SBB) - De kaarten zijn slecht leesbaar. Het is beter om de kaarten op te nemen in het hoofddeel ipv in de bijlage. **ACTIE**

art.5.1-2e Gaat de meest recente versie van de habitattypenkaart opvragen en daarna een gesprek aanvragen met **art.5.1-2e** **ACTIE**

Het zou mooi zijn wanneer er op de habitattypenkaart jaartallen van de vegetatiekarteringen aangegeven kunnen worden, dat maakt het allemaal wat overzichtelijker. **ACTIE**

Planning afronding beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

7 maart 2016

	Activiteit/besluit	Datum/periode
1.	Advies door adviescie plus	17 maart
2.	Evt. aanpassen en naar overlegorgaan plus sturen (in deze periode ook tijd voor evt. vragen raden aan BenW's)	Tot half april
3.	Advies van overlegorgaan plus op concept Ontwerp 1)	Eind april: wordt apart overleg voor gepland los van OO NP, in aanwezigheid van gedeputeerde Talsma
4.	Aanpassen op reacties en vormgeving Ontwerp	Mei
5.	Vaststellen Ontwerp door GS ZH en NH	Eind juni
6.	Akkoord Ministeries EZ, IenM en Defensie	Begin september
7.	Informatieavond en inspraakperiode (6 weken)	Begin september tot half oktober
8.	Verwerken zienswijzen en aanpassen tot def. plan	Eind oktober
9.	Vaststellen Def. Plan door GS ZH en NH naar Ministeries voor vaststelling rijksdelen	Eind november
10.	Sturen en akkoord Ministeries	Eind december
11.	Evt. beroepen bij Raad van State	

1) Natuurbeschermingswet 1998:

Artikel 19a,1:

“Gedeputeerde staten stellen, na overleg met de eigenaars, gebruikers en andere belanghebbenden, voor een op grond van artikel 10a, eerste lid, aangewezen gebied of een op grond van artikel 12, derde lid, voorlopig aangewezen gebied een beheerplan vast waarin met inachtneming van de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, wordt beschreven welke instandhoudingsmaatregelen getroffen dienen te worden en op welke wijze. Tevens kan het beheerplan beschrijven welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten, in voorkomend geval onder nader in het beheerplan aangegeven voorwaarden en beperkingen, het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling niet in gevaar brengen, mede gelet op de instandhoudingsmaatregelen die worden getroffen. Het beheerplan kan zulks ook doen ten aanzien van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën projecten en andere handelingen van nationaal belang in het gebied en daarbuiten.”

Artikel 19a, 3:

“ Beheerplannen worden niet vastgesteld dan na overleg met de besturen van provincies, gemeenten en waterschappen op het grondgebied waarvan die beheerplannen betrekking hebben.”

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2016-02-24 12:49:15+00:00
"Aan: [art.5.1-2e], [art.5.1-2e], [art.5.1-2e], [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]@gmail.com); [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] "
"CC: [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl'"
Onderwerp: Afspraken overleg over habitattypenkaarten
"

Beste mensen,

Hier de afspraken en andere punten die ik heb genoteerd naar aanleiding van de presentatie van [art.5.1-2e] over de habitattypenkaarten:

* Gevraagd wordt hoe de eenheden tot stand komen: dit wordt bepaald door de vegetatiekarterder

* De kaarten op basis van de vegetatiekarteringen zijn geactualiseerd op basis van recente luchtfoto's, op verzoek van [art.5.1-2e] Geconcludeerd wordt dat ze dan bestaan uit informatie over verschillende periodes.

* Uitgevoerde maatregelen, bv. aanleg van stuifplekken kan ertoe geleid hebben dat nu minder oppervlakte kwalificeert als habitatype. Een andere factor waarom het oppervlak habitattypen minder is dan eerdere versies is dat de regel bij mozaïeken door [art.5.1-2e] is aangepast.

* De provincie heeft in de beheerplannen, waarvan de habitattypenkaart nog niet is goedgekeurd, de versie uit Aeries 15 opgenomen. Mocht er voor vaststelling nog een goedgekeurde kaart zijn en die ook verwerkt zijn in een nieuwe gebiedsanalyse, dan zal die worden opgenomen.

* [art.5.1-2e] zal een kaart leveren waarop is te zien waar H000, geen habitatype, voorkomt in Kennemerland-Zuid

* [art.5.1-2e] wil graag overleggen over wijzigingen in de duinbossen.

* [art.5.1-2e] stuurt de shapefiles van de habitattypenkaart naar de TB0's, het gaat om de versie die half januari voor goedkeuring is gestuurd naar [art.5.1-2e]

* [art.5.1-2e] zal aan [art.5.1-2e] van BIJ12 vragen om vaart te zetten in de vaststelling van de kaarten en daarbij ruimte te geven voor nog 1 ronde van reacties van de beheerders.

Klopt het zo?

De presentatie van [art.5.1-2e] zal ik via WeTransfer aan jullie sturen.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <http://www.noord-holland.nl/>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Van: [art.5.1-2e] [mailto:[art.5.1-2e]@natuurlijkezaken.nl]
Verzonden: dinsdag 23 februari 2016 11:22
Aan: [art.5.1-2e], [art.5.1-2e], [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e]@staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]@gmail.com); [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]@pzh.nl
CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
Onderwerp: GIS bestand habitattypenkaart Kennemerland-Zuid

Hoihoi,

Zoals we gisteren hebben afgesproken, stuur ik jullie via We Transfer het GIS bestand van Kennemerland-Zuid toe. Wij hebben het bestand halverwege januari 2016 aangeleverd bij [art.5.1-2e] van BIJ12. Hij stuurt het door naar [art.5.1-2e] voor de inhoudelijke controle.

- Het veld 'commentaar' geeft het commentaar van [art.5.1-2e] weer, in het veld 'verwerkt' hebben wij aangegeven of we het commentaar hebben overgenomen of niet.

- In de velden OPMx staat oa info over de beperkende criteria.

- Brongegevens staan in de velden SBBtype, VvNL, Vegtype 1 tm x, en in OPM (in geval van LUF0)

Eventueel commentaar/verzoek tot wijziging

- Geef dan ook het nummer van het vlak uit ID_BRON (niet ID_BRON12)

- We moeten nog horen of jullie commentaar in het bestand kan worden verwerkt voordat [art.5.1-2e] er inhoudelijk naar kijkt.

- Inhoudelijke vragen kunnen waarschijnlijk het beste rechtstreeks met [art.5.1-2e] worden besproken, maar liever bundel ik jullie vragen, voordat ze naar [art.5.1-2e] gaan.

[art.5.1-2e] is de lijst met geadresseerden compleet (GIS mensen van de betrokken TBO's?)

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

sdag, donderdag

telefoon [art.5.1-2e]

Rechte Hondsboschelaan 24a, 1851 HM Heiloo

Postbus 222, 1850 AE Heiloo

www.natuurlijkezaken.nl <<http://www.natuurlijkezaken.nl>>

De zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland
"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2016-03-07 15:20:07+00:00
"Aan: '[art.5.1-2e]; '[art.5.1-2e] PWN.NL';
'[art.5.1-2e] haarlem.nl'; '[art.5.1-2e] zandvoort.nl';
'[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; '[art.5.1-2e] pwn.nl';
'[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; '[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; '[art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; '[art.5.1-2e] recron.nl'; '[art.5.1-2e] ltonoord.nl';
'[art.5.1-2e] velsen.nl'; '[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
'[art.5.1-2e] rws.nl'; '[art.5.1-2e] minez.nl'; '[art.5.1-2e] odwh.nl';
'[art.5.1-2e] waternet.nl'; '[art.5.1-2e] '[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl';
'[art.5.1-2e]
"CC: '[art.5.1-2e] rijnland.net'; '[art.5.1-2e] heemstede.nl';
'[art.5.1-2e] rws.nl'; '[art.5.1-2e]
'[art.5.1-2e] gmail.com'; '[art.5.1-2e] kpnplanet.nl';
'[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; '[art.5.1-2e] waternet.nl';
'[art.5.1-2e] pwn.nl'; '[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl'; '[art.5.1-2e]
'[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; '[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl';
'[art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl'; '[art.5.1-2e] zhl.nl'; '[art.5.1-2e] "
Onderwerp: RE: Agenda en stukken voor AC plus N2000 Kennemerland-Zuid 17
maart
"

In de stuk met de planning stonden een paar storende fouten, hierbij een betere versie.

[art.5.1-2e]

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Indien dit bericht een offerteaanvraag betreft, dan kunnen alleen die rechten
worden ontleend die voortvloeien uit de aard en inhoud van het bericht,
inclusief bijlagen. Op alle offertetrajecten zijn de Algemene Inkoopvoorwaarden
Provincies 2015 voor leveringen en diensten van toepassing www.noord-holland.nl/aiv <<http://www.noord-holland.nl/aiv>> . Bij het indienen van uw
offerte dient u expliciet in te stemmen met de digitale terhandstelling van deze
voorwaarden. Uw inschrijving dient, indien van toepassing te voldoen aan de
duurzaamheidscriteria: [https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen-productgroepen](https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen)
<[https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen-productgroepen](https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen)>
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: maandag 7 maart 2016 12:27
Aan: '[art.5.1-2e]; '[art.5.1-2e] PWN.NL'; '[art.5.1-2e] haarlem.nl';
'[art.5.1-2e] zandvoort.nl'; '[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
'[art.5.1-2e] pwn.nl'; '[art.5.1-2e] bloemendaal.nl';
'[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; '[art.5.1-2e] hetnet.nl';
'[art.5.1-2e] recron.nl'; '[art.5.1-2e] ltonoord.nl'; '[art.5.1-2e] velsen.nl';
'[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; '[art.5.1-2e] rws.nl';

' art.5.1-2e minez.nl'; ' art.5.1-2e odwh.nl'; ' art.5.1-2e waternet.nl';
' art.5.1-2e pzh.nl'; ' art.5.1-2e noordwijkerhout.nl'; ' art.5.1-2e
CC: ' art.5.1-2e rijnland.net'; ' art.5.1-2e heemstede.nl';
' art.5.1-2e rws.nl'; ' art.5.1-2e
' art.5.1-2e gmail.com'; ' art.5.1-2e kpnplanet.nl';
' art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl'; ' art.5.1-2e waternet.nl';
' art.5.1-2e pwn.nl'; ' art.5.1-2e natuurmonumenten.nl'; ' art.5.1-2e pzh.nl';
' art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl'; ' art.5.1-2e natuurmonumenten.nl';
' art.5.1-2e landschapnoordholland.nl'; ' art.5.1-2e zhl.nl'; ' art.5.1-2e

Onderwerp: Agenda en stukken voor AC plus N2000 Kennemerland-Zuid 17 maart

Beste mensen,

Bijgaand de concept agenda en stukken voor het overleg van de ACplus over het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid, op 17 maart van 2 tot 4 uur bij de provincie.

Laat me weten als je nog andere agendapunten wilt inbrengen.

En als je niet aanwezig kunt zijn, hoor ik graag of er vervanging is, mocht je dat nog niet hebben doorgegeven.

Als er geen vervanging is, reageer dan per mail voor de 17e of bel me.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

T art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>

art.5.1-2e noord-holland.nl <[mailto: art.5.1-2e noord-holland.nl](mailto:art.5.1-2e@noord-holland.nl)>

Van: art.5.1-2e

Verzonden: donderdag 3 maart 2016 14:20

Aan: art.5.1-2e <[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@pwn.nl)>; art.5.1-2e PWN.NL

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@pwn.nl)>; art.5.1-2e haarlem.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@haarlem.nl)>; art.5.1-2e zandvoort.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@zandvoort.nl)>; art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@staatsbosbeheer.nl)>; art.5.1-2e pwn.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@pwn.nl)>; art.5.1-2e bloemendaal.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@bloemendaal.nl)>; art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@natuurmonumenten.nl)>; art.5.1-2e hetnet.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@hetnet.nl)>; art.5.1-2e recron.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@recron.nl)>; art.5.1-2e ltonoord.nl <[mailto: art.5.1-2e ltonoord.nl](mailto:art.5.1-2e@ltonoord.nl)>;

art.5.1-2e velsen.nl <[mailto: art.5.1-2e velsen.nl](mailto:art.5.1-2e@velsen.nl)>; art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@staatsbosbeheer.nl)>; art.5.1-2e rws.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@rws.nl)>; art.5.1-2e minez.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@minez.nl)>; art.5.1-2e odwh.nl <[mailto: art.5.1-2e odwh.nl](mailto:art.5.1-2e@odwh.nl)>;

art.5.1-2e waternet.nl <[mailto: art.5.1-2e waternet.nl](mailto:art.5.1-2e@waternet.nl)>;

art.5.1-2e pzh.nl <[mailto: art.5.1-2e pzh.nl](mailto:art.5.1-2e@pzh.nl)>; art.5.1-2e noordwijkerhout.nl

<[mailto: art.5.1-2e noordwijkerhout.nl](mailto:art.5.1-2e@noordwijkerhout.nl)>; art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e portofamsterdam.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@portofamsterdam.nl)>; art.5.1-2e rijnland.net

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@rijnland.net)>; art.5.1-2e heemstede.nl

<[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@heemstede.nl)>; art.5.1-2e tatasteel.com

<mailto:art.5.1-2e tatasteel.com> ; art.5.1-2e rws.nl
<mailto:art.5.1-2e rws.nl> ; art.5.1-2e ;
art.5.1-2e gmail.com <mailto:art.5.1-2e gmail.com> ;
art.5.1-2e kpnplanet.nl <mailto:art.5.1-2e kpnplanet.nl> ;
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl <mailto:art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl> ;
art.5.1-2e waternet.nl <mailto:art.5.1-2e waternet.nl> ; art.5.1-2e pwn.nl
<mailto:art.5.1-2e pwn.nl> ; art.5.1-2e grontmij.nl
<mailto:art.5.1-2e grontmij.nl> ; art.5.1-2e natuurmonumenten.nl
<mailto:art.5.1-2e natuurmonumenten.nl> ; art.5.1-2e pzh.nl
<mailto:art.5.1-2e pzh.nl> ; art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl
<mailto:art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl> ; art.5.1-2e natuurmonumenten.nl
<mailto:art.5.1-2e natuurmonumenten.nl> ;
art.5.1-2e landschapnoordholland.nl
<mailto:art.5.1-2e landschapnoordholland.nl> ; art.5.1-2e zhl.nl
<mailto:art.5.1-2e zhl.nl> ; secretariaat@noordwijksegolfclub.nl
<mailto:secretariaat@noordwijksegolfclub.nl> ; art.5.1-2e kpnmail.nl
<mailto:art.5.1-2e kpnmail.nl> ; art.5.1-2e hetnet.nl
<mailto:art.5.1-2e hetnet.nl>
Onderwerp: Concept ontwerp beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid voor AC plus 17
maart

Beste mensen,

Via WeTransfer stuur ik je vanmiddag het concept Ontwerp beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid.

De bestanden die ik stuur, zijn:

- * Concept Ontwerp Kennemerland-Zuid voor AC 160317
- * Bijlagen Concept Ontwerp KLZ voor AC160317
- * Een groot aantal kaarten die ook in de teksten zijn opgenomen, maar daar minder goed leesbaar zijn
- * Enkele tabellen uit de Bijlagen: ook deze staan in de tekst, maar zijn daar niet goed leesbaar

Aan degenen die op de vorige versie hebben gereageerd, stuur ik ook de teksten, waarin is aangegeven wat ik met deze reacties heb gedaan.

Volgende week stuur ik de agenda en overige stukken voor het overleg op de 17e.

Doel van het overleg op de 17e is om eindadvies op het concept Ontwerp beheerplan te krijgen.

Op de 17e zal ik ook het verdere traject richting vaststelling van het ontwerp toelichten.

Mocht je de 17e niet aanwezig (kunnen) zijn, dan stuur mij dan schriftelijk je reactie voor die tijd.

Ook kun je, mocht je dat willen, deze versie informeel toesturen aan andere organisaties voor reactie.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

T art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>
[art.5.1-2e](#) noord-holland.nl <[mailto : \[art.5.1-2e\]\(#\)](mailto:art.5.1-2e@noord-holland.nl) noord-holland.nl>

"

Planning afronding beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

7 maart 2016

	Activiteit/besluit	Datum/periode
1.	Advies door adviescie plus	17 maart
2.	Evt. aanpassen en naar overlegorgaan plus sturen (in deze periode ook tijd voor evt. vragen raden aan BenW's)	Tot half april
3.	Advies van overlegorgaan plus op concept Ontwerp 1)	Eind april: wordt apart overleg voor gepland los van OO NP, in aanwezigheid van gedeputeerde Talsma
4.	Aanpassen op reacties en vormgeving Ontwerp	Mei
5.	Vaststellen Ontwerp door GS ZH en NH	Eind juni
6.	Akkoord Ministeries EZ, IenM en Defensie	Begin september
7.	Informatieavond en inspraakperiode (6 weken)	Begin september tot half oktober
8.	Verwerken zienswijzen en aanpassen tot def. plan	Eind oktober
9.	Vaststellen Def. Plan door GS ZH en NH	Eind november
10.	Vaststellen Ministeries	Eind december
11.	Evt. beroepen bij Raad van State	

1) Natuurbeschermingswet 1998:

Artikel 19a,1:

“Gedeputeerde staten stellen, na overleg met de eigenaars, gebruikers en andere belanghebbenden, voor een op grond van artikel 10a, eerste lid, aangewezen gebied of een op grond van artikel 12, derde lid, voorlopig aangewezen gebied een beheerplan vast waarin met inachtneming van de instandhoudingsdoelstelling, met uitzondering van de doelstellingen, bedoeld in artikel 10a, derde lid, wordt beschreven welke instandhoudingsmaatregelen getroffen dienen te worden en op welke wijze. Tevens kan het beheerplan beschrijven welke handelingen en ontwikkelingen in het gebied en daarbuiten, in voorkomend geval onder nader in het beheerplan aangegeven voorwaarden en beperkingen, het bereiken van de instandhoudingsdoelstelling niet in gevaar brengen, mede gelet op de instandhoudingsmaatregelen die worden getroffen. Het beheerplan kan zulks ook doen ten aanzien van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën projecten en andere handelingen van nationaal belang in het gebied en daarbuiten.”

Artikel 19b, 3:

“ Beheerplannen worden niet vastgesteld dan na overleg met de besturen van provincies, gemeenten en waterschappen op het grondgebied waarvan die beheerplannen betrekking hebben.”

Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2016-03-08 22:14:28+00:00
"Aan: art.5.1-2e PWN.NL;
art.5.1-2e haarlem.nl; art.5.1-2e zandvoort.nl;
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e pwn.nl;
art.5.1-2e bloemendaal.nl; art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e hetnet.nl; art.5.1-2e recron.nl; art.5.1-2e ltonoord.nl;
art.5.1-2e velsen.nl; art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e rws.nl;
art.5.1-2e minez.nl; art.5.1-2e odwh.nl; art.5.1-2e waternet.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e noordwijkerhout.nl; art.5.1-2e
"CC: art.5.1-2e portofamsterdam.nl; art.5.1-2e rijnland.net;
art.5.1-2e heemstede.nl; art.5.1-2e tatasteel.com;
art.5.1-2e rws.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e gmail.com; art.5.1-2e kpnplanet.nl;
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e waternet.nl; art.5.1-2e pwn.nl;
art.5.1-2e grontmij.nl; art.5.1-2e natuurmonumenten.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e natuurmonumenten.nl;
art.5.1-2e landschapnoordholland.nl; art.5.1-2e zhl.nl;
secretariaat@noordwijksegolfclub.nl; art.5.1-2e kpnmail.nl;
art.5.1-2e hetnet.nl"

Onderwerp: Re: Concept ontwerp beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid voor AC
plus 17 maart
"

Beste mensen,

Hierbij een toelichting op de door mij aangedragen bespreekpunten voor het overleg op 17 maart betreffende het beheerplan N2000.

1. Begrazingsbeheer

In het beheerplan wordt aangegeven dat er in het N2000 gebied sprake is van overbegrazing als gevolg van de groeiende populatie damhert. Voor de AW-duinen is dit zeker een terechte constatering en voor de Kennemerduinen lijkt dit dezelfde kant op te gaan. Als maatregel wordt voorgesteld om regulerend op te treden ten aanzien van damherten. Gelijktijdig wordt in het beheerplan voorgesteld om gerichte drubbegrazing toe te passen en om de (integrale) begrazing in de Kennemerduinen voort te zetten.

Voor drubbegrazing zijn in een aantal situaties goede argumenten te geven, omdat deze gericht is op lokale knelpunten die op deze wijze gericht aangepakt kunnen worden.

Het handhaven van de (integrale) begrazing in de Kennemerduinen kan ik echter moeilijk plaatsen tegen de achtergrond van de (over)begrazing door damherten. Waarom kunnen we de integrale begrazing niet wat terug schroeven ten gunste van de damherten? En waarom moet er nu in de Kennemerduinen op grote schaal drubbegrazing worden toegepast (onlangs is een omvangrijk nieuw hekwerk aangebracht) terwijl we nog zitten in een situatie van (over) begrazing door damherten?

Ik pleit ervoor om de begrazing in de Kennemerduinen kritisch te bekijken, mede met het oog op de toegenomen begrazingsdruk door damherten.

2. niet-kwalificerend habitat

Opvallend in het beheerplan (tabel pagina 49) is het grote areaal duingebied dat niet kwalificeert voor een specifiek habitatype (de H0000 gebieden). Bijna 25 % van het duingebied (1956 ha) voldoet niet aan de kwalificatie voor een specifiek habitatype!

Uiteraard zitten hier gebieden tussen die nooit zullen kwalificeren (camping, parkeerplaats, fietspaden, wandelpaden, enz) en zitten hier gebieden tussen met andere natuurwaarden (rietvegetaties met broedvogels, vegetaties met adelaarsvaren, naaldbos met bijzondere soorten). Ook zitten hier gebieden tussen die onder handen worden genomen met het pakket aan beheermaatregelen in het nu voorliggende beheerplan.

Maar er blijft een groot areaal over waar de natuurwaarden zeer laag zijn en waar geen specifieke beheermaatregelen voor zijn opgenomen in het beheerplan. Een voorbeeld hiervan zijn de tientallen hectares monotoon naaldbos in de Kennemerduinen (voorbeeld: Brederodeduin 13 ha, Koningshof 10 ha, enz.).

Ik noem dit punt vooral omdat er voor het N2000 gebied een opgave ligt om voor een aantal specifiek habitattypen toe te werken naar een uitbreiding van de oppervlakte. Het realiseren van deze doelstelling in gebieden die nu niet kwalificeren lijkt mij een uitdagende opgave voor de beheerders. Ik pleit ervoor om komend jaar een gedegen analyse uit te voeren van de H0000 gebieden en te komen met een pakket van maatregelen om deze gebieden om te vormen naar een kwalificerend habitatype.

art.5.1-2e

Stichting Duinbehoud

Telefoon: art.5.1-2e

Email: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e>

Op 03-03-16 om 14:19 schreef art.5.1-2e

Beste mensen,

Via WeTransfer stuur ik je vanmiddag het concept Ontwerp beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid.

De bestanden die ik stuur, zijn:

- * Concept Ontwerp Kennemerland-Zuid voor AC 160317
- * Bijlagen Concept Ontwerp KLZ voor AC160317
- * Een groot aantal kaarten die ook in de teksten zijn opgenomen, maar daar minder goed leesbaar zijn
- * Enkele tabellen uit de Bijlagen: ook deze staan in de tekst, maar zijn daar niet goed leesbaar

Aan degenen die op de vorige versie hebben gereageerd, stuur ik ook de teksten, waarin is aangegeven wat ik met deze reacties heb gedaan.

Volgende week stuur ik de agenda en overige stukken voor het overleg op de 17e.

Doel van het overleg op de 17e is om eindadvies op het concept Ontwerp beheerplan te krijgen.

Op de 17e zal ik ook het verdere traject richting vaststelling van het ontwerp toelichten.

Mocht je de 17e niet aanwezig (kunnen) zijn, dan stuur mij dan schriftelijk je reactie voor die tijd.

Ook kun je, mocht je dat willen, deze versie informeel toesturen aan andere organisaties voor reactie.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

T art.5.1-2e

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

<<http://www.noord-holland.nl/>> www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>

art.5.1-2e noord-holland.nl <mailto : art.5.1-2e noord-holland.nl>

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Indien dit bericht een offerteaanvraag betreft, dan kunnen alleen die rechten worden ontleend die voortvloeien uit de aard en inhoud van het bericht, inclusief bijlagen. Op alle offertetrajecten zijn de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2015 voor leveringen en diensten van toepassing <<http://www.noord-holland.nl/aiv>> www.noord-holland.nl/aiv <<http://www.noord-holland.nl/aiv>> . Bij het indienen van uw offerte dient u expliciet in te stemmen met de digitale terhandstelling van deze voorwaarden. Uw inschrijving dient, indien van toepassing te voldoen aan de duurzaamheidscriteria: <https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen> <<https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen>>

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland

"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2016-03-23 10:00:23+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] PWN.NL';
[art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] recron.nl'; [art.5.1-2e] ltonoord.nl';
[art.5.1-2e] velsen.nl'; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
[art.5.1-2e] rws.nl'; [art.5.1-2e] minez.nl'; [art.5.1-2e] odwh.nl';
[art.5.1-2e] waternet.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl';
[art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] rijnland.net'; [art.5.1-2e] heemstede.nl';
[art.5.1-2e] rws.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] gmail.com'; [art.5.1-2e] kpnplanet.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] waternet.nl';
[art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl';
[art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl'; [art.5.1-2e] zhl.nl'; [art.5.1-2e]"
Onderwerp: Concept verslag ACplus N2000 Kennemerland-Zuid
"

Beste mensen,

Bijgaand het concept verslag van de vergadering van de adviescommissie voor het beheerplan Kennemerland-Zuid van 17 maart.

Er staan ook nog enkele acties op de lijst, graag hiernaar kijken.

De reacties die nog op het beheerplan zijn binnengekomen wil ik uiterlijk volgende week hebben verwerkt.

Ook ga ik een bestuurlijk overleg plannen over het beheerplan.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

beleidsadviseur – Natuur, Recreatie en Landschap

T [art.5.1-2e]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl <<http://www.noord-holland.nl/>>

[art.5.1-2e] noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Indien dit bericht een offerteaanvraag betreft, dan kunnen alleen die rechten worden ontleend die voortvloeien uit de aard en inhoud van het bericht, inclusief bijlagen. Op alle offertetrajecten zijn de Algemene Inkoopvoorwaarden Provincies 2015 voor leveringen en diensten van toepassing www.noord-holland.nl/aiv <<http://www.noord-holland.nl/aiv>>. Bij het indienen van uw offerte dient u expliciet in te stemmen met de digitale terhandstelling van deze voorwaarden. Uw inschrijving dient, indien van toepassing te voldoen aan de duurzaamheidscriteria: [https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen-productgroepen](https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen/productgroepen)
<[https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-](https://www.pianoo.nl/themas/maatschappelijk-verantwoord-inkopen-duurzaam-inkopen-productgroepen)

inkopen/productgroepen>

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland

"

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

1. Opening en mededelingen

[art.5.1-2e](#) opent de vergadering (14:07u) en bedankt de aanwezigen voor hun komst. Velen hebben zich afgemeld. [art.5.1-2e](#) (agendalid) van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk woont op eigen verzoek deze vergadering bij.

2. Verslagen ACplus 16 september en van overleggen met TBO's op 23 november en 1 februari

Er zijn geen opmerkingen over het verslag. Niet iedereen heeft echter naar de verslagen kunnen kijken gezien de grote hoeveelheid aan stukken.

3. Toelichting en bespreken concept Ontwerp beheerplan

[art.5.1-2e](#) geeft een presentatie (zie bijlage) en licht de belangrijkste punten en wijzigingen toe.

De nieuwe Wet natuurbescherming is naar achter geschoven en zal per 1 januari 2017 ingaan. De oude NBwet-doelen komen door de nieuwe natuurwet te vervallen. Juridische zaken (PNH) zoekt uit welke teksten in het beheerplan moeten worden aangepast/verwijderd.

Er is in *hoofdstuk 1* eerdere tekst over de PAS weer ingevoegd.

In *hoofdstuk 2* (par. 2.2.3) zijn de plannen en al uitgevoerde projecten op het gebied van natuur van de beheerders incl. hectares opgenomen.

In *hoofdstuk 3* zal de habitattypenkaart van 2015 verwijderd worden. Hiervoor komt de habitattypenkaart van 2012 in de plaats. PNH mag immers volgens het IPO zelf beslissen welke kaart erin komt. De kaart van 2015 blijft in principe de basis voor Aeries. Omdat de beheerders het niet eens zijn met de kaart van 2015 zal [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) vragen om in de nieuwe opdracht van LNH op te nemen dat de wijzigingen van de kaart die hebben geleid tot de habitattypenkaart van 2015 met de beheerders besproken moeten worden. Dit dient tijdig te gebeuren aangezien de nieuwe kaart voor Aeries voor 31 mei dient te worden aangeleverd. Eén van de problemen is dat door natuurontwikkelingsprojecten de kaart van 2015 is aangepast wat heeft geleid tot verlies van hectares kwalificerend habitattype. Geplagde grond voldoet niet meer aan de eisen om als kwalificerend habitattype te worden aangewezen. Dit is onjuist, er wordt immers beoogd om het habitattype in kwaliteit te verbeteren of het opp. te behouden/uit te breiden en zal moeten worden hersteld op de kaart.

Actie [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) nagaan of de gemeentegronten van Bloemendaal en de landgoederen (goed) opgenomen zijn op de habitattypenkaart van 2012.

Actie [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) vragen LNH opdracht te geven wijzigingen tussen kaart 2012 en 2015 na te lopen in overleg met de beheerders om fouten te herstellen.

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) benadrukt n.a.v. genoemde streefbeeld voor stuivend duin en duindoorn per landschapszone, dat verstuingen problemen kunnen opleveren

Notulist

[art.5.1-2e](#)

Aanwezig

L. v. [art.5.1-2e](#) WN), [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) gem. Velsen), [art.5.1-2e](#) Ver. voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk), [art.5.1-2e](#) St. Duinbehoud), [art.5.1-2e](#) (PWN), [art.5.1-2e](#) PNH), [art.5.1-2e](#) gem. Bloemendaal), [art.5.1-2e](#) (PZH)

Afwezig

[art.5.1-2e](#) SBB), [art.5.1-2e](#) (RECRON), [art.5.1-2e](#) (ZHL), [art.5.1-2e](#) gem. Noordwijkerhout), [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) SBB), [art.5.1-2e](#) (ODWH), [art.5.1-2e](#) gem. Haarlem), [art.5.1-2e](#) LTO Noord), [art.5.1-2e](#) regio), [art.5.1-2e](#) gem. Zandvoort) [art.5.1-2e](#) (PNH), [art.5.1-2e](#) (PWN), [art.5.1-2e](#), [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) (NM), [art.5.1-2e](#) (Rijnland), [art.5.1-2e](#) (EZ), [art.5.1-2e](#) (Rijkswaterstaat)

Bijlage:

Presentatie [art.5.1-2e](#)

zoals in het Natura 2000-gebied Coepelduynen. [art.5.1-2a](#) antwoordt dat de oppervlakte aan stuifkuilen per rekenmodel is bepaald. De beheerder bepaalt echter waar deze maatregelen worden genomen. [art.5.1-2b](#) vraagt aan dat autonome processen ook doelstellingen helpen verwezenlijken.

[art.5.1-2a](#) vraagt [art.5.1-2b](#) habitattypen code H0000 (opp. die niet kwalificeert) naast in de habitattypenkaart ook in het overzicht met oppervlakten op te nemen.

Actie [art.5.1-2c](#) opnemen H0000 in overzicht (en kaart).

[art.5.1-2a](#) laat weten dat zij een onderscheid heeft gemaakt in PAS en niet-PAS maatregelen gezien verschillen in financiering en monitoring. [art.5.1-2b](#) merkt op dat voor reeds uitgevoerde maatregelen dit onderscheid niet is gemaakt en vraagt of dit niet tot problemen leidt. [art.5.1-2c](#) meent van niet omdat het beoogde doel van deze maatregelen makkelijk toe te schrijven is aan een van beide.

[art.5.1-2c](#) geeft aan dat op basis van verzoek van [art.5.1-2a](#) Nobel een onderzoek naar damherten is toegevoegd. [art.5.1-2b](#) is het hiermee oneens. Waternet heeft onderbouwing aangedragen in de damhertendiscussie o.b.v. onderzoek naar correlatieve verbanden. Wat voor onderzoek bedoelt men dan? [art.5.1-2c](#) bang dat het noemen van onderzoek naar damherten in het kader van Natura 2000 wellicht het beeld geeft dat de onderbouwing van de conclusie op basis van onderzoek naar correlatieve verbanden niet sterk genoeg is en dit de rechter op andere gedachten brengt. Dit zou onterecht zijn, aldus [art.5.1-2c](#).

[art.5.1-2a](#) is van mening dat draagkrachtonderzoek het inzicht van het effect van damherten op het gebied kan verbeteren. [art.5.1-2b](#) benadrukt dat huidige draagkrachtonderzoek een getal geeft hoeveel herten van aanwezige vegetatie kunnen leven, maar dit geen compleet beeld geeft aangezien hierin bijvoorbeeld niet de voorkeur van soorten verwerkt zit.

[art.5.1-2b](#) vraagt de beheerders dit onderling af te stemmen en benadrukt dat met monitoring in het kader van Natura 2000/PAS of het faunabeheerplan ook aanvullende informatie kan worden verzameld.

Actie beheerders: afstemmen wel/niet opnemen onderzoek damherten en dit aan [art.5.1-2c](#) overgeven t.b.v. beheerplan.

[art.5.1-2b](#) vraagt of de beheerders konijnenonderzoek in het beheerplan opgenomen willen zien. Het betreft hier niet monitoring maar naar de manier hoe aantallen en verspreiding van konijnen kunnen worden beïnvloed. Hiervoor is 30.000 euro in het beheerplan opgenomen. [art.5.1-2c](#) geeft aan dat dit in OBN-verband wordt uitgevoerd en is van mening dat dit niet nodig is.

Net als in de beheerplannen van PZH is het huidige gebruik nu in de vier categorieën conform landelijke standaard ingedeeld door Grontmij. Daarnaast is een uitgebreidere beschrijving opgenomen in bijlage 5.2 en ook is

kleinschaligheid gekwantificeerd. [art.5.1-2e](#) vraagt deze kwantificering ook in het beheerplan te zetten i.p.v. alleen de bijlage.

Actie [art.5.1-2e](#) kwantificering in beheerplan opnemen.

[art.5.1-2e](#) vraagt zich af of een aantal beheermaatregelen niet gaan knellen met de Boswet. Hij neemt aan dat de Natura 2000-doelstellingen van hogere orde zijn dan de Boswet en dat dit daardoor geen problemen oplevert. Hij wil dit echter zeker weten.

Actie [art.5.1-2e](#) uitzoeken knelpunten NB-wetvergunning en Boswet.

[art.5.1-2e](#) zal z. [art.5.1-2e](#) met [art.5.1-2e](#) van Dalen (programmamanager PAS) en een vergunningverleningsmedewerker om de tafel gaan zitten om te kijken welke natuurmaatregelen wel en welke niet in het beheerplan opgenomen kunnen worden en daarmee de vergunningplicht Nb-wet al dan niet vervalt. Vanuit Vergunningverlening en Juridische zaken Nb-wet bij de provincie is aangegeven, dat in beginsel het vergunningtraject doorlopen moet worden om de volgende redenen:

- De maatregelen zijn in omvang en locatie niet voldoende gespecificeerd in beheerplan en gebiedsanalyse om vergunningplicht uit te sluiten
- Het kan zijn dat een maatregel voor grijze duinen ten koste van een ander habitatype, bv. duinbos gaat. In het aanwijzingsbesluit is geen prioritering opgenomen tussen deze habitattypen, zoals bij duindoornstruwelen versus grijze duinen wel is gedaan. Dit punt dat geen prioritering is aangegeven, geldt ook voor bv. nauwe korfslak versus habitattypen. Voor de nauwe korfslak kan met tekst in het beheerplan mogelijk wel invulling worden gegeven middels voorwaarden, waarmee er geen vergunning nodig is. [art.5.1-2e](#) zal hier voorstel voor doen.
- Ook tijdens de uitvoeringsfase kunnen effecten niet op voorhand worden uitgesloten. Dit geldt voor stikstofuitstoot en andere effecten

[art.5.1-2e](#) wil graag met betrokken partijen om de tafel gaan zitten om mogelijkheden voor opname van natuurmaatregelen in beheerplan om vergunningaanvragen te vermijden te bespreken. Hij is het niet mee eens dat de PAS en niet-PAS maatregelen door het bevoegd gezag worden vastgesteld en dat er dan toch nog een NBwet-vergunning nodig wordt geacht.

[art.5.1-2e](#) zegt toe een overleg te zullen plannen. Hiervoor zal in ieder geval [art.5.1-2e](#), Meij en Tycho of Leon worden uitgenodigd van PWN, en [art.5.1-2e](#) of [art.5.1-2e](#) van Waternet. Wellicht is het mogelijk om net als bij aardkundige monumenten iets op te nemen zodat geen vergunning nodig is bij uitvoering van maatregelen.

Actie [art.5.1-2e](#) plannen overleg en bespreken mogelijkheden en beperkingen opname van natuurmaatregelen in beheerplan. **Overleg is gepland voor 24 maart met PWN en Waternet.**

Overige (nog niet besproken) bespreekpunten:

art.5.1-2e geeft aan dat de tekst over Sense of Urgency niet meer is terug te vinden in Hoofdstuk 4 en vraagt hier iets over op te nemen.

Actie art.5.1-2e nogmaals naar tekst Sense of Urgency kijken.

art.5.1-2e geeft aan dat er ineens een tekst over naaldbossen is toegevoegd aan de samenvatting. Het is nu erg prominent, terwijl het in het NP maar om 90 ha gaat.

art.5.1-2e verzoekt op te nemen hoe de kansen worden benut om er wel habitattypen van te maken. art.5.1-2e art.5.1-2e benadrukt het belang van naaldbos als buffer voor recreatie.

Actie art.5.1-2e tekst over naaldbos verwijderen uit de samenvatting.

Na aanleiding van reacties op oppervlakte maatregelen naaldbos verwijderen vraagt art.5.1-2e de beheerders aantal ha in overzicht maatregelen te controleren.

Actie beheerders: nogmaals naar cijfers oppervlakte maatregelen naaldbos te kijken.

art.5.1-2e vraagt of protocollen en gedragscodes moeten worden opgenomen in het beheerplan. Beheerders vinden dit niet nodig. Het zijn verplichte protocollen, zoals voor de Ff-wet.

art.5.1-2e geeft aan dat hondenuitlaatactiviteiten toch regelmatig als knelpunt wordt ervaren in het gebied, dit is gemeld door beheerders in het overleg over het concept handhavingplan. De aanwezigen bevestigen dat met name hondenuitlaatservices een probleem vormen.

art.5.1-2e benadrukt dat is afgesproken in het overlegorgaan, dat dit probleem niet wordt opgenomen, omdat het niet in verhouding staat tot de omvang van het gebied. De tekst in het beheerplan zal dan ook niet wijzigen.

art.5.1-2e heeft begrepen van Handhaving dat er commercieel helm wordt gestoken in het gebied en vraagt of de aanwezigen hiervan af weten, op welke schaal dit gebeurt en of dit in het beheerplan moet worden opgenomen. De beheerders zijn hier niet van op de hoogte. Dit is dan een illegale activiteit en illegale activiteiten staan niet in het beheerplan.

art.5.1-2e geeft aan dat er een tekst is geschreven voor opname in het bestemmingsplan van de gem. Bloemendaal (dat in april dient te zijn afgerond) m.b.t. Natura 2000. art.5.1-2e zal de jurist van de provincie nogmaals vragen hiernaar te kijken (is inmiddels gebeurd en reactie gegeven). Geert geeft aan dat het bestemmingsplan van de gem. Velsen ook wordt herzien en vraagt art.5.1-2e dit met hen (via art.5.1-2e Bloem) te delen.

Actie art.5.1-2e en art.5.1-2e kortsluiten tekst Natura 2000 in bestemmingsplan.

Actie art.5.1-2e zal ook aan Zandvoort en Noordwijk vragen welke tekst in bestemmingsplanregels is opgenomen

4. **Advies op beheerplan:** gevraagd wordt aan ieder om een ambtelijk advies uit te brengen op het concept Ontwerp beheerplan

art.5.1-1e vraagt wat **art.5.1-1e** ermee bedoelt. **art.5.1-2e** antwoordt dat zij graag een schriftelijke reactie ontvangt waarin de AC-leden aangeven of zij instemmen met het beheerplan. De aanwezigen zeggen toe dat zij na verwerking van de opmerkingen in de laatste conceptversie een ambtelijke reactie zullen sturen.

art.5.1-2e laat weten dat zij niet weet of haar bestuurder(s) akkoord zullen gaan met de omvang van de maatregelen. Het is mogelijk dat zij een zienswijze zullen indienen. **art.5.1-2e** benadrukt dat de mogelijkheid voor zover het de PAS betreft reeds is verlopen.

art.5.1-2e laat weten dat zij het spannend vindt wat er in het monitoringsplan zal komen te staan. Met name wat betreft de referentiedata. Er is geen nulmeting. Wat heeft dit voor hen voor consequenties? **art.5.1-2e** verwacht dus dat zij een voorbehoud over het monitoringsplan zal opnemen in de brief met het ambtelijke advies.

5. **Vorbereitung OOplus, planning en procedure**

art.5.1-2e geeft aan dat zij een bestuurlijk overleg wil plannen. Zij zal gedeputeerde Talsma vragen hierbij te zijn. Voorafgaand zal zij een nieuw concept toesturen. Dit zal naar verwachting over twee weken zijn. **art.5.1-2e** wil graag zien welke punten met de bestuurders besproken gaan worden.

Actie **art.5.1-2e** beheerders betrekken bij voorbereiding van bestuurlijk overleg.

art.5.1-2e benadrukt dat voordat het beheerplan in de gemeenteraad behandeld zal worden het communicatieplan op orde dient te zijn, omdat dit mogelijk leidt tot vragen.

art.5.1-2e vraagt de communicatie in de planning op te nemen en benadrukt dat zij hierbij betrokken wil worden.

Actie **art.5.1-2e** verder uitwerken stappen communicatie en beheerders hierbij betrekken.

6. **Rondvraag en sluiting**

Geert geeft aan dat de gemeente Velsen en Natuurmonumenten kijken naar de mogelijkheid voor natuurbegraven in Heerenduinen en vraagt of dit in beheerplan zou moeten worden opgenomen. **art.5.1-2e** geeft aan dat dit de gebruikelijke vergunningprocedures moet doorlopen, waaronder de Nb-wet. Opname in beheerplan is niet nodig.

art.5.1-2e bedankt de aanwezigen (15:52u) en sluit de vergadering.

"Van: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]"
Verzonden: 2013-04-17 18:08:04+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ' [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-
museum.nl'; [art.5.1-2e] ; [art.5.1-2e] minlnv.nl';
[art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] npzk.nl';
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e] ; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Velsen.nl);
[art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] oranjewoud.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl"
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] rws.nl); [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] gmail.com); [art.5.1-2e] kpnplanet.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e] waternet.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] grontmij.nl);
[art.5.1-2e] berkersadvies.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] grontmij.nl;
[art.5.1-2e] grontmij.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl;
[art.5.1-2e] vanheescommunicatie.nl"
Onderwerp: Agenda en stukken voor adviescommissie N2000 Kennemerland-Zuid 24
april
"
Geachte heer, mevrouw,

Bij deze e-mail treft u de agenda en stukken voor de bijeenkomst van de
ambtelijke adviescommissie voor het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid die op 24
april (09.00-10.15) plaats zal vinden in De Duinkijker, bezoekerscentrum De
Zandwaaier (Overveen).

Bij de stukken zit de concept rapportage Bestaand gebruik. U heeft nog tot en
met 15 mei om hierop te reageren.

Mocht u vooraf opmerkingen hebben, neemt u dan a.u.b. contact op met [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] noord-holland.nl of [art.5.1-2e] .

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

[art.5.1-2e]

T: [art.5.1-2e](#)

M: [art.5.1-2e](#)

E: [art.5.1-2e](#)noord-holland.nl <mailto:[art.5.1-2e](#)noord-holland.nl>

[art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Naam overleg Ambtelijke adviescommissie plus beheerplan Natura 2000

Locatie De Duinkijker

Datum 24 april 2013

Tijdstip begin: 09.00 eind: 10.15

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.2 Noord-holland.nl](#)

Agenda

1|1

Agendapunten

1. **Opening en mededelingen** 5 min.
2. **Verslag 30 januari** (zie bijgaand)
3. **Stand van Zaken beheerplan (ter informatie)** 10 min.
4. **Rapport bestaand gebruik (ter reactie)** 15 min.
(zie agendastuk 1)
5. **Terugkoppeling 1^e werksessie instandhoudingsdoelstellingen (ter informatie)** 5-10 min.
(zie agendastuk 2)
6. **Planning PAS (ter bespreking)** 15 min.
(zie agendastuk 3)
7. **Communicatie aanpak (ter besluitvorming)** 15 min.
(zie agendastuk 4)
8. **Rondvraag en afsluiting** 5 min.

Bijlagen:

Agendastuk 1: Rapport Grontmij Bestaand gebruik met oplegnotitie

Agendastuk 2: Verslag 1^e werksessie met planning

Agendastuk 3: Memo PAS in relatie tot beheerplan met bijlagen

Agendastuk 4: Communicatieplan met oplegnotitie

Bestaand gebruik Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid

Beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik

Concept

Provincie Noord-Holland

Grontmij Nederland B.V.
Houten, 17 april 2013

Verantwoording

Titel : Bestaand gebruik Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid
Subtitel : Beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik
Projectnummer : 321580
Referentienummer :
Revisie : C1
Datum : 17 april 2013

Auteur(s) : [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)
E-mail adres : [art.5.1-2e](#) @Grontmij.nl
Gecontroleerd door : [art.5.1-2e](#)
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : [art.5.1-2e](#)
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Grontmij Nederland B.V.
De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
[art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Kader.....	4
1.2	Leeswijzer.....	4
2	Kader en afbakening van bestaand gebruik.....	5
2.1	Het juridisch kader.....	5
2.2	Het begrip bestaand gebruik.....	5
2.3	Detailniveau van inventarisatie en beoordeling bestaand gebruik.....	5
2.4	Implementatie in het Natura 2000 beheerplan.....	5
3	Natura2000doelen.....	7
4	Inventarisatie bestaand gebruik.....	8
4.1	Werkwijze.....	8
4.2	Resultaten.....	8
4.3	Activiteiten die niet zijn opgenomen in de inventarisatie bestaand gebruik.....	10
5	Beoordeling bestaand gebruik.....	12
5.1	Werkwijze.....	12
5.2	Beoordeling effecten bestaand gebruik binnen het Natura2000-gebied.....	14
5.3	Beoordeling effecten bestaand gebruik buiten het Natura 2000 gebied.....	18
6	Conclusies.....	20

Bijlage 1:

Bijlage 2: **Fout! Geen tekst met opgegeven opmaakprofiel in document.**

Bijlage 3: Beschrijving bestaand gebruik

Bijlage 4: partijen die betrokken zijn bij de beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik

Bijlage 5:

Bijlage 6:

1 Inleiding

1.1 Kader

De provincie Noord-Holland is als voortouwnemer van het duingebied Kennemerland-Zuid verantwoordelijk voor het opstellen van een Beheerplan Natura2000 voor dit gebied. Een van de onderdelen van een Natura2000 Beheerplan is een beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik in het Natura2000 gebied en de directe omgeving. Deze informatie vormt de basis voor het al dan niet opnemen van het bestaand gebruik in het Beheerplan. In dit rapport wordt het bestaand gebruik in het Natura2000 gebied Kennemerland-Zuid beschreven. Daarnaast worden activiteiten beschreven die in de directe omgeving van het Natura 2000 gebied plaatsvinden, voor zover deze relevante, uitstralende effecten hebben op het Natura2000 gebied.

Stikstofemissie/depositie is niet meegenomen in de inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik aangezien dit in de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) wordt meegenomen. De resultaten van de PAS worden in de uitwerking van het Beheerplan in de maatregelen geïntegreerd.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het kader en de afbakening van de inventarisatie en beoordeling bestaand gebruik beschreven. In hoofdstuk 3 worden de Natura2000-doelen voor Kennemerland-Zuid weergegeven. Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de inventarisatie van het bestaand gebruik. Hoofdstuk 5 bevat de beoordeling van het bestaand gebruik. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies met betrekking tot de inventarisatie en de beoordeling samengevat. In bijlage 1 is een tabel opgenomen met specifieke gegevens mbt het bestaand gebruik.

2 Afbakening van het bestaand gebruik

2.1 Het juridisch kader

Het juridisch kader voor bestaand gebruik is verankerd in de Natuurbeschermingswet 1998 (inwerkingtreding november 2005) en de wijzigingen die hierin hebben plaatsgevonden in het kader van de Crisis- en Herstel wet (inwerkingtreding 31 maart 2010). Bestaand gebruik is in het juridische kader vrijgesteld van een NB-wet vergunning tot aan de vaststelling van het Beheerplan N2000. Indien het bestaand gebruik wordt opgenomen in het Beheerplan, dan blijft deze vrijgesteld van vergunning. Indien het bestaand gebruik niet wordt opgenomen in het beheerplan, dan is deze alsnog vergunningplichtig.

2.2 Het begrip bestaand gebruik

Bestaand gebruik is in algemene zin het gebruik dat in de huidige situatie aanwezig is en waarvan de activiteiten een zekere vaste aard, omvang en frequentie hebben. Eenmalige activiteiten vallen hier niet onder, deze worden beschouwd als projecten. Het begrip bestaand gebruik in het kader van de Natuurbeschermingswet is beperkt tot activiteiten, die op 31 maart 2010 bekend waren (inwerkingtreding Crisis- en herstelwet) en sindsdien niet wezenlijk gewijzigd zijn. Illegale activiteiten vallen niet onder de beoordeling van bestaand gebruik, omdat deze in beginsel al niet zijn toegestaan.

2.3 Detailniveau van inventarisatie en beoordeling bestaand gebruik

Het detailniveau van inventarisatie en beoordeling is afgestemd op het niveau dat minimaal nodig is om de beoordeling te kunnen uitvoeren. Hierbij is een getrechterde aanpak gehanteerd. Voor de inventarisatie van activiteiten is in eerste instantie een zo volledige, maar niet limitatieve (gros)lijst opgesteld van de diverse activiteiten per hoofdfunctie (natuur, recreatie, landbouw etc). De deel- of subactiviteiten zijn vervolgens geaggregeerd op een detailniveau dat minimaal nodig is om de effectbeoordeling uit te kunnen voeren en onderscheidend zou kunnen zijn voor de mogelijke effecten. De te beoordelen activiteiten zijn daarbij zodanig (functioneel) omschreven dat hieronder ook qua effect vergelijkbare deelactiviteiten kunnen vallen, die niet in de groslijst zijn opgenomen en daarmee niet alsnog vergunningsplichtig zijn. In de effectbeoordeling zijn meerdere (deel)activiteiten samengenomen indien er sprake is van vergelijkbare effecten.

2.4 Implementatie in het Natura 2000 beheerplan

De inventarisatie en beoordeling van bestaand gebruik vormt de basis voor het Natura2000 Beheerplan, waarin bestaand gebruik al dan niet onder voorschriften kan worden opgenomen en daarmee niet meer vergunningsplichtig is. Hierbij zijn er de volgende situaties mogelijk:

- ✓ Activiteiten waarvoor de N2000- habitats/soorten niet gevoelig zijn: kunnen zonder voorwaarden in het Beheerplan worden opgenomen
- ✓ Activiteiten die reeds voor plaatsing van het N2000-gebied op de communautaire lijst van de EU op 7 december 2004 aanwezig waren en sindsdien niet wezenlijk zijn gewijzigd. Deze effecten hebben in principe niet geleid tot verslechtering van de kwaliteit die aanwezig was op het moment van aanmelding: kunnen zonder voorwaarden in het Beheerplan worden opgenomen
- ✓ Activiteiten die na 7 december 2004 wezenlijk zijn gewijzigd of nieuwe activiteiten die voor 2010 zijn aangevangen. Deze activiteiten dienen nader te worden getoetst op mogelijke effecten op het voorkomen en de kwaliteit van habitats/soorten die aanwezig waren op het

moment van aanmelding: deze activiteiten kunnen in het Beheerplan worden opgenomen zonder of met mitigatie (voorschriften), indien er geen (significant) negatieve effecten zijn.

- ✓ Activiteiten die na 7 december 2004 wezenlijk zijn gewijzigd of nieuwe activiteiten die voor 2010 zijn aangevangen, waarvoor ook met mitigatie (significant) negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten. Deze activiteiten kunnen alleen worden opgenomen in het Beheerplan indien de effecten hiervan teniet worden gedaan door compenserende maatregelen (bv herstelmaatregelen)
- ✓ Activiteiten die na 31 maart 2010 zijn aangevangen of wezenlijk zijn gewijzigd. Deze vallen niet onder bestaand gebruik en kunnen niet als zodanig worden opgenomen in het Beheerplan.

3 Natura2000-doelen

In tabel 3.1 zijn de Natura2000-doelen van gebied Kennemerland-Zuid samengevat op basis van de 99% versie van het aanwijzingsbesluit. Aan deze habitats en soorten wordt het bestaand gebruik getoetst.

Tabel 3.1 Natura2000-doelen conform de 99% versie van het aanwijzingsbesluit Kennemerland-Zuid

Habitattypen	
H2110	Embryonale duinen
H2120	Witte duinen
H2130A	Grijze duinen (kalkrijk)
H2130B	Grijze duinen (kalkarm)
H2130C	Grijze duinen (heischraal)
H2150	Duinheiden met struikhei
H2160	Duindoornstruwelen
H2170	Kruipwilgstruwelen
H2180A	Duinbossen (droog)
H2180B	Duinbossen (vochtig)
H2180C	Duinbossen (binnenduinrand)
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)
Habitatsoorten	
H1014	Nauwe korfslak
H1318	Meervleermuis
H1903	Groenknolorchis

4 Inventarisatie bestaand gebruik

4.1 Werkwijze

De inventarisatie van het bestaand gebruik is tot stand gekomen in samenwerking met gebruikers of vertegenwoordigers van gebruikersgroepen van het gebied (terreinbeheerders en belangenorganisaties) en de relevante overheden (provincie Noord-Holland en Zuid-Holland, gemeenten, Hoogheemraadschap van Rijnland en RWS). In bijlage 2 is een overzicht gegeven van de partijen en personen en die betrokken zijn geweest bij de beschrijving van het bestaand gebruik.

De inventarisatie van het bestaand gebruik heeft plaatsgevonden in een aantal opeenvolgende stappen:

1. Een eerste verkennend veldbezoek met de terreinbeheer heeft plaatsgevonden. Op grond van dit verkennend veldbezoek is een groslijst van activiteiten opgesteld.
2. De groslijst is verder aangevuld door middel van een bureaustudie waarbij kaartmateriaal van het gebied is bestudeerd. Tevens zijn door de beheerders aangeleverde documenten doorgenomen op grond waarvan de groslijst is aangevuld.
3. De groslijst met activiteiten is in een eerste werksessie met een vertegenwoordiging van gebruikersgroepen van Kennemerland-Zuid en overheden doorgenomen en verder aangevuld c.q. gedetailleerd.
4. Op basis van de eerste werksessie is de groslijst met activiteiten uitgewerkt tot een eerste versie van de tabel bestaand gebruik Kennemerland-Zuid.
5. Deze tabel is ter aanvulling en becommentariëring rondgezonden aan de vertegenwoordiging van gebruikersgroepen en overheden.
6. De aanvullingen en commentaren zijn verwerkt in een tweede versie van de tabel bestaand gebruik. Deze versie is in een tweede werksessie besproken. Na afloop van werksessie is er een tweede schriftelijke commentaarronde geweest.
7. De aanvullende opmerkingen zijn verwerkt in de tabel bestaand gebruik Kennemerland-Zuid die in bijlage 1 is opgenomen.

In de tweede werksessie is de beoordeling van het bestaand gebruik eveneens besproken en naar aanleiding van dit overleg bijgesteld.

4.2 Resultaten

Binnen en buiten het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid vinden diverse vormen van gebruik plaats. Dit gebruik kan verdeeld worden in de volgende categorieën:

- ✓ Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek
 - ← Binnen deze categorie valt het beheer en onderhoud dat voornamelijk wordt uitgevoerd door de natuurbeheerders ter behoud en ontwikkeling van de in het gebied aanwezige natuurwaardenmonitoring t.b.v. natuur, toezicht door natuurbeheerders en de middelen die nodig zijn om dit uit te voeren.
- ✓ Landbouw
 - ← Binnen deze categorie vallen alle aspecten die nodig zijn om landbouw commercieel/hobbymatig uit te voeren. Inclusief het benodigde transport en de aan landbouw gerelateerde activiteiten.
- ✓ Waterwinning

- ← Binnen deze categorie valt het hele proces van de waterwinning, alsmede het beheer- en onderhoud aan het systeem, de monitoring en alles wat nodig is om het waterwinproces goed te laten verlopen.
- ✓ Recreatie
 - ← Binnen deze categorie vallen de vormen van recreatie die binnen/rondom het gebied plaatsvinden en de hiervoor benodigde voorzieningen inclusief beheer en onderhoud hiervan.
- ✓ Verkeer en infrastructuur
 - ← Binnen deze categorie valt de infrastructuur die aanwezig is binnen het gebied en rondom het gebied voor verkeer- en vervoerbewegingen.
- ✓ Kustbeheer
 - ← Binnen deze categorie valt het beheer aan de zeereep dat regulier plaatsvindt én in het kader van calamiteiten
- ✓ Industrie
 - ← Binnen deze categorie valt de industrie die in de omgeving van het gebied aanwezig is.
- ✓ Overige activiteiten en voorzieningen
 - ← Binnen deze categorie valt een scala van activiteiten die niet onder de andere categorieën valt.

Bij de inventarisatie van het bestaand gebruik zijn activiteiten die binnen het Natura2000-gebied en daarbuiten plaatsvinden, afzonderlijk weergegeven. Activiteiten buiten het gebied zijn alleen meegenomen wanneer verwacht wordt dat ze een effect op het Natura2000-gebied en de daarbijbehorende doelen tot gevolg zouden kunnen hebben (onder andere op basis van de gevoeligheid van de doelen).

De resultaten van de inventarisatie zijn weergegeven in bijlage 1. Per categorie staat in bijlage 1 uitgewerkt welke vormen van gebruik in Kennemerland-Zuid plaatsvinden, die vallen onder de definitie van bestaand gebruik (zie hoofdstuk 2). Gebruik dat niet aan deze definitie voldoet is niet in deze bijlage opgenomen.

De inventarisatie van het bestaand gebruik is geclusterd op basis van de uitgangspunten zoals aangegeven in 2.3. De clustering van activiteiten per hoofdcategorie is weergegeven in tabel 4.1 en 4.2.

Tabel 4.1 Overzicht van van het bestaand gebruik binnen Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid (bijlage 1) geclusterd per hoofdcategorie

Categorie	Nummer in bijlage 1
Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek	
Maaien en begrazen	N1, N2, N3
Lokale grondbewerking	N4
Verwijderen opslag houtige gewassen/exoten	N5, N9
Aanbrengen beplanting	N7
Bosbeheer, park en stinzenbeheer	N8, N20
Inspectie en toezicht	N10
Monitoring en onderzoek	N11
Beheer en onderhoud van voorzieningen	N12, N13, N14, N15, N18, N23, N24
Onderhoud van bunkers t.b.v. natuurbeheer	N19
Faunabeheer en schadebestrijding	N21, N22
Landbouw	L1, L2, L3
Waterwinning	
Infiltratie en winning van water	W1, W3
Beheer en onderhoud voorzieningen	W2, W6, W7, W8, W9
Monitoring en onderzoek	W4, W5
Recreatie	

Fietsen, mountainbiken, wandelen, joggen, paardrijden, autorijden	R1, R2, R39
Struinen	R1
Uitlaten van honden	R5
Activiteiten Noordwijkse golfclub	R6, R7, R8
Zweefvliegen en zweefvliegterrein	R9, R10, R11
Excursies, rondleidingen en andere activiteiten	R12, R13, R16, R17, R18, R19, R22, R23, R32, R35
Horecavoorzieningen, bezoekerscentra, campings, vakantiewoningen, landgoederen	R14, R15, R20, R21, R24, R30, R33, R34, R37
Beheer en onderhoud	R25, R26, R27, R28, R29, R3, R36, R38
Verkeer en Infrastructuur	V1, V2, V3
Kustbeheer	K1, K2, K3, K4
Overige activiteiten en voorzieningen	
Beheer en onderhoud voorzieningen	O1, O2, O3, O6, O7, O10
Brandveiligheid	O4
Explosieven verwijderen	O9
Begraafplaats	O8
Oefeningen brandweer en politie	O13
Archeologisch onderzoek	O5
Bewoning	O14, O12

Tabel 4.2 Vormen van bestaand gebruik buiten Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid (bijlage 1) geclusterd per hoofdcategorie

Categorie	Nummer bijlage 1
Landbouw	
Akkerbouw, Tuinbouw open grond, tuinbouw onder glas, tuinbouw overig, grasland en groenvoedergewassen	L1, L2, L3, L4, L5, L8
Graasdieren, hokdieren	L6, L7, L8
Nevenactiviteiten	L9
Recreatie	
Strandhuisjes en strandpaviljoens	R1, R2
Recreatieve activiteiten op strand en zee	R3, R9, R10
Recreatievoorzieningen	R4, R5, R6, R7, R8, R11, R12, R13, R14
Verkeer en Infrastructuur	
Auto- en spoorwegverkeer	V1, V2, V7
Luchtverkeer	V3
Scheepvaartverkeer	V4, V5, V6
Kustbeheer	K1, K2
Industrie	I1
Overige activiteiten en voorzieningen	
Faunabeheer en visserij	O1, O2
Bedrijven en kantoren	O3, O5
Begraafplaats	O4
Bewoning	O6, O10
Gemeentewerf	O8
Peil- en waterkwaliteitsbeheer	O9

4.3 Activiteiten die niet zijn opgenomen in de inventarisatie bestaand gebruik

In de inventarisatie zijn geen vormen van bestaand gebruik opgenomen:

- ✓ Die reeds voor onbepaalde tijd vergund zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet
- ✓ Die beschouwd moeten worden als project.
- ✓ Waarvoor het om praktische redenen niet wenselijk is om deze in het beheerplan op nemen. Het betreft bijvoorbeeld de verschillende relevante activiteiten die behoren tot de bedrijfsvoering van TATA Steel
- ✓ Activiteiten die na 2010 wezenlijk zijn gewijzigd
- ✓ Illegaal gebruik.

Onderstaand is een aantal specifieke activiteiten aangegeven die niet in de inventarisatie zijn opgenomen en de daarbij betreffende motivatie.

Peilbeheer

In het gebied langs de binnenduinrand vindt peilbeheer van het oppervlaktewater plaats ten behoeve van diverse functies. Het vaststellen van de oppervlaktewaterpeilen worden geregeld in peilbesluiten die eens per 10 jaar worden vastgesteld. Omdat een peilbesluit in het kader van de Natuurbeschermingswet een plan is en geen project of handeling kan een peilbesluit niet worden opgenomen als bestaand gebruik in het beheerplan. De toetsing van mogelijke effecten die het gevolg zijn van de uitvoering van het peilbesluit en eventuele afwijkingen daarvan mbt onderbemalingen dienen in het kader van de vaststelling van de peilbesluiten te worden uitgevoerd. Omdat de peilen in de praktijk geregeld kunnen wijzigen (bv als gevolg van perioden van wateroverlast of watertekort) heeft toetsing van het peilbeheer slechts een beperkte houdbaarheidswaarde. Omdat het niet mogelijk c.q. wenselijk is om het peilbeheer op te nemen in het beheerplan, is hier geen nadere inventarisatie voor uitgevoerd.

Tata Steel

Het bedrijf is gelegen in de directe omgeving van de noordrand van het Natura2000 gebied. De provincie heeft aangegeven de toetsing van de activiteiten van het bedrijf inclusief bestaand gebruik via een vergunning te laten verlopen. Daarmee is het bestaand gebruik dat hier aan de orde is niet geïnventariseerd in deze rapportage.

Zandsuppleties

Voor de zandsuppleties die door Rijkswaterstaat worden uitgevoerd op het strand en in de vooroever van de Noordzee worden in de huidige situatie vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet aangevraagd voor een bepaalde tijd van 5-10 jaar. Omdat de hoeveelheid en locatie van suppletie in de tijd wijzigen afhankelijk van de behoefte is er feitelijk geen sprake van bestaand gebruik, maar van een project. Bovendien gaat het om grotere projecten, waarvoor afzonderlijke planprocedures worden doorlopen. Om deze redenen kunnen deze activiteiten niet als bestaand gebruik in het beheerplan worden opgenomen en is er geen nadere inventarisatie uitgevoerd.

Grootschalige evenementen

Grootschalige evenementen die in tijd, plaats en omvang van jaar tot jaar variëren vallen niet onder definitie van bestaand gebruik dat sinds 2010 niet wezenlijk wijzigt. De provincie heeft aangegeven dergelijke evenementen via de vergunningverlening te willen regelen en niet via het Beheerplan. In dit kader heeft dan ook geen verdere inventarisatie en beoordeling van deze evenementen plaatsgevonden.

Faunabeheer

Het wildbeheer is geregeld in een vastgesteld faunabeheerplan. Omdat het faunabeheer in de loop van de jaren wijzigt als gevolg van de veranderingen in het aanwezige wildbestand valt dit niet onder het begrip bestaand gebruik, maar moet dit als een project worden beschouwd en kan dan ook niet als zodanig in het Beheerplan worden opgenomen. Toetsing hiervan dient plaats te vinden in het kader van vergunningverlening voor de Natuurbeschermingswet.

5 Beoordeling bestaand gebruik

5.1 Werkwijze

Van het bestaand gebruik dat voldoet aan de aangegeven definitie in hoofdstuk 2 zijn de effecten op de habitats en soorten waarvoor het Natura2000 gebied is aangewezen in beeld gebracht.

De effecten van het bestaand gebruik zijn beoordeeld ten opzichte van de peildatum 7 december 2004, zijnde het moment, waarop het Natura 2000-gebied is aangemeld. Dit betekent dat onderzocht is in hoeverre het bestaand gebruik heeft geleid tot effecten op de kwaliteit en omvang van habitats en leefgebieden van soorten waarvoor het gebied is aangewezen na deze datum. Bestaand gebruik dat voor deze effectpeildatum al aanwezig was zal in de regel geen invloed hebben op deze kwaliteit, tenzij het gaat om na-ijleffecten, die pas op de langere duur optreden. Bestaand gebruik dat pas na 7 december 2004 is gestart of wezenlijk is gewijzigd, kan wel een effect op omvang c.q. kwaliteit hebben gehad. Deze effecten dienen dan ook met name getoetst te worden in het kader van het Beheerplan tenzij hiervoor reeds een vergunning is verleend in het kader van de Natuurbeschermingswet.

De effecten waarop wordt getoetst zijn (relevante selectie van de effectenindicator van EZ):

- ✓ Oppervlakteverlies
- ✓ Verzuring
- ✓ Vermesting
- ✓ Verzoeting/verziltting
- ✓ Vernatting/verdroging
- ✓ Verandering dynamiek substraat
- ✓ Verstoring door licht/geluid/beweging/betreding

De selectie van effecten uit de effectenindicator van EZ heeft plaatsgevonden op basis van de gevoeligheid van habitats en soorten waarvoor Kennemerland-Zuid is aangewezen als Natura2000-gebied (zie hoofdstuk 3).

In tabel 5.1 zijn de mogelijke relaties tussen de Natura2000 doelen en effecttypen aangegeven. De effecten van stikstofdepositie (die doorwerken in vermeting en verzuring) als gevolg van bestaand gebruik zijn niet in de voorliggende beoordeling opgenomen, omdat deze via de PAS in het beheerplan worden betrokken.

Van de soorten waarvoor het Natura2000 gebied is aangewezen is alleen de meervleermuis enigszins gevoelig voor verstoring. Het gebied is voor deze soort aangewezen vanwege de winterverblijfplaatsen in de bunkers. Er zijn geen vaste aanvliegroutes voor de bunkers, de soort mijdt bij het aanvliegen de verstoringgevoelige gebieden. Dit betekent dat alleen relevante verstoring kan optreden als gevolg van activiteiten in de bunkers zelf in de winter. Omdat de bunkers niet toegankelijk zijn (door toegangsverbod), zijn effecten van verstoring van de meervleermuis als gevolg van (legaal) bestaand gebruik uitgesloten.

Naast de soorten waarvoor het gebied is aangewezen zijn er door EZ typische soorten bepaald, die kenmerkend zijn voor de kwaliteit van bepaalde habitattypen (zie bijlage 3). Deze soorten zijn geen doel op zich, maar zijn kenmerkend voor de kwaliteit van de betreffende habitats. Wat verstoring betreft zijn van deze typische soorten alleen vogels en konijn gevoelig. De betreffen-

de typische vogelsoorten worden echter aangemerkt als 'kenmerkend voor een goede abiotische toestand' en/of 'kenmerkend voor een goede biotische structuur'. Dit betekent dat de beoordeling van de effecten zich dient te richten op de aangegeven kenmerken. Hoewel vogels gevoelig zijn voor verstoring is toetsing hiervan niet aan de orde aangezien rust niet als een kwaliteitskenmerk met betrekking tot de typische soorten is opgenomen en de typische soorten geen doel op zich zijn. Het konijn is weinig gevoelig voor verstoring. Daarbij zijn er ruime uitwijk-mogelijkheden. Het bovenstaande betekent dat effecten van verstoring op typische soorten als gevolg van het bestaand gebruik verder niet zijn beoordeeld.

Tabel 5.1 Gevoeligheid van de habitattypen en soorten voor storingsfactoren. In grijs staat aangegeven welke habitattypen en soorten gevoelig zijn.

Storingsfactor	Vernietiging/fysieke aantasting	Verzuring	Vermesting	Verzoeting Verziltiging	Vernatting Verdroging	Verandering dynamiek substraat	Verstoring door geluid/ licht/
Embryonale duinen							
Witte duinen							
Grijze duinen							
Duinheiden met struikhei							
Duindoornstruwelen							
Kruipwilgstruwelen							
Duinbossen							
Vochtige duinvalleien							
Nauwe korfslak							
Meervleermuis							
groenknolorchis							

De beoordeling van het bestaand gebruik wordt per hoofdcategorie bestaand gebruik binnen en buiten het N2000 gebied afzonderlijk beschreven. Deze hoofdcategorieën zijn:

- ✓ Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek
- ✓ Landbouw
- ✓ Waterwinning
- ✓ Recreatie
- ✓ Verkeer
- ✓ Industrie
- ✓ Overige activiteiten

Per hoofdcategorie wordt een gegroepeerde beschrijving van mogelijke effecttypen gegeven, toegespitst op de voor deze effecten gevoelige soorten/habitats en uiteindelijk te verwachten effecten. Het bestaand gebruik wordt getoetst op basis van de in bijlage 1 benoemde specificaties, waaronder locatie, frequentie, tijdstip, intensiteit etc. Indien geconcludeerd wordt dat er geen effecten zijn dan geldt dat onder de aangegeven specificaties. Deze kunnen indien van toepassing worden opgenomen als voorwaarden in het Beheerplan.

5.2 Beoordeling effecten bestaand gebruik binnen het Natura2000-gebied

Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek

De maatregelen van *maaien en begrazen* zijn gericht op het in stand houden dan wel verbeteren van de kwaliteit van de habitats en leefgebieden van soorten waarvoor het gebied is aange-wezen. De eventuele wijzigingen die in het beheer hebben plaatsgevonden na de effectreferen-tiedatum hebben niet geleid tot negatieve effecten op deze doelen. Conclusie is dat er geen

effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat gericht is op de realisering van de instandhoudingsdoelen.

Lokale *grondbewerking* ten behoeve van aanleg of onderhoud vindt plaats op locaties waar geen kwalificerende habitats aanwezig zijn of is kleinschalig en incidenteel met herstelmogelijkheden op korte termijn. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van deze activiteiten die onder controle/toezicht van de beheerder worden uitgevoerd.

Verwijderen van ongewenste opslag van houtige gewassen en het verwijderen van exoten vindt in het hele gebied plaats. Deze maatregelen worden uitgevoerd ten behoeve van behoud of verbetering van de kwaliteit van habitats en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante negatieve effecten van het betreffende bestaande gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Inspecties en toezicht worden dagelijks uitgevoerd. Eventuele betreding vindt slechts lokaal en incidenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van vegetaties. Het toezicht draagt anderzijds bij aan het beperken van de aantasting van habitats door recreanten. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik dat door de beheerder wordt uitgevoerd.

Monitoring en onderzoek dat in het gebied wordt uitgevoerd kan leiden tot betreding van vegetatie. Dit vindt echter slechts lokaal en incidenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van vegetaties. Het onderzoek ten behoeve van beheer draagt anderzijds bij aan de verbetering van de kwaliteit van habitats. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik dat door de deskundigen en onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Beheer en onderhoud van voorzieningen zoals paden, rasters, gebouwen, depots, kunstwerken, infrastructuur en heggen vinden niet in kwalificerend habitat plaats, dan wel zijn zodanig kleinschalig en met zorg ingepast dat ecologisch relevante effecten van vernietiging niet aan de orde zijn. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Onderhoud van *bunkers ten behoeve van natuurbeheer* wordt met zorg uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met het gebruik van bunkers door vleermuizen, hierdoor zijn er geen effecten van vernietiging of verstoring als gevolg van het betreffende bestaand gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Schadebestrijding vindt in de vorm van de bestrijding van de bastaardsatijnrups. Dit vindt lokaal, incidenteel en tijdelijk plaats. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik op de Natura2000 doelen dat onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Het *baggeren en maaien van watergangen* vindt plaats buiten de locaties waar kwalificerende habitats aanwezig zijn. Voor zover er beheer wordt uitgevoerd aan duinplassen is dit beheer gericht op behoud of verbetering van de kwaliteit van het habitattype duinvalleien. Conclusie is dat er geen effecten zijn op beschermde habitattypen. Er kunnen wel effecten optreden op de nauwe korfslak die zich in de strooisellaag bevindt op onder andere oevers. Door de bagger niet op de kant te deponeren waar de hoogste concentraties nauwe korfslakken zich bevinden worden significante effecten voorkomen.

Het aanbrengen van *beplantingen van o.a. duindoorn* is erop gericht om recreanten op de paden te houden. Hiermee wordt aantasting van gevoelige habitats voorkomen of verminderd. De beplanting wordt zodanig ingepast dat er hiermee geen kwalificerend habitat verloren gaat. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van deze activiteit die onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Het *bosbeheer* en *park -en stinzebeheer* dat in de natuurlijke duinbossen en in stinzemilieus wordt uitgevoerd, is gericht op behoud of verbetering van de kwaliteit van dit habitatype. Het onderhoud van de naaldbossen vindt niet plaats in kwalificerend habitat. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het bosbeheer dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Landbouw

De *landbouwactiviteiten* binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied vinden plaats op de volkstuinten, natuurakkers en landgoederen. Mogelijke effecten zijn effecten van vermessing en verontreiniging door het verwaaien van meststoffen of bestrijdingsmiddelen. Het gebruik van de volkstuinten vindt reeds voor de referentiedatum plaats en is sindsdien naar verwachting niet wezenlijk gewijzigd. Het gebruik is daarbij kleinschalig en de mogelijke effecten daarbij gering en lokaal. Ecologisch relevante effecten zijn hierbij niet aan de orde. Het gebruik van de natuurakkers is extensief en duurzaam, waardoor effecten op de omgeving evenmin aan de orde zijn. Het beheer van fruitbomen op het landgoed is lokaal en wordt zodanig uitgevoerd dat effecten van het gebruik van bestrijdingsmiddelen op het duingebied kunnen worden uitgesloten. Er wordt vanuit gegaan dat het gebruik van meststoffen plaatsvindt conform de Meststoffenwetgeving en het gebruik van bestrijdingsmiddelen conform de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Waterwinning

In het gebied vindt *infiltratie en winning* van water en *calamiteitenwinning met behulp van diepe winputten* van water plaats. De infiltratie van oppervlaktewater voorkomt dat door de waterwinning een verlaging van de grondwaterstand optreedt. De waterinfiltratie leidt tot lokale grondwaterstandsverhogingen en tot inbreng van gebiedsvreemd water. De waterwinning is al ruim voor 2004 in het gebied aanwezig. Sindsdien is de waterwinning in het beheergebied van PWN gestopt. In het beheergebied van Waternet is de waterwinning niet wezenlijk gewijzigd met uitzondering van het project de Zilk (inrichtingsmaatregelen 2007, peilverhoging in 2009). Deze wijziging heeft niet geleid tot negatieve effecten op de Natura2000 doelen aangezien het ging om inrichtingsmaatregelen ten gunste van de duinvegetaties en peilverhoging wat eveneens een positief effect heeft op de grondwaterafhankelijke duinvegetaties.

In de Kennemerduinen worden de oude winputten na het stoppen van de duinwaterwinning in 2002 in bedrijf gehouden om bij calamiteiten ingezet te worden. De inzet van deze winputten vindt alleen voor beperkte duur plaats bij calamiteiten en op gelijksoortige wijze als voor stopzetting (2002). Deze onttrekkingen vonden plaats tot twee jaar voor het moment van aanwijzen en naar verwachting zijn er tussen 2002 en het moment van aanwijzen in 2004 geen grote veranderingen in de kwaliteit van de grondwaterafhankelijke duinhabitats opgetreden. Daarom mag er vanuit worden gegaan dat de inzet van de oude winputten bij calamiteiten worden opgenomen als bestaand gebruik in het beheerplan.

Beheer en onderhoud vindt plaats in en rond het drinkwaterproductiesysteem, o.a. geulen, kanalen, vijvers, putten, drains, pompen, leidingen, kunstwerken, pompstation en andere gebouwen, infrastructuur en hekwerken. Binnen het beheergebied zijn kwalificerende habitats en soorten aanwezig. Beheer en onderhoudwerkzaamheden zijn, voorzover dit plaats vindt binnen kwalificerend habitat lokaal en tijdelijk. Groot onderhoud van infiltratiekanalen, verzamelkanalen, waterwinputten en andere onderdelen van het waterwinsysteem vinden plaats buiten kwalificerend habitat. Het betreft kunstmatige elementen in het landschap die geen onderdeel uitmaken van het natuurlijk duinecosysteem. In dit kader zijn er geen ecologisch relevante effecten in het kader van de Natura2000 doelen te verwachten.

Monitoring, onderzoek, peilingen en metingen die in het gebied worden uitgevoerd in het kader van de waterwinning kunnen leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Binnen het beheergebied zijn kwalificerende habitats of soorten aanwezig. De werkzaamheden zijn lokaal en tijdelijk en gebeuren hoofdzakelijk via bestaande paden en wegen. In dit kader zijn er geen ecologisch relevante effecten in het kader van de Natura2000 doelen te verwachten.

Recreatie

Fietsen/mountainbiken, wandelen/joggen en paardrijden vindt plaats op formele, verharde en onverharde wegen en paden. Deze formele paden maken geen deel uit van de kwalificerende habitats. Hoewel betreding buiten de formele paden kan optreden en kan leiden tot aantasting van de habitatkwaliteit maakt dit geen deel uit van de toetsing, omdat dit op voorhand niet is toegestaan. De conclusie is dat er geen effecten zijn van deze vorm van bestaand gebruik, en aanvullende mitigerende maatregelen niet vereist zijn.

Struinen buiten de paden is toegestaan in de Amsterdamse Waterleidingduinen, de Noordduinen ten noorden van Zandvoort, de Duinen van Velsen, op het Kennemerstrand en op de speelterreinen in de Kennemerduinen (circa 65 hectare). Struinen kan leiden tot aantasting van de kwaliteit van betredingsgevoelige habitattypen en leefgebied van de nauwe korfslak. Struinen vindt in het algemeen echter zeer extensief plaats, omdat het gebied groot is, niet overal even toegankelijk is en oriëntatie buiten de paden veelal lastig is. In het algemeen leidt het struinen daarom niet tot relevante aantasting van de kwaliteit van habitats of leefgebied van soorten. Lokaal kunnen er door het lopen buiten de paden wel negatieve effecten optreden op plaatsen, waar overmatige betreding plaatsvindt o.a. langs de binnenduinrand, bij ingangen of rondom recreatievoorzieningen. Nader onderzoek is noodzakelijk om te bepalen waar deze problemen plaatsvinden en wat de effecten hier zijn op basis van de bestaande kennis van beheerders en zo mogelijk een nadere effectanalyse op basis van inventarisatiegegevens c.q. aanvullend veldwerk.

Het *uitlaten van honden* zou kunnen leiden tot lokale vermesting van habitats. Deze effecten zijn lokaal mede door het feit dat honden aangelijnd moeten worden, uitgezonderd een aantal vrijstelde locaties (onder andere het Visscherspad (Zandvoort), Blinkertweg (Noordwijk), Duinen van Velsen, Naaldenveld, Kostverlorenpark Zandvoort Burgemeester van Gelukspark) **te checken**. Uit onderzoek dat is uitgevoerd in de Zuidduinen bij Zandvoort (L. Kuiper, 2012, *Honden in de Zuidduinen. Een onderzoek naar de invloed van de ontlasting van honden op de vegetatie en bodemnutriënten in de Zuidduinen bij Zandvoort*) komt naar voren dat door het uitlaten van een groot aantal honden per dag over langere tijd er geen aantoonbare effecten op kwaliteit van vegetatie en nutriëntenrijkdom van de bodem zijn. De conclusie is dat er geen aantoonbare effecten zijn van deze vorm van bestaand gebruik. Wel kan het uitlaten van honden leiden tot erosie van duinterrein door betreding door mensen op plaatsen waar struinen is toegestaan (zie hierboven).

Het beheer en onderhoud van de *Noordwijkse golfclub* is deels gericht op de natuurfunctie van Kennemerland-Zuid (roughs) en deels op het gebruik van de golfbaan. De vegetatie buiten het golfgedeelte van de golfbaan kwalificeert op basis van de habitatkaart als habitatype duindoornstruweel of habitatype kalkrijk grijs duin. Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van deze habitats. Op het golfgedeelte van de golfbaan is het beheer intensiever, maar is geen kwalificerend habitat aanwezig. Op basis van het bovenstaande is er bij regulier gebruik (zonder verplaatsing van het golfgedeelte van de golfbaan) geen sprake van effecten op de Natura2000 doelen. Het gebruik van de golfbaan (lopen, rijden) vindt plaats buiten de kwalificerende habitats, spelers komen een enkele keer op de roughs om een bal te pakken. Dit vindt incidenteel en kortdurend plaats en heeft geen effecten op de kwaliteit van habitats. Het gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen op de golfbaan vindt plaats conform de Meststoffenwetgeving en de Wet Gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Deze wetgeving is er (onder andere) op gericht emissie naar de omgeving te beperken. Daarom zijn er geen effecten van het gebruik van deze middelen op de Natura2000-doelen in de directe omgeving te verwachten. Daarnaast vindt er grondwateronttrekking plaats voor beregening. Deze onttrekking is vergund in 1970. De golfbaan is in zijn huidige vorm in gebruik sinds 1972. Omdat het gebruik en de vorm/grootte van de golfbaan sinds 2004 niet wezenlijk zijn veranderd zal de onttrokken hoeveelheid water evenmin wezenlijk zijn veranderd. De onttrokken hoeveelheid water kan wél van jaar tot jaar beperkt variëren op basis van het neerslagtekort. Grondwateronttrekking ten behoeve van beregening van de golfbaan kan daarom in het Beheerplan worden opgenomen als bestaand gebruik.

Het beheer en onderhoud van het *zweefvliegterrein* bestaat uit het maaien, klepelen, snoeien, zaaien en sproeien van de aanwezige vegetatie, het afvlakken en walsen van de bovengrond

als deze te ongelijk wordt als gevolg van o.a. konijngraverijen. Daarnaast vindt er onderhoud plaats aan materieel en wegen. De vegetatie op het terrein kwalificeert volgens de habitatkaart als habitattype kalkarm grijs duin en duindoornstruweel. Het beheer en onderhoud leidt tot aantasting van de aanwezige vegetatie. Dit onderhoud is al ruim voor de aanmelding als Natura2000 gebied aan de orde en is sindsdien naar verwachting niet wezenlijk gewijzigd. Het be-
 art.5 heeft er in ieder geval niet toe geleid dat de betreffende habitattypen zijn verdwenen c.q. de kwaliteit hiervan is afgenomen. Conclusie is dat er geen (significant) negatieve effecten zijn van het bestaand gebruik van het zweefvliegveld. Aanbevolen wordt om de werkzaamheden zoals ze nu plaats vinden vast te leggen in een onderhoud- en beheerplan, zodat duidelijk is wat onder het bestaande gebruik valt. Recente activiteiten als het opvullen van konijnenholen behoren hier o.a. niet onder.

Het houden van *evenementen* (excursies, rondleidingen, wandel-/fietstochten) kan als bestaand gebruik in het Beheerplan worden opgenomen, mits er zekerheid is dat er geen sprake is van (significante) effecten van betreding. Dit is van toepassing op evenementen die plaatsvinden onder begeleiding/instructies van de beheerder c.q. plaatsvinden op de daarvoor door de beheerder aangewezen locaties. Hierbij zal rekening worden gehouden met de gevoeligheid van locaties en de mogelijke effecten die het gevolg kunnen zijn van deze evenementen. Dit legt waar nodig mogelijk regulatie op in aantallen deelnemers c.q. routing. Conclusie is dat er geen effecten zijn van evenementen die onder de controle/toezicht van de beheerder worden uitgevoerd of dat op de daarvoor vooraf geselecteerde locaties worden uitgevoerd.

Beheer en onderhoud ten behoeve van recreatieve voorzieningen als wegen, paden, depots, opslagruimtes en andere voorzieningen leiden niet tot effecten op de kwaliteit van habitats, omdat er geen kwalificerend habitat aanwezig is op de maailocaties. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat door of onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Verkeer

Het in het gebied aanwezige *verkeer* is gerelateerd aan de functies natuurbeheer, waterwinning of recreatie. Daarnaast loopt de spoorweg Haarlem-Zandvoort door het gebied. De toetsing van effecten van gebruik, onderhoud en beheer zijn bij deze functies beschreven. Er is geen sprake van overig gebruik van infrastructuur.

Kustbeheer

In de Kustnota van Rijnland zijn afspraken vastgelegd over waar de zeereep en de zeewering wordt vrijgelaten en waar helm en duindoornstruweel aangeplant wordt als onderdeel van onderhoud. Het aanbrengen van *beplantingen van helm en duindoornstruweel* in de zeereep nabij strandopgangen en boulevards is gericht op het vastleggen van de eerste duinenrij en weren van recreanten ten behoeve van de veiligheid. Dit vindt plaats na afslag om de aanwezige situatie te herstellen en leidt daarom niet tot verandering van de kwaliteit van het habitattype witte duinen. Om helm te planten wordt lokaal ook helm gestoken. Dit vindt plaats op locaties waar dit geen ecologisch relevante effecten oplevert. Daarnaast vinden er geregeld werkzaamheden plaats met betrekking tot het aanbrengen c.q. verplaatsen van voorzieningen als rasters, borden, hekken, strand- en markeringspalen voor het behoud van de duinvegetatie. Deze werkzaamheden vinden zodanig tijdelijk en lokaal plaats dat geen ecologisch relevante effecten te verwachten zijn. In dit kader is er geen sprake van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Overige activiteiten

Bewoning vindt verspreid in het gebied plaats. De aan bewoning gerelateerde activiteiten vinden plaats buiten de kwalificerende habitats. In het kader van Natura2000 is dan ook geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Kleinschalig onderhoud aan *kabels en leidingen* en beheer en onderhoud van *nutsvoorzieningen* vindt lokaal en incidenteel plaats. Deze kabels en leidingen bevinden zich ook op locaties waar kwalificerend habitat aanwezig is. Omdat onderhoud hiervan slechts incidenteel plaats

vindt onder begeleiding van de beheerder, waarbij herstel op kan treden is er in dit kader geen sprake van ecologisch relevante effecten van het bestaande gebruik. Groot onderhoud van kabels en leidingen kan significante effecten tot gevolg hebben. Omdat er geen sprake is van regulier gebruik valt dit niet onder bestaand gebruik en moeten dergelijke activiteiten als een project moet worden beschouwd. Dit wordt dan ook niet nader getoetst. Inspectie van zeer belangrijke infrastructuur vindt plaats door middel van helicoptervluchten boven het gebied. Dit heeft geen effecten op de habitattypen en ook niet op de soorten, waarvoor het gebied is aangewezen.

In het duingebied worden frequent *explosieven* verwijderd en tot ontploffing gebracht. Afhankelijk van het risico van het explosief wordt het op de gevonden locatie, of op een daarvoor aangewezen locatie tot ontploffing gebracht. De aangewezen locaties bevinden zich op locaties waar effecten op kwalificerend habitat minimaal zijn. Indien het explosief ter plaatse tot ontploffing wordt gebracht zijn de effecten lokaal en eenmalig en kan daarna herstel optreden. In dit kader is er geen sprake van significante effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Incidenteel vinden er *oefeningen* plaats in het duingebied door o.a. brandweer en politie. Deze oefeningen duren enkele uren tot een dag. Aangezien de oefeningen lokaal en tijdelijk zijn, zijn significant negatieve effecten als gevolg van betreding of berijding van duinhabitats niet te verwachten.

5.3 Beoordeling effecten bestaand gebruik buiten het Natura2000- gebied

Landbouw

Aan de binnenduintrand vindt *akkerbouw, tuinbouw open grond* en teelt van gras- en groenvoederwassen plaats. Aangrenzend aan het duingebied bevinden zich daarnaast agrariërs met *graasdieren en/of hokdieren* met stallen, graslanden en mestopslag. Bij de uitvoering van deze activiteiten wordt gemaakt van bemesting, onkruidbestrijdingsmiddelen en insecticiden. Deze zouden kunnen leiden tot mogelijke effecten van verontreiniging door verwaaiing. Het toedienen van deze middelen wordt zodanig uitgevoerd, dat wordt voorkomen dat de stoffen zich verspreiden naar de lucht en het oppervlaktewater. De toepassing is gereguleerd in het kader van de Meststoffenwetgeving en de Wet Gewasbestrijdingsmiddelen en biociden. Deze wetgeving is er onder andere op gericht de emissie naar de omgeving te beperken. Verspreiding van deze stoffen naar het duingebied wordt bij toediening conform deze wetgeving dan ook niet verwacht en bovendien gezien de heersende windrichting beperkt. Mogelijke verontreiniging via het oppervlaktewater is ook niet aan de orde, aangezien er geen oppervlaktewater vanuit de binnenduintrand het duingebied ingaat. Beregening vindt plaats vanuit het oppervlaktewater/grondwater. Deze onttrekkingen zijn gereguleerd via de Waterwet- en regelgeving, waardoor relevante effecten op de grondwaterstanden in het duingebied wordt voorkomen. De onttrekkingen hebben alleen een meldingsplicht, ze zijn te klein voor een vergunningprocedure. Cumulatief kunnen ze wel van invloed zijn op de natte bossen en habitats in de binnenduinen in het Natura2000-gebied. Nader onderzoek naar de cumulatieve effecten is nodig om significant negatieve effecten hiervan uit te kunnen sluiten.

De *tuinbouw die in gesloten kassen* plaatsvindt kan leiden verstoring door licht indien gebruik wordt gemaakt van kunstmatige verlichting. Dit zou kunnen leiden tot lichtverstrooiing in het duingebied. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die hiervoor gevoelig zijn, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

De *aan landbouw gerelateerde reguliere activiteiten en transport* hebben met uitzondering van stikstofdepositie (die in de PAS wordt meegenomen) geen effecten op de Natura 2000 doelen.

Recreatie

De aanwezigheid en het gebruik van *strandhuisjes en strandpaviljoens* leidt tot mogelijke effecten op de afname van de winddynamiek op het achtergelegen duin. Betreding buiten de paden wordt niet getoetst omdat dit ter plekke geen activiteit is die is toegestaan. Voor de aanwezigheid en het gebruik van aanwezige strandhuisjes en strandpaviljoens zijn NB-wetvergunningen

verleend of is door de provincie bepaald dat er geen vergunning nodig is. Deze worden in het kader van het Beheerplan dan ook niet verder getoetst.

De recreatieve activiteiten die op *strand en in zee* plaatsvinden leiden niet tot relevante effecten op de Natura2000-doelen. Hoewel vanaf het strand betreding buiten de paden kan optreden en kan leiden tot aantasting van de vegetatie, wordt dit niet getoetst omdat dit geen toegestane activiteit is (behalve bij het Kennemerstrand, dit wordt meegenomen in de vervolgoets van het struinen). De conclusie is dat er geen effect is ook zonder nadere mitigerende maatregelen.

Aan de binnenduinrand liggen diverse recreatieve *sportvoorzieningen* als bestaande sportvelden en maneges. Het gebruik hiervan leidt tot mogelijke effecten van verstoring door geluid, licht en beweging. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor geluid, licht en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde.

Verkeer

Langs de binnenduinrand liggen diverse *lokale, provinciale en rijkswegen*. Het gebied wordt doorsneden door de Zandvoortselaan en de Bloemendaalse Zeeweg. Lokaal zijn spoorwegen aanwezig. Het gebruik hiervan leidt tot mogelijke effecten van verstoring door geluid, licht en beweging. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor geluid, licht en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde.

Boven het duingebied ligt een *vliegroute* die gebruikt wordt door vliegtuigen van en naar Schiphol. Deze vliegbewegingen kunnen leiden tot mogelijke effecten van verstoring. De vliegtuigen bevinden zich boven het duingebied reeds op grotere hoogte. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring van geluid en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten. Kerosinelozingen/uitstoot vinden incidenteel plaats en zijn boven de duinen niet toegestaan.

Op het Noordzeekanaal en in de haven van IJmuiden vinden *scheepvaartbewegingen* plaats. Deze scheepvaartbewegingen vinden op geruime afstand van het gebied plaats. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde. De scheepvaart zorgt voor milieuvervuiling als gevolg van uitstoot van verbrandingsgassen, dit wordt meegenomen in de PAS.

Het strand wordt vrijwel dagelijks bereden met voertuigen en paarden. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde.

Industrie

Voor het industriegebied IJmond geldt dat effecten van verstoring door beweging, licht en geluid zijn afgeschermd. Effecten van verstoring door geluid zijn echter alsnog niet uit te sluiten. Dit geldt ook voor verkeeractiviteiten op het terrein. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Overige activiteiten

Langs de binnenduinrand is losse of aaneengesloten *bebouwing* aanwezig, waarvan het gebruik kan leiden tot effecten van verstoring door licht, geluid en beweging. Aangezien er geen doelen zijn, binnen het gebied dat is aangewezen, die gevoelig zijn voor verstoring, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Buiten het Natura2000 vindt faunabeheer plaats en visserij. Dit heeft echter geen effecten op de Natura2000 doelen. Effecten zijn in dit kader uit te sluiten.

6 Conclusies

Inventarisatie bestaand gebruik

In het Natura2000-gebied en aangrenzend daaraan zijn diverse typen van bestaand gebruik aanwezig. In samenwerking met vertegenwoordigers van gebruikers, beheerders en overheden is dit bestaand gebruik in beeld gebracht. De resultaten hiervan zijn weergegeven in bijlage 1.

Een aantal vormen van gebruik zijn niet in de inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik in deze rapportage opgenomen. Het betreft peilbeheer in de binnenduinstrand, de activiteiten die plaatsvinden door Tata Steel, zandsuppleties die door Rijkswaterstaat worden uitgevoerd op het strand en in de vooroever van de Noordzee, grootschalige evenementen en het faunabeheer. De redenen hiervoor zijn uiteenlopend en zijn in paragraaf 4.3 nader omschreven.

Beoordeling bestaand gebruik

Uit de beoordeling van het bestaand gebruik binnen en buiten het Natura2000 gebied Kennerland-Zuid (hoofdstuk 5) blijkt dat de meeste vormen van bestaand gebruik die in bijlage 1 van dit rapport zijn beschreven, geen negatieve effecten hebben op de habitats en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Deze kunnen vergunningvrij in het beheerplan worden opgenomen. Het bestaand gebruik is getoetst op basis van de in bijlage 1 benoemde specificaties, waaronder locatie, frequentie, tijdstip, intensiteit etc. Indien geconcludeerd wordt dat er geen effecten zijn dan geldt dat onder de aangegeven specificaties.

De effecten van stikstofemissie/depositie zijn niet in de beoordeling meegenomen omdat dit via het PAS-spoor loopt.

Mitigerende maatregelen

Voor een aantal vormen van bestaand gebruik zijn aanvullende (mitigerende) maatregelen nodig om negatieve effecten te voorkomen. Deze mitigerende maatregelen kunnen in het beheerplan als voorschriften worden opgenomen. Voor het beheer en onderhoud van het zweefvliegveld wordt aanbevolen om het bestaand gebruik nader te omschrijven in een beheerplan zodat duidelijk is wat er onder de activiteiten van het bestaand gebruik valt. Effecten van baggeren op de nauwe korfslak kan worden voorkomen door de bagger niet op de kant te deponeren waar de hoogste concentratie nauwe korfslakken zich bevinden.

Nader vervolgonderzoek

Kleine onttrekkingen in de binnenduinstrand –onder andere voor beregening - kunnen cumulatief van invloed zijn op de vochtige duinstrandbossen en habitats in de binnenduinen in het Natura 2000-gebied. Nader onderzoek naar de cumulatieve effecten is nodig om significant negatieve effecten hiervan uit te kunnen sluiten.

Door struinen kunnen er lokaal negatieve effecten optreden op kwalificerende habitats met name daar waar overmatige betreding plaatsvindt (o.a. langs de binnenduinstrand, bij ingangen of rondom recreatievoorzieningen). Om te kunnen beoordelen in hoeverre en waar deze effecten mogelijk significant zijn is nader onderzoek noodzakelijk in een vervolgonderzoek.

Bijlage 1

Inventarisatie bestaand gebruik

Zie bijgevoegd bestand

Bijlage 2

Betrokken instanties en personen

De volgende organisaties en personen zijn door de aanwezigheid bij werksessies of becommentariëring van de relevante stukken, betrokken geweest bij het opstellen van de beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik in Kennemerland-Zuid:

- ✓ Provincie Noord-Holland: art.5.1-2e (projectleider), art.5.1-2e namens Vergunningverlening)\
- ✓ Provincie Zuid-Holland: art.5.1-2e
- ✓ Recron: art.5.1-2e
- ✓ PWN: art.5.1-2e
- ✓ Waternet: art.5.1-2e art.5.1-2e
- ✓ Staatsbosbeheer: art.5.1-2e
- ✓ Natuurmonumenten: art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e
- ✓ Landschap Noord-Holland: art.5.1-2e
- ✓ Stichting Duinbehoud: art.5.1-2e art.5.1-2e
- ✓ Gemeente Bloemendaal: art.5.1-2e
- ✓ Gemeente Noordwijk: art.5.1-2e
- ✓ Gemeente Velsen: art.5.1-2e
- ✓ Gemeente Zandvoort: art.5.1-2e
- ✓ Gemeente Haarlem: D. Vonk
- ✓ Hoogheemraadschap van Rijnland: G.van art.5.1-2e L. van art.5.1-2e
- ✓ LTO Noord: art.5.1-2e
- ✓ Noordwijkse Golfclub: art.5.1-2e
- ✓ Kamer van Koophandel: art.5.1-2e
- ✓ Grontmij: art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e

art.5.1-2e en art.5.1-2e van buro Bakker art.5.1-2e hebben een inhoudelijke toetsing van de beoordeling van het bestaande gebruik uitgevoerd.

Bijlage 3

Typische soorten Kennemerland-zuid (99% aanwijzingsbesluit)

Zie bijgevoegd bestand

Aan

Adviescommissie plus 24 april beheerplan N2000

Kopie aan**Uw contactpersoon**

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)^d[noord-holland.nl](mailto:art.5.1-2e@noord-holland.nl)

Betreft: Agendapunt 3: Oplegnotitie bij rapport Bestaand gebruik Memo

17 april 2013

1|2

Grontmij heeft het Rapport Bestaand gebruik in concept opgeleverd. Met Grontmij is afgesproken dat op het rapport reactie gegeven kan worden tot uiterlijk 15 mei. Behalve aan de adviescommissie plus wordt het rapport ook naar andere partijen gestuurd, die in een eerder stadium informatie hebben aangeleverd.

Tijdens de vergadering kan op hoofdlijnen gereageerd worden op het rapport. Indien bepaalde onderwerpen nog veel discussie oproepen, zullen zij apart besproken moeten worden in overleg met Grontmij.

De reacties van de tweede werksessie en informatie die door andere belanghebbenden is aangeleverd over het bestaande gebruik zijn verwerkt in het rapport. Enkele onderwerpen riepen vragen en discussie op. Daar is in het rapport als volgt mee omgegaan:

- Evenementen: in welke omvang zijn ze wel of niet vrij?
Terreinbeheerders gaven aan dat evenementen onder hun supervisie doorgang moeten kunnen vinden. Dit is zo nauwkeurig mogelijk beschreven in het rapport.
- Het kustbeheer en de waterwinning zijn toegevoegd.
- Honden uitlaten: uit een wetenschappelijk onderzoek in de Zuidduinen van Zandvoort komt naar voren dat er geen effecten aantoonbaar zijn. Het is daarom opgenomen als bestaand gebruik zonder voorwaarden.
- Peilbeheer: omdat peilbesluiten plannen zijn, zijn ze niet opgenomen, maar moeten een aparte plantoetsing volgen
- Zandsuppleties: Rijkswaterstaat heeft gevraagd om dit als bestaand gebruik op te nemen. De provincie gaat hier niet in mee. Zandsuppleties zijn projecten, en de omvang in tijd en ruimte daarvan kan variëren. Zij hebben bovendien effecten die niet bij voorbaat helder zijn. Zij zullen een vergunningstraject moeten doorlopen. RWS betwist dit.
- Beheer en schadebestrijding/faunabeheer: in andere beheerplannen N2000 is beheer- en schadebestrijding opgenomen als bestaand gebruik. In dit gebied vindt beheer-

en schadebestrijding niet continu plaats en in sommige delen helemaal niet. Het vindt daarnaast plaats op grond van een Faunabeheerplan en ontheffingen vanuit de Flora- en faunawet. Het wordt daarom niet als bestaand gebruik meegenomen.

- Onderhoud aan kabels en leidingen: dit was eerst als vrij opgenomen, is nu genuanceerd. Groot onderhoud is niet vrij.
- De bestaande grondwateronttrekkingen zijn beoordeeld als bestaand gebruik dat kan worden opgenomen in het beheerplan, omdat het feitelijk gebruik sinds 2004 niet is toegenomen.
- Illegale activiteiten zijn niet opgenomen, zij zijn immers illegaal en dus geen bestaand gebruik. Deze activiteiten kunnen t.z.t. wel in het handhavingsuitvoeringsplan worden opgenomen. In dat plan worden de prioriteiten en afspraken over handhaving opgenomen.

Over enkele bestaande activiteiten in het rapport is aangegeven dat nader onderzoek of aanvullende informatie nodig is. Het gaat om:

- Struinen: de effecten hiervan zijn oa. in de Zuidduinen bij Zandvoort goed zichtbaar in het terrein. In dit gebied komen kwetsbare habitattypen voor, waaronder het zeedorpenlandschap. Er zijn echter geen onderzoeken beschikbaar over eventuele effecten van struinen.
- Voor het zweefvliegveld Langeveld is analoog aan het zweefvliegveld in het Noord-Hollands Duinreservaat opgenomen, dat een beheer- en onderhoudsplan hiervoor opgesteld moet worden. Reden is, dat het bestaande gebruik weliswaar geen effect heeft, maar dat niet duidelijk is of de omvang van de onderhoudswerkzaamheden altijd constant is. Vraag is wie zo'n beheerplan moet controleren. Indien dit door de provincie moet gebeuren, is er sprake van een vergunningssituatie. Hier zit het zweefvliegveld niet op te wachten, omdat het grotendeels om bestaand gebruik gaat. In het Noord-Hollands Duinreservaat is het plan om PWN als beheerder van het gebied dit te laten controleren. Dan kan dit zonder vergunningverlening NB-wet gebeuren. Suggesties hiervoor voor het zweefvliegveld Langeveld zijn welkom.

Het volgende zal nog aan het rapport worden toegevoegd:

- Een lijst van afgegeven vergunningen NB-wet in en om het gebied: dit leveren de provincie ZH en NH
- Een overzicht van gebieden, waar gestruind mag worden en gebieden waar honden mogen komen. Aan de terreinbeheerders wordt gevraagd om deze informatie te leveren.

Besprekingsverslag

Plaats en datum
Houten, 28 maart 2013

Referentienummer
Werksessie 1

Kenmerk
326430

Plaats en datum bespreking
Overveen, 28-03-2013

Aanwezig

Werkgroep Doelen en Maatregelen Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid: art.5.1-2e
(Waternet), art.5.1-2e Natuurmonumenten), art.5.1-2e (PWN), art.5.1-2e
art.5.1-2e Staatsbosbeheer), art.5.1-2e provincie Zuid-Holland), art.5.1-2e (Na -
tuurmonumenten), art.5.1-2e (Buro art.5.1-2e, art.5.1-2e (provincie
Noord-Holland), art.5.1-2e provincie Noord-Holland), art.5.1-2e (Grontmij), art.5.1-2e
art.5.1-2e (Grontmij), art.5.1-2e (Grontmij)

Afwezig

art.5.1-2e Landschap Noord-Holland)

Kopie aan

Betreft

Werksessie 1, Uitwerking doelen en maatregelen Kennemerland-Zuid

Opening

art.5.1-2e opent de werksessie. Grontmij voert enkele opdrachten uit voor de provincie NH ten behoe -
ve van het beheerplan, waaronder de uitwerking van de instandhoudingsdoelen en maatregelen.
Na een korte kennismakingsronde start art.5.1-2e met introductie, gevolgd door de presentatie. Het
doel van de werksessie is informatie die aanwezig is bij de beheerders te verzamelen. Er is nog
geen concept wat besproken kan worden; tijdens de werksessie worden de lijnen besproken hoe
tot concept gekomen kan worden. Tenslotte licht art.5.1-2e nog kort toe dat de beschikbare informatie
per beheerder zeer verschillend is, gezocht wordt nog hoe dat kan worden samengebracht.

Inventarisatie doelen en ecologische vereisten

Tijdens de eerder gevoerde bilaterale gesprekken zijn er lijsten met doelen rondgestuurd. De
beheerders hebben de oude doelen reeds gecontroleerd. Het commentaar is aangeleverd en zal
verwerkt worden. De doelen worden terugvertaald naar ecologische vereisten zodat op habitatni-
veau maatregelen kunnen worden genomen.

De tabel die vorige week is rondgestuurd geeft overzicht van ecologische vereisten, in de tweede
kolom. Deze zijn op basis van profieldocument en pers comm art.5.1-2e geformuleerd. Schriftelijk
kunnen aanvullingen worden gedaan. Grontmij controleert of alle habitatsoorten in de tabel ver-
werkt zijn.

art.5.1-2e stelt dat oude doelen facultatief kunnen worden meegenomen. art.5.1-2e licht toe dat PNH
heeft gekozen de oude doelen nu mee te nemen zodat ze straks eventueel in het beheerplan
kunnen worden opgenomen. Dit is uiteindelijk afhankelijk van twee factoren: zijn er extra maatre-
gelen nodig voor de oude doelen en is daar geld voor. Daarnaast is het opnemen ook afhankelijk
van het evt. vervallen van deze doelen.

art.5.1-2e vraagt zich hoe om te gaan met habitats die niet zijn beschreven in deze doelen. art.5.1-2e licht toe dat de oude BN/SNB (Beschermd en Staats- Natuurmonumenten) besluiten komt te vervallen met aanwijzing van N2000, maar de oude doelen zijn nog steeds van kracht. De doelen zijn gekoppeld aan BN/SN gebieden maar gelden vermoedelijk vlakdekkend en voor het hele gebied.

art.5.1-2e hoopt dat de kwaliteitseis 'rust voor vogels' opgenomen kan worden in beheerplan. art.5.1-2e opmerking pleit ervoor om de oude doelen mee te nemen want dat geeft juridisch kader voor dergelijke kwaliteitseisen.

art.5.1-2e Mosterd vindt het verstandig om de oude doelen in dit stadium mee te nemen. Vervolgens is het een politieke keuze om te beslissen of de oude doelen worden opgenomen in het beheerplan. Hij vraagt zich af of de habitatsoorten, zoals zandhagedis en rugstreeppad, op deze wijze ook worden meegenomen. art.5.1-2e licht toe dat deze als het goed is zijn opgenomen in de lijst van typische soorten en/of oude doelen. art.5.1-2e sommige habitattypen zoals naaldbos, adelaarsva - renvegetatie, komen nu niet terug in tabel van ecologische vereisten. Vraag is of deze opgenomen moeten worden? Besloten wordt deze wel op te nemen, zodat later afweging kan worden gemaakt.

Actie van de werkgroep: controleren of de ouden doelen goed zijn opgenomen en of de bijbehorende vereisten kloppen

Visie

Grontmij heeft de verschillende visies van de terreinbeherende organisaties bekeken. De meeste tbo's hebben een visie, maar een ruimtelijke koppeling ontbreekt vaak. Deze is belangrijk voor prioritering van te treffen maatregelen. Er wordt nog gezocht naar een referentiepunt wat als streefbeeld kan fungeren.

De hoofdlijnen van de beheerplanvisie worden gepresenteerd:

- ✓ Realisatie doelen N2000 en oude doelen
- ✓ Binnen de ruimtelijke landschapsecologische samenhang (zonering)
- ✓ Centraal stellen van natuurlijke processen
- ✓ Handhaving bestaande functies (recreatie, veiligheid, waterwinning)

Door een koppeling tussen habitattypen en landschapszones, kan vanuit ruimtelijke samenhang naar knelpunten worden gekeken.

art.5.1-2e vindt een goede visie heel belangrijk, omdat het ook de mate van ambitie aangeeft voor de langere termijn (na 1ste beheerplanperiode). Als bijvoorbeeld wordt gesproken over een uitbreidingsdoelstelling is daarbinnen ruimte voor verschillende maten van ambitie. In beheerplannen binnen ZH is ook een visie opgenomen.

art.5.1-2e In een visie lopen twee zaken door elkaar. Hij zou graag de visie boven de Natura2000 doelstellingen willen uittillen, want het beheerplan moet meer dan een boekhoudkundige exercitie worden. art.5.1-2e zou graag visie vanuit ecologische processen en de ruimtelijke samenhang formuleren. Het is een zoektocht naar het juiste referentie jaar. art.5.1-2e Zee was in jaren 50 al wel vastgelegd, maar grijze duinen waren destijds optimaal ontwikkeld. Een referentie jaar voor het hele gebied is daarom niet te geven. Het idee wordt geopperd om per zone of habitatype een referentie te formuleren, Grontmij, art.5.1-2e doet voorzet voor landschaps ecologische zonering en referentie situatie per zone. art.5.1-2e heeft moeite met term visie, komt niet in andere BP voor. art.5.1-2e ziet de meerwaarde van een visie echter wel: wellicht de naamgeving veranderen?

art.5.1-2e vindt dat niet alleen natuurlijke processen vermeld moeten worden maar ook de benodigde beheermaatregelen want alleen met natuurlijke processen redden de beheerders het niet.

art.5.1-2e vindt de voorgestelde aanpak van zonering en benadering op landschapschaal goed, op die manier voorkom je allerlei rare kleine probleempjes, zoals een gekarteerd habitat dat op een bepaalde plek aanwezig is waar het eigenlijk niet hoort. Door de zoneringsbenadering wordt inzichtelijk waar habitats wel en niet gewenst zijn. Het voorkomen van duindoornstruweel is daar een goed voorbeeld van. Met behulp van de visie wordt een handvat gecreëerd waar het habitat behouden kan blijven en waar moet het verwijderd worden. art.5.1-2e: naaldbos dient behouden te worden zolang het het systeem niet frustreert. art.5.1-2e heeft oude kaart opgezocht die goed de zonering weergeeft. Dat is niet in iedere gebied het zelfde, daarom moet deze zonering nog uitgewerkt worden (actie Grontmij, art.5.1-2e stelt voor het AHN (hoogtekaart) erbij te pakken voor de zonering.

Tabel en kaart met zonering en habitattypen wordt rondgestuurd (uiterlijk donderdag 11 april), zodat de beheerders deze kunnen controleren (kaart op hoofdlijnen) (reactie voor donderdag 25 april).

Knelpunten en kansen

art.5.1-2e Knelpunten zijn het verschil tussen streefbeeld en huidige situatie. art.5.1-2e licht lijst van knelpunten toe, deze moeten op gebiedsniveau in beeld worden gebracht, op vergelijkbare wijze als is gedaan in de PAS. art.5.1-2e stelt voor de knelpunten op landschapszonering niveau weergeven, dus knelpunten combineren met zoneringstabel. De beheerders wordt gevraagd de knelpunten in tabel en op kaart aan te geven (uiterlijk 11 mei reactie tbo's), deze info vormt vervolgens de basis voor maatregelen.

art.5.1-2e geeft aan nog zoekende te zijn naar detailniveau. art.5.1-2e vraagt zich af hoe dit is gegaan in ZH. art.5.1-2e licht toe dat in het kader van de PAS heeft het op kaart zetten ontzettend geholpen. art.5.1-2e wil of beheerders dit zien zitten. art.5.1-2e vraagt zich af wanneer de ruimtelijke weergave compleet is en hoe vergelijkbare input van de beheerders wordt verkregen.

art.5.1-2e stelt voor dat de beheerders een eerste slag maken, met het op kaart zetten van de knelpunten. Doel is beeld te krijgen van oppervlakten waar maatregelen getroffen kunnen worden. art.5.1-2e stelt voor de tweede ronde van bilaterale gesprekken te gebruiken om input te bespreken en een doorkijk naar maatregelen te maken. art.5.1-2e heeft behoefte aan duidelijkere richtlijnen hoe knelpunten in beeld kunnen worden gebracht. Grontmij stuurt voorbeeld (met daarin verwerkt het vb detailniveau PAS maatregelen van Zuid-Holland, uiterlijk 11 april) en zorgt voor communicatie richting alle beheerders als er tussentijdse beslissingen worden genomen die van invloed zijn op ruimtelijke weergave van de knelpunten.

art.5.1-2e en art.5.1-2e spreken af de planning te bekijken zodat de beheerders voldoende tijd hebben om ruimtelijke weergave van knelpunten te geven. De gesprekken worden na half mei ingepland. Komende weken hebben beheerders ca halve dag de tijd om aan de ruimtelijke weergave te besteden. Komende dagen moet voorbeeld rondgestuurd worden en afspraken moeten art.5.1-2e gepland worden. art.5.1-2e heeft aan dat bila's en andere afspraken eerder afgesproken moeten worden.

Gezien de tijd wordt het overige deel van de presentatie niet besproken, de gehele presentatie wordt rondgestuurd (**actie**).

Overzicht acties

Actie	Omschrijving	Uitvoering door	Uiterlijke datum
1	Controle of alle habitatsoorten in de	Grontmij	

	tabel verwerkt zijn		
2	Tabel controleren op compleetheid van oude doelen en correctheid van ecologische vereisten.	Terreinbeheerders	
3	Landschaps ecologische zonering verder uitwerken	Grontmij en art.5.1-2e	11 april
4	Tabel zonering en habitattypen controleren, knelpunten toevoegen.	Terreinbeheerders	25 april
5.	Knelpunten op kaart aangeven	Terreinbeheerders	11 mei
6	Voorbeeld van ruimtelijke weergave knelpunt doorsturen naar beheerders	Grontmij	11 april
7.	Inplannen bilaterale gesprekken eind mei	Grontmij	11 april
8.	Presentatie rondsturen naar alle aanwezigen	Grontmij	5 april

Uitwerking doelen en maatregelen KLZ	Planning
• Inventarisatie doelen	
• Systeemanalyse, trends en doelen	
• Analyse knelpunten	11-25 februari
<i>Bilateraal overleg beheerders 1</i>	<i>Week 25 februari</i>
• Overleg art.5.1-2e	<i>Week 4 maart</i>
• Uitwerking doelen in ruimte en tijd	25 februari-21 maart
<i>Werksessie 1</i>	<i>28 maart</i>
• Aanpassing uitwerking doelen	28 maart-19 april
• Inventarisatie knelpunten	11 april-11 mei
<i>Bilateraal overleg beheerders 2</i>	<i>Week 20 mei</i>
• Uitwerken maatregelen in ruimte, tijd en kosten	20 mei -10 juni
• Overleg art.5.1-2e	20 mei -10 juni
<i>Werksessie 2</i>	<i>Week 17 juni</i>
• Opstellen conceptteksten h3 en 4 van beheerplan	24 juni- 5 juli
<i>Werksessie 3</i>	<i>Over de vakantie tillen</i>
• Oplevering aangepast concept	Uiterlijk eind september
Presentaties projectgroep/adviescommissie/be-stuurlijk overlegorgaan	Pm

Eigendommen en beheer in N2000-gebied Kennemerland-Zuid

Organisatie/partij	Eigendommen	Beheer	Aantal hectares eigendom/beheer	Maatregelen PAS per habitattype
PWN:	Kennemerduinen		1800	
Waternet:	Waterleidingduinen Zweefvliegveld	door Zweefvliegveld	3421	
Staatsbosbeheer	Noordduinen, Noordwijk Middenduin, Overveen Elswout Noordwijkse Golfclub	door Golfclub	860	
Natuurmonumenten	Duin- en Kruidberg		1113	
Gemeente Bloemendaal	Brouwerskolkpark Wethouder van Gelukpark Wilhelminapark/ 't Kopje van Bloemendaal Strook ten noorden Zeeweg Strook ten zuiden Zeeweg Weiland Caprera	bij PWN bij SBB verpacht aan agrarier	143	
Gemeente Noordwijk	Noordduinen		26	
Gemeente Velsen		Kennemerstrand samen met Kennemermeer BV	199	

Gemeente Zandvoort			15
Landschap NH			123
	Leijduin		
	Naaldenveld		
	Alverna		
Zuid-Hollands Landschap			62
Defensie			9
Railinfratrust			9
HHR Rijnland		primaire kering	
Overige			391
	Landgoed Vogelenzang		
	Landgoed Het Manpad		
	Schapenduinen		
	Landgoed Duin- en Kruidberg		
	Landgoed Lindenheuvel		
	Kostverlorenpark		

Overeenkomst PAS maatregelen Natura 2000 gebied **PM**

Partijen

1. **De provincie Noord-Holland**, ten deze op grond van het Besluit mandaat, volmacht en machtiging commissaris van de Koningin 2011 rechtsgeldig vertegenwoordigd door [art.5.1-2e](#) J.H.M. Bond, hierna te noemen 'de provincie'

En

2. De publiekrechtelijke rechtspersonen **PM**, gevestigd te **PM**, ten deze vertegenwoordigd door **PM naam, functie**, , gevestigd op het adres **PM**, in deze hoedanigheid handelend namens **PM**, zulks gegrond op het besluit van **PM naam, functie, datum besluit (Mandaatregeling oid)**, die zijn bevoegdheid tot het verrichten van na te melden rechtshandeling ontleent aan **PM** ;

Hierna gezamenlijk aangeduid als "partijen";

Overwegende dat:

- I. De minister van Economische Zaken op **pm datum** het aanwijzingsbesluit voor het Natura 2000-gebied **PM** in de Staatscourant heeft gepubliceerd;
- II. In genoemd aanwijzingsbesluit onder andere een instandhoudingsdoelstelling is opgenomen voor het/ de stikstofgevoelige habitatype(n) of leefgebied van **PM** in **gebiedsnaam**;
- III. Ten behoeve van het bereiken van deze instandhoudingsdoelstelling in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) instandhoudingsmaatregelen tot uitvoering moeten worden gebracht om verslechtering van het habitatype of leefgebied ten gevolge van de te hoge stikstofdepositie op het gebied te voorkomen, die door de provincie worden opgenomen in het Natura 2000 beheerplan voor het gebied;
- IV. In het kader van de PAS gebiedsanalyses zijn uitgevoerd, waarin ; op basis van ecologisch onderzoek de gebiedsmaatregelen zijn beschreven die nodig zijn om ervoor te zorgen dat er geen verslechtering optreedt ten aanzien van de instandhoudingsdoelstelling bij voortzetting van het huidige gebruik en de autonome neerwaartse trend in stikstofdepositie;
- V. De provincie moet borgen dat deze gebiedsmaatregelen worden uitgevoerd;
- VI. **naam organisatie (s)** eigenaar-beheerder is/zijn van delen van het Natura 2000 gebied **PM**;
- VII. Partijen overleg met elkaar hebben gevoerd en tot overeenstemming zijn gekomen over de in bijlage 1 bij deze overeenkomst neergelegde maatregelen (hierna genoemd: het **Maatregelenpakket**) waarvan uitvoerende partij(e)n bereid is/zijn deze uit te voeren in de periode 2014 t/m 2019, waartegenover de provincie bereid is de daarmee samenhangende kosten aan hem/hen te vergoeden;
- VIII. Partijen over het voorgaande nadere afspraken willen vastleggen;

verklaren overeengekomen te zijn als volgt:

Artikel 1 Doel van de overeenkomst

Doel van deze overeenkomst is om te borgen dat uitvoering wordt gegeven aan het Maatregelenpakket als omschreven in artikel 3 van deze overeenkomst.

Artikel 2 Verplichtingen van partijen

Uitvoerende partij(en) heeft/hebben de verplichting om de maatregelen van het Maatregelenpakket uit artikel 3 van deze overeenkomst uit te voeren in de periode 2014 - 2019.

De provincie heeft de verplichting de met het Maatregelenpakket samenhangende kosten zoals opgenomen in bijlage 1 aan **Uitvoerende partij(en)** te vergoeden.

Artikel 3 Maatregelenpakket

1. Het maatregelenpakket is omschreven en vastgelegd in bijlage 1. Deze bijlage maakt onlosmakelijk deel uit van deze overeenkomst.
2. **Uitvoerende partij(en)** voert/voeren de maatregelen conform de omschrijving en tijdsplanning als opgenomen in bijlage 1 uit.

Artikel 4 Financiering

1. De provincie stelt voor de periode 2014-2019 in totaal € **pm** ter beschikking voor de uitvoering van het maatregelenpakket aan **Uitvoerende partij(en)**.
2. De financiering van het beheer van nieuwgevormde oppervlakten habitattypen wordt niet in deze overeenkomst geregeld, maar zal te zijner tijd via SNL plaatsvinden, na opname van het nieuwe oppervlakte op de provinciale natuurbeheerkaart.

Artikel 5 Overmacht en onvoorziene omstandigheden

1. Partijen zullen deze overeenkomst te goeder trouw en naar redelijkheid en billijkheid uitvoeren.
2. Indien één of meerdere bepalingen uit deze overeenkomst, vanwege welke omstandigheid ook, niet uitvoerbaar blijken te zijn, treedt de partij die het betreft zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen drie weken na het optreden van de omstandigheid, in overleg met de andere partij teneinde een gelijkwaardig alternatief af te spreken.

Artikel 6 Rechtskarakter, geschillenregeling en bevoegde rechter

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing
2. Een partij die meent dat er een geschil bestaat over de uitvoering van deze overeenkomst, deelt dat schriftelijk binnen veertien dagen aan de andere partij mee. De mededeling bevat een aanduiding van het geschil.
3. Binnen twee weken na de in het tweede lid bedoelde schriftelijke mededeling overleggen partijen over een oplossing voor het geschil en trachten zij via minnelijke weg tot overeenstemming te komen met, indien partijen dit gezamenlijk wensen, inschakeling van een mediator. De kosten van mediation worden gelijkkelijk door partijen gedragen.
4. Indien partijen niet buiten rechte tot een oplossing voor een geschil komen, dan zullen geschillen in verband met deze overeenkomst of de uitvoering daarvan in eerste aanleg worden voorgelegd aan de rechtbank te Haarlem.

Artikel 7 Wijziging en einde overeenkomst

1. Deze overeenkomst kan alleen schriftelijk met instemming van beide partijen worden gewijzigd of beëindigd, maar eindigt in ieder geval van rechtswege zodra volledige uitvoering is gegeven aan het gestelde in artikel 1 tot en met 4.
2. Partijen doen afstand van het recht tot vernietiging en ontbinding.

Artikel 8 Inwerkingtreding

Deze overeenkomst treedt in werking op de dag volgend op die waarop deze door beide partijen is ondertekend.

Artikel 9 Communicatie

Partijen zullen alleen gezamenlijk in onderlinge afstemming over deze overeenkomst publiekelijk en met derden communiceren en elkaar daarover tijdig informeren.

Aldus opgemaakt en ondertekend in 2-voud:

A. provincie, in deze vertegenwoordigd door [art.5.1-2e](#) J. H.M. Bond

B. Uitvoerende partij(en) , in deze vertegenwoordigd door **PM**

Datum:

Plaats:

Bijlage 1: maatregelenpakket **naam N2000 gebied**

a. herstelmaatregelen

oppervlak	frequentie	Kosten/ jr	Totale kosten 2014-2019	uitvoerder
Jaarlijks Eenmalig,				

b. Kaart met locaties waar de maatregelen worden uitgevoerd (uit: PAS gebiedsanalyse **gebiedsnaam**, 2013).

Aan

Adviescommissie plus beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan

3 bijlage(n)

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer 023-514 5020

[art.5.1-2e](#)^d[noord-holland.nl](mailto:art.5.1-2e@noord-holland.nl)

Betreft: Agendapunt 6 PAS in relatie tot beheerplan

Memo

15 april 2013

1|3

Achtergrond en doel

In de vorige adviescommissie heb ik kort de aanpak en landelijke planning van de PAS (Programmatische Aanpak Stikstof) toegelicht. Hieronder zal ik hier nader op ingaan en kom tot een voorstel hoe dit in te passen in het beheerplanproces voor Kennemerland-Zuid. Dit ook naar aanleiding van twijfel tijdens het vorige overleg over de haalbaarheid van alles. Moeten niet eerst de instandhoudingsdoelen en maatregelen bekend zijn, voordat je naar de PAS kijkt?

Wat is de PAS?

De PAS is een aanpak van het Ministerie van EZ en de provincies gezamenlijk om, door herstelmaatregelen in N2000-gebieden te nemen tegen de overmaat aan stikstof die vanuit de lucht op gebieden komt. Op die manier kan de vergunningverlening voor activiteiten die stikstof uitstoten, weer op gang te komen. Ook in Kennemerland-Zuid speelt dit. Er is een rapport opgesteld door Haskoning waarin herstelmaatregelen zijn opgenomen. In de duinen gaat het bv. om extra plaggen, begrazen, hout weghalen en verstuiving.

Afspraken tussen EZ en provincies

Landelijk is afgesproken dat op 1 januari 2014 de PAS in werking moet treden. Aan de provincies is gevraagd om voor eind september dit jaar zekerheid te geven, dat de herstelmaatregelen in het kader van de PAS uitgevoerd gaan worden. Zonder deze zekerheid kan de PAS niet in werking treden.

Het Ministerie van EZ heeft gelden beschikbaar gesteld om maatregelen te nemen. Voor Noord-Holland gaat het om ca. 8 miljoen euro per jaar voor een periode van zes jaar, voor alle N2000-gebieden tezamen in de provincie. Ook het Ministerie van I en M zal nog gelden beschikbaar stellen, specifiek voor watermaatregelen. Dit besluit is nog niet gevallen, maar er kan van worden uitgegaan dat het geld er komt. Uitgangspunt is dat de gelden voldoende zullen zijn om alle benodigde maatregelen uit te voeren. Dit betekent ook, dat hoewel de berekende kosten voor PAS-maatregelen in Kennemerland-Zuid onlangs zijn

verdubbeld (door meer depositie en lagere kritische depositiewaarden), ervan uitgegaan kan worden, dat de middelen hiervoor beschikbaar komen.

Aanpak provincie Noord-Holland

Afspraken over de herstelmaatregelen wil de provincie per gebied met de betreffende terreinbeheerders vastleggen in een samenwerkingsovereenkomst (SOK). In Bijlage 1 is het format voor een SOK opgenomen.

De planning is om de overeenkomsten voor alle gebieden eind september dit jaar te tekenen met partijen.

In de SOK worden de maatregelen opgenomen die elke terreinbeheerder uitvoert inclusief het hiervoor benodigde geld. Deze maatregelen moeten in de eerste beheerplanperiode van zes jaar worden gerealiseerd. Voor Kennemerland-Zuid gaat het dan om de periode 2014-2019. In de SOK zullen maatregelen op een lijst en op kaarten opgenomen moeten worden inclusief de kosten.

De gelden voor de maatregelen zullen ter beschikking worden gesteld via subsidies. De provincie brengt geen schot aan tussen gelden voor de verschillende N2000-gebieden.

Welke partijen deelnemen aan de SOK is van meerdere factoren afhankelijk:

- Zijn er maatregelen nodig in het door hen beheerder gebied
- Is de partij bereid en in staat om maatregelen te nemen
- Voert partij maatregelen zelf uit of worden ze door een terreinbeheerder uitgevoerd. In dat laatste geval tekent de terreinbeheerder.

Aanpak Zuid-Holland

In Zuid-Holland zijn voor alle N2000-gebieden al samenwerkingsovereenkomsten afgesloten, behalve voor Kennemerland-Zuid. Reden hiervoor is dat vooruitlopend op de PAS er al afspraken nodig waren tussen partijen, waaronder het havenbedrijf Rotterdam om herstelmaatregelen uit te voeren om zo een nieuwe vergunning van het havenbedrijf mogelijk te maken. Voor het Zuid-Hollandse deel van Kennemerland-Zuid is op deze wijze 1 miljoen euro gereserveerd voor herstelmaatregelen. Dit het bedrag waardoor de maatregelen in dit deel uitgevoerd moeten worden.

Voor het Zuid-Hollandse deel van Kennemerland-Zuid wordt een aparte SOK afgesloten.

Hoe komen tot afspraken?

Om tot afspraken te komen is het van belang om te weten welke maatregelen uitgevoerd gaan worden, wat ze kosten en of ze binnen zes jaar realiseerbaar zijn.

Grontmij is bezig met de uitwerking van de instandhoudingsdoelen. Ook daaruit komen maatregelen voort. De planning van Grontmij is (zie Bijlage 2) dat half juni maatregelen bekend zijn. Dit is vroeg genoeg om ook de PAS-maatregelen daar op dat moment in te brengen om voor eind september SOK's gereed te hebben. De provincie Zuid-Holland heeft aangegeven mee te willen gaan met deze planning. Dit betekent dat het mogelijk is om de PAS-maatregelen nu te laten liggen en te wachten op de resultaten van juni. Grontmij zal de maatregelen vanuit de instandhoudingsdoelen samenvoegen met de door Haskoning aangegeven PAS-maatregelen. Dit alles gebeurt in nauw overleg met de terreinbeheerders.

In de werksessies en bilaterale overleggen met de terreinbeheerders moet de komende tijd duidelijk worden welke maatregelen nodig en uitvoerbaar zijn.

Wat betreft de PAS is de voorwaarde dat onderbouwd kan worden dat deze maatregelen niet leiden tot een achteruitgang van de habitattypen gedurende de 1^e beheerplanperiode. Dat betekent dat er andere maatregelen dan die in Haskoning rapport genoemd, kunnen komen. In deze hele exercitie moet ook meegenomen worden welke maatregelen de terreinbeheerders de komende jaren sowieso al gaan uitvoeren.

Rol Kleinere terreinbeheerders

Grontmij overlegt voor de uitwerking van de instandhoudingsdoelen nu alleen met de vier grote terreinbeheerders (Waternet, PWN, SBB en Natuurmonumenten). Hier is voor gekozen om eerst met de ecologen/deskundigen tot een aanpak te komen. Wanneer in juni maatregelen naar voren komen, stel ik voor dat ook de andere terreinbeheerders aanschuiven en dat in overleg wordt bekeken welke maatregelen op de terreinen van de kleinere beheerders mogelijk/haalbaar zijn. Zij kunnen daar hun voorwaarden ook aangeven. Daarnaast zal dan besproken moeten worden wie maatregelen gaat uitvoeren: elke TBO voor zich of bv. door een grotere TBO voor een kleinere.

In Bijlage 3 heb ik een lijst opgenomen van alle bij mij bekende terreinbeheerders met hun grondeigendommen.

Voorgestelde besluiten:

- Akkoord te gaan met het nu niet verder uitwerken van de PAS-maatregelen, maar te wachten tot juni wanneer Grontmij vanuit de instandhoudingsdoelen met maatregelen komt.
- Akkoord te gaan met de planning om eind september tot een samenwerkingsovereenkomst te komen
- Akkoord te gaan met het voorstel om vanaf half juni, wanneer maatregelen vanuit Grontmij bekend zijn, de kleinere terreinbeheerders te betrekken in de voorgestelde maatregelen en de vervolgstappen om tot afspraken te komen.

Kennemerland-Zuid

Communicatieaanpak Natura 2000

Inleiding

Dit document schetst het doel, de issues, de strategie en de middelen voor de communicatie over het beheerplan Kennemerland-Zuid. Het is opgesteld naar aanleiding van de bijeenkomst van de adviescommissie voor het beheerplan over communicatie op 22 maart, het communicatieoverleg met de provincie Zuid-Holland en deskresearch. Om te bepalen wanneer we gaan communiceren, naar wie en waarover is verdere concretisering noodzakelijk. Deze komt na de uitwerking van de instandhoudingsdoelen en benodigde maatregelen (verwacht in september) en de inventarisatie van het bestaand gebruik (verwacht in juni of juli). Dan weten we welke issues bij welke doelgroepen spelen. Hiervoor wordt naar verwachting in september een apart voorstel voorgelegd. De start van de communicatie verwachten we in september of oktober. Wel willen we graag op de projectsite Natura 2000 van de provincie alvast de kernboodschap plaatsen over dit gebied en procesinformatie bieden. Ook vinden tussentijds met diverse stakeholders gesprekken plaats, zoals bijvoorbeeld met terreinbeheerders over de stikstofmaatregelen. Daarnaast organiseert het Nationaal Park eind juni de eerste informatiebijeenkomst over het Beheer- en Inrichtingsplan (BIP) voor de Kennemerduinen: de duinen tussen Zandvoort en IJmuiden. Tijdens deze bijeenkomst wil de provincie een toelichting geven op het proces en toetsen of het bestaande gebruik volledig is. Waar mogelijk wordt hierbij ook al duidelijkheid geboden over het bestaande gebruik.

Doel van de communicatie

Door de inzet van communicatie wil de provincie kennis verzamelen over het gebied. Ook wil de provincie dat belanghebbenden goed geïnformeerd zijn, zodat er een einde komt aan een lange tijd van onzekerheid bij bepaalde gebruikers in en rond het gebied over mogelijke consequenties. De provincie vindt het belangrijk dat er draagvlak is voor het proces en dat eventuele weerstand is gebaseerd op juiste veronderstellingen.

Beheerplan & communicatie-issues

Voordat het beheerplan geschreven kan worden moet het huidige gebruik geïnventariseerd worden op hun effect op de beschermde habitats en soorten. Aan de hand daarvan wordt immers bepaald of ze vrij of onder voorwaarden doorgang kunnen vinden.. Daarnaast wordt bekeken hoe het met de beschermde habitattypen en soorten gaat en of er maatregelen nodig zijn om ze in stand te houden. Als er maatregelen nodig zijn, moeten er afspraken gemaakt worden over de uitvoering en financiering ervan. Verschillende onderdelen van het beheerplan kunnen leiden tot communicatie-issues.

Bestaand gebruik

Ten tijde van het schrijven van deze aanpak is Grontmij nog bezig met de inventarisatie van het bestaand gebruik, zoals activiteiten in het kader van natuurbeheer, recreatie en landbouw. Een voorlopige conclusie is dat het meeste gebruik in huidige vorm en omvang zonder beperking voortgezet kan worden. De communicatie zal zich voornamelijk richten op partijen die een beperking krijgen opgelegd in hun gebruik en op partijen die zorgen voelen zoals agrariërs.

Maatregelen

De benodigde maatregelen komen deels voort uit het beheerplan zelf en deels uit de landelijke stikstofaanpak (de Programmatistische Aanpak Stikstof). Of er maatregelen voortkomen uit het beheerplan wordt in juni 2013 bekend. Over de stikstofmaatregelen is, vooruitlopend op het beheerplan, al een rapport opgesteld. Deze maatregelen bestaan uit onder andere uit stuifkuilen aanleggen, plaggen, intensiveren van het onthouten en grootschalige verstuiving. Deze maatregelen moeten nog concreet worden uitgewerkt in overleg met de terreinbeheerders en worden geïntegreerd met maatregelen die uit het uitwerken van de N2000-doelen komen. Hoewel er nog onvoldoende beeld is van de precieze maatregelen die nodig zijn, kunnen we voor wat de communicatie betreft al wel vaststellen dat de terreinbeheerders een belangrijke doelgroep zijn. Grotere terreinbeheerders zijn betrokken omdat de provincie maatregelen met hen uit werkt. Kleinere terreinbeheerders, zoals particulieren, kunnen met maatregelen te maken krijgen. Het gebied kent een groot aantal kleinere particuliere terreinbeheerders. Zij zijn niet verenigd en hebben vermoedelijk uiteenlopende ideeën over de maatregelen die gaan komen. Medewerking van de terreinbeheerders is cruciaal voor het succes van Natura 2000 omdat terreinbeheerders de maatregelen uit moeten voeren en de provincie hen daartoe niet kan verplichten. De provincie treedt met terreinbeheerders in overleg en stelt geld beschikbaar. Communicatie kan daarbij ondersteunend zijn.

Overige issues

Ook kunnen er issues zijn die geen onderdeel van het beheerplan zijn, maar omdat ze wel met N2000 te maken hebben, naar voren komen en de communicatie beïnvloeden. Zo hebben we te maken met het negatieve imago van Natura2000. Ook zijn er zaken die geen relatie met N2000 hebben, maar ons proces wel raken. Zoals het effect van damherten of de wens voor een nieuw fietspad. In de communicatie zullen we oog moeten hebben voor deze issues en erop voorbereid moeten zijn dat deze onderwerpen verbonden worden met het beheerplanproces.

Relatie BIP

Ongeveer in dezelfde periode als dat het beheerplan wordt opgesteld, werkt het Nationaal Park aan een nieuw Beheer- en Inrichtingsplan (BIP) voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. In dit plan staat het beleid voor het park ten aanzien van natuur, recreatie, communicatie, educatie en onderzoek voor de komende tien jaar. Voor het BIP zijn onder meer workshops met stakeholders voorzien, een bijeenkomst met raadsleden en een breder aangekondigde bijeenkomst voor belangengroepen. De provincie en het Nationaal Park hebben de afspraak gemaakt samen op te trekken op de bijeenkomst voor raadsleden en de brede bijeenkomst. In de communicatie zullen we moeten benadrukken dat het Natura 2000 beheerplan aangeeft welke natuur beschermd moet worden door vergunningverlening en bepaalde uitvoeringsmaatregelen in het gebied, en dat het BIP de maatregelen uit N2000 letterlijk over neemt.

Strategie

Benutten van kansen

- *De duinen centraal*

De duinen kennen veel liefhebbers. Omwonenden voelen zich verbonden met de duinen. We benadrukken dat we er met elkaar voor moeten zorgen dat de kwaliteit van het natuurgebied behouden blijft. En dat dit beperkingen in gebruik of overlast tot gevolg kan hebben. In de beschrijving van de natuur gebruiken we aansprekende termen, geen jargon zoals 'grijze duinen'. We sluiten aan bij hoe de duinen bekend staan.

- *De natuur in de volle breedte*

Het BIP en N2000 maken onderdeel uit van het beleid om de duinen in stand te houden en te beleven. Dit biedt ons de gelegenheid om in de communicatie te benadrukken waar het werkelijk over gaat; het behouden en beschermen van waardevolle natuur. We zoomen niet in op de weinig aansprekende beschermde dier- en plantensoorten maar op de duinen zelf en de duinen als leefgebied voor vogels en andere dier- en plantensoorten. In de communicatie benadrukken we dat we voortbouwen op eerdere maatregelen.

- *Het doel in beeld*

Visualisatie is heel goed mogelijk. We laten met beelden de effecten van maatregelen (zoals tegengaan van verdroging) zien. Dat is zeker van belang voor doelgroepen die grote vraagtekens hebben bij de nut en noodzaak van maatregelen. Ook de verandering van de afgelopen dertig jaar is mogelijk te laten zien.

Doelgroepgericht communiceren

In de communicatie hebben we aandacht voor issues die bij verschillende doelgroepen kunnen spelen. Als er sprake is van een doelgroep waar de impact van de maatregelen groot is of waar veel onduidelijkheid is, dan worden hiervoor specifieke activiteiten georganiseerd zoals een bijeenkomst of gesprek. We richten ons op de belanghebbenden. Het grote publiek kan kennis nemen van de geboden informatie, maar vormt geen specifieke doelgroep, We bereiden de communicatie met belanghebbenden goed voor, zodat we antwoord hebben op vragen.

Eenduidige en gezamenlijke communicatie

Om te zorgen dat er een juist beeld ontstaat over de aanpak en inhoud, is het belangrijk dat we hierover eenduidig communiceren. We gebruiken dezelfde kernboodschap en Q&A. In de externe communicatie laten we doorklinken dat de totstandkoming van het beheerplan een gezamenlijk project is. Dit betekent dat betrokken partijen bijvoorbeeld berichtgeving over het plan overnemen in hun eigen communicatiemiddelen. Daar kan natuurlijk altijd een eigen boodschap aan worden toegevoegd. De provincies Noord- en Zuid-Holland zijn gezamenlijk afzender van de communicatie.

Timing van de communicatie

We communiceren als we duidelijkheid kunnen bieden, dus nadat er inzicht is in bestaand gebruik en de benodigde maatregelen. Omdat in juni al de eerste bijeenkomst van het Beheer- en Inrichtingsplan plaatsvindt, start dan ook de communicatie over Natura 2000. Bij de start van de communicatie informeren we over de uitkomsten tot dusver en het proces. En toetsen we of onze bevindingen over bestaand gebruik juist zijn.

Communicatiemiddelen

Naast gesprekken en vergaderingen waarbij een belangrijk deel van de actoren is aangesloten, benutten we een aantal communicatiemiddelen.

- **Bijeenkomsten voor belangengroepen**
Voor actoren waarvan we weten dat er specifieke issues spelen of zorgen leven organiseren we bijeenkomst of sluiten we aan bij een (reguliere) bijeenkomst waar we het beheerplan agenderen. Er komt in ieder geval een bijeenkomst voor bollentelers in overleg met de LTO. Voor belanghebbenden waar minder grote issues spelen, wordt gedacht aan een bredere informatiebijeenkomst. We gaan uit van een bijeenkomst in Noord- Holland. met een plenair gedeelte en infotafels over verschillende onderwerpen. Als er in Zuid-Holland behoefte aan is, wordt hier ook een bredere bijeenkomst georganiseerd.
- **Raadsbijeenkomst**
Er wordt in ieder geval een informatiebijeenkomst over Natura 2000 en het BIP georganiseerd voor de gemeenteraden van de Noord-Hollandse gemeenten. Daar hebben de betrokken wethouders toe besloten. Met name

Bloemendaal hecht hier grote waarde aan. Aan de wethouders van de Zuid-Hollandse gemeenten wordt gevraagd of zij hun raadsleden hier ook voor uit willen nodigen.

- **Ondersteunende middelen**

Ondersteunende middelen bij deze communicatieactiviteiten zijn een Natura 2000 kaart met gebiedsgerichte omslag, factsheets gericht op doelgroepen, een Q&A, informatie op de website en een nieuwsbrief.

Gebiedspecifieke kernboodschap

Voor Natura 2000 heeft de provincie een kernboodschap. Deze is hieronder aangepast aan specifieke omstandigheden voor Kennemerland-Zuid.

Tussen IJmuiden en Noordwijk aan Zee ligt een bijzonder duingebied. . Bewoners en bezoekers kunnen hier genieten van de openheid van de duinen, de uitzichten en valleien, de bossen en historische landgoederen. De duinen vormen het leefgebied van allerlei dieren en planten. Omdat dit landschap in Europa nog maar weinig voorkomt, wordt het beschermd door Natura 2000.

Het is niet vanzelfsprekend dat dit gebied er over tien, twintig jaar hetzelfde bij ligt. Invloeden van buiten zorgen ervoor dat het duin langzaam dichtgroeit. Natura 2000 zorgt er met veel andere maatregelen voor dat het kenmerkende landschap van de duinen behouden blijft.

De maatregelen die voor Natura 2000 nodig zijn, worden opgenomen in het Natura 2000-beheerplan dat de provincie opstelt. Hierbij wordt voortgebouwd op eerder genomen natuurmaatregelen. Het beheerplan geeft ook aan welke huidige activiteiten zonder meer zijn toegestaan en, welke activiteiten onder voorwaarden zijn toegestaan. Over het algemeen geldt dat bestaande activiteiten door kunnen gaan, omdat ze geen negatief effect hebben op de natuur.

Het beheerplan wordt opgesteld in overleg met belanghebbenden uit de omgeving, zoals agrarische en recreatieve ondernemers, gemeenten en natuur-, en waterbeheerders. Alle belangen worden goed tegen elkaar afgewogen. Het natuurbelang is hierbij doorslaggevend, maar de provincie kijkt nadrukkelijk ook naar de gevolgen en mogelijkheden voor andere sectoren, zoals de recreatie en landbouw. Bij Natura 2000 gaat het om de goede balans tussen de bescherming van natuur, het gebruik en de beleving.

Bijlage: Actoren

Actoren en hun betrokkenheid bij Kennemerland-Zuid.

A. Grotere terreinbeheerders (in adviescie en werkgroepen)

1. Waternet
2. PWN
3. Natuurmonumenten
4. Staatsbosbeheer
5. Gemeenten met gronden in beheer (Bloemendaal, Velsen, Noordwijk, Zandvoort, Noordwijkerhout)
6. Rijnland (kustbeheer)
7. Vrienden van het Kennemerstrand (in adviescie via St. Duinbehoud)
8. Landschap NH (agendalid)
9. Kennemerstrand N.V. (voor de helft eigenaar van het Kennemerstrand, het noordelijk deel van het N2000 bij IJmuiden)
11. Boswachters

B. Mede-bevoegd gezagen vaststelling beheerplan

1. Provincie Zuid-Holland (in adviescie)
2. Min. EZ (in adviescie)
3. Min. I en M (RWS agendalid adviescie)
4. Min. Defensie

C. Gemeenten (in adviescie)

1. Bloemendaal
2. Zandvoort
3. Velsen
4. Noordwijk
5. Noordwijkerhout
6. Heemstede (agendalid)
7. Haarlem

Hierbij maken we een onderverdeling tussen B&W en raden.

D. Belangenorganisaties vertegenwoordigd in adviescie

1. Recron
2. Kamer van Koophandel
3. LTO
4. Stichting Duinbehoud
5. Nationaal Park
6. St. Zuid-Kennemerland Natuurlijk

E. Particuliere eigenaren/kleinere terreinbeheerders (binnen begrenzing)

1. Stichting Huis te Manpad, Heemstede

2. Kostverlorenpark (Zandvoort)
3. Landgoed Huis te Vogelenzang
4. Landgoed Lindenheuvel
5. Schapenduinen
6. Wildhoef
8. Meer en Berg?
9. Duin- en Kruidberg
10. Golfclub Noordwijk
11. Zweefvliegveld Noordwijk
12. Prorail (het spoor loopt dwars door het gebied)

F. Natuurgroeperingen

1. Vrienden van het Kennemerstrand: (beheren ook Kennemerstrand)
2. Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
3. Diverse KNNV-werkgroepen (welke?)
4. Vrijwilligers van de verschillende terrein beherende organisaties
5. Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk
6. Lokale contactpersonen St. Duinbehoud
7. St. Zuid-Kennemerland Natuurlijk
8. Milieufederatie Noord-Holland
9. Zoogdiervereniging (was t.t.v. inspraak VZZ)
10. [art.5.1-2e](#) Leisenaar-groep (liefhebbers duinen/NP, informeren via boswachter, kritische volger)
11. Thijssse's hof (heemtuin voor natuur- en milieu-educatie)
12. Hist.Ver Heemstede-Bennebroek (landschappelijke betekenis).
13. St. Faunabescherming
14. Individuele natuurliefhebbers
15. IVN Kennemerland
16. [art.5.1-3e](#) Vermeulen Museum

G. Recreatie en toerisme (georganiseerd en niet georganiseerd)

1. Eigenaren strandpaviljoens
2. Overige horecaondernemers in en aan rand gebied
3. Campingeigenaren/beheerders
4. Eigenaren (terreinen met) vakantiehuisjes
5. Ondernemers van outdoor activiteiten (Kennemerstrand, huifkartochten Noordwijk)
6. Noord-Hollandse Wandelsport Bond
7. Fietzersbond, afd. Velsen, Bloemendaal en Haarlem
8. Evenementenbureaus (welke?)
9. Maneges, paardenstallen aan rand N2000
10. Sportclubs (hockey) aan rand N2000-gebied
11. Individuele wandelaars, mountainbikers, fietsers, hardlopers, ruiters
12. Actiegroep Honden uitlaters (Actiegroep)

13. Individuele hondenuitlaters
14. Gastheren Nationaal Park(ondernemers in/om het park die een cursus hebben gevolgd => mogelijke ambassadeurs onder ondernemers)
15. Kennemer Golf & Countryclub Zandvoort
16. Centre Parcs Zandvoort
17. Circuit Zandvoort
18. Bezoekerscentrum De Zandwaaier
19. Stichting Caprera (pachter, organiseert oa voorstellingen en geeft vergunningen af voor hondenuitlaters)

H. Overige belangen (in en aan rand N2000 gebied)

1. Camping Vereniging militairen (Zeeweg, Overveen)
2. Golfbaan Noordwijk
3. Zweefvliegveld Noordwijkerhout
4. Eerebegraafplaats Overveen
5. Nora radiostation, Noordwijk
6. Bunkermuseum Noordwijk
7. Bunkermuseum Stichting WN2000 IJmuiden
8. Scoutingterreinen Kraantje Lek en Naaldenveld
9. Gasunie (hoofdleiding door duinen bij Noordwijk)
10. Aanwonenden (tuin aan Natura2000-gebied).
11. Bunkergroepen (WOVIJ en WN2000)
12. Wovij (Stichting Onderzoek Verdedigingswerken IJmuiden)
13. Faunabeheereenheid Noord-Holland (jacht)
14. Tata Steel
15. Bedrijven in en om Noordzeekanaalgebied

I. Lokale belangengroepen

1. Stichting Santpoort
2. Stichting Ons Bloemendaal
3. Vereniging Behoud Landgoed Meer en Berg
4. Stichting Belangenhartiging Noordduinen
5. Stichting Behoud binnenduin
6. Stichting Oud Heemstede-Bennebroek

J. Omwonenden

1. Aanwonenden, tuinen grenzend aan gebied
2. Omwonenden die hinder kunnen ondervinden van de maatregelen (vrachtwagens bijvoorbeeld)

Aan

Adviescie plus N2000 24 april '13

Kopie aan**Uw contactpersoon**

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer 023-514 5020

[art.5.1-2e](#) noord-holland.nl

Betreft: Oplegnotitie bij agendapunt 5 Communicatieaanpak

Memo

17 april 2013

1|2

Naar aanleiding van de sessie over de communicatieaanpak op 22 maart voor het beheerplan N2000 heeft bureau Tappan bijgaande aanpak opgesteld.

Voorgestelde besluiten:

- Akkoord te gaan met deze communicatieaanpak en met de kernboodschap
- De concretisering van de communicatie, waaronder een brede bijeenkomst in juni samen met het BIP, uit te laten uitwerken door een klein clubje vanuit het beheerplan N2000 en het BIP. (Hierover wordt tussentijds teruggemeld.)

Vragen/discussie:

- Publieksbijeenkomst alleen voor het Noord-Hollandse deel of ook voor het Zuid-Hollandse deel van het gebied? Zuid-Holland wil alleen een brede bijeenkomst als hiertoe aanleiding vanwege specifieke issues, maar kun je wel een bijeenkomst voor Noord-Hollandse inwoners houden en Zuid-Hollandse inwoners niet uitnodigen?
- In de keuze voor maatregelen hebben bredere belangengroepen nauwelijks inbreng, maar bij de uitvoering moeten zij goed geïnformeerd worden. Dit ligt bij de terreinbeheerders die de maatregelen uitvoeren. Hoe worden belanghebbenden betrokken bij de uitvoering van de maatregelen? Provincie is voorstander van "zoveel mogelijk rekening houden met..."

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2013-01-23 18:10:10+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-museum.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] minlnv.nl'; [art.5.1-2e] PWN.NL';
[art.5.1-2e] zandvoort.nl'; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
[art.5.1-2e] npzk.nl'; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e]
dik.vonk@hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] recron.nl;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] <[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl>
([art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl); [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] Velsen.nl); [art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] "
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] rws.nl); [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl;
[art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] gmail.com); [art.5.1-2e] kpnplanet.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] "
Onderwerp: Agenda en stukken voor adviescommissie N2000 Kennemerland-Zuid 30
[art.5.1-2e]
"

Beste mensen,

Bijgaand stuur ik je de agenda en stukken voor de ambtelijke adviescommissie voor het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid op 30 januari van 9 tot 10 uur.

Locatie is bezoekerscentrum De Zandwaaier, Overveen. (We zitten niet in de Duinkijker, maar in het bezoekerscentrum zelf!)

Laat me weten als je vragen of opmerkingen vooraf hebt.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

In het weekend van 2 februari 2013 verhuizen de meeste medewerkers van de provincie Noord-Holland terug naar Houtplein 33 te Haarlem. Meer informatie over het bezoek- en postadres vindt u op www.noord-holland.nl onder Contact.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Naam overleg Adviescommissie "Plus" beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Locatie Duincentrum De Zandwaaier, Overveen, Filmzaal

Datum 30 januari 2013

Tijdstip begin: 9.00 eind: 10.00

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

Doorkiesnummer

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e@noord-holland.nl](#)

Agenda

1|1

Agendapunten

1. Opening en mededelingen

2. Proces beheerplan (zie Bijlage 1) TER INFORMATIE

- a. Afspraken over afstemming proces BIP met N2000 en rol NP hierbij
- b. Inventarisatie en beoordeling Bestaand gebruik
- c. Uitwerking van de Instandhoudingsdoelen

3. Communicatie TER ADVISERING

- a. Opstellen communicatieplan (zie Bijlage 2)
- b. Inventarisatie kleinere terreinbeheerders en particulieren (zie Bijlage 3)

4. Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) TER ADVISERING (mondeling)

5. Rondvraag en sluiting

Bijlagen:

- 1) Stand proces beheerplan met 3 bijlagen
- 2) Oplegnotitie met 2 bijlagen: offerteaanvraag en offerte bureau Tappan
- 3) Oplegnotitie met 1 bijlage

1. Kaarten Natura 2000 gebied en aanwijzingsbesluit
2. Beschermde natuurmonumenten in Kennemerland-Zuid
3. Organogram en deelnemers overleggen
4. Taken en samenstelling werkgroepen
5. Tijdsinzet en kosten voor opstellen beheerplan
6. Risico's en risicobeheersing
7. Planning
8. Standaard inhoudsopgave beheerplan
9. Kaart grotere terreinbeheerders
10. Kaart particuliere eigenaren
11. Kaart N2000 gebied en Nationaal Park
12. Lijst belangengroepen en betrokkenheid

Bijlage 1: Kaarten Natura 2000 gebied en aanwijzingsbesluit (99% versie)

Kaarten en aanwijzingsbesluit zijn apart al verstuurd.

Op 99% versie kaart is door Zandvoort nog gereageerd richting ELI, dit wordt aangepast. Bij Velsen ligt nog vraag over parkeerterrein Heerenduinweg qua begrenzing.

Bijlage 2: Beschermde natuurmonumenten in Kennemerland Zuid

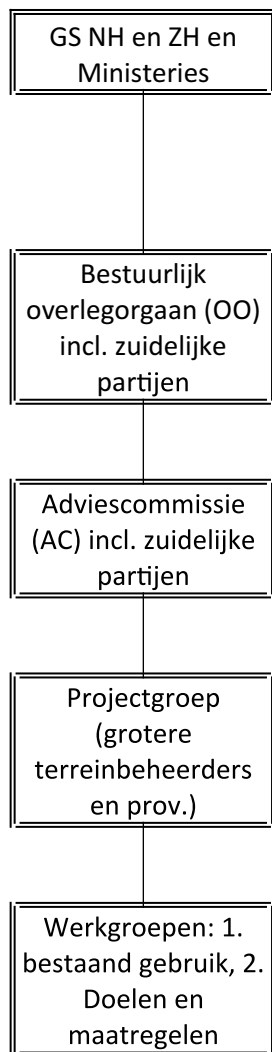
- Duinen bij Overveen
- Duinen Velsen
- Duinen Vogelenzang
- Duinen Zandvoort en Aerdenhout
- Huis te Manpad
- Noordrand Noordwijk
- Slingerduin (Velsen)
- Zuid-Kennemerland Zuid (Waterleidingduinen)

De aanwijzingsbesluiten voor de beschermde natuurmonumenten zijn te vinden op de website van het Ministerie:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=gebnbwet&groep=8>

De uitwerking van de doelen voor deze gebieden kan facultatief meegenomen worden in het beheerplan N2000. Met de nieuwe natuurbeschermingswet is het voornemen om deze gebieden te laten vervallen. Afhankelijk van de snelheid waarmee dit gebeurt, zal worden bekeken of ze wel of niet meegenomen worden in het beheerplan.

Bijlage 3: Organogram en deelnemers overleggen

Toelichting:

GS NH en ZH en Min.:

Gedeputeerde Staten van Noord- en Zuid-Holland stellen het beheerplan vast nadat de Ministeries van E,L & I, I&M en Defensie ermee akkoord zijn gegaan. De gemeenten en waterschappen dienen te adviseren over het plan.

Bestuurlijke overlegorgaan incl. “zuidelijke” partijen:

Dit overleg bestaat uit de meeste deelnemers van het Overlegorgaan (OO) Nationaal Park Zuid-Kennemerland, aangevuld met de “zuidelijke” partijen. Dit overleg zal plaatsvinden in tijd gekoppeld aan het OO.

Deelnemers:

- [art.5.1-2e](#) voorzitt er, tevens voorzitter Nationaal Park
- [art.5.1a2e](#) gemeente Zandvoort

- art.5.1-2e art.5.1-2e PWN
- art.5.1-2e Staatsbosbeheer
- art.5.1-2e Landgoed Duin- en Kruidberg
- art.5.1-2e gemeente Haarlem
- art.5.1-2e gemeente Velsen
- art.5.1-2e Natuurmonumenten
- art.5.1-2e gemeente Bloemendaal
- Gedeputeerde Zuid-Holland (?)
- art.5.1-2e art.5.1-2e Waternet
- Landschap NH: agendalid
- Wethouder Noordwijk (?)
- Wethouder Heemstede (?)
- Wethouder Noordwijkerhout (?)
- Bestuurder Hoogheemraadschap van Rijnland (?)
- Evt. vertegenwoordiger Rijkswaterstaat (?)

Adviescommissie incl. “zuidelijke” partijen

Deelnemers:

- art.5.1-2e IVN
- art.5.1-2e art.5.1-2e Vermeulen Museum
- art.5.1-2e art.5.1-2e Natuurmonumenten
- art.5.1-2e PWN
- art.5.1-2e SBB
- art.5.1-2e St. Duinbehoud
- art.5.1-2e gemeente Bloemendaal
- art.5.1-2e PWN (voorzitter)
- art.5.1-2e bezoekerscentrum
- art.5.1-2e gemeente Haarlem
- Dhr H. art.5.1-2e St. Zuid-Kennemerland Natuurlijk
- art.5.1-2e gemeente Zandvoort
- art.5.1-2e provincie NH (secretaris NP)
- art.5.1-2e gemeente Velsen

“Zuidelijke” partijen:

- provincie Zuid-Holland: art.5.1-2e
- Waternet: art.5.1-2e art.5.1-2e
- Gemeente Noordwijk: art.5.1-2e
- Landschap NH: art.5.1-2e
- Gemeente Noordwijkerhout: art.5.1-2e
- Ministerie van E,L&I: art.5.1-2e art.5.1-2e
- Kamer van Koophandel Amsterdam: art.5.1-2e art.5.1-2e
- LTO Noord: art.5.1-2e art.5.1-2e
- Recron: art.5.1-2e
- Hoogheemraadschap van Rijnland: art.5.1-2e art.5.1-2e
- Rijkswaterstaat Noord-Holland: art.5.1-2e

Agendaleden:

- Zuid-Hollands Landschap: art.5.1-2e
- Kamer van Koophandel Zuid-Holland: art.5.1-2e
- RWS Zuid-Holland: art.5.1-2e
- Gemeente Heemstede: art.5.1-2e
- Rijnland: art.5.1-2e art.5.1-2e

Rol en taken AC en OO:

- Geïnformeerd zijn en akkoord gaan met het proces voor het beheerplan en afstemming met BIP en beheerplannen terreinbeheerders
- Geïnformeerd zijn over knelpunten natuur N2000
- Reageren op en adviseren over voorgestelde maatregelen natuur (proces en inhoud) en deze evt. opnemen in BIP en beheerplannen terreinbeheerders
- Reageren op en adviseren over de inventarisatie bestaand gebruik en de beoordeling daarvan (proces en inhoud)
- Evt. inbrengen nieuwe activiteiten/projecten die via beheerplan beoordeeld kunnen worden op effecten N2000

Projectgroep

Bestaat uit de grotere terreinbeheerders, provincies en secretaris NP. Taak van de projectgroep is de resultaten van de werkgroepen voor te bereiden voor besluitvorming/advisering in AC en OO. Daarnaast besluitvorming over maatregelen, financiering, draagvlak en communicatie voor te bereiden en te zorgen voor afstemming met andere beheerplannen, BIP en projecten/ontwikkelingen in het gebied.

Deelnemers:

- art.5.1-2e provincie NH, voorzitter
- art.5.1-2e PWN
- art.5.1-2e Natuurmonumenten
- art.5.1a art.5.1-2e Waternet
- ?, Staatsbosbeheer
- art.5.1-2e LNH
- art.5.1-2e lever, NP
- art.5.1-2e provincie ZH

Bijlage 4: Taken en samenstelling werkgroepen

1. Bestaand gebruik:

Verloopt via opdracht Grontmij.

Taken werkgroep:

- Aanleveren informatie voor inventarisatie bestaand gebruik
- Reageren op inventarisatie Grontmij
- (Ecologen terreinbeheerders) Input geven/reageren op beoordeling bestaand gebruik door Grontmij
- Reageren op rapportage Grontmij
- Deelnemen aan twee bijeenkomsten in dit kader
- Na afronding opdracht Grontmij specifieke vragen/knelpunten verder bekijken/detailleren (wordt in de loop van het traject duidelijk waar het om gaat)

Deelnemers 1^e inventariserende bijeenkomst:

- Waternet: art.5.1-2e
- PWN: art.5.1-2e
- NM: art.5.1-2e
- SBB: art.5.1-2e
- LNH: art.5.1-2e
- Rijnland: niemand?
- Velsen:
- Bloemendaal:
- KvK
- LTO
- Recron
- Noordwijk
- Noordwijkerhout
- Zandvoort: art.5.1-2e

Deelnemers 2^e bijeenkomst beoordeling bestaand gebruik:
Bovenstaande aangevuld met ecologen van de terreinbeheerders.

2. Doelen en maatregelen (PAS en niet stikstof)

Bureau Grontmij werkt de doelen en maatregelen uit onder begeleiding van de ecologen van de grotere terreinbeheerders.

Deelnemers:

- art.5.1-2e Waternet
- art.5.1-2e PWN
- art.5.1-2e NM
- art.5.1-2e SBB
- art.5.1-2e LNH

Bijlage 5 Tijdsinzet en kosten voor opstellen beheerplan

Tijdsinzet

De provincie Noord-Holland levert voldoende tijd van een projectleider en een ondersteuner. Elk voor naar schatting enkele dagen per week. Daarnaast wordt juridische inzet geregeld en zijn Vergunningverlening en Handhaving NB-wet op verzoek beschikbaar.

Projectgroep

Er wordt uitgegaan van 4 overleggen van de projectgroep per jaar, inclusief tijd voor voorbereiding, daarnaast tijd voor coördinatie binnen de eigen organisatie en afstemming met andere partijen. De tijdsinzet tot eind 2014 wordt daarmee geschat op 100 tot 150 uur. De ervaring leert echter, dat wanneer zich problemen voordoen, de tijdsinzet op specifieke onderwerpen omhoog kan schieten. Denk aan knelpunten met draagvlak of afspraken over uitvoering en financiering.

Werkgroepen

Voor de werkgroepen wordt uitgegaan van 4 overleggen per jaar tot eind 2013. Daarnaast voorbereiding, zoekwerk en interne afstemming. Geschatte tijdsinzet tot eind 2013 komt daarmee op ca. 80 uur. Maar ook hier is geen rekening gehouden met onvoorziene zaken.

Kosten opstellen beheerplan

Kosten voor het opstellen van het beheerplan omvatten de inhuur van bureaus voor de volgende werkzaamheden:

- Inhuur bestaand gebruik
- Inhuur uitwerking doelen en maatregelen
- Communicatie: uitvoeren van communicatiewerkzaamheden

Geschatte kosten:

Huidige opdracht Grontmij (alle duingebieden)	€ 50.000,-
Evt. aanvullend werk bestaand gebruik	€ 20.000,-
Inhuur ecologische bureau	€ 50.000,-
Inhuur communicatiebureau	€ 25.000,-
Totaal:	€ 145.000,-

De kosten worden gedekt uit het budget van de provincie Noord-Holland voor het opstellen van beheerplannen N2000.

Bijlage 6 Risico's en risicobeheersing

De verwachte risico's in het beheerplanproces zijn de volgende:

1. Vertraging in de financiering van PAS maatregelen of onvoldoende middelen
2. N2000 heeft al negatief beeld en beheerplan levert onvoldoende duidelijkheid welk bestaand gebruik of nieuwe activiteiten doorgang mogen

Beheersing:

1. Proces wel starten en tussentijds afwegen of voortzetten zin heeft. Daarnaast evt. in vroeg stadium prioriteren en/of zoeken naar andere financieringsmogelijkheden.
2. Proces samen laten lopen met BIP en beheerplannen terreinbeheerders. Positieve aspecten van natuurbescherming/NP uitstralen. Daarnaast wat betreft bestaand gebruik goed informeren en verwachtingen managen: niet alles wordt geregeld in het beheerplan.

Bijlage 7 Planning

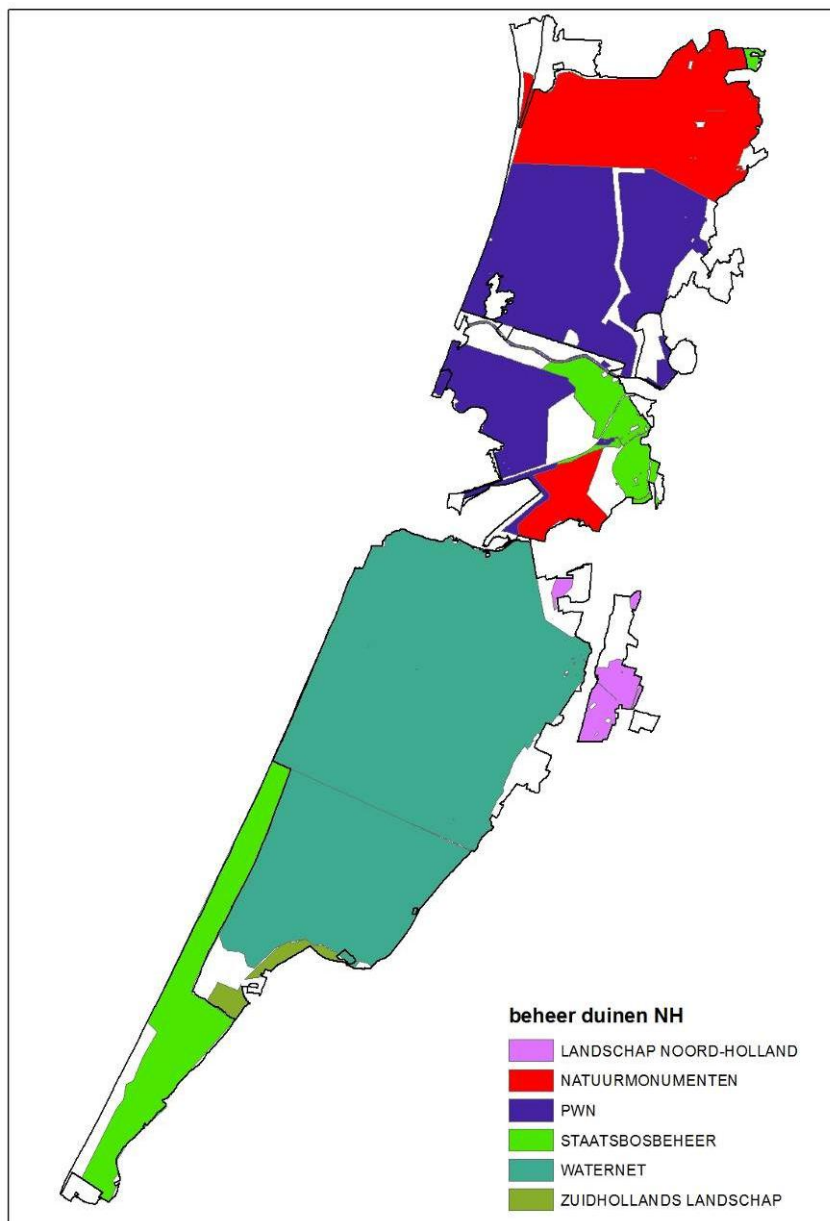
Planning gebiedsprocessen NPZK

	2012				2013															
	se p	ok t	no v	de c	ja n	fe b	mr t	ap r	me i	ju n	ju l	au g	se p	ok t	no v	de c	ja n	feb r	mr t	ap r
Beheerplan Natura 2000																				
beoordelen bestaand gebruik																				
evt. beoordelen nieuwe activiteiten																				
doelen en maatregelen																				
afspraken maatregelen/uitvoering																				
beheerplan afronden en advies																				
AC/OO																				
raden en publieke bijeenkomsten																				
Nieuw BIP																				
evaluatie huidige BIP (gereed)																				
conceptvisie plus PvA																				
uitvoering PvA																				
nieuwe BIP vastgesteld																				
publieke bijeenkomsten (ism N2000)																				
Duurzaam Toerism ECST																				
start uitgangspunten BIP																				
gereed																				
Binnenduinrandvisie																				
bijeenkomst klankbordgroep																				
conceptontwikkelperspectief bestuur																				
conceptontwikkelperspectief raden																				
<u>Besluitvorming Overlegorgaan</u>																				
vaststellen PvA Natura 2000																				
Vaststellen PvA BIP																				
Vaststellen BIP																				

Bijlage 8 Standaard inhoudsopgave beheerplan

1. Inleiding
2. Karakteristiek van het gebied
3. Natura 2000 doelen
4. Maatregelen
5. Bestaande activiteiten en toetsingskader nieuwe activiteiten
6. Sociaal economische afweging
7. Uitvoering en financiering
8. Monitoring

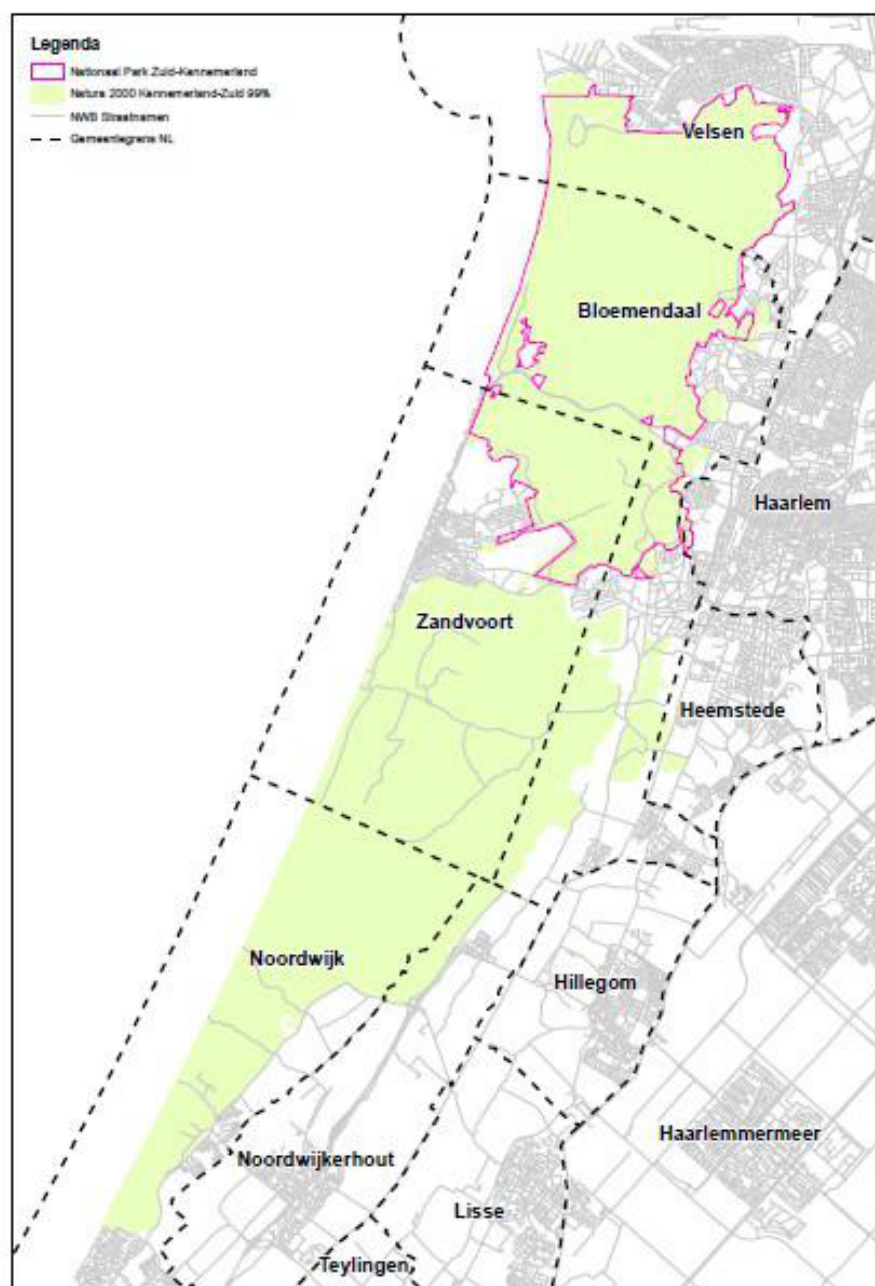
Bijlage 9 Kaart grotere terreinbeheerders

Bijlage 10 Kaart particuliere eigenaren

Apart bijgevoegd. Deel Zuid-Holland p.m.

Bijlage 11. Kaart N2000 gebied en Nationaal Park

Bijlage 12. Lijst belangengroepen en betrokkenheid

1. Lijst

A. *Natuurgroeperingen*

1. Vrienden van het Kennemerstrand: beheren Kennemerstrand
2. Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
3. Diverse KNNV-werkgroepen (welke?)
4. Vrijwilligers van de verschillende terrein beherende organisaties
5. Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk
6. Lokale contactpersonen St. Duinbehoud
7. St. Zuid-Kennemerland Natuurlijk
8. Milieufederatie Noord-Holland
9. Zoogdiervereniging (was t.t.v. inspraak VZZ)

B. *Recreatie en toerisme (georganiseerd en niet georganiseerd)*

1. Eigenaren strandpaviljoens
2. Overige horecaondernemers in en aan rand gebied
3. Campingeigenaren/beheerders
4. Eigenaren (terreinen met) vakantiehuisjes
5. Ondernemers van outdoor activiteiten (Kennemerstrand, huifkartochten Noordwijk)
6. Noord-Hollandse Wandelsport Bond
7. Fietzersbond, afd. Velsen, Bloemendaal en Haarlem
8. Evenementenbureaus (welke?)
9. Maneges, paardenstallen aan rand N2000
10. Sportclubs (hockey,?.) aan rand N2000-gebied
11. Individuele wandelaars, mountainbikers, fietsers, hardlopers, ruiters
12. Honden uitlaters
13.

C. *Particuliere eigenaren/kleinere terreinbeheerders (binnen begrenzing)*

1. Stichting Huis te Manpad, Heemstede
2. Kostverlorenpark (Zandvoort)
3. Huis te Vogelenzang
4. Landgoed Lindenheuvel
5. Schapenduinen
6. Caprera
7. Wildhoeft
8. Meer en Berg?
9. Duin- en Kruidberg
10.

D. *Overige belangen (in en aan rand N2000 gebied)*

1. Camping Vereniging militairen (Zeeweg, Overveen)
2. Golfbaan Noordwijk
3. Zweefvliegveld Noordwijkerhout

4. Erebegraafplaats Overveen
5. Nora radiostation, Noordwijk
6. Bunkermuseum Noordwijk
7. Bunkermuseum IJmuiden
8. Scoutingterreinen Kraantje Lek en Naaldenveld
9. Gasunie (hoofdleiding door duinen bij Noordwijk)
10.

E. Lokale belangengroepen:

1. Stichting Santpoort
2. Stichting Ons Bloemendaal
3. Vereniging Behoud Landgoed Meer en Berg
4. Stichting Belangenhartiging Noordduinen
5. Stichting Behoud binnenduinbos

2. Belangen en wijze van betrekken

A. Natuurgroeperingen

Belang: natuur behouden

Houding: kritisch positief

Wijze van betrekken:

- informeren over proces,
- consulteren over knelpunten en maatregelen,
- consulteren over beoordeling bestaand gebruik

B. Recreatie en toerisme

Belang: activiteiten/bedrijfsvoering ongehinderd voort kunnen zetten

Houding: sceptisch tot negatief, in enkel geval positief (bij natuurgerichte recreatie)

Wijze van betrekken:

- informeren over proces,
- consulteren over inventarisatie bestaand gebruik en
- consulteren over beoordeling bestaand gebruik

C. Particuliere eigenaren en kleine terreinbeheerders

Belang: uiteenlopend, van behoud karakter terrein en ontwikkeling natuur tot activiteiten/bedrijfsvoering ongehinderd voort kunnen zetten

Houding: van positief tot sceptisch/negatief

Wijze van betrekken:

- informeren over proces,
- consulteren over knelpunten en maatregelen, en
- consulteren over inventarisatie bestaand gebruik en beoordeling daarvan.

D. Overige belangen

Divers, per belang uit te werken.

E. Lokale belangengroepen

Divers, per groep uit te werken

Aan

Adviescommissie "Plus" beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan

3 bijlage(n)

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)@noord-holland.nl

Betreft: Beheerplan proces

Memo

21 januari 2013

1|4

a. Afspraken over afstemming proces BIP met N2000 en rol NP hierbij

Achtergrond

Tussen het Overlegorgaan Nationaal Park Zuid-Kennemerland en de provincie Noord-Holland is afgesproken om de beide processen van enerzijds het opstellen van een nieuw Beheer- en Inrichtingsplan (BIP) voor het Nationaal Park (NP) en anderzijds het opstellen van het beheerplan Natura 2000 voor Kennemerland-Zuid zo veel mogelijk parallel in tijd en afgestemd op elkaar te laten lopen. In overeenstemming hiermee is het Plan van Aanpak voor het N2000 proces opgesteld en besproken in het bestuurlijke overlegorgaan NP op 5 oktober.

Afspraken:

Na vragen op 5 oktober over verantwoordelijkheden en deelname, is in het overlegorgaan van 7 december het volgende besloten:

- Het Natura 2000 beheerplan zal voortaan apart van het vergadering van het overlegorgaan (OO) worden besproken, maar de vergaderingen worden wel in tijd gekoppeld
- Aan het bestuurlijk overleg over het N2000 beheerplan zullen de zuidelijke partijen aanschuiven naast deelnemers in het OO
- De voorzitter van het OO, [art.5.1-2e](#) zal ook het overleg over het beheerplan N2000 voorzitten.

Verder is nogmaals bevestigd dat de provincie verantwoordelijk is voor het beheerplan en het OO alleen adviseert en zich niet bij voorbaat hoeft te committeren aan enige besluiten.

In de ambtelijke adviescommissie (AC) van 7 november is verder afgesproken, dat om de beide processen goed op elkaar af te stemmen, het onderdeel Natuur van het BIP als eerste opgepakt wordt, omdat hier de meeste raakvlakken liggen met het beheerplan N2000. De vergaderdata voor 2013 zijn inmiddels vastgelegd.

Ook voor de AC is afgesproken dat het beheerplan N2000 voortaan in het eerste uur van de AC-vergaderingen behandeld wordt, waarbij de “zuidelijke” partijen aanschuiven. Alle betrokkenen zijn uitgenodigd voor de vergaderingen in 2013.

b. Inventarisatie en beoordeling bestaand gebruik

Naar aanleiding van een werksessie op 20 september en aangeleverde gegevens door veel partijen heeft Grontmij een tabel gemaakt met een overzicht van de bestaande activiteiten. Grontmij is nu bezig met de eerste beoordeling van deze activiteiten op evt. effecten op N2000. Op 7 februari is er een tweede werksessie, waarin deze beoordeling besproken worden. Voor deze sessie zijn terreinbeheerders, gemeenten, en belangenbehartigers uitgenodigd, naast de ecologen van de terreinbeheerders. Ca. een week van tevoren worden stukken verstuurd.

c. Uitwerking van de instandhoudingsdoelen

Grontmij gaat ook de uitwerking van instandhoudingsdoelen doen en de daaruit voortvloeiende maatregelen. De offerteuitvraag en selectie van het bureau heeft plaatsgevonden in overleg met de ecologen van de grotere terreinbeheerders. Grontmij gaat eerst bilaterale gesprekken voeren met de terreinbeheerders en in de 2^e helft van maart wordt een eerste werksessie gepland met de ecologen van de grotere terreinbeheerders. Bijgevoegd zijn de offerteuitvraag, de offerte en de planning van Grontmij.

Bijlage:

Planning Grontmij Uitwerking instandhoudingsdoelen:

Werkzaamheden	Week	
<i>Startoverleg opdrachtgever</i>	2	Week 14 januari
Inventarisatie doelen	2-4	
Systeemanalyse, trends en doelen	2-4	
Analyse knelpunten	2-4	
<i>Bilateraal overleg beheerders 1</i>	5-7	Week 4, 11, 18 februari
Uitwerking doelen in ruimte en tijd	8-10	
<i>Werksessie 1</i>	11	Week 18 maart
Aanpassing uitwerking doelen	12-13	
Inventarisatie maatregelen	14-15	
<i>Bilateraal overleg beheerders 2</i>	15-16	Week 15 of 22 april
Uitwerken maatregelen in ruimte, tijd en kosten	17-18	
<i>Werksessie 2</i>	19	Week 13 mei
Opstellen conceptteksten h3 en 4 van beheerplan	20-21	
<i>Werksessie 3</i>	22	Week 3 juni
Oplevering aangepast concept	24	
Presentaties projectgroep/adviescommissie/bestuurlijk overlegorgaan	Nader te bepalen	

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Grontmij Nederland B.V.

[art.5.1-2e](#) Adviseur Ruimte

De Holle Bilt 22

3732 HM De Bilt

commissaris van de Koningin

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)@noord-holland.nl

1 | 9

**Betreft: Offerteaanvraag Ecologische advisering Beheerplan N2000
Kennemerland-Zuid**

Verzenddatum

Geachte [art.5.1-2e](#)

Kenmerk

104465/104465

Hierbij verzoek ik u een offerte uit te brengen voor de Ecologische
adviesing voor het op te stellen beheerplan voor het N2000-gebied
Kennemerland-Zuid.

Een nadere omschrijving van de vereisten waaraan u moet voldoen, is
opgenomen in de offerteaanvraag, die als bijlage 1 bij deze brief is
gevoegd.

Uw kenmerk

Deze offerteaanvraag valt onder de raamovereenkomst Beleid,
Ruimtelijk Vlak, perceelnummer 2, zoals gesloten tussen uw bedrijf en
de provincie Noord-Holland.

Uw offerte dient uiterlijk op **10 december 2012** door mij ontvangen te
zijn.

U dient uw offerte te richten aan:

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, sector Natuur, Recreatie en Landschap

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Postbus 3007

2001 DA HAARLEM

Tevens verzoek ik u een digitale versie van uw offerte te sturen aan

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

e-mailadres [art.5.1-2e](#)@noord-holland.nl.

De offerte dient mondeling te worden toegelicht aan de provincie door
de projectleider en de ecooloog. Hiervoor is tijd gereserveerd op **17
december**. Per presentatie is 45 minuten beschikbaar. Ik verzoek u aan

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Ceylonpoort 5-25

Haarlem [2037 AA]

www.noord-holland.nl

mijn collega, [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [@noord-holland.nl](#)), door te geven op welk tijdstip u de offerte wilt presenteren (om 10, 11, 13, 14 of 15 uur).

Voor vragen kunt u contact opnemen met uw contactpersoon (zie briefhoofd).

Voorafgaand en tijdens het opstellen van de offerte kunt u verduidelijkende vragen stellen aan de provincie. De vragen en antwoorden zullen per e-mail aan alle bureaus worden toegezonden.

Voorwaarden offerte:

1. De offerte dient een gestanddoeningstermijn te hebben van 60 dagen. Tijdens deze periode heeft uw offerte het karakter van een onherroepelijk aanbod.
2. De provincie Noord-Holland neemt vrijblijvende aanbiedingen niet in behandeling.
3. Aan het uitbrengen van een offerte zijn voor de provincie Noord-Holland geen kosten verbonden ongeacht of de offerte tot het sluiten van een overeenkomst zal leiden.
4. Op deze offerteaanvraag zijn de voorwaarden van de raamovereenkomst, zoals gesloten tussen uw bedrijf en de provincie Noord-Holland, van toepassing, met uitsluiting van uw algemene voorwaarden.
5. Mogelijke tekortkomingen en/of tegenstrijdigheden in de op deze offerteaanvraag betrekking hebbende documenten dienen direct bij de contactpersoon van de provincie Noord-Holland te worden gemeld. Bij verzuim hiervan kan de inschrijver geen beroep daarop doen bij of na de eventuele opdrachtverlening.
6. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of nadere afspraken hebben geen rechtskracht tenzij deze door beide partijen schriftelijk zijn bevestigd.
7. Aanbiedingen dienen te zijn gesteld in het Nederlands. Correspondentie zal eveneens in het Nederlands geschieden.
8. Ongeacht de overeenstemming die tijdens besprekingen en/of onderhandelingen is bereikt, komt een overeenkomst slechts tot stand nadat de leverancier c.q. opdrachtnemer een schriftelijke bevestiging van de provincie Noord-Holland heeft ontvangen in de vorm van een opdrachtbrief of een door provincie Noord-Holland ondertekend contract.

Uw offerte zal door de provincie Noord-Holland strikt vertrouwelijk worden behandeld. Het is de planning om u uiterlijk 20 december 2012 uitsluitel te geven of ik gebruik zal maken van uw aanbieding.

Hoogachtend,

Commissaris van de Koningin,
namens dezen,

[art.5.1-2e](#)

Bijlage 1: Offerteaanvraag

Onderstaande bijlage zijn naar aanleiding van de vooraankondiging op 14 november 2012 digitaal verzonden.

Bijlage 2: Kaarten beheerplangebied Kennemerland-Zuid 99% versie

Bijlage 3: Aanwijzingsbesluit 99% versie

Bijlage 4: Plan van Aanpak

Bijlage 5: Bijlagen bij Plan van Aanpak

Bijlage 6: Document PAS-analyse Herstel strategieën Kennemerland-Zuid door bureau Haskoning (concept)

Bijlage 7: Beschermd natuurfmonumenten in de Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden. Kennisdocument. Arcadis (3 bijlagen).

Bijlage 8: Format indeling beheerplannen: beheerplan Eilandspolder

BIJLAGE 1

OFFERTEAANVRAAG

Aanleiding offerteaanvraag

De provincie Noord-Holland is gestart met het proces voor het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid. Bijgaand (Bijlage 2) de kaart van het beheerplangebied en het aanwijzingsbesluit (Bijlage 3). Beiden zijn de 99% versies, die nog niet openbaar zijn. Meer informatie is te vinden op de website van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k88&topic=documenten>

De provincie Noord-Holland is voortouwnemer voor het gehele beheerplan, dus ook voor het deel in Zuid-Holland en voor de rijksgronden. Als bijlage is het Plan van Aanpak voor dit beheerplan bijgevoegd (Bijlagen 4 en 5).

Het beheerplan wordt opgesteld in nauw overleg met de betrokken terreinbeheerders en andere belanghebbende partijen. Hiervoor is een projectorganisatie gevormd, afgestemd met de organisatie van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Het Nationaal Park heeft een ambtelijke adviescommissie en een bestuurlijk overlegorgaan. Daarnaast is er een kleine projectgroep bestaande uit de grote terreinbeheerders.

Onderdeel van het beheerplan is de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen, zowel voor Natura 2000 als voor de Beschermde Natuurmonumenten, en het beschrijven van eventueel benodigde maatregelen om deze te kunnen realiseren. Daarnaast zal mogelijk op andere punten t.b.v. het beheerplan ecologisch advies nodig zijn.

Voor de Programmatistische Aanpak Stikstof (PAS) is al een lijst opgesteld met herstelmaatregelen (zie Bijlage 6). Bij het opstellen van de maatregelen dient hiermee rekening gehouden te worden. De informatie die door de terreinbeheerders ter beschikking is gesteld aan het bureau dat de PAS heeft uitgewerkt, zal overgedragen worden aan het bureau dat deze opdracht krijgt. Met het bureau dat de PAS heeft gedaan, zal een afstemmingsoverleg nodig zijn.

Naast de offerteuitvraag voor deze opdracht loopt er al een opdracht voor het inventariseren en de ecologische beoordeling van het bestaande gebruik en nieuwe activiteiten. Een concept rapportage hiervan wordt begin 2013 opgeleverd. Mogelijk kan gebruikt worden gemaakt van informatie die in dit kader is verzameld. Er dient daarom

rekening gehouden te worden met een afstemmingsoverleg met het bureau dat deze opdracht uitvoert.

De opdracht voor de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen en de maatregelen zal worden begeleid door een werkgroep 'Doelen en maatregelen', bestaande uit ecologen vanuit de terreinbeherende organisaties onder leiding van de provincie.

Doel offerteaanvraag

De provincie Noord-Holland heeft voor de inhuur van externen raamovereenkomsten afgesloten. Deze offerteaanvraag valt onder de raamovereenkomst Ruimtelijk Vlak en heeft als doel om onder perceel 2 van deze raamovereenkomst een nadere overeenkomst af te sluiten, voor het uitwerken van de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000 en de beschermde natuurmonumenten.

Deze offerteaanvraag beschrijft de gevraagde werkzaamheden en de procedure die voor het offerte traject wordt gevolgd.

De te gunnen opdracht zal aanvangen op 7 januari 2013 en de eerste fase zal gereed moeten zijn op 15 juni 2013.

De mogelijkheid bestaat dat er in een later stadium wordt besloten dat de opdracht wordt verlengd. Indien dit het geval is zal dit altijd door middel van een aanvullende schriftelijke opdracht aan u bekend worden gemaakt. Dit wordt hieronder bij de vraagstelling en bij volgende fasen nader toegelicht.

De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden op kantoor van de opdrachtnemer.

Vraagstelling

De uitvraag omvat de ecologische advisering voor het hele project, met uitzondering van de bovenstaande onderdelen die al zijn uitbesteed aan bureaus.

In deze uitvraag gaat het om een aantal stappen in deze ecologische advisering. Aan het einde van deze fase vindt een evaluatie plaats. Als deze positief is, kan de opdracht worden verlengd voor de duur van het project, als de aanbidding voor het vervolgtraject marktconform is.

De vraagstelling voor deze fase omvat de volgende onderdelen:

1. Het uitwerken van de instandhoudingsdoelstellingen voor N2000 gebied Kennemerland-Zuid, zowel de algemene doelen als de doelen voor de habitattypen en soorten. Dit omvat:
 - een tekst toegespitst op Kennemerland-Zuid over de algemene doelen en per habitatype en soort;

- uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen in ruimte en tijd;
 - eventuele knelpunten voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen benoemen en beschrijven;
 - het afwegen van de verschillende doelen (prioritering), ook in relatie tot de te nemen maatregelen
 - bovenstaande punten ook per deelgebied en per terreinbeheerder uitwerken
2. Het uitwerken van de doelen voor de zes Beschermde Natuurmonumenten binnen het N2000-gebied. Bijlage 7 geeft hiervoor een basis. Dit onderdeel moet apart worden opgenomen in het rapport (zie 'Verwacht resultaat'), zodat indien de beschermde natuurmonumenten vervallen, teksten eenvoudig te verwijderen zijn. Vragen ten aanzien van het uitwerken van de doelen zijn onder andere:
- welke doelen zijn nog actueel?
 - welke doelen vallen niet onder N2000?
 - hoe moeten de doelen voor de beschermde natuurmonumenten worden afgewogen tegen de N2000 doelen (prioritering)?
3. Het benoemen van concrete maatregelen voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in ruimte en tijd, zowel voor N2000 als voor de beschermde natuurmonumenten:
- hierbij rekening houden met de al benoemde herstelmaatregelen vanuit de PAS
 - hierbij tevens de effecten van maatregelen voor één instandhoudingsdoel op de andere instandhoudingsdoelen aangeven
 - hierbij een inschatting maken van de effectiviteit van de maatregelen
 - en tevens de kosten van deze maatregelen in beeld brengen, zowel in totaal als per deelgebied en terreinbeheerder
4. Het adviseren bij de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellingen voor het N2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat. De uitwerking van de doelstellingen wordt gedaan door de beheerder van gebied PWN. Gevraagd om een onafhankelijk en deskundig oordeel hierover. De geschatte tijdsinzet hiervoor is 2 dagdelen.

Voor de uitwerking van de doelen en het formuleren van maatregelen dient u zoveel mogelijk gebruik te maken van de informatie en deskundigheid bij de terreinbeheerders en van de Atlas N2000 voor de duinen (beschikbaar bij de provincie).

Verwacht resultaat

Resultaten van uw opdracht zijn:

- Een heldere rapportage van bovenstaande, waarbij de beschermde natuurmonumenten apart worden behandeld zodanig dat zij er zo nodig uit te verwijderen zijn. Deze rapportage omvat ook kaarten en tabellen (ook hier is het onderscheiden van N2000 en Beschermde Natuurmonumenten noodzakelijk).
- Samenvattende, korte en heldere teksten voor de Hoofdstukken 3 en 4 van het concept Beheerplan (zie Bijlage 8), die akkoord zijn bevonden door de betrokken terreinbeheerders en andere belanghebbende partijen.
- Het bespreken van bovenstaande onderdelen op diverse momenten met de Werkgroep 'Doelen en maatregelen' in het kader van het beheerplanproces en zo nodig in bilaterale overleggen. Ingeschat wordt dat het gaat om drie werkgroepbijeenkomsten en één bilateraal overleg per terreinbeherende instantie (5 terreinbeherende instanties).
- Het presenteren van de resultaten in de projectgroep, de adviescommissie en het bestuurlijk overlegorgaan. Ingeschat wordt dat het gaat om twee presentaties voor de projectgroep, één presentatie voor de adviescommissie en één presentatie voor het bestuurlijk overlegorgaan (4 presentaties totaal).

Volgende fasen

De vervolgfases van het project zijn op dit moment nog niet geheel te overzien. Enkele onderdelen zijn al wel bekend.

Een meerwerkopdracht kan zijn het verder uitwerken van de al beschreven PAS-maatregelen tot concrete maatregelen voor het deel van het N2000 gebied in Noord-Holland. Mogelijk start deze opdracht al voordat bovenstaande fase is afgerond. Dit is afhankelijk van de landelijke afspraken over de PAS.

Daarnaast kan een meerwerkopdracht zijn het opstellen van een monitoringsprogramma als onderdeel van het beheerplan.

Uw offerte

In de volgende hoofdstukken wordt aangegeven aan welke voorwaarden u dient te voldoen en welke gegevens u dient te overleggen. Er wordt aangegeven welke indeling uw offerte dient te hebben en er wordt ingegaan op de voorwaarden van de presentatie van uw offerte. In het laatste hoofdstuk staat beschreven hoe uw offerte zal worden beoordeeld.

1) Plan van aanpak

Uw offerte bevat een plan van aanpak met daarin fasering, beslismomenten, uit te voeren activiteiten en de daarbij behorende

(tijds)planning. In dit plan van aanpak moet een begroting zijn opgenomen van het aantal dagen per medewerker per deelactiviteit, vermenigvuldigd met de voor hen in rekening te brengen dagtarieven. Bijkomende kosten dienen te worden gespecificeerd.

De personen die het plan van aanpak gaan uitvoeren moeten met name worden genoemd. Van deze personen dient een uitgebreid Curriculum Vitae te worden meegezonden. Van deze CV's dient u het functieniveau aan te geven overeenkomstig de raamovereenkomst.

Het plan van aanpak dient tevens te voorzien in een periodiek voortgangsoverleg met de opdrachtgever of diens plaatsvervanger en/of een schriftelijke periodieke rapportage aan de opdrachtgever; U dient aan te geven welke medewerking u van de opdrachtgever en betrokken organisatie verwacht zodat uw plan van aanpak inderdaad gerealiseerd kan worden;

U kunt beargumenteerd in uw voorstel hiervan afwijken.

2) Offerte: opbouw en presentatie

Uw aanbieding is als volgt opgebouwd:

- Aanbiedingsbrief
- Een overzicht van de uit te voeren activiteiten en/of te leveren producten en de hiermee na te streven doelen
- Plan van aanpak
- CV's van de in te zetten medewerkers
- Kosten

Om uw offerte ook kwalitatief te kunnen beoordelen, verwacht de provincie in uw offerte een beschrijving van de uitwerking in ruimte en tijd van de instandhoudingsdoelstelling voor de groenknolorchis, zoals op te nemen in Hoofdstuk 3 van het beheerplan. Naast de beschrijving verwacht de provincie een korte mondelinge toelichting tijdens de presentatie van de offerte. Bij de beoordeling van uw voorstel kijkt de beoordelingscommissie naar juistheid, helderheid en bondigheid van uw beschrijving (zie 'Beoordeling van uw offerte').

De offerte dient te worden gepresenteerd bij de provincie op de in de offerteaanvraag eerder genoemde datum. Daarbij dienen de projectleider voor de opdracht en de ecooloog aanwezig te zijn.

3) Beoordeling van uw offerte

Uw offerte zal worden beoordeeld op de volgende criteria.

Omschrijving	Wegingsfactor
Creativiteit van de voorgestelde (bijv: oplossingen, PvA etc..)	10 %
Kwaliteit van de door u voorgestelde oplossing	20 %
Mate waarin sprake is van projectbeheersing wat betreft de aspecten tijd en geld	10 %
Kwaliteit van de aangeboden medewerkers	40 %
De kosten	20 %
Totaal	100%

Bij bovenstaande zal specifiek gelet worden op de volgende punten:

- Aantoonbare kennis en ervaring van de in te zetten adviseurs met de duinecologie
- GIS-deskundigheid bij het bureau
- Heldere schriftelijke en mondelinge communicatie bij de in te zetten adviseurs

Voor elk van de onderdelen in de tabel kan gegadigde 10, 8, 5, 2 of 0 punten scoren, waarbij de aanmeldingen worden beoordeeld op basis van de kwaliteit van de overlegde gegevens alsook ten opzichte van elkaar.

De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
[art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)
www.grontmij.nl

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, sector Natuur, Recreatie en Landschap
[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Plaats en datum
Houten, 7 december 2012

Referentienummer
GM-0084364

Kenmerk
326430

Betreft
Offerte Ecologische advisering Beheerplan N2000-gebied Kennemerland-Zuid

Geachte [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)

Naar aanleiding van uw offerteverzoek (kenmerk 104465/104465) doen wij u hierbij met
genoegen onze aanbieding voor het uitvoeren van de Ecologische advisering ten be-
hoeve van het Beheerplan N2000-gebied Kennemerland-Zuid.

Aanleiding en vraag

De provincie Noord-Holland is als voortouwnemer van het Natura 2000-gebied Ken-
nemerland-Zuid verantwoordelijk voor het opstellen van een beheerplan Natura 2000 voor
dit gebied. Het betreft het gehele beheerplan inclusief het deel in Zuid-Holland en de
rijksgronden.

Een onderdeel van het beheerplan is de uitwerking van de instandhoudingsdoelstellin-
gen, zowel voor Natura 2000 als voor de Beschermde Natuurmonumenten én het be-
schrijven van maatregelen om de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren. Uw of-
ferteverzoek heeft betrekking op de Ecologische advisering voor het Natura 2000 be-
heerplan Kennemerland-Zuid, waarbij de uitwerking van instandhoudingsdoelstellingen
en het beschrijven van maatregelen de belangrijkste elementen zijn.

Aanpak en werkzaamheden

In het bijgevoegde plan van aanpak beschrijven wij onze visie op het project, de voor-
gestelde werkwijze, de in te zetten deskundigen, de planning, kosten en risicobeheer-
sing. Deze aanpak lichten wij graag toe tijdens de mondelinge presentatie. Voor eventu-
ele aanpassingen op onderdelen zijn wij graag bereid met u nader van gedachten te
wisselen.

Projectteam

De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd door zeer ervaren medewerkers van
Grontmij met de benodigde specialistische kennis van kennis en proces en specialisten
van Bureau [art.5.1-2e](#) & Bakker die al s duinexperts in onderaanneming zullen worden
ingeschakeld. Het projectteam wordt nader toegelicht in het plan van aanpak.

Grontmij Nederland B.V.
Statutair gevestigd te
De Bilt
Handelsregister 30129769

Gereedmelding

Na oplevering van de definitieve rapportage, beschouwen wij de opdracht als zijnde gereed.

Aanbieding

De werkzaamheden bieden wij u aan voor een bedrag van € 49.254,00 (zegge: negen-
enveertig duizend tweehonderd vierenvijftig euro), exclusief btw.

In het plan van aanpak wordt een specificatie van uren en tarieven gegeven.

Betalingsregeling

De betaling is als volgt geregeld (conform u aanvraag):

1. 20% na opdrachtverstrekking;
2. 30% na concept uitwerking doelen
3. 30% na concept uitwerking maatregelen
4. 20% na oplevering definitieve rapportage

Onze facturen dienen uiterlijk binnen dertig dagen na factuurdatum te worden voldaan.

Prijspeil

De tarieven zijn gebaseerd op het prijspeil van 1 januari 2013 geldend tot en met
31 december 2013.

Gestanddoeningstermijn

Wij doen deze offerte gestand tot 60 dagen na dagtekening van deze brief. Bij opdracht-
verlening na deze datum verrekenen wij eventuele prijsstijgingen met u.

Rechtsverhouding en Opdrachtvoorwaarden

Op onze offerte zijn de voorwaarden van toepassing uit de "Raamovereenkomst Be-
leidsadviesdiensten Perceel 2, d.d. 22 december 2011, uw kenmerk 2011-71394", zoals
afgesloten tussen de Provincie Noord-Holland en de combinatie Grontmij Neder-
land B.V., KplusV Organisatieadvies B.V., ERAC B.V. en Companen B.V.

Kwaliteit

Alle werkzaamheden zoals genoemd in deze aanbieding worden binnen het door ons
gehanteerde managementsysteem conform ISO 9001 en ISO 14001 uitgevoerd.

Inlichtingen

Voor nadere inlichtingen kunt u contact opnemen met [art.5.1-2e](#) De [art.5.1-2e](#) telefoo n
[art.5.1-2e](#) @grontmij.nl of met [art.5.1-2e](#) con-
tractmanager, telefoon [art.5.1-2e](#) g rontmij.nl).

Wij zien uw reactie, onder vermelding van ons referentienummer, met belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,
Grontmij Nederland B.V.

art.5.1-2e

Commercieel Directeur

art.5.1-2e

Namens deze:

art.5.1-2e

Hoofd Afdeling Stedelijk Gebied

Bijlagen:

- Plan van aanpak inclusief voorgenomen werkzaamheden, tijdsplanning, kostenraming, CV's, referenties

Ecologische advisering Beheerplan N2000-gebied Kennemerland-Zuid

Plan van aanpak

Definitief

Provincie Noord-Holland

Grontmij Nederland B.V.
Houten, 10 december 2012

Verantwoording

Titel : Ecologische advisering Beheerplan N2000-gebied Kennemerland-Zuid

Subtitel : Plan van aanpak

Projectnummer : 326430

Referentienummer : GM-0084346

Revisie : D1

Datum : 10 december 2012

Auteur(s) : [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)

E-mail adres : [art.5.1-2e](#) [@grontmij.nl](mailto:art.5.1-2e@grontmij.nl)

Gecontroleerd door : [art.5.1-2e](#)

Paraaf gecontroleerd : [art.5.1-2e](#)

Goedgekeurd door : [art.5.1-2e](#)

Paraaf goedgekeurd : [art.5.1-2e](#)

Contact : Grontmij Nederland B.V.
De Molen 48
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
[art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Aanleiding	4
1.1	Kader.....	4
1.2	Doel.....	4
1.3	Resultaat	4
1.4	Waarom Grontmij?	5
2	Aanpak op hoofdlijnen	6
2.1	Visie op de aanpak	6
2.2	Fasering	6
2.3	Voorbeelduitwerking instandhoudingsdoel H1903 groenknolorchis	8
3	Organisatie, planning en kosten	10
3.1	Projectorganisatie	10
3.2	Overleg.....	11
3.3	Planning	12
3.4	Wat verwachten we van de opdrachtgever en de werkgroep?.....	12
3.5	Kostenraming	13
4	Kwaliteit en risicobeheersing	14
4.1	Kwaliteitbeheersing.....	14
4.2	Risicobeheersing	14

Bijlage 1: Referentieprojecten

Bijlage 2: CV's projectteam

1 Aanleiding

1.1 Kader

De provincie Noord-Holland is als voortouwnemer van het duingebieden Kennemerland-Zuid verantwoordelijk voor het opstellen van een beheerplan Natura2000 voor dit gebied. Het betreft het gehele beheerplan inclusief het deel in Zuid-Holland en de rijksgronden.

Een onderdeel van het beheerplan is de uitwerking van de instandhoudingsdoelen, zowel voor Natura2000 als voor de Beschermde Natuurmonumenten én het beschrijven van maatregelen om de instandhoudingsdoelen te realiseren. Uw offerteverzoek (kenmerk 104465/104465) heeft betrekking op de Ecologische advisering voor het Natura2000-beheerplan Kennemerland-Zuid waarbij de uitwerking van instandhoudingsdoelen en het beschrijven van maatregelen de belangrijkste elementen zijn.

Voor het opstellen van het beheerplan zijn reeds relevante trajecten doorlopen die belangrijke informatie bevatten voor de Ecologische advisering. Zo is in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) een lijst met herstelmaatregelen opgesteld voor dit gebied. Daarnaast wordt door Grontmij een inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik voor dit gebied uitgevoerd. Ook hieruit komen mogelijk knelpunten en maatregelen die in dit ecologisch traject moeten worden meegenomen. Een derde relevant document voor het uitwerken van de doelen is het kennisdocument 'beschermde natuurmonumenten in de Noord-Hollandse Natura2000-gebieden'.

Het beheerplan wordt in nauw overleg met de betrokken beheerders en andere belanghebbenden partijen opgesteld. Hiervoor is een projectorganisatie gevormd die is afgestemd met de organisatie van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Daarnaast is er een kleine projectgroep bestaande uit de grote terreinbeheerders. In uw offerteverzoek geeft u aan dat de opdracht voor de uitwerking van de instandhoudingsdoelen en maatregelen zal worden begeleid door een werkgroep 'Doelen en maatregelen'. Deze bestaat uit ecologen van de terreinbeherende organisaties onder leiding van de provincie.

1.2 Doel

Doel van uw vraag is het uitwerken van de instandhoudingsdoelen, zowel voor het Natura2000-gebied als voor de Beschermde Natuurmonumenten binnen het Natura2000-gebied én het beschrijven van maatregelen om de instandhoudingsdoelen te realiseren. In dit plan van aanpak beschrijven wij allereerst onze visie op de aanpak (hoofdstuk 2), gevolgd door een beschrijving van de inhoudelijke uitwerking. Daarna wordt het projectteam voorgesteld en de planning en de kostenraming beschreven (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van de planning en kosten. Referenties en CV's zijn bijgevoegd in bijlage 1 en 2.

1.3 Resultaat

Conform uw offerteverzoek is het beoogde resultaat van de opdracht:

- Een heldere rapportage van de uitwerking van instandhoudingsdoelen en maatregelen voor het Natura2000-gebied en Beschermde natuurmonumenten. De rapportage omvat ook kaarten en tabellen (met onderscheid van N2000 en Beschermde Natuurmonumenten).
- Samenvattende, korte en heldere teksten voor de Hoofdstukken 3 en 4 van het concept Beheerplan (respectievelijk Uitwerking doelen en Maatregelen), die akkoord zijn bevonden door de betrokken terreinbeheerders en andere belanghebbende partijen.

- Het bespreken van bovenstaande onderdelen op diverse momenten met de Werkgroep 'Doelen en maatregelen' en zo nodig in bilaterale overleggen. Uitgegaan wordt van drie werkgroepbijeenkomsten en tweemaal bilateraal overleg per terreinbeherende instantie (vijf terreinbeherende instanties).
- Het presenteren van de resultaten in de projectgroep, de adviescommissie en het bestuurlijk overlegorgaan. Ingeschat wordt dat het gaat om twee presentaties voor de projectgroep, één presentatie voor de adviescommissie en één presentatie voor het bestuurlijk overlegorgaan (vier presentaties totaal).

In uw offerteverzoek vraagt u tevens om een onafhankelijk en deskundig oordeel over de uitwerking van de instandhoudingsdoelen voor het N2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat. De geschatte tijdsinzet hiervoor is twee dagdelen en is in de kostenraming meegenomen.

1.4 Waarom Grontmij?

Grontmij voert momenteel de inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik in het Natura2000-gebied Kennemerland-zuid uit. Daardoor heeft Grontmij specifieke kennis van het gebied en ook al de nodige bekendheid met relevante actoren met wie wij reeds goed contacten hebben. Hierdoor hoeven wij ons niet op het project in te werken, wat een sterke efficiëntie met zich meebrengt en weten wij hoe de beheerders in het project staan, wat van groot belang is voor het draagvlak. Daarnaast is een optimale afstemming gewaarborgd met de inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik.

Grontmij heeft daarnaast ruime ervaring met het uitvoeren van ecologisch onderzoek en beschikt over een groot potentieel aan deskundige ecologen met diverse specialismen op het niveau van soorten en ecosystemen. De in te zetten medewerkers hebben specifieke ervaring met duinecosystemen, kennis van het opstellen van Natura2000-beheerplannen en het opstellen van doelen en maatregelen ten behoeve van Natura2000. Daarnaast is Grontmij goed in het formuleren van haalbare en uitvoerbare maatregelen en de uitvoering van maatregelen in natuurherstelprojecten –onder andere in duingebieden(o.a. met het opstellen van het Regeneratieplan duinvalleien Kennemerland-Zuid). Het realistisch op kosten zetten van maatregelen is daarbij een vanzelfsprekendheid. Daarnaast hebben wij ruime ervaring met procesmanagement. Door de combinatie van de benodigde kennis en ervaring en een doordachte aanpak denken wij deze opdracht voor u op een optimale wijze te kunnen uitvoeren.

Grontmij GIS&ICT heeft ruime ervaring met het werken met geo-informatie met betrekking tot Natuur. Zo is de afdeling bijvoorbeeld werkzaam voor het Steunpunt Natuur van Rijkswaterstaat en verzorgt strategische en operationele ondersteuning bij de totstandkoming van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Onderdeel is het inventariseren, harmoniseren en verifiëren van habitatkartering van 133 Natura2000-gebieden waardoor een homogeen landelijk bestand is opgebouwd. Daarnaast wordt het informatiemanagement van AERIUS, het rekeninstrument achter de Pas, verzorgd door een van onze adviseurs.

2 Aanpak op hoofdlijnen

2.1 Visie op de aanpak

Dit project is meer dan alleen een technische exercitie om doelen en maatregelen voor het Natura2000-gebied Kennemerland-Zuid te benoemen. Het gaat met name ook om het zodanig betrekken van de belangrijke beheerders van de gebieden dat ze zich herkennen en kunnen vinden in de uitwerking van de Natura2000-doelen en de bijbehorende maatregelen. Datzelfde geldt voor de doelen en maatregelen voor de Beschermde Natuurmonumenten. De beheerders zijn immers degenen die de gebieden het beste kennen en in de praktijk zorg moeten dragen voor het duurzaam instandhouden van de doelen door het te voeren beheer en het uitvoeren van maatregelen. Kennis en draagvlak van de beheerders zijn daarom onontbeerlijk.

Voor de beheerders is dit waarschijnlijk de meest essentiële stap in het beheerplan proces. Daarom is het ook zaak hun actief te betrekken bij de uitwerking en onze aanpak is ook daarop gericht. Onze aanpak voorziet in het actief betrekken van de beheerders door het organiseren van werksessies met de werkgroep doelen en maatregelen en bilaterale afstemming over de voortgang en resultaten per beheerder.

De relatief korte doorlooptijd is daarbij een extra uitdaging. De relatief korte doorlooptijd betekent dat optimaal gebruik moet worden gemaakt van de beschikbare informatie. Ook dit betekent dat de werkgroep intensief moet worden betrokken teneinde optimaal gebruik te maken van hun aanwezige kennis en kunde. Onze ervaring bij de inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik toont ook aan dat de beheerders graag actief meewerken en –denken en zo een essentiële bijdrage leveren aan een gedegen beheerplan. Onze betrokkenheid bij de inventarisatie en beoordeling van het bestaand gebruik draagt in belangrijke mate bij aan de efficiëntie die noodzakelijk is bij het verzamelen van kennis, afstemming en het verkrijgen van draagvlak.

De voortgang en resultaten van dit ecologische adviestraject worden ook regelmatig gespiegeld aan de Beheervisie en aan het BIP. In werksessie laten we dit steeds als agendapunt terugkomen: de inhoudelijke toetsing of de beheervisie en het BIP en de uitwerking van doelen en maatregelen in lijn zijn hiermee laten we echter over aan de beheerders en de provincie.

Hoewel de beheerders een belangrijke inhoudelijke bijdrage leveren, zien we het als onze taak om te bewaken dat de uitwerking van doelen en maatregelen consequent zijn en ook in lijn met de data die voor het gebied beschikbaar zijn. Tevens bewaken wij dat voor het gebied als geheel gelijksoortige keuzes worden gemaakt.

2.2 Fasering

De fasering van de werkzaamheden bestaat uit:

1. Uitwerking van de doelen
2. Uitwerking van de maatregelen
3. Advisering uitwerking doelen Noord-Holland Duinreservaat

Deze fasen zijn als volgt opgebouwd:

1. Uitwerking doelen

De uitwerking van de doelen is gericht op Hoofdstuk 3 van het concept-beheerplan. De informatie wordt in bondige, overzichtelijke tabellen en kaarten weergegeven met onderscheid tussen doelen voor Natura2000 en Beschermde Natuurmonumenten en deelgebied per beheerder.

1a. Inventarisatie

De inventarisatie moet antwoord geven op de stand van zaken met betrekking tot de doelen en de status daarvan. In het kader van Natura2000 zijn er zowel algemene doelen op systeemniveau als instandhoudingsdoelen op het niveau van habitats en soorten. Deze doelen worden ontleend aan de 99% versie van het aanwijzingsbesluit. Voor habitats worden ook de typische soorten beschreven zoals deze op de website van het ministerie van Economische zaken (EZ) zijn aangegeven.

Van de habitats en soorten waar Natura2000 doelen voor zijn gesteld wordt met kaarten inzichtelijk gemaakt waar deze voorkomen en wat de huidige kwaliteit van habitats/leefgebieden in Kennemerland-Zuid is. Het voorkomen wordt ontleend aan de beschikbare habitatkaarten (99% versie EZ), de Ecologisch atlas van de duinen in Noord-Holland en bij Landschap Noord-Holland aanwezige informatie. De kwaliteit wordt voor een belangrijk deel ontleend aan beschikbare informatie en kennis van de beheerders en duindeskundigen. Voor habitats en soorten waarvoor een uitbreidingsdoelstelling geldt worden potentiële uitbreidinglocaties in beeld gebracht.

De doelen voor de Beschermde Natuurmonumenten volgen uit de individuele aanwijzingsbesluiten. Een analyse van doelen is reeds eerder uitgevoerd. Wij hanteren deze analyse (met verstand) als uitgangspunt voor de doelen van de Beschermde natuurdoelen die in de aanwijzingsbesluiten zijn benoemd. Bekeken wordt welke overlap er is tussen de Natura2000 doelen en de doelen van de BNM. Dit onderscheid is van belang voor de status van doelen en geeft ook de basis voor prioritering indien de doelen strijdig zouden kunnen zijn.

Van de doelen wordt zo goed het voorkomen en de huidige kwaliteit in Kennemerland-Zuid beschreven en in beeld gebracht. Ook hiervoor wordt de kennis van de terreinbeheerders en duindeskundigen geraadpleegd.

1b. Systeemanalyse, trends en ecologische vereisten

De doelen worden beschreven in de context van de systeemkenmerken en processen (bv successie, bodemvorming, ontkalking, verstuiving etc.). De ecologische vereisten ten aanzien van bodem, hydrologie, lucht en beheer worden in beeld gebracht. Van de doelhabitats en soorten worden de trends in beeld gebracht op landelijk niveau en specifiek voor Kennemerland-Zuid. Hiervoor worden de profielendocumenten van EZ geraadpleegd, aangevuld met expertkennis van beheerders en andere duindeskundigen.

1c. Analyse van knelpunten

Op basis van de huidige kwaliteit, trends en systeemanalyse worden de knelpunten beschreven op systeemniveau in het algemeen en voor Kennemerland-Zuid specifiek. Hiervoor wordt de website van EZ geraadpleegd, nader literatuuronderzoek uitgevoerd en wordt de kennis van terreinbeheerders en andere duindeskundigen nadrukkelijk betrokken. Ten aanzien van de stikstofproblematiek wordt nadere aandacht besteed aan de doorwerking op leefgebieden van soorten. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de kennis die onze adviseurs hebben in samenwerking met EZ in het verleden en lopende contacten en opdrachten in dit kader.

1d. Uitwerken van de doelen in ruimte en tijd

Op basis van de analyse in stap 1a t/m stap 1c worden de doelen in ruimte en tijd uitgewerkt. Dit houdt in dat concreet wordt aangegeven waar welke doelen worden gerealiseerd en op welke termijn, met het oog op het verschil tussen huidige kwaliteit/kwantiteit en het doel en de in te schatten effectiviteit van maatregelen om de knelpunten op te lossen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in haalbaarheid van de doelen in kwaliteit en kwantiteit in de eerste beheerplanperiode en op de langere termijn. Deze uitwerking wordt in overzichtelijke tabellen weergegeven.

2. Uitwerken van maatregelen

De maatregelen worden uitgewerkt op basis van de knelpuntanalyse van fase 1. Belangrijke input voor het uitwerken van de maatregelen is de beheervisie/beheerplan van de beheerders en de herstelstrategieën die in het kader van de PAS zijn opgesteld voor Kennemerland-Zuid. Per doeltipe/doelsoort worden de specifieke beheermaatregelen benoemd op basis van de doeluitwerking. Deze maatregelen kunnen bestaan uit intensivering van beheer of verwijderen van vegetatie of bodem etc. De maatregelen worden in ruimte en tijd locatiespecifiek uitgewerkt. De herstelstrategieën voor de PAS zijn uitgewerkt tot zoekgebiedniveau. In het kader van het beheerplan zal een meer locatiespecifieke uitwerking plaatsvinden in nauwe samenwerking met de terreinbeheerders en andere duindeskundigen.

Van de maatregelen wordt een inschatting gemaakt van de effectiviteit in lijn met de uitwerking van de PAS-maatregelen. De maatregelen en effectiviteit worden per habitat/soort per beheergebied overzichtelijk weergegeven in tabellen en kaarten.

Van deze maatregelen worden de kosten geraamd op het globaliteitsniveau van de PAS maatregelen met onderscheid naar beheerder en eerste beheerplanperiode en de langere termijn.

3. Advisering uitwerking instandhoudingsdoelen Noord-Hollands Duinreservaat

Deze werkzaamheden bestaan uit advisering met betrekking tot de uitwerking van instandhoudingsdoelen voor het Noord-Hollands Duinreservaat die door PWN zal opgesteld.

2.3 Voorbeelduitwerking instandhoudingsdoel H1903 groenknolorchis

Voor de uitwerking van het doel wordt gebruik gemaakt van en informatie van EZ, o.a. de profielendocumenten, de ecologische vereisten en knelpunten. Een belangrijke informatiebron is daarnaast de Atlas Natura2000-Kustgebieden van Noord-Holland (dec. 2011). Daarnaast worden terreinbeheerders en andere deskundigen geraadpleegd. Onderstaand is een voorbeelduitwerking gegeven. Uitgangspunt hierbij is dat de informatie zo helder en bondig mogelijk wordt weergegeven.

Voorbeeld uitwerking instandhoudingsdoel H1903 Groenknolorchis

Instandhoudingsdoel (aanwijzingsbesluit 99% versie): Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit biotoop voor uitbreiding populatie.

Huidig voorkomen en omvang populatie

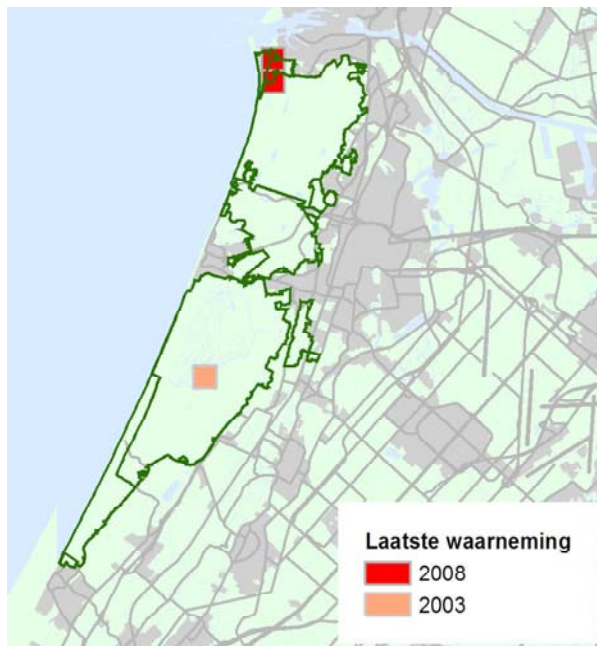
Nederland is de belangrijkste kern van verspreiding van de soort vormt in West-Europa (profielendocument). In Kennemerland-Zuid komt de soort voor in een aantal natte duinvalleien. Het betreft één van de weinige vindplaatsen van de groenknolorchis in de Hollandse duinen. De soort komt nu voor op het Kennemerstrand (zie figuur) en in een aantal duinvalleien (update info beheerders). De populatie betreft thans circa ...exemplaren.

Trend

De Groenknolorchis is in de duinen erg achteruitgegaan. De populatie in Kennemerland-Zuid is nog klein en instabiel. De soort heeft zich recent weten te vestigen op het Kennemerstrand en in deze omgeving liggen dan ook de meeste kansen (Atlas kustgebieden, 2010).

In Kennemerland-Zuid heeft de populatie een forse groei heeft doorgemaakt als gevolg van recente herstelmaatregelen van het biotoop kalkrijke vochtige duinvalleien (H2190B). De oppervlakte aan valleien in het gebied wordt is met name sterk uitgebreid doordat de waterwinning in deelgebieden is gestopt (99% aanwijzingsbesluit).

Figuur. Verspreidingskaart groenknolorchis (concept Atlas kustgebieden NH, 2011)

Ecologische vereisten

De groenknolorchis komt voor in open vegetaties op zonnig tot licht beschaduwde standplaatsen. De belangrijkste ecologische vereisten zijn verder de aanwezigheid van natte voedselarme plaatsen, die onder invloed staan van basenrijk zoet grondwater. Ongewenste successie wordt tegengegaan door jaarlijks te maaien tussen augustus en oktober met afvoer van het maaisel. Aangezien de soort opduikt op plaatsen waar de omstandigheden gunstig zijn is de verwachting dat de dispersie-capaciteit geen beperkende factor vormt voor uitbreiding.

Knelpunten

De belangrijkste knelpunten voor de groenknolorchis zijn verdroging door beïnvloeding grondwaterstand, vegetatie-ontwikkeling als gevolg van natuurlijke successie. Verruiging van de vegetatie door stikstofdepositie kan lokaal een probleem vormen voor uitbreidingsmogelijkheden. In Kennemerland-Zuid zijn met name de laatste twee van belang, aangezien herstel van de grondwaterstand reeds in belangrijke mate is gerealiseerd. Om de soort permanent in het gebied te behouden dienen er steeds verschillende successiestadia aanwezig te zijn waar de soort kan kiemen en zich kan uitbreiden (Atlas Kustgebieden NH). Het herstel van de populatie Groenknolorchissen in de duinen loopt parallel aan herstel en verbetering van het habitatype Vochtige duinvalleien.

Samenvattende tabel

Instandhoudingsdoel	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit biotoop voor uitbreiding populatie
Populatie	Aantal/aantal locaties (pm)
Voorkomen	Zie kaart
Bodem	Kalkhoudend zand
Hydrologie	Basenrijk grondwater
Stikstof	< 1400 mol/ha/jr
Beheer	Jaarlijks maaien augustus/oktober
Knelpunten	Verdroging, natuurlijke successie, stikstofdepositie
Maatregelen	Noodzakelijk ivm uitbreidingsdoelstelling + behoud kwaliteit

3 Organisatie, planning en kosten

3.1 Projectorganisatie

Voor het uitvoeren van de opdracht bieden wij u een projectteam aan dat is samengesteld uit een gedegen combinatie van de benodigde kennis en competenties: ervaring met het opstellen van een Natura2000-beheerplan, het uitwerken van doelen/streefbeelden, het opstellen van maatregelenprogramma's, procesmanagement, kennis van duinecosystemen, redactionele vaardigheden en GIS. Ons projectteam bestaat uit de volgende adviseurs:

Naam	Rol
• art.5.1-2e	Projectleider/projectmanager
• art.5.1-2e	Senior-adviseur ecologie, specialist Natura2000
• art.5.1-2e	Adviseur ecologie
• art.5.1-2e & art.5.1-2e	Specialisten duinecosystemen
• art.5.1-2e	GIS specialist

Voor de uitvoering van het de ecologische advisering is gekozen voor een projectteam dat grotendeels overeenkomt met het projectteam dat momenteel de beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik voor Kennemerland-Zuid voor zijn rekening neemt. Dit teneinde optimaal gebruik te maken van de gebiedskennis die Grontmij in dit Natura2000-gebied heeft vergaard. Bovendien kunnen we zo ook optimaal gebruik maken van de goede, lopende contacten in dit gebied. Aan het projectteam is een GIS-specialist toegevoegd die bekend is met PAS en Natura2000 habitatkaarten.

art.5.1-2e treedt in dit projectteam op als projectleider/projectmanager. Inhoudelijk trekker van het project is art.5.1-2e. Hij stelt tevens de aan te leveren hoofdstukken 3 en 4 voor het beheerplan samen. Voor de inhoudelijke uitwerking wordt hij ondersteund door art.5.1-2e en Bureau Bakker en art.5.1-2e wordt ingeschakeld voor de specifieke deskundigheid op het gebied van duinecologie. art.5.1-2e neemt de aansturing van GIS werkzaamheden voor zijn rekening. Als vervanger voor art.5.1-2e zal art.5.1-2e optreden. art.5.1-2e is een projectleider/procesmanager in de groene ruimte. Als vervanger voor art.5.1-2e kan art.5.1-2e de sgewenst optreden. Het CV van art.5.1-2e is niet opgenomen maar kan desgewenst ter beschikking worden gesteld.

art.5.1-2e is een adviseur met bijna 20 jaar ervaring in projecten met een water en natuur component. Zij is als projectleider en inhoudelijk deskundige betrokken geweest bij een groot aantal projecten waarin verdrogingsbestrijding, natuurontwikkeling en natuurherstel een belangrijke rol spelen. De implementatie van EU richtlijnen (Natura2000, KRW, zwemwaterriichtlijn) vormt een belangrijk onderdeel van haar werkzaamheden. Ze is als projectleider en procesbegeleiders betrokken geweest het opstellen van het beheerplan voor de Natura2000-gebieden Kolland en Overlangbroek. Dit project is tot volle tevredenheid van de opdrachtgever afgerond binnen de vooraf vastgestelde planning en budget. Daarnaast is ze momenteel projectleider van de inventarisatie en de beoordeling van het bestaand gebruik van een viertal Natura2000 gebieden waaronder Kennemerland-Zuid. Door werk in het verleden voor het Duinwater bedrijf Zuid-Holland heeft zij goed zicht op het functioneren van waterwinning en ecohydrologie in duingebieden.

[art.5.1-2e](#) is een adviseur met 24 jaar ervaring op het gebied van advisering op het gebied van ecologie, in het bijzonder ecologische effectbeoordelingen. Hij is afgestudeerd op de duinecologie van de Amsterdamse Waterleidingduinen en heeft hiermee een gedegen kennis van duinecosystemen. [art.5.1-4s](#) is specialist op het gebied van Natura2000 en heeft in dit kader een belangrijke rol gespeeld in belangrijke projecten, waaronder het Validatie-onderzoek voor de Westerschelde (beoordeling alternatief Hedwigepolder voor kabinet Balkenende), passende beoordelingen voor windturbineparken en zandwinning op de Noordzee, dijkverbeteringen langs de Ooster- en Westerschelde en effectenstudies van stikstof op beschermde natuurgebieden in de provincie Utrecht. In het kader van de beheerplannen Natura2000 is hij betrokken geweest bij het opstellen van het beheerplan van Kolland- en Overlangbroek. Daarnaast is hij als inhoudelijk trekker momenteel betrokken van de inventarisatie en de beoordeling van het bestaand gebruik van een viertal Noord-Hollandse Natura2000-gebieden waaronder Kennemerland-Zuid. [art.5.1-4s](#) heeft vanuit zijn ruime ervaring een goed overzicht over de kansen en knelpunten in projecten en kan op basis hiervan de hoofd- en bijzaken goed van elkaar onderscheiden. Hiermee kan hij mede vanuit zijn pragmatische benadering sterk doelgericht werken. [art.5.1-2s](#) staat bekend om zijn heldere en overtuigende stijl van rapporteren.

[art.5.1-2e](#) heeft 10 jaar ervaring als onderzoeker bij de provincie Noord-Holland en Landschap Noord-Holland en aansluitend als adviseur ecologie. Hij heeft zich ontwikkeld tot een breed georiënteerde en enthousiaste adviseur ecologie met een specialisatie in effectstudies voor Natura2000-gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet. [art.5.1-2s](#) is goed thuis in de provincie Noord-Holland en in de duinen van Noord-Holland. [art.5.1-3e](#) werkt momenteel mee aan de beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik in 4 Noord-Hollandse Natura2000-gebieden.

[art.5.1-2e](#) is een ervaren adviseur GIS & ICT. Door meerdere detacheringen bij het ministerie van EL&I op het gebied van PAS en habitatkartingen ten behoeve van Natura2000 heeft hij niet alleen een zeer goede kennis van GIS processen en toepassingen maar ook specifieke kennis van de Natura2000 materie die in dit project relevant is.

Voor de inbreng van expertkennis op het gebied van duinecosystemen betrekken wij [art.5.1-2e](#) & [art.5.1-2e](#) in het project. Zij zijn specialisten van duinecosystemen van een landelijke statuur en kennen de betreffende gebieden als geen ander. Hun rol in het project zal bestaan uit inbreng van de benodigde kennis van habitats, soorten en de ecologische systeemrelaties.

In bijlage 1 treft u de CV's van dit projectteam.

In bijlage 2 treft u een overzicht van relevante referentieprojecten.

3.2 Overleg

Zoals reeds is beschreven, is het actief betrekken van de werkgroep van vitaal belang om te komen tot een accurate en gedragen beschrijving en beoordeling van het bestaand gebruik. Dit wordt vorm gegeven in een aantal contactmomenten. Deze zijn in de onderstaande tabel nader uitgewerkt.

Het project wordt begeleid door de Werkgroep 'Doelen en maatregelen', die bestaat uit vertegenwoordigers van de provincie en terreinbeheerders. Met deze werkgroep wordt 3 maal overleg gevoerd.

Daarnaast zal bilateraal overleg worden gevoerd met de verschillende beheerders voor het verkrijgen van de noodzakelijke informatie met betrekking tot gebiedspecifieke kennis over de kwaliteit en kansen voor ontwikkeling. Dit bilateraal overleg zal plaatsvinden in de fase van uitwerking van de doelen en uitwerking van de maatregelen (2x overleg met 5 beheerders).

Om de doorlooptijd van het project te waarborgen is het van belang de overlegmomenten direct bij de start van het project te plannen.

Periodiek (om de twee weken) wordt de voortgang bij de uitwerking van doelen en maatregelen teruggekoppeld naar de projectleider van de provincie. Dit vindt plaats door middel van een korte notitie waarin de voortgang wordt afgezet tegen de planning en het budget. Knelpunten worden hierbij eveneens gerapporteerd. Buiten deze periodieke terugkoppeling vindt er ook regelmatig afstemming over lopende zaken per telefoon en mail plaats.

De resultaten zullen worden gepresenteerd aan de projectgroep (2x), de adviescommissie (1x) en het bestuurlijk overlegorgaan (1x).

3.3 Planning

Onderstaand geven wij u de voorziene planning weer. Tijdens het startoverleg zullen wij de planning afstemmen en definitief maken.

Werkzaamheden	Week
<i>Startoverleg opdrachtgever</i>	2
• Inventarisatie doelen	2-4
• Systeemanalyse, trends en doelen	2-4
• Analyse knelpunten	2-4
<i>Bilateraal overleg beheerders 1</i>	5-7
• Uitwerking doelen in ruimte en tijd	8-10
<i>Werksessie 1</i>	11
• Aanpassing uitwerking doelen	12-13
• Inventarisatie maatregelen	14-15
<i>Bilateraal overleg beheerders 2</i>	15-16
• Uitwerken maatregelen in ruimte, tijd en kosten	17-18
<i>Werksessie 2</i>	19
• Opstellen conceptteksten h3 en 4 van beheerplan	20-21
<i>Werksessie 3</i>	22
• Oplevering aangepast concept	24
Presentaties projectgroep/adviescommissie/bestuurlijk overlegorgaan	Nader te bepalen

3.4 Wat verwachten we van de opdrachtgever en de werkgroep?

We verwachten van de werkgroep dat zij een actieve en constructieve bijdrage leveren bij de uitwerking van instandhoudingsdoelen en maatregelen. Deze bijdrage kan worden geleverd in werksessies en bij bilaterale afstemming. Ook vragen wij de werkgroep om gebiedsinformatie ter beschikking te stellen. Daarnaast vragen we de projectgroep om een kritische beschouwing van onze producten (tussen-, concept- en eindconcepten).

Relatief veel inzet zal gevraagd worden in de periode tussen begin januari en juni. We verwachten van de opdrachtgever dat hij de actieve participatie van de betrokken partijen stimuleert en partijen ook aanspreekt wanneer een actieve bijdrage achterblijft. De opdrachtgever is uiteindelijk verantwoordelijk voor de accordering van het definitieve eindconcept. We verwachten dat de opdrachtgever bij tegengestelde argumentaties binnen de projectgroep knopen doorhakt.

Wij gaan ervan uit dat de benodigde gegevens door of via de opdrachtgever worden aangeleverd. Werksessies worden bij voorkeur voorgezeten door de opdrachtgever teneinde uit te stralen dat de provincie trekker van het proces is. De inhoudelijke voorbereiding en uitwerking wordt door Grontmij verzorgd. Wij zien het voltooien van de uitwerking van instandhoudingsdoelen en maatregelen binnen de randvoorwaarden van planning en budget als een gezamenlijke inspanning van de provincie Noord-Holland en Grontmij.

U mag van Grontmij een pro-actieve houding verwachten en een uiterste inspanning om tot een correcte uitwerking van instandhoudingsdoelen en maatregelen te komen binnen de randvoorwaarden van planning en budget. Het actief informatie vergaren en betrekken van de projectgroep zien wij eveneens als onze taak.

3.5 Kostenraming

Onderstaand geven wij u het door u gevraagde overzicht van aantal uren per medewerker per deelactiviteit, vermenigvuldigd met het uurtarief.

	Projectleider	Senior adviseur	Duin specialist	Medior adviseur	Junior adviseur	GIS medewerker	Kosten (excl.btw)
uurtarief (euro's)	115	139	100	91	72	80	
Uitwerking doelen	8	24	24	68	24	0	14.572,--
Uitwerking maatregelen	8	24	22	68	21	0	14.156,--
Advies uitwerking doelen NHD	0	8	0	0	0	0	1.112,--
GIS werkzaamheden	0	0	0	0	0	32	2.560,--
Bilateraal overleg beheerders	0	8	4	40	0	0	5.152,--
Werksessies	12	12	0	18	0	0	4.686,--
Presentaties	0	16	0	0	0	0	2.224,--
Projectleiding en coördinatie	32	8	0	0	0	0	4.792,--
Kosten totaal							49.254,--

4 Kwaliteit en risicobeheersing

4.1 Kwaliteitbeheersing

Alle werkzaamheden zoals genoemd in dit plan van aanpak worden binnen het door ons gehanteerde kwaliteitsmanagementsysteem conform ISO 9001 en ISO 14001 uitgevoerd.

Onze kwaliteit wordt in eerste geborgd door de inzet van ervaren medewerkers op de benodigde kennisgebieden. Wij garanderen u dat deze medewerkers ook daadwerkelijk zullen worden ingezet. De (concept)producten van de betrokken adviesmedewerkers zullen altijd worden gecontroleerd door de meest ervaren medewerkers. De kwaliteit wordt tenslotte gewaarborgd door het proces en de planning af te stemmen op haalbaarheid.

4.2 Risicobeheersing

Risicomanagement heeft tot doel de onzekerheden die verbonden zijn aan een project te beheersen door deze onzekerheden te identificeren en op een acceptabel niveau te brengen en/of te houden. In onderstaande tabel hebben wij een overzicht gemaakt van risico's, waar zij op van invloed zijn (tijd, geld, kwaliteit, omgeving) en mogelijke beheersmaatregelen.

Risico's voor dit project

1. Wat kan gebeuren 2. Oorzaak daarvan 3. Gevolg	grootte van:		Beheersing van het risico
	kans	gevolg	
Risico's			
1. Gegevens worden niet op tijd geleverd 2. Voorbereiding start te laat 3. Planning wordt niet gehaald	••	•••	Opdrachtgever start al voor de gunning met het verzamelen van de gegevens
1. Overlegdata zijn niet haalbaar 2. Overlegdata zijn volgepland 3. Planning wordt niet gehaald	••	•••	Bij gunning data direct vastleggen
1. Geen draagvlak van betrokken 2. Passieve betrokkenheid 3. Vertraging + weerstand	••	•••	Organiseren van interactieve werksessies op het juist moment
4. Werkzaamheden kosten meer tijd dan geraamd 5. Meer werk dan verwacht diverse oorzaken 6. Planning loopt uit	••	•••	Beschikbare capaciteit medewerkers wordt geborgd door het werk over meerdere medewerkers te spreiden met behoud van coördinatie
1. Onvoldoende toezicht op kwaliteit 2. Tijdgebrek/controles 3. Kwaliteit wordt niet gehaald	•	••	Kwaliteitsmanagement zie 4.1
1. Uitval projectleider of andere sleutelpersonen 2. Ziekte, ongeval, 3. Planning loopt uit	••	•••	Vervanging met vergelijkbare kennis en ervaring is beschikbaar

Bijlage 1

Referentieprojecten

Concept Natura2000-beheerplan Kolland en Overlangbroek i.o.v. Provincie Utrecht

In opdracht voor de provincie Utrecht is in de periode 2008-2009 het concept-beheerplan voor de Natura2000-gebieden Kolland en Overlangbroek opgeleverd. Onderdeel van dit concept-beheerplan was de beschrijving en beoordeling van het huidige gebruik. Deze beschrijving en beoordeling is in nauw overleg met de projectgroep waarin de relevante gebiedspartijen aanwezig waren, opgesteld. Het concept-beheerplan geeft een concreet beeld van de knelpunten voor het gebied (in gebruik en abiotiek) en van de benodigde instandhoudingsmaatregelen voor de eerste planperiode.

Het concept-beheerplan is conform de planning in juli 2009 opgeleverd. De opdrachtgever en projectgroep hebben daarbij hun tevredenheid uitgesproken over inhoud en proces. Door het ministerie (toenmalige LNV) is het concept beheerplan in een evaluatie zeer goed beoordeeld.

Monitoring en evaluatie programma (MEP) duinen Maasvlakte II i.o.v. RWS

In het kader van het MER voor Maasvlakte II, wordt een monitoringsprogramma uitgevoerd naar de effecten van stikstofdepositie van de aanleg en in gebruikname van Maasvlakte II op de duinen in de omgeving alsmede de ontwikkelingen van het compensatieproject. Het onderzoek richt zich zowel op het monitoren van de veranderingen in de vegetatie (structuurkartering + pq's) als de standplaatsfactoren (zanddynamiek, hydrologie), beheer en de N-depositie. Hiervoor zijn diverse meetopstellingen in het veld aangebracht, die frequent worden opgenomen. Het onderzoek wordt geleid door Grontmij en wordt in samenwerking met Alterra en ECN uitgevoerd.

Inventarisatie en beoordeling bestaand gebruik in en om vier Natura2000-gebieden voor de provincie Noord-Holland i.o.v. Provincie Utrecht

Grontmij voert momenteel voor een viertal gebieden, waaronder Kennemerland-Zuid een inventarisatie en beoordeling uit van het bestaand gebruik. Gekozen is voor een werkvorm waarin de belangrijke actoren en gebruikers van het gebied actief worden betrokken. De uitwerking is tot op het niveau van een voortoets.

Regeneratie Duinvalleien Kennemerland-Zuid i.o.v. PWN

Grontmij heeft voor PWN het Regeneratieplan Duinvalleien Kennemerland-Zuid opgesteld. Dit bestond uit concrete inrichtingmaatregelen per projectgebied met kaarten en kostenramingen.

Vegetatiemonitoring i.o.v. PWN

De afgelopen drie jaar werkt [art.5.1-2e](#) mee aan de vegetatiemonitoring van de Kennemerduinen en het Noordhollands Duinreservaat in opdracht van de PWN. Hierbij worden jaarlijks verspreid door het terrein op 125 locaties vegetatie-opnamen gemaakt. Op elke locatie worden twee opnamen gemaakt (1 Braun-Blanquet en 1 Tansley). De opnamen liggen elk jaar op een andere locatie. Een belangrijk deel (circa 35%) ligt in de Kennemerduinen. Door zijn deelname heeft [art.5.1-2e](#) een goede kennis verkregen van flora en vegetatie in het hele gebied dat in beheer is bij de PWN.

Structuur en habitatkartering duinen Zuid-Kennemerland i.o.v. Natuurmonumenten

Het bureau voert de vegetatiemonitoring uit van het Life-project Dutch Dune Revival. In het kader van dit project zijn sleuven in de zeereep gegraven, valleien en droge duinen geplagd en op grote schaal exoten bestreden.

Het onderzochte gebied omvat Duin & Kruidberg en een groot deel van het gebied dat in beheer is bij PWN. In totaal zo'n 1700 ha. In 2011 voerde het bureau de nulmeting uit. Daarbij werd een habitat- en structuurkartering 1 : 10000 uitgevoerd. Verder zijn fotoseries gemaakt van de locaties waar maatregelen uitgevoerd worden. [art.5.1-2e](#) hebben opdracht om in 2013 en 2015 de vervolgmonitoring uit te voeren.

Onderzoek flora, vegetatie en fauna Pettemerduinen en Zwanenwater PALLAS

In verband met het voornemen van de bouw van de nieuwe onderzoeksreactor PALLAS in de Pettemerduinen heeft het bureau in opdracht van NRG dit jaar een habitatkartering, kartering van beschermde planten en een faunakartering uitgevoerd in de Pettemerduinen, het zuidelijk deel van het Zwanenwater en op de Onderzoek Locatie Petten. Dit ter voorbereiding van een nog op te stellen MER en als basis voor het aanvragen van ontheffingen. In het gebied komen een groot aantal beschermde soorten voor, waaronder de habitatrichtlijnsoort Groenknolorchis. Deze soort werd hier bij een eerdere kartering in 2008 door het bureau ontdekt, na een afwezigheid van 115 jaar.

Onderzoek Waddendijk Texel en acht Natura2000-gebieden

In verband met de voorgenomen dijkversterking van de Waddendijk op Texel voerde het bureau in 2009 en 2012, in opdracht van Witteveen+Bos, een kartering van beschermde flora en habitattypen uit op de waddendijk en in acht aangrenzende Natura2000-gebieden, waaronder De Bol, Dijkmanshuizen, Ottersaat, en Utopia. In 2012 werd gericht onderzoek gedaan naar het voorkomen van orchideeënsoorten, waaronder Groenknolorchis, in het natuurgebied Ceres.

Natuurontwikkelingsplannen voor de Kennemerduinen

Het bureau stelde in de afgelopen 20 jaar verschillende natuurontwikkelingsplannen op voor delen van de Kennemerduinen, waaronder:

- Plagplan Houtglop i.o.v. Nationaal Park Zuid-Kennerland
- Plagplan Zuidervlak i.o.v. Natuuremonumenten
- Inrichtingsplan Cremermeer i.o.v. Natuuremonumenten
- Advisering natuurontwikkeling Kennemerstrand.

In deze gebieden komen nu grote aantallen Rode lijstsoorten en beschermde soorten voor, waaronder Moeraswespenorchis, Parnassia, Bitterling, Slanke duingentiaan en Groenknolorchis.

Beheersadvies Kennemer Golf en Country Club

Het bureau heeft in de afgelopen vijf jaar regelmatig geadviseerd over het te voeren natuurbeheer op het duinterrein van de KG&CC. Dat betrof onder andere bestrijding van de Amerikaanse vogelkers. Het herstellen van de morfologie en de aanleg van een vochtige duinvallei.

Hydrologische inventarisatie van de gehele Kennemerduinen

Het is weliswaar al enige tijd geleden, maar rond 1980 is de hydrologie van de Kennemerduinen, in het kader van het zgn. TNO Duinvalleien-onderzoek, door [art.5.1-2e](#) tge breid beschreven. Mede op grond van die beschrijving heeft het sterke herstel van de natuurlijke grondwaterhuishouding kunnen plaats vinden met uitgebreid herstel van het vochtige duinvalleimilieu als gevolg.

Aan

Adviescie "plus" N2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan

2 bijlage(n)

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)^dnoord-holland.nl

Betreft: Communicatie beheerplan N2000

Memo

23 januari 2013

1|1

Bijlage 2 bij Agenda 30 januari

Bureau Tappan heeft opdracht gekregen van de provincie NH om alle communicatie rond de beheerplannen N2000 in 2013 te verzorgen. Daaronder valt ook de communicatie voor het beheerplan Kennemerland-Zuid.

Bijgaand de offerteaanvraag en de offerte van Tappan. In de offerteaanvraag is met geel aangegeven welke onderdelen relevant zijn voor Kennemerland-Zuid.

Tappan zal voor de communicatie rond het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid als eerste een communicatieplan opstellen op basis van een interactieve sessie met de adviescie plus.

Ter advisering:

- Kan men zich vinden in de wijze waarop het communicatieplan N2000 Kennemerland-Zuid wordt opgezet?
- Met welke zaken moet rekening gehouden worden bij de afstemming met de communicatie rond het BIP?

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Tappan Communicatie

art.5.1-2e

Postbus 93039

2509 AA Den Haag

commissaris van de Koningin

Uw contactpersoon

art.5.1-2e

BEL/NRL

Doorkiesnummer art.5.1-2e

art.5.1-2e@noord-holland.nl

1 | 11

**Betreft: Verlenging Communicatieondersteuning beheerplannen
Natura 2000**

Opdrachtnummer:

Geachte art.5.1-2e

Verzenddatum

Kenmerk

118345/118363

Uw kenmerk

Hierbij verzoek ik u een offerte uit te brengen voor communicatieondersteuning voor beheerplannen Natura 2000. Een nadere omschrijving van de vereisten waaraan u moet voldoen, is opgenomen in de offerteaanvraag, die als bijlage 1 bij deze brief is gevoegd.

Deze offerteaanvraag valt onder de raamovereenkomst Communicatieadviesdiensten Perceel 1 "fysieke omgeving", zoals gesloten tussen uw bedrijf en de provincie Noord-Holland.

Uw digitale offerte dient voor de hieronder genoemde onderdelen uiterlijk op **10 december 2012** door mij ontvangen te zijn.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Beknopte communicatieplannen en aanvullende sessie in Noord-Hollands Duinreservaat (optioneel)
- Nieuwsbrieven
- Overleg/incidentele ondersteuning per gebied
- Chipcard algemeen
- Overleg algemeen.

Voor de overige onderdelen uit de offerteaanvraag dient u uiterlijk op 31 januari 2013 uw offerte te hebben ingediend.

De offerte dient te worden verzonden aan: art.5.1-2e @noord-holland.nl .

Tevens verzoek ik u uw offerte te sturen aan projectinkoop@noord-holland.nl t.a.v. art.5.1-2e en art.5.1-2e

(art.5.1-2e noord-holland.nl).

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Ceylonpoort 5-25

Haarlem [2037 AA]

www.noord-holland.nl

Naast het verzenden van een digitale offerte staat het u vrij om een papieren offerte te versturen naar:

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid Haarlem, sector Natuur, Recreatie en Landschap

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Postbus 3007

2001 DA HAARLEM

Voor vragen kunt u contact opnemen met uw contactpersoon (zie briefhoofd).

Voorwaarden offerte:

1. De offerte dient een gestanddoeningstermijn te hebben van 60 dagen. Tijdens deze periode heeft uw offerte het karakter van een onherroepelijk aanbod.
2. De provincie Noord-Holland neemt vrijblijvende aanbiedingen niet in behandeling.
3. Aan het uitbrengen van een offerte zijn voor de provincie Noord-Holland geen kosten verbonden ongeacht of de offerte tot het sluiten van een overeenkomst zal leiden.
4. Op deze offerteaanvraag zijn de voorwaarden van de raamovereenkomst, zoals gesloten tussen uw bedrijf en de provincie Noord-Holland, van toepassing, met uitsluiting van uw algemene voorwaarden.
5. Mogelijke tekortkomingen en/of tegenstrijdigheden in de op deze offerteaanvraag betrekking hebbende documenten dienen direct bij de contactpersoon van de provincie Noord-Holland te worden gemeld. Bij verzuim hiervan kan de inschrijver geen beroep daarop doen bij of na de eventuele opdrachtverlening.
6. Mondelinge mededelingen, toezeggingen of nadere afspraken hebben geen rechtskracht tenzij deze door beide partijen schriftelijk zijn bevestigd.
7. Aanbiedingen dienen te zijn gesteld in het Nederlands. Correspondentie zal eveneens in het Nederlands geschieden.
8. Ongeacht de overeenstemming die tijdens besprekingen en/of onderhandelingen is bereikt, komt een overeenkomst slechts tot stand nadat de leverancier c.q. opdrachtnemer een schriftelijke bevestiging van de provincie Noord-Holland heeft ontvangen in de vorm van een opdrachtbrief of een door provincie Noord-Holland ondertekend contract.

Uw offerte zal door de provincie Noord-Holland strikt vertrouwelijk worden behandeld. Het is de planning om u uiterlijk 18 december 2012 uitsluitel te geven of ik gebruik zal maken van uw aanbieding.

Hoogachtend,

De commissaris van de Koningin
in de provincie Noord-Holland,
namens deze,

[art.5.1-2e](#)

Bijlage 1 : offerteaanvraag

BIJLAGE 1**OFFERTEAANVRAAG****Aanleiding offerteaanvraag**

In 2012 heeft bureau Tappan voor de provincie diverse communicatiewerkzaamheden verricht in het kader van beheerplannen Natura 2000. In de opdracht voor 2012 was opgenomen, dat deze opdracht verlengd kon worden voor de duur van het project. Met uitzondering van het beheerplan voor Polder Zeevang zijn de beheerplannen nog niet afgerond of net gestart. Hiervoor is ook het komende jaar en mogelijk ook daarna nog communicatieondersteuning nodig.

Het gaat om de volgende activiteiten:

- Afronding van de communicatie voor vier beheerplannen in Laag-Holland
- Vervolg van de communicatie voor de beheerplannen Oostelijke Vechtplassen en Naardermeer
- Start van de communicatie voor de beheerplannen voor duingebieden (duinen kop Noord-Holland, Noord-Hollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid).

Medio 2012 heeft een evaluatiegesprek plaatsgevonden met Tappan. Hier is uit naar voren gekomen dat de provincie tevreden is over de communicatiewerkzaamheden en de samenwerking met Tappan wil voortzetten. Wel wil zij een accentverschuiving in de communicatieinzet. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Een andere wijze van het opstellen van communicatieplannen: meer interactief met de projectgroep in plaats van een bureauopdracht
- Een verschuiving van de inzet van een medior adviseur naar een senior adviseur ondersteund door uitvoerende medewerkers.

Doel offerteaanvraag

De provincie Noord-Holland heeft voor de inhuur van externen raamovereenkomsten afgesloten. Deze offerteaanvraag valt onder de raamovereenkomst communicatieadviesdiensten en heeft als doel om onder perceel "fysieke omgeving" van deze raamovereenkomst een nadere overeenkomst af te sluiten, voor het uitvoeren van communicatiewerkzaamheden voor verschillende beheerplannen Natura 2000.

Deze offerteaanvraag beschrijft de gevraagde werkzaamheden en de procedure die voor het offertetraject wordt gevolgd.

De te gunnen opdracht zal aanvangen op 1 januari 2013 en zal gereed moeten zijn op 31 december 2013.

De mogelijkheid bestaat dat er in een later stadium wordt besloten dat de opdracht wordt verlengd. Indien dit het geval is zal dit altijd door middel van een aanvullende schriftelijke opdracht aan u bekend worden gemaakt.

De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden op kantoor van de opdrachtnemer.

Vraagstelling

Voor de algemene uitgangspunten voor de communicatie bij de beheerplannen Natura 2000 verwijs ik u naar de offerteuitvraag van 2011 (ons kenmerk 2011/68388).

Gevraagd wordt communicatieadvies, -ondersteuning en -uitvoering voor het jaar 2013 op basis van een resultaatverplichting. Aan het eind van deze fase vindt een evaluatie plaats. Als deze positief is, kan de opdracht worden verlengd voor de duur van het project, als de aanbieding voor het vervolgtraject marktconform is.

Onderstaand wordt per beheerplan aangegeven welke communicatieondersteuning verwacht wordt, waarna een verdere omschrijving volgt. Vooralsnog gaat het om de volgende werkzaamheden:

Beheerplannen Laag Holland

In 2013 zullen naar verwachting de vier beheerplannen Laag Holland worden afgerond. Voorafgaand aan het inspraaktraject voor deze beheerplannen zullen avonden worden georganiseerd en moet communicatiemateriaal worden opgesteld. De volgende activiteiten zijn voorzien voor het communicatiebureau (conform communicatieaanpak uit het in 2012 opgestelde plan):

1. Overleg over en redactie van vier nieuwsbrieven verspreid over het jaar
2. Communicatieadvies voor 6 informatieavonden, waarvan één per beheerplan en twee avonden over de landelijke stikstofaanpak (PAS) . Begeleiden van de avonden en evaluatie hiervan
3. Feedback op 2 Powerpointpresentaties voor deze bijeenkomsten
4. Het redigeren van vier factsheets, twee uitnodigingen, opstellen van twee advertentieteksten en een persbericht
5. 8 uur voor overleg/advies en incidentele extra ondersteuning à € 1.000.

Beheerplannen Oostelijke Vechtplassen/Naardermeer

Deze beheerplannen zullen naar verwachting eind 2013 worden afgerond en ook hier zullen informatieavonden worden gehouden

voorafgaand aan de consultatie. De volgende activiteiten zijn voorzien voor het communicatiebureau:

6. Overleg over en redactie van vijf nieuwsbrieven verspreid over het jaar
7. Communicatieadvies voor drie informatieavonden, één voor de landbouwsector, één voor de recreatiesector en één voor overige belanghebbenden. Begeleiden van de avonden en evaluatie hiervan
8. Feedback op powerpoint presentatie voor de bijeenkomst voor de landbouwsector
9. Communicatieadvies voor rondetafelgesprek recreatiesector (voorbereiding en begeleiding tijdens bijeenkomst)
10. Het opstellen en redigeren van diverse teksten: opstellen van nieuwsbericht over de uitkomsten rondetafelgesprek recreatiesector, consultatieverslag, 1 advertentie en 1 persbericht, het redigeren van 4 factsheets en 3 uitnodigingen. Daarnaast het aanpassen van het inschrijfformulier
11. 8 uur voor overleg/advies en incidentele extra ondersteuning à € 1.000.

Als in 2013 ook de inspraak voor de beheerplannen plaatsvindt, zijn aanvullende communicatieactiviteiten nodig.

Beheerplannen kop van Noord-Holland (duinen Den Helder-Callantsoog, Zwanenwater en Pettemerduinen

De voorbereiding voor de realisatie van deze twee beheerplannen is medio 2012 gestart. In het voorjaar van 2013 zijn de eerste publieksbijeenkomsten voorzien.

De volgende activiteiten zijn voorzien voor het communicatiebureau:

12. Opstellen van een beknopt communicatieplan op basis van een interactieve sessie met de projectgroep, na vooroverleg met de provincie
13. Communicatieadvies voor vier publieksavonden, reactie op concept presentatie, begeleiden avonden en evaluatiegesprek
14. Overleg over en redactie van vier nieuwsbrieven
15. Opstellen en redigeren van teksten: opstellen van twee advertenties, twee persberichten, en het redigeren van 3 factsheets, QenA, tekst website
16. 8 uur voor overleg/advies en incidentele extra ondersteuning à € 1.000.

Als in 2013 ook de inspraak voor de beheerplannen plaatsvindt, zijn aanvullende communicatieactiviteiten nodig.

Beheerplan Noord-Hollands Duinreservaat

Ook dit beheerplan is medio 2012 gestart. Het wordt opgesteld in nauwe samenhang met de Beheernota van PWN voor dit gebied. In april en oktober 2013 zijn twee publieksbijeenkomsten voorzien.

De volgende activiteiten zijn voorzien voor het communicatiebureau:

17. Het opstellen van een beknopt communicatieplan op basis van een interactieve sessie met de projectgroep, na vooroverleg met provincie en PWN. Mogelijk wordt aan deze sessie een sessie van 3 uur gekoppeld om gezamenlijk een SWOT en actorenanalyse te maken
18. Communicatieadvies voor twee informatie/consultatieavonden, begeleiden van de avonden en evaluatie hiervan
19. Overleg over en redactie van drie nieuwsbrieven
20. Opstellen en redigeren van teksten: overleg over en opstellen twee advertentieteksten voor de informatie-/consultatieavonden, opstellen twee nieuwsberichten over de uitkomsten van de avonden, redactie van QenA, redactie van twee factsheets en redactie van webteksten
21. 8 uur voor overleg/advies en incidentele extra ondersteuning à € 1.000.

Beheerplan Kennemerland-Zuid

Dit beheerplan is eveneens medio 2012 gestart. Qua communicatie wordt voor het noordelijk deel van het gebied, zoveel mogelijk aangesloten bij het proces van het opstellen van het Beheer- en Inrichtingsplan (BIP) voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. In voorjaar 2013 worden de gemeenteraden geïnformeerd over het proces en zijn 2 à 3 publieksbijeenkomsten voorzien.

De volgende activiteiten zijn voorzien voor het communicatiebureau:

22. Het opstellen van een beknopt communicatieplan op basis van een interactieve sessie met de adviescommissie en in samenhang met het communicatieplan voor het BIP, na vooroverleg met de secretaris en de communicatieadviseur van het Nationaal Park en de provincie over communicatie en afstemming tussen beheerplan en BIP
23. Communicatieadvies voor het informeren van de raden
24. Communicatieadvies voor drie publieksbijeenkomsten, inclusief reactie op presentaties. Begeleiden van de avonden en evaluatie hiervan
25. Opstellen en redactie van teksten: overleg over en redactie van factsheets, QenA, tekst website, drie uitnodigingen, drie advertentie en een persbericht
26. Overleg over en redactie van 3 nieuwsbrieven
27. 8 uur voor overleg/advies en incidentele extra ondersteuning à € 1.000.

Nadere omschrijving

Voor de uitvoering van deze werkzaamheden kunt u uitgaan van onderstaande omschrijving:

- Beknopt communicatieplan
 - o Vooroverleg over interactieve strategische sessie.
 - o Interactieve sessie met de projectgroep mogelijk aangevuld met communicatieadviseurs, op basis van door de projectleider geleverde informatie over het gebied, SWOT en actorenanalyse (bij het Noord-Hollands Duinreservaat wordt gevraagd om optioneel te offren voor de leiding van een drie uur durende sessie om gezamenlijk tot een SWOT en actorenanalyse komen)
 - o Opstellen concept aanpak in 3 A-viertjes, waarin in grote lijn staat aangegeven wat de belangrijkste communicatievragen zijn, de kansen, knelpunten en risico's, de strategie, de elementen voor de kernboodschap, de doelgroepbenadering en issues voor de Q&A
 - o Afstemming inclusief de bijbehorende begroting
 - o Aanpassen aanpak.
- Nieuwsbrief, uitgaande van 1.000 woorden en uitgaande van vooroverleg over opzet en globale inhoud (afstemming vindt plaats door de projectleider of projectondersteuner).
- Communicatieadvies voor bijeenkomsten: advisering bij voorbereidend overleg (2 uur), ondersteuning tijdens bijeenkomst (4 à 6 uur, afhankelijk van de aard van de bijeenkomst), evaluatie (1 uur), aanscherping/aanvulling QenA (2 uur).
- Redactiewerkzaamheden:
 - o Webteksten: uitgaande van 1.250 woorden
 - o Factsheet, uitgaande van 500 woorden
 - o Q&A: uitgaande van 20 vragen, ca. 2.000 woorden
 - o Uitnodiging: uitgaande van 700 woorden.
- Opstellen teksten:
 - o Nieuwsbericht/persbericht: uitgaande van 350 woorden
 - o Advertentie: 200 woorden.
- Opstellen presentatie, uitgaande van 15 sheets.
- Reactie op presentatie, uitgaande van 15 sheets.

Kwaliteitseisen

Bij alle werkzaamheden geldt dat de plannen en ondersteuning goed moeten aansluiten bij het overkoepelende communicatiekader van de provincie voor Natura 2000 (reeds in uw bezit). De door uw bureau geleverde teksten moeten daarnaast aansluiten bij de overall

kernboodschap, de kernboodschap voor het gebied, moet doelgroepgericht zijn en beknopt en helder. Jargon wordt vermeden door gebruik te maken van de door de provincie opgestelde lijst om jargongebruik te voorkomen (reeds in uw bezit). Bij de teksten is helder dat u oog heeft voor de gevoeligheden die er in het gebied bij Natura 2000 spelen. Belangrijk in de 'tone of voice' is dat de provincie begrip heeft voor de situatie van belanghebbenden.

Algemeen

28. Chipcard

De provincie wil voor incidentele extra communicatieondersteuning gebruik maken van een chipcard van € 5.000 waarbij de provincie bepaalt of besteding plaatsvindt. Hierbij is zowel een akkoord nodig van de adviseur van de sector Communicatie ([art.5.1-2e](#) ansdaal) als van de coördinator voor de communicatie N2000 ([art.5.1-2e](#)). In uw offerte ontvangen wij graag het uurtarief voor de functieniveaus die bij dit project worden ingezet.

29. Overleg

Omdat Natura 2000 uit allerlei deelprojecten bestaat, is regie op de voortgang noodzakelijk en is het belangrijk goed af te stemmen. De provincie wil daarom een tweemaandelijks voortgangsoverleg met het bureau, [art.5.1-2e](#) (Natura 2000 team) en [art.5.1-2e](#) ansdaal (adviseur van de sector Communicatie). Deze overleggen vinden op dinsdag of donderdag plaats bij de provincie. Bij aanvang van de opdracht wordt een startoverleg georganiseerd (1,5 uur). In uw offerte ontvangen wij graag een totaalprijs voor deze overleggen, met het daarbij behorende uurtarief.

De provincie gaat er vanuit dat de prijzen voor meerwerk marktconform zijn en in lijn zijn met de prijsopgaven in uw offerte.

Rol sector Communicatie

De betrokken adviseur van de sector Communicatie zorgt voor de overall aansturing van het bureau. De projectleider van het beheerplan zorgt voor de dagelijkse aansturing van het bureau in nauwe samenspraak met de communicatieadviseur van de sector Communicatie.

De eindverantwoordelijkheid voor de communicatie ligt bij de plaatsvervangend sectormanager van de sector Natuur, Recreatie en Landschap. Hij neemt de finale budgetbeslissingen en zorgt voor de financiële en administratieve afhandeling.

De sector Communicatie stuurt op planning en voortgang, bewaking kosten, kwaliteit van de adviezen, plannen en uitvoering. Hierbij wordt gelet op aansluiting op het overkoepelende communicatieplan en de kaders voor groencommunicatie, bestuurlijke gevoeligheden en koers van de gedeputeerde.

Communicatieplannen, voorstellen voor communicatieacties, adviezen en producten van het bureau worden in principe tegelijkertijd aan de projectleider(s) van het beheerplan en aan de adviseur van de sector Communicatie voorgelegd.

Aanpassingen in de opdracht (inhoudelijk, planning, meer- of minderwerk) worden aan de betrokken projectleider van het beheerplan, [art.5.1-2e](#) en de communicatieadviseur voorgelegd. Bij meerwerk is ook goedkeuring nodig van de sectormanager van Natuur, Recreatie en Landschap. Als er sprake is van wijziging van de inzet van medewerkers, dan is hiervoor zowel de goedkeuring nodig van zowel [art.5.1-2e](#) als van de adviseur van de sector Communicatie.

Persvoorlichting en woordvoering vallen altijd onder de verantwoordelijkheid van de sector Communicatie van de provincie. De sector Communicatie onderhoudt het contact met de pers, beantwoordt vragen en stuurt persberichten uit. Desgevraagd levert het bureau hiervoor relevante informatie aan. Hiervoor zal gebruik worden gemaakt van de chipcard. Het kan ook onderdeel zijn van een offerte voor meerwerk.

Uw offerte

In de volgende hoofdstukken wordt aangegeven aan welke voorwaarden u dient te voldoen en welke gegevens u dient te overleggen. In het laatste hoofdstuk wordt aangegeven welke indeling uw offerte dient te hebben.

Plan van aanpak

Uw offerte bevat een plan van aanpak voor het opstellen van de beknopte communicatieplannen en de uitvoering van de communicatie met daarin fasering, beslismomenten, uit te voeren activiteiten en de daarbij behorende (tijds)planning. In dit plan van aanpak moet een begroting zijn opgenomen van het aantal dagen per medewerker per deelactiviteit, vermenigvuldigd met de voor hen in rekening te brengen dagtarieven. Bijkomende kosten dienen te worden gespecificeerd. De bedragen uit de begroting zijn de basis voor de resultaatverplichting bij de opdrachtverlening. De personen die het plan van aanpak gaan uitvoeren moeten met name worden genoemd. Van deze personen dient een uitgebreid Curriculum Vitae te worden meegezonden. Van deze CV's dient u het functieniveau aan te geven overeenkomstig de raamovereenkomst.

U dient aan te geven welke medewerking u van de opdrachtgever en betrokken organisatie verwacht zodat uw plan van aanpak inderdaad gerealiseerd kan worden.

U kunt beargumenteerd in uw voorstel hiervan afwijken.

Inhoud van uw aanbieding

Uw aanbieding is als volgt opgebouwd:

Aanbiedingsbrief

- Plan van aanpak, inclusief het overzicht van de uit te voeren activiteiten en/of te leveren producten
- CV's van de in te zetten medewerkers
- Kosten

Tappan Communicatie

Provincie Noord-Holland

t.a.v. art.5.1-2e art.5.1-2e

Postbus 3007

2001 DA HAARLEM

Postbus 93039

2509 AA Den Haag

Emmapark 3

2595 ES Den Haag

www.tappan.nl

telefoon 070 331 48 50

fax 070 381 51 51

bank 51 92 86 421

KvK 27 13 85 98

Btw NL8024.98.498.B.02

per email: art.5.1-2e @noord-holland.nl; art.5.1-2e @noord-holland.nl; projectinkoop@noord-holland.nl

Den Haag, 12 december 2012

Onderwerp: Offerte Communicatieondersteuning beheerplannen Natura
2000 2013

Geachte art.5.1-2e art.5.1-2e,

Hierbij ontvangt u onze offerte voor de verlenging van onze communicatieondersteuning voor beheerplannen Natura 2000. We hebben de kosten in kaart gebracht voor de vijf onderdelen die u noemt in uw aanvraag; de offerte voor de overige onderdelen zullen wij op uiterlijk 31 januari 2013 indienen. Zoals door u gevraagd hebben wij de reeds betrokken senior adviseur art.5.1-2e en redacteur art.5.1-2e voorgesteld voor advies en uitvoering van de communicatie in dit project.

Mochten er vragen of opmerkingen zijn, dan kunt u uiteraard contact met mij opnemen. Bedankt voor het vertrouwen én voor deze offerteaanvraag!

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

Bijlage: offerte

Tappan Communicatie

Offerte 24058 Communicatieondersteuning beheerplannen Natura 2000 2013

Datum

12 december 2012

Projectleider Tappan Communicatie

art.5.1-2e

Postbus 93039
2509 AA Den Haag
Emmapark 3
2595 ES Den Haag
www.tappan.nl
telefoon 070 331 48 50
fax 070 381 51 51
bank 51 92 86 421
KvK 27 13 85 98
Btw NL8024.98.498.B.02

Overige projectmedewerkers

art.5.1-2e

Achtergrond

In 2012 heeft Tappan Communicatie voor de provincie diverse communicatiewerkzaamheden verricht in het kader van beheerplannen Natura 2000. Met uitzondering van het beheerplan voor Polder Zeevang zijn de beheerplannen nog niet afgerond of net gestart. Hiervoor is ook het komende jaar en mogelijk ook daarna nog communicatieondersteuning nodig.

Opdracht

De provincie Noord-Holland heeft Tappan Communicatie gevraagd een offerte op te stellen voor verdere communicatieondersteuning voor beheerplannen Natura 2000 in 2013, conform de offerte-uitvraag. Het gaat (in eerste instantie) om de volgende onderdelen uit de aanvraag:

- a. Beknopte communicatieplannen en aanvullende sessie in Noord Hollands Duinreservaat (optioneel): nummer 12, 17, 22.
- b. Nieuwsbrieven: nummer 14, 19, 26.
- c. Overleg/incidentele ondersteuning per gebied (vijf gebieden): nummer 5, 11, 16, 21, 27.
- d. Chipcard algemeen: nummer 28.
- e. Overleg algemeen: nummer 29.

Kosten

We zetten hier de kosten (en voor de beknopte communicatieplannen tevens de aanpak) van de uitgevraagde werkzaamheden op een rijtje.

A. Communicatieplannen

Voor het opstellen van de beknopte communicatieplannen stellen we de volgende aanpak voor:

Fase 1: Totstandkoming communicatieaanpak

Deskresearch

We beginnen met een verkenning van de beschikbare informatie en documenten zoals krantenartikelen, digitaal beschikbare informatie en de door de provincie opgestelde actorenanalyse en sterkte-zwakteanalyse.

Voorbespreking en opzet interactieve sessie

Als voorbereiding op de interactieve sessie bespreken we met de provincie het project door en stemmen het programma af voor de interactieve sessie.

Interactieve sessie

We houden een interactieve sessie met door de opdrachtgever aan te wijzen projectbetrokkenen. Hierbij zijn in ieder geval aanwezig de projectleider en communicatieadviseur van de provincie. Ten behoeve van de efficiëntie werken we bij voorkeur in een sessie met maximaal tien personen. De projectleider, communicatieadviseur en andere projectbetrokkenen werken onder leiding van Tappan Communicatie in de sessie nauw samen om de elementen voor een gedegen communicatieaanpak op tafel te krijgen.

We verdelen de sessie in drie delen die elk een uur duren. Het eerste uur besteden we aan het krachtenveld. Aan de hand van de actorenanalyse die de provincie levert zetten we de omgeving centraal. We brengen gezamenlijk de actoren in beeld en bepalen de gewenste strategie richting de belangrijkste doelgroepen. Het tweede uur besteden we aan de kernboodschap. We bepalen de vaste elementen en specificeren voor elke belangrijke doelgroep eigen elementen. Hierbij gaan we ons verplaatsen in de doelgroep en benoemen we mogelijke vragen, weerstand en repliek. In het derde en laatste uur maken we een aanzet tot een kalender met communicatieactiviteiten. We bepalen wie we benaderen met welk doel en middel. We sluiten daarbij aan bij bestaande contactmomenten van alle aanwezigen en zoeken zo nodig nieuwe.

Opstellen concept communicatieaanpak

Het eindproduct van de interactieve sessie is de strategie, de belangrijkste communicatievragen, knelpunten en risico's, doelgroepbenadering, de issues voor de Q&A en elementen voor een kernboodschap. Deze informatie, mede gebaseerd op de informatie uit de deskresearch, verwerken we tot een beknopt plan van aanpak.

Eerste terugkoppeling

In een eerste werkbespreking schetsen we de communicatieaanpak en bespreken eventuele wijzigingen met de opdrachtgever door. In dezelfde werkbespreking bepalen we met de opdrachtgever de communicatieactiviteiten.

Fase 2: Aanvullende offerte

Wijzigingen verwerken en opstellen begroting

We verwerken eventuele wijzigingen. Mochten er meer middelen nodig zijn dan nu voorzien zijn in deze offerte, dan stellen we in overleg met u een nieuwe of aanvullende offerte op.

Tweede terugkoppeling

In een telefonische werkbespreking sluiten we de communicatieaanpak, communicatieactiviteiten en bijbehorende begroting kort.

Fase 3: Communicatieaanpak met begroting

Definitieve versie

Op basis van de bespreking met de opdrachtgever stellen we de definitieve versie op.

Urenbesteding per communicatieplan

<i>Activiteiten</i>	<i>Uren per medewerker</i>	
Fase 1: deskresearch, voorbespreking,	5	Redacteur
outline sessie, interactieve sessie,	14	Senior communicatieadviseur
opstellen van een communicatieaanpak, eerste terugkoppeling		
Fase 2 wijzigingen verwerken,	4,5	Senior communicatieadviseur
activiteiten bepalen, tweede terugkoppeling		
Fase 3 definitief maken communicatieaanpak	1	Senior communicatieadviseur

Kosten 1 communicatieplan

	<i>uren</i>	<i>tarief</i>	<i>bedrag</i>	
Senior communicatieadviseur	19,5	€ 120	€ 2.340,00	
Redacteur	5	€ 80	€ 400,00	
Bedrag zonder btw			€ 2.740,00	
Btw 21%			€ 575,40	+
Offertebedrag met btw			€ 3.315,40	

Totale kosten nr. 12, nr. 17, nr. 22: drie communicatieplannen kop van Noord-Holland, Noord-Hollands Duinreservaat, Kennemerland Zuid.

	<i>aantal</i>	<i>bedrag</i>	<i>bedrag totaal</i>	
Communicatieplan	3	2.740,00	€ 8.220,00	
Bedrag zonder btw			€ 8.220,00	
Btw 21%			€ 1.726,20	+
Offertebedrag met btw			€ 9.946,20	

Uitbreiding sessie met gezamenlijke SWOT en actorenanalyse (optie)

<i>Activiteiten</i>	<i>Uren per medewerker</i>	
Extra uren sessie	3	Senior communicatieadviseur
	3	Redacteur

Kosten uitbreiding sessie (optie)

	<i>uren</i>	<i>tarief</i>	<i>bedrag</i>	
Senior communicatieadviseur	3	€ 120,00	€ 360,00	
Redacteur	3	€ 80,00	€ 240,00	
Bedrag zonder btw			€ 600,00	
Btw 21%			€ 126,00	+
Offertebedrag met btw			€ 726,00	

B. Nieuwsbrieven**Urenbesteding per nieuwsbrief**

<i>Activiteiten</i>	<i>Uren per medewerker</i>	
Briefing, vooroverleg over opzet en globale inhoud	2	Senior communicatieadviseur
Opstellen tekst (1000 woorden, uitgangspunt op basis van aangeleverde teksten)	10	Redacteur
2 Correctierondes en opleveren	2	Redacteur

Kosten 1 nieuwsbrief

	<i>uren</i>	<i>tarief</i>	<i>bedrag</i>	
Senior communicatieadviseur	2	€ 120,00	€ 240,00	
Redacteur	12	€ 80,00	€ 960,00	
Bedrag zonder btw			€ 1.200,00	
Btw 21%			€ 252,00	+
Offertebedrag met btw			€ 1.452,00	

Kosten nr. 14 (3 nieuwsbrieven kop van Noord-Holland), nr. 19 (3 nieuwsbrieven Noord-Hollands Duinreservaat), nr. 26 (4 nieuwsbrieven Kennemerland Zuid) = 10 nieuwsbrieven

	<i>aantal</i>	<i>bedrag</i>	<i>bedrag totaal</i>	
Nieuwsbrief	10	€ 1.200,00	€ 12.000,00	
Bedrag zonder btw			€ 12.000,00	
Btw 21%			€ 2.520,00	+
Offertebedrag met btw			€ 14.520,00	

C. Overleg / incidentele ondersteuning per gebied

Kosten overleg/advies en incidentele extra ondersteuning

	<i>uren</i>	<i>tarief</i>	<i>bedrag</i>	
Senior communicatieadviseur	8	€ 120	€ 960,00	
Bedrag zonder btw			€ 960,00	
Btw 21%			€ 201,60	+
Offertebedrag met btw			€ 1.161,60	

Kosten nr. 5 (Laag Holland), 11 (Oostelijke Vechtplassen/Naardermeer), 16 (Kop van Noord-Holland), nr. 21 (Noord-Hollands Duinreservaat), nr. 27 (Kennemerland Zuid) = 5 keer overleg/incidentele ondersteuning.

	<i>aantal</i>	<i>bedrag</i>	<i>bedrag totaal</i>	
Overleg/incidentele ondersteuning	5	€ 960,00	€ 2.880,00	
Bedrag zonder btw			€ 2.880,00	
Btw 21%			€ 604,80	+
Offertebedrag met btw			€ 3.484,80	

D. Chipcard algemeen

Kosten Chipcard

	<i>uren</i>	<i>tarief</i>	<i>bedrag</i>	
Senior communicatieadviseur	<i>Nog te bepalen</i>	€ 120,00	€ 5.000,00	
Redacteur	<i>Nog te bepalen</i>	€ 80,00		
Bedrag zonder btw			€ 5.000,00	
Btw 21%			€ 1.050,00	+
Offertebedrag met btw			€ 6.050,00	

E. Overleg algemeen

Overleg

<i>Activiteiten</i>	<i>Uren per medewerker</i>		
Startgesprek	1,5	Senior communicatieadviseur	
Tweemaandelijks voortgangoverleg (12 maanden, 2 uur per overleg)	10	Senior communicatieadviseur	

Kosten overleg

	<i>uren</i>	<i>tarief</i>	<i>bedrag</i>	
Senior communicatieadviseur	11,5	€ 120	€ 1.380,00	
Bedrag zonder btw			€ 1.380,00	
Btw 21%			€ 289,80	+
Offertebedrag met btw			€ 1.669,80	

TOTAAL

Hieronder is een totaaloverzicht van de kosten weergegeven, rekening houdend met de in de offerteaanvraag vermelde aantallen.

Totale kosten

<i>Werkzaamheden / producten</i>	<i>kosten</i>	<i>aantal</i>	<i>bedrag</i>	
a. Communicatieplan	€ 2.740,00	3	€ 8.220,00	
Uitbreiding sessie (optie)	€ 600,00	1	€ 600,00	

b. Nieuwsbrieven	€ 1.200,00	10	€ 13.600,00	
c. Overleg/advies en incidentele extra ondersteuning	€ 960,00	5	€ 4.800,00	
d. Chipcard	€ 5.000,00	1	€ 5.000,00	
e. Overleg	€ 1.380,00	1	€ 1.380,00	
Bedrag zonder btw			€ 33.600,00	
Btw 21%			€ 7.056,00	+
Offertebedrag met btw			€ 40.656,00	

Wijze van factureren

Alle tarieven zijn exclusief btw maar inclusief secretariaatskosten.

Tappan Communicatie factureert maandelijks de werkelijk gemaakte uren op basis van nacalculatie na afloop van het project.

Geldigheid van de offerte

Deze offerte is geldig tot 12 februari 2013.

Wijze van betalen

Facturen van Tappan Communicatie hebben een betalingstermijn van 30 dagen. Wordt deze overschreden, dan kan Tappan Communicatie de geldende wettelijke rente in rekening brengen.

Algemene voorwaarden

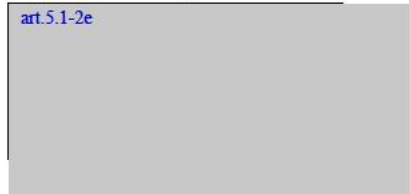
Deze offerteaanvraag valt onder de raamovereenkomst

Communicatieadviesdiensten Perceel 1 "fysieke omgeving", (kenmerk PNH-67027) zoals afgesloten tussen Tappan Communicatie en de Provincie Noord-Holland. Op deze offerte zijn de voorwaarden van toepassing zoals vastgelegd in deze overeenkomst.

Opdrachtbevestiging

Voor akkoord opdrachtnemer:

art.5.1-2e

Tappan Communicatie

Voor akkoord opdrachtgever:

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Datum: _____

Aan

Adviescie "plus" N2000 Kennemerland-Zuid

Kopie aan**1 bijlage(n)****Uw contactpersoon**

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)@noord-holland.nl

Betreft: Particuliere eigenaren en andere belanghebbenden

Memo

23 januari 2013

1|1

Bijlage 3 bij Agenda 30 januari

De lijst met kleinere terreinbeheerders/particuliere grondeigenaren en andere belanghebbenden in het N2000-gebied is verder aangevuld op basis van inspraakreacties op het ontwerp aanwijzingsbesluit. Bijgevoegd is de meeste actuele versie van de bijlagen bij de aanpak voor het beheerplan. In Bijlage 12 is deze lijst opgenomen. Deze lijst zal gebruikt worden bij het opzetten van het communicatieplan.

Vraag:

- Missen er nog belangrijke/invloedrijke partijen in deze lijst?
(Kan ook per mail worden aangegeven, hoeft niet tijdens de vergadering besproken te worden.)

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-28 13:26:46+00:00
Aan: '[art.5.1-2e] grontmij.nl'; '[art.5.1-2e] grontmij.nl'
"CC: '[art.5.1-2e] grontmij.nl'; '[art.5.1-2e] noord-holland.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
Onderwerp: Dossiers provincie Zuid-Holland mbt Natura 2000-gebied 088
Kennemerland-Zuid
"
Beste [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e]

Allereerst stuur ik hierbij een overzicht van e-dossiers die bij ons (afdeling vergunningen) bekend zijn i.r.t. het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Slechts bij één van de onderstaande zaken ben ik persoonlijk betrokken geweest. Vervolgfragen over individuele dossiers zal ik dus moeten uitzetten. Rechtstreeks contact is uiteraard ook goed mogelijk. Indien jullie besluiten wensen te ontvangen, dan hoor ik dat graag.

Dossiers Vergunningen Zuid-Holland:

DOS-2007-0007338 Kennemerland-Zuid De Zilk Klazewei Waternet Onderzoek en Advies
<[http://idms/livelihood/livelihood.exe?](http://idms/livelihood/livelihood.exe?func=ll&objId=19331326&objAction=browse&viewType=1)
func=ll&objId=19331326&objAction=browse&viewType=1>

PNH bevoegd gezag. In overleg dossier overgedragen.

DOS-2007-0010226 Kennemerland-Zuid Noordwijk Randweg 25 bestrijding van konijnen
Noordwijkse Golfclub <[http://idms/livelihood/livelihood.exe?](http://idms/livelihood/livelihood.exe?func=ll&objId=22332882&objAction=browse&viewType=1)
func=ll&objId=22332882&objAction=browse&viewType=1>

PZH bevoegd gezag. Geen besluit. Geregeld via Ff-wet ontheffing. Contactpersoon:
[art.5.1-2e]

DOS-2008-0009045 Kennemerland-Zuid Noordwijk Strandpaviljoen De Koele Costa K.
Imthorn <[http://idms/livelihood/livelihood.exe?](http://idms/livelihood/livelihood.exe?func=ll&objId=50459366&objAction=browse&viewType=1)
func=ll&objId=50459366&objAction=browse&viewType=1>

PZH bevoegd gezag. Bestuurlijk oordeel, geen Nb-wet vergunning nodig (1 april
2008). Contactpersoon: [art.5.1-2e]

DOS-2008-0020029 Kennemerland-Zuid herstructurering recreatiepark Noordwijkse
duinen gemeente Noordwijk <[http://idms/livelihood/livelihood.exe?](http://idms/livelihood/livelihood.exe?func=ll&objId=75423553&objAction=browse&viewType=1)
func=ll&objId=75423553&objAction=browse&viewType=1>

PZH bevoegd gezag. Voortoets beoordeeld, maar kwam inhoudelijk niet overeen met
hetgeen tbv het bestemmingsplan was aangeleverd. Brief dd 22 september 2008
geeft hierover uitleg aan de gemeente Noordwijk, mogelijke vergunningplicht.
Contactpersoon: [art.5.1-2e]

DOS-2009-0014875 Kennemerland-Zuid - Noordwijkse Golfclub - herstel en
verandering golfterrein (Plan100) <<http://idms/livelihood/livelihood.exe?>

func=ll&objId=121951269&objAction=browse&viewType=1>

PZH bevoegd gezag. Vergunning is verleend (1 augustus 2011), beslissing op bezwaar (23 januari 2012), nog niet onherroepelijk. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)

DOS-2009-0020695 Kennemerland-Zuid Noordwijk Luchter Zeeduin (Langevelderslag) aanleg voetpad Waternet <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=137058277&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Vergunning is verleend (9 april 2010). Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#)

DOS-2009-0021590 Kennemerland-Zuid Hardloopwedstrijd over strand Scheveningen-Zandvoort Stichting Ultimathon <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=139314400&objAction=browse&viewType=1>>

PNH bevoegd gezag. Jaarlijks terugkerend evenement.

DOS-2009-0023323 Kennemerland-Zuid Uitbreiding Mountainbikepad <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=143501020&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Bestuurlijk oordeel (25 oktober 2010), geen Nb-wet vergunning nodig. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2010-0001693 Kennemerland-Zuid zweefvliegveld locatie Langeveld Provincie Zuid-Holland <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=154323180&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Vooroverleg. Er is een voortoets opgesteld door een ecologisch adviesbureau. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#) (ik heb deze voortoets beoordeeld, conclusie van de voortoets was dat uitbreiding onmogelijk is en haaks staat op de vernattingsdoelstellingen in het gebied).

DOS-2010-0002073 Kennemerland-Zuid aanleg electriciteitskabels Vereniging Atlantikwall <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=154986939&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Per e-mail afgedaan (4 maart 2010), geen vergunning nodig. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2010-0015373 Kennemerland-Zuid Langevelderslag St(r)andplaats Nederzandt verlichting en trouwlocatie Rechtspersoon onbekend <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=191510432&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Bestuurlijk oordeel (5 augustus 2010), geen Nb-wet vergunning nodig. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2010-0016508 Kennemerland-Zuid damhertwerend raster Amsterdamse Waterleidingduinen Waternet <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=197982375&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Vergunning is verleend (21 oktober 2010). Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2011-0001315 Kennemerland-Zuid Bestuurlijk Oordeel Veehouderij VOF Vergeer <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=249534012&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Agrarische uitbreiding: stikstofdepositie (PAS).

DOS-2011-0003265 Kennemerland-Zuid Renovatie parkeerplaats de Zilk Waternet <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=263489867&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Bestuurlijk oordeel (15 maart 2011), geen Nb-wet vergunning nodig.. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2011-0004475 Kennemerland-Zuid - Noordduinen - graaf- en herstelwerkzaamheden bunkercomplex en openstelling hiervan - Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=273942386&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Vergunning is verleend (20 februari 2012). Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2011-0012617 Kennemerland-Zuid - De Zilk - beoefenen valkerij in de duinen - F.J. van Leeuwen <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=307742813&objAction=browse&viewType=1>>

Vooroverleg. Meer informatie bij Waternet. Vorm van bestaand gebruik.

DOS-2012-0002384 Kennemerland-Zuid Onshorekabel Q10-Beaufort 150kV Noordwijk-Sassenheim Eneco <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=325896051&objAction=browse&viewType=1>>

PZH bevoegd gezag. Per e-mail afgedaan (1 mei 2012), geen Nb-wet vergunning nodig.. Contactpersoon: [art.5.1-2e](#)

DOS-2012-0002670 Kennemerland-Zuid verplaatsing Manege Oude Weerlaan 60 te Hillegom Manege Hillegom <<http://idms/livelink/livelink.exe?func=ll&objId=326860044&objAction=browse&viewType=1>>

PNH bevoegd gezag. Grootste effecten (grootste toenames stikstofdepositie) doen zich in Noord-Holland voor. In overleg dossier overgedragen.

DOS-2012-0004803 Noordwijk - project Noordvoort zeereep tussen strandpaal 72 en 73 tbv Waternet (vvgb Nbw tbv gemeente Noordwijk)

<http://idms/livelink/livelink.exe?
func=ll&objId=334852270&objAction=browse&viewType=1>

PZH bevoegd gezag. Verklaring van geen bedenkingen afgegeven aan gemeente Noordwijk (17 september 2012). Contactpersoon: art.5.1-2e

DOS-2012-0006495 Kennemerland-Zuid - bouw varkens- en rundveestal 3e Poellaan 62 te Lisse - art.5.1-2e <http://idms/livelink/livelink.exe?
func=ll&objId=341312612&objAction=browse&viewType=1>

PZH bevoegd gezag. Agrarische uitbreiding: stikstofdepositie (PAS).

Ander bekend bestaand gebruik:

- hang gliding
- vliegen met afstandbestuurbare vliegtuigjes (o.a. Langevelderslag)

Stikstof/ammoniak:

Wij hebben in onze beheerplannen niet alle lopende vergunningen voor bv industrie en agrariërs opgenomen maar de sectoren benoemd (industrie, agrarisch, glastuinbouw, huishoudens, etc) als bestaand én huidig gebruik (hier valt ook vergund gebruik onder). We hebben dit getoets en geconcludeerd dat, gelet op de beheermaatregelen (w.o de PASmaatregelen) er geen problemen zijn. Je kunt al het gebruik meenemen tot een bepaalde datum. Een cumulatietoets is niet nodig, omdat al het huidige gebruik in de achtergrond zit.

Overige zaken:

In een aantal gebieden zijn bv jacht en schadebestrijding aan de orde. Daarvan hebben we wel de ontheffingen/vergunningen geïnventariseerd en vervolgens hebben we in het beheerplan opgenomen wat wel en wat niet is toegestaan. Dat gold bv ook voor werkzaamheden in de zeereep, grondwaterzaken, vliegverkeer, etc....

Contactpersonen individuele zaken:

- art.5.1-2e art.5.1-2e pzh.nl
<mailto:art.5.1-2e pzh.nl> / art.5.1-2e

- art.5.1-2e art.5.1-2e . art.5.1-2e pzh.nl <mailto:wm . art.5.1-2e pzh.nl> /
art.5.1-2e

- art.5.1-2e art.5.1-2e pzh.nl <mailto : art.5.1-2e pzh.nl> / art.5.1-2e
art.5.1-2e

- art.5.1-2e , art.5.1-2e pzh.nl <mailto o art.5.1-2e pzh.nl> art.5.1-2e
art.5.1-2e

Als er specifieke vragen zijn, laten we dit dan telefonisch of in een overleg bespreken.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

<<http://www.pzh.nl/>>

art.5.1-2e

Vergunningverlener en adviseur Groene wetten

Directie Omgevingsdiensten | Afdeling Vergunningen | bureau Omgevingsvergunning,
Groen en Grondwater

art.5.1-2e

art.5.1-2e pzh.nl <mailto : art.5.1-2e pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>

P Denk aan duurzaamheid.

"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2013-05-14 14:28:54+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-museum.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] minlnv.nl'; [art.5.1-2e] PWN.NL';
[art.5.1-2e] zandvoort.nl'; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
[art.5.1-2e] npzk.nl'; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl';
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kvk.nl;
[art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] rijmland.net; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Velsen.nl); [art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] oranjewoud.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl"
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e] rijmland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] gmail.com); [art.5.1-2e] kpnplanet.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl);
[art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] grontmij.nl); [art.5.1-2e] berkersadvies.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl;
[art.5.1-2e] grontmij.nl; [art.5.1-2e] grontmij.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl;
[art.5.1-2e] vanheescommunicatie.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] rws.nl"
Onderwerp: Bijlage bij rapport Bestaand gebruik beheerplan N2000
Kennemerland-Zuid
"
Beste mensen,

Bij het rapport bestaand gebruik dat voor de adviescie van 24 april was verstuurd, ontbrak Bijlage 1: Tabel met overzicht van de bestaande activiteiten. Bij deze stuur ik deze nog.

Er is na overleg afgesproken dat de reacties op het rapport uiterlijk 17 mei binnen moeten zijn.

Houd hierbij ook de afgesproken acties van 24 april in de gaten:

Beste mensen,

Vanochtend is in de adviescommissie voor het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid het concept rapport Bestaand gebruik besproken.

Hierbij geef ik jullie vast de belangrijkste opmerkingen mee.

Er is nog tot en met 15 mei om op het concept rapport te reageren. (Rapport was met de stukken voor de adviescie meegestuurd)

Hier de punten:

1. Evenementen vindt PWN nog niet duidelijk. Er is afgesproken dat hier nog nader overleg over komt

2. Natuurmonumenten is het niet eens met de conclusie dat honden uitlaten geen effect heeft. NM komt nog met onderbouwing hiervan.
3. De tekst over peilbeheer is niet duidelijk. Het is niet duidelijk dat peilbesluiten niet in het beheerplan opgenomen worden
4. Wat niet in het beheerplan kan, staat verspreid in het rapport, moet in een lijstje komen
5. Toevoegen vanuit RWS: inspectievluchten en zendmasten
6. De terreinbeheerders willen dat beheer en schadebestrijding wordt opgenomen als bestaand gebruik. Het vond in 2004/2005 al plaats. Zij zullen aanleveren op welke wijze het plaatsvindt.
7. Over zandsuppleties zal provincie nog afspraak maken met RWS, nadat RWS informatie heeft aangeleverd en de provincie nader heeft gecheckt hoe hier in verschillende gebieden mee omgegaan wordt
8. Grondwateronttrekkingen moet in rapport worden aangepast: effecten zijn er niet, zal onderbouwd worden met metingen van de grondwaterstanden in de duinen
9. Over zweefvliegveld en struinen gaat provincie in overleg met Waternet

Ik zal in overleg met Grontmij deze zaken vast oppakken.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e

Verzonden: woensdag 17 april 2013 18:08

Aan: art.5.1-2e art.5.1-2e @ art.5.1-2e vermeulen-museum.nl';
' art.5.1-2e ; ' art.5.1-2e minlnv.nl'; ' art.5.1-2e PWN.NL';
' art.5.1-2e zandvoort.nl'; ' art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl';
' art.5.1-2e npzk.nl'; ' art.5.1-2e bloemendaal.nl'; ' art.5.1-2e pwn.nl';
' art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl'; ' art.5.1-2e haarlem.nl'; ' art.5.1-2e
dik.vonk@hetnet.nl'; ' art.5.1-2e ziggo.nl'; ' art.5.1-2e ; art.5.1-2e
art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl); art.5.1-2e
art.5.1-2e noordwijkerhout.nl; art.5.1-2e art.5.1-2e kvk.nl;

art.5.1-2e recron.nl; art.5.1-2e rijmland.net; art.5.1-2e ltonoord.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e (art.5.1-2e Velsen.nl); art.5.1-2e pwn.nl'; art.5.1-2e
(art.5.1-2e ; art.5.1-2e oranjewoud.nl; art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl
CC: art.5.1-2e Rijnland.net; art.5.1-2e
(art.5.1-2e rws.nl); art.5.1-2e rijmland.net;
art.5.1-2e kvk.nl; art.5.1-2e rws.nl; art.5.1-2e heemstede.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e (art.5.1-2e gmail.com); art.5.1-2e kpnplanet.nl;
art.5.1-2e (art.5.1-2e ; art.5.1-2e
(art.5.1-2e landschapnoordholland.nl); art.5.1-2e waternet.nl;
art.5.1-2e natuurmonumenten.nl; art.5.1-2e pwn.nl;
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e pzh.nl; art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl;
art.5.1-2e (art.5.1-2e grontmij.nl);
art.5.1-2e berkersadvies.nl; art.5.1-2e zhl.nl; art.5.1-2e grontmij.nl;
art.5.1-2e grontmij.nl; art.5.1-2e ltonoord.nl;
art.5.1-2e vanheescommunicatie.nl

Onderwerp: Agenda en stukken voor adviescommissie N2000 Kennemerland-Zuid 24 april

Geachte art.5.1-2e art.5.1-2e

Bij deze e-mail treft u de agenda en stukken voor de bijeenkomst van de ambtelijke adviescommissie voor het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid die op 24 april (09.00-10.15) plaats zal vinden in De Duinkijker, bezoekerscentrum De Zandwaaier (Overveen).

Bij de stukken zit de concept rapportage Bestaand gebruik. U heeft nog tot en met 15 mei om hierop te reageren.

Mocht u vooraf opmerkingen hebben, neemt u dan a.u.b. contact op met art.5.1-2e
art.5.1-2e (art.5.1-2e noord-holland.nl <mailto : art.5.1-2e noord-holland.nl> of art.5.1-2e
art.5.1-2e .

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

art.5.1-2e

T: art.5.1-2e

M: art.5.1-2e

E: art.5.1-2e noord-holland.nl <mailto : art.5.1-2e noord-holland.nl>

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Activiteitcode	Activiteiten	Omschrijving	WAAR	Hoe	Frequentie en tijdstip	bijzonderheden
Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek						
N 1	begrazing	Het doel is om met name verstruweling tegen te gaan tbv behoud en herstel van de kwaliteiten in het gebied. Hier is ook de graasdruk op afgestemd. Bij begrazing hoort ook de verzorging van de grazers (o.a. bijvoeren en veterinaire zorg), onderhoud van rasters, plaatsen van flexnetten, drinkbakken en kralen en toezicht op de grazers.	integraal in grootste deel van het gebied. Er vindt geen begrazing plaats in de infiltratiegebieden. De rasters lopen tot bovenop de kruin van de zeereep.	door grazers, met behulp van vaste rasters, flexnetten en herder. De herder werkt met loslopende honden. Incl. periodieke controles van het vee.	jaarrond en seizoensgebonden, verschilt per begrazingseenheid.	specifieke beheeractiviteiten zijn vastgelegd in het beheerplan ; nevensdoelen begrazing o.a. vergrassing, verstuing, verbossing tegengaan, kleinschalige verstuiving bevorderen, aanpak Amerikaanse Vogelkers, beweiding bij Landgoederen. In de AWD zijn de infiltratiegebieden 1,2 en 3 uitgesloten
N2	maaïen, klepelen en deels afvoeren t.b.v. natuurbeheer	Maaïen en klepelen van vegetaties voor behoud kwaliteit (voor verschraling en om vergrassing tegen te gaan).	verspreid door het gebied, o.a. duinvalleien, duinstruweel, bosranden en tracé flexnetten	o.a. machinaal kleinschalig met bosmaaier, grootschalig met een eenassige trekker/grote trekker , inclusief afvoer	gedurende het hele jaar, muv het broedseizoen	er vindt in de meeste gevallen ook afvoer plaats
N3	Maaïen t.b.v. onderhoud	Maaïen wordt uitgevoerd indien noodzakelijk voor het gebruik, dit is afhankelijk van het groeiseizoen van de vegetatie, dit wordt bepaald door de beheerder. Maaïen wordt machinaal en kleinschalig uitgevoerd.	langs wegen, paden en voorzieningen om deze bruikbaar te houden voor de recreant.	o.a. machinaal kleinschalig met bosmaaier, grootschalig met een eenassige trekker/grote trekker , inclusief afvoer	meerdere malen per jaar, afhankelijk van de groei en het groeiseizoen	voorzieningen zijn b.v. wegwijzerpaaltjes, bankjes, overstapjes, prullenbakken, fietsenrekken, bermen, paden, speelweides e.d.
N4	kleinschalige grondbewerking	Drinkpoelen voor grazers uitdiepen en aanleggen en poelenonderhoud ten behoeve van natuurbeheer.	verspreid over het gebied	met een graafmachine	indien noodzakelijk, kortdurend, niet jaarlijks	
		Onderhoud aan wegen en paden	verspreid over het gebied	handmatig en machinaal	indien noodzakelijk	o.a. om plassen op wegen en paden weg te laten stromen
N5	verwijdering opslag houtige gewassen	onderhoud tbv beheer en veiligheid	binnen het hele gebied	kap machinaal, handmatig en met bosfrees, etc.	indien noodzakelijk, kortdurend, niet jaarlijks op dezelfde plek	Er zijn convenanten voor bestrijding van de iepziekte.
		klein onderhoud/onthouten	langs wegen en paden, in het open duinen projectmatig	afh. Van klacht	het gehele jaar	
N9	Exotenbeheer	Verwijderen ongewenste planten- en diersoorten als de Amerikaanse Vogelkers	door het hele gebied , lokaal	ringen, maaïen, begrazen,uitgraven, frezen, zaag bosmaaier, handmatig trekken, handmatig plaggen, drubegrazing, en experimentele handelingen	afhankelijk van soort, structureel en planmatig bij o.a. Amerikaanse vogelkers Cotoneaster en Mahonie, andere soorten incidenteel	bestrijding van Amerikaanse Vogelkers gebeurt structureel en projectmatig; om ruimte te maken voor droge en natte duingraslanden
N6	verwijderen toplaag (plaggen/baggeren/chopperen)	Verwijderen van de toplaag	binnen het hele gebied, lokaal	chopperen, frezen en afgraven, maaikorf, strooisel, schrapen, plaggen (machinaal)	incidenteel	gebeurt in principe alleen bij projecten
N7	Planten van houtige gewassen	o.a. duindoornplanten tbv dichten sluippaden	verspreid door het gebied			
N8	bosbeheer (snoeien/vrijstellen)	omvorming van bossen	lokaal door hele gebied	machinaal en handmatig met kettingzaag	september-februari	incl. afvoer van producten als stamhout en houtsnippers
		aanplant van bomen (gebiedseigen plant materiaal) inclusief terreinvoorbereiding (niet binnen de AWD)	te handhaven bossen in middenduïen en binnenduïnrاند (N15.01 en N17.03)			
	Park en Stinzenbeheer	aanplant van stinzeplanten binnen Stinze milieus (niet binnen de AWD)	Binnenduïnrاند landgoederen (o.a. Elswout en Duïnlust)	handmatig/met kleine machine	incidenteel	
		aanplant van solitairen (inclusief niet invasieve exoten) (niet binnen de AWD)	binnenduïnrاند landgoederen (o.a. Elswout en Duïnlust)		incidenteel	
N10	Inspectie en toezicht	In het kader van handhaving en onderhoud (o.a. door beheerder, politie, brandweer en marchaussee)	door het hele gebied	op de fiets, in de auto, soms ook met politiehelikopter	dagelijks overdag en 's nachts, afhankelijk van het gebied 50% werktijd beheerders	
N11	Monitoring/onderzoek	Verzamelen van informatie gekoppeld aan de natuurdoelen of algemeen nut. Dit gebeurt o.a. door vrijwilligers, bureaus en de beheerders. Onderzoek wordt uitgevoerd naar flora, fauna en abiotiek.	door het hele gebied, lokaal		jaarrond	conform het beleidstestem van de beheerder
N13	beheer en onderhoud gebouwen	Regulier onderhoud aan interieur en exterieur van gebouwen en omliggende tuinen	door het hele gebied, lokaal			
N14	beheer en onderhoud recreatiewegen en paden	Waaronder onderhoud aan de strandopgang en snoeiwerkzaamheden om wegen en paden toegankelijk te houden	door het hele gebied op en langs wegen en paden	Herstellen bestrating, vlakken, ophogen, strooisel deponeren. Handmatig en machinaal snoeien, soms met een hoogwerker.	het gehele jaar	

N15	Behee, onderhoud, plaatsen van rasters, hekken, vee- en wildroosters	I.v.m. begrazing, sturen van recreatie en afscheiding (deel)gebieden plaatsen en onderhouden raster en circuit van Zandvoort, publiekwerende rasters en rasters ter bescherming van de waterwinning	bij hekken, rasters en vee- en wildroosters	Vrijmaaïen stroomrasters, tracé maaïen flexnetten. Periodiek vervangen van kapotte onderdelen.	incidenteel, indien noodzakelijk	
N16	Ontgraven tbv natuurherstel	projectmatig	lokaal			
N17	beheer en onderhoud heggen		verspreid door het gebied	handmatig en machinaal	jaarlijks	
N18	Beheer en onderhoud kunstwerken	Faunapassages, duikers, etc.	Hele gebied		jaarlijks	
N19	onderhoud bunkers ten behoeve van natuurbeheer	inrichten en onderhouden voor vleermuizen	enkele plekken in het duin		incidenteel indien noodzakelijk	
N20	uitvoering herstelplannen bosparken	paden aanleg, begrazing, verwijderen ongewenste beplanting, afplaggen toplaag				project
N21	Faunabeheer- en schadebestrijding	faunabeheer conform faunabeheerplan		In het Zuid-Hollandse gedeelte vindt afschot van damherten plaats.		
N22		bestrijding bastaardsatijnrups	De rupsen komen vooral voor op eiken, beuken, iepen, bramen, duindoorns en meidoorns.	d.m.v. opzuigen, wegbranden of bespuiten met biologisch bestrijdingsmiddel	indien noodzakelijk	
N23	onderhoud infrastructuur voor beheerder	Verharde wegen en onverharde wegen voor beheer		auto/bus	dagelijks door beheerder	
N24	Opslag/schuren	locaties voor opslag materiaal	verspreid over het gebied		regelmatig	opslag van materiaal voor beheerder en aannemers
Landbouw						
L1	landbouw	Kleinschalige hobbymatige teelt met evt. Kleindierhouderij	op volkstuinen	kleinschalig, door volkstuinverenigingen	1 maal per 3 jaar bebouwing op volkstuintjes/ duindlandjes	voor het gebruik van de volkstuintjes/ duinlandjes zijn afspraken gemaakt met de beheerder
		grootschalige teelt natuurakkers	natuurakkers	kleinschalig, door PWN en diverse pachters		
		beheer van fruitbomen op landgoederen	Landgoederen	kleinschalig, door diverse pachters		
L2		De volkstuinen en natuurakkers worden soms bemest. Verder vindt er geen bemesting plaats binnen het gebied.	Op de Volkstuinen, verspreid over het gebied	handmatig	bij gebruik van de landjes (1x per 3 jaar)	Hierover zijn afspraken gemaakt met de volkstuinverenigingen en de beheerder.
L3			lokaal, op Volkstuinen en natuurakkers	handmatig op volkstuinen, machinaal op natuurakkers	Bij akkerbeheer minimaal elk jaar, ook verplicht conform de pachtcontracten.	
Waterwinning						
W1	infiltratie- en onttrekking water	aanvoer rivierwater, infiltratie in kanalen, terugwinning gezuiverd water, transport naar zuiveringslocatie	in de Amsterdamse Waterleidingduinen, in Kennemerduinen noordelijk deel van de Zeeweg	via kanalen, geulen, drains; onder natuurlijk verval	jaarrond	conform bedrijfsplan en vergunning Grondwaterwet
W2	beheer en onderhoud aan drinkwaterproductiesysteem	geulen, kanalen, vijvers	in de AWD	baggeren, maaïen van waterplanten, onderhoud beschoeiing; vrijhouden van struiken en houtige opslag, wegvangen vis		
		putten, drains, pompen (noodaggregaat)	in de AWD	schoonhouden; vervangen/herstellen; aanleg nieuwe putten, drains, pompen; stuifvrij houden; vrijhouden van struiken en houtige opslag		
		peilbuizen, waarnemingsputten	in de AWD	schoonpompen en regeneren, vervangen/herstellen; vrijhouden van struiken en houtige opslag		
		leidingen	in de AWD	onderhoud; vervangen/herstellen, schoon houden		
		onderhoud schouw- en boringspaden	in de AWD	maaïen en afvoeren		
		onderhoud stuwen	in de AWD	schoon houden, onderhoud; vervangen/herstellen; vrijhouden van struiken en houtige opslag		
		pompstations	in de AWD	schoon houden, onderhoud; vervangen/herstellen; vrijhouden van struiken en houtige opslag		
		peilschalen	in de AWD	onderhoud; vervangen/herstellen		
W3	(calamiteiten)winning m.b.v diepe winputten	naast de oppervlaktewaterinfiltratie- en winning kan er ook met behulp van diepe winputten water gewonnen worden, dit systeem wordt alleen gebruikt als dat nodig is	in de AWD	via diepe winputten		

W4	onderzoek en monitoring	kwaliteit van het water wordt gemonitord; (grond)waterstanden e.a.; ook onderzoek t.b.v waterwinning (o.a. wincapaciteit)	in de AWD	monstername, peilbuismeting		
W5	Peilingen en metingen aan winputten en peilfilters		in winputten			
W7	Beheer- en schadebestrijding	Verjagen meeuwen pompstation, bestrijden bruine ratten in gebouwen . Inspectie drinkwatergebieden jaarlijks op aanwezigheid van muskusrat en bestrijding indien aanwezig. Onderhouden en plaatsen van Veerasters en publiekwerende rasters, rasters ter bescherming van waterwinning	Infiltratiegebieden en gebouwen,	Geluid en gif, afschot, inloopvallen, vangkooien, klemmen en rasters		wordt niet uitgevoerd binnen het gebied, conform het faunabeheerplan van de Provincie Noord-Holland
W8	Onderhoud hekwerken		rondom en in het gebied		incidenteel	plaatsen en onderhouden hekwerken
W9	onderhoud infrastructuur voor beheerder	Verharde wegen en onverharde wegen voor waterwinning	binnen KZ	auto/bus	dagelijks door beheerder	wordt ook gebruikt voor de aan- en afvoer van chemicalien.
Recreatie						
R1	Wandelen, joggen	Door recreanten kan dagelijks gewandeld, gestruind en gejogd worden op de paden tussen zonsopgang en zonsondergang bij PWN, in andere deelgebieden geldt andere regels..	voornamelijk op paden (veel kleine paden aanwezig, korte en middellange wandelroutes en diverse loopclubs actief)	wandelen/joggen/struinen	dagelijks	in verschillende deelgebieden gelden verschillende regels
R2	Fietsen, mountainbiken	Door recreanten kan gefietst worden op aangewezen fietspaden.	door het nationale park, in AWD wordt niet gefietst	met de fiets/mountainbike	dagelijks	Er zijn fietsknooppunten aanwezig binnen het gebied.
R3	Paardrijden	Door recreanten, op de daarvoor aangewezen paden	op de aanwezige ruiterspaden	per paard/pony. Individueel en in kleine groepen	dagelijks	een ruiterskaart is noodzakelijk
R4	Aangespannen ruiters	Door recreanten, op de daarvoor aangewezen paden	op de daarvoor aangewezen paden			vergunningplicht is aanwezig
R5	Uitlaten honden	door particulieren en hondenuitlaatservies	losloopgebieden verspreid over het gebied o.a. rondom Zandvoort en bij het Naaldenveld,	lopend/fietsend met de hond	dagelijks	In het Bergerbos, boswachterij Noordwijk en enkele andere delen (zee van staal, vuurbaakduin) geldt voor een deel van het jaar dat honden niet aan de riem hoeven. in AWD en gebied bij Noordwijk aan zee niet toegestaan
R6	Noordwijkse Golfclub	gebruik: sportieve wedstrijden en sociale activiteiten	golfterrein	intensiteit gebruik stabiel	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		onderhoud: golfoppervlak	golfterrein	mechanisch bewerkingen, bemesting,gewasbescherming en waterhuishouding om baan in goede golfconditie te houden	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		onderhoud natuurgedeelte	golfterrein	maaien en afvoeren, begrazen, plaggen, transplantatie, kaal halen, hooi insteken, kapbeheer exoten en struweel en andere wenselijke maatregelen	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		kleine ingrepen	golfterrein	Kleine aanpassingen om layout van de baan golftechnisch en qua natuur in optimale vorm te houden	incidenteel	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		wateronttrekking	golfterrein		jaarrond	onttrekkings vergunning Provincie
R7	gebouwen Noordwijkse golfclub	bestemmingsverkeer van en naar baan en diverse gebouwen, verlichting buiten, onderhoud	golfterrein			in overeenstemming met wettelijke eisen
		dienstwoning	in clubgebouw	bewoning	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen
		clubhuis met restaurant, sociale activiteiten, club ondersteuning, stalling van tassen en buggies en materiaal, shop	gebouwen rond clubgebouw	normaal gebruik	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		greenkeepersloods; ruimte voor personeel, stalling en opslag materieel en overig voor onderhoud van het terrein	greenkeepersloods	normaal gebruik	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		afslaggebouw met ondersteunende faciliteiten	Driving Range	normaal gebruik	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
		schuilhutten en div kleine gebouwen door de baan ter ondersteuning van het spel	golfterrein	normaal gebruik	jaarrond	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
	Onttrekking grondwater door golfbaan		Noordwijk			Onttrekkingsvergunning sinds 1970

R8	PLAN100 Noordwijkse golfclub	aanpassingen baan en gebouwen	golfterrein	Vergunningen Waterwet, Bodembescherming, NB-wet, F&F wet, Boswet, Bestemmingsplan, archeologie	2012-2020	in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green
R9	beoefenen van de zweefvliegsport	het uitvoeren van alle activiteiten die nodig zijn om een zweefvliegbedrijf op te zetten en gaande te houden	op de vliegstrips op het vliegveld, meestal op de oost-west baan, een enkele keer op de noordwest-zuidoost baan	de zweefvliegtuigen rijden op het veld bij starten en landen. Er wordt gereden met lichte voertuigen om kabel en zweefvliegtuigen te verplaatsen. Vliegtuigen worden opgelierd.	op de weekenddagen van begin maart tot eind oktober vanaf 9:00 uur tot zonsondergang en geregeld op de woensdagavond. In deze periode ook zo'n 20 doordeweekse dagen en in de winterperiode een paar korte momenten	
R10	beheer zweefvliegveld - maaien om vegetatie laag te houden	in het kader van de vliegveiligheid mag de vegetatie niet te hoog zijn	op het zweefvliegveld Langeveld	met een tractor	gemiddeld drie maal per jaar het hele vliegveld en aanvullend 3 maal per jaar de	het maaisel blijft op het veld liggen
	beheer zweefvliegveld - klepelen langs de rand van het veld	de struiken langs de rand van het veld komen door wortelvorming of uitzaaiing het veld op, dit wordt geklepeld	langs de rand van het zweefvliegveld, vooral langs de noordzijde	met een tractor	eenmaal per jaar, vaak in het najaar	het maaisel wordt meestal tegen of in de struiken gelegd
	beheer zweefvliegveld - bomen snoeien	op een zweefvliegveld moet een vrije inzweef zijn met een bepaalde hoek. Indien de bomen in de aanvliegroute te hoog zijn moeten ze gesnoeid worden	aan de oostzijde en de westzijde van het zweefvliegveld	met motorzaag of handzaag	eens in een aantal jaar in de winter	meestal in overleg met Waternet of zuid-hollands landschap omdat de bomen vaak buiten het gebied van de zweefvliegclub staan
	beheer zweefvliegveld - gras zaaien	plekken waar op de start en landingsstrips geen gewas staat worden ingezaaid om kale grond of kaal zand weg te krijgen	op de vliegstrips op het zweefvliegveld	handmatig inzaaien	een paar keer tijdens het voorjaar en de zomer	met speciaal mengsel voor dit duingebied
	beheer zweefvliegveld - sproeien	met een sproeiinstallatie delen van het veld bij droogte besproeien	de start en landingsstrips voornamenlijk aan de oostkant van de oost-west baan en voor de hangaar	met een sproei-installatie van buizen	alleen bij aanhoudende droogte als de begroeiing op de strips verdroogt	
	beheer zweefvliegveld - maaien met bosmaaier	parkeerplaatsen voor auto's en aanhangers vrij van begroeiing houden	bij de ingang van het zweefvliegveld bij het gebouw is aan de westkant een parkeerplaats voor autos en aan de oostkant een parkeerplaats voor aanhangers	meestal met de hand of met een bosmaaier	een of twee keer per jaar	
	beheer zweefvliegveld - onderhoud rijroutes	de paden die gebruikt worden om lierkabels uit te rijden en om de jeep terug te rijden, alsmede zweefvliegtuigen van en naar de startplaats te brengen geschikt te houden voor berijden	op het zweefvliegveld Langeveld	met een tractor/wals/handmatig vlakmaken	een of twee keer per jaar	onderhoud aan de paden is intensiever vanwege het intensievere gebruik
	beheer zweefvliegveld - vlakken van landing/startbaan	plekken waar de start en landingsbaan onvoldoende vlak zijn uitvlakken, oneffenheden worden vaak veroorzaakt door molshopen en konijnengaten	op de vliegstrips op het zweefvliegveld	met tractor of handmatig zand verplaatsen	gedurende het vliegseizoen soms wekelijks, afhankelijk van de omvang van de gaten in het veld (dit is dan handmatig met kruiwagens en schen). In het winterseizoen diverse malen per jaar	aangezien er geen materiaal van buiten het duin mag aangevoerd wordt er zand en/of plaggen gebruikt van een deel van het terrein waar geen vliegactiviteiten zijn
	beheer zweefvliegveld - walsen	molshopen wegwalsen en opgevlude konijnengaten egaliseren omdat kuilen en hobbels een gevaar zijn op een vliegveld	op het zweefvliegveld op de plek waar molshopen of konijnengaten zijn gevormd	met een tractor en wals		
	onderhoud - aanhangers wassen	de aanhangers voor de zweefvliegtuigen schoonmaken zodat vuil en mos eraf worden gehaald	op het platform voor de hangaar	met borstel en water	twee maal per jaar	
R11	zweefvliegen	zweefvliegen vanaf zweefvliegveld Langeveld	aan de zuidkant van de AWD	met een lier	jaarrond	vliegveld wordt gemaaid en begraasd
R12	Excursies	diverse excursies/rondleidingen/droppings	in het hele Natura 2000-gebied	lopend/fietsend, te paard met wagen of busje	regelmatig	naar aanwezige flora en fauna, werkzaamheden en educatieve thema's
					overdag en 's nachts	binnen normale toegangsvoorwaarden of buiten normale toegangsvoorwaarden alleen met toestemming van beheerder.
R13		nachtelijke activiteiten georganiseerd door Stay-okayhotel	Noordwijk			
R14	Gebruik watertappunten		verspreid door het gebied	waterdrinken		
R15	vakantieverblijven	vakantiewoningen in bunkers	o.a. Kostverlorenpark Zandvoort			
		kamperen	o.a. militaire camping bij Bloemendaal			
R16	Zwemmen en oeversgebonden					
R17	Schaatsen en sleerijden		verspreid door het gebied			alleen bij winterse omstandigheden, ook

R18	bramen plukken				in augustus	ook buiten paden
R19	outdooractiviteiten	o.a. klootschieten, yoga, workshops, filmopnames, Ed	in het hele gebied, buiten zowel als in de gebouwen, op of nabij paden			
R20	sterrenwacht					
R21	Landgoed Elswout	diverse publieksevenementen zoals Open monumentendag, paddenstoelendag, verhalenverteller, theater en muziekvoorstellingen, poëziefestival met wandelingen	Elswout, voornamelijk buiten maar ook in gebouwen	binnen het gebied lopen/fietsen. Buiten het gebied extra autoverkeer	jaarrond met zwaartepunt in mei-september	
R22	Diverse recreatieve activiteiten/evenementen	Zomerfestival met theater, outdoor activiteiten, slapen in Divers de buitenlucht, muziek natuurinformatiemarkt, schilderen, eten , sportevenementen, diverse grote landelijk aangekondigde wandelingen en fietstochten oa van ANWB.				
R23	geocoaching	geocase is verstopt buiten pad				
R24	Kleinschalige voorzieningen verbonden aan dagrecreatie	o.a. 't Klimduin, speelterrein ' t Wed, vogelhutten, (natuur)speeltuinen, speelbossen, picknicktafels, banken, vuilnisbakken, verkeerspalen, hoogtebegrenzers, routepaaltjes, fietsenrekken, vogelobservatiepunten. uitkijktuinen, uitkijktorens, toegangsborden en informatiepuntene.d.	verspreid over het gebied		jaarrond	
R25	beheer en onderhoud wegen en paden	Waaronder onderhoud aan de strandopgang, snoeiwerkzaamheden om wegen en paden toegankelijk te houden en gladheidsbestrijding met zand en sneeuwschuivers	door het hele gebied op en langs wegen en paden	Herstellen bestrating, vlakken, ophogen, strooisel deponeren. Handmatig en machinaal snoeien, soms met een hoogwerker. Gladheidsbestrijding met zand en sneeuwschuivers.	het gehele jaar	
R26	beheer en onderhoud depot maaisel	depot ten behoeve van onderhoud paden				
R27	beheer en onderhoud zanddepot	depot ten behoeve van onderhoud paden				
R28	Opslag/schuren	locaties voor opslag materiaal	verspreid over het gebied		regelmatig	opslag van materiaal voor beheerder en aannemers
R29	plaatsen en onderhouden	o.a. informatiepanelen (vast en verplaatsbaar),	verspreid over het gebied			
R30	openluchttheater		Caprera in duingebied ter hoogte van Bloemendaal, in Duinen en kruidberg voor circa 200 personen		jaarrond	diverse vormen van recreatie o.a. bedrijven, bioscoop, scouting en er worden evenementen georganiseerd.
R31	verwijderen zwerfafval	verwijderen afval, waaronder plastic				
R32	scouting	scoutingactiviteiten	o.a. op het Naaldenveld			
R33	Bezoekerscentrum de	Bezoekerscentra en horeca in KZ	aan de Zeeweg, Overveen en bij ingang de Oase		jaarrond	
R34	Horeca	besloten feesten en openbare horeca	o.a. Oranjerie Landgoed Elswout		jaarrond	
R35	Valkenier	uitoefenen cultuurhistorisch gebruik	een deel van de AWD	jacht met roofvogel	uitsterfbeleid, volgend jaar geen valkenier meer aanwezig	
R36	bunkers	instandhouding t.b.v cultuurhistorische waarde (Atlantic Wall)	ter hoogte van IJmuiden en aan de noordkant van de AWD	museum		conform extern beleid
R37	vinkenbaanhuisje van Rooswijck					
R38	cultuurhistorisch beheer landgoederen	Betreft de tuin- en landschapsonwerpen, hakhoutbeheer als historisch gebruiksvorm, het type (park)bos, moes- en fruittuinen met opstallen, beheer van monumenten	op landgoederen			
R39	Recreatief autoverkeer	ouderen/gehandicapten	door KZ met vergunning van beheerder	met de auto op wegen en paden	incidenteel wordt er vergunning verleend	
Verkeer en infrastructuur						
V1	infrastructuur voor beheerder	Verharde wegen en onverharde wegen	binnen KZ	auto/bus	dagelijks door beheerder	
V2	infrastructuur voor recreatie, zie R2					
V3	parkeerplaatsen met voorzieningen		aan de rand van het gebied			
Kustbeheer						
K1	Beheer zeereep en zeewering	taludherstel na calamiteit	zeezijde van de zeereep	jaarlijkse inspectie, herstel waar nodig	wanneer noodzakelijk	

K2		helmsteken ten behoeve van vastleggen zeereep	zeereep		buiten broedseizoen	
K3		beplanting helm en duindoorn (aanplant indien noodzakelijk)	zeereep		buiten broedseizoen	incidenteel
K4		plaatsen en onderhouden en verwijderen rasters, borden, hekken, strand- en markeringspalen etc.	zeereep		buiten broedseizoen	
Overige activiteiten en voorzieningen						
O1	Beheer en onderhoud kabels en leidingen	Aanvoer infiltratiewater, afvoer ruwwater, drinkwater, telecom, elektriciteit, televisie, telefoon, gas	in leidingstroken, verspreidt door het gebied heen en bij bebouwing	in de grond	dagelijks	
O2		onderhoud aan leidingen	binnen de leidingstroken, verspreid door het duin	met een graafmachine of handmatig	incidenteel, indien noodzakelijk	onder toezicht van de beheerder.
O3	beheer en onderhoud nutsvoorzieningen	Regulier beheer onderhoud aan elektra-, water-, communicatieleidingen, gastanks, gasleidingen, bezinkputten, riolaansluiting, IBA's)	door het hele gebied			
O4	brandveiligheid en brandrisico	Verwijderen van brandgevaarlijke vegetatie.	verspreid over het gebied		Bij het verwijderen van brandgevaarlijke vegetatie wordt projectmatig gewerkt.	diverse voorzieningen in het gebied aanwezig
O5	archeologisch onderzoek					
O6	verwijderen zwerfafval	verwijderen afval, waaronder plastic				
O7	beheer en onderhoud oude vuilstorten	onderhoudswerkzaamheden aan de afdeklaag				
O8	Erebegraafplaats		ten noorden van het Kraansvlak			
O9	explosievenopruiming	opruiming indien noodzakelijk	op springlocatie of op vindplaats	door explosievenopruimingsdienst	incidenteel	
O10	UMTSmast en GSM masten		o.a. Zeeweg en Mr Enschedepark			
O11	Uitvoering Herstelplan Koningshof	aanleg en verwijderen paden, bouwen, planten, etc.				Project
O12	vuurwerk afsteken	met oud en nieuw	in het duin en aangrenzende dorpen		jaarlijks	
O13	oefeningen van de overheid voor calamiteiten	incidenteel, kleinschalig en grootschalig, kortdurend en soms een etmaal lang.	in het duingebied		incidenteel	door overheden als de brandweer en politie
	(dienst) woningen	Binnen het gebied liggen enkele (dienst)woningen, daarnaast vindt er bewoning door derden plaats, namelijk drie vakantiehuisjes	verspreid door het gebied	bewoning	dagelijks	
O14						

Acitiviteitcode	Activiteiten	Omschrijving	WAAR	Hoe	Frequentie/tijdstip	bijzonderheden
Landbouw						
L1	Akkerbouw	verzorging, onderhoud van grond en gewas, gewasbescherming, grondbewerking, opslag, verwerking, bewaring, oogst, vochtvoorziening, waterbeheer o.a. drainage, bemesten, composteren, inunderen, vervroegen gewassen, containervelden, met bijbehorende licht-, geluid- en verkeeraspecten, enz. ten dienste van deze activiteit	zie landgebruikkaart		jaarrond, met name groeiseizoen	Kleine grondwateronttrekkingen onder vergunningsdrempel met meldingsplicht
L2	Tuinbouw open grond (bloembollen en -knollen, bloemkwekerijgewassen, boomkwekerijgewassen en vaste planten, fruit open grond en tuinbouwgroenten)	Als L1	zie landgebruikkaart		jaarrond, met name groeiseizoen	Als L1
L3	Tuinbouw onder glas (bloemkwekerijgewassen, boomkwekerijgewassen en vaste planten, fruit onder glas, glasgroenten)	Als L1	zie landgebruikkaart		jaarrond, met name groeiseizoen	Als L1
L4	Tuinbouw overig (bollenbroei, paddenstoelenteelt, witloftrek)	Als L1	zie landgebruikkaart		jaarrond, met name groeiseizoen	Als L1
L5	Grasland en groenvoedergewassen	aspecten voor de teelt en de dieren zoals verzorging, onderhoud van grond en gewas en dieren , grondbewerking, opslag (o.a. voer-/mestopslag), verwerking, bewaring, oogst, vochtvoorziening, waterbeheer o.a. drainage, bemesting, beweiding, stallen, met bijbehorende licht-, geluid- en verkeeraspecten etc. ten dienste van deze activiteit.	zie landgebruikkaart			
L6	Graasdieren (rundvee, schapen, geiten, paarden en pony's)	Als L5	Zie landgebruikkaart		jaarrond.	
L7	hokdieren (varkens, kippen, kalkoenen, slachteenden, overig pluimvee, konijnen, edelpelsdieren)	opslag (o.a. voer-/mestopslag), verwerking, bewaring, stallen, (eventueel grondbewerking, vochtvoorziening, waterbeheer o.a. drainage, bemesting, verzorging e.d. als er grond bij betrokken is) , met bijbehorende licht-, geluid- en verkeeraspecten enz. ten dienste deze activiteit.	Zie landgebruikkaart		jaarrond.	
L8	Transport	aanvoer, afvoer, doorvoer van dieren en producten			jaarrond	over wegen
L9	gerelateerde activiteiten	boerengolf, pensionstal, zorgboerderij	langs Vogelenzangseweg		jaarrond	
Recreatie						
R1	Strandhuisjes/cabines	opbouw/afbraak, verblijf, overnachting	langs het strand		april-september	er zijn ook overnachtingsmogelijkheden
R2	Strandpaviljoens	verblijf	op het strand, o.a. bij Bloemendaal aan Zee en bij Zandvoort		deels jaarrond, deels april-september	de paviljoens hebben horecasluitingstijden
R3	strandfeesten		Zandvoort aan Zee, Bloemendaal aan Zee, Velsen, Bloemendaal aan Zee			
R4	Sportvelden/complexen en golfbanen	diverse sportactiviteiten en evenementen (EK hockey, KLM open	o.a. Bloemendaal en Zandvoort	natuurgras en	dagelijks	verlichting, jaarrond, avonduren
R5	campings	verblijfsrecreatie	aan de rand van het gebied.		jaarrond	Hier worden ook activiteiten georganiseerd.
R6	horeca	verblijf en diverse restaurants en Center Parks Zandvoort	op het strand en langs de rand van het gebied		jaarrond en april-september	concentraties bij strandovergangen
R7	Maneges	paardrijden, verzorging	diverse locaties rondom gebied		jaarrond	
R8	Groepsaccomodatie		Diverse locaties verspreid			
	watergebonden recreatie	Kitesurfen, golf- en windsurfen, zeilen, kanoën, catamarans, varen, motorboten, golf- en windsurfen, jetskiën, zwemmen, duiken	in zee, concentratie vaak op goed bereikbare plaatsen met auto's		jaarrond, vooral in het zomerseizoen	reddingsbrigade,kleine bootjes worden via trailers via strandopgangen gebracht. Locaties van de opslag van boten staan in het bestemmingsplan.
R9						
R10	recreatie op het strand	strandzeilen, vliegeren, deltavliegers, wandelen, paardrijden, parapenten, mountainbiken, hardloopwedstrijden, nieuwjaarsduik, etc.	op het strand, met name in de omgeving van de strandopgangen		jaarrond met zwaartepunt in de zomer	Soaren: start op het strand, maakt gebruik van de thermiek langs de duinrand, langs heel duinrand.
R11	Sterrenwacht Copernicus		Brouwerskolkweg			
R12	Circuit van Zandvoort		noordzijde duingebied			
R13	schietbaan		noordzijde duingebied			

R14 Verkeer en infrastructuur	hoofdgebouw campings	verkeer, verlichting	Kennemerduincamping (en andere campings)		jaarrond	
V1	Spoor	spoorverkeer	over het gehele terrein van TATA steel lopen diverse sporen voor aan- en afvoer van goederen en langs het gebied loopt het spoor Zandvoort-Haarlem-Leiden en Haarlem-Beverwijk		dagelijks	
V2	Wegen	langs het gebied liggen een groot aantal (on) verharde wegen en busbanen	rondom	voor wandelaars, fietsers, auto's	dagelijks	
V3	Luchtverkeer Schiphol	Ter hoogte van KZ lopen diverse aanvliegroutes van Schiphol: Polderbaan, Kaagbaan en Zwanenburglaan	bovenKZ, aanvlieghoogte voor landingsbaan is hier geen grote hoogte, relatief gezien ten opzichte van andere vlieghoogtes rond Amsterdam.		dagelijks, frequent	
V4	Nieuwe zeesluis IJmuiden.	scheepvaartverkeer	IJmuiden		dagelijks	realisatie vanaf 2019
V5	Noordzeekanaal	scheepvaartverkeer	IJmuiden		dagelijks	
v6	Verbeteren robuustheid Velser-Wijkertunnel	scheepvaartverkeer	aan de noordkant KZ		dagelijks	project RWS, realisatie verbinding A9-A22
V7	berijden strand	berijden strand met voertuigen en paarden, incidenteel met een optocht	strand		incidenteel tot dagelijks	gemotoriseerde voertuigen voor inspectie, strandwacht, uitbaters paviljoens. Voor overige geen voertuigen toegestaan
V8	Ecoducten	nieuwe ecoducten, Zeeweg, spoor en Zandvoortselaan	Zeeweg, spoor en Zandvoortselaan			projecten
V9	Renovatie Velsertunnel	autoverkeer	aan de noordkant KZ	auto/bus		
Kustbeheer						
K1	strand	ingrepen bij calamiteit (o.a. verontreiniging)	strand en zee		indien noodzakelijk	
K2		inspectie van de waterkering (zeereep)	strand	per auto	jaarlijks	
Industrie						
I1	Industriegebied IJmond	divers	aan de noordkant KZ		jaarrond	lichtvervuiling, luchtverontreiniging, extra N-depositie, geluidsverstoring
Overige relevante activiteiten						
O1	visserij	door beroepsvissers	in zee			
O2	Faunabeheer	o.a. de jacht op de vos				
O3	bedrijfsterreinen		o.a.bedrijventerrein Drinkwaterproductie (Leiduin)Zandvoort Noord en gemeentewerf Bloemendaal			
O4	Algemene begraafplaats Bergweg	bijzettingen/herdenkingen	in de duinen bij Bloemendaal		jaarrond	
O5	kantoren en zorginstelling	diverse gebouwen in het gebied dienen als kantoorruimte voor TBO's, waternet en particulieren	verspreid over het gebied. Particulier op Elswout		jaarrond	
O6	Bewoning	verkeer, verlichting	rondom het gebied ligt bebouwing van de Brouwerskolkweg		jaarrond	
O7	herontwikkeling Brouwerskolkweg	woningbouw	Brouwerskolkweg		jaarrond	
O8	milieustraat en gemeentewerf Brouwerskolkweg	geluid, verkeer, verlichting, opslag gevaarlijke stoffen	Brouwerskolkweg		jaarrond	
O9	Peilbeheer, waterkwaliteitbeheer	aanvoer, afvoer, doorvoer	watergangen verspreid		jaarrond	
O10	vuurwerk afsteken	met oud en nieuw	in het duin en aangrenzende dorpen		jaarlijks	
						project

"Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2013-04-15 10:25:03+00:00
"Aan: art.5.1-2e
"CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e vanheescommunicatie.nl); art.5.1-2e
art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e "
Onderwerp: Communicatieplan Kennemerland-Zuid: graag reactie
"
Hallo art.5.1-2e

Ik stuur je bijgaand het communicatieplan voor het beheerplan Kennemerland-Zuid.

Wil jij er nog naar kijken, voordat ik het woensdag verstuur met de stukken voor de adviescie van 24 april. Ben je ermee akkoord?

Inmiddels is er vanuit het Beheer- en Inrichtingenplan een voorstel om toch al half juni een publieksbijeenkomst te houden. Daar zou N2000 dan bij aan moeten sluiten.

Ook wil men bij BIP niet een bijeenkomst voor raadsleden, maar ze uitnodigen voor een excursie naar een verstuivingsproject in de Kennemerduinen.

Ik overleg nog met art.5.1-2e en art.5.1-2e of we daar dan ook bij aansluiten. Dat betekent wel, dat mochten de wethouders van Noordwijk en Noordwijkerhout hun raadsleden willen informeren, dat niet gezamenlijk kan. Maar eerst hoor ik nog wel van deze gemeenten ze willen.

Over wat we besluiten over aansluiting BIP zal ik je morgen informeren.

(Ik ben mijn tel. Vergeten, ga hem tussen de middag halen)

Met groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. art.5.1-2e

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Kennemerland-Zuid

Communicatieaanpak Natura 2000

Inleiding

Dit document schetst het doel, de issues, de strategie en de middelen voor de communicatie over het beheerplan Kennemerland-Zuid. Het is opgesteld naar aanleiding van de bijeenkomst van de adviescommissie voor het beheerplan over communicatie op 22 maart, het communicatieoverleg met de provincie Zuid-Holland en deskresearch. Om te bepalen wanneer we gaan communiceren, naar wie en waarover is verdere concretisering noodzakelijk. Deze komt na de uitwerking van de instandhoudingsdoelen en benodigde maatregelen (verwacht in september) en de inventarisatie van het bestaand gebruik (verwacht in juli). Dan weten we welke issues bij welke doelgroepen spelen. Hiervoor wordt naar verwachting in september een apart voorstel voorgelegd. De start van de communicatie verwachten we in september of oktober. Wel willen we graag op de projectsite Natura 2000 van de provincie alvast de kernboodschap plaatsen over dit gebied en procesinformatie bieden.

Doel van de communicatie

Door de inzet van communicatie wil de provincie kennis verzamelen over het gebied. Ook wil de provincie dat belanghebbenden goed geïnformeerd zijn, zodat er een einde komt aan een lange tijd van onzekerheid bij bepaalde gebruikers in en rond het gebied over mogelijke consequenties. De provincie vindt het belangrijk dat er draagvlak is voor het proces en dat eventuele weerstand is gebaseerd op juiste veronderstellingen.

Beheerplan & communicatie-issues

Voordat het beheerplan geschreven kan worden moet het huidige gebruik geïnventariseerd worden op hun effect op de beschermde habitats en soorten. Aan de hand daarvan wordt immers bepaald of ze vrij of onder voorwaarden doorgang kunnen vinden.. Daarnaast wordt bekeken hoe het met de beschermde habitattypen en soorten gaat en of er maatregelen nodig zijn om ze in stand te houden. Als er maatregelen nodig zijn, moeten er afspraken gemaakt worden over de uitvoering en financiering ervan. Verschillende onderdelen van het beheerplan kunnen leiden tot communicatie-issues.

Bestaand gebruik

Ten tijde van het schrijven van deze aanpak is Grontmij nog bezig met de inventarisatie van het bestaand gebruik, zoals activiteiten in het kader van natuurbeheer, recreatie en landbouw. Een voorlopige conclusie is dat het meeste gebruik in huidige vorm en omvang zonder beperking voortgezet kan worden. De communicatie zal zich voornamelijk richten op partijen die een beperking krijgen opgelegd in hun gebruik en op partijen die zorgen voelen zoals agrariërs.

Maatregelen

De benodigde maatregelen komen deels voort uit het beheerplan zelf en deels uit de landelijke stikstofaankpak (de Programmatische Aanpak Stikstof). Of er maatregelen voortkomen uit het beheerplan wordt in juni 2013 bekend. Over de stikstofmaatregelen is, vooruitlopend op het beheerplan, al een rapport opgesteld. Deze maatregelen bestaan uit onder andere uit stuifkuilen aanleggen, plaggen, intensiveren van het onthouten en grootschalige verstuiving. Deze maatregelen moeten nog concreet worden uitgewerkt in overleg met de terreinbeheerders en worden geïntegreerd met maatregelen die uit het uitwerken van de N2000-doelen komen. Hoewel er nog onvoldoende beeld is van de precieze maatregelen die nodig zijn, kunnen we voor wat de communicatie betreft al wel vaststellen dat de terreinbeheerders een belangrijke doelgroep zijn. Grotere terreinbeheerders zijn betrokken omdat de provincie maatregelen met hen uit werkt. Kleinere terreinbeheerders, zoals particulieren, kunnen met maatregelen te maken krijgen. Het gebied kent een groot aantal kleinere particuliere terreinbeheerders. Zij zijn niet verenigd en hebben vermoedelijk uiteenlopende ideeën over de maatregelen die gaan komen. Medewerking van de terreinbeheerders is cruciaal voor het succes van Natura 2000 omdat terreinbeheerders de maatregelen uit moeten voeren en de provincie hen daartoe niet kan verplichten. De provincie treedt met terreinbeheerders in overleg en stelt geld beschikbaar. Communicatie kan daarbij ondersteunend zijn.

Overige issues

Ook kunnen er issues zijn die geen onderdeel van het beheerplan zijn, maar omdat ze wel met N2000 te maken hebben, naar voren komen en de communicatie beïnvloeden. Zo hebben we te maken met het negatieve imago van Natura2000. Ook zijn er zaken die geen relatie met N2000 hebben, maar ons proces wel raken. Zoals het effect van damherten of de wens voor een nieuw fietspad. In de communicatie zullen we oog moeten hebben voor deze issues en erop voorbereid moeten zijn dat deze onderwerpen verbonden worden met het beheerplanproces.

Relatie BIP

Ongeveer in dezelfde periode als dat het beheerplan wordt opgesteld, werkt het Nationaal Park aan een nieuw Beheer- en Inrichtingsplan (BIP) voor het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. In dit plan staat het beleid voor het park ten aanzien van natuur, recreatie, communicatie, educatie en onderzoek voor de komende tien jaar. Voor het BIP zijn onder meer workshops met stakeholders voorzien, een bijeenkomst met raadsleden en een breder aangekondigde bijeenkomst voor belangengroepen. De provincie en het Nationaal Park hebben de afspraak gemaakt samen op te trekken op de bijeenkomst voor raadsleden en de brede bijeenkomst. In de communicatie

zullen we moeten benadrukken dat het Natura 2000 beheerplan aangeeft welke natuur beschermd moet worden door vergunningverlening en bepaalde uitvoeringsmaatregelen in het gebied, en dat het BIP de maatregelen uit N2000 letterlijk over neemt.

Strategie

Benutten van kansen

- *De duinen centraal*

De duinen kennen veel liefhebbers. Omwonenden voelen zich verbonden met de duinen. We benadrukken dat we er met elkaar voor moeten zorgen dat de kwaliteit van het natuurgebied behouden blijft. En dat dit beperkingen in gebruik of overlast tot gevolg kan hebben. In de beschrijving van de natuur gebruiken we aansprekende termen, geen jargon zoals 'grijze duinen'. We sluiten aan bij hoe de duinen bekend staan.

- *De natuur in de volle breedte*

Het BIP en N2000 maken onderdeel uit van het beleid om de duinen in stand te houden en te beleven. Dit biedt ons de gelegenheid om in de communicatie te benadrukken waar het werkelijk over gaat; het behouden en beschermen van waardevolle natuur. We zoomen niet in op de weinig aansprekende beschermde dier- en plantensoorten maar op de duinen zelf en de duinen als leefgebied voor vogels en andere dier- en plantensoorten. In de communicatie benadrukken we dat we voortbouwen op eerdere maatregelen.

- *Het doel in beeld*

Visualisatie is heel goed mogelijk. We laten met beelden de effecten van maatregelen (zoals tegengaan van verdroging) zien. Dat is zeker van belang voor doelgroepen die grote vraagtekens hebben bij de nut en noodzaak van maatregelen. Ook de verandering van de afgelopen dertig jaar is mogelijk te laten zien.

Doelgroepgericht communiceren

In de communicatie hebben we aandacht voor issues die bij verschillende doelgroepen kunnen spelen. Als er sprake is van een doelgroep waar de impact van de maatregelen groot is of waar veel onduidelijkheid is, dan worden hiervoor specifieke activiteiten georganiseerd zoals een bijeenkomst of gesprek. We richten ons op de belanghebbenden. Het grote publiek kan kennis nemen van de geboden informatie, maar vormt geen specifieke doelgroep. We bereiden de communicatie met belanghebbenden goed voor, zodat we antwoord hebben op vragen.

Eenduidige en gezamenlijke communicatie

Om te zorgen dat er een juist beeld ontstaat over de aanpak en inhoud, is het belangrijk dat we hierover eenduidig communiceren. We gebruiken dezelfde kernboodschap en Q&A. In de externe communicatie laten we doorklinken dat de totstandkoming van het beheerplan een gezamenlijk project is. Dit betekent dat betrokken partijen bijvoorbeeld berichtgeving over het plan overnemen in hun eigen communicatiemiddelen. Daar kan natuurlijk altijd een eigen boodschap aan worden toegevoegd. De provincies Noord- en Zuid-Holland zijn gezamenlijk afzender van de communicatie.

Timing van de communicatie

We communiceren als we duidelijkheid kunnen bieden, dus nadat er inzicht is in bestaand gebruik en de benodigde maatregelen. Bij de start van de communicatie informeren we over de uitkomsten tot dusver en het proces. En toetsen we of onze bevindingen over bestaand gebruik juist zijn.

Communicatiemiddelen

Naast gesprekken en vergaderingen waarbij een belangrijk deel van de actoren is aangesloten, benutten we een aantal communicatiemiddelen.

- **Bijeenkomsten voor belangengroepen**
Voor actoren waarvan we weten dat er specifieke issues spelen of zorgen leven organiseren we bijeenkomst of sluiten we aan bij een (reguliere) bijeenkomst waar we het beheerplan agenderen. Er komt in ieder geval een bijeenkomst voor bollentelers in overleg met de LTO. Voor belanghebbenden waar minder grote issues spelen, wordt gedacht aan een bredere informatiebijeenkomst. We gaan uit van een bijeenkomst in Noord- Holland. met een plenair gedeelte en infotafels over verschillende onderwerpen. Als er in Zuid-Holland behoefte aan is, wordt hier ook een bredere bijeenkomst georganiseerd.
- **Raadsbijeenkomst**
Er wordt in ieder geval een informatiebijeenkomst over Natura 2000 en het BIP georganiseerd voor de gemeenteraden van de Noord-Hollandse gemeenten. Daar hebben de betrokken wethouders toe besloten. Met name Bloemendaal hecht hier grote waarde aan. Aan de wethouders van de Zuid-Hollandse gemeenten wordt gevraagd of zij hun raadsleden hier ook voor uit willen nodigen.
- **Ondersteunende middelen**
Ondersteunende middelen bij deze communicatieactiviteiten zijn een Natura 2000 kaart met gebiedsgerichte omslag, factsheets gericht op doelgroepen, een Q&A, informatie op de website en een nieuwsbrief.

Gebiedspecifieke kernboodschap

Voor Natura 2000 heeft de provincie een kernboodschap. Deze is hieronder aangepast aan specifieke omstandigheden voor Kennemerland-Zuid.

Tussen IJmuiden en Noordwijk aan Zee ligt een bijzonder duingebied. . Bewoners en bezoekers kunnen hier genieten van de openheid van de duinen, de uitzichten en valleien, de bossen en historische landgoederen. De duinen vormen het leefgebied van allerlei dieren en planten. Omdat dit landschap in Europa nog maar weinig voorkomt, wordt het beschermd door Natura 2000.

Het is niet vanzelfsprekend dat dit gebied er over tien, twintig jaar hetzelfde bij ligt. Invloeden van buiten zorgen ervoor dat het duin langzaam dichtgroeit. Natura 2000 zorgt er met veel andere maatregelen voor dat het kenmerkende landschap van de duinen behouden blijft.

De maatregelen die voor Natura 2000 nodig zijn, worden opgenomen in het Natura 2000-beheerplan dat de provincie opstelt. Hierbij wordt voortgebouwd op eerder genomen natuurmaatregelen. Het beheerplan geeft ook aan welke huidige activiteiten zonder meer zijn toegestaan en, welke activiteiten onder voorwaarden zijn toegestaan. Over het algemeen geldt dat bestaande activiteiten door kunnen gaan, omdat ze geen negatief effect hebben op de natuur.

Het beheerplan wordt opgesteld in overleg met belanghebbenden uit de omgeving, zoals agrarische en recreatieve ondernemers, gemeenten en natuur-, en waterbeheerders. Alle belangen worden goed tegen elkaar afgewogen. Het natuurbelang is hierbij doorslaggevend, maar de provincie kijkt nadrukkelijk ook naar de gevolgen en mogelijkheden voor andere sectoren, zoals de recreatie en landbouw. Bij Natura 2000 gaat het om de goede balans tussen de bescherming van natuur, het gebruik en de beleving.

Bijlage: Actoren

Actoren en hun betrokkenheid bij Kennemerland-Zuid.

A. Grotere terreinbeheerders (in adviescie en werkgroepen)

1. Waternet
2. PWN
3. Natuurmonumenten
4. Staatsbosbeheer
5. Gemeenten met gronden in beheer (Bloemendaal, Velsen, Noordwijk, Zandvoort, Noordwijkerhout)
6. Rijnland (kustbeheer)
7. Vrienden van het Kennemerstrand (in adviescie via St. Duinbehoud)
8. Landschap NH (agendalid)
9. Kennemerstrand N.V. (voor de helft eigenaar van het Kennemerstrand, het noordelijk deel van het N2000 bij IJmuiden)
11. Boswachters

B. Mede-bevoegd gezagen vaststelling beheerplan

1. Provincie Zuid-Holland (in adviescie)
2. Min. EZ (in adviescie)
3. Min. I en M (RWS agendalid adviescie)
4. Min. Defensie

C. Gemeenten (in adviescie)

1. Bloemendaal
2. Zandvoort
3. Velsen
4. Noordwijk
5. Noordwijkerhout
6. Heemstede (agendalid)
7. Haarlem

Hierbij maken we een onderverdeling tussen B&W en raden.

D. Belangenorganisaties vertegenwoordigd in adviescie

1. Recron
2. Kamer van Koophandel
3. LTO
4. Stichting Duinbehoud
5. Nationaal Park
6. St. Zuid-Kennemerland Natuurlijk

E. Particuliere eigenaren/kleinere terreinbeheerders (binnen begrenzing)

1. Stichting Huis te Manpad, Heemstede

2. Kostverlorenpark (Zandvoort)
3. Landgoed Huis te Vogelenzang
4. Landgoed Lindenheuvel
5. Schapenduinen
6. Wildhoef
8. Meer en Berg?
9. Duin- en Kruidberg
10. Golfclub Noordwijk
11. Zweefvliegveld Noordwijk
12. Prorail (het spoor loopt dwars door het gebied)

F. Natuurgroeperingen

1. Vrienden van het Kennemerstrand: (beheren ook Kennemerstrand)
2. Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
3. Diverse KNNV-werkgroepen (welke?)
4. Vrijwilligers van de verschillende terrein beherende organisaties
5. Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk
6. Lokale contactpersonen St. Duinbehoud
7. St. Zuid-Kennemerland Natuurlijk
8. Milieufederatie Noord-Holland
9. Zoogdiervereniging (was t.t.v. inspraak VZZ)
10. [art.5.1-2e](#) liefhebbers duinen/NP, informeren via boswachter, kritische volger)
11. Thijssse's hof (heemtuin voor natuur- en milieu-educatie)
12. Hist.Ver Heemstede-Bennebroek (landschappelijke betekenis).
13. St. Faunabescherming
14. Individuele natuurliefhebbers
15. IVN Kennemerland
16. Pieter Vermeulen Museum

G. Recreatie en toerisme (georganiseerd en niet georganiseerd)

1. Eigenaren strandpaviljoens
2. Overige horecaondernemers in en aan rand gebied
3. Campingeigenaren/beheerders
4. Eigenaren (terreinen met) vakantiehuisjes
5. Ondernemers van outdoor activiteiten (Kennemerstrand, huifkartochten Noordwijk)
6. Noord-Hollandse Wandelsport Bond
7. Fietzersbond, afd. Velsen, Bloemendaal en Haarlem
8. Evenementenbureaus (welke?)
9. Maneges, paardenstallen aan rand N2000
10. Sportclubs (hockey) aan rand N2000-gebied
11. Individuele wandelaars, mountainbikers, fietsers, hardlopers, ruiters
12. Actiegroep Honden uitlaters (Actiegroep)

13. Individuele hondenuitlaters
14. Gastheren Nationaal Park(ondernemers in/om het park die een cursus hebben gevolgd => mogelijke ambassadeurs onder ondernemers)
15. Kennemer Golf & Countryclub Zandvoort
16. Centre Parcs Zandvoort
17. Circuit Zandvoort
18. Bezoekerscentrum De Zandwaaier
19. Stichting Caprera (pachter, organiseert oa voorstellingen en geeft vergunningen af voor hondenuitlaters)

H. Overige belangen (in en aan rand N2000 gebied)

1. Camping Vereniging militairen (Zeeweg, Overveen)
2. Golfbaan Noordwijk
3. Zweefvliegveld Noordwijkerhout
4. Eerebegraafplaats Overveen
5. Nora radiostation, Noordwijk
6. Bunkermuseum Noordwijk
7. Bunkermuseum Stichting WN2000 IJmuiden
8. Scoutingterreinen Kraantje Lek en Naaldenveld
9. Gasunie (hoofdleiding door duinen bij Noordwijk)
10. Aanwonenden (tuin aan Natura2000-gebied).
11. Bunkergroepen (WOVIJ en WN2000)
12. Wovij (Stichting Onderzoek Verdedigingswerken IJmuiden)
13. Faunabeheereenheid Noord-Holland (jacht)
14. Tata Steel
15. Bedrijven in en om Noordzeekanaalgebied

I. Lokale belangengroepen

1. Stichting Santpoort
2. Stichting Ons Bloemendaal
3. Vereniging Behoud Landgoed Meer en Berg
4. Stichting Belangenhartiging Noordduinen
5. Stichting Behoud binnenduin
6. Stichting Oud Heemstede-Bennebroek

J. Omwonenden

1. Aanwonenden, tuinen grenzend aan gebied
2. Omwonenden die hinder kunnen ondervinden van de maatregelen (vrachtwagens bijvoorbeeld)

"Van: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]"
Verzonden: 2013-05-17 14:22:52+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-
museum.nl'; [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] minlnv.nl';
[art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] npzk.nl';
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] kvk.nl'; [art.5.1-2e] recron.nl'; [art.5.1-2e] rijnland.net';
[art.5.1-2e] ltonoord.nl'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Velsen.nl)';
[art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] oranjewoud.nl; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] rws.nl"
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net'; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] [art.5.1-2e] rws.nl)'; [art.5.1-2e] rijnland.net';
[art.5.1-2e] kvk.nl'; [art.5.1-2e] heemstede.nl'; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] gmail.com)'; [art.5.1-2e] kpnplanet.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl)'; [art.5.1-2e] waternet.nl';
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl;
[art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] grontmij.nl);
[art.5.1-2e] berkersadvies.nl; [art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] grontmij.nl';
[art.5.1-2e] grontmij.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl';
[art.5.1-2e] vanheescommunicatie.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl'"
Onderwerp: Concept notulen AC plus 24 april en officiële bekendmaking EZ
definitieve aanwijzing KZ
"
Geachte heer, mevrouw,

Bij deze e-mail treft u de concept notulen (inclusief de bijlage) van de
ambtelijke adviescommissievergadering die op 24 april plaatsvond.

Daarnaast willen wij u laten weten dat het ministerie van EZ het Natura 2000-
gebied Kennemerland-Zuid (en nog 32 andere Natura 2000-gebieden) definitief
heeft aangewezen. De officiële bekendmaking is te vinden via deze link:
<https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-12211.html>
<<https://www.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-12211.html>>

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Medewerker Beleid Natura 2000

T: [art.5.1-2e](#)

M: [art.5.1-2e](#)

E: [art.5.1-2e](#)noord-holland.nl <mailto:[art.5.1-2e](#)noord-holland.nl>

[art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

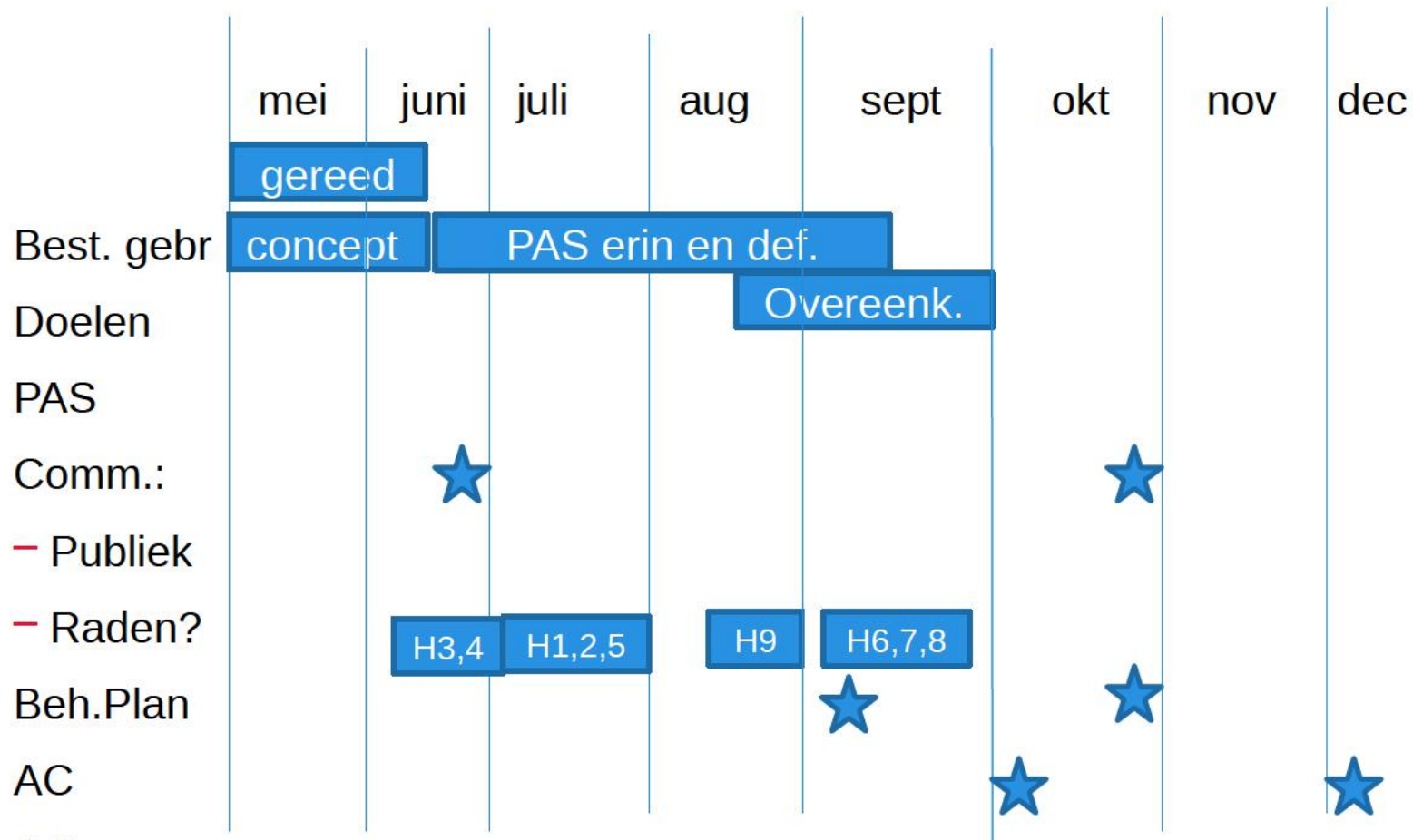
Stand beheerplan Kennemerland-Zuid

AC 24 april 2013

Onderdelen beheerplanproces:

1. Bestaand gebruik: in concept gereed
2. Uitwerking instandhoudingsdoelen en maatregelen:
gestart, 1^e werksessie geweest, juni 2^e sessie
3. PAS: technisch rapport Haskoning gereed, ligt bij EZ voor
toetsing
4. Communicatie: sessie geweest, communicatieplan ligt nu
voor
5. Beheerplan: schrijven start in zomer

Planning 2013

Relatie BIP

- Publieksbijeenkomsten samen
- 1e bijeenkomst juni nadruk op BIP
- 2e bijeenkomst najaar zowel BIP als N2000
- Bijeenkomst raden: initiatief bij BIP

OO 7 juni

- Rapport bestaand gebruik
- Planning/aanpak PAS
- Communicatieplan

Vervanger?

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-16 11:05:33+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] ; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ; [art.5.1-2e]
<[art.5.1-2e]@staatsbosbeheer.nl> ([art.5.1-2e]@staatsbosbeheer.nl)"
Onderwerp: RE: beheerplan Zuidkennemerland en Noordwijkse golfclub
"
Beste [art.5.1-2e]

Een gesprek lijkt mij goed. Daar zullen vanuit onze kant naast mij, [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] en een van mijn collega's : [art.5.1-2e] of [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] bij aanwezig
moeten zijn.

[art.5.1-2e] omdat zij in opdracht van de provincie de habitatkaart heeft
opgesteld. [art.5.1-2e] of [art.5.1-2e] omdat zij al lange tijd bij de habitatkaarten zijn
betrokken en ecologen zijn. Dat ben ik niet.

Zou SBB hier ook bij moeten aanschuiven?

Doen jullie een voorstel voor data?

Ik heb overigens al enkele malen contact gehad met [art.5.1-2e] van de
NGC over het beheerplan.

Zij gaan oa. reageren op de tabel bestaand gebruik.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e] [mailto:vmmm.amptriksen@pzh.nl]
Verzonden: vrijdag 16 november 2012 9:23
Aan: [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: beheerplan Zuidkennemerland en Noordwijkse golfclub

Beste art.5.1-2e

In september hebben mijn collega art.5.1-2e en ik met jou per email en telefonisch overleg gevoerd over de habitatkartering van het terrein van de Noordwijkse Golfclub (NGC). We hebben per email informatie van je doorgestuurd gekregen over het proces van totstandkoming van de habitattypenkaart en de betrokkenheid van Landschap Noord-Holland (LNH).

Het belang van een correcte habitattypenkaart kent voor de NGC twee aspecten:

- een Nbwetvergunningprocedure die nu aanhangig is bij Raad van State en waarvoor een StAB advies is verschenen
- de regeling van het beheer en het gebruik van het terrein van NGC in het beheerplan.

Sinds wij in september contact hadden, hebben zich de volgende ontwikkelingen voorgedaan.

- In opdracht van NGC heeft bureau Waardenburg een contra-expertise opgesteld over (ondermeer) de vertaalslag van vegetatiekartering naar habitatkartering.
- De NGC (ecoloog art.5.1-2e en Prov. ZH (mijn collega en ecoloog art.5.1-2e en ik) hebben afgelopen week een uitgebreid gesprek gehad met art.5.1-2e (min EZ). Van dit gesprek wordt verslag opgesteld en ter accordering aan art.5.1-2e voorgelegd.

De conclusie van beide ontwikkelingen is dat de omzetting op een aantal fronten niet (geheel) correct heeft plaatsgevonden en dat nuancering/aanpassing nodig is. art.5.1-2e heeft aangegeven dat voor goedkeuring van de habitatkartering van de kant van EZ aanpassing van de kaart noodzakelijk is.

De NGC heeft herhaaldelijk aan prov. NH, LNH en SBB aangedragen dat zij hun visie op de habitatkartering hebben en dit graag willen bespreken. Op een of andere manier komt dit helaas niet van de grond en het is in het kader van de RvS-procedure, en ook voor het beheerplan, echt van belang dat dit goed komt.

Ik zou het, en met mij de NGC, bijzonder op prijs stellen om dit nu constructief aan te kunnen pakken. Mijn voorstel is om op korte termijn een bijeenkomst te regelen waar jullie, wij, LNH en de NGC bij aanwezig zijn. Het verslag van het gesprek met art.5.1-2e kan daarbij als basis dienen.

Ten overvloede: inmiddels is langs andere weg bij ons het verzoek binnen gekomen om te participeren in het beheerplantraject en informatie over vergunningverlening aan te dragen. Mijn collega art.5.1-2e zal dit doen, maar niet met betrekking tot de Noordwijkse Golfclub. Daarvoor blijven art.5.1-2e en ik betrokken.

Ik verneem erg graag jouw reactie.

met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Directie Groen, Water en Milieu, afdeling Vergunningen

Provincie Zuid-Holland

Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

art.5.1-2e

art.5.1-2e

email: art.5.1-2e pzh.nl <mailto: art.5.1-2e pzh.nl>

internet: www.pzh.nl <http://www.pzh.nl/>

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

From: art.5.1-2e
Sent Date: Wed Mar 13 15:06:37 2013
To: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e
Subject: FW: Stukken 2e werksessie bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid 7 februari
Attachments: Toetsing effecten KZ2.docx(38KB); KZ bestaand gebruik Grontmij_20130128.xlsx(108KB); overzicht typische soorten Kennemerland Zuid aangep aan 99% aanwijzingbesluiten.docx(31KB)

Hallo art.5.1-2e

Ik hoor van art.5.1-2e dat Grontmij geen reactie meer heeft gehad op onderstaande mail.

Willen jullie alsnog reageren, ook als er geen reden tot opmerkingen zou zijn?

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email art.5.1-2e @pzh.nl
art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e
Verzonden: maandag 11 februari 2013 12:05
Aan: Boer, R, de
Onderwerp: FW: Stukken 2e werksessie bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid 7 februari

Hallo art.5.1-2e

Vorige week heb ik in Haarlem een bijeenkomst gehad over de beoordeling van het bestaand gebruik in Kennemerland Zuid. Op basis van de geleverde input (waar jullie ook aan hebben bijgedragen) heeft grontmij een inventarisatie opgesteld en een concept beoordeling gemaakt. Uit deze concept beoordeling komt naar voren dat er geen grote knelpunten zijn. In de vergadering van de werkgroep werd dit gedeeld. Alle leden van de werkgroep is gevraagd om individuele opmerkingen over inventarisatie en toetsing bilateraal door te geven aan de Grontmij voor uiterlijk 7 maart a.s.

Vraag tijdens de werkgroepbijeenkomst was of alle in ZH verleende nbwet vergunningen meegenomen zijn. Ik heb hier positief op geantwoord, want jullie hebben er bij mail van 28 november 2011 een opsomming van gegeven aan Grontmij. Maar mocht er toch nog iets missen, dan graag aanvullen.

Willen jullie voor 7 maart kijken of bijgaande stukken nog aanvulling behoeven of dat het voor ZH zo goed is.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email art.5.1-2e @pzh.nl

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl]
Verzonden: donderdag 31 januari 2013 15:16
Aan: 'art.5.1-2e' @ PWN.NL'; art.5.1-2e (art.5.1-2e @ Velsen.nl); art.5.1-2e
<art.5.1-2e@zandvoort.nl> (art.5.1-2e@zandvoort.nl); 'art.5.1-2e@bloemendaal.nl';
'art.5.1-2e@Natuurmonumenten.nl'; art.5.1-2e@haarlem.nl; art.5.1-2e @ Itonoord.nl;
art.5.1-2e @ kvk.nl; art.5.1-2e ; art.5.1-2e ; art.5.1-2e @rijnland.net; art.5.1-2e@recron.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e ; art.5.1-2e ; 'art.5.1-2e@minlnv.nl' (art.5.1-2e@minlnv.nl);
art.5.1-2e@kpnplanet.nl; art.5.1-2e (art.5.1-2e@gmail.com);
art.5.1-2e@noordwijkerhout.nl; art.5.1-2e (art.5.1-2e@waternet.nl); art.5.1-2e@pwn.nl;
art.5.1-2e (art.5.1-2e@waternet.nl); art.5.1-2e@staatsbosbeheer.nl;
art.5.1-2e@natuurmonumenten.nl; art.5.1-2e (art.5.1-2e); art.5.1-2e art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl); art.5.1-2e ; art.5.1-2e ;
art.5.1-2e art.5.1-2e ; art.5.1-2e
Onderwerp: Stukken 2e werksessie bestand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid 7 februari

Beste mensen,

Bijgaand de stukken van Grontmij voor de bijeenkomst volgende week donderdag 7 februari over de beoordeling van het bestaande gebruik in Kennemerland-Zuid.

De bijeenkomst vindt plaats van 10 tot 12.30 uur bij de provincie, Houtplein 33, Haarlem, zaal 1.07 West.

De agenda was al eerder gestuurd met het vergaderverzoek.

Graag hoor ik of je inderdaad aanwezig bent, want op onze locatie Houtplein m ó et ik bezoekers van tevoren aanmelden.

Bel gerust als je vragen of opmerkingen vooraf hebt.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

*Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
tel. art.5.1-2e*

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@grontmij.nl]
Verzonden: woensdag 30 januari 2013 16:42
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e
Onderwerp: toetsing bestand gebruik

Hallo art.5.1-2e

Hierbij de concepttoetsing van het bestaande gebruik, de aangepaste tabel bestaand gebruik en tabel met typische soorten. PWN heeft gisteren nog aanvullende commentaar op de beoordeling voor NHD gestuurd. Dit hebben we nog niet geheel kunnen verwerken, de hoofdpunten wel. De beoordeling van Tata hebben we er vooralsnog uitgelaten. Het lijkt me beter om eerst te beoordelen wat er wel of niet binnen het beheerplan moet/kan worden opgenomen. Typische soorten moeten nog worden gechecked bij EZ. De varge voor de landbouw zijn nog niet geheel beantwoord, maar dit screenen wij nog.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e
Senior adviseur ecologie
Grontmij Nederland bv

De Molen 48, 3994 DB Houten
Postbus 119, 3990 DC Houten
Nederland

art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e [@grontmij.nl](mailto:art.5.1-2e@grontmij.nl)
<http://www.grontmij.nl>

Handelsregister 30129769

< < Please read our E-mail Disclaimer at: Emaildisclaimer.Grontmij.com > >

In het weekend van 2 februari 2013 verhuizen de meeste medewerkers van de provincie Noord-Holland terug naar Houtplein 33 te Haarlem. Meer informatie over het bezoek- en postadres vindt u op www.noord-holland.nl onder Contact.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2013-02-26 11:33:00+00:00
Aan: 'art.5.1-2e planet.nl'; 'art.5.1-2e zandvoort.nl';
'art.5.1-2e zandvoort.nl'; 'art.5.1-2e pwn.nl';
'art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl'; 'art.5.1-2e duin-kruidberg.nl';
'art.5.1-2e haarlemn.nl'; 'art.5.1-2e velsen.nl'; 'art.5.1-2e natuurmonumenten.nl';
'art.5.1-2e bloemendaal.nl'; 'art.5.1-2e waternet.nl'; 'art.5.1-2e pwn.nl';
art.5.1-2e haarlem.nl; 'art.5.1-2e
"CC: 'art.5.1-2e pieter-vermeulen-museum.nl'; 'art.5.1-2e
'art.5.1-2e minlnv.nl'; 'art.5.1-2e PWN.NL'; 'art.5.1-2e velsen.nl';
'art.5.1-2e zandvoort.nl'; 'art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl';
'art.5.1-2e npzk.nl'; 'art.5.1-2e bloemendaal.nl'; 'art.5.1-2e pwn.nl';
'art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl'; 'art.5.1-2e haarlem.nl'; 'art.5.1-2e
art.5.1-2e hetnet.nl'; 'art.5.1-2e ziggo.nl'; 'art.5.1-2e
art.5.1-2e ; 'art.5.1-2e ; 'art.5.1-2e
(art.5.1-2e landschapnoordholland.nl); art.5.1-2e noordwijkerhout.nl; 'art.5.1-2e
art.5.1-2e ; art.5.1-2e kvk.nl; art.5.1-2e recron.nl;
art.5.1-2e rijnland.net; art.5.1-2e <art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl>
(art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl); art.5.1-2e ltonoord.nl; art.5.1-2e art.5.1-2e ;
art.5.1-2e (art.5.1-2e ; 'art.5.1-2e velsen.nl'; art.5.1-2e ltonoord.nl;
art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e ; art.5.1-2e
art.5.1-2e berkeraadvies.nl"

Onderwerp: Vervallen bestuurlijk overleg 15 maart beheerplan N2000
Kennemerland-Zuid
"

Geachte dames en heren,

Op 15 maart zou van 9.30 tot 10.30 uur het beheerplan N2000 besproken worden. Er zijn echter nog geen resultaten waarover uw advies wordt gevraagd.

Daarom stel ik voor om het overleg te laten vervallen. Ik zal de vergadering uit uw agenda verwijderen.

Ter informatie:

* Voor het bestuurlijk overlegorgaan Nationaal Park van 15 maart wordt het voorstel voor het proces voor het Beheer-en Inrichtingsplan (BIP) Nationaal Park Zuid-Kennemerland ingebracht. Daarin wordt ook aangegeven hoe de afstemming met het N2000 beheerplan vorm krijgt. Dit stuk zal ik ook aan de "zuidelijke" partijen sturen.

* De beoordeling van het bestaande gebruik in en om het N2000 gebied is in concept besproken in de ambtelijke werkgroep hiervoor. Er vinden nog aanpassingen plaats door bureau Grontmij, dat deze opdracht uitvoert. Wanneer dit gereed is, ontvangt u dit stuk voor advies.

* Bureau Grontmij is ook gestart met de uitwerking van de instandhoudingsdoelen. Zij voert hiervoor bilaterale gesprekken met de terreinbeheerders. 28 maart is er een werksessie met de terreinbeheerders. De planning is om in juni een concept rapportage gereed te hebben, die aan u ter advies wordt voorgelegd.

* Wat betreft de communicatie heeft de provincie communicatiebureau Tappan ingehuurd. Deze zal in overleg met de ambtelijke adviescommissie inclusief de "zuidelijke" partijen een communicatieplan opstellen. Hiervoor wordt naar verwachting begin april een werksessie gehouden. Er is afgesproken om de publiekscommunicatie samen met het BIP op te zetten. Aan u wordt hierover later dit voorjaar advies gevraagd.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, dan hoor ik dat natuurlijk graag.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2013-01-31 15:15:49+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Velsen.nl);
[art.5.1-2e] <[art.5.1-2e] zandvoort.nl> ([art.5.1-2e] zandvoort.nl);
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl';
[art.5.1-2e] haarlem.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] minlnv.nl' ([art.5.1-2e] minlnv.nl);
[art.5.1-2e] knpplanet.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] gmail.com);
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl);
[art.5.1-2e] pwn.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl);
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
Onderwerp: Stukken 2e werksessie bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid 7
februari
"
Beste mensen,

Bijgaand de stukken van Grontmij voor de bijeenkomst volgende week donderdag 7 februari over de beoordeling van het bestaande gebruik in Kennemerland-Zuid.

De bijeenkomst vindt plaats van 10 tot 12.30 uur bij de provincie, Houtplein 33, Haarlem, zaal 1.07 West.

De agenda was al eerder gestuurd met het vergaderverzoek.

Graag hoor ik of je inderdaad aanwezig bent, want op onze locatie Houtplein móet ik bezoekers van tevoren aanmelden.

Bel gerust als je vragen of opmerkingen vooraf hebt.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto : [art.5.1-2e](#) grontmij.nl]
Verzonden: woensdag 30 januari 2013 16:42
Aan: [art.5.1-2e](#)
CC: [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: toetsing bestaand gebruik

Hallo [art.5.1-2e](#)

Hierbij de concepttoetsing van het bestaande gebruik, de aangepaste tabel bestaand gebruik en tabel met typische soorten. PWN heeft gisteren nog aanvullende commentaar op de beoordeling voor NHD gestuurd. Dit hebben we nog niet geheel kunnen verwerken, de hoofdpunten wel. De beoordeling van Tata hebben we er vooralsnog uitgelaten. Het lijkt me beter om eerst te beoordelen wat er wel of niet binnen het beheerplan moet/kan worden opgenomen. Typische soorten moeten nog worden gechecked bij EZ. De varge voor de landbouw zijn nog niet geheel beantwoord, maar dit screenen wij nog.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)
Senior adviseur ecologie
Grontmij Nederland bv

De Molen 48, 3994 DB Houten

Postbus 119, 3990 DC Houten

Nederland

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) grontmij.nl <mailto : [art.5.1-2e](#) grontmij.nl>

<http://www.grontmij.nl> <<http://www.grontmij.nl>>

Handelsregister 30129769

<< Please read our E-mail Disclaimer at: Emaildisclaimer.Grontmij.com >>

In het weekend van 2 februari 2013 verhuizen de meeste medewerkers van de provincie Noord-Holland terug naar Houtplein 33 te Haarlem. Meer informatie over het bezoek- en postadres vindt u op www.noord-holland.nl onder Contact.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Concept Toetsing Bestaand gebruik Kennemerland-Zuid

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de effecten van het bestaand gebruik beoordeeld. De basis hiervoor wordt gevormd door de inventarisatie van bestaand gebruik. In deze inventarisatie is al het gebruik opgenomen dat op dit moment (januari 2013) aanwezig is. De definitie van bestaand gebruik is in het kader van de Natuurbeschermingswet echter beperkter.

Onder bestaand gebruik wordt in het kader van de Natuurbeschermingswet verstaan:

- ✓ Activiteiten die structureel/periodiek plaatsvinden (niet eenmalig of incidenteel).
- ✓ Activiteiten die op 31 maart 2010 bekend waren en sindsdien niet wezenlijk gewijzigd zijn (inwerkingtreding Crisis- en herstelwet).

Onder bestaand gebruik in het kader van het beheerplannen vallen niet:

- ✓ Activiteiten die op 31 maart 2010 niet bekend waren
- ✓ Eenmalige activiteiten/aanlegprojecten
- ✓ Activiteiten die niet periodiek op dezelfde plaats of intensiteit plaatsvinden (bv evenementen)
- ✓ Illegale activiteiten

Van het bestaand gebruik dat voldoet aan de aangegeven definitie worden de effecten op de Natura 2000-doelen (zie tabel) in beeld gebracht. Er wordt niet getoetst aan de zogenaamde 'oude doelen' van de beschermde natuurmonumenten omdat een verplichting hiertoe in het kader van de natuurbeschermingswet ontbreekt. Wel kunnen bij de maatregelen in het beheerplan ook de oude doelen worden meegenomen.

De effecten van het bestaand gebruik worden beoordeeld ten opzichte van de peildatum 7 december 2004, zijnde het moment, waarop het Natura 2000-gebied is aangemeld. Dit betekent dat onderzocht wordt in hoeverre het bestaand gebruik heeft geleid tot effecten op de kwaliteit en omvang van habitats en leefgebieden waarvoor het gebied is aangewezen na deze datum. Bestaand gebruik dat voor deze peildatum al aanwezig was zal in de regel geen invloed hebben op deze kwaliteit, tenzij het gaat om na-ijleffecten, die pas op de langere duur optreden. Bestaand gebruik dat pas na 7 december 2004 (referentiedatum) is gestart of wezenlijk gewijzigd kan wel een effect op omvang c.q. kwaliteit hebben gehad. Deze effecten dienen dan ook met name getoetst te worden in het kader van het beheerplan tenzij hiervoor reeds een vergunning is verleend.

De effecten worden beoordeeld in de volgende beoordelingscategorieën:

1. Geen effecten
2. Geen effecten met mitigerende maatregelen
3. Effecten niet uit te sluiten, maar niet significant: vervolgonderzoek verslechteringstoets
4. Significante effecten niet uit te sluiten: vervolgonderzoek passende beoordeling

De voorliggende effectbeoordeling bepaalt niet of bepaalde typen van bestaand gebruik al dan niet kunnen worden opgenomen in het beheerplan. In het beheerplannen kan bestaand gebruik met een op zich (significant) effect toch worden opgenomen, indien deze effecten teniet worden gedaan door

andere ontwikkelingen of maatregelen (zie PAS). Dit betekent dat eventuele effecten van het bestaand gebruik niet alleen afzonderlijk maar ook in cumulatie moeten worden beoordeeld.

De effecten worden beoordeeld ten aanzien van de habitats en soorten, waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen vanaf de peildatum dec 2004 en niet aan de instandhoudingsdoelen zelf (bv uitbreidingsdoelen). Voor de toetsing van effecten wordt uitgegaan van de habitats en soorten die opgenomen zijn in het 99%-aanwijzingsbesluit. Deze verschilt op onderdelen van het ontwerpbesluit, met name wat betreft de complementaire doelen die geschrapt zijn. Daarnaast wordt ook getoetst aan de typische soorten van habitats die door EZ zijn opgesteld.

De effecten waarop wordt getoetst zijn (relevante selectie van de effectenindicator van EZ):

- ✓ Oppervlakteverlies
- ✓ Barrièrewerking
- ✓ Verzuring
- ✓ Vermesting
- ✓ Verzoeting/verzilting
- ✓ Vernatting/verdroging
- ✓ Verandering dynamiek substraat
- ✓ Verstoring door licht/geluid/beweging

In onderstaande tabel zijn de mogelijke relaties tussen doelen en effecten aangegeven.

De effecten van stikstofdepositie (vermesting/verzuring) als gevolg van bestaand gebruik zijn niet in de voorliggende beoordeling opgenomen, omdat deze via de PAS in het beheerplan worden betrokken.

Van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen is alleen de meervleermuis enigszins gevoelig voor verstoring. Het gebied is voor deze soort echter aangewezen vanwege de winterverblijfplaatsen in de bunkers. Dat betekent dat alleen relevante verstoring kan optreden als gevolg van activiteiten in de bunkers zelf in de winter. Omdat de bunkers niet toegankelijk zijn, zijn effecten van verstoring als gevolg van bestaand gebruik kan worden uitgesloten.

Naast de soorten waarvoor het gebied is aangewezen zijn er door EZ typische soorten bepaald, die kenmerkend zijn voor bepaalde habitattypen (zie bijlage). Deze soorten maken deel uit van de toetsing wat betreft de kwaliteit van de betreffende habitats. Wat verstoring zijn van deze typische soorten alleen vogels gevoelig voor verstoring. De betreffende typische vogelsoorten (o.a. tapuit) worden echter aangemerkt als 'kenmerkend voor een goede abiotische toestand' en/of 'kenmerkend voor een goede biotische structuur' en niet als 'karakteristieke soort'. Dit betekent dat de beoordeling van de effecten zich dient te richten op de effecten op de kenmerkende abiotische toestand en biotische structuur. Dit betekent dat toetsing aan verstoring van deze soorten niet aan de orde is (check EZ).

Het voorgaand betekent dat toetsing van het bestaand gebruik aan verstoring niet aan de orde is. Dit wordt dan ook verder niet in de beoordeling meegenomen.

Storingsfactor	Oppervlakte verlies	Barrière werking	Verzuring	Vermesting	Verzoeting Verzilting	Vernatting Verdroging	Verandering dynamiek substraat	Verstoring door geluid/ licht/ beweging
Embryonale duinen								
Witte duinen								
Grijze duinen								
*Duinheiden met struikhei								
Duindoornstruwelen								
Kruipwilgstruwelen								
Duinbossen								
Vochtige duinvalleien								
Nauwe korfslak								
Meervleermuis								Bunkers overwinterings plaats
groenknolorchis								
Typische soorten *								

* zie bijlage

De effecten worden per hoofdcategorie bestaand gebruik binnen en buiten het N2000 gebied beschreven. Deze hoofdcategorieën zijn:

- ✓ Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek
- ✓ Recreatie
- ✓ Landbouw
- ✓ Waterwinning
- ✓ Verkeer
- ✓ Industrie
- ✓ Overige activiteiten

Per hoofdcategorie zoveel mogelijk gegroepeerde beschrijving van mogelijke effecttypen, voor deze effecten gevoelige soorten/habitats en uiteindelijk te verwachten effecten. Tenslotte wordt beoordeeld in welke effectcategorie de activiteit valt. Het bestaand gebruik wordt getoetst op basis van bestaande specificaties, waaronder locatie, frequentie, tijdstip, intensiteit etc. Indien geconcludeerd wordt dat er geen effecten zijn dan geldt dat alleen onder de gegeven specificaties. Deze kunnen indien van toepassing worden opgenomen als voorwaarden in het beheerplan.

Grootschalige evenementen die in tijd, plaats en omvang van jaar tot jaar kunnen wijzigen kunnen niet worden beschouwd als bestaand gebruik. Deze evenementen worden door de provincie als vergunningplichtig beschouwd. Deze worden hieronder dan ook niet nader getoetst. Evenementen die in tijd, plaats en omvang min of meer constant zijn kunnen wel worden opgenomen in het beheerplan, mits er geen sprake is van (significante) effecten. Dit betreft in de regel meer kleinschalige activiteiten als excursies, wandel/fietstochten. Deze worden wel in de toetsing meegenomen.

Bestaand gebruik binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied

Recreatie

Fietsen/mountainbiken, wandelen/joggen en paardrijden vindt plaats op verharde en onverharde wegen en paden. Deze paden maken geen deel uit van de kwalificerende habitats. Hoewel betreding buiten de paden kan optreden en kan leiden tot aantasting van de habitatkwaliteit maakt dit geen deel uit van de toetsing omdat dit geen activiteit is die is toegestaan. De conclusie is dat er geen effecten zijn van het bestaande gebruik, ook zonder specifieke mitigerende maatregelen.

Struinen vindt plaats binnen de Amsterdamse Waterleidingduinen, hier is betreding buiten de paden toegestaan. Dit kan leiden tot aantasting van de kwalificerende habitattypen, de nauwe korfslak en de groenknolorchis en van verstoring van de meervleermuis. Struinen vindt echter zeer extensief plaats, omdat het gebied groot is, niet overal even toegankelijk is en oriëntatie buiten de paden veelal lastig is. Voor zover er aantasting van habitat of verstoring optreedt is dit op een en dezelfde plaats incidenteel dat hier geen blijvende effecten te verwachten zijn. De conclusie is dat er geen effecten optreden door struinen.

Het *uitlaten van honden* zou kunnen leiden tot lokale vermessing van grijs duin. Deze effecten zijn echter zeer lokaal mede door het feit dat honden aangelijnd moeten worden uitgezonderd een aantal vrijstelde locaties die weinig gevoelig zijn. De conclusie is dat er geen relevante effecten zijn uitgaande van de bestaande regulering.

Het beheer onderhoud van de *noordwijkse golfclub* is deels gericht op de natuurfunctie van Kennemerland-Zuid (roughs) en deels op het gebruik van de golfbaan (greens). De vegetatie buiten de greens kwalificeert op basis van de habitatkaart als habitatype duindoornstruweel of habitatype kalkrijk grijs duin. Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van deze habitats. Op de greens is het beheer intensiever, maar is geen kwalificerende habitat aanwezig. Op basis van het bovenstaande is er dan geen sprake van effecten op de Natura2000 doelen (effectcategorie 1). Het gebruik van de golfbaan (lopen, rijden) vindt plaats buiten de kwalificerende habitats. Effecten op de Natura2000-doelen zijn daarom niet aan de orde. Check onttrekking van grondwater?

Het beheer en onderhoud van het *zweefvliegterrein* bestaat uit het maaien, klepelen, snoeien, zaaien en sproeien van de aanwezige vegetatie, het afvlakken en walsen van de bovengrond als dit te ongelijk wordt als gevolg van o.a. konijngraverijen. Daarnaast vindt er onderhoud plaats aan materieel en wegen. De vegetatie op het terrein kwalificeert volgens de habitatkaart als habitatype kalkarm grijs duin en duindoornstruweel. Het beheer en onderhoud leidt tot mogelijke aantasting van de aanwezige vegetatie. Dit onderhoud is echter al ruim voor de aanmelding als Natura2000 gebied aan de orde en is sindsdien niet wezenlijk gewijzigd (check). Dit heeft er dan ook niet toe geleid dat de habitattypen zijn verdwenen c.q. de kwaliteit hiervan is afgenomen. Mogelijk heeft dit zelfs geleid tot het tegengaan van verruiging onder invloed van stikstofdepositie. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het bestaande gebruik van het zweefvliegveld in zijn huidige vorm.

De diverse *excursies, rondleidingen en andere kleinschalige activiteiten* kunnen leiden tot effecten van betreding en hiermee aantasting van kwaliteit van habitats. Omdat de excursies en rondleiding plaatsvinden onder begeleiding/instructies van de beheerder worden relevante effecten op de

kwaliteit van habitats voorkomen. De kleinschalige activiteiten vinden plaats op de daarvoor aangewezen locaties op de daarvoor geschikte terreinen. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd (effectcategorie 2).

De aanwezigheid van op recreatie gerichte *horeca, bezoekerscentra, campings, vakantiewoningen en landgoederen* binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied leidt tot mogelijke effecten van betreding. Effecten van betreding treden alleen op in de delen van het gebied waar gestruind mag worden (onder andere Amsterdamse waterleidingduinen). Hierboven is reeds beoordeeld dat dit niet leidt tot ecologisch relevante effecten op de Natura 2000-doelen.

Beheer en onderhoud ten behoeve van recreatieve voorzieningen als wegen, paden, depots, opslagruimtes en andere voorzieningen leiden niet tot effecten op de kwaliteit van habitats, omdat er geen kwalificerend habitat aanwezig is op de maailocaties dan wel dat het beheer gericht is op de instandhouding van de aanwezige kwalificerende habitats. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat door of onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek

De maatregelen van *maaien en begrazen* is gericht op het instandhouden dan wel verbeteren van de kwaliteit van de habitats en leefgebieden van soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De eventuele wijzigingen die in het beheer hebben plaatsgevonden na de referentiedatum hebben niet geleid tot negatieve effecten op deze doelen. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat gericht is op de realisering van de instandhoudingsdoelen.

Lokale *grondbewerking* ten behoeve van aanleg of onderhoud van voorzieningen vindt plaats op locaties waar geen kwalificerende habitats aanwezig zijn of is kleinschalig en incidenteel met herstel mogelijkheden op korte termijn. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten die onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Verwijderen van ongewenste opslag van houtige gewassen en het verwijderen van exoten vindt lokaal en met een extensieve frequentie plaats. Deze maatregelen vinden plaats ten behoeve van behoud of verbetering van de kwaliteit van habitats en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Inspecties en toezicht worden dagelijks uitgevoerd en kunnen leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Dit vindt echter slechts lokaal en incidenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van vegetaties. Het toezicht draagt anderzijds bij aan het beperken van de aantasting van habitats door recreanten. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik dat door de beheerder wordt uitgevoerd.

Monitoring, onderzoek, dat in het gebied wordt uitgevoerd kan leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Dit vindt echter slechts lokaal en incidenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van vegetaties. Het onderzoek tbv beheer draagt anderzijds bij aan de verbetering van de kwaliteit van habitats. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante

effecten van het betreffende bestaande gebruik dat door de deskundigen en onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd .

Beheer en onderhoud van voorzieningen zoals paden, rasters, gebouwen, depots, kunstwerken en heggen vinden niet in kwalificerend habitat plaats, dan wel zijn zodanig kleinschalig en met zorg worden ingepast dat ecologisch relevante effecten van vernietiging niet aan de orde zijn. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd .

Onderhoud van *bunkers ten behoeve van natuurbeheer* wordt met zorg ingepast. Hierbij wordt rekening gehouden met het gebruik van bunkers door vleermuizen, hierdoor zijn er geen effecten van vernietiging van het betreffende bestaand gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Schadebestrijding in de vorm van wildbeheer en insectenbestrijding plaats. Het wildbeheer is geregeld in een vastgesteld faunabeheerplan, waarbij dit is afgestemd op de Natura2000-doelen (?). Insectenbestrijding vindt lokaal, incidenteel en tijdelijk plaats. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik op de Natura2000 doelen dat onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Het *baggeren en maaien van watergangen* vindt plaats buiten de locaties waar kwalificerende habitats aanwezig zijn. Voor zover er beheer wordt uitgevoerd aan duinplassen is dit beheer gericht op behoud of verbetering van de kwaliteit van het habitatype duinvalleien. Conclusie is dat er geen effecten zijn.

Het aanbrengen van *beplantingen van o.a. duindoorn* is gericht om recreanten uit het duin te weren. Hiermee wordt aantasting van gevoelige habitats voorkomen of verminderd. De beplanting wordt zodanig ingepast dat er hiermee geen kwalificerend habitat verloren gaat. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten die onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Het *bosbeheer en Park en Stinzebeheer* dat in de natuurlijke duinbossen en in stinzemilieus wordt uitgevoerd is gericht op behoud of verbetering van de kwaliteit van dit habitatype. Het onderhoud van de naaldbossen vindt niet plaats in kwalificerend habitat. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het bosbeheer dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Waterwinning

In het gebied vindt *infiltratie en winning* van water en (*calamiteiten*) *winning met behulp van diepe winputten* van water plaats. De waterwinning leidt tot mogelijke effecten op daling van de grondwaterstanden. Dit wordt deels gecompenseerd door de infiltratie van oppervlaktewater. De waterinfiltratie kan leiden tot lokale grondwaterstandsverhogingen. Het waterwinbeheer in het gebied is in de loop van de tijd gewijzigd (check na 7 december 2004). De bestaande waterwinning en infiltratie is vergund in het kader van de Natuurbeschermingswet (check). Omdat er een NB-wetvergunning is, is nadere toetsing in het kader van het beheerplan niet nodig.

Beheer en onderhoud vindt plaats in en rond het drinkwaterproductiesysteem, o.a. geulen, kanalen, vijvers, putten, drains, pompen, leidingen, kunstwerken, pompstation en andere gebouwen, infrastructuur en hekwerken. Binnen het beheergebied zijn overwegend geen kwalificerende habitats of soorten aanwezig (check). Voor zover dit wel het geval is zijn de werkzaamheden lokaal en tijdelijk. In dit kader zijn er geen ecologisch relevante effecten in het kader van de Natura2000 doelen te verwachten.

Monitoring, onderzoek, peilingen en metingen die in het gebied wordt uitgevoerd kunnen leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Binnen het beheergebied zijn geen kwalificerende habitats of soorten aanwezig (check). Voor zover dit wel het geval is zijn de werkzaamheden lokaal en tijdelijk. In dit kader zijn er geen ecologisch relevante effecten in het kader van de Natura2000 doelen te verwachten.

Landbouw

De *landbouwactiviteiten* binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied vindt plaats op de volkstuinen, natuurakkers en landgoederen. Mogelijke effecten zijn effecten van vermessing en verontreiniging door het verwaaien van meststoffen of bestrijdingsmiddelen. Het gebruik van de volkstuinen vindt reeds voor de referentiedatum plaats en is sindsdien niet wezenlijk gewijzigd (check). Het gebruik is daarbij kleinschalig de mogelijke effecten daarbij gering en lokaal. Ecologisch relevante effecten zijn hierbij niet aan de orde. Het gebruik van de natuurakkers is extensief en duurzaam, waardoor effecten op de omgeving eveneens niet aan de orde zijn. Het beheer van fruitbomen op het landgoed is lokaal en wordt zodanig uitgevoerd dat effecten van het gebruik van bestrijdingsmiddelen op het duingebied kunnen worden uitgesloten.

Verkeer en infrastructuur

De in het gebied aanwezige *infrastructuur en verkeer* is gerelateerd aan de functies natuurbeheer, waterwinning of recreatie. De toetsing van effecten van gebruik, onderhoud en beheer zijn bij deze functies beschreven. Er is geen sprake van overig gebruik van infrastructuur.

Kustbeheer

Het aanbrengen van *bepantingen van helmgras* in de zeereep is gericht op het vastleggen van de eerste duinenrij ten behoeve van de veiligheid. Dit vindt plaats om de aanwezige situatie te behouden en leidt daarom niet tot verandering van de kwaliteit van het habitatype witte duinen. Daarnaast vindt er *beheer en onderhoud van de zeereep en zeewering* plaats, dit wordt uitgevoerd door de beheerder. Dit beheer draagt daarnaast bij aan behoud van de duinvegetatie. In dit kader is er geen sprake van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Overige activiteiten

Bewoning vindt verspreid in het gebied plaats. De aan bewoning gerelateerde activiteiten vinden plaats buiten de kwalificerende habitats. In het kader van Natura2000 dan ook geen sprake is van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Onderhoud aan kabels en leidingen en beheer en onderhoud van nutsvoorzieningen vindt lokaal en incidenteel plaats. Deze kabels en leidingen bevinden zich ook op locaties waar kwalificerend habitat aanwezig is. Omdat onderhoud hiervan lokaal en slechts incidenteel plaats vindt, waarbij herstel op kan treden is er in dit kader geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Voor de *brandveiligheid* wordt op risicovolle plaatsen brandgevaarlijke vegetatie verwijderd. Dit vindt niet plaats in kwalificerend habitat (check). Dit beheer draagt daarnaast bij aan behoud van de duinvegetatie bij branden. In dit kader is er geen sprake van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Lokaal en incidenteel worden *explosieven* verwijderd die gevonden worden bij graafwerkzaamheden. Deze vinden plaats op locaties waar geen kwalificerend habitat aanwezig dan wel waar de graafwerkzaamheden bijdrage aan herstel of uitbreiding van kwalificerende habitats. In dit kader is er geen sprake van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Bestaand gebruik buiten het Natura2000 gebied

Recreatie

De aanwezigheid en het gebruik van *strandhuisjes en strandpaviljoens* leidt tot mogelijke effecten op de afname van de winddynamiek op het achtergelegen duin. Betreding buiten de paden wordt niet getoetst omdat dit sowieso geen activiteit is die is toegestaan. Voor de aanwezigheid en het gebruik van aanwezige strandhuisjes en strandpaviljoens zijn NB-wetvergunningen verleend. Deze worden daarom in het kader van het beheerplan niet verder getoetst.

De recreatieve activiteiten die op *strand en in zee* plaatsvinden leiden niet tot relevante effecten op de Natura2000 doelen. Hoewel betreding buiten de paden kan optreden en kan leiden tot aantasting van de vegetatie wordt dit niet getoetst omdat geen toegestane activiteit is. De conclusie is dat er geen effect is ook zonder mitigerende maatregelen nodig.

Aan de binnenduinrand liggen diverse recreatieve voorzieningen als *horeca en verblijfsaccommodatie als campings, hotels, bed- en breakfast*. Betreding is deels alleen toegestaan op de daarvoor aanwezige wegen en paden en heeft in deze deelgebieden dan ook geen effect op de Natura-2000 doelstellingen. Betreding in o.a. de Amsterdamse Waterleidingduinen is overal mogelijk (struinen is toegestaan), dit vindt extensief plaats en heeft geen ecologisch relevant effect op de voorkomende

habitattypen en soorten. De conclusie is dat er in het kader van de Natura2000 doelen dan ook geen effecten optreden.

Aan de binnenduinrand liggen diverse recreatieve *sportvoorzieningen* als sportvelden en maneges. Het gebruik hiervan leidt niet tot ecologisch relevante effecten op de Natura2000 doelen, aangezien deze buiten het gebied plaatsvinden.

Landbouw

Aan de binnenduinrand vindt *bollenteelt* plaats waar gebruik wordt gemaakt van bemesting, onkruidbestrijdingsmiddelen en insecticiden. Deze zouden kunnen leiden tot mogelijke effecten van verontreiniging door verwaaiing. Het toedienen van deze middelen wordt zodanig uitgevoerd, dat wordt voorkomen dat de stoffen zich verspreiden naar de lucht en het oppervlaktewater. De toepassing is gereguleerd in het kader van milieuwetgeving. Verspreiding van deze stoffen naar het duingebied is gezien de heersende windrichting ook niet te verwachten. Mogelijke verontreiniging via het oppervlaktewater is ook niet aan de orde, aangezien er geen oppervlaktewater vanuit de binnenduinrand het duingebied ingaat. Beregening vindt plaats vanuit het oppervlaktewater/grondwater. Deze onttrekkingen zijn gereguleerd via de waterwet- en regelgeving, waardoor relevante effecten op de grondwaterstanden in het duingebied wordt voorkomen. Gezien het bovenstaande zijn er geen effecten van het betreffende bestaande gebruik in het kader van de Natura2000 doelen.

Aangrenzend aan het duingebied bevinden zich *veehouderijen* met stallen, graslanden en mestopslag. Verwaaiing van meststoffen zou kunnen leiden tot mogelijke effecten van vermesting. Als gevolg van de reguliere milieuwetgeving is verspreiding van meststoffen via de lucht en het oppervlaktewater geminimaliseerd. Verspreiding van meststoffen naar het duingebied is gezien de heersende windrichting ook niet te verwachten. Mogelijke verontreiniging via het oppervlaktewater is ook niet aan de orde, aangezien er geen oppervlaktewater vanuit de binnenduinrand het duingebied ingaat. Beregening vindt plaats vanuit het oppervlaktewater/grondwater. Deze onttrekkingen zijn gereguleerd via de waterwet- en regelgeving, waardoor relevante effecten op de grondwaterstanden in het duingebied wordt voorkomen. Gezien het bovenstaande zijn er geen effecten van het betreffende bestaande gebruik in het kader van de Natura2000 doelen.

De overige *tuinbouw en akkerbouw* aan de binnenduinrand leidt tot vergelijkbare effecten als beschreven bij de bollenteelt en veeteelt. De tuinbouw die in gesloten kassen plaatsvindt kan leiden tot verstoring door licht indiengebruik wordt gemaakt van kunstmatige verlichting. Dit zou kunnen leiden tot lichtverstrooiing in het duingebied. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die hiervoor gevoelig zijn, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Verkeer

Langs de binnen duinrand liggen diverse lokale, provinciale en rijks*wegen*. Lokaal zijn spoorwegen aanwezig. Het gebruik hiervan leidt tot mogelijke effecten van verstoring door geluid, licht en

beweging. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor geluid, licht en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde.

Boven het duingebied ligt een *vliegroute* die gebruikt wordt door vliegtuigen van en naar Schiphol. Deze vliegbewegingen kunnen leiden tot mogelijke effecten van verstoring. De vliegtuigen bevinden zich boven het duingebied reeds op grotere hoogte. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring van geluid en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Op het Noordzeekanaal en in de haven van IJmuiden vinden *scheepvaartbewegingen* plaats. Deze scheepvaartbewegingen vinden overwegende op geruime afstand van het gebied plaats. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde.

Kustbeheer

Het *kustbeheer* vindt buiten het Natura2000 gebied plaats op het strand of suppleties in zee. De grootschalige *zandsuppleties* op het strand of voor de kust kunnen leiden tot afname van de morfodynamiek, hydrologie en saltspray in het duingebied. Deze activiteiten kunnen echter niet beschouwd worden als bestaand gebruik, aangezien deze niet constant zijn in tijd, plaats en omvang. Voor deze suppleties worden steeds nieuwe vergunningen aangevraagd.

Industrie

PM. Dit wordt toegevoegd zodra hier overeenstemming over is met de Provincie Noord-Holland.

Overig

In het gebied langs de binnen duinrand vindt *peilbeheer* van het grond- en oppervlaktewater plaats ten behoeve van de landbouw, bebouwing en verkeer. Dit leidt tot verlaging van de grondwaterstanden in het duingebied. Het vaststellen van de oppervlaktewaterpeilen worden geregeld in het peilbesluit dat wordt getoetst aan de mogelijke effecten op het Natura2000 gebied. Indien er wijzigingen zijn dient hiervoor den NB-wetvergunning voor te worden aangevraagd. Omdat dit gebruik via afzonderlijke vergunningen wordt geregeld wordt dit niet nader getoetst in het kader van het beheerplan.

Langs de binnenduinrand is losse of aaneengesloten *bebouwing* aanwezig, waarvan het gebruik kan leiden tot effecten van verstoring door licht, geluid en beweging. Aangezien er geen doelen zijn waarvoor het gebied aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Buiten het Natura2000 vindt jacht plaats tbv de landbouw c.q. luchtverkeer. Dit heeft echter geen effecten op de Natura2000 doelen. Effecten zijn in dit kader uit te sluiten.

Kolom1	Activiteiten	Omschrijving	WAAR	Hoe	Frequentie en tijdstip
Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek					
N 1	begrazing	Het doel is om met name verstruweling tegen te gaan tbv behoud en herstel van de kwaliteiten in het gebied. Hier is ook de graasdruk op afgestemd. Bij begrazing hoort ook de verzorging van de grazers (o.a. bijvoeren en veterinaire zorg), onderhoud van rasters, plaatsen van flexnetten, drinkbakken en kralen en toezicht op de grazers.	integraal in grootste deel van het gebied. Er vindt geen begrazing plaats in de infiltratiegebieden. De rasters lopen tot bovenop de kruin van de zeereep.	door grazers, met behulp van vaste rasters, flexnetten en herder. De herder werkt met loslopende honden. Incl. periodieke controles van het vee.	jaarrond en seizoensgebonden, verschilt per begrazingseenheid.
N2	maaïen, klepelen en deels afvoeren t.b.v. natuurbeheer	Maaïen en klepelen van vegetaties voor behoud kwaliteit (voor verschraling en om vergrassing tegen te gaan).	verspreid door het gebied, o.a. duinvalleien, duinstruweel, bosranden en tracé flexnetten	machinaal kleinschalig met bosmaaier, grootschalig met een eenassige trekker, inclusief afvoer	gedurende het hele jaar, muv het broedseizoen
N3	Maaïen t.b.v. onderhoud	Maaïen wordt uitgevoerd indien noodzakelijk voor het gebruik, dit is afhankelijk van het groeiseizoen van de vegetatie, dit wordt bepaald door de beheerder. Maaïen wordt machinaal en kleinschalig uitgevoerd.	langs wegen, paden en voorzieningen om deze bruikbaar te houden voor de recreant.	machinaal kleinschalig met bosmaaier, grootschalig met een eenassige trekker, inclusief afvoer	meerdere malen per jaar, afhankelijk van de groei en het groeiseizoen
N4	grondbewerking	Drinkpoelen voor grazers uitdiepen en aanleggen en poelenonderhoud ten behoeve van natuurbeheer.	verspreid over het gebied	met een graafmachine?	indien noodzakelijk, kortdurend, niet jaarlijks
		Onderhoud aan wegen en paden	verspreid over het gebied	handmatig en machinaal	indien noodzakelijk
		onderhoud aan leidingen	binnen de leidingstroken, kris kras door het duin	met een graafmachine of handmatig	incidenteel, indien noodzakelijk
N5	verwijdering opslag houtige gewassen	Er zijn convenanten voor bestrijding van de iepziekte en Amerikaanse vogelkers.	binnen het hele gebied	kap machinaal, handmatig en met bosfrees, etc.	indien noodzakelijk, kortdurend, niet jaarlijks op dezelfde plek
		klein onderhoud/onthouten	langs wegen en paden, in het open duinen projectmatig	afh. Van klacht	het gehele jaar
		boszoombeheer boomcontrole ten behoeve van veiligheid recreanten	aan de rand van het gebied langs opengestelde wegen, paden en parkeerplaatsen	kap door beheerder (o.a.bij klachten)	indien noodzakelijk incidenteel ivm veiligheid
N6	verwijderen top laag (plaggen/baggeren/chopperen)	Verwijderen van de top laag	binnen het hele gebied, lokaal	chopperen, frezen en afgraven, maaikorf, strooisel, schrapen, plaggen (machinaal)	incidenteel
N7	Planten van houtige gewassen	o.a. duindoornplanten tbv dichten sluippaden	verspreid door het gebied	machinaal en handmatig met kettingzaag	september-februari
N8	bosbeheer (snoeien/vrijstellen)	omvorming van bossen	lokaal door hele gebied		
	Park en Stinzenbeheer	aanplant van bomen (gebiedseigen plant materiaal) inclusief terreinvoorbereiding aanplant van stinzeplanten binnen Stinze milieus aanplant van solitair (inclusief niet invasieve exoten)	te handhaven bossen in middenduin en binnenduinrand (N15.01 en N17.03) Binnenduinrand landgoederen (o.a. Elswout en Duinlust) binnenduinrand landgoederen (o.a. Elswout en Duinlust)		
N9	Exotenbeheer	Verwijderen ongewenste planten- en diersoorten	door het hele gebied , lokaal	ringen, maaïen, begrazen,uitgraven, frezen, zaag bosmaaier, handmatig trekken, handmatig plaggen, drukbegrazing, en experimentele handelingen	afhankelijk van soort, structureel en planmatig bij o.a. Amerikaanse vogelkers Cotoneaster en Mahonie, andere soorten incidenteel
N10	Toezicht houden	In het kader van handhaving en onderhoud	door het hele gebied	op de fiets, in de auto, soms ook met politiehelikopter	dagelijks overdag en 's nachts, afhankelijk van het gebied 50% werktijd beheerders
N11	Monitoring/karteren/onderzoek	Verzamelen van informatie gekoppeld aan de natuurdoelen of algemeen nut. Dit gebeurt o.a. door vrijwilligers, bureaus en de beheerders. Onderzoek wordt uitgevoerd naar flora, fauna.	door het hele gebied, lokaal		jaarrond
N12	Beheer en onderhoud kunstwerken	Faunapassages, duikers, etc.	Hele gebied, lokaal		jaarlijks
N13	beheer en onderhoud gebouwen	Regulier onderhoud aan interieur en exterieur van gebouwen en omliggende tuinen	door het hele gebied, lokaal		

N14	onderhoud nutsvoorzieningen	Regulier onderhoud aan elektra-, water-, communicatieleidingen, gastanks, gasleidingen, bezinkputten, rioolaansluiting, IBA's)	door het hele gebied		
N15	beheer en onderhoud wegen en paden	Waaronder onderhoud aan de strandopgang en snoeiwerkzaamheden om wegen en paden toegankelijk te houden	door het hele gebied op en langs wegen en paden	Herstellen bestrating, vlakken, ophogen, strooisel deponeren. Handmatig en machinaal snoeien, soms met een hoogwerker.	het gehele jaar
N16	Beheer en onderhoud rasters, hekken, vee- en wildroosters	I.v.m. begrazing, sturen van recreatie en afscheiding (deel)gebieden plaatsen en onderhouden raster en circuit van Zandvoort, publiekwerende rasters en rasters ter bescherming van de waterwinning	bij hekken, rasters en vee- en wildroosters	Vrijmaaaien stroomrasters, tracé maaien flexnetten. Periodiek vervangen van kapotte onderdelen.	incidenteel, indien noodzakelijk
n17	Ontgraven tbv natuurherstel	projectmatig	lokaal		
N18	beheer en onderhoud heggen		verspreid door het gebied	handmatig en machinaal	
N19	Beheer en onderhoud kunstwerken	Faunapassages, duikers, etc.	Hele gebied		jaarlijks
N20	onderhoud bunkers ten behoeve van natuurbeheer	inrichten en onderhouden voor vleermuizen	enkele plekken in het duin		incidenteel indien noodzakelijk
N21	uitvoering herstelplannen bosparken	paden aanleg, begrazing, verwijderen ongewenste beplanting, afplaggen toplaag			
N23	beheer- en schadebestrijding	conform faunabeheerplan			
N24	Schadebestrijding	naar bastaardsatijnrups	De rupsen komen vooral voor op eiken, beuken, iepen, bramen, duindoorns en meidoorns.	d.m.v. opzuigen, wegbranden of bespuiten met biologisch bestrijdingsmiddel	indien noodzakelijk
N25	infrastructuur voor beheerder	Verharde wegen en onverharde wegen voor beheer	binnen NHD	auto/bus	dagelijks door beheerder
n26	Opslag/schuren	locaties voor opslag materiaal	verspreid over het gebied		regelmatig
Landbouw					
L1	landbouw	Kleinschalige hobbymatige teelt met evt. Kleindierhouderij	op volkstuinen	kleinschalig, door volkstuinverenigingen	1 maal per 3 jaar bebouwing op volkstuintjes
		grootschalige teelt natuurakkers	natuurakkers	kleinschalig, door PWN en diverse pachters	
L2	bemesting	beheer van fruitbomen op landgoederen De Volkstuinen en natuurakkers worden soms bemest. Verder vindt er geen bemesting plaats binnen het gebied.	Landgoederen Op de Volkstuinen, verspreid over het gebied	kleinschalig, door diverse pachters handmatig	bij gebruik van de landjes (1x per 3 jaar)
L3	akkerbeheer		lokaal, op Volkstuinen en natuurakkers	handmatig op volkstuinen, machinaal op natuurakkers	Bij akkerbeheer minimaal elk jaar, ook verplicht conform de pachtcontracten.
Waterwinning					
W1	infiltratie- en onttrekking water	voorgezuiverd rivierwater uit het lekkanaal wordt via de transportleiding van de WRK van Nieuwegein naar de oostzijde van de AWD getransporteerd; hierna stroomt het water naar de infiltratiegebieden, het water zakt vervolgens in de zandbodem en wordt daarna teruggewonnen via drains en kanalen en komt het uiteindelijk in de verzamelvijver de Oranjekom terecht; hier wordt het verder getransporteerd naar de zuiveringsinstallaties vd vestiging leiduin	in de Amsterdamse Waterleidingduinen, in Kennemerduinen noordelijk deel van de Zeeweg	via kanalen, geulen, drains; onder natuurlijk verval	jaarrond
W2	beheer en onderhoud aan drinkwaterproductiesysteem	geulen, kanalen, vijvers	in de AWD	baggeren, maaien van waterplanten, onderhoud beschoeiing	
		putten, drains, pompen	in de AWD	schoonhouden; vervangen/herstellen; aanleg nieuwe putten, drains, pompen; stuifvrij houden; vrijhouden van struiken en houtige opslag	
		peilbuizen, waarnemingsputten	in de AWD	schoonpompen en regenereren, vervangen/herstellen	
		leidingen	in de AWD	onderhoud; vervangen/herstellen	
		onderhoud schouw- en boringspaden	in de AWD	maaien en afvoeren	
		onderhoud stuwen	in de AWD	onderhoud; vervangen/herstellen	
		pompstations	in de AWD	onderhoud; vervangen/herstellen	

W3	(calamiteiten)winning m.b.v diepe winputten	peilschalen naast de oppervlaktewaterinfiltratie- en winning kan er ook met behulp van diepe winputten water gewonnen worden, dit systeem wordt alleen gebruikt als dat nodig is	in de AWD in de AWD	onderhoud; vervangen/herstellen via diepe winputten	
W4	onderzoek en monitoring	kwaliteit van het water wordt gemonitord; (grond)waterstanden e.a.; ook onderzoek t.b.v waterwinning (o.a. wincapaciteit)	in de AWD	monstername, peilbuismeting	
W5	Peilingen en metingen aan winputten en peilfilters		in winputten		
W6	Onderhoud infrastructuur, kunstwerken en gebouwen	Diverse typen onderhoud	lokaal	Divers	
W7	Beheer- en schadebestrijding	Verjagen meeuwen pompstation, bestrijden bruine ratten in gebouwen . Inspectie drinkwatergebieden jaarlijks op aanwezigheid van muskusrat en bestrijding indien aanwezig. Onderhouden en plaatsen van Veerasters en publiekwerende rasters, rasters ter bescherming van waterwinning	Infiltratiegebieden en gebouwen,	Geluid en gif, afschot, inloopvallen, vangkooien, klemmen en rasters	
W8	hekwerken		rondom en in het gebied		incidenteel
W9	infrastructuur voor beheerder	Verharde wegen en onverharde wegen voor waterwinning	binnen KZ	auto/bus	dagelijks door beheerder
Recreatie					
R1	Wandelen, joggen	Door recreanten kan dagelijks gewandeld, gestruind en gejogd worden op de paden tussen zonsopgang en zonsondergang bij PWN, in andere deelgebieden gelden andere regels..	voornamelijk op paden (veel kleine paden aanwezig, korte en middellange wandelroutes en diverse loopclubs actief)	wandelen/joggen/struinen	dagelijks
R2	Fietsen, mountainbiken	Door recreanten kan gefietst worden op aangewezen fietspaden.	door het nationale park, in AWD wordt niet gefietst	met de fiets/mountainbike	dagelijks
R3	Paardrijden	Door recreanten	op de aanwezige ruiterspaden	per paard/pony. Individueel en in kleine groepen	dagelijks
R4	Aangespannen ruiters	Door recreanten, op de daarvoor aangewezen paden	op de daarvoor aangewezen paden		
R5	Uitlaten honden	door particulieren en hondenuitlaatservies	losloopgebieden verspreid over het gebied o.a. rondom Zandvoort en bij het Naaldenveld,	lopend/fietsend met de hond	dagelijks
R6	Noordwijkse Golfclub	gebruik: sportieve wedstrijden en sociale activiteiten	golfterrein	intensiteit gebruik stabiel	jaarrond
		onderhoud: golfoppervlak	golfterrein	mechanisch bewerkingen, bemesting,gewasbescherming en waterhuishouding om baan in goede golfconditie te houden	jaarrond
		onderhoud natuurgedeelte	golfterrein	maaien en afvoeren, begrazen, plaggen, transplantatie, kaal halen, hooi insteken, kapbeheer exoten en struweel en andere wenselijke maatregelen	jaarrond
		kleine ingrepen	golfterrein	Kleine aanpassingen om layout van de baan golftechnisch en qua natuur in optimale vorm te houden	incidenteel
R7	gebouwen Noordwijkse golfclub	wateronttrekking	golfterrein		jaarrond
		bestemmingsverkeer van en naar baan en diverse gebouwen, verlichting buiten, onderhoud	golfterrein		
		dienstwoning	in clubgebouw	bewoning	jaarrond
		clubhuis met restaurant, sociale activiteiten, club ondersteuning, stalling van tassen en buggies en materiaal, shop	gebouwen rond clubgebouw	normaal gebruik	jaarrond
		greenkeepersloods; ruimte voor personeel, stalling en opslag materieel en overig voor onderhoud van het terrein	greenkeepersloods	normaal gebruik	jaarrond
		afslaggebouw met ondersteunende faciliteiten	Driving Range	normaal gebruik	jaarrond

		schuilhutten en div kleine gebouwen door de baan ter ondersteuning van het spel	golfterrein	normaal gebruik	jaarrond
	Onttrekking grondwater door golfbaan		Noordwijk		
R8	PLAN100 Noordwijkse golfclub	aanpassingen baan en gebouwen	golfterrein	Vergunningen Waterwet, Bodembescherming, 2012-2020 NB-wet, F&F wet, Boswet, Bestemmingsplan, archeologie	
R9	beoefenen van de zweefvliegsport	het uitvoeren van alle activiteiten die nodig zijn om een zweefvliegbedrijf op te zetten en gaande te houden	op de vliegstrips op het vliegveld, meestal op de oost-west baan, een enkele keer op de noordwest-zuidoost baan	de zweefvliegtuigen rijden op het veld bij starten en landen. De zweefvliegtuigen worden met kleine lichte voertuigen uit het veld getrokken naar de startbaan. De lierkabel wordt voor elke twee starts met een jeep uitgereden van de lier naar de startbaan. De met een tractor	op de weekenddagen van begin maart tot eind oktober vanaf 9:00 uur tot zonsondergang en geregeld op de woensdagavond. In deze periode ook zo'n 20 doordeweeske dagen en in de winterperiode een paar korte momenten gemiddeld drie maal per jaar het hele vliegveld en aanvullend 3 maal per jaar de startbaan
R10	beheer zweefvliegveld - maaien om vegetatie laag te houden	in het kader van de vliegveiligheid mag de vegetatie niet te hoog zijn	op het zweefvliegveld Langeveld		
	beheer zweefvliegveld - klepelen langs de rand van het veld	de struiken langs de rand van het veld komen door wortelvorming of uitzaaiing het veld op, dit wordt geklepeld	langs de rand van het zweefvliegveld, vooral langs de noordzijde	met een tractor	eenmaal per jaar, vaak in het najaar
	beheer zweefvliegveld - bomen snoeien	op een zweefvliegveld moet een vrije inzweef zijn met een bepaalde hoek. Indien de bomen in de aanvliegroute te hoog zijn moeten ze gesnoeid worden	aan de oostzijde en de westzijde van het zweefvliegveld	met motorzaag of handzaag	eens in een aantal jaar in de winter
	beheer zweefvliegveld - gras zaaien	plekken waar op de start en landingsstrips geen gewas staat worden ingezaaid om kale grond of kaal zand weg te krijgen	op de vliegstrips op het zweefvliegveld	handmatig inzaaien	een paar keer tijdens het voorjaar en de zomer
	beheer zweefvliegveld - sproeien	met een sproeiinstallatie delen van het veld bij droogte besproeien	de start en landingsstrips voornamenlijk aan de oostkant van de oost-west baan en voor de hangaar	met een sproei-installatie van buizen	alleen bij aanhoudende droogte als de begroeiing op de strips verdroogt
	beheer zweefvliegveld - maaien met bosmaaier	parkeerplaatsen voor auto's en aanhangers vrij van begroeiing houden	bij de ingang van het zweefvliegveld bij het gebouw is aan de westkant een parkeerplaats voor autos en aan de oostkant een parkeerplaats voor aanhangers	meestal met de hand of met een bosmaaier	een of twee keer per jaar
	beheer zweefvliegveld - onderhoud rijroutes	de paden die gebruikt worden om lierkabels uit te rijden en om de jeep terug te rijden, alsmede zweefvliegtuigen van en naar de startplaats te brengen geschikt te houden voor berijden	op het zweefvliegveld Langeveld	met een tractor/wals/handmatig vlakmaken	een of twee keer per jaar
	beheer zweefvliegveld - vlakken van landing/startbaan	plekken waar de start en landingsbaan onvoldoende vlak zijn uitvlakken, oneffenheden worden vaak veroorzaakt door molshopen en konijnengaten	op de vliegstrips op het zweefvliegveld	met tractor of handmatig zand verplaatsen	gedurende het vliegseizoen soms wekelijks, afhankelijk van de omvang van de gaten in het veld (dit is dan handmatig met kruiwagens en schen). In het winterseizoen diverse malen per jaar
	beheer zweefvliegveld - walsen	molshopen wegwalsen en opgevlude konijnengaten egaliseren omdat kuilen en hobbels een gevaar zijn op een vliegveld	op het zweefvliegveld op de plek waar molshopen of konijnengaten zijn gevormd	met een tractor en wals	
	onderhoud - aanhangers wassen	de aanhangers voor de zweefvliegtuigen schoonmaken zodat vuil en mos eraf worden gehaald	op het platform voor de hangaar	met borstel en water	twee maal per jaar
R11	Deltavliegen	zweefvliegen vanaf zweefvliegveld Langeveld	aan de zuidkant van de AWD	met een lier	jaarrond
R12	Excursies	diverse excursies/rondleidingen/droppings	in het hele Natura 2000-gebied	lopend/fietsend, te paard met wagen of busje	regelmatig
					overdag en 's nachts
R13		nachtelijke activiteiten georganiseerd door Stay-okayhotel	Noordwijk		
R14	Watertappunten		verspreid door het gebied	waterdrinken	
R15	vakantieverblijven	vakantiewoningen in bunkers	Kostverlorenpark Zandvoort		

R16	Zwemmen en oevergebonden	kamperen	o.a. militaire camping bij Bloemendaal		
R17	Schaatsen en sleerijden		verspreid door het gebied		
R18	bramen plukken				in augustus
R19	outdooractiviteiten	o.a. klootschieten, yoga, workshops, filmopnames, Ed	in het hele gebied, buiten zowel als in de gebouwen, op of nabij paden		
R20	sterrenwacht				
R21	Landgoed Elswout	diverse publieksevenementen zoals Open monumentendag, paddenstoelendag, verhalenverteller, theater en muziekvoorstellingen, poëziefestival met wandelingen	Elswout, voornamelijk buiten maar ook in gebouwen	binnen het gebied lopen/fietsen. Buiten het gebied extra autoverkeer	jaarrond met zwaartepunt in mei-september
R22	Diverse recreatieve activiteiten	Zomerfestival met theater, outdoor activiteiten, slapen in de buitenlucht, muziek natuurinformatiemarkt, schilderen, eten , sportevenementen, diverse grote landelijk aangekondigde wandelingen en fietstochten oa van ANWB.	Divers		
R23	geocoaching	geocase is verstopt buiten pad			
R24	Kleinschalige voorzieningen verbonden aan dagrecreatie	o.a. 't Klimduin, speelterrein ' t Wed, vogelhutten, (natuur)speeltuinen, speelbossen, picknicktafels, banken, vuilnisbakken, verkeerspalen, hoogtebegrenzers, routepaaltjes, fietsenrekken, vogelobservatiepunten. uitkijkduinen, uitkijktorens, toegangsborden en informatiepunten.e.d.	verspreid over het gebied		jaarrond
R25	beheer en onderhoud wegen en paden	Waaronder onderhoud aan de strandopgang en snoeiwerkzaamheden om wegen en paden toegankelijk te houden	door het hele gebied op en langs wegen en paden	Herstellen bestrating, vlakken, ophogen, strooisel deponeren. Handmatig en machinaal snoeien, soms met een hoogwerker.	het gehele jaar
R26	beheer en onderhoud depot maaisel	depot ten behoeve van onderhoud paden			
R27	beheer en onderhoud zanddepot	depot ten behoeve van onderhoud paden			
R28	Opslag/schuren	locaties voor opslag materiaal	verspreid over het gebied		regelmatig
R29	plaatsen en onderhouden bebording	o.a. informatiepanelen (vast en verplaatsbaar),	verspreid over het gebied		
R30	openluchttheater		Caprera in duingebied ter hoogte van Bloemendaal, in Duinen en kruidberg voor circa 200 personen		jaarrond
R31	verwijderen zwerfafval	verwijderen afval, waaronder plastic			
R32	scouting	scoutingactiviteiten	o.a. op het Naaldenveld		
R33	Bezoekerscentrum de Zandwaaijer	Bezoekerscentra en horeca in KZ	aan de Zeeweg, Overveen en bij ingang de Oase		jaarrond
R34	Horeca	besloten feesten en openbare horeca	o.a. Oranjerie Landgoed Elswout		jaarrond
R35	Valkenier	uitoefenen cultuurhistorisch gebruik	een deel van de AWD	jacht met roofvogel	uitsterfbeleid, volgend jaar geen valkenier meer aanwezig
R36	bunkers	instandhouding t.b.v cultuurhistorische waarde (Atlantic Wall)	ter hoogte van IJmuiden en aan de noordkant van de AWD	museum	
R37	vinkenbaanhuisje van Rooswijk				
r38	cultuurhistorisch beheer landgoederen	Betreft de tuin- en landschapsonwerpen, hakhoutbeheer als historisch gebruiksvorm, het type (park)bos, moes- en fruittuinen met opstallen, beheer van monumenten	op landgoederen		
Verkeer en infrastructuur					
V1	infrastructuur voor beheerder	Verharde wegen en onverharde wegen	binnen KZ	auto/bus	dagelijks door beheerder
V2	infrastructuur voor fietsen, zie R2				
V3	parkeerplaatsen met voorzieningen (betaalautomaten en camera's)		aan de rand van het gebied		

Overige activiteiten en voorzieningen					
O1	kabels en leidingen	Aanvoer infiltratiewater, afvoer ruwwater, drinkwater, telecom, elektriciteit, televisie, telefoon, gas	in leidingstroken, verspreidt door het gebied heen en bij bebouwing	in de grond	dagelijks
O2		onderhoud aan leidingen	binnen de leidingstroken, kris kras door het duin	met een graafmachine of handmatig	incidenteel, indien noodzakelijk
O3	beheer en onderhoud nutsvoorzieningen	Regulier beheer onderhoud aan elektra-, water-, communicatieleidingen, gastanks, gasleidingen, bezinkputten, rioolaansluiting, IBA's)	door het hele gebied		
O4	brandveiligheid en brandrisico	Verwijderen van brandgevaarlijke vegetatie.	verspreid over het gebied		Bij het verwijderen van brandgevaarlijke vegetatie wordt projectmatig gewerkt.
O5	oppervlaktewaterbeheer	maaïen/schonen sloten	door het hele gebied in watergangen, sloten, kleine wateren etc.	maaiakorf	
O6	archeologisch onderzoek				
O7	verwijderen zwerfafval	verwijderen afval, waaronder plastic			
O8	beheer en onderhoud oude vuilstorten	onderhoudswerkzaamheden aan de afdeklaag			
O9	Erebegraafplaats		ten noorden van het Kraansvlak		
O10	explosievenopruiming	opruiming indien noodzakelijk	op springlocatie of op vindplaats	door explosievenopruimingsdienst	incidenteel
O11	UMTSmast en GSM masten		o.a. Zeeweg en Mr Enschedepark		
O12	Uitvoering Herstelplan Koningshof	aanleg en verwijderen paden, bouwen, planten, etc.			
O13	Beheer zeereep en zeewering	taludherstel regulier	zeezijde van de zeereep	jaarlijkse inspectie, herstel waar nodig	wanneer noodzakelijk
		taludherstel na calamiteit	zeezijde van de zeereep		indien noodzakelijk
		helmsteken ten behoeve van zwakke schakels elders	zeereep		buiten broedseizoen
		bepanting helm en duindoorn	zeereep		buiten broedseizoen
		plaatsen en onderhouden en verwijderen rasters, borden, hekken, strand- en markeringspalen etc.	zeereep		buiten broedseizoen

bijzonderheden

Vragen

Vergunning

specifieke beheeractiviteiten zijn vastgelegd in het beheerplan ; nevensdoelen aan de Natura 2000-doelen? begrazing o.a. vergrassing, verstuiking, verbossing tegengaan, kleinschalige verstuiving bevorderen, aanpak Amerikaanse Vogelkers, beweiding bij Landgoederen. In de AWD zijn de infiltratiegebieden 1,2 en 3 uitgesloten

Wordt het beheerplan ook getoetst

geen vergunning nodig omdat er geen tapuiten aanwezig zijn, regulier beheer

er vindt in de meeste gevallen ook afvoer plaats

regulier beheer

voorzieningen zijn b.v. wegwijzerpaaltjes, bankjes, overstapjes, prullenbaken, fietsenrekken, bermen, paden, speelweides e.d.

Vindt er ook afvoer plaats?

regulier beheer

aardkundig monument

o.a. om plassen op wegen en paden weg te laten stromen

vrijgesteld

bestrijding van Amerikaanse Vogelkers gebeurt structureel en projectmatig; om ruimte te maken voor droge en natte duingraslanden

regulier beheer

regulier beheer

op projectbasis

regulier beheer

gebeurt in principe alleen bij projecten

incl. afvoer van producten als stamhout en houtsnippers

regulier beheer

regulier beheer

regulier beheer

conform het beleidsysteem van de beheerder

regulier beheer

regulier beheer

regulier beheer

project

regulier beheer

regulier beheer

regulier beheer

regulier beheer

opslag van materiaal voor beheerder en aannemers

voor het gebruik van de volkstuintjes zijn afspraken gemaakt met de beheerder

Milieuvergunning?

Hierover zijn afspraken gemaakt met de volkstuinverenigingen en de beheerder.

hoe zit het met Landgoederen

bestaand gebruik

conform bedrijfsplan en vergunning Grondwaterwet

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

vrijgesteld

wordt niet uitgevoerd binnen het gebied,
conform het faunabeheerplan van de
Provincie Noord-Holland

plaatsen en onderhouden hekwerken

regulier beheer

in verschillende deelgebieden gelden
verschillende regels

regulier gebruik

Er zijn fietsknooppunten aanwezig binnen het gebied.

regulier gebruik

regulier gebruik

In het Bergerbos, boswachterij Noordwijk en enkele andere delen (zee van staal, vuurbaakduin) geldt voor een deel van het jaar dat honden niet aan de riem hoeven. in AWD en gebied bij Noordwijk aan zee niet toegestaan

regulier gebruik

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

onttrekkings vergunning Provincie
in overeenstemming met wettelijke eisen

in overeenstemming met wettelijke eisen

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

in overeenstemming met wettelijke eisen
en Committed to Green

in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green

hier dient een apart onderzoek naar uitgevoerd te worden

in overeenstemming met wettelijke eisen en Committed to Green

komt niet in beheerplan want is nog geen bestaand gebruik.

het maaisel blijft op het veld liggen

het maaisel wordt meestal tegen of in de struiken gelegd

meestal in overleg met Waternet of zuid-hollands landschap omdat de bomen vaak buiten het gebied van de zweefvliegclub staan met speciaal mengsel voor dit duingebied

onttrekking vergund door provincie?

onderhoud aan de paden is intensiever vanwege het intensievere gebruik

aangezien er geen materiaal van buiten het duin mag aangevoerd wordt er zand en/of plaggen gebruikt van een deel van het terrein waar geen vliegactiviteiten zijn

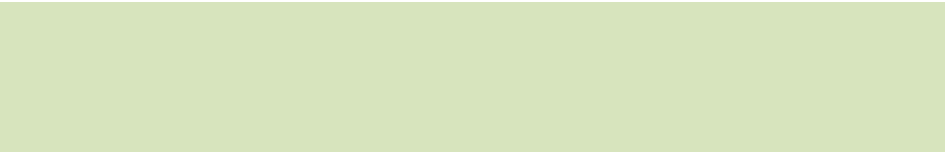
vliegveld wordt gemaaid en begraasd naar aanwezige flora en fauna, werkzaamheden en educatieve thema's

op paden of ook daarbuiten?

binnen normale toegangsvoorwaarden of buiten normale toegangsvoorwaarden alleen met toestemming van beheerder.

om wat voor activiteiten gaat het? Ook binnen het Natura 2000-gebied? Op paden?

alleen bij winterse omstandigheden, ook
ook buiten paden

regulier gebruik

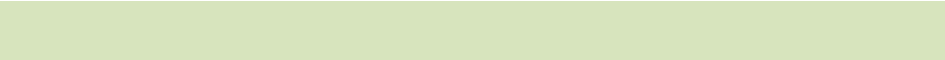
regulier beheer

opslag van materiaal voor beheerder en
aannemers

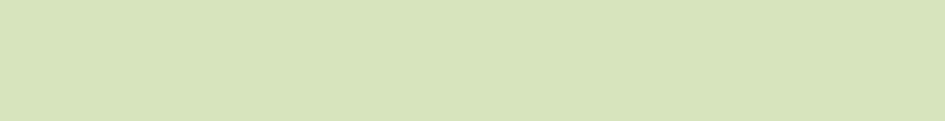
diverse vormen van recreatie o.a.
bedrijven, bioscoop, scouting en er worden
evenementen georganiseerd.

Caprera is
geexclaveerd,
externe werking niet
van toepassing

bestaand gebruik

conform extern beleid

diverse voorzieningen in het gebied aanwezig

regulier beheer

vrijgesteld

diverse voorzieningen in het gebied aanwezig

regulier beheer

vrijgesteld

	regulier beheer en gebruik
Project	

Kolom1	Activiteiten	Omschrijving	WAAR	Hoe	Frequentie/tijdstip	bijzonderheden	Vragen
Landbouw							
L1	Akkerbouw	Verkeer, planten, bestrijdingsmiddelen, grondbewerking, beregening, chemische onkruidbestrijding, plaagbestrijding, bemesting, verkeer, planten, oogsten	zie landgebruikkaart		jaarrond, met name groeiseizoen	grondwateronttrekking, effectenstudie bij provincie?	vragen zijn uitgezet bij LTO
L2	Tuinbouw --> Bollenteelt	grondbewerking,beregening, chemische onkruidbestrijding, plaagbestrijding, bemesting, verkeer, planten, oogsten	zie landgebruikkaart		jaarrond, met name groeiseizoen	grondwateronttrekking, effectenstudie bij provincie?	vragen zijn uitgezet bij LTO
L3	Tuinbouw --> overige	open grond, onder glas met/zonder belichting, waterreservoirs	zie landgebruikkaart		jaarrond	grondwateronttrekking, effectenstudie bij provincie?	vragen zijn uitgezet bij LTO
L4	Veeteelt (graasdieren en hokdieren)	verkeer, stallen, beweiding, mestopslag, bemesting	Zie landgebruikkaart		jaarrond.		specifieke vragen zijn voorgelegd bij LTO
L5	Grasland en groenvoedergewassen	grasland blijvend, natuurlijk en tijdelijk en groenvoedergewassen	zie landgebruikkaart				
L6	Transport	aanvoer, afvoer, doorvoer van dieren en producten			jaarrond	over wegen	vragen zijn uitgezet bij LTO
L7	gerelateerde activiteiten	boerengolf, pensionstal, zorgboerderij	langs Vogelenzangseweg		jaarrond		
Recreatie							
R1	Strandhuisjes	opbouw/afbraak, verblijf, overnachting	langs het strand		april-september	er zijn ook overnachtingsmogelijkheden	
R2	Strandpaviljoens	verblijf	op het strand, o.a. bij Bloemendaal aan Zee en bij Zandvoort		deels jaarrond, deels april-september	de paviljoens hebben horecasluitingstijden	
R3	strandfeesten		Zandvoort aan Zee, Bloemendaal aan Zee, Velsen, Bloemendaal aan Zee				
R4	Sportvelden/complexen en golfbanen	diverse sportactiviteiten en evenementen	o.a. Bloemendaal en Zandvoort	natuurgras en kunstgras,	dagelijks	verlichting, jaarrond, avonduren	
R5	campings	verblijfsrecreatie	aan de rand van het gebied.			Hier worden ook activiteiten	
R6	horeca	verblijf en diverse restaurants en Center Parks Zandvoort	op het strand en langs de rand van het gebied		jaarrond en april-september	concentraties bij strandovergangen	
R7	Maneges	paardrijden, verzorging	diverse locaties rondom gebied		jaarrond		
R8	Groepsaccomodatie		Diverse locaties verspreid				
R10	watergebonden recreatie	Kitesurfen, golf- en windsurfen, zeilen, kanoën, catamarans, varen, motorboten, golf- en windsurfen, jetskiën, zwemmen, duiken	in zee, concentratie vaak op goed bereikbare plaatsen met auto's		jaarrond, vooral in het zomerseizoen	reddingsbrigade,kleine bootjes worden via trailers via strandopgangen gebracht. Locaties van de opslag van boten staan in het bestemmingsplan	
R11	recreatie op het strand	strandzeilen, vliegeren, deltavliegers, wandelen, paardrijden, parapenten, mountainbiken, hardloopwedstrijden, nieuwjaarsduik, etc.	op het strand, met name in de omgeving van de strandopgangen		jaarrond met zwaartepunt in de zomer	Soaren: start op het strand, maakt gebruik van de thermiek langs de duinrand, langs heel duinrand.	
R13	Sterrenwacht Copernicus		Brouwerskolkweg				
R14	verblijfsrecreatie Nollen?		Egmond				
Verkeer en infrastructuur							
V1	Spoor	spoorverkeer	over het gehele terrein van TATA steel lopen diverse sporen voor aan- en afvoer van goederen en langs het gebied loopt het spoor Zandvoort-Haarlem-Leiden		dagelijks		

V2	Wegen	langs het gebied liggen een groot aantal (on) verharde wegen en busbanen	rondom	voor wandelaars, fietsers, auto's	dagelijks	
V3	Luchtverkeer Schiphol	Ter hoogte van KZ lopen diverse aanvliegeroutes van Schiphol: Polderbaan, Kaagbaan en Zwanenburglaan	bovenKZ, aanvlieghoogte voor landingsbaan is hier geen grote hoogte, relatief gezien ten opzichte van andere vlieghoogtes rond Amsterdam.		dagelijks, frequent	
V4	Nieuwe zeesluis IJmuiden.	scheepvaartverkeer	IJmuiden		dagelijks	realisatie vanaf 2019
V5	Noordzeekanaal	scheepvaartverkeer	IJmuiden		dagelijks	
v6	Verbeteren robuustheid Velsler-Wijkertunnel	scheepvaartverkeer	aan de noordkant KZ		dagelijks	project RWS, realisatie verbinding A9-A22
V8	berijden strand	berijden strand met voertuigen en paarden, incidenteel met een optocht	strand		incidenteel tot dagelijks	gemotoriseerde voertuigen voor inspectie, strandwacht, uitbaters paviljoens. Voor overige geen voertuigen toegestaan
v9 Kustbeheer K1	Ecoducten	nieuwe ecoducten, Zeeweg, spoor en Zandvoortselaan	Zeeweg, spoor en Zandvoortselaan			projecten
	Renovatie Velsertunnel	autoverkeer	aan de noordkant KZ	auto/bus		
	Beheer zeereep en zeewering	taludherstel regulier	zeezijde van de zeereep	jaarlijkse inspectie, herstel waar nodig	wanneer noodzakelijk	
		taludherstel na calamiteit helmsteken ten behoeve van zwakke schakels elders	zeezijde van de zeereep zeereep		indien noodzakelijk buiten broedseizoen	
		beplanting helm en duindoorn plaatsen en onderhouden en verwijderen rasters, borden, hekken, strand- en markeringspalen etc.	zeereep zeereep		buiten broedseizoen buiten broedseizoen	
K2	strand	ingrepen bij calamiteit (o.a. verontreiniging)	strand en zee		indien noodzakelijk	
Industrie		inspectie van de waterkering (zeereep)	strand	per auto	jaarlijks	
I1	Industriegebied IJmond	divers	aan de noordkant KZ		jaarrond	lichtvervuiling, luchtverontreiniging, extra N-depositie, geluidsverstoring
I2	Tatasteel	staalproductie	aan de noordkant van KZ		jaarrond	
Overige relevante activiteiten		aanvoer, afvoer, doorvoer (transport)	op het terrein van tatasteel, aan de noordkant van KZ		jaarrond	industriële grondwateronttrekking, lichtvervuiling en lucht verontre
		Opslag van materiaal	op het terrein van tatasteel, aan de noordkant van KZ		jaarrond	
		groenbeheer	op het terrein van tatasteel, aan de noordkant van KZ		jaarrond	
O1	Circuit van Zandvoort		noordzijde duingebied			
O2	schietbaan		noordzijde duingebied			
O3	visserij	door beroepsvissers	in zee			
O4	HVI Alkmaar	afvalverwerking	Alkmaar			
O5	bedrijfsterreinen		o.a.Zandvoort Noord en gemeentewerf Bloemendaal			

O6	Faunabeheer	o.a. de jacht op de vos				
O7	inspectie strand m.b.t. verontreiniging na calamiteit in omgeving		op het strand			
O8	Algemene begraafplaats Bergweg	bijzettingen/herdenkingen	in de duinen bij Bloemendaal		jaarrond	
O9	kantoren en zorginstelling	diverse gebouwen in het gebied dienen als kantoorruimte voor TBO's, waternet en particulieren	verspreid over het gebied. Particulier op Elswout		jaarrond	
O10	(dienst) woningen	Binnen het gebied liggen enkele (dienst)woningen, daarnaast vindt er bewoning door derden plaats, namelijk drie vakantiehuisjes	verspreid door het gebied	bewoning	dagelijks	
O11	Dorpen	verkeer, verlichting	rondom het gebied ligt bebouwing van de		jaarrond	
O12	hoofdgebouw campings	verkeer, verlichting	Kennemerduincamping (en andere campings)		jaarrond	
O13	herontwikkeling Brouwerskolkweg	woningbouw	Brouwerskolkweg		jaarrond	
O14	milieustraat en gemeentewerf Brouwerskolkweg	geluid, verkeer, verlichting, opslag gevaarlijke stoffen	Brouwerskolkweg		jaarrond	
O15	Peilbeheer, waterkwaliteitbeheer	aanvoer, afvoer, doorvoer	watergangen verspreid		jaarrond	
O16	ontrekking van grondwater	peilbeheer oppervlaktewater veel kleine bemalinginstallaties	in binnen duinrand in binnen duinrand	drainage en diepdrainage (GWS gestuurd)	jaarrond	geregeld via peilbesluiten
		baggeren	in de watergangen	hydraulisch met een baggerboot, maaikorf en gesloten bak	periodiek, kortdurend	

vergunning van het Rijk

wordt opgenomen in Aeries,
rekenmodel
ontwikkelingsruimte voor
stikstof. Is dan mogelijk
vergunbaar

heeft een onherroepelijke
vergunning voor een
waterkrachtcentrale, er
loopt een procedure voor de
hele inrichting

Activiteiten op Zandvoort zijn NB-wet vergund???

vrijgesteld
vrijgesteld
vrijgesteld

[illegible]

H2110=Embryonale duinen, H2120=Witte duinen, H2130_A=Grijze duinen (kalkrijk), H2130_B=Grijze duinen (kalkarm), H2130_C=Grijze duinen (heischraal), H2150=Duinheiden met struikhei, H2160=Duindoornstruwelen, H2170=Kruipwilgstruwelen, H2180_A=Duinbossen (droog), H2180_B=Duinbossen (vochtig), H2180_C=Duinbossen (binnenduinrand), H2190_A=Vochtige duinvalleien (open water), H2190_B=Vochtige duinvalleien (kalkrijk), H2190_C=Vochtige duinvalleien (ontkalkt), H2190_D=Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)

Ca = constante soort goede abiotische toestand; Cb = constante soort goede biotische structuur; Cab =constante soort goede abiotische toestand en goede biotische structuur; K = karakteristieke soort; E= exclusieve soort

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-02 10:55:14+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]
CC:
Onderwerp: FW: Habitatkaart voor golfclub Noordwijk
"
Hoi [art.5.1-2e]

Hieronder mijn contacten met vergunningen NB-wet ZH.

Een vraag: ik heb net de tabel bestaand gebruik ook aan jou gemaild.

Zou jij deze willen doorzetten aan jullie vergunningverleners om de vraag van Grontmij te beantwoorden: welk bestaand gebruik is vergunningplichtig?

Laat me weten.

Bedankt en met groeten,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: donderdag 30 augustus 2012 15:18
Aan: '[art.5.1-2e]'; [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; '[art.5.1-2e]')
Onderwerp: Habitatkaart voor golfclub Noordwijk

Beste [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e]

Ik heb aan [art.5.1-2e] van Landschap NH en [art.5.1-2e] mijn collega, gevraagd hoe de habitatkaart voor de duinen tot stand is gekomen.

[art.5.1-2e] heeft mij hierover onderstaande gemaild. Ik heb nog om een mondelinge toelichting gebeld over wat zij in de tweede alinea zegt. Zij gaf aan dat de

golfclub aanvankelijk kritiek had op de vegetatiekaart. Daarop is aangegeven door de provincie, dat wijzigingen mogelijk zijn, als een nieuwe kartering door een erkend bureau plaats zou vinden. Dat gebeurt nu door bureau Waardenburg.

Wat betreft de stand van de habitatkaart: hij is door Landschap NH afgerond en krijgt nu nog een finale check door de ecologen van het Ministerie.

De opdracht van de provincie aan LNH voor het opstellen van de atlas is hier bijgevoegd.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@pzh.nl] <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>

Verzonden: donderdag 23 augustus 2012 10:34

Aan: art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: bevestiging telefonisch overleg

Hallo art.5.1-2e

Bijgaand tref je, zoals daarnet afgesproken, de methodiek habitatkartering. In de cc lijst tref je het emailadres van art.5.1-2e art.5.1-2e

Groet,

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl] <mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl>

Verzonden: dinsdag 21 augustus 2012 10:42
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e
Onderwerp: RE: bevestiging telefonisch overleg

Dag art.5.1-2e

tel. art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@pzh.nl] <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>
Verzonden: dinsdag 21 augustus 2012 10:12
Aan: art.5.1-2e
Onderwerp: bevestiging telefonisch overleg

Goedemorgen,

Ik heb zojuist ook je voicemail ingesproken. Donderdag 23 augustus, 10.00 uur komt voor ons het beste uit om een telefonisch overleg te houden. Zoals ik al heb aangegeven gaat het ons met name om de habitatkartering/beheerplan voor het Natura 2000-gebied Kennemerland Zuid voor met name het gedeelte van de Noordwijkse Golfclub (gelegen in provincie Zuid-Holland).

Wij zullen je donderdag om 10.00 uur bellen.

Vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Beleidsmedewerker natuurwetgeving

Afdeling Vergunningen | bureau Omgevingsvergunning, Groen en Grondwater

T art.5.1-2e

art.5.1-2e@pzh.nl <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <http://www.zuid-holland.nl>

-Wanneer u de provincie Zuid-Holland een e-mail stuurt, ontvangt u binnen 2 werkdagen een reactie en binnen twee weken een antwoord. Al uw informatie wordt vertrouwelijk behandeld. Persoons- of adresgegevens worden uitsluitend gebruikt waarvoor u ze heeft verstrekt. Uw e-mailbericht wordt op een goede en veilige manier gearchiveerd.

-Vragen kunt u stellen via het contactformulier <<https://eformulieren.zuid-holland.nl/Default.aspx?scenarioID=scContact>> .

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

	grafieken
Planning	Januari: verzameling gegevens, maken van kaarten en teksten Februari: 3^e week concept atlas, 4^e week bijeenkomst betrokkenen, verwerken commentaar Maart: 1^e week tweede conceptversie 3^e week per mail commentaar betrokkenen te ontvangen, verwerken van commentaar. Provincie beschikt over concept afgeronde atlas in april. In mei drukken atlas.
Opleverdatum	1 juni
Oplevervorm	Atlas Natura 2000 Vastelandsduinen
Overige randvoorwaarden	
In te vullen door opdrachtnemer	
Contactpersoon en betrokken (overig)	art.5.1-2e Ondersteuning van: Natuurmonumenten Waternet Staatsbosbeheer Zuidhollands Landschap Alterra SOVON
Toe te passen methodiek	Gegevensverzameling, evt veldchecks Interpreteren gegevens Met behulp van GIS de data bewerken tot eindbestanden en kaarten. Kaarten, tabellen, grafieken maken Teksten schrijven Bijeenkomsten met betrokkenen (natuurbeherende organisaties)
Relatie met overig (lopend) onderzoek en/of bestaande data	
In te zetten uren	250
In te zetten financiële middelen	€ 10.000
Randvoorwaarden	

art.5.1-2e

Akkoord opdrachtnemer

Datum:

06-01-2009

Intakeformulier	
In te vullen door opdrachtgever	
Onderwerp	Atlas Natura 2000 Vastelandsduinen
Opdrachtgever	Provincie Noord-Holland, afdeling Beleid sector NRL
Opdrachtnemer	Landschap Noord-Holland – sectie Onderzoek
Contactpersoon en betrokkenen (overig)	Provincie: art.5.1-2e LNH: art.5.1-2e
Aanleiding en achtergrondinformatie	LNV is op dit moment bezig met de aanwijzingsprocedure van Natura 2000 gebieden. In mei 2009 gaat Provincie Noord-Holland starten met het maken van beheerplannen voor de duingebieden die onder Natura 2000 vallen. Daarvoor is actuele ecologische informatie nodig over de verspreiding en staat van instandhouding van aanwezig habitattypen en Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.
Onderzoeksvraag	Wat is de verspreiding en staat van instandhouding van aanwezige habitattypen en Vogel en Habitatrichtlijnsoorten in Natura 2000 gebieden Vastelandsduinen van Noord-Holland?
Deelvragen	Wat is de verspreiding van Natura 2000 natuurwaarden? Wat is de staat van instandhouding van de aanwezige Natura 2000 natuurwaarden? Zijn er ecologisch potenties? Hoe verhoudt de actuele situatie zich met de instandhoudingsdoelen in de Concept-Ontwerpbesluiten (sept. 2008) Wat zijn de trends van VHR-soorten en habitattypen?
Gewenst resultaat/doel/effect	Op uniforme en gestandaardiseerde wijze overzicht geven van aanwezige Natura 2000 natuurwaarden in de Vastelandsduinen Kaarten vormen basis voor op te stellen beheerplan Atlas levert bouwstenen voor op te stellen Beheerplan N2000 Vastelandsduinen en monitorprogramma.
Deelproducten	Atlas van Natura 2000 Vastelandsduinen van Noord-Holland met daarin de verspreiding van habitattypen en Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten. Kaarten met beknopte beschrijving Detailkaarten van habitattypen op A3 formaat Aanvullende informatie in tabellen en

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-26 11:29:55+00:00
Aan: [art.5.1-2e] hetnet.nl
"CC: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] grontmij.nl); [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Beheersplan Kennemer ZweefvliegClub
"
Beste [art.5.1-2e]

Bijgaand stuur ik je de concept tabel met Bestaand gebruik in het N2000 gebied Kennemerland-Zuid.

Op deze tabel kan worden gereageerd naar Grontmij toe ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] en [art.5.1-2e] (zie c.c. in de mail).

Zij hebben als deadline 30 november aangegeven. Als dat voor jullie niet haalbaar is, dit graag melden aan Grontmij en mij.

Zie ook de diverse mails hieronder over het bestaand gebruik.

Verder zal ik aan Waternet ([art.5.1-2e] en [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] en mijn contactpersoon bij Zuid-Holland ([art.5.1-2e] vragen of zij willen aanschuiven bij een algemeen overleg over het zweefvliegveld in relatie tot het beheerplan. Welke data komen jullie uit?

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e] hetnet.nl [mailto:[art.5.1-2e] hetnet.nl]
Verzonden: zaterdag 24 november 2012 13:43
Aan: [art.5.1-2e]
Onderwerp: Beheersplan Kennemer ZweefvliegClub

Beste [art.5.1-2e]

Wij hebben elkaar afgelopen vrijdag gesproken over het beheerplan voor gebied 88 waar ook het zweefvliegveld in ligt wat wij, de KennemerZweefvliegclub, gebruiken voor onze vliegactiviteiten. Wij huren dit stuk grond van Waternet maar het beheer doen wij zelf. Wij zouden dan ook graag betrokken willen worden bij het opstellen van het beheerplan aangezien wij anders gebruik maken van dit stuk duin dan wat Waternet gemiddeld doet en wij ook andere problemen hebben.

Bij deze ook de meeste recente rapportage die is laten uitvoeren door de Provincie Zuid-Holland in het kader van een mogelijk samengaan van de zweefvliegclub op Valkenburg op het Langeveld, ons zweefvliegveld.

Ik hoop dat wij elkaar binnenkort nader kunnen spreken zodat alles goed geregeld kan worden in het beheerplan.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

bestuurslid Kennemerzweefvliegclub

Beste allen,

Op 2 november heeft [art.5.1-2e](#) een verzoek gedaan om de tabel bestaand gebruik N2000 gebied Kennemerland-Zuid te controleren en aan te vullen. We hebben al een behoorlijk aantal goede en bruikbare reacties terug waarvoor dank. Door een aantal partijen is aangegeven dat de deadline voor commentaar niet kan worden gehaald. We hebben besloten deze daarom op te schuiven en wel naar vrijdag 30 november. Jullie kunnen de bijdragen rechtstreeks naar [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) opsturen (met c.c. naar [art.5.1-2e](#) en mij).

Voor inhoudelijke vragen kunnen jullie rechtstreeks contact opnemen met [art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#) of mij).

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

Projectleider/Adviseur ecologie en waterkwaliteit

Grontmij Nederland B.V.

Van: art.5.1-2e [mailto: art.5.1-2e Noord-Holland.nl
<mailto: art.5.1-2e Noord-Holland.nl>]
Verzonden: vrijdag 2 november 2012 10:48
Aan: ' art.5.1-2e ; ' art.5.1-2e minlnv.nl'; ' art.5.1-2e PWN.NL';
' art.5.1-2e velsen.nl'; ' art.5.1-2e zandvoort.nl'; ' art.5.1-2e bloemendaal.nl';
' art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl'; ' art.5.1-2e haarlem.nl';
' art.5.1-2e ziggo.nl'; art.5.1-2e art.5.1-2e
< art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl <mailto: art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl> >
(art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl <mailto: art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl>);
art.5.1-2e noordwijkerhout.nl <mailto: art.5.1-2e noordwijkerhout.nl> ; art.5.1-2e
(art.5.1-2e pzh.nl <mailto: art.5.1-2e pzh.nl>); art.5.1-2e recron.nl
<mailto: art.5.1-2e recron.nl> ; art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e waternet.nl
<mailto: art.5.1-2e waternet.nl>); art.5.1-2e landschapnoordholland.nl
<mailto: art.5.1-2e landschapnoordholland.nl> ; art.5.1-2e kpnplanet.nl
<mailto: art.5.1-2e kpnplanet.nl> ; art.5.1-2e (art.5.1-2e xs4all.nl
<mailto: art.5.1-2e xs4all.nl>); art.5.1-2e planet.nl <mailto: art.5.1-2e planet.nl>
; art.5.1-2e rijnlant.net <mailto: art.5.1-2e rijnlant.net> ; art.5.1-2e kvk.nl
<mailto: art.5.1-2e kvk.nl> ; art.5.1-2e
(art.5.1-2e rws.nl <mailto: art.5.1-2e rws.nl>)
CC: art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e
(art.5.1-2e landschapnoordholland.nl
<mailto: art.5.1-2e landschapnoordholland.nl>); art.5.1-2e art.5.1-2e
art.5.1-2e art.5.1-2e Rijnland.net <mailto: art.5.1-2e Rijnland.net> ;
art.5.1-2e zhl.nl <mailto: art.5.1-2e zhl.nl> ; art.5.1-2e kvk.nl
<mailto: art.5.1-2e kvk.nl> ; art.5.1-2e rws.nl
<mailto: art.5.1-2e rws.nl> ; art.5.1-2e rijnlant.net
<mailto: art.5.1-2e rijnlant.net> ; art.5.1-2e heemstede.nl
<mailto: art.5.1-2e heemstede.nl>
Onderwerp: Tabel bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid: voor reactie

Beste allen,

Grontmij heeft een tabel met bestaand gebruik opgesteld voor N2000 Kennemerland-Zuid op basis van wat ieder heeft aangeleverd en de sessie van 20 september.

De vraag is om hier binnen 2 weken op te reageren, rechtstreeks naar Grontmij toe, zie ook hieronder de mail van art.5.1-2e

De mailadressen van art.5.1-2e art.5.1-2e en art.5.1-2e staan in de c.c. van deze mail.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e](#)

Beste [art.5.1-2e](#)

Hierbij een uitwerking van het bestaand gebruik voor het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid.

De vraag is aan eenieder om de beschrijving te controleren en daar zaken ontbreken verder aan te vullen. Er is een kolom toegevoegd waar specifiek nog vragen zijn opgenomen ter beantwoording van eenieder.

Daarnaast de vraag aan de vergunningverleners om aan te geven welke activiteiten NB-wet vergund zijn.

De tabellen kunnen rechtstreeks naar Grontmij worden teruggemailed zodat wij opmerkingen direct kunnen verwerken. Graag mailen naar [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) met cc naar mij.

Na aanvulling/commentaren wordt de beschrijving verder aangevuld en definitief gemaakt. Deze beschrijving vormt dan de basis voor de beoordeling van het bestaand gebruik.

Wat nog ontbreekt is de beschrijving van de activiteit Waterwinning en Beheer van de Zeereep. Voor het eerste willen we overleggen met PWN, voor het laatste zijn we op zoek naar de teksten van het beheerplan Coepelduynen. Daar verwees Rijnland namelijk naar. Het lukt ons maar niet deze teksten en het concept beheerplan voor Schoorlse Duinen boven tafel te krijgen. Volgens mij had jij dit ook als actie uitgezet?

Stuur jij de tabel door naar leden van de werkgroep? Wanneer mensen binnen twee weken zouden kunnen reageren, zou dat fijn zijn.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Grontmij Nederland B.V.

T art.5.1-2e | M art.5.1-2e | W www.grontmij.nl | Handelsregister
30129769

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

Kolom1	Activiteiten	Omschrijving
Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek		
N 1	begrazing	Het doel is om vergrassing tegen te gaan om behoud en herstel van de kwaliteiten in het gebied. Hier is ook de graasdruk op afgestemd. Bij begrazing hoort ook de verzorging van de grazers en toezicht op de grazers.
N2	maaïen t.b.v. natuurbeheer	Maaïen van grazige vegetaties voor behoud kwaliteit.
N3	Maaïen t.b.v. onderhoud bermen langs wegen, paden en voorzieningen	Maaïen wordt uitgevoerd indien noodzakelijk voor het gebruik, dit is afhankelijk van het groeiseizoen van de vegetatie, dit wordt bepaald door de beheerder. Maaïen wordt uitgevoerd met een tractor.
N4	bemesting	De aardappellandjes worden soms bemest ,. Verder vindt er geen bemesting plaats binnen het gebied.
N5	grondbewerking	Drinkpoelen voor grazers uitdiepen en aanleggen.
		akkerbeheer
		onderhoud aan leidingen
N6	verwijdering opslag houtige gewassen	Er zijn convenanten met de gemeente voor bestrijding van de iepziekte en Amerikaanse vogelkers.
		klein onderhoud
		aanleg zichtassen
		boomcontrole
N7	verwijderen top laag (plaggen/baggeren/chopperen)	Verwijderen van de top laag
N8	waterbeheer	afvoer, doorvoer
		grondwaterbeheer
		veel kleine bemalingsinstallaties
		baggeren
N9	Bestrijding wateroverlast	
N10	Plaggen/klepelen	
N11	bosbeheer (snoeien/vrijstellen)	omvorming van bossen
		verwijderen opslag van den binnen habitattypen
N12	Exotenbeheer	Ongewenste bomen
N13	Inspectie/surveyeren	
N14	Monitoring/karteren/onderzoek	Dit gebeurt door vrijwilligers en de beheerders. Onderzoek wordt uitgevoerd naar flora, fauna.
N15	Beheer en onderhoud kunstwerken	
N16	beheer en onderhoud gebouwen	

N17	beheer en onderhoud wegen en paden	Waaronder onderhoud aan de strandopgang
N18	Beheer en onderhoud rasters, hekken, veeroosters	I.v.m. begrazing, afscheiding (deel)gebieden plaatsen, onderhouden raster en circuit van Zandvoort
Faunabeheer		
F1	Faunabeheer	geen
Landbouw		
L1	landbouw	
Waterwinning		
W1	grondwatermeetpunten	
W2	Calamiteiten waterwinning	Binnen het gebied ligt de hele infrastructuur voor waterwinning.
W3	visbeheer	In het infiltratiegebied vindt per pand 1 maal per 10 jaar visbeheer plaats.
W4	maaibeleid waterwingebied	Heeft een eigen maaibeleid, het gebied moet gebruikt kunnen worden als wingebied.
W5	calamiteitenbeleid waterwingebied	Heeft een ander calamiteitenbeleid dan de rest van het gebied
W6	Beheer infiltratiepanden	Het beheer van de panden is apart van de rest van het Natura 2000-gebied en gericht op de waterwinning, de sliblaag wordt verwijderd.
W7	Waterbeheer	Het infiltratiegebied heeft een eigen waterbeheer met schouw, en waterkwaliteitseisen
Recreatie		
R1	Wandelen, joggen op (on)verharde wegen en paden	Door recreanten kan dagelijks gewandeld, gestruind en gejogd worden op de paden tussen zonsopgang en zonsondergang.
R2	Fietsen, mountainbiken op (on)verharde wegen en paden	Door recreanten kan gefietst worden.
R3	Paardrijden	Door recreanten, op de aanwezige ruiterpaden, dit is niet gereguleerd en vindt dagelijks plaats
R4	Uitlaten honden	door particulieren en hondenuitlaatservices
R5	Excursies	diverse excursies/rondleidingen
Evenementen		
E1		Poeziefestival met wandelingen in Elshout
E2		Zomerfestival met theater, outdoor activiteiten, slapen in de buitenlucht, muziek, natuurinformatiemarkt, schilderen, eten, etc.
Recreatieve voorzieningen		
Rv1	Kleinschalige voorzieningen	o.a. het Klimduin, speelterrein 't Wed en andere
Rv2	Caprera	openluchttheater
RV6	Landgoed Elswout	
RV7	Bezoekerscentrum de Zandwaaijer	
bebouwing		
B1	Trafo's	Diverse kleine gebouwen binnen het gebied
B2	Bezoekerscentrum	De Zandwaaijer

B3	(dienst) woningen	Binnen het gebied liggen enkele (dienst)woningen, daarnaast vindt er bewoning door derden plaats
B4	Opslag/schuren	locaties voor opslag materiaal
B5		gebouwen ten behoeve van waterwinning en kantoor Waternet
Verkeer en infrastructuur		
V1	Zeeweg	N200 (Zeeweg), doorsnijdt een deel van KZ
V2	infrastructuur voor beheerder	
Overige activiteiten en voorzieningen		
O1	Erebegraafplaats	
O2	kabels en leidingen	
O3	brandveiligheid en brandrisico	
O4	parkeerplaatsen	
O5	hekwerken	
O6	beheer oude vuilstorten	onderhoudswerkzaamheden aan de afdeklaag
O7	Opslag van nitraatfilm	

WAAR

Hoe

integraal in grootste deel van het gebied. Er vindt geen begrazing plaats in het Koningshof en in de zeereep

door grazers, o.a. konikpaarden en shetlandpony's, wisentbegrazing gebeurt projectmatig.

in grazige vegetaties verspreid door het gebied, o.a. duinvalleien met een tractor

langs wegen, paden en voorzieningen om deze bruikbaar te houden voor de recreant. met een tractor

Op de aardappellandjes, versoreid over het gebied handmatig

verspreid over het gebied met een graafmachine?

lokaal, op aardappellandjes handmatig?
binnen de leidingstroken met een graafmachine of handmatig
binnen het hele gebied ?

binnen het hele gebied afh. Van klacht
aan de rand van het gebied kap
langs opengestelde wegen, paden en parkeerplaatsen door beheerder (o.a.bij klachten)
lokaal chopperen

door het hele gebied in watergangen, sloten, kleine wateren etc.

in binnen duinrand
in binnen duinrand
sloten en voorzieningen waaruit getapt mag worden

in de watergangen ?
in duinvalleien ?

lokaal door hele gebied
lokaal door hele gebied handmatig
door het hele gebied ringen
door het hele gebied op de fiets, in de auto, soms ook met politie en politieheliporter

door het hele gebied

door het hele gebied

doorhet hele gebied langs wegen en paden

bij hekken, rasters en veeroosters

alleen op aardappelveldjes binnen gebied

kleinschalig, door volkstuinverenigingen

verspreid over het gebied

in de Amsterdamse Waterleidingduinen

via diepte infiltratie inbrengen van
voorgezuiverd water in diepe putten (50-70 m
diep), vervolgens het oppompen van wateren
uit diepe putten in de omgeving

in infiltratiegebieden

wegvangen aanwezige vissen bij onderhoud
pand

in de Amsterdamse Waterleidingduinen

in de Amsterdamse Waterleidingduinen

in infiltratiegebieden

verwijderen van sliblaag in panden

in de Amsterdamse Waterleidingduinen

op paden (veel kleine paden aanwezig, korte en
middellange wandelroutesn en diverse loopclubs
actief)

wandelen/joggen/struinen

door het nationaal park, In AWD wordt niet gefietst

met de fiets/mountainbike

op de aanwezige ruiterspaden

per paard/pony

verspreid over het gebied o.a. rondom Zandvoort en
bij het Naaldenveld

lopend/fietsend met de hond

in het hele gebied

lopend/fietsend

Elswout

diverse locaties binnen het gebied

verspreid over het gebied

In duingebied ter hoogte van Bloemendaal

ten noorden van Aerdenhout

Zeeweg, Overveen

verspreid over het gebied

Zeeweg, Overveen

verspreid door het gebied	bewoning
---------------------------	----------

verspreid over het gebied

In de noordkant van de Amsterdamse Waterleidingduinen

tussen Overveen en Bloemendaal aan Zee	auto/bus
binnen KZ	auto/bus

ten noorden van het Kraansvlak	
in leidingstroken	in de grond

verspreid over het gebied

bij de entree van het duinreservaat

rondom en in het gebied

in twee bunkers bij Bloemendaal en Heemskerk

Frequentie en tijdstip

bijzonderheden

Vragen

jaarrond

specifieke beheeractiviteiten zijn vastgelegd in het beheerplan

Wordt dit ook getoetst aan de Natura 2000-doelen?

Zijn er nog meer gebieden die worden uitgesloten?

jaarlijks, eenmaal per jaar, na half juni op locaties

er vindt in de meeste gevallen ook afvoer plaats

meerdere malen per jaar, afhankelijk van de groei en het groeiseizoen

voorzieningen zijn b.v. wegwijzerpaaltjes, bankjes, overstapjes, prullenbaken, fietsenrekken, bermen, paden, speelweides e.d.

Vindt er ook afvoer plaats?

bij gebruik van de landjes (1x per 3 jaar)

Hierover zijn afspraken gemaakt met de volkstuinverenigingen en de beheerder.

Wat zijn deze afspraken?

Mag er ook mest gebruikt worden

indien noodzakelijk

bij gebruik landje (1 maal per 3 jaar)

incidenteel, indien noodzakelijk

indien noodzakelijk

bestrijding van Amerikaanse Vogelkers gebeurt op basis van projecten

incidenteel, indien noodzakelijk

indien noodzakelijk

op projectbasis

incidenteel ivm veiligheid

incidenteel

gebeurt in principe alleen bij projecten

nvt

hiervoor is een plan aanwezig

periodiek

incidenteel bij wateroverlast

gebeurt dit binnen natura 2000 en is dit locatiespecifiek?

vindt projectmatig plaats

incidenteel

incidenteel

dagelijks overdag en 's nachts, 50% werktijd beheerders

jaarrond

Voor de vrijwilligers is een vergunningensysteem dat gecoördineerd wordt door PWN en wordt in samenwerking met de Universiteit Groningen en de Vlinderstichting uitgevoerd

incidenteel, indien noodzakelijk

wordt niet uitgevoerd binnen het gebied,
conform het faunabeheerplan van de
Provincie Noord-Holland

1 maal per 3 jaar voor een veldje

voor het gebruik van landjes zijn afspraken
gemaakt met de beheerder

jaarrond

Door de grote diepte treedt er aan het
oppervlakte, waar de planten groeien, geen
verstoring op

1 maal per 10 jaar

toegespitst op gebruik als waterwingebied Hoe ziet dit beleid eruit?

toegespitst op waterwinning

jaarlijks wordt in enkele panden de sliblaag
verwijderd

aangepast aan eisen waterwinning

hoe ziet dit beheer eruit?

dagelijks

dagelijks

Er zijn fietsknooppunten aanwezig binnen
het gebied.

dagelijks

dagelijks

hiervoor komt een verbeterd maaibeleid

Wanneer?

regelmatig

naar aanwezige flora en fauna

hoeveel, wanneer, hoe groot zijn
de groepen?

overdag en 's nachts

buiten normale toegangsvoorwaarden
alleen met toestemming van beheerder.

binnen normale toegangsvoorwaarden

juli-september

jaarrond

jaarrond

diverse vormen van recreatie o.a. een

jaarrond

jaarrond

dagelijks

dagelijks

regelmäßig

opslag van materiaal voor beheerder en aannemers

jaarrond gebruik

dagelijks

dagelijks door beheerder

er zijn soms herdenkingen

er zijn soms herdenkingen

dagelijks

op leidingstroken mogen geen bomen
groeien

dagelijks

diverse voorzieningen in het gebied
aanwezig

jaarrond

soms worden ook parkeerwerende
voorzieningen aangelegd

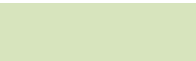
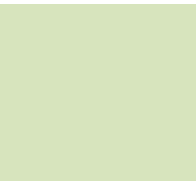
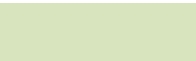
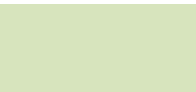
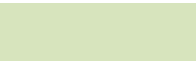
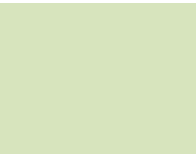
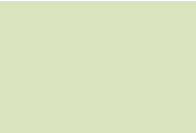
incidenteel	plaatsen en onderhouden hekwerken
-------------	-----------------------------------

plaatsen en onderhouden hekwerken

constant

Vergunning

Is er voor de
wisentbegrazing
een vergunning?

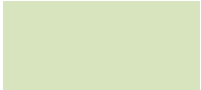
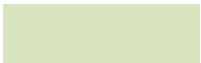
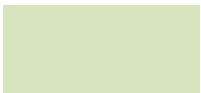
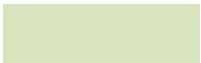
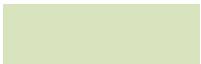

Mileuvergunning?

Waterwet?

Kolom1	Activiteiten	Omschrijving
Landbouw		
L1	Bollenteelt	verkeer, planten, bestrijdingsmiddelen, oogsten
L2	Veeteelt	verkeer, stallen, beweding, mestopslag, bemesting
L3	Akkerbouw	
L4	Tuinbouw	open grond, kassen met/zonder belichting, waterreservoirs
Waterbeheer	Peilbeheer, waterkwaliteitbeheer	aanvoer, afvoer, doorvoer
Recreatie		
R1	Strandhuisjes	opbouw/afbraak, verblijf, overnachting
R2	Strandpaviljoens	verblijf
R3	Sportvelden	diverse sportactiviteiten
R4	campings	verblijfsrecreatie
R5	horeca	verblijf
R6	Maneges	paardrijden, verzorging
R7	Groepsaccommodatie	
R8	Verblijfsaccommodatie	recreatiewoningen
R9	watergebonden recreatie	Kitesurfen, golf- en windsurfen, zeilen, catamarans, varen, motorboten, golf- en windsurfen, jet-skieen, zwemmen
R10	recreatie op het strand	strandzeilen, vliegeren, deltavliegers, wandelen, paardrijden
Bebouwing		
B1	Dorpen	verkeer, verlichting
B2	hoofdgebouw campings	verkeer, verlichting
Verkeer en infrastructuur		
V1	Spoor	spoorverkeer
V2	Wegen	langs het gebied liggen een groot aantal (on) verharde wegen en busbanen
V3	Luchtverkeer Schiphol	Ter hoogte van KZ loopt een van de aanvliegeroutes van Schiphol
V4	Nieuwe zeesluis IJmuiden.	scheepvaartverkeer
V5	Noordzeekanaal	scheepvaartverkeer
V6	Verbeteren robuustheid Velser-Wijkertunnel	
V7	Renovatie Velsertunnel	
V8	A9	autoverkeer
Kustbeheer		
K1	Beheer zeereep en zeewering	

K2	strandsuppleties	ophoging van strand
----	------------------	---------------------

K3	Herprofileren zandopgangen	
K4	Suppleties van uitgestoven duinvaleitjes	

Overige relevante activiteiten

O1	Industriegebied Ijgebied	divers
O2	Tatasteel	staalproductie

O3	ontrekking grondwater door golfbaan	
----	-------------------------------------	--

WAAR	Hoe	Frequentie/tijdstip
zie hiervoor de landgebruikerskaart.		jaarrond, met name groeiseizoen
Zie landgebruikerkaart		jaarrond.
Zie landgebruikerskaart		jaarrond, met name groeiseizoen
zie landgebruikerskaart		jaarrond
watergangen verspreid		jaarrond/groeiseizoen
langs het strand		april-september
op het strand o.a. bij Zandvoort en Bloemendaal aan Zee		deels jaarrond, deels april- september
o.a. bij Bloemendaal		dagelijks
aan de rand van het gebied.		
op het strand		jaarrond en april-september
diverse locaties rondom gebied o.a. bij Diverse locaties verspreid rondom het gebied		jaarrond
in zee, concentratie vaak op goed bereikbare plaatsen met auto's		jaarrond, vooral in het zomerseizoen
op het strand, met name in de omgeving van de strandopgangen		jaarrond met zwaartepunt in de zomer
rondom het gebied ligt bebouwing van de aangrenzende steden/dorpen IJmuiden, Driehuis, Santpoort, Bloemendaal, Overveen, Aerdenhout, Heemstede, Vogelenzang, De Zilk, Noordwijkerhout, Noordwijk aan Zee		jaarrond
Kennemerduincamping (en andere		jaarrond
over het gehele terrein van TATA steel lopen diverse sporen voor aan- en afvoer van goederen		dagelijks
rondom	voor wandelaars, fietsers, auto's	dagelijks
boven KZ, op grotere hoogte		dagelijks, frequent
IJmuiden		dagelijks
IJmuiden		dagelijks
aan de noordkant van KZ		
aan de noordkant van KZ ten noorden van KZ		dagelijks dagelijks
Zeereep, strand en duin		wanneer noodzakelijk

strand	vanaf schepen	jaarlijks, buiten recreatieseizoen
bij de strandopgangen duinvalleien	buldozers	jaarlijks incidenteel

aan de noordkant van KZ	jaarrond
-------------------------	----------

aan de noordkant van KZ	jaarrond
-------------------------	----------

Noordwijk

bijzonderheden

Vragen

Vergunningen

de paviljoens hebben
horecasluitingstijden

er zijn ook lichtmasten bij de velden

Hier worden ook activiteiten
georganiseerd. Er zijn seizoensgasten
en stagaravens. hhO mag alleen op de
concentraties bij strandovergangen

reddingsbrigade, kleine bootjes worden
via trailers via strandopgangen
gebracht. Locaties van de opslag van
boten staan in het bestemmingsplan

Soaren: start op het strand, maakt
gebruik van de termiek langs de
duinrand, langs heel duinrand.

project van RWS, realisatie verbinding
A9-A22

project RWS

er wordt vaak kalkrijk zand gebruikt
voor de suppleties

direct wanneer nodig

kan geluidsoverlast veroorzaken

heeft een onherroepelijke
vergunning voor een
waterkrachtcentrale, er
loopt een procedure voor de
hele inrichting

hier dient een apart onderzoek naar
uitgevoerd te worden

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2013-02-26 09:56:18+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Velsen.nl);
[art.5.1-2e] <[art.5.1-2e] zandvoort.nl> ([art.5.1-2e] zandvoort.nl);
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl';
[art.5.1-2e] haarlem.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] minlnv.nl' ([art.5.1-2e] minlnv.nl);
[art.5.1-2e] knpplanet.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] gmail.com);
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] xs4all.nl)"
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
Onderwerp: Verslag 2e werksessie bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid
"
Beste mensen,

Bijgaand stuur ik je het concept verslag van de 2e werksessie over bestaand gebruik van 7 februari. Opmerkingen graag sturen aan Grontmij met c.c. aan mij. (Volgens mij klopt de lijst van aanwezigen niet)

Zoals afgesproken tijdens de bijeenkomst, is er nog tot 7 maart gelegenheid om te reageren op de concept beoordeling van het bestaande gebruik en op de tabel.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Besprekingsverslag

Plaats en datum
Alkmaar, 6 februari 2013

Referentienummer

Kenmerk
321580

Plaats en datum bespreking
Provincie Noord-Holland 07-02-2013

Aanwezig

art.5.1-2e (Provincie Noord-Holland), art.5.1-2e (PWN), art.5.1-2e & art.5.1-2e
art.5.1-2e (Waternet), art.5.1-2e (HH Rijnland), art.5.1-2e (gemeente Velsen),
art.5.1-2e (gemeente Noordwijk), art.5.1-2e (gemeente Zandvoort), art.5.1-2e
art.5.1-2e (gemeente Bloemendaal), art.5.1-2e (gemeente Haarlem), art.5.1-2e
art.5.1-2e (Natuurmonumenten), art.5.1-2e (Staatsbosbeheer), art.5.1-2e
art.5.1-2e (LTO Noord), art.5.1-2e (Kamer van Koophandel), art.5.1-2e (Recron), art.5.1-2e (Pro -
ie Zuid-Holland), art.5.1-2e (Demon), art.5.1-2e & art.5.1-2e
art.5.1-2e (Stichting Duinbehoud), art.5.1-2e (Noordwijkerhout), art.5.1-2e (DLG), art.5.1-2e
art.5.1-2e

Afwezig

Kopie aan

Betreft

Werkgroep bestaand gebruik Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

1 Welkom en opening

- ✓ Er is geen verslag gemaakt van het vorige overleg. Alle genoemde punten zijn in de tabel opgenomen.

2 Toelichting en bespreking beoordeling bestaand gebruik

art.5.1-2e geeft een korte toelichting op de beoordeling bestaand gebruik, hierbij komen de volgende punten aan de orde:

- ✓ Beoordeling bestaand gebruik is een beoordeling volgens de NB-wet, met als effectreferentie-datum 7 december 2004 (aanmelding van het Natura 2000-gebied).
- ✓ Bestaand gebruik volgens de NB-wet:
 - ← Bekend op 31 maart 2010 (en niet wezenlijk gewijzigd);
 - ← Structureel/periodiek;
 - ← Geen projecten, eenmalige activiteiten of illegale activiteiten.
- ✓ Overige doelen
 - ← Typische soorten: indicatie voor de kwaliteit van habitats → geen doel op zich, er hoeft dan ook niet getoetst te worden aan de typische soorten.
 - ← Kernopgaven doelendocument → zijn geen onderdeel van aanwijzingsbesluit.
 - ← Oude doelen: geen juridisch kader voor toetsing bestaand gebruik.

Punten die tijdens de bespreking naar voren komen zijn:

- ✓ Bij de effectbeschrijving zijn de activiteiten gebundeld.
- ✓ Grondwateronttrekking, hier is onderzoek naar uitgevoerd door de Provincie, hier moet nog een nadere analyse naar plaats vinden door Grontmij. Grondwateronttrekking vindt plaats door landbouw maar mogelijk ook door andere actoren. Dit wordt nader uitgezocht.
- ✓ In de wet gaat het om de feitelijke situatie, niet om de vergunde situatie of de bestemde situatie.

Waterwinning

- ✓ zijn hier Nb-wet vergunningen voor en/of waterwetvergunningen? Wordt gechecked.
- ✓ Wordt alle ruimte benut die in de vergunning zit? idem
- ✓ Wanneer is de vergunning afgegeven? Idem
- ✓ Als er reeds een Nb-wetvergunning is afgegeven dan kan het in principe opgenomen worden in het beheerplan, maar dit hoeft niet omdat er al een vergunning is.

Kustbeheer

- ✓ Is eerder niet getoetst, dit wordt nu wel gedaan.
- ✓ Genoemde activiteiten worden door de beheerders als te beperkt beoordeeld. Hier vindt nadere afstemming over plaats
- ✓ Er kan verwezen worden naar plannen waarin afspraken zijn vastgelegd.
- ✓ Kaderrichtlijn [art.5.1-2e](#) Geen relatie naar verwachting
- ✓ Kustbeheer wordt ondergebracht als hoofdcategorie.

Aanwijzingsbesluiten

- ✓ De verwachting is dat de 99% aanwijzingsbesluiten voor de zomer definitief zijn.
- ✓ EZ verwacht weinig veranderingen ten opzichte van 99%-versie. Hier is echter nog wel beroep op mogelijk.
- ✓ Op de begrenzing zijn weinig aanpassingen gedaan in de 99% versie. Nu valt een deel van de campings binnen en een deel buiten Natura 2000-gebied.
- ✓ In het aanwijzingsbesluit is alleen de overwinterende meervleermuis een verstoringsgevoelige soort. Naast de meervleermuis komen er geen verstoringsgevoelige soorten voor in het gebied.

Leerpunten beheerplannen

- ✓ Er is een lijst van leerpunten uit eerdere beheerplannen gepubliceerd op de website van de regiegroep natura 2000, deze lijst is in bijlage 1 van dit verslag opgenomen.

Toevoegen aan effectbeoordeling

- ✓ Wat is wel en wat is geen bestaand gebruik.
- ✓ Wat is voor 2004 en/of 2010 uitgevoerd en wat is na 2010 uitgevoerd.
- ✓ Welk bestaand gebruik is niet en welk bestaand gebruik is wel wezenlijk veranderd (bijvoorbeeld mountainbiken).
- ✓ Geen bestaand gebruik is gebruik dat er is na 2010.
- ✓ Beschrijving van specifieke situaties per deelgebied zijn opgenomen onder de kolom WAAR in de tabel.

PAS

- ✓ Invoer van de PAS per 1 januari 2014. Het is nog onduidelijk of dit haalbaar is.
- ✓ De Provincies zijn aan zet voor het vast leggen van herstelmaatregelen.
- ✓ De Provincie dient in beeld te brengen welke maatregelen nodig zijn.
- ✓ In overleg met terreinbeheerders bepaald de provincie welke maatregelen uitgevoerd gaan worden.

Industrie

- ✓ Is nog niet in de tabel opgenomen, het gaat hierbij om Tata en om andere industriële concentraties.

Evenementen

- ✓ Evenementen die jaarlijks terugkeren in dezelfde vorm, op dezelfde plaats en tijd, kunnen als bestaand gebruik worden opgenomen.
- ✓ Kleinschalige activiteiten kunnen onder controle en toezicht van de beheerder worden opgenomen.
- ✓ Evenementen die jaarlijks veranderen in vorm en omvang kunnen niet meegenomen worden in het beheerplan.

Vergunningen

- ✓ Circuit van Zandvoort is vergund.
- ✓ Aangeven voor welk bestaand gebruik vergunningen aanwezig zijn.

Reactie op beoordeling

- ✓ Betreding kan positieve effecten hebben. Dit is een apart toetsingcriterium
- ✓ In beoordeling kan ook opgenomen worden dat er geen effecten worden verwacht, mits de werkzaamheden in overleg met de beheerder uitgevoerd worden (bijvoorbeeld bij leidingen).
- ✓ Effectbeoordeling kan ook via gebiedskenmerken, voor dit deelgebied geldt dit en voor dat deelgebied geldt dat. Dit is ondervangen in de kolom WAAR van de tabel bestaand gebruik.
- ✓ Er kan ook onder controle/met voorschriften activiteiten opgenomen worden in beoordeling.
- ✓ Beoordeling bij mountainbiken klopt niet overal, dit is lokaal wezenlijk gewijzigd.
- ✓ Onderhoud en plaatsen leidingen kan ook effect hebben, voorschrift toevoegen onder controle beheerder.

3 Inventarisatie bestaand gebruik

- ✓ Verwijdering van explosieven, inclusief het tot ontploffing laten brengen is niet incidenteel maar structureel.
- ✓ Kustbeheer vindt binnen en buiten het gebied plaats.
- ✓ Tabel aanvullen met waar/wat/tijd/intensiteit.

De tabellen worden als bijlage opgeleverd in de rapportage van het bestaand gebruik.

In de rapportage van het bestaand gebruik komt een kort overzicht van activiteiten en effectbeoordeling.

4 Planning en afspraken**Planning**

- Laatste bijstelling inventarisatie en beoordeling bestaand gebruik
 - Reactie voor 7 maart
 - Bijstelling 21 maart
- Opstellen eindrapport
 - half april(concept)
 - Reacties voor eind april
 - Eind mei(definitief)

Afspraken

- ✓ Referentiedatum wordt toegevoegd in de tabel (voor/na 2004 en 2010).
- ✓ Activiteiten worden specifieker gemaakt, aangegeven wordt of er ten aanzien van de referentiedatum wel of geen wezenlijke veranderingen zijn opgetreden.

- ✓ Door iedereen worden specificaties aangeleverd voor in de tabel.
- ✓ Stichting Duinbehoud stuurt aanvullingen op de beoordeling naar Grontmij toe.
- ✓ Er wordt een overzicht gemaakt van activiteiten die vergund zijn onder de Nb-wet.
- ✓ De motivering van effecten dient voor leken navolgbaar te zijn.
- ✓ Het detailniveau van de activiteiten wordt nader bekeken:
 - ← Kustbeheer,
 - ← Evenementen,
 - ← Recreatie.
 - ←

5 Sluiting

Bijlage 1 Leerpunten uit de tot nu toe besproken beheerplannen:

- De oriëntatiefase zonder bevoegd gezag kan zinvol zijn vanwege een vrijer denk- en onderhandelproces. De ingehuurde planschrijvers moeten dan wel van de juiste informatie voorzien en verwachtingen kunnen managen.
- Deelbeheerplannen vragen om een goede ecologische afbakening per deel (vóórkomen habitats/soorten)
- Plan wat je wanneer wilt bereiken en waarom en hoe dit in de loop van het beheerplan gehaald gaat worden, en wat je doorschuift naar de volgende generatie beheerplannen.
- Vergeet de 'sense of urgency' en de kernopgaven niet (zie doelendocument): deze kan richting geven aan de prioritering en samenhang van maatregelen.
- Leg monitoring nauwkeurig vast waarbij goed aangesloten moet worden bij de actuele en toekomstige gegevensbehoefte (bijv. ontbreken gegevens) tijdens de planperiode en hoe dit gerealiseerd gaat worden.
- Eerst de doelen uitwerken en dan bestaand gebruik inventariseren om een goede focus te hebben op de onderlinge relatie. Wel het bestaande gebruik zo breed mogelijk inventariseren voor een gedegen draagvlak.
- Motiveer en onderbouw zo goed mogelijk de uitwerking van doelen ten aanzien van onzekerheden met betrekking tot gebruik. Verwijzen naar achtergronddocumenten en gebruik van stappenschema's zijn belangrijke hulpmiddelen.
- Een Communicatieplan is belangrijk.
- Betrek betrokken partijen zo vroeg mogelijk in het beheerplanproces.

From: art.5.1-2e
Sent Date: Wed Feb 27 12:09:59 2013
To: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e; art.5.1-2e
Subject: Coördinaten Zuid-Hollandse deel N2000 Kennermerland-Zuid m.b.t. verzoek grondwaterontrekkingen
Attachments: ZKZH_BUFFER_2000M_ROTATIE26GR.pdf(104KB); ZKZH_BUFFER_2000M.pdf(102KB)

Geachte art.5.1-2e,

Naar aanleiding van ons gesprek gistermiddag stuur ik u hierbij de X/Y coördinaten van het vlak waarin het gebied ligt waarom het gaat (incl. 2 km buffer). Zie toegevoegde bestanden.

Met rotatie:

NW: 93.266,147 485.380,942
NO: 100.599,023 481.834,972
ZW: 87.363,204 473.278,116
ZO: 94.684,058 469.707,497

Zonder rotatie:

NW: 88.000 484.700
NO: 100.000 484.700
ZW: 88.000 472.000
ZO: 100.000 472.000

Ik hoop dat de gegevens die u levert een geo-referentie hebben, of op zijn minst een paar paspunten met coördinaten daarvan en de schaal, zodat onze GIS-man er mee aan de slag kan.

Ik hoor graag wanneer ik de gegevens mag verwachten.
Alvast hartelijk bedankt!

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

*Provincie Noord-Holland
Beleidsondersteuner Natura 2000*

T: art.5.1-2e
M: art.5.1-2e
E: art.5.1-2e@noord-holland.nl

art.5.1-2e

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Van: [redacted]
Verzonden: 2013-03-03 23:03:57+00:00
"Aan: [redacted]
"CC: [redacted] ' [redacted] PWN.NL'; [redacted]
[redacted] ([redacted] Velsen.nl); [redacted] < [redacted] zandvoort.nl>
([redacted] zandvoort.nl); ' [redacted] bloemendaal.nl';
' [redacted] Natuurmonumenten.nl'; [redacted] haarlem.nl; [redacted] ltonoord.nl;
[redacted] kvk.nl; [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] rijnland.net;
[redacted] recron.nl; [redacted] ' [redacted] minlnv.nl'
([redacted] minlnv.nl); [redacted] kpnplanet.nl; [redacted]
([redacted] gmail.com); [redacted] noordwijkerhout.nl; [redacted]
([redacted] waternet.nl); [redacted] pwn.nl; [redacted]
([redacted] waternet.nl); [redacted] staatsbosbeheer.nl;
[redacted] natuurmonumenten.nl; [redacted] ([redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] ([redacted] landschapnoordholland.nl); [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted] [redacted]

Onderwerp: bestand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid
"

Beste [redacted]

Hierbij mijn opmerkingen bij de notitie Bestand Gebruik.

[redacted]
Stichting Duinbehoud

--

[redacted]

Tel. Prive: [redacted]
Tel. Werk: [redacted]

Email prive: [redacted]
Email werk: [redacted] dlq.nl

"

Concept Toetsing Bestaand gebruik Kennemerland-Zuid

[Opmerkingen](#) [art.5.1-2e](#) [Stic hting Duinbehoud](#)

Inleiding

In dit hoofdstuk worden de effecten van het bestaand gebruik beoordeeld. De basis hiervoor wordt gevormd door de inventarisatie van bestaand gebruik. In deze inventarisatie is al het gebruik opgenomen dat op dit moment (januari 2013) aanwezig is. De definitie van bestaand gebruik is in het kader van de Natuurbeschermingswet echter beperkter.

Onder bestaand gebruik wordt in het kader van de Natuurbeschermingswet verstaan:

- ✓ Activiteiten die structureel/periodiek plaatsvinden (niet eenmalig of incidenteel).
- ✓ Activiteiten die op 31 maart 2010 bekend waren en sindsdien niet wezenlijk gewijzigd zijn (inwerkingtreding Crisis- en herstelwet).

Onder bestaand gebruik in het kader van het beheerplannen vallen niet:

- ✓ Activiteiten die op 31 maart 2010 niet bekend waren
- ✓ Eenmalige activiteiten/aanlegprojecten
- ✓ Activiteiten die niet periodiek op dezelfde plaats of intensiteit plaatsvinden (bv evenementen)
- ✓ Illegale activiteiten

Van het bestaand gebruik dat voldoet aan de aangegeven definitie worden de effecten op de Natura 2000-doelen (zie tabel) in beeld gebracht. Er wordt niet getoetst aan de zogenaamde 'oude doelen' van de beschermde natuurmonumenten omdat een verplichting hiertoe in het kader van de natuurbeschermingswet ontbreekt. Wel kunnen bij de maatregelen in het beheerplan ook de oude doelen worden meegenomen.

De effecten van het bestaand gebruik worden beoordeeld ten opzichte van de peildatum 7 december 2004, zijnde het moment, waarop het Natura 2000-gebied is aangemeld. Dit betekent dat onderzocht wordt in hoeverre het bestaand gebruik heeft geleid tot effecten op de kwaliteit en omvang van habitats en leefgebieden waarvoor het gebied is aangewezen na deze datum. Bestaand gebruik dat voor deze peildatum al aanwezig was zal in de regel geen invloed hebben op deze kwaliteit, tenzij het gaat om na-ijleffecten, die pas op de langere duur optreden. Bestaand gebruik dat pas na 7 december 2004 (referentiedatum) is gestart of wezenlijk gewijzigd kan wel een effect op omvang c.q. kwaliteit hebben gehad. Deze effecten dienen dan ook met name getoetst te worden in het kader van het beheerplan tenzij hiervoor reeds een vergunning is verleend [in het kader van de natuurbeschermingswet](#).

De effecten worden beoordeeld in de volgende beoordelingscategorieën:

[0. Positieve effecten op de Natura2000 doelen](#)

1. Geen effecten [op de Natura 2000 doelen](#)
2. Geen effecten met mitigerende maatregelen
3. Effecten niet uit te sluiten, maar niet significant: vervolgonderzoek verslechteringstoets
4. Significante effecten niet uit te sluiten: vervolgonderzoek passende beoordeling

De voorliggende effectbeoordeling bepaalt niet of bepaalde typen van bestaand gebruik al dan niet kunnen worden opgenomen in het beheerplan. In het beheerplannen kan bestaand gebruik met een op zich (significant) effect toch worden opgenomen, indien deze effecten teniet worden gedaan door andere ontwikkelingen of maatregelen (zie PAS). Dit betekent dat eventuele effecten van het bestaand gebruik niet alleen afzonderlijk maar ook in cumulatie moeten worden beoordeeld.

De effecten worden beoordeeld ten aanzien van de habitats en soorten, waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen vanaf de peildatum dec 2004 en niet aan de instandhoudingsdoelen zelf (bv uitbreidingsdoelen). Voor de toetsing van effecten wordt uitgegaan van de habitats en soorten die opgenomen zijn in het 99%-aanwijzingsbesluit. Deze verschilt op onderdelen van het ontwerpbesluit, met name wat betreft de complementaire doelen die geschrapt zijn. Daarnaast wordt ook getoetst aan de typische soorten van habitats die door EZ zijn opgesteld.

De effecten waarop wordt getoetst zijn (relevante selectie van de effectenindicator van EZ):

- ✓ Oppervlakteverlies
- ✓ Barrièrewerking
- ✓ Verzuring
- ✓ Vermesting
- ✓ Verzoeting/verziltting
- ✓ Vernatting/verdroging
- ✓ Verandering dynamiek substraat
- ✓ Verstoring door licht/geluid/beweging/betreding

In onderstaande tabel zijn de mogelijke relaties tussen doelen en effecten aangegeven.

De effecten van stikstofdepositie (vermesting/verzuring) als gevolg van bestaand gebruik zijn niet in de voorliggende beoordeling opgenomen, omdat deze via de PAS in het beheerplan worden betrokken.

Van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen is alleen de meervleermuis enigszins gevoelig voor verstoring. Het gebied is voor deze soort echter aangewezen vanwege de winterverblijfplaatsen in de bunkers. Dat betekent dat alleen relevante verstoring kan optreden als gevolg van activiteiten in de bunkers zelf in de winter. Omdat de bunkers niet toegankelijk zijn, zijn effecten van verstoring als gevolg van bestaand gebruik kan worden uitgesloten.

Naast de soorten waarvoor het gebied is aangewezen zijn er door EZ typische soorten bepaald, die kenmerkend zijn voor bepaalde habitattypen (zie bijlage). Deze soorten maken deel uit van de toetsing wat betreft de kwaliteit van de betreffende habitats. Wat verstoring zijn van deze typische soorten alleen vogels en konijnen ?? gevoelig voor verstoring. De betreffende typische vogelsoorten (o.a. tapuit) worden echter aangemerkt als 'kenmerkend voor een goede abiotische toestand' en/of 'kenmerkend voor een goede biotische structuur' en niet als 'karakteristieke soort'. Dit betekent dat de beoordeling van de effecten zich dient te richten op de effecten op de kenmerkende abiotische toestand en biotische structuur. Dit betekent dat toetsing aan verstoring van deze soorten niet aan de orde is (check EZ).

Het voorgaand betekent dat toetsing van het bestaand gebruik aan verstoring niet aan de orde is. Dit wordt dan ook verder niet in de beoordeling meegenomen.

Grontmij, 28 januari 2013

Storingsfactor	Oppervlakte verlies	Barrière werking	Verzuring	Vermesting	Verzoeting Verziltting	Vernatting Verdroging	Verandering dynamiek substraat	Verstoring door geluid/ licht/ beweging
Embryonale duinen								
Witte duinen								
Grijze duinen								
*Duinheiden met struikhei								
Duindoornstruwelen								
Kruipwilgstruwelen								
Duinbossen								
Vochtige duinvaleien								
Nauwe korfslak								
Meervleermuis								Bunkers overwinterings plaats
groenknolorchis								
Typische soorten *								

* zie bijlage

De effecten worden per hoofdcategorie bestaand gebruik binnen en buiten het N2000 gebied beschreven. Deze hoofdcategorieën zijn:

- ✓ Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek
- ✓ Recreatie
- ✓ Landbouw
- ✓ Waterwinning
- ✓ Verkeer
- ✓ Industrie
- ✓ Overige activiteiten

Per hoofdcategorie zoveel mogelijk gegroepeerde beschrijving van mogelijke effecttypen, voor deze effecten gevoelige soorten/habitats en uiteindelijk te verwachten effecten. Tenslotte wordt beoordeeld in welke effectcategorie de activiteit valt. Het bestaand gebruik wordt getoetst op basis van bestaande specificaties, waaronder locatie, frequentie, tijdstip, intensiteit etc. Indien geconcludeerd wordt dat er geen effecten zijn dan geldt dat alleen onder de gegeven specificaties. Deze kunnen indien van toepassing worden opgenomen als voorwaarden in het beheerplan.

Grootschalige evenementen die in tijd, plaats en omvang van jaar tot jaar kunnen wijzigen kunnen niet worden beschouwd als bestaand gebruik. Deze evenementen worden door de provincie als vergunningplichtig beschouwd. Deze worden hieronder dan ook niet nader getoetst. Evenementen die in tijd, plaats en omvang min of meer constant zijn kunnen wel worden opgenomen in het beheerplan, mits er geen sprake is van (significante) effecten. Dit betreft in de regel meer kleinschalige activiteiten als excursies, wandel/fietstochten. Deze worden wel in de toetsing meegenomen.

Bestaand gebruik binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied

Recreatie

Fietsen/mountainbiken, wandelen/joggen en paardrijden vindt plaats op verharde en onverharde wegen en paden. Deze paden maken geen deel uit van de kwalificerende habitats. Hoewel betreding buiten de paden kan optreden en kan leiden tot aantasting van de habitatkwaliteit maakt dit geen deel uit van de toetsing omdat dit geen activiteit is die is toegestaan. De conclusie is dat er geen effecten zijn van het bestaande gebruik, ook zonder specifieke mitigerende maatregelen. Dit geldt alleen voor de officieel erkende paden op 31 maart 2010; niet voor sluippaden en paden van na 31 maart 2010.

Struinen vindt plaats binnen de Amsterdamse Waterleidingduinen, hier is betreding buiten de paden toegestaan. Dit kan leiden tot aantasting van de kwalificerende habitattypen, de nauwe korfslak en de groenknolorchis en van verstoring van de meervleermuis. Struinen vindt echter zeer extensief plaats, omdat het gebied groot is, niet overal even toegankelijk is en oriëntatie buiten de paden veelal lastig is. Voor zover er aantasting van habitat of verstoring optreedt is dit op een en dezelfde plaats incidenteel dat hier geen blijvende effecten te verwachten zijn. De conclusie is dat er geen effecten optreden door struinen. Dit klopt niet met de praktijk situatie. Buiten de officiële paden bestaat een uitgebreid netwerk van struinpaden dat toeneemt naarmate de recreatiedruk groter wordt.

Het *uitlaten van honden* ~~zou kunnen leiden~~ leidt tot lokale vermessing van grijs duin. Deze effecten zijn echter zeer lokaal mede door het feit dat honden aangeliind moeten worden uitgezonderd een aantal vrijstelde locaties die weinig gevoelig zijn. De conclusie is dat er geen relevante effecten zijn uitgaande van de bestaande regulering. Nee, conclusie zou moeten zijn dat hondenuitlaat lokaal tot significante effecten leidt op het Natura2000 gebied.

Het beheer onderhoud van de *noordwijkse golfclub* is deels gericht op de natuurfunctie van Kennemerland-Zuid (roughs) en deels op het gebruik van de golfbaan (greens). De vegetatie buiten de greens kwalificeert op basis van de habitatkaart als habitatype duindoornstruweel of habitatype kalkrijk grijs duin. Het beheer en onderhoud is gericht op de instandhouding van deze habitats. Op de greens is het beheer intensiever, maar is geen kwalificerende habitat aanwezig. Op basis van het bovenstaande is er bij regulier gebruik dan geen sprake van effecten op de Natura2000 doelen (effectcategorie 1). Het gebruik van de golfbaan (lopen, rijden) vindt plaats buiten de kwalificerende habitats. Effecten op de Natura2000-doelen zijn daarom niet aan de orde. Check onttrekking van grondwater en evenementen?

Het beheer en onderhoud van het *zweefvliegterrein* bestaat uit het maaien, klepelen, snoeien, zaaien en sproeien van de aanwezige vegetatie, het afvlakken en walsen van de bovengrond als dit te ongelijk wordt als gevolg van o.a. konijngraverijen. Daarnaast vindt er onderhoud plaats aan materieel en wegen. De vegetatie op het terrein kwalificeert volgens de habitatkaart als habitatype kalkarm grijs duin en duindoornstruweel. Het beheer en onderhoud leidt tot mogelijke aantasting van de aanwezige vegetatie. Dit onderhoud is echter al ruim voor de aanmelding als Natura2000 gebied aan de orde en is sindsdien niet wezenlijk gewijzigd (check). Dit heeft er dan ook niet toe

geleid dat de habitattypen zijn verdwenen c.q. de kwaliteit hiervan is afgenomen. Mogelijk heeft dit zelfs geleid tot het tegengaan van verruiging onder invloed van stikstofdepositie. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het bestaand gebruik van het zweefvliegveld in zijn huidige vorm. Het huidige beheer belemmert de ontwikkeling van de aanwezige habitattypen. Verslechtering bodemstructuur als gevolg van onderhoudswerkzaamheden en (toenemend) gebruik als parkeerplaats.

De diverse *excursies, rondleidingen en andere kleinschalige activiteiten* kunnen leiden tot effecten van betreding en hiermee aantasting van kwaliteit van habitats. Omdat de excursies en rondleiding plaatsvinden onder begeleiding/instructies van de beheerder worden relevante effecten op de kwaliteit van habitats voorkomen. De kleinschalige activiteiten vinden plaats op de daarvoor aangewezen locaties op de daarvoor geschikte terreinen. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd (effectcategorie 2).

De aanwezigheid van op recreatie gerichte *horeca, bezoekerscentra, campings, vakantiewoningen en landgoederen* binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied leidt tot mogelijke effecten van betreding. Effecten van betreding treden alleen op in de delen van het gebied waar gestruind mag worden (onder andere Amsterdamse waterleidingduinen). Hierboven is reeds beoordeeld dat dit niet leidt tot ecologisch relevante effecten op de Natura 2000-doelen.

Beheer en onderhoud ten behoeve van recreatieve voorzieningen als wegen, paden, depots, opslagruimtes en andere voorzieningen leiden niet tot effecten op de kwaliteit van habitats, omdat er geen kwalificerend habitat aanwezig is op de maailocaties dan wel dat het beheer gericht is op de instandhouding van de aanwezige kwalificerende habitats. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat door of onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Natuurbeheer, onderhoud en onderzoek

De maatregelen van *maaien en begrazen* is gericht op het instandhouden dan wel verbeteren van de kwaliteit van de habitats en leefgebieden van soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De eventuele wijzigingen die in het beheer hebben plaatsgevonden na de referentiedatum hebben niet geleid tot negatieve effecten op deze doelen. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaand gebruik dat gericht is op de realisering van de instandhoudingsdoelen.

Lokale *grondbewerking* ten behoeve van aanleg of onderhoud van voorzieningen vindt plaats op locaties waar geen kwalificerende habitats aanwezig zijn of is kleinschalig en incidenteel met herstel mogelijkheden op korte termijn. In dit kader is er geen sprake is van ecologisch relevante effecten die onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd .

Verwijderen van ongewenste opslag van houtige gewassen en het verwijderen van exoten vindt lokaal en met een extensieve frequentie plaats . Deze maatregelen vinden plaats ten behoeve van behoud of verbetering van de kwaliteit van habitats en soorten waarvoor het gebied is aangewezen. In dit kader is er geen sprake is van ecologisch relevante negatieve effecten van het betreffende bestaande gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd .

Inspecties en toezicht worden dagelijks uitgevoerd en kunnen leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Dit vindt echter slechts lokaal en incidenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van vegetaties. Het toezicht draagt anderzijds bij aan het beperken van de aantasting van habitats door recreanten. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik dat door de beheerder wordt uitgevoerd.

Monitoring, onderzoek, dat in het gebied wordt uitgevoerd kan leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Dit vindt echter slechts lokaal en incidenteel plaats, waarbij rekening wordt gehouden met de kwetsbaarheid van vegetaties. Het onderzoek tbv beheer draagt anderzijds bij aan de verbetering van de kwaliteit van habitats. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik dat door de deskundigen en onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Beheer en onderhoud van voorzieningen zoals paden, rasters, gebouwen, depots, kunstwerken en heggen vinden niet in kwalificerend habitat plaats, dan wel zijn zodanig kleinschalig en met zorg worden ingepast dat ecologisch relevante effecten van vernietiging niet aan de orde zijn. Conclusie is dat er geen effecten zijn van het betreffende bestaande gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Beheer en onderhoud van bermen van wegen is gericht op behoud en/of verbetering van kwalificerende habitats. Vraagt wel voortdurende controle.

Onderhoud van *bunkers ten behoeve van natuurbeheer* wordt met zorg ingepast. Hierbij wordt rekening gehouden met het gebruik van bunkers door vleermuizen, hierdoor zijn er geen effecten van vernietiging van het betreffende bestaande gebruik dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Schadebestrijding in de vorm van wildbeheer en insectenbestrijding plaats. Het wildbeheer is geregeld in een vastgesteld faunabeheerplan, waarbij dit is afgestemd op de Natura2000-doelen (?). Is dat zo, mij niet bekend ??. Insectenbestrijding vindt lokaal, incidenteel en tijdelijk plaats. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik op de Natura2000 doelen dat onder toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Het *baggeren en maaien van watergangen* vindt plaats buiten de locaties waar kwalificerende habitats aanwezig zijn. Voor zover er beheer wordt uitgevoerd aan duinplassen is dit beheer gericht op behoud of verbetering van de kwaliteit van het habitatype duinvalleien. Conclusie is dat er geen effecten zijn.

Het aanbrengen van *beplantingen van o.a. duindoorn* is gericht om recreanten uit het duin te weren op de paden te houden. Hiermee wordt aantasting van gevoelige habitats voorkomen of verminderd. De beplanting wordt zodanig ingepast dat er hiermee geen kwalificerend habitat verloren gaat. In dit kader is er geen sprake van ecologisch relevante effecten die onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Het *bosbeheer en Park en Stinzebeheer* dat in de natuurlijke duinbossen en in stinzemilieus wordt uitgevoerd is gericht op behoud of verbetering van de kwaliteit van dit habitatype. Het onderhoud van de naaldbossen vindt niet plaats in kwalificerend habitat. In dit kader is er geen sprake van

ecologisch relevante effecten van het bosbeheer dat onder de controle/toezicht van de beheerder wordt uitgevoerd.

Waterwinning

In het gebied vindt *infiltratie en winning* van water en (*calamiteiten*) *winning met behulp van diepe winputten* van water plaats. De waterwinning leidt tot ~~mogelijke effecten op~~ daling van de grondwaterstanden. Dit wordt deels gecompenseerd door de infiltratie van oppervlaktewater. De waterinfiltratie ~~kan leiden~~leidt tot lokale grondwaterstandsverhogingen en tot inbreng van gebiedsvreemd water. Het waterwinbeheer in het gebied is in de loop van de tijd gewijzigd (check na 7 december 2004). De bestaande waterwinning en infiltratie is vergund in het kader van de Natuurbeschermingswet (check). Omdat er een NB-wetvergunning is, is nadere toetsing in het kader van het beheerplan niet nodig.

Beheer en onderhoud vindt plaats in en rond het drinkwaterproductiesysteem, o.a. geulen, kanalen, vijvers, putten, drains, pompen, leidingen, kunstwerken, pompstation en andere gebouwen, infrastructuur en hekwerken. Binnen het beheergebied zijn overwegend geen kwalificerende habitats of soorten aanwezig (check, klopt niet). Voor zover dit wel het geval is zijn de werkzaamheden lokaal en tijdelijk. In dit kader zijn er geen ecologisch relevante effecten in het kader van de Natura2000 doelen te verwachten. Met uitzondering van (incidenteel) groot onderhoud van infiltratiekanalen, verzamelkanalen, waterwinputten en andere onderdelen van het waterwinsysteem.

Monitoring, onderzoek, peilingen en metingen die in het gebied wordt uitgevoerd kunnen leiden tot aantasting van de vegetatie door betreding. Binnen het beheergebied zijn geen kwalificerende habitats of soorten aanwezig (check). Voor zover dit wel het geval is zijn de werkzaamheden lokaal en tijdelijk. In dit kader zijn er geen ecologisch relevante effecten in het kader van de Natura2000 doelen te verwachten.

Landbouw

De *landbouwactiviteiten* binnen de begrenzing van het Natura2000 gebied vindt plaats op de volkstuinen, natuurakkers en landgoederen. Mogelijke effecten zijn effecten van vermessing en verontreiniging door het verwaaien van meststoffen of bestrijdingsmiddelen. Het gebruik van de volkstuinen vindt reeds voor de referentiedatum plaats en is sindsdien niet wezenlijk gewijzigd (check). Het gebruik is daarbij kleinschalig de mogelijke effecten daarbij gering en lokaal. Ecologisch relevante effecten zijn hierbij niet aan de orde. Het gebruik van de natuurakkers is extensief en duurzaam, waardoor effecten op de omgeving eveneens niet aan de orde zijn. Het beheer van fruitbomen op het landgoed is lokaal en wordt zodanig uitgevoerd dat effecten van het gebruik van bestrijdingsmiddelen op het duingebied kunnen worden uitgesloten.

Verkeer en infrastructuur

De in het gebied aanwezige *infrastructuur en verkeer* is gerelateerd aan de functies natuurbeheer, waterwinning of recreatie. De toetsing van effecten van gebruik, onderhoud en beheer zijn bij deze functies beschreven. Er is geen sprake van overig gebruik van infrastructuur.

Kustbeheer

Het aanbrengen van *beplantingen van helmgras* in de zeereep nabij strandopgangen en boulevards is gericht op het vastleggen van de eerste duinenrij ten behoeve van de veiligheid. Dit vindt plaats om de aanwezige situatie te behouden en leidt daarom niet tot verandering van de kwaliteit van het habitatype witte duinen. Daarnaast vindt er *beheer en onderhoud van de zeereep en zeewering* plaats, dit wordt uitgevoerd door de beheerder. Dit beheer draagt daarnaast bij aan behoud van de duinvegetatie. In dit kader is er geen sprake is van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Overige activiteiten

Bewoning vindt verspreid in het gebied plaats. De aan bewoning gerelateerde activiteiten vinden plaats buiten de kwalificerende habitats. In het kader van Natura2000 dan ook geen sprake is van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Onderhoud aan kabels en leidingen en beheer en onderhoud van nutsvoorzieningen vindt lokaal en incidenteel plaats. Deze kabels en leidingen bevinden zich ook op locaties waar kwalificerend habitat aanwezig is. Omdat onderhoud hiervan lokaal en slechts incidenteel plaats vindt, waarbij herstel op kan treden is er in dit kader geen sprake van ecologisch relevante effecten van het betreffende bestaande gebruik. Met uitzondering van (incidenteel) groot onderhoud van kabels en leidingen.

Voor de *brandveiligheid* wordt op risicovolle plaatsen brandgevaarlijke vegetatie verwijderd. Dit vindt niet plaats in kwalificerend habitat (check). Dit beheer draagt daarnaast bij aan behoud van de duinvegetatie bij branden. In dit kader is er geen sprake is van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Lokaal en incidenteel worden *explosieven* verwijderd die gevonden worden bij graafwerkzaamheden. Deze vinden plaats op locaties waar geen waar geen kwalificerend habitat aanwezig dan wel waar de graafwerkzaamheden bijdrage aan herstel of uitbreiding van kwalificerende habitats. In dit kader is er geen sprake is van effecten van het betreffende bestaande gebruik.

Bestaand gebruik buiten het Natura2000 gebied

Recreatie

De aanwezigheid en het gebruik van *strandhuisjes en strandpaviljoens* leidt tot mogelijke effecten op de afname van de winddynamiek op het achtergelegen duin. Betreding buiten de paden wordt niet getoetst omdat dit sowieso geen activiteit is die is toegestaan. Voor de aanwezigheid en het gebruik van aanwezige strandhuisjes en strandpaviljoens zijn NB-wetvergunningen verleend. Is dat zo, graag controleren. Deze worden daarom in het kader van het beheerplan niet verder getoetst.

De recreatieve activiteiten die op *strand en in zee* plaatsvinden leiden niet tot relevante effecten op de Natura2000 doelen. Hoewel betreding buiten de paden kan optreden en kan leiden tot aantasting van de vegetatie wordt dit niet getoetst omdat geen toegestane activiteit is. Is dat zo? Op het Kennemerstrand geldt geen beperking t.a.v. wandelen op paden en zorgt recreatie voor significant negatieve effecten. De conclusie is dat er geen effect is ook zonder mitigerende maatregelen nodig.

Aan de binnenduintrand liggen diverse recreatieve voorzieningen als *horeca en verblijfsaccommodatie als campings, hotels, bed- en breakfast*. Betreding is deels alleen toegestaan op de daarvoor aanwezige wegen en paden en heeft in deze deelgebieden dan ook geen effect op de Natura-2000 doelstellingen. Betreding in o.a. de Amsterdamse Waterleidingduinen is overal mogelijk (struinen is toegestaan), dit vindt extensief plaats en heeft geen ecologisch relevant effect op de voorkomende habitattypen en soorten. De conclusie is dat er in het kader van de Natura2000 doelen dan ook geen effecten optreden. Met uitzondering van het Kennemerstrand !!!

Aan de binnenduintrand liggen diverse recreatieve *sportvoorzieningen* als sportvelden en maneges. Het gebruik hiervan leidt niet tot ecologisch relevante effecten op de Natura2000 doelen, aangezien deze buiten het gebied plaatsvinden. Significant negatieve effecten van stikstofbelasting vanuit maneges en paardenhouderij en significant negatieve effecten van lichtmasten rond sportvelden.

Landbouw

Aan de binnenduintrand vindt *bollenteelt* plaats waar gebruik wordt gemaakt van bemesting, onkruidbestrijdingsmiddelen en insecticiden. Deze zouden kunnen leiden tot mogelijke effecten van verontreiniging door verwaaiing. Het toedienen van deze middelen wordt zodanig uitgevoerd, dat wordt voorkomen dat de stoffen zich verspreiden naar de lucht en het oppervlaktewater. De toepassing is gereguleerd in het kader van milieuwetgeving. Verspreiding van deze stoffen naar het duingebied is gezien de heersende windrichting ook niet te verwachten. Dit is wel erg kort door de bocht. Bij oostenwind wordt gewoon gespoten met bestrijdingsmiddelen. Mogelijke verontreiniging via het oppervlaktewater is ook niet aan de orde, aangezien er geen oppervlaktewater vanuit de binnenduintrand het duingebied ingaat. Beregening vindt plaats vanuit het oppervlaktewater/grondwater. Deze onttrekkingen zijn gereguleerd via de waterwet- en regelgeving, waardoor relevante effecten op de grondwaterstanden in het duingebied wordt voorkomen. Dat is niet juist, er wordt helemaal niet getoetst op effecten op het duingebied. Gezien het bovenstaande zijn er geen effecten van het betreffende bestaande gebruik in het kader van de Natura2000 doelen.

Aangrenzend aan het duingebied bevinden zich *veehouderijen* met stallen, graslanden en mestopslag. Verwaaiing van meststoffen zou kunnen leiden tot mogelijke effecten van vermesting. Als gevolg van de reguliere milieuwetgeving is verspreiding van meststoffen via de lucht en het oppervlaktewater geminimaliseerd. Verspreiding van meststoffen naar het duingebied is gezien de

heersende windrichting ook niet te verwachten. Dat is niet juist, er waait regelmatig een oostenwind. Mogelijke verontreiniging via het oppervlaktewater is ook niet aan de orde, aangezien er geen oppervlaktewater vanuit de binnenduinrand het duingebied ingaat. Berekening vindt plaats vanuit het oppervlaktewater/grondwater. Deze onttrekkingen zijn gereguleerd via de waterwet- en regelgeving, waardoor relevante effecten op de grondwaterstanden in het duingebied wordt voorkomen. Gezien het bovenstaande zijn er geen effecten van het betreffende bestaande gebruik in het kader van de Natura2000 doelen.

De overige *tuinbouw en akkerbouw* aan de binnenduinrand leidt tot vergelijkbare effecten als beschreven bij de bollenteelt en veeteelt. De tuinbouw die in gesloten kassen plaatsvindt kan leiden tot verstoring door licht indiengebruik wordt gemaakt van kunstmatige verlichting. Dit zou kunnen leiden tot lichtverstrooiing in het duingebied. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die hiervoor gevoelig zijn, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Verkeer

Langs de binnen duinrand liggen diverse lokale, provinciale en rijkswegen. Lokaal zijn spoorwegen aanwezig. Het gebruik hiervan leidt tot mogelijke effecten van verstoring door geluid, licht en beweging. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor geluid, licht en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde.

Boven het duingebied ligt een *vliegroute* die gebruikt wordt door vliegtuigen van en naar Schiphol. Deze vliegbewegingen kunnen leiden tot mogelijke effecten van verstoring. De vliegtuigen bevinden zich boven het duingebied reeds op grotere hoogte. Omdat er echter geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring van geluid en beweging, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten. Kerosine lozingen vinden incidenteel nog steeds plaats.

Op het Noordzeekanaal en in de haven van IJmuiden vinden *scheepvaartbewegingen* plaats. Deze scheepvaartbewegingen vinden overwegende op geruime afstand van het gebied plaats. Omdat er geen doelen zijn waarvoor het gebied is aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring zijn effecten in het kader van Natura2000 niet aan de orde. De scheepvaart zorgt voor een forse milieuvervuiling als gevolg van uitstoot van verbrandingsgassen (o.a. hoge zwaveluitstoot).

Kustbeheer

Het *kustbeheer* vindt buiten het Natura2000 gebied plaats op het strand of suppleties in zee. De grootschalige *zandsuppleties* op het strand of voor de kust kunnen leiden tot afname van de morfodynamiek, hydrologie en saltspray in het duingebied. Deze activiteiten kunnen echter niet beschouwd worden als bestaand gebruik, aangezien deze niet constant zijn in tijd, plaats en omvang. Voor deze suppleties worden steeds nieuwe vergunningen aangevraagd.

Industrie

PM. Dit wordt toegevoegd zodra hier overeenstemming over is met de Provincie Noord-Holland.

Overig

In het gebied langs de binnen duinrand vindt *peilbeheer* van het grond- en oppervlaktewater plaats ten behoeve van de landbouw, bebouwing en verkeer. Dit leidt tot verlaging van de grondwaterstanden in het duingebied. Het vaststellen van de oppervlaktewaterpeilen worden geregeld in het peilbesluit dat wordt getoetst aan de mogelijke effecten op het Natura2000 gebied Is dat gebeurd???. Indien er wijzigingen zijn dient hiervoor den NB-wetvergunning voor te worden aangevraagd. Omdat dit gebruik via afzonderlijke vergunningen wordt geregeld wordt dit niet nader getoetst in het kader van het beheerplan.

Langs de binnenduinrand is losse of aaneengesloten *bebouwing* aanwezig, waarvan het gebruik kan leiden tot effecten van verstoring door licht, geluid en beweging. Aangezien er geen doelen zijn waarvoor het gebied aangewezen die gevoelig zijn voor verstoring, zijn effecten in het kader van Natura2000 uitgesloten.

Buiten het Natura2000 vindt jacht plaats tbv de landbouw c.q. luchtverkeer. Dit heeft echter geen effecten op de Natura2000 doelen. Effecten zijn in dit kader uit te sluiten.

From: art.5.1-2e
Sent Date: Wed May 29 12:44:31 2013
To: art.5.1-2e
CC:
Subject: RE: toetsing bestaand gebruik N2000 Kennemerland Zuid

art.5.1-2e

Er is een rapportage (habitattoets ihkv de Nb-wet) over Langeveld beschikbaar. Ik heb even via de thuiswerkfaciliteit gezocht in het oude IDMS, maar doordat mijn ODH-laptop het gebruik hiervan soms niet optimaal ondersteunt, zonder resultaat.

Het eindrapport is eenvoudig op te vragen bij ecologisch adviesbureau Van der Goes & Groot.

Voor vragen van PNH of Grontmij ben ik bereikbaar.

Met groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu
Team Groen, Geluid, Lucht en Externe Veiligheid
Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag
Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

art.5.1-2e

art.5.1-2e

E art.5.1-2e @odh.nl
I www.odh.nl

Werkdagen: maandag t/m vrijdag

Per 1 maart 2013 worden de taken op grond van de Nb-wet en de Ff-wet uitgevoerd door de Omgevingsdienst Haaglanden.

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@pzh.nl]

Verzonden: woensdag 29 mei 2013 12:22

Aan: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: toetsing bestaand gebruik N2000 Kennemerland Zuid

Hallo art.5.1-2e

Dank voor je reactie. Ik zal deze doorgeven aan art.5.1-2e en Grontmij.
Je geeft bij het tweede bullet aan dat onderzoek is verricht door van der Goes en Groot en wil toetsing en conclusies opgenomen zien in het beheerplan. Is dat onderzoek beschikbaar?

Ik kan me voorstellen dat je opmerkingen bij Noord-Holland of Grontmij nog leiden tot nadere vragen.
Kan dan contact opgenomen worden?

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email art.5.1-2e@pzh.nl

art.5.1-2e

Van: [art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@odh.nl) [[mailto: art.5.1-2e](mailto:art.5.1-2e@odh.nl)] [@odh.nl](mailto:art.5.1-2e@odh.nl)]

Verzonden: woensdag 29 mei 2013 12:16

Aan: art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e art.5.1-2e

Onderwerp: RE: toetsing bestaand gebruik N2000 Kennemerland Zuid

Dag art.5.1-2e

Ik reageer op het hoofdstuk bestaand gebruik en dan met name op het gebruik en onderhoud van zweefvliegveld Langeveld (door mijn eerdere betrokkenheid). Voor de overige onderdelen ga ik ervan uit dat reeds een eenduidige systematiek is ontwikkeld bij de totstandkoming van andere beheerplannen en dat jullie ervaringen hierbij worden gebruikt om input te geven vanuit Provincie Zuid-Holland.

M.b.t. het zweefvliegveld Langeveld:

- In het hoofdstuk bestaand gebruik wordt enkel het beheer en onderhoud van het zweefvliegveldterrein getoetst, maar er wordt niets gezegd over het gebruik;
- Om te onderzoeken of uitbreiding op deze locatie tot de mogelijkheden behoort is door ecologisch adviesbureau Van der Goes en Groot onderzocht wat er op de bewuste locatie wel en niet mogelijk is. Dit gelet op het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen en de vernattingdoelstellingen van waternet. Deze toetsing en de conclusies graag opnemen in het beheerplan, zodat duidelijk is wat het gebruik was en is en dat een uitbreiding dus niet tot de mogelijkheden behoort als een toekomstige ontwikkeling;
- Aangegeven wordt dat het bestaande gebruik van de zweefvliegvereniging geen effect heeft, maar dat niet duidelijk is of de omvang van de onderhoudswerkzaamheden altijd constant is. Dit geeft vraagtekens. Wordt nu bedoeld dat het gebruik (vliegen) bestaand gebruik is en geen effecten heeft en het onderhoud dus wellicht wel (omdat de omvang niet altijd constant is)? Verwarring ontstaat doordat met bestaand gebruik hier het gebruik (vliegen) wordt bedoeld (zo lees ik het);
- Onderhoud aan rijroutes en banen vind weliswaar sinds jaar en dag plaats, maar is (zeker gelet op relatief recente constatering van handhaving) zeker niet zondermeer zonder effecten. In tegendeel het afgraven van habitattypen op verschillende locaties op het terrein geeft schade en is een verslechtering doordat oppervlakte door blijvend vergraven (t.b.v. gebiedseigen zandwinning voor onderhoud) permanent verloren gaat;
- Wij hebben het bestuur destijds geadviseerd om zich te oriënteren op gebiedseigen zand / duinzand dat vrijkomt bij andere beheerders, zodat dit kan worden aangevoerd en kan worden gestort op of nabij de parkeerplaats. Twee van de drie zandwin-locaties op het terrein zouden worden geëgaliseerd (groveweg, enig reliëf geen probleem) en met rust gelaten worden. De derde locatie zou voorlopig nog worden gebruikt totdat een oplossing voor handen was / totdat zand van elders werd aangevoerd (zie boven);
- Het is een misvatting dat omdat een onderhoudsplan gecontroleerd zou moeten worden door de provincie er sprake is van een vergunningssituatie. Een onderhoudsplan zal moeten worden getoetst in het beheerplanproces (met eventueel consultatie van een contactpersoon van vergunningen en handhaving) en als zodanig, na goedkeuring, moeten worden opgenomen in het beheerplan. Er is dan geen sprake van een vergunningssituatie, maar van

een gebruik incl. onderhoud dat met een duidelijke omschrijving opgenomen is in het beheerplan, en dus vergunningvrij. Indien niet volgens een onderhoudsplan wordt gewerkt (maar dat is met alles wat op een bepaalde wijze in een beheerplan staat opgenomen) dan komt handhaving in beeld en is een bepaalde activiteit mogelijk wel weer vergunningplichtig;

- Verder wordt er in de oplegnotitie gezegd dat het grotendeels om bestaand gebruik gaat.. Wat niet? Volgens mij gaat het volledig om bestaand gebruik, waarbij nadrukkelijk moet worden aangetekend dat het onderdeel onderhoud (en dan specifiek op het punt van het winnen van zand op het terrein, waarbij grote kuilen ontstaan en waardoor van een habitattype geen sprake meer is) op de huidige wijze uitgevoerd leidt tot een verslechtering. Door dit deel van het onderhoud zijn wel effecten aanwezig en deze kunnen ook als significant worden gezien. Hier moet een oplossing voor komen. Het bestuur begreep hiervan de noodzaak en heeft zich altijd constructief opgesteld;
- Beheer en onderhoud van het terrein bestaat dus naast afvlakken en walsen van de bovengrond ook uit het afgraven van gebiedseigen zand en dit met kruiwagens te storten in kuilen of op locaties waar konijnen hebben gegraven;
- Er wordt gesteld dat naar verwachting het onderhoud aan het terrein niet wezenlijk is gewijzigd sinds de peildatum. Dit is wel het geval. Dit wordt ook onderschreven door het bestuur van de vereniging. Door toename van de activiteiten en door grotere overlast van konijnen is de frequentie waarmee onderhoud aan de banen de laatste jaren nodig is toegenomen.

Tot zover mijn reactie op de stukken.

Met groeten,

art.5.1-2e

R. (art.5.1-2e art.5.1-2e M Sc
Toetsen en Vergunningverlener Groen

Afdeling Toetsing & Vergunningverlening Milieu
Team Groen, Geluid, Lucht en Externe Veiligheid
Omgevingsdienst Haaglanden

Zuid-Hollandplein 1, 2596 AW Den Haag
Postbus 14060, 2501 GB Den Haag

art.5.1-2e

art.5.1-2e

E art.5.1-2e @odh.nl
I www.odh.nl

Werkdagen: maandag t/m vrijdag

Per 1 maart 2013 worden de taken op grond van de Nb-wet en de Ff-wet uitgevoerd door de Omgevingsdienst Haaglanden.

Van: art.5.1-2e [[mailto: art.5.1-2e @ pzh.nl](mailto:art.5.1-2e@pzh.nl)]

Verzonden: woensdag 29 mei 2013 10:41

Aan: art.5.1-2e art.5.1-2e

Onderwerp: toetsing bestaand gebruik N2000 Kennemerland Zuid

art.5.1-2e en art.5.1-2e,

Jullie zijn beiden betrokken bij activiteiten in Kennemerland Zuid. Als onderdeel van het proces tot het opstellen van het beheerplan heeft Grondmij een inventarisatie en toetsing bestaand gebruik gemaakt. Het concept rapport verkeert in het eindstadium. Graag wil ik dit concept aan jullie voorleggen. Het dient als basis voor het beheerplan en het is van belang dat we deze toetsing kunnen onderschrijven.

Zouden jullie daarom kunnen kijken naar dit rapport? Met name de conclusies die getrokken worden in het hoofdstuk toetsing bestaand gebruik en zeker ook de passages die gaan over het zweefvliegveld en de Noordwijkse Golfclub. Naast het concept rapport heb ik ook de oplegnotitie meegestuurd, waarin de aandachtspunten die er over dit rapport zijn, staan weergegeven.

Alvast bedankt en ik hoor het graag.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email art.5.1-2e@pzh.nl

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2013-05-29 18:28:10+00:00
"Aan: art.5.1-2e
"CC: art.5.1-2e art.5.1-2e noord-holland.nl"
Onderwerp: afspraken overleg 28/5
"
Beste art.5.1-2e art.5.1-2e

Bij deze de afspraken en overwegingen uit ons overleg van vanmiddag beknopt weergegeven:

- * In de week van 9/9 organiseert de PNH samen met het Nationaal Park Kennemerland (NPK) een brede publieksbijeenkomst. NPK doet dit meerdere keren per jaar en wil op deze bijeenkomst informeren en ideeën uitwisselen over hun Beheer- en Inrichtingsplan (BIP). Natura 2000 sluit – volgens eerder gemaakte afspraak - hierbij aan met als doel vooral te informeren. De bijeenkomst vindt plaats in Bloemendaal.
- * Vóór die tijd spreekt de PNH de LTO en landgoedeigenaren.
- * NPK nodigt zijn vaste contactpersonen uit. Aanvullend plaats de PNH een advertentie in de lokale krant van Bloemendaal.
- * Om ook Zuid-Hollandse directbetrokkenen bij Natura 2000 de kans te geven deel te nemen aan de bijeenkomst worden zij op basis van kadastergegevens direct benaderd en uitgenodigd aanwezig te zijn omdat het de verwachting is dat het maar een klein aantal mensen betreft (art.5.1-2e checkt dit nog). Aangegeven wordt dat op diezelfde avond ook nog een ander onderwerp wordt besproken, namelijk het BIP. Als blijkt dat kadastergegevens niet te gebruiken zijn wordt in de betreffende Zuid-Hollandse gemeenten ook een advertentie geplaatst.
- * art.5.1-2e is aanwezig op de publieksbijeenkomst.
- * PZH probeert een vertegenwoordiger vergunningverlening en handhaving op de avond aanwezig te laten zijn.
- * PZH levert ter voorbereiding op de bijeenkomst de antwoorden uit de Q&A voor wat betreft de Zuid-Hollandse kwesties (o.a. edelherten).
- * art.5.1-2e heeft onze communicatieaanpak gekregen en neemt deze door.

art.5.1-2e zou jij dit bericht willen doorsturen naar art.5.1-2e Ik heb zijn mailadres niet.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

Van Hees Communicatie
partner van Tappan Communicatie

T art.5.1-2e

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

From: art.5.1-2e@hetnet.nl
Sent Date: Thu Nov 29 23:04:02 2012
To: art.5.1-2e@grontmij.nl; art.5.1-2e; art.5.1-2e@grontmij.nl
CC: art.5.1-2e; art.5.1-2e@waternet.nl; art.5.1-2e; art.5.1-2e
Subject: Bestaand gebruik inventarisatie van de Kennemer Zweefvliegclub
Attachments: BestaandGebruik Zweefvliegveld Langeveld.xls(12KB)

Beste art.5.1-2e art.5.1-2e art.5.1-2e

Bij deze de inventarisatie van de Kennemer Zweefvliegclub over alle activiteiten die wij uitvoeren op het zweefvliegveld Langeveld. Het is misschien te uitvoerig, maar wij hebben liever dat alles goed in beeld is. Als er nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e
bestuurslid Kennemer Zweefvliegclub

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl]
Verzonden: ma 26-11-2012 11:29
Aan: art.5.1-2e@hetnet.nl
CC: art.5.1-2e (art.5.1-2e@waternet.nl); art.5.1-2e; art.5.1-2e (art.5.1-2e@pzh.nl); art.5.1-2e; art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e@grontmij.nl); art.5.1-2e
Onderwerp: RE: Beheersplan Kennemer ZweefvliegClub

Beste art.5.1-2e

Bijgaand stuur ik je de concept tabel met Bestaand gebruik in het N2000 gebied Kennemerland-Zuid. Op deze tabel kan worden gereageerd naar Grontmij toe (art.5.1-2e, art.5.1-2e en art.5.1-2e) (zie c.c. in de mail). Zij hebben als deadline 30 november aangegeven. Als dat voor jullie niet haalbaar is, dit graag melden aan Grontmij en mij. Zie ook de diverse mails hieronder over het bestaand gebruik.

Verder zal ik aan Waternet (art.5.1-2e en art.5.1-2e) en mijn contactpersoon bij Zuid-Holland (art.5.1-2e art.5.1-2e) vragen of zij willen aanschuiven bij een algemeen overleg over het zweefvliegveld in relatie tot het beheerplan. Welke data komen jullie uit?

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e
Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
tel. art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e@hetnet.nl [mailto:art.5.1-2e@hetnet.nl]
Verzonden: zaterdag 24 november 2012 13:43
Aan: art.5.1-2e
Onderwerp: Beheersplan Kennemer ZweefvliegClub

Beste art.5.1-2e,

Wij hebben elkaar afgelopen vrijdag gesproken over het beheerplan voor gebied 88 waar ook het zweefvliegveld in ligt wat wij, de KennemerZweefvliegclub, gebruiken voor onze vliegactiviteiten. Wij huren dit stuk grond

van Waternet maar het beheer doen wij zelf. Wij zouden dan ook graag betrokken willen worden bij het opstellen van het beheerplan aangezien wij anders gebruik maken van dit stuk duin dan wat Waternet gemiddeld doet en wij ook andere problemen hebben.

Bij deze ook de meeste recente rapportage die is laten uitvoeren door de Provincie Zuid-Holland in het kader van een mogelijk samengaan van de zweefvliegclub op Valkenburg op het Langeveld, ons zweefvliegveld.

Ik hoop dat wij elkaar binnenkort nader kunnen spreken zodat alles goed geregeld kan worden in het beheerplan.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

bestuurslid Kennemerzweefvliegclub

Beste allen,

Op 2 november heeft [art.5.1-2e](#) een verzoek gedaan om de tabel bestaand gebruik N2000 gebied Kennemerland-Zuid te controleren en aan te vullen. We hebben al een behoorlijk aantal goede en bruikbare reacties terug waarvoor dank. Door een aantal partijen is aangegeven dat de deadline voor commentaar niet kan worden gehaald. We hebben besloten deze daarom op te schuiven en wel naar vrijdag 30 november. Jullie kunnen de bijdragen rechtstreeks naar [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) opsturen (met c.c. naar [art.5.1-2e](#) en mij).

Voor inhoudelijke vragen kunnen jullie rechtstreeks contact opnemen met [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#), [art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)) of mij.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

Grontmij Nederland B.V.

T [art.5.1-2e](#) | M [art.5.1-2e](#) | W [www.grontmij.nl](#) | Handelsregister 30129769

Van: [art.5.1-2e](#) [<mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl>]

Verzonden: vrijdag 2 november 2012 10:48

Aan: [art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#)@minlnv.nl'; [art.5.1-2e](#)@PWN.NL'; [art.5.1-2e](#)@velsen.nl'; [art.5.1-2e](#)@zandvoort.nl'; [art.5.1-2e](#)@bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e](#)@Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e](#)@haarlem.nl'; [art.5.1-2e](#)@ziggo.nl'; [art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#)

<[art.5.1-2e](#)@staatsbosbeheer.nl<<mailto:art.5.1-2e@staatsbosbeheer.nl>>>

([art.5.1-2e](#)@staatsbosbeheer.nl<<mailto:art.5.1-2e@staatsbosbeheer.nl>>);

[art.5.1-2e](#)@noordwijkerhout.nl<<mailto:art.5.1-2e@noordwijkerhout.nl>>; [art.5.1-2e](#)

([art.5.1-2e](#)@pzh.nl<<mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>>); [art.5.1-2e](#)@recron.nl<<mailto:art.5.1-2e@recron.nl>>; [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#) ([art.5.1-2e](#)@waternet.nl<<mailto:art.5.1-2e@waternet.nl>>);

[art.5.1-2e](#)@landschapnoordholland.nl<<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl>>;

[art.5.1-2e](#)@kpnplanet.nl<<mailto:art.5.1-2e@kpnplanet.nl>>; [art.5.1-2e](#)

([art.5.1-2e](#)@xs4all.nl<<mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl>>); [art.5.1-2e](#)@planet.nl<<mailto:art.5.1-2e@planet.nl>>;

[art.5.1-2e](#)@rijnland.net<<mailto:art.5.1-2e@rijnland.net>>;

[art.5.1-2e](#)@kvk.nl<<mailto:art.5.1-2e@kvk.nl>>; [art.5.1-2e](#)

([art.5.1-2e](#)@rws.nl<<mailto:art.5.1-2e@rws.nl>>)

CC: [art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#)

([art.5.1-2e](#)@landschapnoordholland.nl<<mailto:art.5.1-2e@landschapnoordholland.nl>>); [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#); [art.5.1-2e](#)@Rijnland.net<<mailto:art.5.1-2e@Rijnland.net>>;

[art.5.1-2e](#)@zhl.nl<<mailto:art.5.1-2e@zhl.nl>>; [art.5.1-2e](#)@kvk.nl<<mailto:art.5.1-2e@kvk.nl>>;

[art.5.1-2e](#)@rws.nl<<mailto:art.5.1-2e@rws.nl>>;

[art.5.1-2e](#)@rijnland.net<<mailto:art.5.1-2e@rijnland.net>>;

[art.5.1-2e](#)@heemstede.nl<<mailto:art.5.1-2e@heemstede.nl>>

Onderwerp: Tabel bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid: voor reactie

Beste allen,

Grontmij heeft een tabel met bestaand gebruik opgesteld voor N2000 Kennemerland-Zuid op basis van wat ieder heeft aangeleverd en de sessie van 20 september.

De vraag is om hier binnen 2 weken op te reageren, rechtstreeks naar Grontmij toe, zie ook hieronder de mail van [art.5.1-2e](#)

De mailadressen van [art.5.1-2e](#), [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) staan in de c.c. van deze mail.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
tel. [art.5.1-2e](#)

Beste [art.5.1-2e](#)

Hierbij een uitwerking van het bestaand gebruik voor het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid.

De vraag is aan eenieder om de beschrijving te controleren en daar zaken ontbreken verder aan te vullen. Er is een kolom toegevoegd waar specifiek nog vragen zijn opgenomen ter beantwoording van eenieder.

Daarnaast de vraag aan de vergunningverleners om aan te geven welke activiteiten NB-wet vergund zijn.

De tabellen kunnen rechtstreeks naar Grontmij worden teruggemaid zodat wij opmerkingen direct kunnen verwerken. Graag mailen naar [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) met cc naar mij.

Na aanvulling/commentaren wordt de beschrijving verder aangevuld en definitief gemaakt. Deze beschrijving vormt dan de basis voor de beoordeling van het bestaand gebruik.

Wat nog ontbreekt is de beschrijving van de activiteit Waterwinning en Beheer van de Zeereep. Voor het eerste willen we overleggen met PWN, voor het laatste zijn we op zoek naar de teksten van het beheerplan Coepelduynen. Daar verwees Rijnland namelijk naar. Het lukt ons maar niet deze teksten en het concept beheerplan voor Schoorlse Duinen boven tafel te krijgen. Volgens mij had jij dit ook als actie uitgezet?

Stuur jij de tabel door naar leden van de werkgroep? Wanneer mensen binnen twee weken zouden kunnen reageren, zou dat fijn zijn.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

Grontmij Nederland B.V.

T [art.5.1-2e](#) | M [art.5.1-2e](#) | W www.grontmij.nl | Handelsregister 30129769

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-26 11:16:26+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-museum.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] minlnv.nl'; [art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] velsen.nl';
[art.5.1-2e] zandvoort.nl'; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
[art.5.1-2e] npzk.nl'; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] recron.nl;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] < [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl>
([art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl)"
"CC: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] rws.nl); [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl;
[art.5.1-2e] zhl.nl"
Onderwerp: N.a.v. vrijdag: Communicatiekader beheerplannen N2000 en
presentatie vorige adviescie
"
Beste allen,

Zoals afgelopen vrijdag tijdens de dag over het Beheer en Inrichtingsplan voor het Nationaal Park is afgesproken, stuur ik jullie hierbij het volgende:

* Het communicatiekader van de provincie Noord-Holland voor alle Natura 2000 beheerplannen

* Nogmaals mijn voorstel voor het proces en de communicatie rond het beheerplan voor het komende half jaar, dit stuk was ook toegestuurd voor de adviescie van 7 nov.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Uitgangspunten communicatie Natura 2000

Versie 4, 31 januari 2012

Versie 5, oktober 2012 (kernboodschap aangepast)

1. Aanleiding

Eind 2011 is een goed moment om de communicatie voor Natura 2000 te herijken. Diverse nieuwe beheerplannen gaan van start, voor andere gebieden staan consultatie- en inspraakrondes in de planning. Ook komt er meer duidelijkheid over de verdere inhoudelijke aanpak door de provincie en wordt steeds duidelijker wat de gevolgen zijn van het nieuwe rijksbeleid. Er is behoefte aan een overall communicatieaanpak, waarbij rekening wordt gehouden met de actuele ontwikkelingen (rijksbezuinigingen op groen, aanpak stikstof, herijking Natura 2000 door Bleker etc).

In deze notitie wordt hiervoor een voorstel gedaan. Het gaat om strategische uitgangspunten voor de communicatie die de basis vormen voor de communicatie over de verschillende Natura 2000 onderdelen (beheerplannen, stikstofaanpak, vergunningverlening/handhaving).

2. Situatie

2.1 algemeen

Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie. De natuur beleven, gebruiken en beschermen: daar draait het om in Natura 2000. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit: de verscheidenheid van soorten. De maatregelen die nodig zijn om de natuur te beschermen worden in beheerplannen vastgelegd. In Noord-Holland liggen 19 Natura 2000-gebieden. Voor 12 van deze gebieden stelt de provincie een beheerplan op, voor de andere 7 gebieden doet het Rijk dat. In het beheerplan worden de natuurdoelen die het Rijk voor het gebied heeft vastgesteld uitgewerkt in omvang, tijd en ruimte. Het beschrijft de maatregelen die genomen moeten worden om die natuurdoelen te kunnen halen.

Natura 2000 sluit aan op bestaand beleid, zoals het realiseren van de [Ecologische Hoofdstructuur](#) (EHS), de [Kaderrichtlijn Water](#) (KRW), het provinciaal omgevingsbeleid, water(gebieds)plannen, en het nationaal landschap Laag Holland. Er wordt ook nieuw beleid voor ontwikkeld: landelijk wordt gewerkt aan een programma Stikstof (PAS). Door verkeer, landbouw en industrie komt teveel stikstof in Natura 2000-gebieden. Doel is om aan de ene kant verdere achteruitgang van kwetsbare natuur te voorkomen en aan de andere kant ervoor te zorgen dat uitbreiding van activiteiten in en rond de Natura 2000-gebieden mogelijk blijft. Het programma is een gezamenlijk project van Rijk en provincies, waarbij het Rijk trekker en financier is. Met het geld dat het Rijk beschikbaar stelt voor de stikstofaanpak, EHS, KRW, etc. moeten de doelstellingen van Natura 2000 worden gerealiseerd. Er is geen ander geld voor Natura 2000 beschikbaar.

De spelregels voor Natura 2000 zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw). Voor nieuwe activiteiten die negatieve effecten kunnen hebben op de natuurwaarden moet een vergunning worden aangevraagd. In de beheerplannen die voor Natura 2000 worden opgesteld wordt zo goed mogelijk aangegeven wanneer voor bepaalde activiteiten in of nabij een gebied een vergunning moet worden aangevraagd of niet. Bestaande activiteiten kunnen over het algemeen gewoon worden voortgezet, zoals een jaarlijks terugkerende schaatstocht. Met het huidige beleid zal

voor een nieuwe schuur in de tuin waarschijnlijk geen vergunning nodig zijn, maar voor een nieuwe veestal op het erf vaak wel.

2.2 Natura 2000 volop in beweging

Natura 2000 is volop in beweging. Het nieuwe Kabinet wil het natuurbeleid flink aanpassen en bezuinigt fors op groen. Er is recent een natuurakkoord gesloten (eind 2011 duidelijk of het definitief wordt) waarbij een groot aantal natuurtaken van het Rijk naar de provincies wordt overgeheveld. Alleen de (financiële) verantwoordelijkheid over het halen van de natuurdoelen richting Europa blijft nog bij het Rijk. Het Rijk stelt geld beschikbaar aan provincies om natuurdoelen te realiseren (EHS), het is nog niet duidelijk of dit voldoende is om de opgave voor Natura 2000 in Noord-Holland te kunnen realiseren. De provincie stelt een nieuwe agenda voor Natuur, Recreatie en Landschap op, waar dit onderdeel van wordt. Duidelijkheid wordt medio volgend jaar verwacht.

Staatssecretaris Bleker heeft ook aangekondigd een aantal wijzigingen door te willen voeren om de regelgeving eenvoudiger te maken, het zogenaamde tienpuntenplan. De provincie is positief over de vereenvoudiging van procedures. Over de inhoudelijke gevolgen verwacht de provincie dat dit geen wezenlijke gevolgen voor NH heeft. Het Rijk heeft ook een nieuwe Natuurwet gelanceerd. Deze wet vervangt o.a. de natuurbeschermingswet (huidige wetgevingsregime voor Natura 2000-gebieden). De provincies beraden zich op de reactie hierop. Daarnaast is het Rijk, in overleg met de provincies, bezig met het opstellen van een aanpak voor het stikstofprobleem (zie paragraaf 2.1). Pas als er een nieuwe aanpak is, zal het Rijk voor de relevante gebieden een definitief aanwijzingsbesluit nemen.

Veel beweging dus, en ook nog veel onduidelijk. Ook de relatie tussen Rijk en provincie is er niet beter op geworden. Ondertussen krijgt de provincie aanvragen voor vergunningen en handhavingverzoeken en ligt er voor de provincies de verplichting beheerplannen op te stellen. Voor diverse gebieden (Oostelijke Vechtplassen/ Naardermeer en Laag Holland) is de provincie hier al mee gestart en zijn de processen door de rijksontwikkelingen vertraagd. In andere gebieden wordt dit najaar of in 2012 gestart met het proces om een beheerplan op te stellen. Het zou mooi zijn als er niet meer zoveel onduidelijkheden door de rijksontwikkelingen zouden zijn, hier kunnen we echter niet op wachten.

Uitgebreide informatie is terug te vinden in het intakeverslag van 14 september jl. Daarnaast is er ook een uitgebreide SWOT beschikbaar.

2.3 Voorgeschiedenis communicatie Natura 2000

Natura 2000 heeft over het algemeen een slecht imago, de boel zou op slot gaan, het zou te ver doorschieten. Dat imago is in de loop van de tijd ontstaan en is behoorlijk hardnekkig. Daarnaast is het voor veel mensen wel relevant om de natuur in kunnen, maar is de bescherming van een bijzonder plantje voor velen de ver- van m'n bed-show, net als de Europese besluitvorming die tot Natura 2000 heeft geleid.

Over Natura 2000 is in Noord-Holland ook al veel gecommuniceerd, met name in de gebieden waar al concept beheerplannen zijn/worden gemaakt: Oostelijke Vechtplassen/Naardermeer (OVPN) en Laag Holland. De communicatie heeft in OVPN een slechte start gehad, het team was niet goed voorbereid op de weerstand die er was en kon geen antwoord geven op vragen die speelden. Boodschap was 'we weten 't niet precies, het komt allemaal wel goed'. Daar moest later weer op teruggekomen worden.

Communicatie heeft steeds meer vorm gekregen. Er zijn strategieën gemaakt, waarbij een belangrijk uitgangspunt was om de belangen van de betrokkenen serieus te nemen. Goed te luisteren en terug te geven wat wij ermee doen. Er is een uitgebreide projectsite gekomen, waarin op projectniveau en per deelgebied actuele informatie beschikbaar is. Bij de communicatie wordt vooral goed gelet op de technisch en juridische aspecten: klopt wat we communiceren inhoudelijk en juridisch?

Door betrokken partijen goed te betrekken bij het proces is het draagvlak weer gegroeid. Door de vertragingen als gevolg van gewijzigd rijksbeleid en onduidelijkheden ta.v. stikstofaanpak kan het draagvlak weer terugzakken.

2.4 Ook positieve kanten

Over Natura 2000 is nog veel onduidelijk, het heeft een slecht imago en de communicatie over Natura 2000 heeft een slechte start gehad in de Oostelijke Vechtplassen/Naardermeer. Diverse kanttekeningen waar we terdege rekening mee moeten houden in de communicatie. Maar er zijn ook positieve kanten.

Want het gaat om bijzondere natuurgebieden met bijzondere dier- en plantensoorten die het waard zijn om beschermd te worden. Natuur waar de provincie voor zorgt. De provincie is dé overheid die zorgt voor het groen in Noord-Holland, voor mensen, maar ook voor dieren en planten. Dat kunnen we met onze inspanningen over Natura 2000 goed over het voetlicht brengen.

Het biedt ons de gelegenheid ons te profileren als een echte belangenbehartiger en belangenafweger: we komen op voor het natuurbelang en houden rekening met het belang van agrariërs, ondernemers en recreanten.

We vinden draagvlak belangrijk en hebben als uitgangspunt dat het haalbaar en betaalbaar moet zijn. Dus niet koste wat kost doordrukken dus. Dat kunnen we laten zien.

En we hebben een vakgedeputeerde die een goede verstandhouding met verschillende belangenpartijen heeft, waaronder de LTO: één van de grootste critici.

2.5 Organisatie

Bij Natura 2000 zijn de volgende organisatieonderdelen betrokken:

- GS. Jaap Bond is de vakgedeputeerde. GS nemen besluiten over beheerplannen en beleidsgevoelige vergunningen en verdeling van middelen. De gedeputeerde vertegenwoordigt de provincie op bestuurlijk niveau bij overleggen met partners en met het Rijk over bijvoorbeeld de stikstofaanpak. Hij is ook voorzitter van de provinciale stuurgroep Natura 2000.
- PS. Hebben een controlerende taak op dit dossier en beslissen over de nieuwe agenda NRL en daarmee over de verdeling van geld voor EHS e.d.
- Sector Natuur, Recreatie en Landschap van beleid: er is een team voor Natura 2000. [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) sturen het team aan. Coördinator van het team is [art.5.1a2e5.1-2e](#) tevens meewerkend teamlid. Teamleden zijn [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) Het team wordt ondersteund door [art.5.1-2e](#)
- Sector vergunningverlening en handhaving van SHV. [art.5.1-2e](#) s hier contactpersoon.
- De betrokken sectoren worden ondersteund door Juridische Zaken en Communicatie.
- Regulier vinden overleggen plaats: intern Natura 2000 team en afvaardiging Natura 2000 team met SHV en ondersteuning van JD.

In verband met de hoge werkdruk is besloten goed te kijken naar de werkprocessen. Doel is deze zo effectief en efficiënt mogelijk in te richten. Goed te letten op wat noodzakelijk is en wat niet. Dat geldt ook voor de communicatie.

Voor de communicatieve ondersteuning van de beheerplannen is per 1 januari 2012 een bureau ingehuurd: Tappan ([art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#)).

3. Communicatiedoelstellingen

De strijd om het imago voor Natura 2000 zullen we niet winnen. Laten we ons vooral richten op een positief beeld over onze (zorgvuldige) aanpak en zorgen dat een juist beeld over belang Natura 2000 ontstaat en dat eventuele kritiek/weerstand is gebaseerd op de juiste veronderstellingen. Zo kan het draagvlak worden vergroot en kan het proces soepeler verlopen (sneller overeenstemming over lastige punten). Daarnaast wordt het plan versterkt (kennis gebied benutten, koppelingen leggen).

Uitgangspunt 1

We maken onderscheid tussen primaire en secundaire doelgroepen. Het is belangrijk dat we de kostbare tijd, geld en energie die we hebben richten op de primaire doelgroepen: de doelgroepen die een direct belang hebben bij Natura 2000. Voor de overige doelgroepen hebben we geen hoge ambities, hen bedienen we op basaal niveau.

De doelgroepen en doelstellingen die we bij hen willen bereiken worden hieronder uitgewerkt.

3.1 Primaire doelgroepen

Interne doelgroepen:

- Vakgedeputeerde (Jaap Bond): kan zich vinden in de koers die we willen gaan varen en draagt deze ook uit naar andere doelgroepen. Heeft waar nodig een actieve rol als het gaat om het bestuurlijk duiden van de keuzes die we maken.
- GS: zijn in staat de juiste boodschap over Natura 2000 uit te dragen
- PS: zijn geïnformeerd over de stand van zaken, onderkennen noodzaak hier voldoende middelen voor beschikbaar te stellen
- Direct betrokken collega's: weten waar de provincie wanneer Natura 2000 (beheerplannen, stikstofproblematiek) hun project/beleidsterrein raakt en met wie ze hierover overleg moeten voeren. Ook kennen ze de boodschap die zij over Natura 2000 in hun project/beleidsterrein moeten meenemen en passen deze toe.

Extern: direct betrokkenen

Hierbij gaat het om:

- a) Vertegenwoordigers van partijen met veel invloed, grote achterban en grote belangen in het gebied die geraakt worden door Natura 2000 (bijvoorbeeld gemeenten, natuurverenigingen, agrarische natuurvereniging, LTO).
- b) Belangenbehartigers van kleinere veelal lokale partijen die in gebied actief zijn, (bijvoorbeeld vogelwerkgroep, cultuurhistorische vereniging, ijsclub)

c) Individuen met belangen in gebied (zoals boeren, ondernemers, bewoners, jagers, natuurliefhebbers en recreanten). Hierbij wordt gelet op de impact die het heeft: gaat het om de broodwinning of om het uitlaten van de hond?

Deze doelgroepen:

- zijn en voelen zich goed geïnformeerd over inhoud en proces (onduidelijkheden voorkomen, net als weerstand die is gebaseerd op onjuiste veronderstellingen). Zij weten dat de provincie alle belangen zorgvuldig weegt. Dat hierbij de natuur leading is, maar dat de provincie ook nadrukkelijk oog heeft voor de gevolgen en mogelijkheden voor andere sectoren, zoals de landbouw en recreatie.
- t.a.v. beheerplannen: weten hoe ze betrokken worden, voelen zich en zijn betrokken bij het opstellen van het beheerplan.
- t.a.v. vergunningverlening/handhaving: weten welke procedure ze moeten doorlopen bij het aanvragen van vergunningen/handhaafverzoeken en voelen zich voldoende geïnformeerd en ondersteund

Als we samen met partijen optrekken in de communicatie, is aanvullend de doelstelling dat deze partijen:

- zich herkennen in de communicatieboodschappen en deze uitdragen naar andere doelgroepen

Extern: pers.

Als intermediair naar de andere doelgroepen.

- De Noord-Hollandse pers is op de hoogte van de juiste feiten over Natura 2000, zodat de berichtgeving hierover klopt.

3.2 Secundaire doelgroepen:

Intern: overige medewerkers

- weten dat de provincie zorgt voor het groen op de kaart in Noord-Holland voor mens, dier en plant, dat er in Noord-Holland bijzondere natuur is die het waard is om beschermd te worden en dat we dit onder meer doen door onze aanpak op het gebied van Natura 2000

Extern: geïnteresseerde overige inwoners van NH en overige partners

- zijn in staat kennis te nemen van belang, ontwikkelingen en de aanpak van de provincie in Natura 2000 gebieden

4. Positionering en kernboodschappen

We hebben met elkaar geconstateerd dat het belangrijk is om eenduidig te communiceren. Zodat de verschillende doelgroepen geen wisselende verhalen horen waardoor onduidelijkheid en/of weerstand kan ontstaan. Voor eenduidige communicatie is het nodig een vertrekpunt te hebben. Wat willen we over Natura 2000 en onze rol hierin communiceren? Hoe willen we bij onze doelgroepen overkomen, hoe willen we ons positioneren? Daar wordt in 4.1 op ingegaan. De positionering is de basis voor de kernboodschappen. Deze worden in 4.2 beschreven.

4.1 Positionering

Vragen die het positioneren spelen zijn:

1. Wat vinden we van Natura 2000? En onze rol? Voeren we het uit puur omdat het moet? Of staan we erachter?
2. Wat zijn onze kaders?
3. hoe gaan we om met onduidelijkheden?
4. Hoe willen we ons opstellen tov Rijk en Europa

De provincie vindt het beschermen van natuur belangrijk, dat is ook een onderdeel van één van de kerntaken van de provincie (groene leefomgeving). Daar willen we ons hard voor maken. En dat doen we ook. Door bijvoorbeeld te werken aan de Ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingszones. En door Natura 2000 goed uit te voeren. Want het gaat om bijzondere natuurgebieden met bijzondere dier- en plantensoorten die het waard zijn om beschermd te worden. Dat betekent bepalen welke maatregelen genomen moeten worden om de Natura 2000 doelen te realiseren en vastleggen welke activiteiten op welke wijze mogelijk zijn (beheerplannen). Het betekent ook de natuurbeschermingsregels handhaven en aanvragen voor vergunningen voor bijvoorbeeld economische activiteiten beoordelen. Daar staan we achter. Dat is ook sterk in de communicatie. Hoe kunnen we overbrengen dat we ons inzetten om processen tot een goed einde brengen als we zelf niet achter de opgaven staan?

We mogen daarbij best kritisch zijn op het Rijk over bijvoorbeeld het feit dat we daarbij in een keurslijf van landelijke regelgeving zijn gedwongen. Dat vaak niet duidelijk is hoe de wet moet worden geïnterpreteerd en onzeker is of er voldoende geld komt voor de realisatie van Natura 2000. We zijn blij met het plan van Bleker om de regels te vereenvoudigen, en hopen dat er snel duidelijkheid komt over de regelgeving (nieuwe natuurwet), voor alle belanghebbenden in Noord-Holland.

Over de doelstellingen per gebied gaan we niet in discussie. Dat zijn vaststaande opgaven.

De provincie moet voldoen aan wettelijke vereisen. De provincie kiest er voor om daarbij te zorgen voor haalbare en betaalbare beheerplannen, waarbij wordt ingezet op draagvlak.

Om draagvlak te krijgen, nemen we onze partners en hun belangen serieus. We kiezen voor doelgroepgericht communiceren. We zien en horen wat voor hen relevant is. We begrijpen dat voor hen vooral de gevolgen voor hun achtertuin, hun bedrijfsuitoefening, hun recreatiemogelijkheden belangrijk zijn, dat de Europese besluitvorming hen veel minder interesseert. We overleggen met hen, wegen hun belangen af (zorgvuldig ingericht proces) en kijken daarbij naar kansen voor andere sectoren, zoals de landbouw en recreatie. Waarbij het natuurbelang doorslaggevend is. Daarbij sluiten we aan bij het gezamenlijke motto van het Rijk en de provincies: de natuur beleven, gebruiken en beschermen, daar draait het om in Natura 2000.

Dat leidt tot de volgende positionering:

- In de Natura 2000-gebieden gaat om bijzondere natuur in de achtertuin van onze inwoners die het waard is beschermd te worden. Daar leven bijzondere dier- en plantensoorten die bedreigd worden in hun voortbestaan, zoals de watersnip, lepelaar en kemphaan. Om te voorkomen dat deze dier- en plantensoorten uitsterven, hebben Nederland en de andere Europese lidstaten de afspraak gemaakt om de leefgebieden van deze planten en dieren goed te beschermen.
- We zetten ons in voor het beschermen van de bijzondere natuur in Noord-Holland. Daar maakt de provincie zich hard voor, de provincie is de overheid die zorgt voor het groen op de kaart in Noord-Holland voor mens, dier en plant.

- Dat doet we onder meer door te zorgen voor een goede uitvoering van Natura 2000 op die onderdelen waar we verantwoordelijk voor zijn. We bepalen welke maatregelen genomen moeten worden om de Natura 2000 doelen te realiseren en leggen vast welke activiteiten op welke wijze mogelijk zijn (beheerplannen). En we beschermen de gebieden door aanvragen voor vergunningen bijvoorbeeld economische activiteiten te beoordelen en door te handhaven.
- Met een zorgvuldig ingericht proces, zodat we alle belangen goed tegen elkaar af kunnen wegen. Het natuurbelang is hierbij doorslaggevend, maar we kijken nadrukkelijk ook naar de mogelijkheden voor andere sectoren, zoals de landbouw en recreatie. Want bij Natura 2000 gaat het om de natuur beleven, gebruiken en beschermen.
- Voor beheerplannen: de provincie vindt het belangrijk dat de maatregelen die nodig zijn voor het realiseren van de Natura 2000-doelen haalbaar en betaalbaar zijn.
- De provincie is bij de uitvoering voor een deel afhankelijk van het Rijk. Het Rijk bepaalt namelijk het beleidskader en de financiële ruimte voor het realiseren van de Natura 2000 doelen. De provincie vindt het belangrijk dat er voldoende geld beschikbaar komt en hoopt dat er snel duidelijkheid komt over de kaders en regelgeving voor Natura 2000. Daarbij is de provincie voorstander van vereenvoudiging van de regels.
- voor vergunningverlening/handhaving: nog aanvulling?

Uitgangspunt 2

Om eenduidig te communiceren maakt de provincie gebruik van kernboodschappen en een Q&A die zijn gebaseerd op bovenstaande positionering.

4.2 kernboodschappen

In deze paragraaf staan de kernboodschappen (overkoepelend, voor beheerplannen en voor SHV) die zijn gebaseerd op de positionering. We gebruiken daarbij een feitelijke en evenwichtige tone of voice. Het is geen enthousiast verhaal over Europese topnatuur, maar een evenwichtig verhaal over het belang, de kansen en de mogelijke keerzijden hiervan. We stralen begrip uit voor zorgen die mensen kunnen hebben en nemen deze serieus.

De kernboodschappen worden toepast in de communicatie van de provincie. Niet alleen door de direct betrokkenen bij Natura 2000, maar ook door andere provincied medewerkers/GS-leden. We vragen ook onze eventuele partners om deze boodschappen uit te dragen. Zo wordt de eenduidige communicatie versterkt.

September 2012 is de kernboodschap geactualiseerd nav nwe inzichten.

Overkoepelende kernboodschap

In Noord-Holland liggen bijzondere gebieden, waar bewoners en bezoekers kunnen genieten van het landschap en de natuur. Een deel hiervan is door de rijksoverheid aangewezen als Natura 2000-gebied, omdat de bescherming van bijvoorbeeld de lepelaar, de watersnip en de duinen nodig is. In de Natura 2000-gebieden vinden planten, vogels en andere dieren de bescherming die nodig is om de soorten en hun leefgebieden in stand te houden.

De provincie zorgt voor het groen op de kaart in Noord-Holland en heeft een belangrijke rol bij het beschermen van deze gebieden. De provincie let er bijvoorbeeld op dat er geen activiteiten plaatsvinden die de natuur kunnen schaden. Ook bepaalt de provincie voor een aantal gebieden of er maatregelen genomen moeten worden om de dieren, planten en hun leefgebieden te beschermen en welke dat zijn. Dit wordt vastgelegd in een beheerplan. Hierin maakt de provincie ook duidelijk welke activiteiten zonder meer zijn toegestaan, welke activiteiten onder voorwaarden zijn toegestaan en voor welke activiteiten een Natuurbeschermingswetvergunning nodig is. Over het algemeen geldt dat bestaande activiteiten door kunnen gaan, al kunnen hier wel voorwaarden aan verbonden worden.

De provincie weegt bij het opstellen van de beheerplannen alle belangen goed tegen elkaar af. Het natuurbelang is hierbij doorslaggevend, maar de provincie kijkt nadrukkelijk ook naar de gevolgen en mogelijkheden voor andere sectoren, zoals de landbouw en recreatie. Bij Natura 2000 gaat het om de goede balans tussen de bescherming van natuur, het gebruik en de beleving.

De Natura 2000-gebieden in Noord-Holland maken onderdeel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie. Deze gebieden zijn door Nederland en de andere Europese lidstaten aangewezen om de achteruitgang van de verscheidenheid van dieren en planten, de biodiversiteit, te keren.

Kernboodschap voor beheerplannen (per gebied)

Hierbij is de overkoepelende kernboodschap leidend, worden voorbeelden genoemd van daar voorkomende aansprekende dieren, planten, habitats, wordt ingegaan op belangen en problematiek die specifiek in het gebied geldt en als het (al) kan op (voorbeelden van) maatregelen die getroffen worden.

Kernboodschap vergunningen/handhaving

De spelregels voor Natura 2000 zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet. Deze wet geldt in alle Natura 2000-gebieden en kan ook daarbuiten gelden. Uitgangspunt is dat activiteiten de natuur in de gebieden niet mogen schaden. In de beheerplannen die voor Natura 2000 worden opgesteld komt te staan voor welke activiteiten in en rondom een gebied géén vergunning hoeft te worden aangevraagd. Over het algemeen geldt dat bestaande activiteiten door kunnen gaan, het kan zijn dat hier voorwaarden aan worden verbonden.

Voor nieuwe activiteiten of uitbreiding van bestaande activiteiten die negatieve effecten kunnen hebben op de beschermde planten en dieren en hun leefgebieden kan het zijn dat u een vergunning op basis van de natuurbeschermingswet moet aanvragen. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als een nieuwe koeienstal wordt gebouwd of als er een groot evenement wordt georganiseerd.

Heeft u plannen voor een activiteit in of nabij een Natura 2000-gebied? Dan heeft u wellicht een Natuurbeschermingswetvergunning nodig. Neem hierover contact op met de provincie, dan weet u snel waar u aan toe bent. De provincie geeft aan of er wel of geen vergunning nodig is. Het kan ook zijn dat aanvullend onderzoek nodig is om te bepalen of de natuur schade ondervindt. Als er sprake is van natuurschade, dient u een vergunning aan te vragen. De provincie kan u adviseren over de stappen die u moet zetten. Voor informatie kunt u contact met het Servicepunt Subsidie, Handhaving en Vergunningverlening, tel. 0800 - 9986734 (gratis).

De provincie ziet er in alle Natura 2000-gebieden op toe dat er geen activiteiten plaatsvinden die de natuur schaden. Dat doet de provincie door te handhaven op de natuurbeschermingsregels die hier gelden en te controleren of de voorwaarden uit de vergunningen worden nageleefd. Meldingen van overtredingen kunt u doorgeven aan het Servicepunt Subsidie, Handhaving en Vergunningverlening, tel. 0800 - 9986734 (gratis).

5. Doelgroep centraal

Bij de communicatie over Natura 2000 is de doelgroepgerichte benadering bij de beheerplannen in OVPN en Laag Holland heel effectief gebleken. Er is veelvuldig overleg geweest in verschillende vormen waarbij de provincie de inbreng van belanghebbenden zeer serieus genomen heeft bij de planvorming. Dat proces zetten we voort, waarbij we de doelgroepgerichte benadering verder versterken.

Uitgangspunt 3

We kiezen voor een doelgroepgerichte benadering. We zorgen voor een zorgvuldig ingericht proces met ruimte voor inbreng, een goede voorbereiding, actieve en transparante communicatie, vermijden van jargon en stellen ons 'klantvriendelijk' op.

1. Zorgvuldige inrichting proces

De provincie richt het proces voor de beheerplannen voor de belanghebbenden zorgvuldig in, waarbij er ruimte is voor alle belangen en alle belanghebbenden om mee te denken. Dat betekent dat we duidelijke kaders blijven geven (waar kan wel over meegedacht worden en wat niet), dat we ruimte hebben (inhoudelijk/in de planning) om hun inbreng mee te nemen en dat we blijven terugkoppelen wat we er wel of niet mee doen. Het betekent ook dat we een sterk accent op persoonlijke communicatie leggen, waarbij we laten zien dat we oog hebben voor de belangen van de doelgroep. En dat we belanghebbenden in staat stellen om kennis te nemen van de belangen die anderen hebben.

In welke mate partijen betrokken worden, is afhankelijk van de actoren en de situatie in het gebied. Welke actoren zijn er, welke invloed hebben ze, welke belangen spelen er, welke kennis hebben ze? Om hier goed inzicht in te krijgen, maakt de projectleider voor nieuwe gebiedsprocessen een actorenanalyse en SWOT. Het vormgeven van het proces door de projectleider is maatwerk per gebied. De communicatieadviseur kan hierbij adviseren. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende actoren:

a) Partijen met veel invloed, grote achterban en grote belangen in het gebied die geraakt worden door Natura 2000.

Het is belangrijk om met deze partijen gezamenlijke afwegingen te maken, vanwege hun kennis van het gebied en de belangen van hun achterban. Ze worden nauw betrokken bij het opstellen van de beheerplannen. Dat kan bijvoorbeeld door deelname in een werk-/ projectgroep.

b) Belangenbehartigers van kleinere, veelal lokale partijen die in gebied actief zijn en die belang hebben dat geraakt wordt door Natura 2000.

Deze partijen worden (regelmatig) geraadpleegd om hun belangen te horen en hen te laten meedenken over de inhoud van het plan. Dat kan bijvoorbeeld door hen te vragen deel te nemen aan een klankbordgroep (bij beperkt aantal deelnemers), ateliersessies, themabijeenkomsten en/of hen uit te nodigen voor informatiebijeenkomsten.

c) **Individueen met belangen in gebied**

Deze belanghebbenden bieden we ruimte om (individuele) inbreng te geven. Hierbij wordt gelet op de impact die het heeft: gaat het om de broodwinning of om het uitlaten van de hond? Hoe groter de impact, des te belangrijker is het om persoonlijk met hen in gesprek te gaan. Een andere (aanvullende) manier om hen te betrekken is het organiseren van groepsbijeenkomsten (doelgroepgerichte bijeenkomsten, ateliersessies, informatiebijeenkomsten).

2. Goede voorbereiding

We zorgen voor dat we goed voorbereid zijn als we met belanghebbenden in gesprek gaan. Dat betekent dat we weten welke belangen er zijn en welke vragen er leven. Maar ook dat we weten wat er verder speelt. Met welke projecten is de provincie in hetzelfde gebied ook bezig? En raakt dat het beheerplan?

Belangrijk is dat we antwoord kunnen geven op alle vragen. Dat we helder zijn over wat duidelijk is, maar ook duidelijk zijn over wat we niet weten (bijvoorbeeld omdat we afhankelijk zijn van het Rijk). We vragen (mede daarom) aan het Rijk om samen op te trekken bij de grote communicatiemomenten. Zo voorkomen we dat belanghebbenden belangrijke vragen niet beantwoord krijgen.

De projectleider stelt per gebied een Q&A op, die aansluit op de overkoepelende Q&A. De communicatieadviseur geeft hier feedback op en redigeert. De projectleider stemt de Q&A af met het Rijk en eventuele andere partners (projectgroep).

3. Actief en transparant communiceren

We zorgen dat de interne en externe doelgroepen in staat zijn zich op de hoogte te stellen van en actuele ontwikkelingen, standpunten van Noord-Holland en bieden de mogelijkheid dieper op de materie in te gaan, etc. Dat doen we op een toegankelijke manier. We zorgen ook voor continuïteit in de communicatie: als we een tijdlang niets te melden hebben, communiceren we waarom dat is. Dit doen we in onze persoonlijke communicatie met de doelgroepen, via de website, via (digitale) nieuwsbrieven, eventueel aangevuld met andere (provinciale) middelen.

Het betekent dat we goed moeten bijhouden wanneer mijlpalen plaatsvinden (communicatiekalender) en kijken wat en hoe we hierover communiceren.

Het betekent ook een actief persbeleid. Daarmee zorgen we ook dat we meer regie hebben op de berichtgeving in de media.

4. Zo min mogelijk jargon

Natura 2000 staat bol van het jargon. Habitats, ehs, krw, instandhoudingsdoelen, natuurwaarden, PAS... Voor ons termen waar we dagelijks mee te maken hebben. Voor een groot deel van onze doelgroepen is het onbegrijpelijk taal. We proberen het jargon zoveel mogelijk te vermijden en passen het alleen toe als we het ook toelichten. Voor het provinciale jargon (ontwerp beheerplan/concept beheerplan) gaan we op zoek naar andere termen.

5. Klantvriendelijkheid

Natura 2000 blijft een lastig onderwerp om over te communiceren. Het is een complex onderwerp, het kan kostenverhogend en vertragend werken (onderzoeken die nodig zijn voor vergunningen) en het kan ingrijpende gevolgen hebben voor bijvoorbeeld agrariërs in het gebied.

Om aan te sluiten bij het motto van de Belastingdienst: we kunnen het niet leuker maken, wel gemakkelijker (en zorgvuldig en duidelijk). Dat geven we vorm door de processen voor belanghebbenden zo soepel mogelijk te laten verlopen. Dat betekent onder andere zorgen voor adequate informatie op bijvoorbeeld onze website. Er kan ook worden gedacht aan een Natura 2000-Loket: een vast telefoonnummer voor Natura 2000-vragen dat alle werkdagen bemand en dat te communiceren.

Een andere vorm is het informeren/trainen van bijvoorbeeld gemeentemedewerkers. Hierdoor bieden we hen enerzijds de mogelijkheid zich goed te informeren over inhoud en proces. Anderzijds zijn ze zo beter in staat om vragen van vergunningaanvragers te beantwoorden. Dat kunnen we doen door bijvoorbeeld twee bijeenkomsten te organiseren (noordelijk en zuidelijk deel van NH). Hiermee voorkomen we ook dat we keer op keer aan individuele gemeenten voorlichting moeten geven.

6. Middelen

Uitgangspunt 4: bij de communicatie over Natura 2000 ligt een sterk accent op persoonlijke communicatie, aangevuld met provinciale/massamediale communicatiemiddelen.

Externe doelgroepen

a) Direct belanghebbenden:

Het proces gaat gepaard met veel interactie. Er is daarom een sterk accent op persoonlijke communicatie, aangevuld met massamediale middelen om doelgroepen actuele informatie en achtergrondinformatie te bieden.

Persoonlijke communicatie:

- overleg (projectteam, klankbordgroep)
- 'keukentafelgesprekken'
- themabijeenkomsten
- doelgroepgerichte bijeenkomsten
- informatie/inloopbijeenkomsten
- atelierssessies

Aan de gedeputeerde kan worden gevraagd om een rol bij te vervullen bij bijeenkomsten als het bijvoorbeeld nodig is om bestuurlijke besluitvorming uit te leggen, als er gedoe is ontstaan of als er een andere aanleiding is (gedeputeerde Bond is daar graag toe bereid).

Deze vorm van communicatie wordt ondersteund en aangevuld met digitale middelen of drukwerk:

- provinciale website (projectsite Natura 2000)
- digitale nieuwsbrieven (+ pdf voor verzending naar personen die geen gebruik maken van internet)
- publieksvriendelijke informatie, bij voorkeur in kaartvorm, zodat op een toegankelijke manier inzichtelijk wordt waar het precies over gaat en waarbij er (op achterzijde) mogelijkheid is om toelichtende tekst te plaatsen. Oktober 2012 is een kaart gereed, over alle gebieden in NH. Op de wikkel is ruimte voor de regionale kernboodschap.

- (bestaande) tentoonstelling Natura 2000
- Artikel in het NH kwartaalmagazine, bijvoorbeeld als het beheerplan Zeevang is afgerond
- Aangevuld met middelen die het regiebureau heeft ontwikkeld (folders, factsheets e.d.).
- Gebruik van logo Natura 2000.

Bij de lopende beheerplanprocessen heeft de provincie met de projectgroepleden de afspraak gemaakt dat zij hun eigen organisatie en achterban zelf informeren. Deze informatievoorziening vullen we aan met het actief aanbieden van de nieuwsbrief aan hun achterban.

b) Pers

We richten ons vooral op de lokale, regionale pers, en waar relevant de Noord-Hollandse pers en vakpers (doelgroepgericht, bijvoorbeeld Nieuwe oogst).

- aanbieden van een achtergrondgesprek als we van start gaan in een gebied. Bij lopende processen eventueel een achtergrondgesprek aanbieden als de media onjuist berichten. De projectleider voert deze gesprekken en wordt daarbij ondersteund door de sector Communicatie.
- Persberichten bij belangrijke mijlpalen/communicatiemomenten (informatiebijeenkomsten, besluitvorming GS e.d.)
- Pers uitnodigen bij openbare bijeenkomsten
- monitoren berichtgeving en vragen om rectificatie
- toezending van nieuwsbrieven

Interne doelgroepen

Ook hierbij wordt gekozen voor focus op persoonlijke communicatie, aangevuld met provinciale interne communicatiemiddelen. De projectleiders regelen de interne communicatie zelf, communicatie kan hierbij adviseren en ondersteunen. Middelen:

- Stafbesprekingen met Jaap Bond
- themaberaad: GS
- PS: via bespreking natuurakkoord/nieuwe agenda NRL en brieven aan Statenleden (via GS)
- Overleg door projectleider met collega's die ook in gebied actief zijn (weten wat er allemaal speelt om vragen over (relatie met) andere projecten ook te kunnen beantwoorden, hoe projecten zich tot elkaar verhouden, belang van zelfde boodschap over Natura 2000, wat de kernboodschap is, Q&A etc)
- Op Dreef/Intranet

7. Uitvoering

De sector Communicatie zorgt voor de overall communicatie (de aanpak, communicatie over stikstofaanpak, vergunningverlening/handhaving e.d.). Voor de communicatieve ondersteuning voor de beheerplannen wordt een bureau ingehuurd. De sector Communicatie zorgt voor de dagelijkse aansturing van dit bureau. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de projectleiders van de verschillende deelplannen. De eindverantwoordelijkheid voor de communicatie ligt bij de plaatsvervangend sectormanager. Hij neemt de finale budgetbeslissingen en zorgt voor de financiële en administratieve afhandeling. Projectleider voor de inhuur van het bureau vanuit het Natura 2000 team is [art.5.1-Zij](#) bewaakt ook de inhoudelijke afstemming op communicatiegebied in de praktijk.

Maandelijks vindt een voortgangsoverleg tussen het bureau, art.5.1-2e de sector Communicatie. Zo zorgen we voor goede regie en afstemming.

Het Natura 2000 team regelt zelf de organisatorische aspecten: regelen zaalhuur, catering, verzending brieven/geprinte nieuwsbrieven e.d., minuten.

Acties:

- Opstellen communicatiekalender: trekker: art.5.1-2e met input van team en bureau. Januari/februari. Deze wordt maandelijks in het Natura 2000 overleg besproken. art.5.1-2e schuift hiervoor 1 x per maand aan.
- Opstellen overkoepelende Q&A: trekkers: art.5.1-2e/ art.5.1-2e met input van team en Mariska. Februari. De gebiedsspecifieke Q&A's bevatten in ieder gebied een serie van dezelfde vragen en wordt aangevuld met gebiedsspecifieke vragen. Voorbeeld Zeevang. Actie: Relevante projectleiders iom art.5.1-2e
- Natura 2000-loket: Gerben bespreekt dit met vergunningverlening/handhaving.
- Voorlichting aan gemeenten: Gerben bespreekt dit met vergunningverlening/handhaving. Voorstel is om gezamenlijk bijeenkomsten te organiseren voor de vergunningverleners en handhavers van de gemeenten. Als er een go komt, dan wordt het een samenwerking tussen Natura 2000 team, SHV en communicatie (art.5.1-2e en Keri). Goede voorbereiding is belangrijk, bijv gesprekken voeren met diverse gemeenteambtenaren om te weten wat er speelt/leeft, /welke vragen er zijn etc.
- Voorkomen jargon: andere termen voor concept en ontwerpbeheerplan etc. art.5.1-2e gaat hier met art.5.1-2e en art.5.1-2e mee aan de slag.
- Aanpassen/aanvullen projectsite Natura 2000. Overkoepelende deel art.5.1-2e en art.5.1-2e Februari. De gebiedsonderdelen worden later aangepast, als de communicatieplannen/adviezen in de projectgroepen zijn vastgesteld. Aansprekende voorbeelden van beschermde dieren/planten die we in de communicatie kunnen gebruiken: begin februari worden ze uiterlijk aangeleverd.

8. Budget

Voor de communicatieve ondersteuning bij de beheerplannen (inhuur van bureau) en uitvoering van communicatiemiddelen wordt in 2012 rekening gehouden met een budget van € 45.000 - 50.000.

Beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid

Uitwerking proces komend half jaar

Adviescie 7 nov. 2012

art.5.1-2e

Vragen uit AC en OO

1. Rol OO en deelname wethouders en mogelijk conflict met BIP
2. Verzoek OO om raden vroeg te betrekken en hun rol helder te maken
3. Verzoek OO om het betrekken van belanghebbenden nader uit te werken en af te stemmen met BIP
4. Ook planning en opzet bijeenkomsten nader afstemmen met BIP

Dit op 7 dec. terugbrengen in OO

1. Rol OO en deelname:

- Adviseert over proces beheerplan in relatie tot BIP en andere processen
- Reageert op/adviseert over lijst bestaand gebruik en beoordeling daarvan
- Is geïnformeerd over knelpunten natuur vanuit N2000
- Reagereert op/adviseert over maatregelen N2000
- Brengt evt. nieuwe activiteiten in ter beoordeling

1. Vervolg Rol OO en deelname:

- OO hoeft zich bij voorbaat nergens aan te committeren!
- Belangenconflicten worden opgepakt als ze zich voordoen.
- OO adviseert, besluit niet. Provincie en rijk nemen besluit over N2000

Deelname:

- N2000 wordt apart besproken, wel in tijd gekoppeld aan OO
- Alleen voor Velsen andere wethouder N2000
- Voorzitter NP ook voorzitter N2000 overleg?

2. Rol raden:

- Geïnformeerd over proces beheerplan in relatie tot BIP en andere processen
- Geïnformeerd over lijst bestaand gebruik en beoordeling daarvan
- Geïnformeerd over knelpunten natuur vanuit N2000
- Geïnformeerd over maatregelen N2000

Indien wethouders dit wensen, kunnen raden ook geconsulteerd worden op specifieke punten.

3. Uitwerking belangenhebbenden:

- Natuurclubs:
 - Belang: natuur
 - Houding: kritisch positief
- Recreatie/toerisme:
 - Belang: ondernemen/activiteiten ongehinderd voortzetten
 - Houding: neutraal/negatief
- Particuliere eigenaren:
 - Belang: zowel natuur als ondernemen/activiteiten voortzetten
 - Houding: uiteenlopend

NB. Afstemming met BIP-proces na 23 november

3. Rol belangengroepen:

- Geïnformeerd over proces beheerplan in relatie tot BIP en andere processen (allen)
- Geïnformeerd en geconsulteerd over lijst bestaand gebruik en beoordeling daarvan (recreatie/part. eigenaren)
- Geïnformeerd over knelpunten natuur vanuit N2000 (allen)
- Geïnformeerd en geconsulteerd over maatregelen N2000 (allen)

4. Aanzet planning proces voorjaar 2013:

- AC (30 art.5.1-2e) en OO (15 mrt.):
 - Informeren en eerste advies over lijst en beoordeling bestaand gebruik
 - Informeren over knelpunten N2000 PAS (andere knelpunten mogelijk nog niet bekend)
 - Advies over bijeenkomsten raden en publiek
- Aparte bijeenkomst particuliere eigenaren in gebied?
- Bijeenkomsten raden en publiek (april):
 - Informeren over proces beheerplan
 - Informeren en consulteren over lijst en beoordeling bestaand gebruik
 - Informeren over knelpunten N2000 PAS

NB. Afstemmen met BIP na 23 november.

4. Voorzet bijeenkomsten raden:

- Per raad of in twee sessies (gemeenten NP gebied en gemeenten zuidelijk deel)?
- Provincie aan de lat voor N2000
- Korte presentatie (15 min.)
- Rol raden helder maken

Afstemmen met BIP!!

4. Voorzet bijeenkomsten publiek:

- Op 2 of 3 locaties (bv. IJmuiden/Zandvoort en Noordwijk), waarbij Noordwijk apart van BIP
- Geen aparte bijeenkomst per belangengroep maar samen zodat belangen ook elkaars inbreng/standpunt horen
- Is 1 bijeenkomst per locatie genoeg? (Afhankelijk van belangstelling)
- Onder leiding van onafhankelijk voorzitter
- Provincie aan de lat voor N2000

Afstemmen met BIP!!

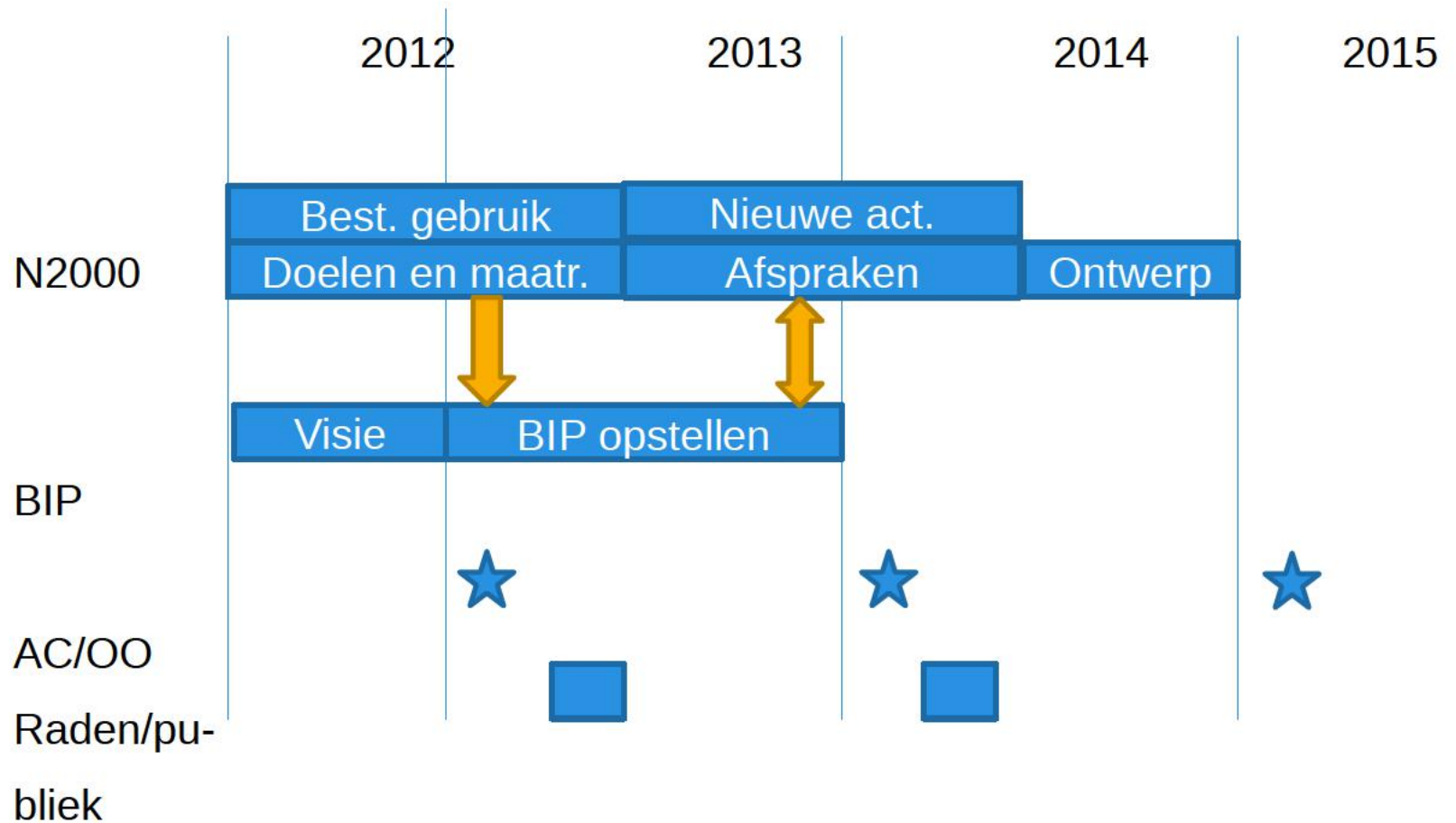
Vragen aan AC+:

- Akkoord met rollen en deelname OO?
- Akkoord met rollen raden?
- Akkoord met lijst belangengroepen en rollen?
- Opmerkingen/suggesties op planning proces en opzet bijeenkomsten, ook in relatie tot BIP?

Organisatie en rollen

Samenhang BIP en Planning

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-08 12:59:49+00:00
Aan: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl);
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
' [art.5.1-2e] PWN.NL'; ' [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e]
< [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl> ([art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl); [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e])"
Onderwerp: Nieuwe ontwikkeling bij offerteuitvraag instandhoudingsdoelen en
maatregelen N2000 Kennemerland-Zuid!!
"

Beste mensen,

Vanochtend heb ik een gesprek gehad met [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e] van de
provincie Zuid-Holland. [art.5.1-2e] is contactpersoon voor het beheerplan
Kennemerland-Zuid en [art.5.1-2e] is bezig met de PAS-uitwerking voor alle
duingebieden in Zuid-Holland.

Ik hoorde van [art.5.1-2e] dat er haast is bij het verder uitwerken van de PAS-
maatregelen voor in ieder geval het Zuid-Hollandse deel van het N2000-gebied.
Voor april moeten er overeenkomsten liggen over de uit te voeren maatregelen
tussen de provincie Zuid-Holland en de betreffende terreinbeheerders (Waternet
en SBB). Dit in verband met vergunningtrajecten in Zuid-Holland.
De provincie Zuid-Holland moet deze overeenkomsten afsluiten, omdat zij de
gelden beschikbaar stelt. De provincie Noord-Holland staat aan de lat om de
maatregelen verder uit te werken, wel in overleg met ZH natuurlijk.
Omdat ditzelfde ook voor het Noord-Hollands deel van Kennemerland-Zuid moet
gebeuren, hoewel iets minder snel, is mijn voorstel om samen met Zuid-Holland nu
eerst het zuidelijk deel van Kennemerland-Zuid (ten zuiden van Zandvoort) op te
pakken en de PAS-maatregelen op korte termijn verder uit gaan werken. Dat zal
dan gaan om de gebieden van Waternet en Staatsbosbeheer (ZH-deel).
De uitwerking van de maatregelen voor de overige gebieden volgt dan later in
2013.

Ik ga daarom de offerteuitvraag voor de uitwerking van de instandhoudingsdoelen
uitbreiden met de opdracht om de PAS-maatregelen uit te werken in overleg met de
terreinbeheerders: eerst voor de gebieden van Waternet en SBB (ZH-deel) en later
voor de overige gebieden. Dit betekent dus dat het offertetraject en de
opdrachtverlening wat naar achteren verschuift.

Om dit verder voor te bereiden wil ik zo spoedig mogelijk om de tafel met
Waternet ([art.5.1-2e] en SBB ([art.5.1-2e] en met [art.5.1-2e] van ZH. Dan kunnen we de
offerteuitvraag voor dit deel bespreken en kijken wie hier verder van de
organisaties bij betrokken moet zijn. [art.5.1-2e] kan ook uitgebreid toelichten hoe
dit traject in Zuid-Holland heeft plaatsgevonden met de terreinbeheerders en hoe
men daar tot overeenkomsten is gekomen. Ik zal jullie opties voor een mogelijk
datum mailen.

Als ook de andere terreinbeheerders of leden van de projectgroep hierbij willen
zijn voor de verdere toelichting, laat me dan weten.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
tel. [art.5.1-2e]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [art.5.1-2e]

Verzonden: vrijdag 2 november 2012 10:27

Aan: art.5.1-2e (art.5.1-2e waternet.nl); art.5.1-2e pwn.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e (art.5.1-2e landschapnoordholland.nl);
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e @ umenten.nl
CC: 'art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl'; 'art.5.1-2e Natuurmonumenten.nl'
Onderwerp: Aangepaste offerteuitvraag N2000 Kennemerland-Zuid

Beste allen,

Hierbij de aangepaste offerteuitvraag naar aanleiding van onze bespreking gisteren.

Gaat het lukken om hier uiterlijk dinsdag op te reageren?

art.5.1-2e en art.5.1-2e
art.5.1-2e vroeg om de offerteuitvraag naar jullie te sturen, omdat zij er zelf niet is. Heeft een van jullie gelegenheid om ernaar te kijken?

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e
Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap
Postbus 3007
2001 DA Haarlem
tel. art.5.1-2e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: art.5.1-2e
Verzonden: dinsdag 30 oktober 2012 9:34
Aan: art.5.1-2e (art.5.1-2e waternet.nl); art.5.1-2e pwn.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e (art.5.1-2e landschapnoordholland.nl);
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl; art.5.1-2e natuurmonumenten.nl
Onderwerp: RE: Meer Aanvullende informatie voor 1 november N2000 Kennemerland-Zuid

Beste allen,

Ik stuur jullie bijgaand ook het laatste concept van het PAS-rapport van Haskoning. Het is ter kennisname en achtergrond voor de bespreking donderdag. We gaan het rapport niet bespreken, dus je hoeft het niet helemaal te lezen.

Omdat inmiddels de KDW's weer veranderd zijn en ook de depositie vanuit Aerius hoger is geworden, is er nog een slag nodig. Het rapport kon daarom niet definitief afgerond worden.
Ik zal dat donderdag toelichten.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e
Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap Postbus 3007
2001 DA Haarlem
art.5.1-2e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: art.5.1-2e
Verzonden: vrijdag 19 oktober 2012 9:21
Aan: art.5.1-2e (art.5.1-2e waternet.nl); art.5.1-2e pwn.nl; art.5.1-2e
art.5.1-2e (art.5.1-2e landschapnoordholland.nl);

[art.5.1-2e](#) staatsbosbeheer.nl; [art.5.1-2e](#) natuurmonumenten.nl
Onderwerp: Aanvullende informatie voor 1 november N2000 Kennemerland-Zuid
Urgentie: Hoog

Bijgaand achtergrondinformatie over de uitwerking van de doelen voor wat betreft de beschermde natuurmonumenten.
Voor ons overleg op 1 november

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland
Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap Postbus 3007
2001 DA Haarlem
tel. [art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland."

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-12-04 08:51:47+00:00
Aan: '[art.5.1-2e] xs4all.nl'
"CC: [art.5.1-2e]
Onderwerp: Noordwijkse Golfclub
"
Geachte [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]

De agenda van gedeputeerde Veldhuijzen biedt helaas geen mogelijkheden.

Tevens behoort dit tot de portefeuelle van gedeputeerde Weber.

Hopende u hiermee voldoende te hebben bericht en

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Afdeling Facilitaire Zaken | bureau Secretariële Ondersteuning

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]@pzh.nl <[art.5.1-2e]@pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <blocked::http://www.zuid-holland.nl/>

Van: [art.5.1-2e] [mailto:[art.5.1-2e]@xs4all.nl]
Verzonden: vrijdag 30 november 2012 13:40
Aan: [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e]@noordwijksegolfclub.nl; [art.5.1-2e]
Onderwerp: Noordwijkse Golfclub

Geachte [art.5.1-2e]

enige tijd geleden stuurden wij u bijgaande uitnodiging. Wij hebben nog niet van u mogen vernemen of en wanneer u daar gehoor aan kan geven. Wij zouden het zeer op prijs stellen als u wilt komen: we beschouwen de Noordwijkse Golfclub, 5e op een internationale ranglijst van mooiste banen, als een parel in Zuid Holland zowel qua golfspel als qua natuur. We denken dat leuk, interessant en van belang is dat u, op bestuurlijk niveau in de Provincie, met eigen ogen kunt zien hoe recreatie en natuur in de ruimtelijke ordening een prachtige duurzame combinatie kunnen vormen.

Graag hoor ik van u
groet,

[art.5.1-2e]

Bestuurslid Noordwijkse Golfclub

[art.5.1-2e]

mob: [art.5.1-2e] email: [art.5.1-2e]@xs4all.nl
<mailto:[art.5.1-2e]@xs4all.nl>

----- Original Message -----

From: [art.5.1-2e] <mailto:[art.5.1-2e]@xs4all.nl>
To: [art.5.1-2e]@pzh.nl <mailto:[art.5.1-2e]@pzh.nl> ; [art.5.1-2e]@pzh.nl
<mailto:[art.5.1-2e]@pzh.nl>
Cc: [art.5.1-2e] <mailto:[art.5.1-2e]@tiscali.nl> ;
[art.5.1-2e]@noordwijksegolfclub.nl <mailto:[art.5.1-2e]@noordwijksegolfclub.nl> ;
[art.5.1-2e] <mailto:[art.5.1-2e]@xs4all.nl>
Sent: Thursday, October 25, 2012 3:00 PM
Subject: Noordwijkse Golfclub

Geachte heer Weber, geachte heer Veldhuijzen,

De baan van de Noordwijkse Golfclub (NGC) is zowel qua natuur als golftechnisch een prachtige baan en staat momenteel op de 5e plaats van een Europese ranglijst. De baan ligt in Natura2000 gebied Kennemerland Zuid en in de EHS. Enkele jaren geleden is het erfpacht contract met Staatsbosbeheer verlengt met 60 jaar en heeft de club PLAN100 ontwikkeld om de baan en gebouwen aan te passen aan de huidige en toekomstige eisen van top golfbanen.

Natuur is daarbij een centraal thema. Sinds 2005 neemt de NGC deel in een programma Committed-to-Green dat gericht is op duurzaam beheer in het groene en grijze milieu. De club heeft daarvoor als één van de eersten een internationaal certificaat van GEO (Golf Environment Organisation) behaald.

Om PLAN100 te kunnen realiseren moet een groot aantal procedures voor vergunningen ed worden doorlopen. Tevens loopt het nieuwe Bestemmings Plan van Noordwijk. De heer Veldhuijzen is in dit kader onlangs via wethouder van Ast van Noordwijk benaderd in verband met een ontheffing van een Provinciale Verordening Ruimte . Er lopen al vele jaren (goede) contacten met de ambtenaren van de Provincie, [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e] van de afdeling Natuur (?) in het kader van een NB-wet vergunning. Totnutoe hadden wij verder geen contacten op bestuurlijk niveau.

Onlangs hadden we met het bestuur van de Noordwijkse Golfclub een interessante en nuttige bijeenkomst met het college van B&W van Noordwijk. Daar werd voorgesteld u uit te nodigen, samen met één of twee wethouders van Noordwijk, om PLAN100 te laten zien en hoe de NGC bezig is met natuurbeheer. Dat doe ik graag bij deze.

Kunt u mij aangeven hoe ik hier over in contact met u kan komen?
groet,

[art.5.1-2e]

Bestuurslid Noordwijkse Golfclub

[art.5.1-2e]

mob: [art.5.1-2e] email: [art.5.1-2e]@xs4all.nl
<mailto:[art.5.1-2e]@xs4all.nl>
"

"Van: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] "
Verzonden: 2013-02-28 14:50:16+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]@ [art.5.1-2e] vermeulen-museum.nl'; [art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] minlnv.nl'; [art.5.1-2e] PWN.NL';
[art.5.1-2e] zandvoort.nl'; [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl';
[art.5.1-2e] npzk.nl'; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] pwn.nl';
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] recron.nl;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] Velsen.nl); [art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl"
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] rws.nl); [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl;
[art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] gmail.com);
[art.5.1-2e] knpplanet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
Onderwerp: Notulen adviescommissie N2000 Kennemerland-Zuid 30 januari
"
Geachte heer, mevrouw,

Hierbij treft u de notulen (inclusie bijlage) van de bijeenkomst van de
adviescommissie Natura 2000 Kennemerland-Zuid die 30 januari plaatsvond.

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Beleidsondersteuner Natura 2000

T: [art.5.1-2e]

M: [art.5.1-2e]

E: [art.5.1-2e]noord-holland.nl <mailto:[art.5.1-2e]noord-holland.nl>

[art.5.1-2e]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

Verslag bijeenkomst ambtelijke adviescommissie Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

30 januari 2013

1. Opening en mededelingen

art.5.1-2e (voorzitter, PWN) opent de vergadering om 09:05 en heet iedereen welkom. De aanwezigen stellen zich voor en de voorzitter geeft het woord aan art.5.1-2e art.5.1-2e

2. Proces beheerplan

art.5.1-2e geeft aan dat zij naast de agenda diverse stukken heeft meegestuurd. Veel van deze zullen niet besproken worden, maar dienen als achtergrondinformatie voor degenen die hierin geïnteresseerd zijn.

Planning

art.5.1-2e laat overzicht zien van de planning die zij in de adviescommissie op 7 nov. heeft laten zien. Zij geeft aan dat de planning niet gehaald gaat worden. De redenen hiervoor is dat er voor het BIP nog geen procesmanager is aangesteld. Met deze persoon zal eerst afstemming nodig zijn.

Bestaand gebruik

Planning was om vandaag meer te vertellen over de eerste lijst van de beoordeling bestaand gebruik. Dit kan nog niet omdat zij dit document pas vandaag van Grontmij zal ontvangen. Volgende week zal er een bijeenkomst plaatsvinden, waarbij een aantal aanwezigen en ecologen aanwezig zullen zijn om deze te bespreken. art.5.1-2e zal volgende keer toelichten wat er uit deze bijeenkomst is gekomen.

art.5.1-2e geeft aan dat komende vrijdag de keuze gemaakt zal worden wie aangesteld zal worden. Er zal dus binnenkort een procesmanager zijn.

PAS maatregelen m.b.t. het gebied

art.5.1-2e zou de aanwezigen vandaag ook informeren over de knelpunten vanuit de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS). Het grootste probleem in de duinen van dit Natura 2000-gebied is de overmaat aan stikstof. Haskoning heeft eerder (aug. 2012) een rapport opgeleverd waarin ingegaan wordt op wat voor maatregelen (plaggen, begrazen, etc.) nodig zijn. Gezien de landelijke veranderingen in het stikstofmodel en in de gevoeligheid voor stikstof van de verschillende habitats was het noodzakelijk het rapport aan te passen. De aangepaste versie komt volgende week uit, welke wel al met terreinbeheerders is besproken maar nog niet in breed verband. art.5.1-2e zal hier volgende keer op terugkomen.

Voorlichting

art.5.1-2e wil zowel de raad als het publiek breder informeren. Dit wordt later dan was gepland (april) aangezien zij dit wil afstemmen met het BIP en eerst meer

Aanwezig

art.5.1-2e, art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e art.5.1-2e, art.5.1-2e
art.5.1-2e, art.5.1-2e
art.5.1-2e, art.5.1-2e
art.5.1-2e, art.5.1-2e
art.5.1-2e

Afwezig

art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e
art.5.1-2e

Notulist

art.5.1-2e (Beleidsondersteuner
Provincie Noord-Holland)

1 bijlage (presentatie art.5.1-2e)

duidelijkheid wil hebben over het bestaand gebruik. Het zal eerder richting de zomer gaan, aldu [art.5.1-2e](#). Zij zal dit afstemmen met [art.5.1-2e](#) Lever.

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) geeft aan dat zij vandaag moet weten wanneer [art.5.1-2e](#) de raad (gem. Bloemendaal) wil informeren over de zaken rondom Natura 2000. Dit aangezien de agenda ver van te voren wordt opgesteld. IS stelt voor dit voor mei in de agenda te zetten en dan indien nodig uit te stellen. [art.5.1-2e](#) gaat hiermee akkoord.

[art.5.1-2e](#) is bezig om particulieren eigenaren in beeld te brengen.

[art.5.1-2e](#) laat een overzicht zien van de afstemming van de planning van het BIP en het Natura 2000-beheerplan. De PAS is er tussen gezet, omdat dit meer haast heeft aangezien aan het einde van het jaar de afspraken hierover gemaakt moeten zijn.

3. Communicatie (agendapunt 3 is verschoven naar punt 4 en na een korte koffiepauze behandeld).

[art.5.1-2e](#) laat weten dat de provincie communicatiebureau Tappan heeft ingehuurd om de communicatie rondom Natura 2000 goed te laten verlopen. Zij zullen voor het beheerplan en in samenhang met het BIP een communicatieplan op te stellen. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat dit in de vorm van een sessie georganiseerd zal worden. Hier zullen de leden van de adviescommissie en de communicatie adviseurs van de betrokken organisaties voor uitgenodigd worden. [art.5.1-2e](#) vraagt de aanwezigen om hun reactie hierop.

[art.5.1-2e](#) vraagt of zij de sessie ook mogen gebruiken om de communicatie voor het BIP uit een te zetten. Bij het BIP is er weliswaar een andere insteek en er komen meerdere onderwerpen aan de orde. [art.5.1-2e](#) vindt het niet meer dan logisch dat daar waar overlap is, dit te doen. Zij en [art.5.1-2e](#) zijn bezig met een stakeholdersanalyse en daar kan voor het BIP gebruik van gemaakt worden.

[art.5.1-2e](#) is van mening dat de communicatie handig aangepakt moet worden om moeheid onder de partijen te voorkomen.

[art.5.1-2e](#) vraagt hoe omgegaan wordt met de verschillende (NPZK en Natura 2000) boodschappen.

[art.5.1-2e](#) geeft aan dat er eerst een voorgesprek gehouden zal worden om de sessie voor te bereiden om te kijken hoe het BIP hierin het beste meegenomen kan worden.

[art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) geven aan zich te kunnen vinden in de aanpak en een gesprek af te wachten.

4. PAS

PAS aanpak bestaat uit twee sporen. Enerzijds is het doel om stikstofuitstoot door industrie, verkeer en landbouw te verminderen. Anderzijds is er een effectgerichte aanpak, de zogenaamde herstelmaatregelen die ook in dit gebied moeten plaatsvinden.

Haskoning heeft in opdracht van de provincie een rapport geschreven. Er zijn echter wat aanpassingen noodzakelijk door aanpassing van het model en de kritische depositie waarden. Haskoning is gevraagd om nieuwe berekeningen uit te voeren. Deze zullen volgende week besproken worden. In principe zijn er voldoende gelden om maatregelen te nemen.

ACTIE [art.5.1-2e](#) **toesturen rapport Haskoning (ter informatie), indien mogelijk voor overleg donderdag 07/02/13.**

Proces PAS

Landelijk moeten er voor het einde van het jaar voor alle gebieden overeenkomsten zijn met terreinbeheerders met de garantie dat de maatregelen uitgevoerd zullen worden.

24/01/13 heeft [art.5.1-2e](#) een verkennend gesprek gehad met [art.5.1-2e](#) en ecologen van de provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer en Waternet over het Zuid-Hollandse gedeelte van het Natura 2000-gebied. Dit aangezien er meer haast is om afspraken te maken met terreinbeheerders over te nemen maatregelen, vanwege gelden die vanuit vergunning Havenbedrijf Rotterdam vrijkomen en waaraan bepaalde eisen zijn verbonden. Zuid-Holland heeft voor alle andere gebieden al afspraken gemaakt. Het was daarom tevens nuttig te zien hoe dit is aangepakt. [art.5.1-2e](#) zal ook hier ook voor Noord-Holland op korte termijn mee starten. Dit zal, gezien de tijdsdruk, sneller gaan lopen dan de analyse over bestaand gebruik en het uitwerken van de maatregelen t.b.v. de instandhoudingsdoelstellingen.

Discussie aanpak uitwerken maatregelen/instandhoudingsdoelen

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#) geeft aan dat zij er niet blij mee is dat PAS sneller moet. Zij wil graag dat eerst de instandhoudingsdoelen worden uitgewerkt, omdat dit de basis is voor maatregelen, waaronder PAS maatregelen. Dit is geen zorgvuldige gang van zaken.

[art.5.1-2e](#) reageert dat zij hier nader naar zal kijken, ook in overleg met de ecooloog van Grontmij, [art.5.1-2e](#).

Kaartje Haskoning

[art.5.1-2e](#) laat een kaartje zien, waarop te zien is waar, bij niet grote terreinbeheerders, de stikstofdepositie de kritische waarde overschrijdt. Haskoning heeft dergelijke kaartjes gemaakt. Deze zullen wanneer het rapport gereed is, naar de terreinbeheerders gaan. Zij wijst er op dat zij ook gemeenten snel zal betrekken aangezien zij een flink stuk grond beheren. Gemeenten kunnen zien waar er overschrijding is en over hoeveel hectare er

maatregelen genomen moeten worden. Dit zal als basis dienen voor gesprekken met gemeenten. Het maakt ook zichtbaar welke gemeenten er bij het overleg betrokken moeten worden.

De **voorzitter** vraagt of er ook maatregelen bij grote terreinbeheerders zichtbaar zijn, het Kraansvlak is immers ook zichtbaar ^{art.5.1-2e} laat weten dat zij hierover in het rapport meer duidelijkheid zal krijgen. Zij zal ook met Haskoning nagaan of deze kaarten wel kloppen qua terreinbeheer/-eigendom.

^{art.5.1-2e} laat weten graag aan te willen haken bij het overleg, gezien uitvoering van andere maatregelen (bijv. t.b.v. kleine ereprijs) binnen de gemeente Bloemendaal.

ACTIE ^{art.5.1-2e} zal overleg plannen met relevante terreinbeheerders en mensen binnen betrokken organisaties om een verkennend gesprek te hebben over dit onderwerp.

^{art.5.1-2e} hoort graag van aanwezigen welke mensen erbij betrokken moeten worden.

^{art.5.1-2e} stelt dat het haar opvalt dat Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten afwezig zijn. ^{art.5.1-2e} laat weten dat zij voor vandaag en voor volgende week waren/zijn uitgenodigd.

^{art.5.1-2e} ^{art.5.1-2e} ^{art.5.1-2e} verzoekt Vrienden van het Kennemerstrand als terreinbeherende organisaties op te nemen i.p.v. natuurbeschermingsorganisatie. ^{art.5.1-2e} zal als contactpersoon dienen.

ACTIE ^{art.5.1-2e} : aanpassen categorie Vrienden van het Kennemerstrand in Plan van Aanpak

5. Rondvraag en sluiting

De **voorzitter** vraagt de externe partijen of zij bezwaar hebben tegen het behandelen van Natura 2000 voor het overleg van de adviescommissie van het Nationaal Park. Geen van de externe aanwezigen laat weten dit een bezwaar te vinden.

^{art.5.1-2e} benadrukt dat het inhoudelijke deel voornamelijk in subgroepen behandeld wordt en dat zij tijdens dit overleg wat globaler zal zijn.

De **voorzitter** geeft aan dat de volgende sessie in april is en is van mening dat de raden in mei al geïnformeerd kunnen worden over het proces en wat er speelt om hen voor te bereiden voor het inhoudelijke deel.

^{art.5.1-2e} vult aan dat met name ook de PAS-maatregelen dan ter sprake dienen te komen.

De **voorzitter** bedankt de aanwezigen en sluit de bijeenkomst om 09:50 uur.

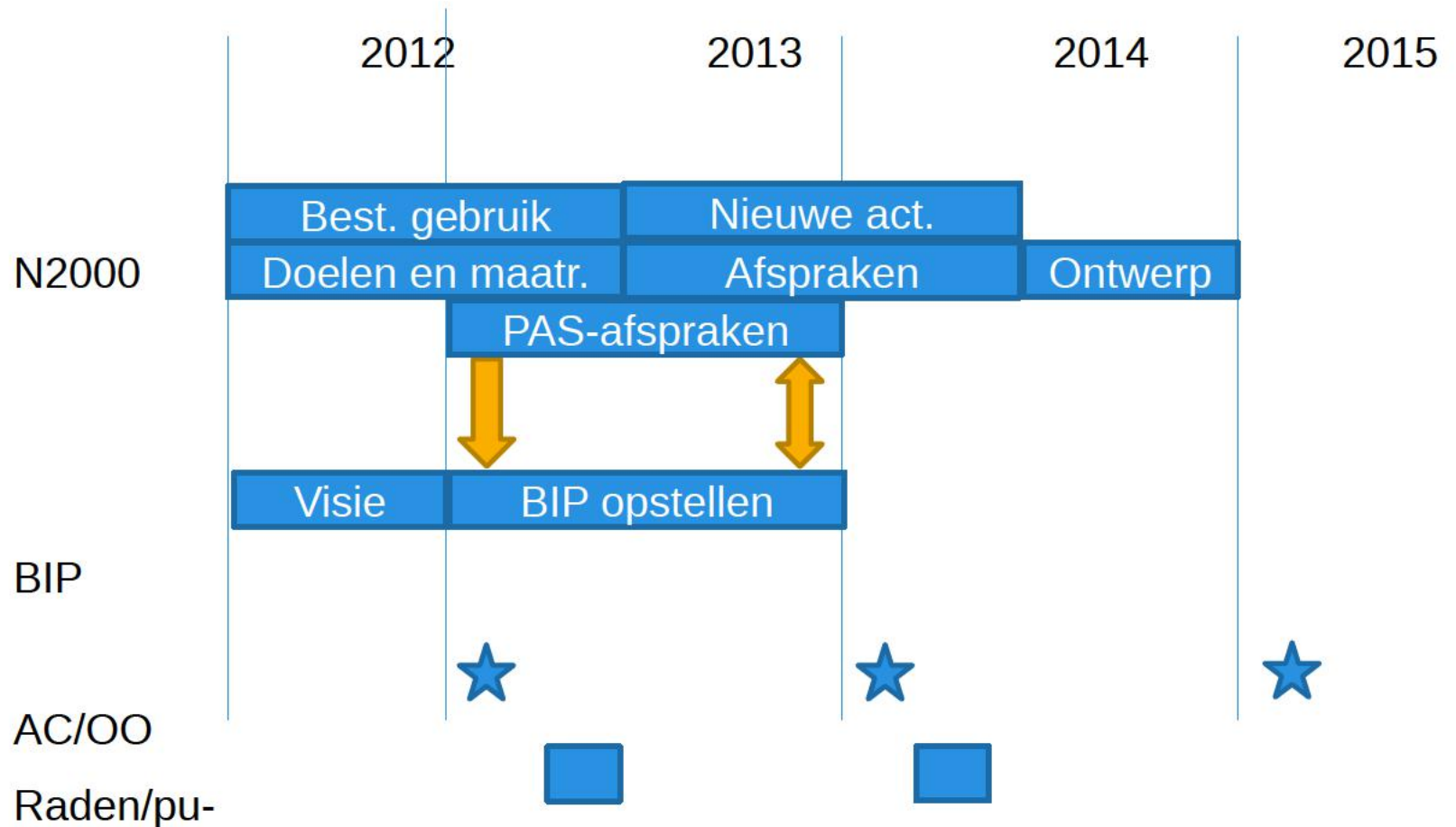
AC 7 nov. 2012:

4. Aanzet planning proces voorjaar 2013:

- AC (30 jan) en OO (15 mrt.):
 - Informeren en eerste advies over lijst en beoordeling bestaand gebruik
 - Informeren over knelpunten N2000 PAS (andere knelpunten mogelijk nog niet bekend)
 - Advies over bijeenkomsten raden en publiek
- Aparte bijeenkomst particuliere eigenaren in gebied?
- Bijeenkomsten raden en publiek (april):
 - Informeren over proces beheerplan
 - Informeren en consulteren over lijst en beoordeling bestaand gebruik
 - Informeren over knelpunten N2000 PAS

NB. Afstemmen met BIP na 23 november.

Samenhang BIP en Planning

PAS: twee sporen

- Terugbrengen uitstoot stikstof (verkeer, industrie, landbouw)
- Herstelmaatregelen in de duinen (plaggen, laten stuiven, etc.)

Geld beschikbaar voor maatregelen in alle N2000 gebieden

PAS: proces

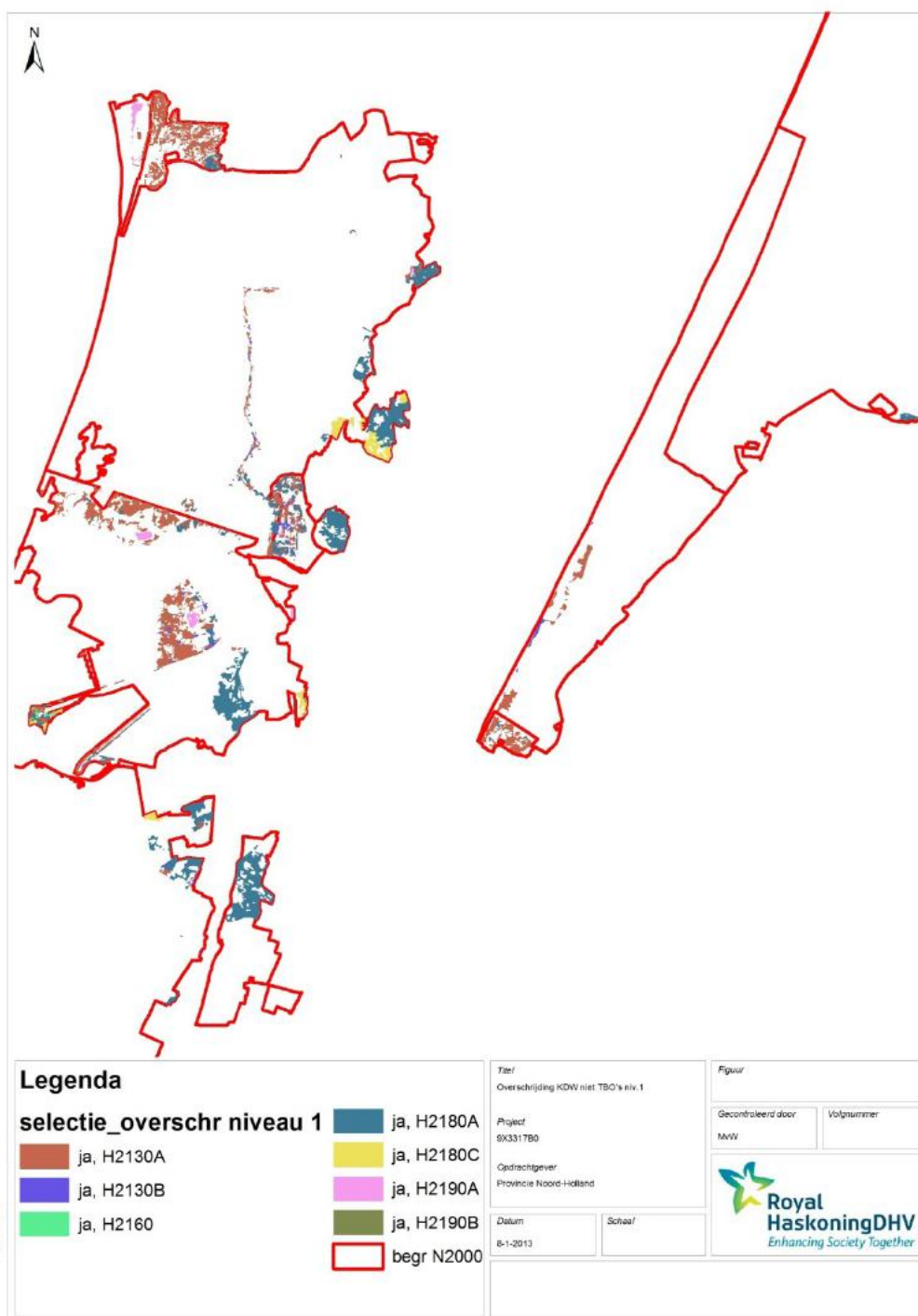
- Landelijk: eind 2013 overeenkomsten over herstelmaatregelen voor alle N2000- gebieden
- NH: overleg met terreinbeheerders starten over uitvoering maatregelen
- Voor deel ZH aparte afspraken i.v.m. vergunning havenbedrijf

Basis:

1. Haskoning rapport: volg. week gereed
2. Resultaat Grontmij uitwerking instandhoudingsdoelen en maatregelen: mei gereed

PAS: resultaten overleg ZH deel

- Aanpak zoals in andere gebieden ZH gedaan is, volgen
- 2 sessies met terreinbeheerders met de vraag:
- PAS-maatregelen uitvoerbaar in 1e periode tot 2020?
- Voorwerk hiervoor voor de terreinbeheerder
- Lijkt haalbaar, met uitzondering van grootschalige maatregelen (verstuiving)
- Alle terreinbeheerders ontvangen als basis GIS-bestanden Haskoning

Vragen aan AC+:

- Reactie op/suggesties voor oppakken afspraken PAS?
- Hoe relatie met BIP en N2000 proces borgen?

Werkafspraken maken

Organisatie en rollen

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2013-04-04 15:06:32.303000+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Afspraken overleg 26 maart over uitwerking PAS-maatregelen
Kennemerland-Zuid
"

Hallo [art.5.1-2e]

Bedankt voor de heldere verslaglegging en de informatie.

Zoals reeds eerder gemeld kan de deadline van 15 mei voor de overeenkomsten wat naar achteren schuiven. We houden 1 augustus aan.

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email [art.5.1-2e] pzh.nl <mailto:[art.5.1-2e]@pzh.nl>
[art.5.1-2e]

Van: [art.5.1-2e] [mailto:[art.5.1-2e]@Noord-Holland.nl]
Verzonden: woensdag 3 april 2013 18:09
Aan: [art.5.1-2e]
CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]); [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Afspraken overleg 26 maart over uitwerking PAS-maatregelen
Kennemerland-Zuid

Hallo [art.5.1-2e]

Onderstaand een antwoord op jullie vragen.

Verder heb ik ook een vraag aan jullie: het is mij nog niet helemaal duidelijk welk deel van het N2000-gebied jullie in eigendom hebben en beheren.

Is het mogelijk om dit op kaart (liefst als GIS-kaart) aan te geven, ook om hoeveel hectaren het gaat?

Wij zijn namelijk bezig om een goede kaart te krijgen van alle beheerders binnen Kennemerland-Zuid.

Als je hierover vragen hebt, kun je contact opnemen met mijn collega [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] Haar tel. Nr. is [art.5.1-2e]

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@noordwijk.nl]

Verzonden: woensdag 3 april 2013 17:25

Aan: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: Afspraken overleg 26 maart over uitwerking PAS-maatregelen Kennemerland-Zuid

Hoi art.5.1-2e

De vragen van mijn collega's van Openbare Werken, die het Noordwijkse stukje Kennemerland-Zuid beheren, zijn:

In het laatste operationele overleg van het team G&W is de vraag naar voren gekomen wat de consequenties in financiële en personele zin zijn van de aanstaande aanwijzing van het natuurgebied Kennemerland-Zuid als Natura-2000 gebied. Ons is verteld dat de mogelijkheid bestaat dat de gemeente voor het deel dat in haar beheer is (de trimbaan) wellicht beheermaatregelen moet nemen om de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren. Dit zou voornamelijk betrekking hebben op verrijking van de bodem, en de maatregelen die wellicht getroffen moeten worden om dit tegen te gaan. Concreet betreft het de volgende vragen:

- moet de gemeente beheermaatregelen gaan uitvoeren, en zo ja welke? Als de gemeente inderdaad gronden binnen het N2000 gebied beheert en als op deze gebieden te veel stikstof komt, waardoor de gevoelige habitattypen achteruitgaan: ja. In het rapport van Haskoning, dat ik naar art.5.1-2e heb gestuurd via WeTransfer, staat welke maatregelen per habitatype nodig zijn. Op de kaarten in dit rapport is mogelijk te zien of er op jullie gronden maatregelen nodig zijn.

- is hiervoor een subsidie beschikbaar, en hoeveel/wat dekt die? Voor deze maatregelen om de gevolgen van te veel stikstof tegen te gaan, komt inderdaad geld van het rijk. De verdeling van het geld over verschillende gebieden moet nog plaatsvinden. Voordat er geld via subsidie beschikbaar wordt gesteld, zijn er nog stappen nodig: uitwerken in overleg met de beheerder welke maatregelen haalbaar zijn en vervolgens het sluiten van een overeenkomst met alle beheerders binnen het N2000 gebied over de maatregelen.

- zijn in deze subsidie ook de VAT-kosten opgenomen? (VAT staat voor Voorbereiding, Aanbesteding, Toezicht: in dit geval de uren die de gemeente

intern kwijt is aan het opzetten en uitvoeren van projecten) Dat weet ik niet, weet ook niet of daar al over gesproken is. Moet ik nagaan.

Ik begreep al dat bovenstaande nog bij lange niet is uitgekristalliseerd, maar zou je voor zover je weet antwoord kunnen geven op deze vragen?

En natuurlijk blijven we ook graag op de hoogte van verdere ontwikkelingen.

art.5.1-2e

Wat kan ik mijn collega's terugkoppelen?

Groet,

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@Noord-Holland.nl]
Verzonden: woensdag 3 april 2013 16:55
Aan: art.5.1-2e (art.5.1-2e@waternet.nl <mailto:art.5.1-2e@waternet.nl>);
art.5.1-2e staatsbosbeheer.nl <mailto:art.5.1-2e@staatsbosbeheer.nl> ;
art.5.1-2e art.5.1-2e@rijnland.net <mailto:art.5.1-2e@rijnland.net> ; art.5.1-2e
art.5.1-2e art.5.1-2e (art.5.1-2e@pzh.nl <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>); art.5.1-2e
(art.5.1-2e@pzh.nl <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>); art.5.1-2e@rijnland.net
<mailto:art.5.1-2e@rijnland.net>
Onderwerp: Afspraken overleg 26 maart over uitwerking PAS-maatregelen
Kennemerland-Zuid

Beste mensen,

Hieronder nog een kort verslag van ons overleg op 26 maart over de uitwerking van de PAS-maatregelen in het ZH-deel van Kennemerland-Zuid:

* Prov. ZH geeft aan dat de overeenkomsten over de PAS-maatregelen 15 mei getekend moeten zijn. Alle terreinbeheerders moeten tekenen, ook Rijnland en Zuid-Hollands Landschap, als daar maatregelen nodig zijn. ZHL is wel uitgenodigd voor dit overleg, maar heeft andere prioriteiten. art.5.1-2e en art.5.1-2e zullen contact met ZHL opnemen.

* art.5.1-2e en art.5.1-2e geven aan dat 15 mei voor hen niet haalbaar is. Afgesproken wordt dat art.5.1-2e checkt hoe hard de deadline is. (Dat heeft zij inmiddels gedaan en aangegeven dat hij niet hard is. art.5.1-2e wat moet de deadline dan wel worden vanuit ZH? Dan kunnen de terreinbeheerders hier hun planning op maken)

* art.5.1-2e geeft aan dat voor de uitwerking van de maatregelen het goed zou zijn als er een beoordeling van de structuur en functie en van de typische

soorten zou zijn. Maar die is er niet, er moet dus naar een pragmatische oplossing gezocht worden. De terreinbeheerders kunnen aangeven waar de kwaliteitsmatig is. [art.5.1-2e](#) geeft aan dat bij Meijendel en Berkheide daartoe een extra opdracht is gegeven om de vergrassing in beeld te brengen.

* Waternet en SBB hebben naar de haalbaarheid van de maatregelen gekeken.

* [art.5.1-2e](#) geeft aan dat een aantal maatregelen zoals in het Haskoning rapport genoemd, niet uitvoerbaar zijn, bv. stuiven binnen de infiltratiegebieden. Ook de bereikbaarheid is een factor om mee te nemen. Waternet heeft nog niet naar het hele gebied gekeken.

* [art.5.1-2e](#) geeft aan dat het lastig is in hun gebied om intensief te begrazen vanwege de intensieve recreatie. Plaggen is dan beter, of gerichte beweiding met schapen.

* [art.5.1-2e](#) geeft aan dat het havenbedrijf open staat voor problemen wat betreft de uitvoerbaarheid.

* [art.5.1-2e](#) gaat na hoe het met het Nora-terrein van Defensie zit. Hier zijn ook maatregelen nodig.

* [art.5.1-2e](#) geeft aan dat als er andere of minder maatregelen uiteindelijk uitgewerkt worden, het wel onderbouwd moet worden dat deze maatregelen de achteruitgang in de eerste beheerplanperiode tegen gaan. Genoemd wordt dat er al verbetering is door de toename van het aantal konijnen.

* [art.5.1-2e](#) geeft aan dat in ZH de maatregelen door de provincie zijn uitgewerkt. Er zijn ook al maatregelen uitgevoerd (duindoorn verwijderen). De beheerder moet wel betrokken worden bij de overeenkomst. Vraag is nog of ze mede moeten ondertekenen. Wel moeten de voorwaarden vanuit de kustverdediging goed worden meegenomen.

* [art.5.1-2e](#) gaat na welke maatregelen precies bij de kleine terreinbeheerders nodig zijn volgens het Haskoning rapport

* [art.5.1-2e](#) gaat na of het Westerkanaal ook in de overeenkomst opgenomen moet worden. Waternet wil in ieder geval een brief van de provincie als zij met de voorbereiding moeten starten.

Hebben jullie hier nog opmerkingen op?

Wat betreft het NH deel van de PAS neig ik er na donderdag steeds meer naar om inderdaad de uitwerking van de doelen en maatregelen af te wachten voordat de PAS-maatregelen voor dit deel verder worden uitgewerkt.

Ik moet dit nog wel intern bespreken.

Met groeten,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e](#)

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.
"

Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2013-05-16 11:53:21+00:00
"Aan: art.5.1-2e
CC:
Onderwerp: Re: beheerplan Kennemerland Zuid
"

dank je wel!

groet,

art.5.1-2e
art.5.1-2e
email: art.5.1-2e xs4all.nl

From: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>
Sent: Thursday, May 16, 2013 11:46 AM
To: 'art.5.1-2e' <mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl>
Cc: art.5.1-2e <mailto:art.5.1-2e@ziggo.nl> ; art.5.1-2e
<mailto:art.5.1-2e@odh.nl>
Subject: RE: beheerplan Kennemerland Zuid

Hallo art.5.1-2e

art.5.1-2e heeft de gegevens voor het deel van de Noordwijkse Golfclub geleverd aan Landschap Noord-Holland. Zij moeten de habitattypenkaart voor geheel Kennemerland Zuid aanleveren aan art.5.1-2e van EZ. Ik neem aan dat de kaart geleverd is, want de deadline daarvoor is verstreken.
art.5.1-2e moet de habitatkaarten (uit geheel Nederland) vervolgens goedkeuren. Dat proces is gaande.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e
Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email art.5.1-2e@pzh.nl <mailto:art.5.1-2e@pzh.nl>
tel art.5.1-2e
art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto:art.5.1-2e@xs4all.nl]
Verzonden: donderdag 16 mei 2013 10:34
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e
Onderwerp: beheerplan Kennemerland Zuid

Beste art.5.1-2e

onlangs spraken we elkaar even op het Provinciehuis.
Ik heb inmiddels begrepen van art.5.1-2e ecoloog van de Provincie, dat op verzoek van de Prov Zuid Holland en met instemming van art.5.1-2e van ELI de kaarten voor het deel van de Noordwijkse Golfclub (zullen?) worden aangepast. Wij hebben daar zelf helemaal geen zicht op. Weet jij wat de stand van zaken is?

groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

email: art.5.1-2e xs4all.nl
"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-12-10 11:33:33+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]
"CC: [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e]
Onderwerp: RE: Kennemer zweefvliegclub
"
Dank je, [art.5.1-2e]

Voor het toesturen van deze nuttige informatie.

Ik ga een overleg plannen waar alle relevante partijen bij aanwezig zijn, zodat we zowel beheerplan en vergunningen kunnen bespreken.

Zie onderstaand de reactie van [art.5.1-2e] hierop.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Beste [art.5.1-2e]

Op zich komt een avond beter uit, maar indien het alle anderen beter uitkomt overdag, dan doen we dat. Bij voorkeur dan wel niet te vroeg in de middag. Lokatie is wat ons betreft allemaal OK, het zou in ons clubhuis kunnen. Zitten we op de plek waar het om gaat. Is niet erg luxe, maar het kan. Vanaf 7 januari is de voorkeur op een donderdag of vrijdag. Het email adres van [art.5.1-2e] is [art.5.1-2e] pzh.nl <mailto:[art.5.1-2e] pzh.nl>

En ik heb nog een vraag over de kaart met de habitattypes voor het gebied. In het rapport van Van der Goes en de Groot stond een kaart met daarop de habitattypes zoals die zouden voorkomen in de Waterleidingduinen en op het vliegveld. Maar daar stond ook bij dat nog niet alles was toegewezen. Ik neem niet aan dat deze kaart gebruikt wordt als uitgangspunt voor het beheerplan, omdat hierop ongeveer ons hele veld als grijs duin is aangemerkt en volgens ons zijn er een aantal wezenlijke stukken op ons veld geen grijs duin. Wat is de officiële gekarteerde kaart die als basis dient?

Met vriendelijke groeten,

[art.5.1-2e]

bestuurslid Kennemer Zweefvliegclub

Van: [art.5.1-2e] pzh.nl]

Verzonden: maandag 10 december 2012 10:23

Aan: '[art.5.1-2e]

CC: '[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]

Onderwerp: RE: Kennemer zweefvliegclub

Urgentie: Hoog

Dag [art.5.1-2e]

Ik heb voor het weekend telefonisch contact gehad met [art.5.1-2e] bestuurslid van de Kennemer zweefvliegclub. Zij had mij eerder enkele foto's gestuurd van de locaties waar zand wordt gewonnen en waar het puin was gestort. Deze foto's heb ik samen met de ecooloog bekeken teneinde een advies te kunnen geven in welke staat de 4 locaties waar is gegraven / puin was gestort achter gelaten dienen te worden.

Wij hebben het volgende afgesproken:

- puin verwijderen en afvoeren (is reeds gebeurd naar ik heb begrepen en foto's hiervan zijn jullie toegestuurd door [art.5.1-2e]

- 3 van de 4 locaties vluchtig (grof) egaliseren, waarbij het bestaande reliëf wordt aangehouden. Voor de rest ongemoeid laten, zodat herstel plaats kan vinden. De vierde locatie zal nu nog worden benut voor het verkrijgen van zand (tbv het dichten van (konijnen)gaten op de landingsbaan). Dit ivm de gevaarzetting. Echter, zal er op zeer korte termijn een alternatief geregeld moeten worden. Het afplaggen en/of vergraven van habitattypen is niet toegestaan en ook niet vergunbaar omdat dit een verslechtering betekent van de aldaar aanwezige vegetatie. Er is sprake van verslechtering en oppervlakteverlies van habitattypen. Voor H2130 A geldt voor Kennemerland-Zuid een uitbreiding- en verbeterdoelstelling, voor H2130 B geldt een behoud- en verbeterdoelstelling. [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] gaat in gesprek met bijv. Waternet of Dunea voor de afname van 'gebiedseigen' zand, wat gebruikt kan gaan worden voor regulier onderhoud aan de baan. Naar een geschikte stortlocatie zal worden gezocht. Het zand mag in geen geval op een habitatype worden gestort.

Voor het vervolg heeft [art.5.1-2e] mij de brief van OZHZ gestuurd en hun zienswijze hierop.

De handhavingszaak kan, indien puin is verwijderd en 3 van de 4 locaties zijn geegaliseerd, wat ons betreft worden gesloten, maar dit is ter beoordeling (wellicht pas na locatiebezoek) van OZHZ.

Voor het uitvoeren van regulier onderhoud aan de baan is er nu contact tussen [art.5.1-2e] (zweefvliegclub) en [art.5.1-2e] (vergunningen, pzh). Dit omdat het

beheerplanproces recent is opgestart en het reguliere onderhoud nu om een oplossing (en beoordeling) ihkv de Nb-wet vraagt.

Aansluitend zal de inzet zijn om (al het) gebruik van de Kennemer zweefvliegclub te gaan regelen in het Natura-2000 beheerplan (voortouw Noord-Holland).

Met groeten,

art.5.1-2e

PS Van 13 december 2012 tot 7 januari 2013 ben ik afwezig. In deze periode kan, bij dringende gevallen, contact worden gezocht met mijn collega art.5.1-2e (art.5.1-2e pzh.nl> ; art.5.1-2e .

art.5.1-2e

Vergunningverlener en adviseur Groene wetten

Directie Omgevingsdiensten | Afdeling Vergunningen | bureau Omgevingsvergunning, Groen en Grondwater

art.5.1-2e

art.5.1-2e pzh.nl <mailto : art.5.1-2e pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <http://www.zuid-holland.nl/>

P Denk aan duurzaamheid.

Van: art.5.1-2e ozhz.nl]

Verzonden: vrijdag 16 november 2012 10:01

Aan: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: Verzoek om advies

Goedemorgen art.5.1-2e

Heb je tijd om de zaak telefonisch te bepreken?

groet,

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e pzh.nl]

Verzonden: dinsdag 6 november 2012 16:02

Aan: art.5.1-2e

CC: art.5.1-2e

Onderwerp: RE: Verzoek om advies

Urgentie: Hoog

Dag art.5.1-2e

Ik heb je vanochtend over deze zaak gebeld en het secretariaat heeft - als het goed is - bij je aangegeven dat ik vandaag tot 13.00 uur en na 16.00 uur telefonisch te bereiken ben. Ik wil namelijk graag even kort met je over deze zaak praten. De habitattoets waarnaar jij verwijst heb ik beoordeeld, maar is niet opgesteld tbv van deze werkzaamheden. Ook is nooit een vergunning verleend. Gaten absoluut niet opvullen met gebiedsvreemd materiaal, mee eens. Wel evt afdekken als dit gevaarlijke situaties opleverd. Ik weet niet hoe diep deze gaten zijn; wellicht is het mogelijk eea af te vakken... Ik vind het een raar verhaal. Ze hebben het ene probleem opgelost en een nieuw probleem, zonder toestemming, gecreeerd.

Ik ben maandag 12 november weer op kantoor.

Groeten,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Vergunningverlener en adviseur Groene wetten

Directie Omgevingsdiensten | Afdeling Vergunningen | bureau Omgevingsvergunning,
Groen en Grondwater

art.5.1-2e

art.5.1-2e pzh.nl <mailto:art.5.1-2e pzh.nl>

Provincie Zuid-Holland | Zuid-Hollandplein 1

Postbus 90602 | 2509 LP Den Haag

www.zuid-holland.nl <<http://www.zuid-holland.nl/>>

P Denk aan duurzaamheid.

Van: art.5.1-2e
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 14:54
Aan: art.5.1-2e
Onderwerp: FW: Verzoek om advies

zie mijn mailtje naar art.5.1-2e

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e ozhz.nl]
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 14:48
Aan: art.5.1-2e art.5.1-2e
Onderwerp: RE: Verzoek om advies

art.5.1-2e bedankt voor je reactie en gegroet,

art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e pzh.nl]
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 14:45
Aan: art.5.1-2e art.5.1-2e
Onderwerp: RE: Verzoek om advies

art.5.1-2e

Ik heb dit bij art.5.1-2e neergelegd. Ik denk niet dat hij hier al tijd voor heeft gehad.

Wij hebben er in ieder geval nu ook geen tijd voor, ook de komende dagen niet. Dus toch maar even afwachten waar art.5.1-2e mee komt, als dit al lukt deze week.

Vr groet, art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e ozhz.nl]
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 13:48

Aan: art.5.1-2e art.5.1-2e
Onderwerp: RE: Verzoek om advies
Hoi art.5.1-2e en art.5.1-2e

Hebben jullie al tijd gehad om naar onderstaand voorstel te kijken? Komende week wil ik de vooraankondiging sturen en jullie advies wil ik daarin verwerken.

groet,

art.5.1-2e art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e
Verzonden: woensdag 31 oktober 2012 12:30
Aan: 'art.5.1-2e'; art.5.1-2e
Onderwerp: Verzoek om advies
Urgentie: Hoog

Beste art.5.1-2e en art.5.1-2e

Ik heb jullie advies nodig bij het volgende.

Inspecteurs hebben tijdens een controle gezien dat de Kennemer Zweefvlieg Club op haar zweefvliegveld "'Langeveld'", welke is gelegen binnen het beschermd natuurmonument "'Duinen bij Vogelenzang'" en in het (ontwerp) Natura 2000-gebied "'Kennemerland-Zuid'", graafwerkzaamheden en afvalstoffen hebben gestort. Er zijn op het terrein gaten gegraven om het vrijkomende zand te gebruiken voor herstel van de landingsbaan. Voor het gebied is een habitattoets uitgevoerd.

Nu de handhaving. Wij gaan een last onder dwangsom opleggen en om meer schade aan het gebied te voorkomen geef ik in de beschikking aan dat de ontstane gaten niet opgevuld moeten worden. Laat de natuur de zaak maar herstellen (erosie, verstuiwing) is mijn mening! Zand aanvoeren is altijd toepassen van gebiedsvreemd materiaal met alle negatieve gevolgen van dien. Wat vinden jullie van mijn uitgangspunt? Mijn concept vooraankondiging is als bijlage gevoegd.

Alvast bedankt voor jullie reacties, opmerkingen en tekstuele voorstellen.

Groet,

art.5.1-2e art.5.1-2e

Juridisch adviseur, afdeling Toezicht en Handhaving

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Noordendijk 250, Dordrecht

Postbus 550, 3300 AN Dordrecht

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

E art.5.1-2e@ozhz.nl <mailto : art.5.1-2e@ozhz.nl>

www.ozhz.nl <<http://www.ozhz.nl/>>

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Indien de informatie verzonden met dit bericht niet voor u is bestemd, verzoeken wij u dit bericht te vernietigen en de inhoud ervan niet te gebruiken, openbaar te maken, te vermenigvuldigen en/of te verspreiden.

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid staat niet in de voor de juiste en volledige overbrenging van deze e-mail, noch voor de tijdige ontvangst daarvan. Aan dit bericht kunnen jegens de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid geen rechten worden ontleend inzake contractuele of wettelijke verplichtingen. Een opdracht of beschikking wordt alleen per post verzonden en ondertekend door de daartoe bevoegde perso(o)n(en).

P Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print!

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Van: art.5.1-2e
Verzonden: 2012-11-30 13:29:38+00:00
"Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e noordwijksegolfclub.nl; art.5.1-2e
Onderwerp: Re: uw uitnodiging en N2000 contact
"

Beste art.5.1-2e

wat jammer dat gedeputeerde de heer Weber geen aanleiding ziet onze uitnodiging aan te nemen. Van de Gemeente begreep ik dat hij het interessant vond om ook een aantal veldbezoeken af te leggen waarbij hij kon zien wat er aan duurzaam natuurbeheer wordt gedaan, in dit geval bij en private partij. Zou hij een ander moment wel beschikbaar zijn?

Watbetreft het beheerplan van Kennemerland Zuid: fijn om het contact te hebben. Wij werken intensief samen met art.5.1-2e art.5.1-2e en art.5.1-2e ivm een NB-wet vergunning en naar aanleiding daarvan de vegetatie- en habitatkaarten van het gebied.

Inmiddels zijn we op verzoek van de Provincie Noord Holland, art.5.1-2e ook bezig het bestaand gebruik van de Golfbaan in kaart te brengen. Het is nog niet helemaal duidelijk wie dat aan onze kant gaat trekken. Op dit moment ben ik de contactpersoon, maar wellicht draag ik het over enige tijd over. Dat zal ik dan laten weten.

groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

mob: email: art.5.1-2e xs4all.nl
<mailto: art.5.1-2e xs4all.nl>

----- Original Message -----

From: art.5.1-2e <mailto: art.5.1-2e pzh.nl>
To: ' art.5.1-2e xs4all.nl' <mailto: ' art.5.1-2e xs4all.nl'>
Cc: art.5.1-2e @pzh.nl> ; art.5.1-2e
<mailto: art.5.1-2e pzh.nl>
Sent: Thursday, November 29, 2012 10:18 AM
Subject: uw uitnodiging

Geachte art.5.1-2e art.5.1-2e

U heeft de heer Weber uitgenodigd om een bezoek te brengen aan de Noordwijkse Golfclub om uw PLAN100 te laten zien en te laten zien hoe uw golfclub bezig is met natuurbeheer.

Wij danken u voor de uitnodiging, maar de heer Weber ziet op dit moment geen aanleiding tot een bezoek.

Graag wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om u melden dat vanuit het Natura 2000 team van de provincie Zuid-Holland ik sinds kort de contactpersoon ben voor het Natura 2000 beheerplan Kennemerland Zuid. Ik onderhoud daarmee tevens het contact met art.5.1-2e en art.5.1-2e van de afdeling Vergunningen, en met art.5.1-2e de projectleider voor dit Natura 2000 plan vanuit de provincie Noord-Holland.

Ik ga ervan uit dat wij in dit verband de komende periode contact met elkaar zullen hebben.

Vanzelfsprekend kunt u bij vragen of andere zaken ook contact met mij opnemen.

Ik hoop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,

art.5.1-2e

Provincie Zuid-Holland
Afdeling Water en Groen
email art.5.1-2e pzh.nl <mailto: art.5.1-2e pzh.nl>
tel art.5.1-2e
art.5.1-2e

Van: art.5.1-2e [mailto: art.5.1-2e xs4all.nl]
Verzonden: donderdag 25 oktober 2012 16:01
Aan: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e noordwijksegolfclub.nl; art.5.1-2e
Onderwerp: Noordwijkse Golfclub

Geachte heer Weber, geachte heer Veldhuijzen,

De baan van de Noordwijkse Golfclub (NGC) is zowel qua natuur als golftechnisch een prachtige baan en staat momenteel op de 5e plaats van een Europese ranglijst. De baan ligt in Natura2000 gebied Kennemerland Zuid en in de EHS. Enkele jaren geleden is het erfpacht contract met Staatsbosbeheer verlengt met 60 jaar en heeft de club PLAN100 ontwikkeld om de baan en gebouwen aan te passen aan de huidige en toekomstige eisen van top golfbanen.

Natuur is daarbij een centraal thema. Sinds 2005 neemt de NGC deel in een programma Committed-to-Green dat gericht is op duurzaam beheer in het groene en grijze milieu. De club heeft daarvoor als één van de eersten een internationaal certificaat van GEO (Golf Environmnet Organisation) behaald.

Om PLAN100 te kunnen realiseren moet een groot aantal procedures voor vergunningen ed worden doorlopen. Tevens loopt het nieuwe Bestemmings Plan van Noordwijk. De heer Veldhuizen is in dit kader onlangs via wethouder van Ast van Noordwijk benaderd in verband met een ontheffing van een Provinciale Verordening Ruimte . Er lopen al vele jaren (goede) contacten met de ambtenaren van de Provincie, mw art.5.1-2e e n art.5.1-2e van de afdeling Natuur (?) in het kader van een NB-wet vergunning. Totnutoe hadden wij verder geen contacten op bestuurlijk niveau.

Onlangs hadden we met het bestuur van de Noordwijkse Golfclub een interessante en nuttige bijeenkomst met het college van B&W van Noordwijk. Daar werd voorgesteld u uit te nodigen, samen met één of twee wethouders van Noordwijk, om PLAN100 te laten zien en hoe de NGC bezig is met natuurbeheer. Dat doe ik graag bij deze.

Kunt u mij aangeven hoe ik hier over in contact met u kan komen?
groet,

art.5.1-2e

Bestuurslid Noordwijkse Golfclub

art.5.1-2e

mob: art.5.1-2e xs4all.nl
<mailto: art.5.1-2e xs4all.nl>
"

From: art.5.1-2e
Sent Date: Mon Dec 10 10:23:05 2012
To: art.5.1-2e
CC: art.5.1-2e@hetnet.nl; art.5.1-2e; art.5.1-2e@noord-holland.nl; art.5.1-2e
Subject: RE: Kennemer zweefvliegclub

Dag art.5.1-2e,

Ik heb voor het weekend telefonisch contact gehad met art.5.1-2e bestuurslid van de Kennemer zweefvliegclub. Zij had mij eerder enkele foto's gestuurd van de locaties waar zand wordt gewonnen en waar het puin was gestort. Deze foto's heb ik samen met de ecooloog bekeken teneinde een advies te kunnen geven in welke staat de 4 locaties waar is gegraven / puin was gestort achter gelaten dienen te worden.

Wij hebben het volgende afgesproken:

- puin verwijderen en afvoeren (is reeds gebeurd naar ik heb begrepen en foto's hiervan zijn jullie toegestuurd door art.5.1-2e)
- 3 van de 4 locaties vluchtig (grof) egaliseren, waarbij het bestaande relief wordt aangehouden. Voor de rest ongemoeid laten, zodat herstel plaats kan vinden. De vierde locatie zal nu nog worden benut voor het verkrijgen van zand (tbv het dichten van (konijnen)gaten op de landingsbaan). Dit ivm de gevaarzetting. Echter, zal er op zeer korte termijn een alternatief geregeld moeten worden. Het afplaggen en/of vergraven van habitattypen is niet toegestaan en ook niet vergunbaar omdat dit een verslechtering betekent van de aldaar aanwezige vegetatie. Er is sprake van verslechtering en oppervlakteverlies van habitattypen. Voor H2130 A geldt voor Kennemerland-Zuid een uitbreiding- en verbeterdoelstelling, voor H2130 B geldt een behoud- en verbeterdoelstelling. art.5.1-2e gaat in gesprek met bijv Waternet of Dunea voor de afname van 'gebiedseigen' zand, wat gebruikt kan gaan worden voor regulier onderhoud aan de baan. Naar een geschikte stortlocatie zal worden gezocht. Het zand mag in geen geval op een habitatype worden gestort.

Voor het vervolg heeft art.5.1-2e mij de brief van OZHZ gestuurd en hun zienswijze hierop.

De handhavingszaak kan, indien puin is verwijderd en 3 van de 4 locaties zijn geegaliseerd, wat ons betreft worden gesloten, maar dit is ter beoordeling (wellicht pas na locatiebezoek) van OZHZ.

Voor het uitvoeren van regulier onderhoud aan de baan is er nu contact tussen art.5.1-2e (zweefvliegclub) en art.5.1-2e (vergunningen, pzh). Dit omdat het beheerplanproces recent is opgestart en het reguliere onderhoud nu om een oplossing (en beoordeling) ihkv de Nb-wet vraagt.

Aansluitend zal de inzet zijn om (al het) gebruik van de Kennemer zweefvliegclub te gaan regelen in het Natura-2000 beheerplan (voortouw Noord-Holland).

Met groeten,

art.5.1-2e

PS Van 13 december 2012 tot 7 januari 2013 ben ik afwezig. In deze periode kan, bij dringende gevallen, contact worden gezocht met mijn collega art.5.1-2e @pzh.nl; art.5.1-2e art.5.1-2e

art.5.1-2e
Vergunningverlener en adviseur Groene wetten

Directie Omgevingsdiensten | Afdeling Vergunningen | bureau Omgevingsvergunning, Groen en Grondwater

art.5.1-2e
art.5.1-2e @pzh.nl

Denk aan duurzaamheid.

Van: [art.5.1-2e](#) @ozhz.nl]
Verzonden: vrijdag 16 november 2012 10:01
Aan: [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: RE: Verzoek om advies

Goedemorgen [art.5.1-2e](#)

Heb je tijd om de zaak telefonisch te bepreken?

groet,

[art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) @pzh.nl]
Verzonden: dinsdag 6 november 2012 16:02
Aan: [art.5.1-2e](#)
CC: [art.5.1-2e](#)
Onderwerp: RE: Verzoek om advies
Urgentie: Hoog

Dag [art.5.1-2e](#),

Ik heb je vanochtend over deze zaak gebeld en het secretariaat heeft - als het goed is - bij je aangegeven dat ik vandaag tot 13.00 uur en na 16.00 uur telefonisch te bereiken ben. Ik wil namelijk graag even kort met je over deze zaak praten. De habitattoets waarnaar jij verwijst heb ik beoordeeld, maar is niet opgesteld tbv van deze werkzaamheden. Ook is nooit een vergunning verleend. Gaten absoluut niet opvullen met gebiedsvreemd materiaal, mee eens. Wel evt afdekken als dit gevaarlijke situaties oplevert. Ik weet niet hoe diep deze gaten zijn; wellicht is het mogelijk eea af te vakken... Ik vind het een raar verhaal. Ze hebben het ene probleem opgelost en een nieuw probleem, zonder toestemming, gecreeerd.

Ik ben maandag 12 november weer op kantoor.

Groeten,

[art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)
Vergunningverlener en adviseur Groene wetten

Directie Omgevingsdiensten | Afdeling Vergunningen | bureau Omgevingsvergunning, Groen en Grondwater

[art.5.1-2e](#)
[art.5.1-2e](#) @pzh.nl

Denk aan duurzaamheid.

Van: [art.5.1-2e](#)

Verzonden: dinsdag 6 november 2012 14:54

Aan: [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: FW: Verzoek om advies

[zie mijn mailtje naar](#) [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [@ ozhz.nl\]](#)

Verzonden: dinsdag 6 november 2012 14:48

Aan: [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: RE: Verzoek om advies

[art.5.1-2e](#) [bedankt voor je reactie en gegroet,](#)

[art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [mailto:cc.los@pzh.nl\]](#)

Verzonden: dinsdag 6 november 2012 14:45

Aan: [art.5.1-2e](#) ; [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: RE: Verzoek om advies

[art.5.1-2e](#)

[Ik heb dit bij](#) [art.5.1-2e](#) [neergelegd. Ik denk niet dat hij hier al tijd voor heeft gehad.](#)
[Wij hebben er in ieder geval nu ook geen tijd voor, ook de komende dagen niet. Dus toch maar even](#)
[afwachten waar](#) [art.5.1-2e](#) [me e komt, als dit al lukt deze week.](#)
[Vr groet,](#) [art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#) [@ ozhz.nl\]](#)

Verzonden: dinsdag 6 november 2012 13:48

Aan: [art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: RE: Verzoek om advies

Hoi [art.5.1-2e](#) n [art.5.1-2e](#)

[Hebben jullie al tijd gehad om naar onderstaand voorstel te kijken? Komende week wil ik de](#)
[vooraankondiging sturen en jullie advies wil ik daarin verwerken.](#)

[groet,](#)

[art.5.1-2e](#) [art.5.1-2e](#)

Van: [art.5.1-2e](#)

Verzonden: woensdag 31 oktober 2012 12:30

Aan: ' [art.5.1-2e](#) ; [art.5.1-2e](#)

Onderwerp: Verzoek om advies

Urgentie: Hoog

Beste art.5.1-2e n art.5.1-2e

Ik heb jullie advies nodig bij het volgende.

Inspecteurs hebben tijdens een controle gezien dat de Kennemer Zweefvlieg Club op haar zweefvliegveld "Langeveld", welke is gelegen binnen het beschermd natuurmonument "Duinen bij Vogelenzang" en in het (ontwerp) Natura 2000-gebied "Kennemerland-Zuid", graafwerkzaamheden en afvalstoffen hebben gestort. Er zijn op het terrein gaten gegraven om het vrijkomende zand te gebruiken voor herstel van de landingsbaan. Voor het gebied is een habitattoets uitgevoerd.

Nu de handhaving. Wij gaan een last onder dwangsom opleggen en om meer schade aan het gebied te voorkomen geef ik in de beschikking aan dat de ontstane gaten niet opgevuld moeten worden. Laat de natuur de zaak maar herstellen (erosie, verstuiwing) is mijn mening! Zand aanvoeren is altijd toepassen van gebiedsvreemd materiaal met alle negatieve gevolgen van dien. **Wat vinden jullie van mijn uitgangspunt?** Mijn concept vooraankondiging is als bijlage gevoegd.

Alvast bedankt voor jullie reacties, opmerkingen en tekstuele voorstellen.

Groet,

art.5.1-2e art.5.1-2e

Juridisch adviseur, afdeling Toezicht en Handhaving

O mgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Noordendijk 250, Dordrecht

Postbus 550, 3300 AN Dordrecht

art.5.1-2e

art.5.1-2e

art.5.1-2e

E art.5.1-2e [@ozhz.nl](mailto:art.5.1-2e@ozhz.nl)

www.ozhz.nl

De informatie verzonden met dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan vertrouwelijke informatie bevatten. Indien de informatie verzonden met dit bericht niet voor u is bestemd, verzoeken wij u dit bericht te vernietigen en de inhoud ervan niet te gebruiken, openbaar te maken, te vermenigvuldigen en/of te verspreiden.

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid staat niet in de voor de juiste en volledige overbrenging van deze e-mail, noch voor de tijdige ontvangst daarvan. Aan dit bericht kunnen jegens de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid geen rechten worden ontleend inzake contractuele of wettelijke verplichtingen. Een opdracht of beschikking wordt alleen per post verzonden en ondertekend door de daartoe bevoegde perso(o)n(en).

Denk aan het milieu voordat u deze e-mail print!

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-12-05 15:55:44+00:00
"Aan: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl;
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] recron.nl;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] <[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl>
([art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl); [art.5.1-2e] waternet.nl; [art.5.1-2e] ltonoord.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
' [art.5.1-2e] PWN.NL'; ' [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl';
' [art.5.1-2e] minlnv.nl'; ' [art.5.1-2e] velsen.nl'; ' [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
' [art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; ' [art.5.1-2e] pwn.nl'; ' [art.5.1-2e] pieter-vermeulen-
museum.nl'; ' [art.5.1-2e] "
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] rws.nl); [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl;
[art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] kpnplanet.nl;
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] gmail.com); ' [art.5.1-2e] npzk.nl';
' [art.5.1-2e] haarlem.nl'; ' [art.5.1-2e] hetnet.nl'; ' [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e]; ' [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e]
Onderwerp: Stand beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid en notitie over rol
Overlegorgaan Nationaal Park
"
Beste allen,

Naar aanleiding van vragen van het Overlegorgaan Nationaal Park over de aanpak voor het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid en de rol van het Overlegorgaan hierin, heb ik bijgaande notitie gemaakt. Deze notitie wordt op 7 december besproken in het overlegorgaan.

Als er opmerkingen of vragen over zijn, hoor ik dat graag.

Verder voor jullie informatie de stand van het beheerplan N2000 Kennemerland-Zuid:

* Bestaand gebruik: Bureau Grontmij is een flink eind op weg met de inventarisatie van de bestaande activiteiten in en rond het gebied. Van veel kanten hebben zij informatie aangeleverd gekregen. Dank daarvoor!! Zij hebben toegezegd op 20 december de tabel te sturen. Die zal ik dan naar ieder toesturen en hoop dat hij dan min of meer compleet is. Daarna beginnen zij met de beoordeling van het bestaande gebruik. Zij willen dit begin februari bespreken met de werkgroep bestaand gebruik inclusief de ecologen van de terreinbeheerders. Ik zal daarvoor een datum gaan plannen.

* Uitwerking instandhoudingsdoelen en maatregelen: De werkgroep Doelen en maatregelen waarin de ecologen van de grotere terreinbeheerder zitting hebben, is op 1 november voor het eerst bij elkaar geweest. Daar is de offerteaanvraag besproken voor een ecologisch bureau, dat de doelen en maatregelen gaat uitwerken. Er is offerte gevraagd aan vijf bureaus en op 17 december presenteren zij hun offerte. Voor het eind van het jaar hopen we duidelijkheid te hebben welk bureau de opdracht gaat doen. [art.5.1-2e] van Waternet is betrokken bij de keuze van het bureau.

* PAS (stikstof) maatregelen: Half november is er een overleg geweest met Zuid-Holland en ecologen van Waternet en SBB over PAS-maatregelen. Er is

inmiddels voldoende financiering toegezegd vanuit het rijk voor de PAS-maatregelen (zoals laten stuiven, plaggen, begrazen). Dit betekent dat de terreinbeheerders kunnen gaan kijken hoe ze de maatregelen kunnen realiseren. Het plan is om dit eerst te bekijken voor het zuidelijk deel van het N2000 gebied, omdat Zuid-Holland meer haast heeft dan Noord-Holland i.v.m. vergunningen. Uiteindelijk moet dit leiden tot overeenkomsten tussen de provincie en alle terreinbeheerders over de te treffen maatregelen, de planning en de bijdrage. (Dit geeft garantie dat er weer ontwikkelruimte voor stikstofemissies uitgegeven kan worden.) Het is mij nog niet helemaal duidelijk wanneer die overeenkomsten er moeten liggen, maar 2013 zal hiervoor een belangrijk jaar worden. Dit gaat dus ten dele parallel lopen met het uitwerken van de instandhoudingsdoelen en maatregelen. In januari heb ik een vervolgoverleg hierover met ZH, Waternet en SBB.

* Communicatie: Er is offerte gevraagd aan een communicatiebureau voor de begeleiding van het beheerplan. Het gaat om bureau Tappan, dat al voor de provincie werkt aan N2000. Zij zullen de communicatie rond het beheerplan gaan begeleiden. Een van de eerste stappen daarin zal een bijeenkomst zijn met de adviescommissie Nationaal Park en de zuidelijke partijen samen, om de aanpak van de communicatie op te stellen. Ik verwacht dat ook daarvoor begin februari een bijeenkomst zal zijn.

Laat me weten als je nog vragen of opmerkingen hebt.

Ik zal jullie regelmatig per mail gaan informeren over de stand van het beheerplan. Dit naast de diverse overleggen die plaats vinden en waar mensen in wisselende samenstelling bij aanwezig zullen zijn.

Met vriendelijke groet,

art.5.1-2e

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. art.5.1-2e

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Aan

De leden van het Overlegorgaan Nationaal Park Zuid-Kennemerland en de bestuurlijke deelnemers uit het zuidelijkdeel van het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid

Kopie aan

Leden adviescommissie NP inclusief zuidelijke partijen

Uw contactpersoon

[art.5.1-2e](#)

BEL/NRL

Doorkiesnummer [art.5.1-2e](#)

[art.5.1-2e](#)@noord-holland.nl

29 november 2012

1|3

Betreft: De rol van het Overlegorgaan Nationaal Park Zuid-Kennemerland bij het beheerplan Natura 2000 Kennemerland-Zuid

Memo**Voorgestelde besluiten:**

1. Het Natura 2000 beheerplan zal voortaan apart van de vergadering van het Overlegorgaan (OO) worden besproken, maar de vergaderingen worden wel in tijd gekoppeld.
2. Aan het bestuurlijk overleg over het N2000 beheerplan zullen zuidelijke partijen aanschuiven naast deelnemers in het OO.
3. De voorzitter van het OO, [art.5.1-2e](#) zal ook het overleg over het beheerplan N2000 voorzitten.

Toelichting:

In het OO van 5 oktober is aan u de aanpak voor het Natura 2000 beheerplan toegelicht. Naar aanleiding hiervan kwamen vragen om enkele zaken helder te maken en opnieuw voor te leggen in het overleg van 7 december.

Zaken waar vragen/opmerkingen over kwamen:

- a. De rol van het OO bij het beheerplan N2000:
Het was niet goed duidelijk waarover men advies zou moeten geven en of dit niet in conflict zou kunnen komen met doelen van het NP. Daarnaast gaf een bestuurder aan niet de portefeuillehouder voor natuur te zijn
- b. De relatie tussen het BIP en Natura 2000 was niet goed duidelijk en dient nader te worden uitgewerkt.

Ad a. Rol OO

Aan het OO inclusief de zuidelijke partijen is gevraagd om GS te adviseren over het beheerplan Natura 2000.

De provincie is wettelijk verplicht om gemeenten en waterbeheerders te betrekken bij het beheerplan. Het beheerplan mag pas vastgesteld worden na overleg met deze partijen. Daarnaast moet bij maatregelen rekening worden gehouden met vereisten op economische, sociaal en

cultureel gebied, en met regionale en lokale bijzonderheden. Zo staat dit in de Natuurbeschermingswet.

De beheerplannen N2000 moeten dus op voldoende draagvlak kunnen rekenen in het gebied. Om deze redenen wil de provincie de belangrijke partijen in het gebied een adviesrol geven.

De provincie blijft zelf (samen met enkele ministeries) verantwoordelijk voor het beheerplan en Gedeputeerde staten stellen het beheerplan vast.

De verwachting is dat op enkele momenten in het beheerplanproces advies gevraagd zal worden. Over de volgende onderwerpen zal in ieder geval advies worden gevraagd:

- De te nemen natuurmaatregelen vanuit N2000
- De beoordeling van de effecten van de bestaande activiteiten op de N2000 doelen.

Daarnaast adviseert het bestuurlijk overleg over het proces.

Advies betekent niet dat men zich vooraf hoeft te committeren aan uitkomsten. Er kunnen zich belangenconflicten voordoen. Deze zijn nu nog niet te overzien, maar zullen als ze zich voordoen, op dat moment worden opgepakt.

Om de scheiding tussen BIP en beheerplan N2000 helder te houden en omdat niet altijd dezelfde personen verantwoordelijk zijn, wordt voorgesteld om de bespreking van N2000 apart te doen van het OO.

Ad b. Relatie N2000 met BIP

De relatie betreft zowel inhoud als proces. Het proces: wanneer publiek en raden geïnformeerd worden, zal dit gezamenlijk gebeuren. Wel zullen de verschillende verantwoordelijkheden tussen NP en provincie helder aangegeven worden bij dergelijke bijeenkomsten. Ook op bijeenkomsten voor bv. deskundigen, zal als het thema natuur aan de orde is, zowel N2000 als natuurdeel BIP aan bod komen.

Qua inhoud *moeten* de maatregelen die vanuit N2000 komen, worden opgenomen in het natuurdeel van het BIP. Wanneer er in het BIP nieuwe activiteiten worden voorgesteld, bv. op het gebied van recreatie of cultuurhistorie, dan *kunnen* deze worden getoetst in het beheerplan en zo mogelijk opgenomen worden als vrij toegestane activiteiten. Dit is afhankelijk van *wat* in het BIP komt en *wanneer* bekend is wat er in komt.

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2012-11-02 10:48:02+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] minlnv.nl';
[art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] velsen.nl'; [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
[art.5.1-2e] bloemendaal.nl'; [art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl';
[art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl> ([art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl);
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl;
[art.5.1-2e] knpplanet.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] xs4all.nl);
[art.5.1-2e] planet.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] rws.nl)"
"CC: [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] grontmij.nl);
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl); [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] Rijnland.net;
[art.5.1-2e] zhl.nl; [art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl;
[art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e] heemstede.nl"
Onderwerp: Tabel bestaand gebruik N2000 Kennemerland-Zuid: voor reactie
"
Beste allen,

Grontmij heeft een tabel met bestaand gebruik opgesteld voor N2000 Kennemerland-Zuid op basis van wat ieder heeft aangeleverd en de sessie van 20 september.

De vraag is om hier binnen 2 weken op te reageren, rechtstreeks naar Grontmij toe, zie ook hieronder de mail van [art.5.1-2e]

De mailadressen van [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] en [art.5.1-2e] staan in de c.c. van deze mail.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

[art.5.1-2e]

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

tel. [art.5.1-2e]

Beste [art.5.1-2e]

Hierbij een uitwerking van het bestaand gebruik voor het Natura 2000 gebied Kennemerland-Zuid.

De vraag is aan eenieder om de beschrijving te controleren en daar zaken

ontbreken verder aan te vullen. Er is een kolom toegevoegd waar specifiek nog vragen zijn opgenomen ter beantwoording van eenieder.

Daarnaast de vraag aan de vergunningverleners om aan te geven welke activiteiten NB-wet vergund zijn.

De tabellen kunnen rechtstreeks naar Grontmij worden teruggemailed zodat wij opmerkingen direct kunnen verwerken. Graag mailen naar [art.5.1-2e](#) en [art.5.1-2e](#) met cc naar mij.

Na aanvulling/commentaren wordt de beschrijving verder aangevuld en definitief gemaakt. Deze beschrijving vormt dan de basis voor de beoordeling van het bestaand gebruik.

Wat nog ontbreekt is de beschrijving van de activiteit Waterwinning en Beheer van de Zeereep. Voor het eerste willen we overleggen met PWN, voor het laatste zijn we op zoek naar de teksten van het beheerplan Coepelduynen. Daar verwees Rijnland namelijk naar. Het lukt ons maar niet deze teksten en het concept beheerplan voor Schoorlse Duinen boven tafel te krijgen. Volgens mij had jij dit ook als actie uitgezet?

Stuur jij de tabel door naar leden van de werkgroep? Wanneer mensen binnen twee weken zouden kunnen reageren, zou dat fijn zijn.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e](#)

Grontmij Nederland B.V.

T [art.5.1-2e](#) | M [art.5.1-2e](#) | W www.grontmij.nl | Handelsregister
30129769

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

"Van: [art.5.1-2e]
Verzonden: 2013-03-18 17:13:26+00:00
"Aan: [art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] minlnv.nl';
[art.5.1-2e] PWN.NL'; [art.5.1-2e] zandvoort.nl';
[art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl'; [art.5.1-2e] bloemendaal.nl';
[art.5.1-2e] Natuurmonumenten.nl'; [art.5.1-2e] haarlem.nl'; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] hetnet.nl'; [art.5.1-2e] ziggo.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] landschapnoordholland.nl);
[art.5.1-2e] noordwijkerhout.nl; [art.5.1-2e] rijnland.net; [art.5.1-2e]
< [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl> ([art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl); [art.5.1-2e] ltonoord.nl;
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] Velsen.nl); [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl"
"CC: [art.5.1-2e] Rijnland.net; [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] rws.nl); [art.5.1-2e] rijnland.net;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] rws.nl; [art.5.1-2e] heemstede.nl; [art.5.1-2e]
[art.5.1-2e] ([art.5.1-2e]; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] gmail.com);
[art.5.1-2e] kpnplanet.nl; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e];
[art.5.1-2e] pwn.nl'; [art.5.1-2e] [art.5.1-2e]
([art.5.1-2e] waternet.nl); [art.5.1-2e] staatsbosbeheer.nl;
[art.5.1-2e] natuurmonumenten.nl; [art.5.1-2e] pwn.nl;
[art.5.1-2e] kvk.nl; [art.5.1-2e] recron.nl; [art.5.1-2e] ([art.5.1-2e] "
Onderwerp: Wijzigingen in begrenzing N2000 Kennemerland-Zuid en in
aanwijzingsbesluit
"

Beste mensen,

Het Ministerie van EZ heeft een nieuwe versie van de aanwijzingsbesluiten en de begrenzing van de N2000-gebieden, die nog niet definitief zijn aangewezen, naar de provincies gestuurd.

Het voornemen van de Staatssecretaris is om de gebieden voor de zomer definitief aan te wijzen.

Bijgaand stuur ik je het aangepaste aanwijzingsbesluit en een kaart, waarop de verschillen met de 99% versie van de begrenzing te zien zijn.

Hoewel ik verwachtte dat er niet veel meer zou veranderen t.o.v. de 99% versie die ik je eerder heb gestuurd, is er vooral in de begrenzing nogal wat aangepast.

Dit alles ter informatie.

Het heeft voor het beheerplan wel gevolgen. Ook voor de delen die erbij gekomen zijn, zal een habitatkaart moeten komen en er kunnen ook nog PAS-maatregelen voor deze extra gebieden uitkomen.

Dat pak ik op bij het beheerplan.

Met vriendelijke groet,

[art.5.1-2e]

art.5.1-2e

Provincie Noord-Holland

Directie Beleid, Sector Natuur, Recreatie en Landschap

Postbus 3007

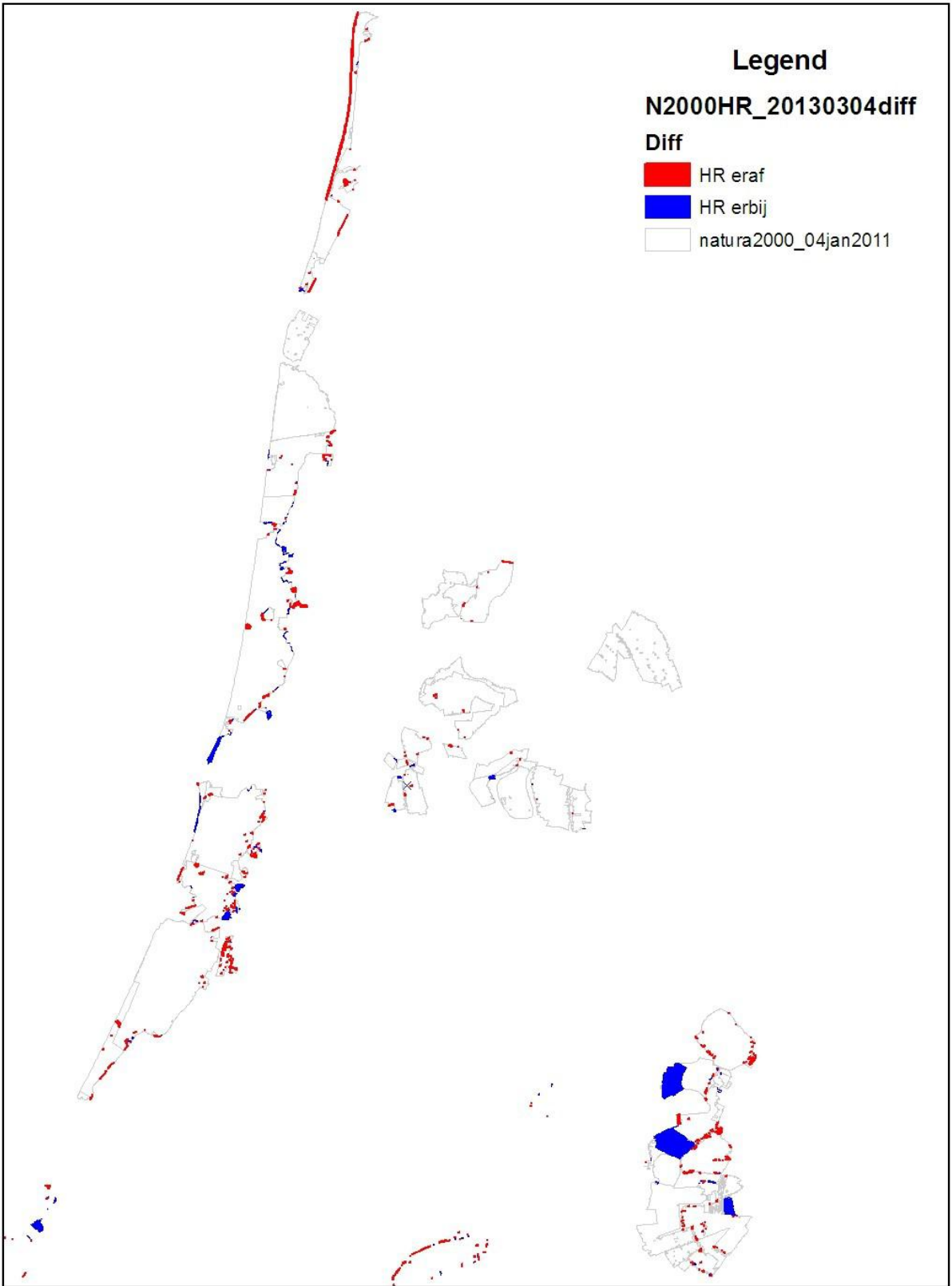
2001 DA Haarlem

tel. art.5.1-2e

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.

Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

"

Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

Gelet op artikel 3, eerste lid, en artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206);

Gelet op het Uitvoeringsbesluit van de Commissie 2012/13/EU van 18 november 2011 op grond van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad, van een vijfde bijgewerkte lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio (PbEU 2012, L 11);

Gelet op artikel 10a van de Natuurbeschermingswet 1998;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Als speciale beschermingszone in de zin van artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206) wordt aangewezen: het op de bij dit besluit behorende kaart aangegeven gebied, bekend onder de naam: **Kennemerland-Zuid**.
2. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitattypen opgenomen in bijlage I van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire habitattypen zijn met een sterretje (*) aangeduid:
 - H2110 Embryonale wandelende duinen
 - H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")
 - H2130 *Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")
 - H2150 *Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (*Calluno-Ulicetea*)
 - H2160 Duinen met *Hippophaë rhamnoides*
 - H2170 Duinen met *Salix repens* ssp. *argentea* (*Salicion arenariae*)
 - H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied
 - H2190 Vochtige duinvalleien
3. De in het eerste lid bedoelde speciale beschermingszone is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van Richtlijn 92/43/EEG; prioritaire soorten zijn met een sterretje (*) aangeduid:
 - H1014 Nauwe korfslak (*Vertigo angustior*)
 - H1318 Meervleermuis (*Myotis dasycneme*)
 - H1903 Groenknolorchis (*Liparis loeselii*)

Artikel 2

1. Dit besluit gaat vergezeld van een Nota van toelichting inclusief bijlagen en een kaart die integraal deel uitmaken van dit besluit.
2. De in artikel 1 genoemde speciale beschermingszone vormt het Natura 2000-gebied **Kennemerland-Zuid**, waarvan de instandhoudingsdoelstelling in de zin van artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 is opgenomen in de Nota van toelichting.

Artikel 3

1. Als onderdeel van het beschermd natuurmonument Duinen bij Overveen, zoals aangewezen bij besluit van 16 oktober 1997 (N/97777, Stcr. 1997, nr. 205), komen te vervallen: de in paragraaf 3.5 van de Nota van toelichting van dit besluit bedoelde terreindelen, welke zijn aangegeven op de kaarten opgenomen in bijlage A1 bij deze Nota van toelichting.
2. Als onderdeel van het beschermd natuurmonument Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout, zoals aangewezen bij besluit van 6 februari 1991 (NMF-91-462, Stcr. 1991, nr. 36), komen te vervallen: de in

paragraaf 3.5 van de Nota van toelichting van dit besluit bedoelde terreindelen, welke zijn aangegeven op de kaarten opgenomen in bijlage A2 bij deze Nota van toelichting.

3. Als onderdeel van het beschermd natuurmonument Duinen bij Vogelenzang, zoals aangewezen bij besluit van 7 augustus 1996 (N/964816, Stcr. 1996, nr. 163), komen te vervallen: de in paragraaf 3.5 van de Nota van toelichting van dit besluit bedoelde terreindelen, welke zijn aangegeven op de kaarten opgenomen in bijlage A3 bij deze Nota van toelichting.
4. Als onderdeel van het beschermd natuurmonument Huis te Manpad, zoals aangewezen bij besluit van 3 juni 1985 (NMF/N 85-6307, Stcr. 1985), komen te vervallen: de in paragraaf 3.5 van de Nota van toelichting van dit besluit bedoelde terreindelen, welke zijn aangegeven op de kaart opgenomen in bijlage A4 bij deze Nota van toelichting.

Artikel 4

1. De bekendmaking van dit besluit geschiedt in de Staatscourant.
2. Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking in de Staatscourant.

De Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

[art.5.1-2e](#)

Dit besluit, de kaart en de Nota van toelichting worden gedurende zes weken ter inzage gelegd in de onderstaande vestigingen van de Directie Regio en Ruimtelijke Economie van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie:

- Vestiging Noord: Cascadeplein 6, 9726 AD GRONINGEN;
- Vestiging Oost: Verzetslaan 30, 7411 HX DEVENTER;
- Vestiging West: Herman Gorterstraat 55, 3511 EW UTRECHT;
- Vestiging Zuid: Keizersgracht 5, 5611 GB EINDHOVEN.

Het besluit kan ook worden ingezien op internet op het adres: <http://www.rijksoverheid.nl/natura2000> en het zal bovendien worden bekendgemaakt in dag-, nieuws- en huis-aan-huisbladen.

Belanghebbenden die hun zienswijze als bedoeld in artikel 3:15 van de Algemene wet bestuursrecht naar voren hebben gebracht of die het redelijkerwijs niet verweten kan worden geen zienswijze naar voren te hebben gebracht, kunnen tot zes weken ná de eerste dag van de terinzagelegging beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

Nota van toelichting van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid inhoudende de aanwijzing als speciale beschermingszone in het kader van de Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna en hierna te noemen de Habitatrichtlijn

1 INLEIDING

Met dit besluit wordt het gebied Kennemerland-Zuid aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrichtlijn. Het gebied wordt ook aangewezen als het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, waarbij instandhoudingsdoelstellingen worden toegevoegd.

In artikel 1 van het besluit staat de naam van het gebied en worden de habitattypen en habitatsoorten opgesomd, waarvoor het gebied is aangewezen.

In artikel 2 van het besluit wordt de term Natura 2000-gebied geïntroduceerd en wordt bepaald dat er voor het gebied een instandhoudingsdoelstelling verwezenlijkt dient te worden. Deze doelstelling heeft betrekking op de in artikel 1 opgesomde habitattypen en habitatsoorten. In dit deel van het besluit is het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid gevormd uit het Habitatrichtlijngebied, waarbij instandhoudingsdoelstellingen zijn toegevoegd. De instandhoudingsdoelstellingen staan in de Nota van toelichting.

Artikel 3 regelt de bekendmaking en de inwerkingtreding van dit besluit.

In hoofdstuk 2 van deze Nota van toelichting wordt de aanwijzing op grond van de Habitatrichtlijn kort toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een gebiedsbeschrijving gegeven en wordt ingegaan op eventuele grenswijzigingen die zijn doorgevoerd nadat het gebied bij de Europese Commissie is aangemeld. Tevens wordt in hoofdstuk 3 de bij dit besluit behorende kaart toegelicht.

In hoofdstuk 4 wordt een opsomming gegeven van habitattypen en soorten waaraan het gebied zijn betekenis ontleent. Eventueel doorgevoerde wijzigingen worden in bijlage B van een toelichting voorzien.

Een belangrijk onderdeel van de Nota van toelichting is de opsomming van de instandhoudingsdoelstellingen in hoofdstuk 5. Allereerst worden de algemene doelstellingen geformuleerd en vervolgens staan de instandhoudingsdoelstellingen van de in het gebied aanwezige habitattypen en soorten vermeld. Er wordt aangegeven in welke richting de instandhoudingsdoelstelling zich zal moeten ontwikkelen. Daarvoor worden de termen "behoud", "uitbreiding" en "verbetering" gebruikt. Voor een habitatype wordt de verdeling gemaakt in oppervlakte en kwaliteit, zodat de aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een habitatype altijd in de vorm van "behoud" of "uitbreiding" van de oppervlakte en van "behoud" of "verbetering" van de kwaliteit wordt gegeven. Voor soorten is het leefgebied medebepalend en geldt een verdeling in omvang en kwaliteit van het leefgebied. De aanduiding van de instandhoudingsdoelstelling van een soort is altijd in de vorm van "behoud" of "uitbreiding" van de omvang van het leefgebied en van "behoud" of "verbetering" van de kwaliteit van het leefgebied ten behoeve van "behoud" of "uitbreiding" van de populatie.

Daarnaast zijn aan de Nota van toelichting drie bijlagen toegevoegd. Ook de bijlagen maken integraal onderdeel uit van het besluit. Bijlage A (voor zover van toepassing) laat zien welke terreindelen zijn vervallen of zijn toegevoegd als onderdeel van de speciale beschermingszone in de zin van de Vogelrichtlijn. Bijlage B is toegevoegd naar aanleiding van zienswijzen en omvat een nadere onderbouwing van de wijzigingen in Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen, van de selectie als Habitatrichtlijngebied en toewijzing van en wijzigingen in instandhoudingsdoelstellingen. In bijlage C wordt naar aanleiding van de ontvangen zienswijzen een nadere onderbouwing van het besluit gegeven. De gebiedsspecifieke behandeling van zienswijzen in deze bijlage beperkt zich tot de punten die direct van invloed zijn op dit aanwijzingsbesluit.

2 AANWIJZING HABITATRICHTLIJN

Door middel van dit besluit wordt het gebied Kennemerland-Zuid aangewezen als speciale beschermingszone onder de Habitatrictlijn (verder aangeduid als "Habitatrictlijngebied"). Het gebied is in mei 2003 aangemeld volgens de procedure zoals opgenomen in artikel 4 van deze Richtlijn, waarna het gebied in december 2004 door de Europese Commissie onder de naam "Kennemerland-Zuid" en onder nummer NL1000012 is geplaatst op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio. Het gebied is onder meer aangewezen voor twee prioritaire habitattypen in de zin van artikel 1 van de Habitatrictlijn.

Dit Habitatrictlijngebied wordt voortaan aangeduid als Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid (landelijk gebiedsnummer 88).

Natura 2000 is het samenhangende Europees ecologisch netwerk bestaande uit de gebieden aangewezen onder de Habitatrictlijn en onder de Vogelrichtlijn. Dit netwerk moet de betrokken natuurlijke habitattypen, habitats van soorten en de leefgebieden van vogels in een gunstige staat van instandhouding behouden of, in voorkomend geval, herstellen. De instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5) en eventuele wijziging van de begrenzing zijn in algemene zin nader toegelicht in het Natura 2000 doelendocument (2006)¹. Dit document geeft het beleidskader van de geformuleerde instandhoudingsdoelstellingen weer en van de daarbij gehanteerde systematiek. Beschrijvingen van habitattypen en (vogel)soorten waarvoor doelen zijn vastgesteld, zijn opgenomen in het Natura 2000 profielendocument (2008)².

Het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid ligt in de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, Noordwijk, Noordwijkerhout, Velsen en Zandvoort.

2.1 Beschermde natuurmonumenten

Ingevolge artikel 15a, tweede en derde lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 vervalt van rechtswege de status van de hieronder opgesomde natuurmonumenten³, voor zover gelegen in het Natura 2000-gebied. Een of meerdere terreindelen van de beschermde natuurmonumenten Duinen bij Overveen, Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout, Duinen bij Vogelenzang en Huis te Manpad vallen buiten het Natura 2000-gebied. Van deze terreindelen vervalt de status beschermd natuurmonument op grond van artikel 3 van dit besluit. In paragraaf 3.5 van deze Nota van toelichting bevat hierop een toelichting.

Het beschermd natuurmonument Duinen van Velsen is aangewezen op 26 juni 1991 (NMF-91-5587; Stcrt. 1991, nr. 152).

Het beschermd natuurmonument Duinen bij Vogelzang is aangewezen op 7 augustus 1996 (N/964816; Stcrt. 1996, nr. 163).

Het beschermd natuurmonument Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout is aangewezen op 6 februari 1991 (NMF-91-462; Stcrt. 1991, nr. 36).

Het beschermd natuurmonument Huis te Manpad is aangewezen op 3 juni 1985 (NMF/N 85-6307).

Het beschermd natuurmonument Noordrand Noordwijk is aangewezen op 3 december 1990 (NMF-90-13437; Stcrt. 1991, nr. 1).

Het beschermd natuurmonument Zuid-Kennemerland Zuid is aangewezen op 22 januari 1991 (NMF-91-344; Stcrt. 1991, nr. 36).

Het staatsnatuurmonument Duinen bij Overveen is aangewezen op 16 oktober 1997 (N/97777; Stcrt. 1997, nr. 205).

Het staatsnatuurmonument Duinen van Velsen is aangewezen op 26 juni 1991 (NMF-91-5582; Stcrt. 1991, nr. 152).

Het staatsnatuurmonument Slingerduin is aangewezen op 18 februari 1976 (NLB/N 16127; Stcrt. 1976, nr. 48).

¹ Ministerie van LNV (2006): Natura 2000 doelendocument. Duidelijkheid bieden, richting geven en ruimte laten. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

² Ministerie van LNV (2008): Natura 2000 profielendocument. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

³ De oude wet kende zowel staatsnatuurmonumenten als beschermde natuurmonumenten. Dit verschil is in de huidige wet komen te vervallen.

Op grond van de wet heeft de instandhoudingsdoelstelling voor de gedeelten van het Natura 2000-gebied waarop de aanwijzingen als natuurmonument van toepassing waren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals deze waren vastgelegd in de vervallen besluiten (zie verder hoofdstuk 5). De gebieden, die in het verleden als natuurmonument zijn aangewezen, zijn op de bijgevoegde kaarten ook als zodanig te herkennen.

3 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEGRENZING

3.1 Gebiedsbeschrijving

Kennemerland-Zuid is een uitgestrekt duingebied aan de zuidkant van het Noordzeekanaal. Het is een reliëfrijk en landschappelijk afwisselend gebied, dat grotendeels bestaat uit kalkrijke jonge duinen en voor een kleiner deel uit het achterliggende, oudere landschap van venige strandvlakten en volledig ontkalkte duinen. Met name in de omgeving van Zandvoort komen uitgestrekte duinroosvelden voor, die op oppervlakkige ontkalking wijzen. Soortenrijke en kenmerkende begroeiing met duinroosvegetaties in het open duin, duingraslanden, vochtige en droge duinvalleien, plasjes, goed ontwikkelde struwelen en diverse vormen van duinbossen komen in het gehele gebied voor. De Houtglob ten noorden van Zandvoort is de best ontwikkelde kalkrijke, natte duinvallei.

Het areaal kalkrijk duingrasland is vooral rondom Zandvoort groot. Hier komen voorbeelden van het zeedorpenlandschap voor. De oudere duinen van het zuidoostelijk gedeelte herbergen goed ontwikkeld kalkarm duingrasland. Ook zijn er in het gebied fraai ontwikkelde paraboolduincomplexen aanwezig. Op het Kennemerstrand is na de verlenging van de pieren in 1961 een jonge strandvlakte met embryonale duinen ontstaan.

Aan de binnenduinstrand zijn diverse landgoederen aanwezig. Hier is een aantal oude buitenplaatsen gelegen, die voor een aanzienlijk deel bebost zijn met naaldbos en loofbos, waaronder oude bossen met rijke stinze flora.

3.2 Landschappelijke context en kenmerken begrenzing

Kennemerland-Zuid behoort tot het Natura 2000-landschap "Duinen".

De ligging van de habitattypen en van de leefgebieden van de soorten (paragraaf 4.4) waarvoor het gebied is aangewezen, vormt het uitgangspunt voor de begrenzing van de Habitatrictlijngebieden. Dit is inclusief terreindelen die van mindere kwaliteit zijn. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren, alsmede terreindelen die noodzakelijk worden geacht om de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten in stand te houden en te herstellen⁴.

Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houden met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna⁵.

3.3 Begrenzing en oppervlakte

De begrenzing van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Op hoofdlijnen bestaat het gebied uit het duinencomplex gelegen tussen IJmuiden in het noorden en Noordwijk aan Zee in het zuiden. De bebouwde kom van Zandvoort en Bloemendaal aan Zee, alsmede het circuit en de golfbaan bij Zandvoort vallen buiten de begrenzing. De westgrens loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Deelgebieden binnen de begrenzing zijn onder meer: Kennemermeer, Duin en Kruidberg, Aelbrechtsberg, Schapenduinen, Lindenheuvel, Het Kraansvlak, Koningshof, Brouwerskolkpark, Elswout, Duinvliet, Leyduin, Huis te Manpad, Amsterdamse Waterleiding Duinen, Noordduinen.

Het Natura 2000-gebied beslaat een oppervlakte van 8.120 ha. De voormalige beschermde en staatsnatuurmonumenten Duinen van Velsen, Slingerduin, Duinen bij Vogelzang, Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout, Huis te Manpad, Noordrand Noordwijk, Zuid-Kennemerland-Zuid en Duinen bij Overveen met een gezamenlijke omvang van ongeveer 5.050 ha⁶ vallen grotendeels binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied (zie paragraaf 3.5). Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen (zie paragraaf 3.4). Voor de exacte oppervlakten wordt verwezen naar de legenda van de bij dit besluit behorende kaart.

⁴ De begrenzingsmethodiek is verder uitgewerkt in het Gebiedendocument (2004).

⁵ Hof van Justitie EG, 7 november 2000, First Corporate Shipping, zaak C-371/98, punten 16 en 25.

⁶ Op de ontwerpkaart was ten onrechte een grote oppervlakte duingebied (ca. 700 ha) ten zuiden van de Amsterdamse Waterleidingduinen als beschermd natuurmonument aangemerkt.

In afwijking van de algemene exclaveringsformule opgenomen in paragraaf 3.4 geldt het volgende: de exclaveringsformule is niet van toepassing voor zover het bermen van wegen door en langs het duingebied betreft die omgeven worden door duinhabitats zoals grijze duinen (H2130; plaatselijk met hondskruid). Gebruik en beheer als wegberm staan hier het voorkomen van dergelijke duinhabitats niet in de weg. In dit Natura 2000-gebied betreft het de volgende wegen: Heerenduinweg, westelijk van het kruispunt met de Grote Beerweg (IJmuiden), Zeeweg (Bloemendaal) en Langevelderslag (Noordwijk).

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd⁷:

- Bestaande bebouwing (inclusief erven en tuinen; reeds tekstueel geëxclaveerd) waar geen Natura 2000-waarden voorkomen, is waar mogelijk op grond van kadastrale of topografische lijnen ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht. (°)
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.
- Verharde wegen, die ook reeds tekstueel zijn geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht. Dit geldt ook voor de verharde parkeerterreinen langs de Heerenduinweg (Velsen) en het Langevelderslag (Noordwijk); (°)
- De begrenzing is afgestemd op die van het (voormalige) natuurmonument opdat deze geheel binnen het Habitatrictlijngebied valt (zie paragraaf 3.5 voor afwijking op deze beleidsregel).
- De zeewaartse begrenzing van het gebied is grotendeels gelegd op de duinvoet van het buitenduin (zie ook volgende paragraaf), zoals ook gold voor de beschermde natuurmonumenten die grensden aan het strand (voor uitzondering zie laatste alinea van deze paragraaf).
- Overlap van 5 meter of minder met kadastrale percelen die grotendeels buiten het gebied zijn gelegen, is gelet op de kadastrale inschrijving⁸, waar mogelijk beperkt. Dit betekent dat aldaar de kadastrale lijn is aangehouden. Deze werkwijze is alleen gevolgd op plekken waar geen Natura 2000-waarden aanwezig zijn. (°)

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht.

Verder is de begrenzing van het Habitatrictlijngebied (zoals aangemeld) op een aantal plaatsen aangepast. De volgende gebiedsdelen zijn uit de begrenzing verwijderd omdat deze geen relevante Natura 2000-waarden bevatten of geen bijdrage leveren aan de instandhouding van het gebied. Ook kan het voorkomen dat er sprake is van onlogische begrenzing of betreft het gebiedsdelen met beperkte waarde gelet op intensief menselijk gebruik.

- Strandhuisjes en een parkeerplaats onder IJmuiden (enkele ha);
- Camping De Lakens en Camping Bloemendaal (°) te Bloemendaal aan Zee (30 ha);
- Parkeerterreinen en smalle duinstrook langs de Zeeweg en Boulevard Barnaard in Bloemendaal aan Zee (22 ha);
- Geïsoleerd gelegen gebiedsdeel met verharde wegen en afrit provinciale weg N206 onder Ruigenhoek (11 ha; bouwvergunning verleend in 1999, vanaf 2006 bebouwd).
- Een landbouwperceel, gelegen ten zuiden van het Langevelderslag (Noordwijk) dat in gebruik is voor de bollenteelt, is uitgezonderd (2,5 ha). Er zijn geen waarden aanwezig waarvoor het gebied is aangewezen (zie verder bijlage C, paragraaf 3.2) (°).

De volgende gebiedsdelen zijn aan het gebied toegevoegd wegens aldaar voorkomende (potentiële) habitatwaarden in aansluiting op reeds begrensde gebied:

- Landgoed Lindenheuvel te Bloemendaal (27 ha) wegens aanwezigheid habitattype duinbossen (H2180);
- Landgoed Schapenduinen te Bloemendaal (oostelijk deel, 26 ha), oorspronkelijk liep de grens dwars door dit bosgebied dat bestaat uit het habitattype duinbossen (H2180);
- Oostelijk deel Brouwerskolkpark (3,3 ha), habitattype duinbossen (H2180);
- Ten westen van het Brouwerskolkpark het daaraan aangrenzende bos van Belvédère en Vaart en Duin (21 ha) dat ook bestaat uit het habitattype duinbossen (H2180) (°);

⁷ Wijzigingen aangeduid met (°) betreffen aanpassingen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

⁸ Conform artikel 15 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Stb. 2004, 31) is dit besluit, wat betreft de kadastrale percelen die geheel of gedeeltelijk binnen het aangewezen gebied zijn gelegen, in de kadastrale registratie als beperking ingeschreven.

- Elswout-Noord (Elswouthoek), duinbossen (H2180) direct aansluitend op begreind gebied (4 ha) (°);
- Ten westen van Duinvliet is een strook bos langs de Bovenweg (Aerdenhout) toegevoegd (1,1 ha) wegens de aanwezigheid van het habitatype duinbossen (H2180A) (°);
- Duinterrein ten oosten van Zandvoort langs het Visscherspad (34 ha, grotendeels beschermd natuurmonument): grijze duinen (H2130) en duindoornstruwelen. In vergelijking tot het ontwerp is deze uitbreiding enigszins beperkt (1,7 ha) omdat in het betreffende deel van het Kostverlorenpark deze waarden ontbreken (zie ook paragraaf 3.5) (°);
- Kopje van Aerdenhout ten oosten van de Bentveldseweg (21 ha) (°) dat merendeels bestaat uit het habitatype duinbossen (H2180) (zie ook bijlage C, paragraaf 3.2). De westhelft hiervan maakte reeds deel uit van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) maar is in ontwerp verwijderd;
- Voormalig kampeerterrein langs het Langevelderslag dat grotendeels door het aangewezen gebied wordt omsloten (ontwikkeling droge duinbossen, H2180A). (°)
- Tussen strandpaal 57,5 en 60 is de zeewaartse grens van het gebied gelegd op 50 meter uit de duinvoet (zie paragraaf 3.4) gelet op de aanwezigheid van het habitatype embryonale duinen (H2110). (°)

3.4 Toelichting bij de kaart en uitgesloten delen

De begrenzing van het Natura 2000-gebied is aangegeven op de bij de aanwijzing behorende kaart. Voor zover van toepassing is daarbij onderscheid gemaakt tussen de begrenzingen van Habitatrichtlijngebied, Vogelrichtlijngebied en (voormalige) natuurmonumenten. Daar waar de kaart en de Nota van toelichting, bijvoorbeeld om kaarttechnische redenen, niet overeenstemmen, is de tekst in deze paragraaf doorslaggevend. In voorkomende gevallen zijn op de kaart ook aangrenzende Natura 2000-gebieden aangegeven. Aan de indicatief aangeduide begrenzing van deze gebieden kunnen geen rechten worden ontleend (voor de begrenzing van deze gebieden wordt verwezen naar de kaarten van de betreffende aangewezen of aangemelde gebieden).

Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 wordt afgeweken. Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- Bebouwing betreft één of meer gebouwen of bouwwerken geen gebouwen zijnde. Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, of hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- Erven zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.
- Tuinen zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen, beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin, die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- Verhardingen kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooiingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanalen.
- Hoofdspoorwegen betreffen spoorlijnen die zijn opgenomen in het Besluit aanwijzing hoofdspoorwegen (Stb. 2004, nr. 722). Langs hoofdspoorwegen geldt artikel 20 van de Spoorwegwet.

Met betrekking tot het grensverloop langs de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in dit gebied: Tenzij anders aangeduid in paragraaf 3.3 (zie laatste alinea) ligt de zeewaartse grens van duingebieden langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.

3.5 Intrekking delen beschermde natuurmonumenten

Een of meerdere terreindelen van de beschermde natuurmonumenten (BN) Duinen bij Overveen, Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout, Duinen bij Vogelenzang en Huis te Manpad zijn gelegen buiten het Natura 2000-gebied (zie ook paragraaf 2.1)

Dit betreft de volgende terreindelen vooral bestaande uit delen van bebouwde percelen:

1. in Landgoed Elswout en de duinen tussen de Zeeweg en de Duinlustweg (BN Duinen bij Overveen), zoals aangeduid op de detailkaarten die zijn opgenomen in bijlage A1 van deze Nota van toelichting. De totale omvang van bedoelde terreindelen bedraagt ca. 4,4 ha.
2. in Koningshof, langs de Zandvoortselaan en in het Kostverlorenpark (BN Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout), zoals aangeduid op de detailkaarten die zijn opgenomen in bijlage A2 van deze Nota van toelichting. De totale omvang van bedoelde terreindelen bedraagt ca. 4,0 ha. Het noordelijk deel van het Kostverlorenpark is aangewezen wegens de aanwezigheid van "vooral soortenrijk duindoornstruweel en duingrasland, kruipwilgstruweel en dennenbos". Hiervan komt alleen het laatste element (in de vorm van een groepje aangeplante corsicaanse dennen) in het vervallen deel voor. De natuurwetenschappelijke betekenis van dit bosje is gering (exotische boomsoort, weinig natuurlijke ondergroei).
3. langs de Zandvoortselaan, Vogelaardreef en Ruigenhoekerweg (BN Duinen bij Vogelenzang), zoals aangeduid op de detailkaarten die zijn opgenomen in bijlage A3 van deze Nota van toelichting. Langs de Ruigenhoekerweg betreft het de weg (incl. bermen) en een kampeerterrein. De totale omvang van bedoelde terreindelen bedraagt ca. 1,4 ha.
4. op de buitenplaats Huis te Manpad, zoals aangeduid op de detailkaart die is opgenomen in bijlage A4 van deze Nota van toelichting. De totale omvang van bedoelde terreindelen bedraagt ca. 0,15 ha.

Deze terreindelen herbergen geen waarden die zijn aan te merken als natuurschoon of die van natuurwetenschappelijke betekenis zijn zoals bedoeld in de genoemde aanwijzingen tot beschermd natuurmonument. Om deze reden zijn de aanwijzingen tot beschermd natuurmonument van de in bijlage A1 tot en met A4 aangeduide terreindelen op grond van artikel 15 van de Natuurbeschermingswet 1998 ingetrokken.

4 NATURA 2000-WAARDEN

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt allereerst een opsomming gegeven van de waarden waaraan het gebied zijn betekenis ontleent als Habitatrichtlijngebied. Wat betreft de aanwijzing als Habitatrichtlijngebied wordt in paragrafen 4.2.1 en 4.2.2 een lijst gegeven van de habitattypen (met vermelding van de aanwezige subtypen) en soorten waarvoor het gebied is aangewezen⁹. Op alle vermelde Natura 2000-waarden is een instandhoudingsdoelstelling van toepassing (zie hoofdstuk 5).

Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 vermeld welke selectiecriteria op het Habitatrichtlijngebied van toepassing zijn en wordt onderbouwd waarom het gebied als Habitatrichtlijngebied is geselecteerd. Van elke Natura 2000-waarde waarvoor het gebied aan de selectiecriteria voldoet, wordt in bijlage B.2 in tekst en/of tabelvorm de betekenis (relatieve bijdrage) van het gebied afgezet tegen de betekenis van de andere Habitatrichtlijngebieden die aan de selectiecriteria voldoen. Ten slotte beschrijft paragraaf 4.4 de verspreiding van habitattypen en soorten binnen het gebied, ter onderbouwing van de gevolgde gebiedsbegrenzing van het Habitatrichtlijngebied.

4.2 Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen

4.2.1 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I¹⁰)

Het gebied is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitats opgenomen in bijlage I van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een bijdrage levert aan de instandhouding op landelijk niveau. Ten behoeve van de nationale uitwerking van de Habitatrichtlijn is een deel van de habitattypen verdeeld in subtypen, vanwege de zeer ruime variatie in fysieke omstandigheden en soortensamenstelling. De namen van de habitattypen en daarvan afgeleide subtypen zullen verder met hun verkorte namen worden aangeduid. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) en/of het ontwerpbesluit (2007) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting⁷.

H2110	Embryonale wandelende duinen <i>Verkorte naam</i> Embryonale duinen
H2120	Wandelende duinen op de strandwal met <i>Ammophila arenaria</i> ("witte duinen") <i>Verkorte naam</i> Witte duinen
H2130	*Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen") <i>Verkorte naam</i> Grijze duinen
betreft de subtypen:	
H2130A	*Grijze duinen (<i>kalkrijk</i>)
H2130B	*Grijze duinen (<i>kalkarm</i>)
H2130C	*Grijze duinen (<i>heischraal</i>)
H2150	*Atlantische vastgelegde ontkalkte duinen (<i>Calluno-Ulicetea</i>) <i>Verkorte naam</i> Duinheiden met struikhei
H2160	Duinen met <i>Hippophaë rhamnoides</i> <i>Verkorte naam</i> Duindoornstruwelen
H2170	Duinen met <i>Salix repens</i> ssp. <i>argentea</i> (<i>Salicion arenariae</i>) <i>Verkorte naam</i> Kruiptwilgstruwelen

⁹ Prioritaire habitattypen en habitatsoorten zijn in bijlagen I en II van de Habitatrichtlijn en in dit besluit aangeduid met een sterretje *.

¹⁰ Bijlagen I en II laatstelijk aangepast op 20 november 2006, Richtlijn 2006/105/EG, PbEG L 363, 20.12.2006, p. 368-405 (zie ook rectificatie PbEG L 80, 21.3.2007, p. 15).

H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied
Verkorte naam Duinbossen

betreft de subtypen:

H2180A Duinbossen (*droog*)
H2180B Duinbossen (*vochtig*)
H2180C Duinbossen (*binnenduintrand*)

H2190 Vochtige duinvalleien
Verkorte naam Vochtige duinvalleien

betreft de subtypen:

H2190A Vochtige duinvalleien (*open water*)
H2190B Vochtige duinvalleien (*kalkrijk*)
H2190C Vochtige duinvalleien (*ontkalkt*) (°)
H2190D Vochtige duinvalleien (*hoge moerasplanten*)

4.2.2 Habitatrictlijn: soorten (bijlage II¹⁰)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrictlijn, waarvoor het gebied een wezenlijke functie in de levenscyclus vervult. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de instandhouding op landelijk niveau. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrictlijngebied (2003) en/of het ontwerpbesluit (2007) zijn verklaard in bijlage B.1 van deze Nota van toelichting⁷.

H1014 Nauwe korfslak (*Vertigo angustior*)
H1318 Meervleermuis (*Myotis dasycneme*) (°)
H1903 Groenknolorchis (*Liparis loeselii*)

4.3 Habitatrictlijn: waarden waarvoor het gebied aan de selectiecriteria voldoet

4.3.1 Habitattypen (bijlage I)

Voor niet-prioritaire habitattypen opgenomen in bijlage I van de Habitatrictlijn zijn in de eerste stap van het selectieproces in beginsel de "vijf belangrijkste gebieden" geselecteerd. Voor habitattypen welke verdeeld zijn in subtypen, geldt een aantal van "drie belangrijkste gebieden" per subtype. Voor prioritaire habitattypen⁹ geldt een aantal van "tien belangrijkste gebieden" en voor subtypen van prioritaire habitattypen een aantal van "vijf belangrijkste gebieden" per subtype. Verdeling in subtypen ten behoeve van de selectie is alleen toegepast indien de subtypen een verschillende verspreiding hebben en de beschikbare gegevens verdeling in subtypen toelaten. Voor één habitatype, dat in voldoende mate in gebieden is vertegenwoordigd die voor andere waarden zijn opgenomen, zijn geen gebieden geselecteerd (slijkgrasvelden (H1320)). De betekenis van het gebied is afgemeten aan de aanwezige oppervlakte en zo nodig ook de representativiteit van het habitatype. In een tweede stap zijn eventueel nog extra gebieden toegevoegd met het oog op landelijke dekking, geografische spreiding en grensoverschrijding¹¹. In de onderstaande tabel zijn de habitattypen vermeld die bij de aanmelding hebben geleid tot selectie van het gebied en/of de habitattypen waarvoor het gebied op grond van de huidige gegevens en omstandigheden aan de selectiecriteria zou voldoen (zie ook bijlage B.2).

Habitatype	X ^a	Y ^b	Landelijke oppervlakte ^c	Oppervlakte in Kennemerland-Zuid ^d	Oppervlakte in Yde gebied ^e	Selectie bij aanmelding
*H2130A	5	5	ca. 4.000	A2 (30-50%)	B1 (2-6%)	ja
*H2150	10	10	ca. 200	B1 (2-6%)	C (<2%)	ja
H2160	5	5	ca. 4.500	A1 (15-30%)	B2 (6-15%)	ja
H2180A	3	3	ca. 4.000	A1 (15-30%)	B2 (6-15%)	ja
H2180C	3	3	ca. 1.500	A1 (15-30%)	B2 (6-15%)	nee
H2190A	3	3	ca. 400	A1 (15-30%)	B2 (6-15%)	ja

¹¹ De selectiecriteria zijn verder uitgewerkt in het Verantwoordingsdocument (2003).

- (a) Aantal gebieden dat maximaal voor dit habitattype kan worden geselecteerd volgens het criterium: "behorend tot de X belangrijkste gebieden" voor het betreffende habitattype.
- (b) Aantal gebieden dat op grond van de huidige gegevens en omstandigheden zou voldoen aan het onder (a) genoemde selectiecriterium ($Y < X$ indien er minder dan X gebieden zijn waarin het habitattype is vastgesteld of voorkomt in differentiërende omvang).
- (c) Geschatte landelijke oppervlakte van het (subtype van het) habitattype in hectaren.
- (d) Oppervlakte in het onderhavige gebied, uitgedrukt als percentage van de landelijke oppervlakte. (Niet ingevuld indien gebied niet één van de X belangrijkste gebieden is.)
- (e) Oppervlakte van het habitattype in het, in rangorde van aflopende betekenis, Yde belangrijkste gebied. (Niet ingevuld indien niet van belang voor de bepaling van de relatieve betekenis van het gebied, wanneer representativiteit in plaats van oppervlakte doorslaggevend was).

4.3.2 Soorten (bijlage II)

Voor niet-prioritaire soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrictlijn zijn in de eerste stap van het selectieproces in beginsel de "vijf belangrijkste gebieden" geselecteerd. Voor prioritaire soorten⁹ geldt een aantal van "tien belangrijkste gebieden". Voor enkele verspreid over het land voorkomende soorten, die in voldoende mate in gebieden zijn vertegenwoordigd welke voor andere waarden zijn opgenomen, zijn geen gebieden geselecteerd¹². De betekenis van het gebied is afgemeten aan de omvang van de aanwezige populatie. In een tweede stap zijn eventueel nog extra gebieden toegevoegd met het oog op landelijke dekking, geografische spreiding en grensoverschrijding¹¹. In de onderstaande tabel zijn de habitatsoorten vermeld die bij de aanmelding hebben geleid tot selectie van het gebied en/of de habitatsoorten waarvoor het gebied op grond van de huidige gegevens en omstandigheden aan de selectiecriteria zou voldoen (zie ook bijlage B.2).

Code	Soort	X ^a	Y ^b	Landelijke populatie ^c	% in Kennemerland-Zuid ^d	% in Yde gebied ^e	Selectie bij aanmelding
H1014	Nauwe korfslak	5	5	ca. 124	A1 (15-30%)	B1 (2-6%)	ja
H1318	Meervleermuis	5	5	ca. 550	B2 (6-15%)	B2 (6-15%)	nee

- (a) Aantal gebieden dat maximaal voor deze soort kan worden geselecteerd volgens het criterium: "behorend tot de X belangrijkste gebieden" voor de betreffende soort.
- (b) Aantal gebieden dat op grond van de huidige gegevens en omstandigheden zou voldoen aan het onder (a) genoemde selectiecriterium ($Y < X$ indien er minder dan X gebieden zijn waarin de soort is vastgesteld of voorkomt in differentiërende omvang).
- (c) Landelijke voortplantingspopulatie in exemplaren of aantal bezette kilometerhokken.
- (d) Populatiegrootte in het onderhavige gebied uitgedrukt als percentage van de landelijke populatie. (Niet ingevuld indien gebied niet één van de X belangrijkste gebieden is.)
- (e) Populatiegrootte in het, in rangorde van aflopende betekenis, Yde belangrijkste gebied.

4.4 Verspreiding habitattypen en soorten in het Habitatrictlijngebied

De begrenzing van het Habitatrictlijngebied Kennemerland-Zuid is in het bijzonder bepaald aan de hand van de ligging van habitattypen en leefgebieden van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen (zie verder paragraaf 3.2). De verspreiding van de betreffende habitattypen en soorten binnen het gebied wordt in deze paragraaf globaal beschreven ter onderbouwing van de gevolgde begrenzing. Het is niet bedoeld als een uitputtende beschrijving.

Het habitattype embryonale duinen (H2110) komt voor op het Kennemerstrand en plaatselijk tussen strandpaal 57,5 en 60. Witte duinen (H2120) komen langs de hele kust voor, waarbij de breedte van de duinen langzaam afneemt naar het zuiden, waar tussen paal 79 en 80 witte duinen zelfs ontbreken. Meer centraal in het gebied komen witte duinen voor als verstuiwingsgebieden, bijvoorbeeld bij de Bruid van Haarlem, het Kraansvlak en de Luchter Zeeduinen. Ten noorden van Haarlem en ten zuiden van Langevelderduin overheerst een mozaïek van grijze duinen, *kalkrijk* (H2130A) en duindoornstruwelen (H2160) dat landinwaarts overgaat in duinbossen, *droog* (H2180A). Tussen Haarlem en Langevelderduin omvat de bovengenoemde gradiënt naast de grijze duinen, *kalkrijk* (H2130A) ook een mozaïek van grijze duinen, *kalkarm* (H2130B). De gradiënt eindigt landinwaarts met duinbossen, *binnenduintrand* (H2180C) die veel voorkomen bij Santpoort Noord, aan de rand van Haarlem en bij Noordwijkerhout. Grijze duinen, *heischraal* (H2130C) komen vrijwel alleen voor in het middenduin nabij De Zilk en duinheiden met struikhei

¹² Soorten waarvoor geen gebieden zijn geselecteerd zijn: zeeprk (H1095), elft (H1102), zalm (H1106), bittervoorn (H1134) en kleine modderkruiper (H1149). Voor de platte schijfhoren (H4056) zijn geen gebieden geselecteerd omdat de soort bij de uitbreiding van de EU in 2004 is toegevoegd aan bijlage II.

(H2150) in de binnenduintrand grenzend aan de Zilk. Vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (H2190B) komen met name voor nabij de Grote Pan in Zuid Kennemerland en bij de binnenduintrand en het infiltratiegebied bij Bloemendaal. Het infiltratiegebied bij Bloemendaal levert samen met enkele meren in Zuid Kennemerland de grootste bijdrage aan het habitatype duinvalleien, *open water* (H2190A). De randen van deze meren in Zuid Kennemerland vormen belangrijke locaties voor Kruipwilgstruwelen (H2170). Ook het habitatype vochtige duinvalleien, *hoge moerasplanten* (H2190D) komt veel voor langs de rand van of in de nabijheid van deze meren. Vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (H2190C) komen zeer lokaal in de binnenduintrand bij Overveen. Duinbossen, *vochtig* (H2180B) komen veel voor in en ten oosten van het inundatiegebied in de duinen bij Heemstede. Voor overwintering van de meervleermuis (H1318) zijn oude bunkers in het gebied van groot belang, zoals in Duin en Kruidberg en Midden Herenduin en bij Radio Nora. De nauwe korfslak (H1014) is verspreid door het gebied op verschillende locaties aangetroffen, vaak in hoge dichtheden. De groenknolorchis (H1903) is gebonden aan vochtige duinvalleien, kalkrijk (H2190B) en is momenteel zeldzaam.

5 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

5.1 Inleiding

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip "instandhouding" wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied "tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging".

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingsdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattypen en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau. Voor zover van toepassing is daarbij aangegeven welke habitattypen en/of (vogel)soorten ten koste mogen gaan van andere habitattypen en (vogel)soorten. Bij broedvogelsoorten met een regionale doelstelling is in de toelichting aangegeven wat in een bepaalde periode de minimale en maximale bijdrage van het betreffende gebied aan het regionale doelniveau is geweest.

In bijlage B van deze Nota van toelichting is een overzicht opgenomen van alle gebiedsdoelstellingen per Natura 2000-waarde.

Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingsmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en (vogel)soorten.

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen kernopgaven geformuleerd op grond van de daar voorkomende habitattypen en soorten, de landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten ("richting geven") en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitattypen en (vogel)soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument (2006).

5.2 Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:

1. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
2. de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
3. de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
4. de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

5.3 Habitatrichtlijn: habitattypen (bijlage I)

H2110 Embryonale duinen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting Het habitatype embryonale duinen is langs de Hollandse kust een vrij zeldzaam habitatype. Omdat de landelijke staat van instandhouding gunstig is wordt behoud van oppervlakte en kwaliteit nagestreefd. Behoud van de oppervlakte geldt binnen natuurlijke fluctuaties.

H2120 Witte duinen

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Door de grote breedte van het duingebied is uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het habitatype witte duinen mogelijk. Dit is vooral van belang voor uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit habitatype grijze duinen (H2130).

H2130 *Grijze duinen

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, *kalkrijk* (subtype A) en grijze duinen, *heischraal* (subtype C), behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, *kalkarm* (subtype B).

Toelichting Uitbreiding van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit is nodig gezien de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding en de grote verantwoordelijkheid van Nederland voor dit habitatype in Europa. Het gebied herbergt een grote oppervlakte aan grijze duinen, *kalkrijk* (subtype A) en draagt in belangrijke mate bij aan het landelijke doel voor dit habitatype. Het habitatype grijze duinen, *kalkarm* (subtype B) komt veel voor en kan in kwaliteit worden verbeterd. Het habitatype grijze duinen, *heischraal* (subtype C) is slechts lokaal aanwezig.

H2150 *Duinheiden met struikhei

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting Het habitatype duinheiden met struikhei is momenteel in goede kwaliteit aanwezig op een geringe oppervlakte. Omdat de landelijke staat van instandhouding gunstig is wordt behoud van oppervlakte en kwaliteit nagestreefd.

H2160 Duindoornstruwelen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattypen witte duinen (H2120), grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

Toelichting Het habitatype duindoornstruwelen is over voldoende oppervlakte aanwezig en landelijk niet bedreigd. Uitbreiding van het habitatype kan een bedreiging vormen voor onder meer habitatype grijze duinen (H2130). Het type komt lokaal in goede kwaliteit (met veel struweelsoorten) voor op locaties die niet conflicteren met de doelstellingen voor habitattypen grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190). Op dergelijke locaties is behoud van belang. Om de kwaliteit te behouden moeten alle successiestadia in het gebied voorkomen, ook de jonge stadia die als matig ontwikkeld worden beoordeeld.

H2170 Kruipwilgstruwelen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitatype vochtige duinvalleien (H2190) is toegestaan.

Toelichting Het habitatype kruipwilgstruwelen komt in het gebied op kleine oppervlakte voor, in mozaïek met begroeiingen van habitatype vochtige duinvalleien (H2190).

H2180 Duinbossen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit duinbossen, *droog* (subtype A) en duinbossen, *binnenduinrand* (subtype C) en behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, *vochtig* (subtype B).

Toelichting Het habitatype duinbossen, *droog* (subtype A) bestrijkt een grote oppervlakte waarvan ongeveer twee derde deel goede kwaliteit heeft. Duinbossen, *vochtig* (subtype B) bestrijkt een relatief kleine oppervlakte waarvan het grootste deel goede kwaliteit heeft. Het habitatype

duinbossen, *binnenduinrand* (subtype C) heeft een vrij grote oppervlakte die nagenoeg gelijkmatig verdeeld is over goede en matige kwaliteit. Er is potentie voor verbetering kwaliteit van het subtype *vochtig*.

H2190 Vochtige duinvalleien

- Doel** Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit vochtige duinvalleien, *open water* (subtype A), vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (subtype B) en vochtige duinvalleien, *hoge moerasplanten* (subtype D) en behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C).
- Toelichting** De oppervlakte aan valleien in het gebied wordt momenteel sterk uitgebreid nu de waterwinning in deelgebieden is gestopt. Vochtige duinvalleien, *open water* (subtype A), *ontkalkt* (subtype C) en vochtige duinvalleien, *hoge moerasplanten* (subtype D) komen verspreid in het gebied voor. In het gebied zijn fraaie voorbeelden aanwezig van vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (subtype B). In het zuidelijk deel zijn potenties voor uitbreiding aanwezig.

5.4 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

H1014 Nauwe korfslak

- Doel** Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- Toelichting** De nauwe korfslak is op vele locaties in het gebied aangetroffen, waaronder op diverse locaties in hoge dichtheden. Het gebied levert één van de grootste bijdragen aan het behoud van de soort in Nederland.

H1318 Meervleermuis

- Doel** Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
- Toelichting** Dit gebied levert als overwinteringsgebied een grote bijdrage voor de meervleermuis. De soort overwintert hier in diverse bunkers. De winterverblijven langs de Zuid-Hollandse kust worden voornamelijk door mannetjes meervleermuizen gebruikt.

H1903 Groenknolorchis

- Doel** Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit biotoop voor uitbreiding populatie.
- Toelichting** Het betreft één van de weinige vindplaatsen van de groenknolorchis in de Hollandse duinen. Recente herstelmaatregelen van de biotoop vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (H2190B) hebben er toe geleid dat de populatie recent een forse groei heeft doorgemaakt.

5.5 Beschermde natuurmonumenten

Het Natura 2000-gebied omvat één of meer voormalige beschermde natuurmonumenten (zie paragrafen 2.1 en 3.3 van deze Nota van toelichting). Ingevolge artikel 15a, derde lid, Natuurbeschermingswet 1998, heeft de bescherming van dat deel van het gebied, dat zijn status als beschermd natuurmonument heeft verloren, mede betrekking op de doelstellingen ten aanzien van het behoud, herstel en de ontwikkeling van het natuurschoon of de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied zoals bepaald in het van rechtswege vervallen besluit. Voor zover deze doelstellingen Natura 2000-waarden betreffen (zoals opgenomen in paragraaf 4.2 van deze Nota van toelichting), maken deze deel uit van de in voorgaande paragrafen opgenomen instandhoudingsdoelstellingen. Indien de doelstellingen geen Natura 2000-waarden betreffen, houden deze doelstellingen, zoals de bescherming van het natuurschoon, hun zelfstandige betekenis. In een aantal gevallen is het niet mogelijk om zowel de doelen die voortkomen uit de aanwijzing als beschermd natuurmonument als de Natura 2000-doelstellingen te bereiken (bijvoorbeeld omdat dat om tegenstrijdig beheer vraagt). In deze gevallen hebben de Natura 2000-doelen voorrang om de Europeesrechtelijke verplichtingen na te komen.

Met de wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 op 18 maart 2010 (Stb. 2010, 135) is de uitwerking van de doelen van voormalige beschermde natuurmonumenten in het beheerplan facultatief geworden, in plaats van dat daartoe een verplichting geldt. De van rechtswege vervallen besluiten zijn ter informatie aan het einde van dit besluit toegevoegd.

In de brief van de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 14 september 2011¹³ is aangekondigd dat het regime van de beschermde natuurmonumenten zal worden geschrapt. In het wetsvoorstel Wet natuur zal worden voorgesteld om het regime van artikel 15a uit de Natuurbeschermingswet 1998 te laten vervallen. Totdat de nieuwe Wet natuur in werking treedt zal invulling gegeven moeten worden aan artikel 15a en zal bij vergunningverlening hier rekening mee gehouden moeten worden.

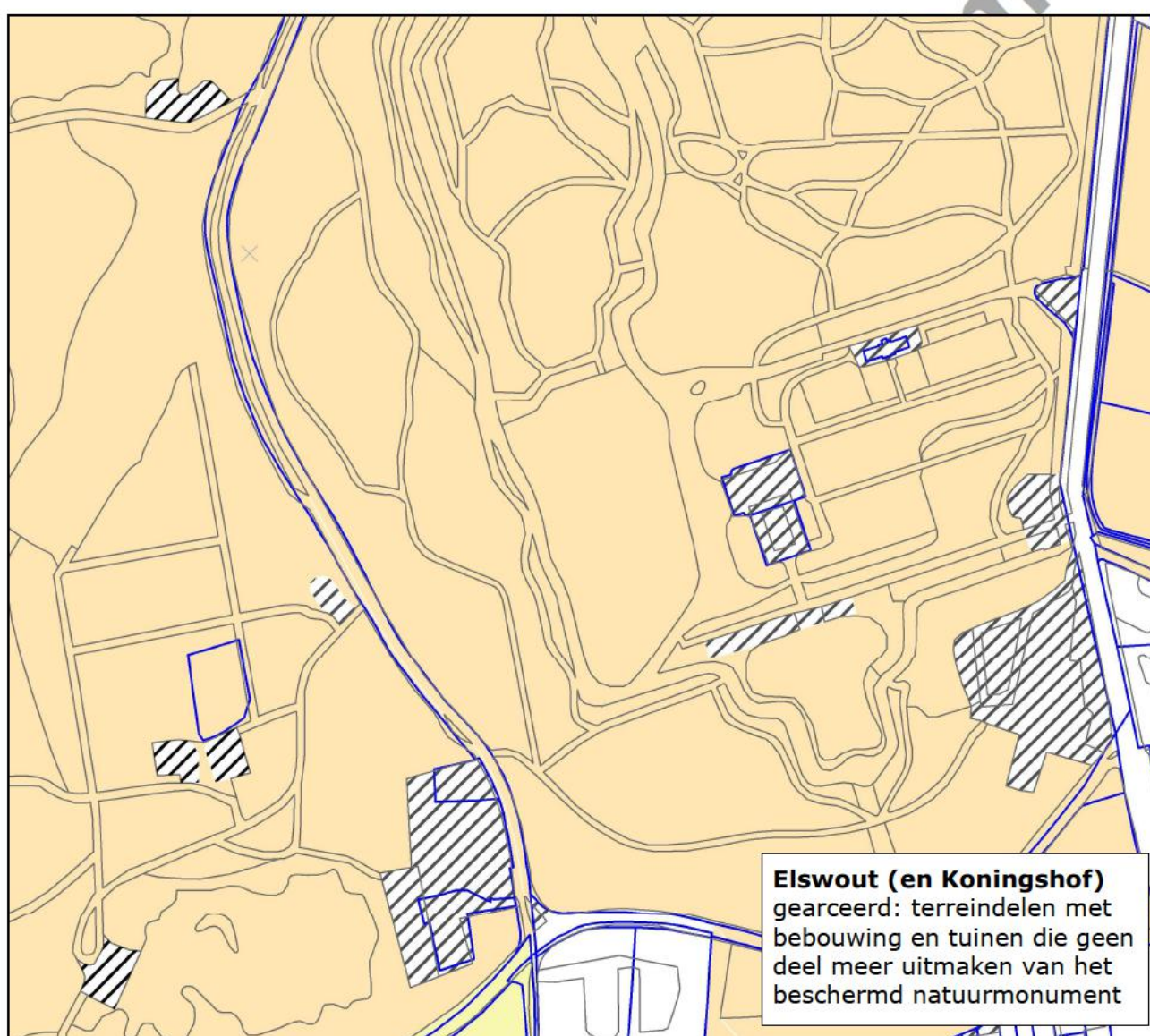
¹³ Tweede Kamer, 2010-2011, 32670, nr. 24

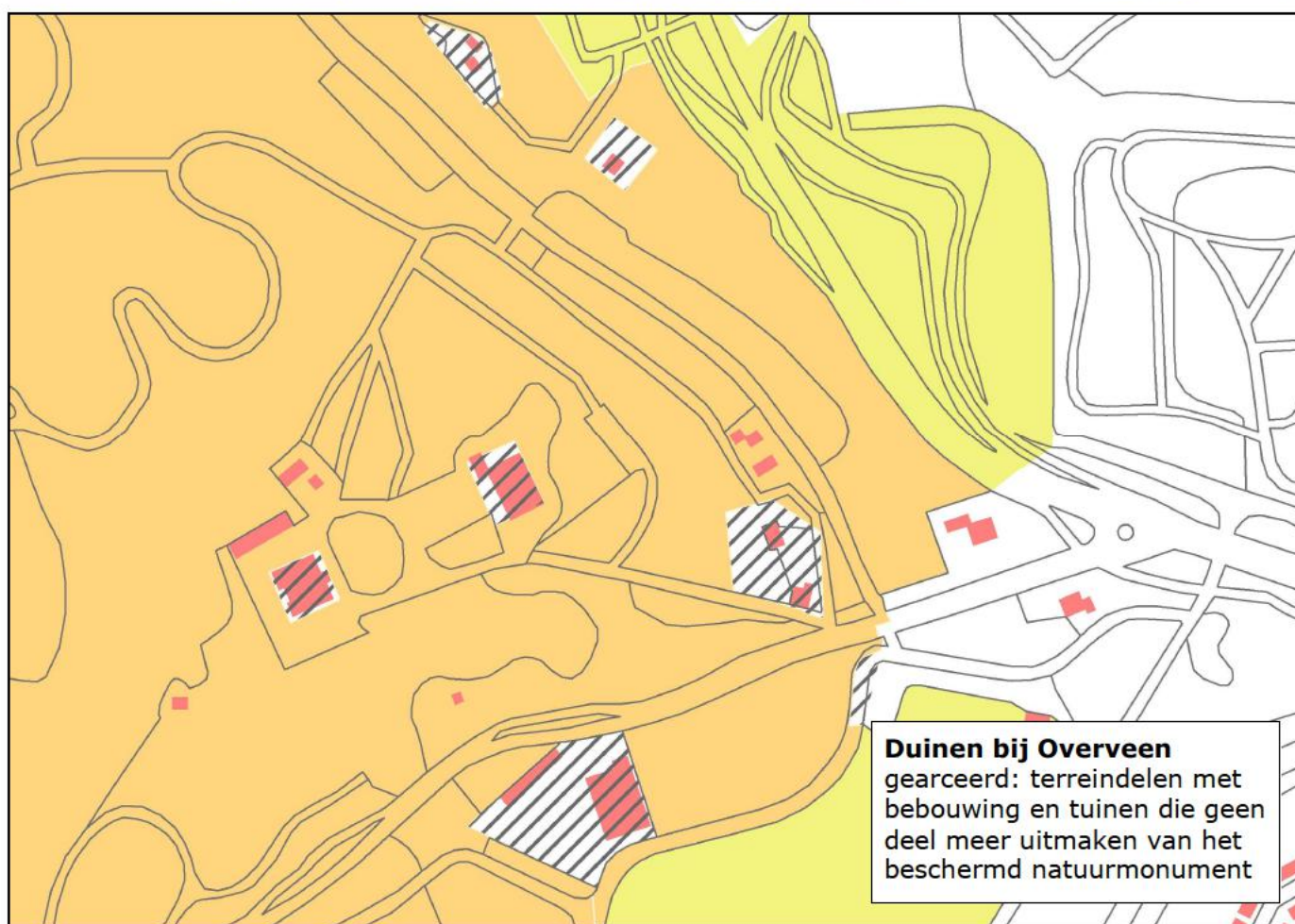
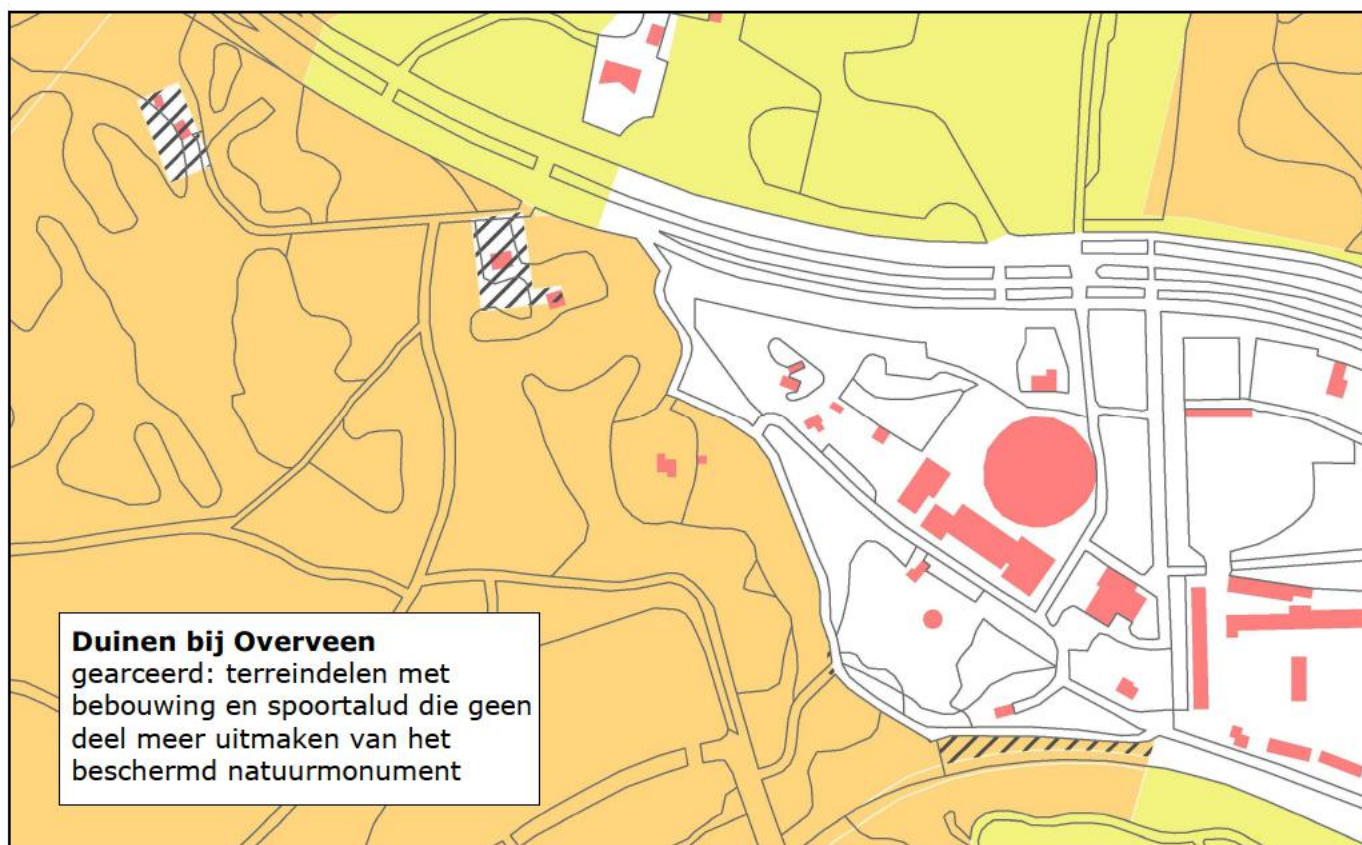
Intrekking terreindelen beschermd natuurmonumenten

1. Beschermd natuurmonument Duinen bij Overveen

Aanduiding plekken waar terreindelen die volgens de kaart deel uitmaken van een beschermd natuurmonument, maar die middels dit besluit zijn ingetrokken als onderdeel van het betreffende beschermd natuurmonument

Blauwe lijnen betreffen kadastrale lijnen

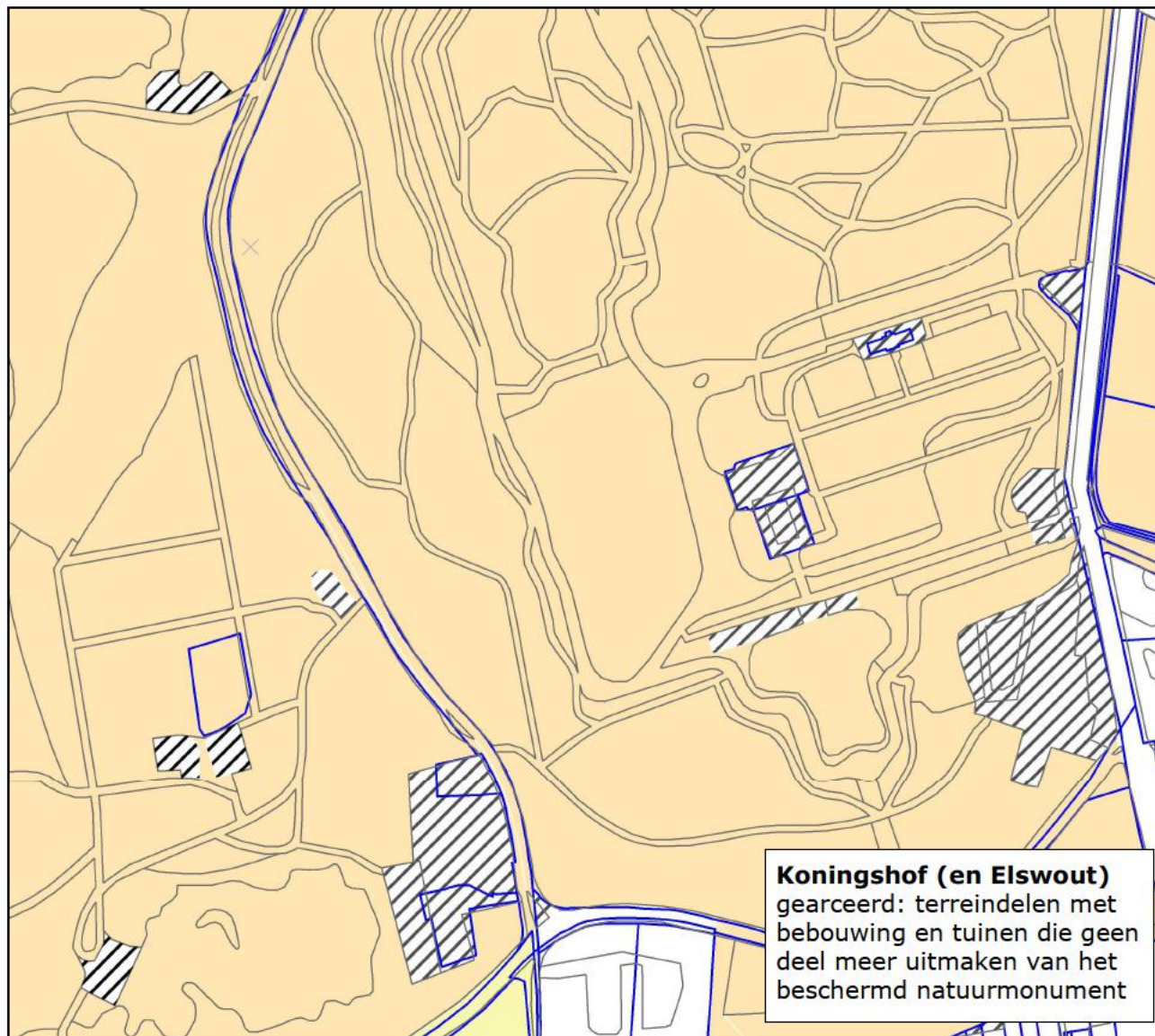

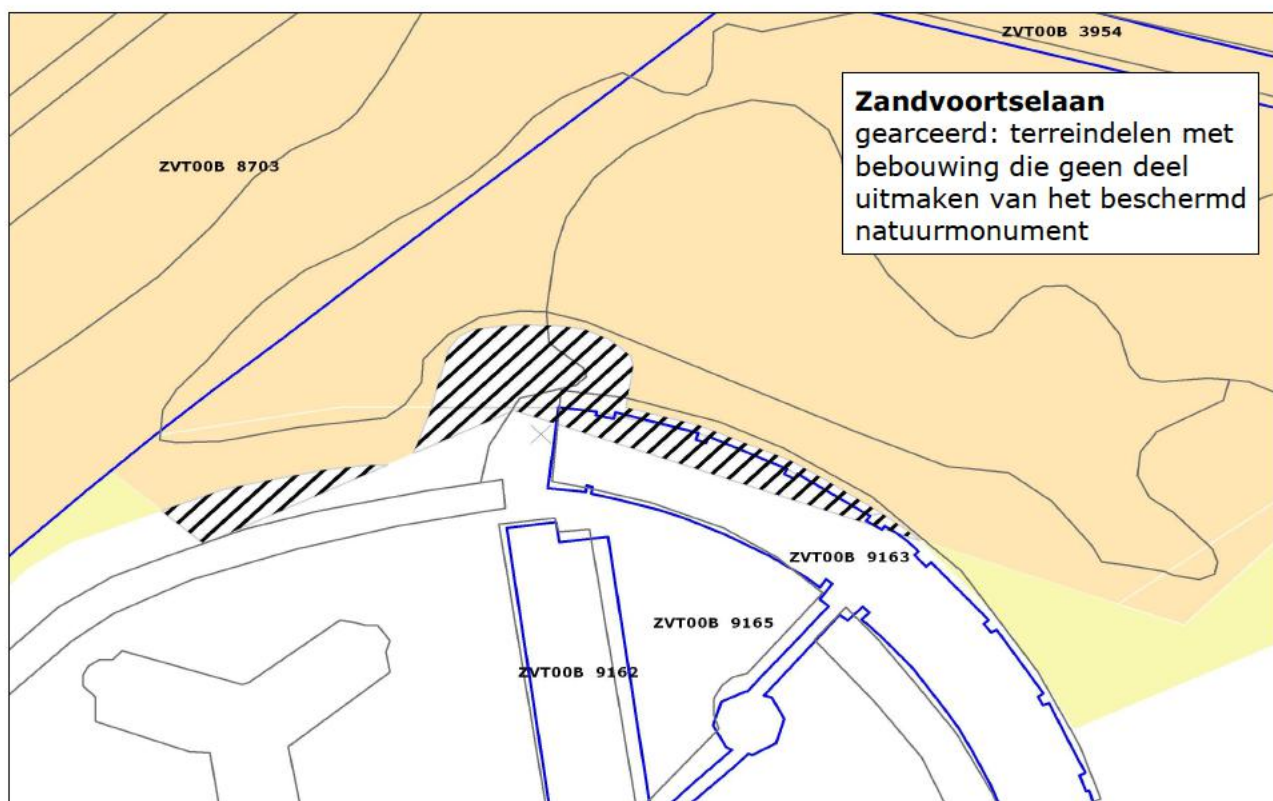
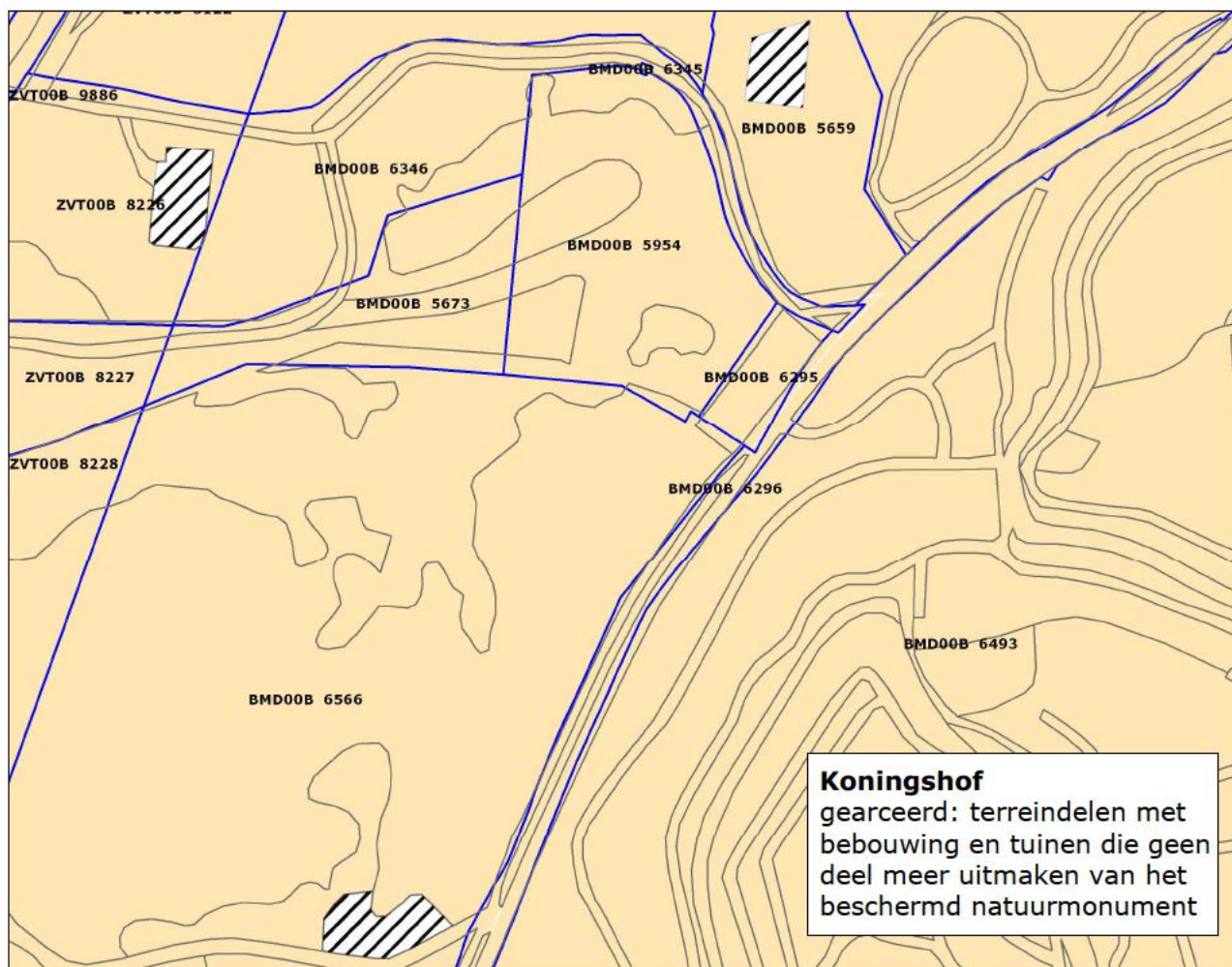
2. Beschermd natuurmonument Duinen tussen Zandvoort en Aerdenhout

Aanduiding plekken waar terreindelen die volgens de kaart deel uitmaken van een beschermd natuurmonument, maar die middels dit besluit zijn ingetrokken als onderdeel van het betreffende beschermd natuurmonument

Blauwe lijnen betreffen kadastrale lijnen

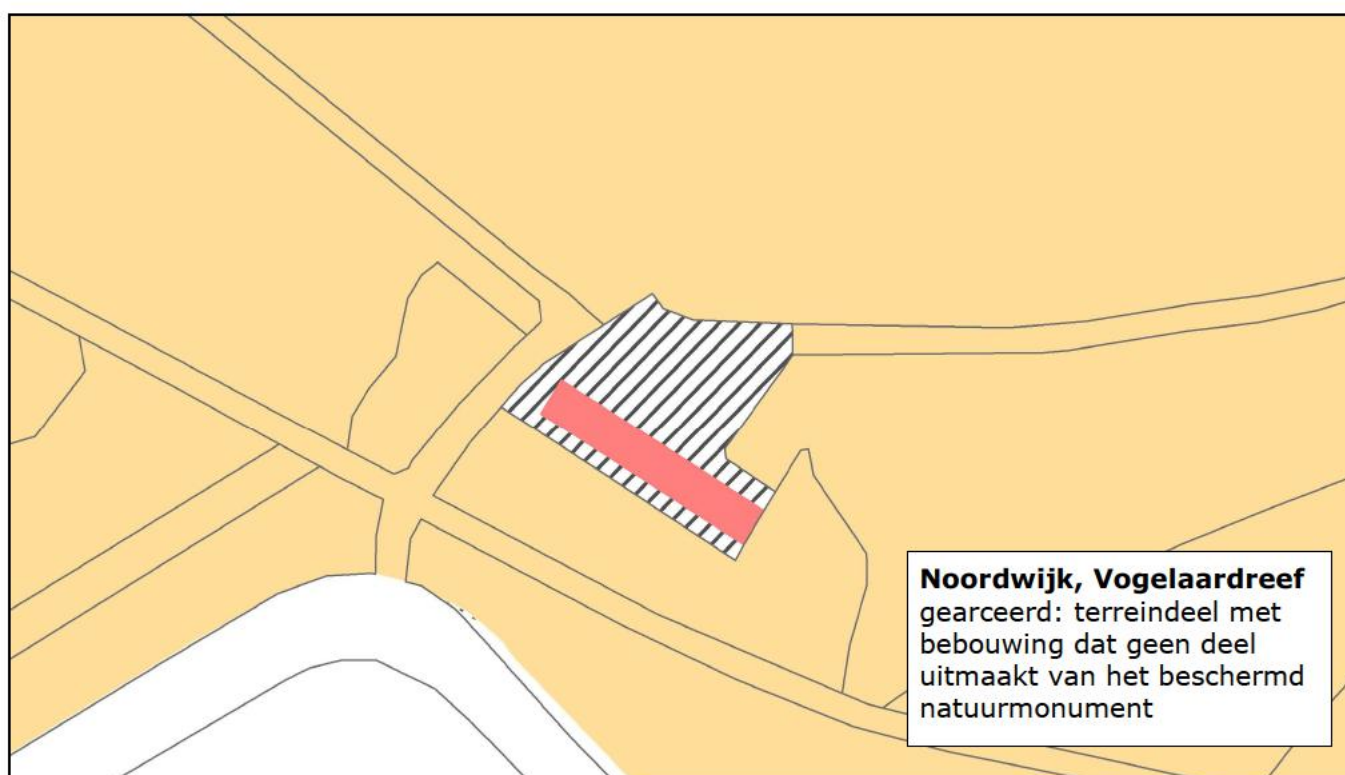
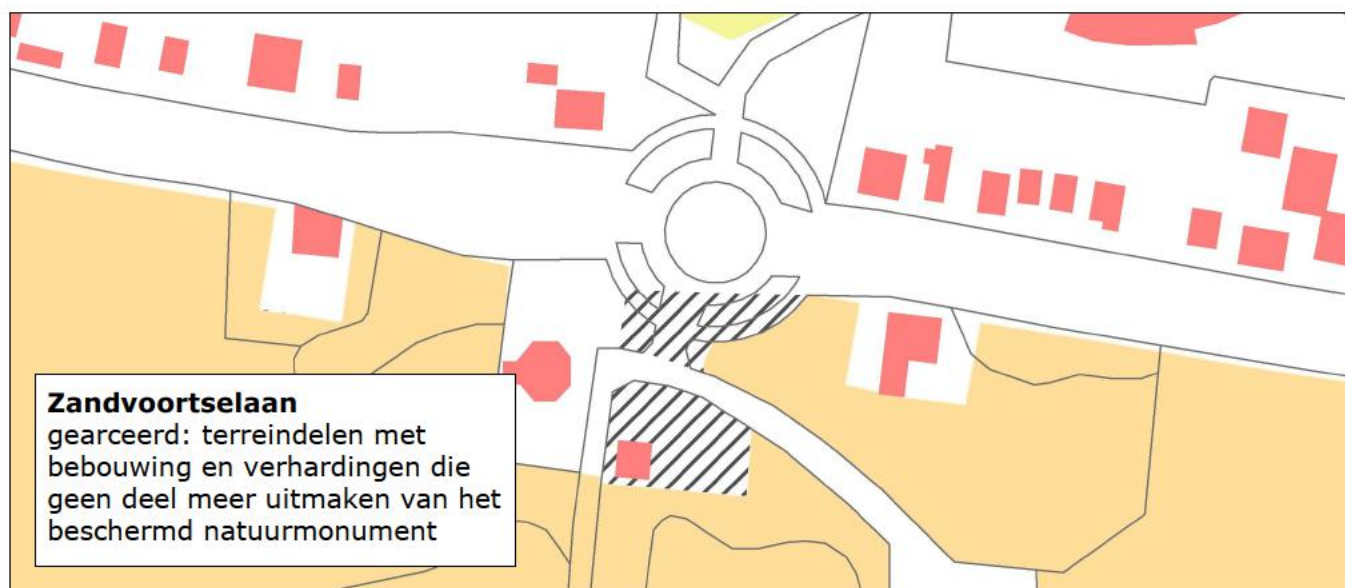
bijlage A2

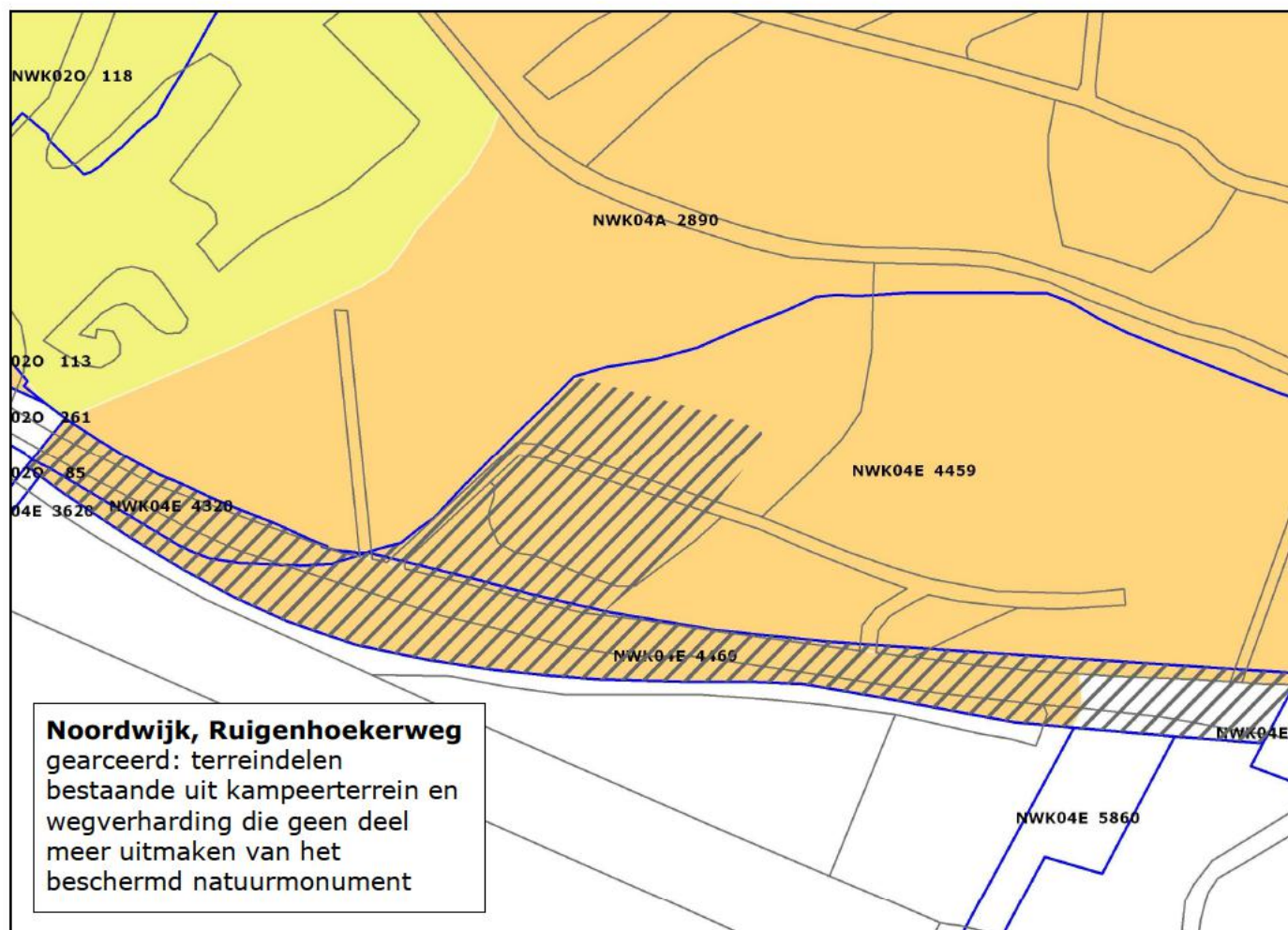

3. Beschermd natuurmonument Duinen bij Vogelenzang

Aanduiding plekken waar terreindelen die volgens de kaart deel uitmaken van een beschermd natuurmonument, maar die middels dit besluit zijn ingetrokken als onderdeel van het betreffende beschermd natuurmonument

Blauwe lijnen betreffen kadastrale lijnen, codes kadastrale perceelnummers

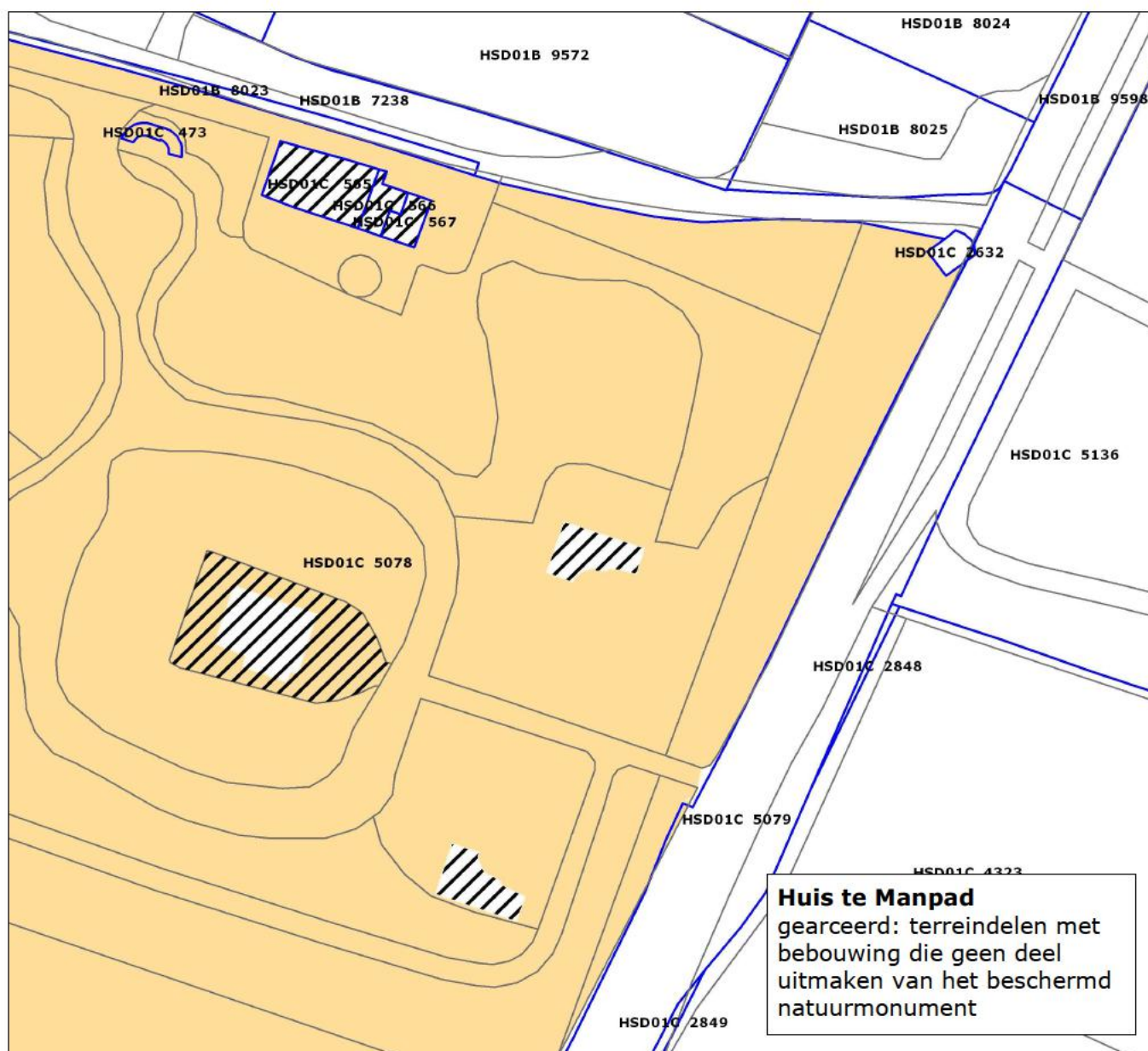

4. Beschermd natuurmonument Huis te Manpad

Aanduiding plekken waar terreindelen die volgens de kaart deel uitmaken van een beschermd natuurmonument, maar die middels dit besluit zijn ingetrokken als onderdeel van het betreffende beschermd natuurmonument

Blauwe lijnen betreffen kadastrale lijnen

Nadere onderbouwing van wijzigingen in Natura 2000-waarden waarvoor het gebied is aangewezen, van de selectie als Habitatrichtlijngebied en toewijzing van en wijzigingen in instandhoudingsdoelstellingen

- B.1 Wijzigingen in habitattypen en soorten ten opzichte van aanmelding als Habitatrichtlijngebied en/of het ontwerpbesluit (paragraaf 4.2.1 en 4.2.2)
- B.2 Toepassing selectiecriteria Habitatrichtlijngebieden (paragraaf 4.3)
- B.3 Toewijzing instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5)

B.1 Wijzigingen in habitattypen en soorten ten opzichte van aanmelding als Habitatrichtlijngebied en/of het ontwerpbesluit (paragraaf 4.2.1 en 4.2.2)

- Conform de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) maar in afwijking van het ontwerpbesluit (2007) is het gebied niet aangewezen voor het habitatype zilte pioniersbegroeiingen (H1310). Het subtype *zeevetmuur* (subtype B) komt in het gebied niet voor omdat het door natuurlijke successie is overgegaan in het habitatype vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (H2190B).
- Conform de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) maar in afwijking van het ontwerpbesluit (2007) is het gebied niet aangewezen voor het habitatype schorren en zilte graslanden (H1330). Het subtype *buitendijks* (subtype A) komt in het gebied niet voor omdat het door natuurlijke successie is overgegaan in het habitatype vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (H2190B).
- In aanvulling op het ontwerpbesluit (2007) is ook een doelstelling opgenomen voor het subtype vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (H2190C). Dit subtype blijkt, naast de overige subtypen waar reeds doelstellingen voor zijn opgenomen, in het gebied voor te komen.
- Het complementaire doel voor de gevlekte witsnuitlibel (H1042) zoals opgenomen in het ontwerpbesluit (2007) is vervallen, aangezien er geen waarnemingen van deze soort in dit gebied zijn. De soort is er al lange tijd niet meer waargenomen. De soort wordt bovendien weinig aangetroffen in de duinen en de meeste waarnemingen in duingebieden hebben betrekking op een enkel, zwervend individu. Het is zeer onwaarschijnlijk dat zich in dit gebied een populatie zal vestigen. Daarnaast laat de analyse van de implementatie van Natura 2000 in Nederland (Kamerstuk 32670 nr. 24) zien dat de bescherming van complementaire doelen onder het Natura 2000-regime niet expliciet door de Vogel- en Habitatrichtlijn wordt voorgeschreven. Daarom zullen deze doelen dan ook niet langer in de aanwijzingsbesluiten worden opgenomen.
- In aanvulling op de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) en het ontwerpbesluit (2007) is het gebied ook aangewezen als overwinteringsgebied voor de meervleermuis (H1318). De belangrijkste objecten voor deze soort in het gebied zijn de bunkers in Duin en Kruidberg en de naaste omgeving.

B.2 Toepassing selectiecriteria Habitatrichtlijngebieden (paragraaf 4.3)

In dit onderdeel wordt voor elke Natura 2000-waarde waarvoor het onderhavige gebied aan de selectiecriteria voldoet (zie paragraaf 4.3), een overzicht gegeven van alle daarvoor kwalificerende gebieden. Dit gebeurt zoveel mogelijk in de vorm van een tabel met de gebieden die aan de selectiecriteria voldoen, onder vermelding van de relatieve bijdrage. In het geval van habitattypen betreft dit het actuele aandeel van de landelijke oppervlakte dat in het gebied aanwezig is. Indien kwaliteit een rol heeft gespeeld in de bepaling van de gebiedenselectie voor habitattypen is dit tekstueel toegelicht. In het geval van soorten betreft de relatieve bijdrage het aandeel van de landelijke populatie dat (geregeld) in het gebied aanwezig is. Afhankelijk van de soort wordt dit afgemeten aan getelde aantallen, aantal bezette plekken of kilometerhokken.

Er is gebruik gemaakt van de volgende klasse-indeling:

A1 = 15-30%, A2 = 30-50%, A3 = 50-75% en A4 = >75%

B1 = 2-6% en B2 = 6-15%

C = <2%

In de kolom "Bronvermelding" zijn de terreinbeherende organisaties en andere instanties en bronnen vermeld, waaraan de oppervlaktecijfers en aantallen zijn ontleend, met vermelding van de jaren waarin deze zijn verzameld of gepubliceerd. Verklaring gebruikte afkortingen: AWD = Waternet, beheerder Amsterdamse Waterleidingduinen, DZH = Duinwaterbedrijf Zuid-Holland, NPZK = Nationaal Park Zuid-Kennemerland, PWN = Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland, SBB = Staatsbosbeheer.

■ Het gebied is één van de belangrijkste gebieden voor de volgende habitattypen:

H2130A – *Grijze duinen, kalkrijk			
Landelijke oppervlakte ca. 4.000 ha			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage	Bron
088	Kennemerland-Zuid	A2 (30-50%)	Landschap Noord-Holland 2010
087	Noordhollands Duinreservaat	A1 (15-30%)	Landschap Noord-Holland 2010
097	Meijendel & Berkheide	B2 (6-15%)	DZH & SBB 2000
096	Coepelduynen	B1 (2-6%)	Aanwijzingsbesluit 2010
100	Voornes Duin	B1 (2-6%)	Aanwijzingsbesluit 2008
004	Duinen Terschelling	B1 (R, 2-6%) ^a	Aanwijzingsbesluit 2009

(a) De letter "R" in deze kolom geeft aan dat het een gebied is opgenomen teneinde voldoende regionale spreiding te verkrijgen binnen het landelijke verspreidingsgebied.

Voor de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) zijn voor het prioritaire habitatype grijze duinen (H2130) de volgende tien gebieden geselecteerd: Duinen Schiermonnikoog (006), Duinen Terschelling (004), Duinen en Lage Land Texel (002)¹⁴, Noordhollands Duinreservaat (087), Kennemerland-Zuid (088), Coepelduynen (096), Meijendel & Berkheide (097), Voornes Duin (100), Duinen Goeree & Kwade Hoek (101)¹⁵ en Kop van Schouwen (116). Toen niet behorend tot de tien belangrijkste gebieden, maar reeds eerder (1996) aangemeld voor dit habitatype: Duinen Den Helder – Callantsoog (084) (Lijstdocument 2004). In het Natura 2000 doelendocument (2006) is dit habitatype in drie subtypen verdeeld (*kalkrijk*, *kalkarm* en *heischraal*) om recht te doen aan de ecologische variatie en gelet op het aanzienlijke verschil in ecologische vereisten. Voor het subtype *kalkrijk* (H2130A) zijn in de tabel op grond van de huidige kennis de vijf belangrijkste gebieden vermeld. De eerste drie betreffen de gebieden met het grootste aandeel in de landelijke oppervlakte van het subtype. In Coepelduynen en Voornes Duin heeft het subtype een kleinere oppervlakte dan in enkele andere gebieden, maar het subtype is in beide gebieden vanwege de grote soortenrijkdom kwalitatief beter ontwikkeld. Uit het oogpunt van geografische spreiding kan daaraan nog Duinen Terschelling worden toegevoegd. Dit gebied herbergt de grootste oppervlakte van dit subtype in het Waddengebied.

H2150 – *Duinheiden met struikhei			
Landelijke oppervlakte ca. 200 ha ¹⁶			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage	Bronvermelding
002	Duinen en Lage Land Texel	A1 (15-30%)	Aanwijzingsbesluit 2009
004	Duinen Terschelling	A1 (15-30%)	Aanwijzingsbesluit 2009
086	Schoorlse Duinen	A1 (15-30%)	Aanwijzingsbesluit 2010
087	Noordhollands Duinreservaat	B2 (6-15%)	Landschap Noord-Holland 2010
003	Duinen Vlieland	B1 (2-6%)	Aanwijzingsbesluit 2009
005	Duinen Ameland	B1 (2-6%)	Aanwijzingsbesluit 2009
088	Kennemerland-Zuid	B1 (2-6%)	Landschap Noord-Holland 2010

¹⁴ Destijds bekend als Duinen Texel, Waal en Burg, Dijkmanshuizen en de Bol.

¹⁵ Destijds bekend als Duinen Goeree.

¹⁶ De geschatte landelijke oppervlakte is aangepast, zie voor een toelichting aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Schoorlse Duinen (Stcrt. 2010, 2212).

099	Solleveld & Kapittelduinen	B1 (2-6%)	Aanwijzingsbesluit 2011
116	Kop van Schouwen	B1 (2-6%)	Provincie Zeeland 2009
098	Westduinpark & Wapendal	C (<2%)	Aanwijzingsbesluit 2011

Voor de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) zijn voor dit habitattype de volgende vier gebieden geselecteerd: Kennemerland-Zuid (088), Westduinpark & Wapendal (098), Solleveld & Kapittelduinen (099)¹⁷ en Kop van Schouwen (116). Ten gevolge van het beschikbaar komen van meer kwantitatieve gegevens is gebleken dat dit prioritaire habitattype in totaal in tien duingebieden voorkomt. Met name Duinen en Lage Land Texel (002), Duinen Terschelling (004) en Schoorlse Duinen (086) herbergen een aanzienlijke oppervlakte duinheiden met struikhei. Deze drie gebieden zijn hiermee de belangrijkste gebieden voor dit habitattype. Verder blijkt dit habitattype ook voor te komen in Duinen Vlieland (003), Duinen Ameland (005) en Noordhollands Duinreservaat (087) die elk meer dan 2% van de landelijke oppervlakte bevatten.

H2160 – Duindoornstruwelen			
Landelijke oppervlakte ca. 4.500 ha			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage	Bronvermelding
088	Kennemerland-Zuid	A1 (15-30%)	Landschap Noord-Holland 2010
097	Meijndel & Berkheide	B2 (6-15%)	DZH & SBB 2000
087	Noordhollands Duinreservaat	B2 (6-15%)	Landschap Noord-Holland 2010
116	Kop van Schouwen	B2 (6-15%)	Provincie Zeeland 2009
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	B2 (6-15%)	Aanwijzingsbesluit 2008
002	Duinen en Lage Land Texel	B1 (R, 2-6%) ^a	Aanwijzingsbesluit 2009

- (a) De letter "R" in deze kolom geeft aan dat het gebied is geselecteerd teneinde een voldoende regionale spreiding te verkrijgen binnen het landelijke verspreidingsgebied van het habitattype.

Voor de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) zijn voor dit habitattype de volgende vijf gebieden geselecteerd: Duinen en Lage Land Texel (002)¹⁴, Kennemerland-Zuid (088), Meijndel & Berkheide (097), Voornes Duin (100) en Kop van Schouwen (116). Door het beschikbaar komen van meer kwantitatieve gegevens is gebleken dat de oppervlakte van dit habitattype in de gebieden Noordhollands Duinreservaat (087) en Duinen Goeree & Kwade Hoek (101) groter is dan aanvankelijk gedacht. Deze gebieden voldoen hiermee aan het criterium "belangrijkste gebieden". Het gebied Duinen en Lage Land Texel (002) is vooral van belang vanuit het oogpunt van voldoende geografische spreiding.

H2180A – Duinbossen, droog			
Landelijke oppervlakte ca. 4.000 ha			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage^a	Bronvermelding
087	Noordhollands Duinreservaat	A1 (15-30%)	Landschap Noord-Holland 2010
088	Kennemerland-Zuid	A1 (15-30%)	Landschap Noord-Holland 2010
097	Meijndel & Berkheide	B2 (6-15%)	DZH 2000, SBB 2002

- (a) In eerdere aanwijzingsbesluiten was het niet mogelijk om de actuele voorkomens van de afzonderlijke subtypen in kwantitatieve zin te duiden. Op basis van de huidige kennis wordt de relatieve bijdrage per subtype weergegeven. Dit betekent dat enkele relatieve bijdragen kunnen afwijken ten opzichte van eerdere aanwijzingsbesluiten.

Ten tijde van de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) werd dit habitattype in twee subtypen onderscheiden: Zomereikverbond (*Quercion roboris*) en Verbond van Els en Vogelkers (*Alno-Padion*) die overeenkomen met de huidige subtypen "droog" (subtype A) en "binnenduinderand" (subtype C). Voor elk van beide subtypen zijn drie gebieden geselecteerd. Voor het eerstgenoemde subtype betreffen dit Schoorlse Duinen (086)¹⁸, Kennemerland-Zuid (088) en Manteling van Walcheren (117).

¹⁷ Dit gebied is uitgebreid met Kapittelduinen, de naam is veranderd in Solleveld & Kapittelduinen (099).

¹⁸ Destijds bekend als Duinen Schoorl.

Op grond van de huidige kennis zijn de gebieden met de grootste oppervlakte van dit subtype: Noordhollands Duinreservaat (087) en Kennemerland-Zuid, met elk meer dan 15% van de landelijke oppervlakte. Meijndel & Berkheide (097) komt op de derde plaats op basis van de oppervlakte van dit subtype in het gebied.

H2180C – Duinbossen, binnenduinrand			
Landelijke oppervlakte ca. 1.500 ha			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage ^a	Bronvermelding
087	Noordhollands Duinreservaat	A1 (15-30%)	Landschap Noord-Holland 2010
088	Kennemerland-Zuid	A1 (15-30%)	NPZK, PWN, AWD, SBB
099	Solleveld & Kapittelduinen	B2 (6-15%)	Aanwijzingsbesluit 2011

- (a) In eerdere aanwijzingsbesluiten was het niet mogelijk om de actuele voorkomens van de afzonderlijke subtypen in kwantitatieve zin te duiden. Op basis van de huidige kennis wordt de relatieve bijdrage per subtype weergegeven. Dit betekent dat enkele relatieve bijdragen kunnen afwijken ten opzichte van eerdere aanwijzingsbesluiten.

Ten tijde van de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) werd dit habitattypen in twee subtypen onderscheiden: Zomereikverbond (*Quercion roboris*) en Verbond van Els en Vogelkers (*Alno-Padion*) die overeenkomen met de huidige subtypen "droog" (subtype A) en "binnenduinrand" (subtype C). Voor elk van beide subtypen zijn drie gebieden geselecteerd. Voor het laatstgenoemde subtype betreffen dit Noordhollands Duinreservaat (087), Meijndel & Berkheide (097) en Voornes Duin (100).

Op grond van de huidige kennis zijn de gebieden met de grootste oppervlakte van dit subtype: Noordhollands Duinreservaat en Kennemerland-Zuid (088), met elk meer dan 15% van de landelijke oppervlakte. Solleveld & Kapittelduinen (099) vormt het derde belangrijkste gebied op basis van de oppervlakte van dit subtype.

H2190A – Vochtige duinvalleien, open water			
Landelijke oppervlakte ca. 400 ha			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage	Bronvermelding
088	Kennemerland-Zuid	A1 (15-30%) ^a	Landschap Noord-Holland 2010
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	B2 (6-15%)	Landschap Noord-Holland 2010
002	Duinen en Lage Land Texel	B2 (6-15%)	Aanwijzingsbesluit 2009
100	Voornes Duin	R (B2, 6-15%) ^b	Aanwijzingsbesluit 2008

- (a) Exclusief infiltratiekanalen zonder voor dit subtype karakteristieke vegetatie.
(b) De letter "R" in deze kolom geeft aan dat het gebied is geselecteerd teneinde een voldoende regionale spreiding te verkrijgen binnen het landelijke verspreidingsgebied van het subtype.

Ten tijde van de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) werd het open water in de duinen onderverdeeld in drie plantensociologische verbonden, waarbij toentertijd voor elk drie gebieden zijn geselecteerd. Dit betreft de volgende gebieden: Duinen en Lage Land Texel (002)¹⁴, Duinen Terschelling (004), Duinen Ameland (005), Kennemerland-Zuid (088), Voornes Duin (100) en Kop van Schouwen (116). In het Natura 2000 doelendocument (2006) vallen deze drie verbonden onder het subtype vochtige duinvalleien, open water (H2190A). Op grond van de huidige kennis kunnen de volgende gebieden als de drie belangrijkste voor dit subtype worden beschouwd: Duinen en Lage Land Texel, Zwanenwater & Pettemerduinen (085) en Kennemerland-Zuid afgemeten aan de in de gebieden aanwezige oppervlakten. Uit het oogpunt van geografische spreiding kan daaraan nog Voornes Duin worden toegevoegd.

- Het gebied is één van de belangrijkste gebieden voor de volgende habitatsoorten:

H1014 – Nauwe korfslak			
Landelijke populatie: ca. 125 kilometerhokken			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage	Bronvermelding
088	Kennemerland-Zuid	A1 (15-30%)	Stichting Anemoon 2008
097	Meijndel & Berkheide	A1 (15-30%)	Stichting Anemoon 2008

100	Voornes Duin	A1 (15-30%)	Aanwijzingsbesluit 2008
087	Noordhollands Duinreservaat	B2 (6-15%)	Stichting Anemoon 2008
099	Solleveld & Kapittelduinen	B1 (2-6%)	Aanwijzingsbesluit 2011
154	Geleenbeekdal	C (R, <2%) ^a	Stichting Anemoon 2008

- (a) De letter "R" in deze kolom geeft aan dat het gebied is opgenomen teneinde een voldoende regionale spreiding te verkrijgen binnen het landelijke verspreidingsgebied van deze soort.

Ten tijde van de aanmelding van de Habitatrichtlijngebieden (2003) zijn voor de nauwe korfslak (H1014) de volgende gebieden geselecteerd: Geleenbeekdal (154), Voornes Duin (100), Kennemerland-Zuid (088), Meijndel & Berkheide (097) en Duinen Goeree & Kwade Hoek (101)¹⁵. De belangrijkste gebieden op basis van recente gegevens blijken Kennemerland-Zuid, Meijndel & Berkheide en Voornes Duin te zijn, waar de soort in meer dan 20 kilometerhokken is aangetroffen. Op de vierde en vijfde plaats komen het Noordhollands Duinreservaat (087) en Solleveld & Kapittelduinen (099). Hieraan kan uit het oogpunt van voldoende geografische spreiding nog Geleenbeekdal worden toegevoegd.

H1318 – Meervleermuis			
Landelijke populatie ca. 550 individuen ^a			
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Relatieve bijdrage	Bronvermelding
097	Meijndel & Berkheide	A2 (30-50%)	Zoogdiervereniging 2010
157	Geuldal	B2 (6-15%)	Zoogdiervereniging 2010
057	Veluwe	B2 (6-15%)	Zoogdiervereniging 2010
156	Bemelerberg & Schiepersberg	B2 (6-15%)	Zoogdiervereniging 2010
088	Kennemerland-Zuid	B2 (6-15%)	Zoogdiervereniging 2010

- (a) De schatting van de landelijke populatiegrootte is verhoogd (en enkele relatieve bijdragen zijn verlaagd), omdat in eerdere besluiten geen rekening is gehouden met de belangrijke overwinteringsplaatsen in Noord- en Zuid-Holland.

Voor de aanmelding van Habitatrichtlijngebieden (2003) zijn de volgende wintergebieden voor deze soort geselecteerd: Meijndel & Berkheide (097), Bemelerberg & Schiepersberg (156), Geuldal (157) en Sint Pietersberg & Jekerdal (159). Bijna de helft van de overwinterende meervleermuizen huist in bunkers in Meijndel & Berkheide. Daarnaast verblijft een groot deel van de populatie in de ondergrondse mergelgroeven van Zuid-Limburg, met name in de gebieden Geuldal en Bemelerberg & Schiepersberg. Met de huidige kennis blijkt de soort ook in belangrijke aantallen te overwinteren op de Veluwe (057) en in bunkers in Kennemerland-Zuid (088), zodat ook deze gebieden tot de vijf belangrijkste gebieden voor deze soort kunnen worden gerekend.

B.3 Toewijzing instandhoudingsdoelstellingen (hoofdstuk 5)

Voor zover de hier vermelde gebiedsdoelen en relatieve bijdragen betrekking hebben op de Natura 2000-gebieden die buiten dit aanwijzingsbesluit vallen en waarvan de definitieve besluiten op het moment van vaststelling van het onderhavige besluit nog niet zijn vastgesteld, moeten deze worden beschouwd als "indicatieve" opgaven en kunnen ze nog aan verandering onderhevig zijn.

In dit onderdeel wordt voor iedere Natura 2000-waarde waarvoor het onderhavige gebied is aangewezen, inzichtelijk gemaakt hoe de landelijke doelstelling¹⁹ is uitgewerkt in de Natura 2000-gebieden. De landelijke doelstellingen vormen een kader voor de formulering van instandhoudingsdoelstellingen op gebiedsniveau. De gebiedsdoelen bij elkaar "opgeteld", eventueel tezamen met een opgave buiten het Natura 2000-netwerk, hebben als som het landelijke doel. Onder iedere tabel wordt de landelijke staat van instandhouding van de betreffende Natura 2000-waarde vermeld. Indien de landelijke doelstelling van de betreffende waarde afwijkt

¹⁹ De landelijke doelomschrijving in deze paragraaf beperkt zich in principe tot behoud/uitbreiding oppervlakte (of omvang leefgebied) en behoud/verbetering kwaliteit (leefgebied), in geval van soorten en vogels aangevuld met het doel voor behoud/uitbreiding populatie. Voor de volledige formulering van de landelijke doelen inclusief toelichting wordt verwezen naar het Natura 2000 doelendocument (2006).

van wat kan worden verwacht uit de landelijke staat van instandhouding, is dit hier gemotiveerd. Gebiedsdoelstellingen die afwijken van de landelijke doelstelling, worden ook zoveel mogelijk gemotiveerd. In gevallen waarin motivering ontbreekt, is aanpassing nog in overweging (met name naar aanleiding van zienswijzen) in het kader van het besluit voor het betreffende gebied. Doelstellingen die volgens de tabellen zijn aangepast ten opzichte van het ontwerpbesluit (zie kolom "Besluit") staan eveneens onder de betreffende tabellen gemotiveerd. De instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-waarden die zijn toegevoegd ten opzichte van het ontwerpbesluit, zijn in principe op behoud gesteld, omdat de landelijke doelstelling al haalbaar werd geacht zonder deze toevoegingen. De instandhoudingsdoelstellingen die om deze reden op behoud zijn gesteld en daarmee afwijken van de landelijke doelstelling voor de betreffende Natura 2000-waarde, zijn in de tabellen gemarkeerd met een x. In een aparte kolom is van elk gebied de relatieve bijdrage vermeld. Voor een nadere toelichting en de klasse-indeling wordt verwezen naar de inleiding van onderdeel 2 van deze bijlage.

B.3.1 Habitatrichtlijn: habitattypen

H2110 – Embryonale duinen					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en behoud kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
007	Noordzeekustzone	behoud	behoud	A2	aanwijzingsbesluit
086	Schoorlse Duinen	uitbreiding	behoud	C	aanwijzingsbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	C	conform ontwerp
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
113	Voordelta	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
122	Westerschelde & Saeftinghe	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding voor het habitattype embryonale duinen is beoordeeld als "gunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. Met één uitzondering zijn de gebiedsdoelen in overeenstemming met de landelijke doelstelling. Het gebiedsdoel voor Schoorlse Duinen (086) wijkt af van het landelijk doel op het aspect oppervlakte. Het habitattype is langs de Hollandse kust betrekkelijk zeldzaam en door recente inrichtingsmaatregelen is er een situatie ontstaan met uitbreidingsmogelijkheden voor het habitattype in dit gebied. Met een uitbreidingsdoelstelling wordt beoogd optimaal gebruik te maken van de ecologische potenties van het gebied.

H2120 – Witte duinen					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit *					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit

086	Schoorlse Duinen	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	B1	conform ontwerp
096	Coepelduynen	behoud	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
097	Meijndel & Berkheide	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit
098	Westduinpark & Wapendal	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud ^b	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit
122	Westerschelde & Saeftinghe	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
123	Zwin & Kievittepolder	behoud	verbetering	C	ontwerpbesluit

(a) Verbetering kwaliteit wordt vooral nagestreefd in de duinen van de vastelandskust en het Deltagebied.

(b) Achteruitgang van het oppervlakte ten gunste van het habitatype grijze duinen (H2130) is toegestaan.

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitatype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding voor het habitatype witte duinen is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk "gunstig" en "matig ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. De doelstelling van verbetering kwaliteit wordt nagestreefd door het optimaliseren van verstuiving. In de gebieden waar deze ontwikkeling conflicteert met de veiligheid van het achterliggende land, is geen verbeterdoelstelling neergelegd (bijvoorbeeld Duinen Goeree & Kwade Hoek (101)). In het Waddengebied komt het habitatype reeds over een groot oppervlakte en in goede kwaliteit voor. Ook voor deze gebieden is een behoudopgave geformuleerd. In Westerschelde & Saeftinghe is een behoudopgave geformuleerd omdat daar weinig mogelijkheden zijn voor verbetering van de kwaliteit. Voor de gebieden langs de (Noord-)Hollandse kust (Schoorlse Duinen (086), Noordhollands Duinreservaat (087) en Kennemerland-Zuid (088)) is, in tegenstelling tot het landelijk doel, gekozen voor de doelstelling uitbreiding oppervlakte. Vanwege de grote breedte van het duingebied is uitbreiding van witte duinen in deze gebieden goed mogelijk. Dit is vooral van belang voor de uitbreidingsopgave van het prioritaire habitatype grijze duinen (H2130).

H2130A – *Grijze duinen, kalkrijk					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit *
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	verbetering	A1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	A2	conform ontwerp
096	Coepelduynen	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
097	Meijndel & Berkheide	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
098	Westduinpark & Wapendal	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
117	Manteling van Walcheren	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit

123	Zwin & Kievittepolder	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
------------	-----------------------	--------	--------	---	----------------

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). Het zwaartepunt van grijze duinen, *kalkrijk* (subtype A) ligt in de duinen tussen Bergen en Den Haag. De landelijke staat van instandhouding voor subtype A is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk "matig ongunstig" en "zeer ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. In afwijking van de landelijke doelstelling is voor gebieden met een relatief geringe bijdrage aan deze landelijke doelstelling (onder andere Duinen Ameland (005), Duinen Schiermonnikoog (006), Solleveld & Kapittelduinen (099), Zwin & Kievittepolder (123)) gekozen voor een behoudsdoelstelling. Ook voor het gebied Coepelduynen (096) geldt een behoudopgave, omdat het habitattype daar nog in goed ontwikkelde vorm voorkomt en er geen mogelijkheden zijn voor uitbreiding van de oppervlakte.

H2130B – *Grijze duinen, kalkarm					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	verbetering	B2	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
098	Westduinpark & Wapendal	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
115	Grevelingen	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding voor het habitattype grijze duinen, *kalkarm* (subtype B) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk "matig ongunstig" en "zeer ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. De doelstellingen voor de gebieden Duinen Goeree & Kwade Hoek (101) en Duinen Den Helder – Callantsoog (084) wijken af van de landelijke doelstelling, omdat het habitattype in deze gebieden reeds in goed ontwikkelde vorm aanwezig is en er geen mogelijkheden zijn voor uitbreiding van de oppervlakte. Ook de doelstelling van het gebied Grevelingen (115) wijkt af van de landelijke doelstelling. Door de ligging van het habitattype ten opzichte van de kustlijn treedt hier onvoldoende overstuiving door zand op, noodzakelijk voor het duurzaam voortbestaan van het habitattype, om kwaliteitsverbetering of uitbreiding van de oppervlakte te kunnen realiseren. Vanwege de dynamische omstandigheden in de Waddenzee (001) is uitbreiding van de oppervlakte in dit gebied niet mogelijk. Hier wordt dan ook alleen ingezet op verbetering van de kwaliteit. Ook in de gebieden Kennemerland-Zuid (088) en Solleveld & Kapittelduinen (099) wordt alleen ingezet op verbetering van de kwaliteit. In Kennemerland-Zuid biedt de overwegend kalkrijke bodem hier geen mogelijkheden voor uitbreiding van de oppervlakte. Voor het gebied Solleveld & Kapittelduinen is gekozen voor een

behoudsdoelstelling voor het aspect oppervlakte, vanwege de relatief geringe bijdrage aan de landelijke doelstelling.

H2130C – *Grijze duinen, <i>heischraal</i>					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit *
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	C	conform ontwerp
100	Voornes Duin	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	verbetering	A1	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	uitbreiding	verbetering	A1	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattypen zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding voor het habitattypen grijze duinen, *heischraal* (subtype C) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als “zeer ongunstig”. De landelijke doelstelling sluit hierop aan. De doelstelling voor het gebied Duinen Den Helder – Callantsoog (084) wijkt af van de landelijke doelstelling, omdat het habitattypen in dit gebied reeds in goed ontwikkelde vorm aanwezig is en er geen mogelijkheden zijn voor uitbreiding van het oppervlakte. In het gebied Duinen Goeree & Kwade hoek (101) is het habitattypen reeds over voldoende oppervlakte aanwezig en zijn er geen potenties voor verdere uitbreiding. Er is wel een verbeteropgave voor de kwaliteit van het habitattypen in dit gebied.

H2150 – *Duinheiden met struikheide					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en behoud kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	B1	conform ontwerp
098	Westduinpark & Wapendal	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren				doel vervallen

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattypen zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding voor het habitattypen duinheiden met struikheide is beoordeeld als “gunstig”. De landelijke doelstelling sluit hierop aan. In afwijking van de landelijke

doelstelling is voor het gebied Solleveld & Kapittelduinen (099) gekozen voor verbetering van de kwaliteit, omdat de kwaliteit in dit gebied de laatste jaren enigszins achteruit is gegaan en er kansen voor verbetering zijn.

H2160 – Duindoornstruwelen					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en kwaliteit... ^a					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud ^a	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud ^a	behoud	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud ^a	behoud	A1	doel aangepast ^b
096	Coepelduynen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
097	Meijndel & Berkheide	behoud ^a	behoud	B2	ontwerpbesluit
098	Westduinpark & Wapendal	behoud ^a	behoud	C	aanwijzingsbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud ^a	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	behoud ^a	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud ^a	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
115	Grevelingen	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud ^a	behoud	B2	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	behoud ^a	behoud	B2	ontwerpbesluit
122	Westerschelde & Saeftinghe	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
123	Zwin & Kievittepolder	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit

- (a) ... van goed ontwikkelde vormen in de gebieden waar het type een belangrijke positie in het duinlandschap inneemt. Enige achteruitgang in oppervlakte is toegestaan ten gunste van uitbreiding oppervlakte van habitattypen witte duinen (H2120), grijze duinen (*H2130) of vochtige duinvalleien (H2190), mits de totale oppervlakte van goed ontwikkelde vormen [in het betreffende gebied] niet afneemt²⁰.
- (b) De "ten gunste formulering" van Kennemerland-Zuid is aangepast. De oppervlakte duindoornstruwelen mag niet langer afnemen ten gunste van de habitattypen zilte pionierbegroeiingen (H1310) en schorren en zilte graslanden (H1330). Dit gebied is niet langer voor deze twee habitattypen aangewezen (zie bijlage B.1 voor een toelichting).

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitatype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding voor het habitatype duindoornstruwelen is beoordeeld als "gunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. Alle gebiedsdoelen zijn in overeenstemming met de landelijke doelstelling. Aan een groot deel van de gebieden is een "ten gunste formulering" toegevoegd. Afhankelijk van het voorkomen in deze gebieden zullen één of meerdere van de begunstigde habitattypen in de "ten gunste formulering" van de betreffende gebieden zijn opgenomen.

H2170 – Kruiwilgstruwelen					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en behoud kwaliteit ^a					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit

²⁰ Nadere toelichting over de "ten gunste formulering" wordt gegeven in het Natura 2000 doelendocument (2006), p. 35/37.

003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud ^b	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud ^b	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud ^b	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud ^b	behoud	B1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud ^b	behoud	C	conform ontwerp
100	Voornes Duin	behoud ^b	behoud	C	aanwijzingsbesluit
115	Grevelingen	behoud	behoud	A1	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud ^b	behoud	B1	ontwerpbesluit

- (a) Lokaal uitbreiding oppervlakte van goed ontwikkelde vormen en lokaal verbetering kwaliteit.
(b) De oppervlakte mag afnemen ten gunste van het habitatype vochtige duinvalleien (H2190)²⁰.

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitatype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitatype kruipwilgstruwelen is beoordeeld als "gunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. De gebiedsdoelen zijn in overeenstemming met de landelijke doelstelling. De lokale uitbreiding- en verbeteringdoelstelling ligt in het gebied Duinen Den Helder – Callantsoog (084). Het habitatype komt hier in geringe mate voor in matige tot goede kwaliteit en het gebied heeft goede potentie voor herstel.

H2180A – Duinbossen, droog					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en kwaliteit... ^a					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage ^c	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud	behoud	A1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	A1	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
098	Westduinpark & Wapendal	behoud	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	behoud ^b	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud ^b	behoud	B1	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit

- (a) ... maar lokaal uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
(b) Enige achteruitgang in oppervlakte is toegestaan ten gunste van uitbreiding oppervlakte van habitatypes grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190)²⁰.
(c) In eerdere aanwijzingsbesluiten was het niet mogelijk om de actuele voorkomens van de afzonderlijke subtypen in kwantitatieve zin te duiden. Op basis van de huidige kennis wordt de relatieve bijdrage per subtype weergegeven. Dit betekent dat enkele relatieve bijdragen kunnen afwijken ten opzichte van eerdere aanwijzingsbesluiten.

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitatype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitatype duinbossen, *droog*

(subtype A) is beoordeeld als "gunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. Het voorkomen van duineikenbos (subtype A) in Europa is vrijwel beperkt tot Nederland. Vanwege de zeer grote verantwoordelijkheid die Nederland heeft voor dit habitattype wordt, in de gebieden waar goede mogelijkheden hiervoor zijn, uitbreiding van de oppervlakte en/of verbetering van de kwaliteit nagestreefd. De lokale opgave voor uitbreiding oppervlakte is voornamelijk op de Waddeneilanden neergelegd, omdat de oppervlakte van dit subtype daar klein is. Ook in het Natura 2000-gebied Schoorlse Duinen (086) wordt uitbreiding van de oppervlakte van dit subtype nagestreefd en realistisch geacht. In de gebieden Duinen en Lage Land Texel (002), Westduinpark & Wapendal (098) en Solleveld & Kapittelduinen (099) is het beheer reeds gericht op verbetering van de kwaliteit. Ook in de gebieden Duinen Vlieland (003), Duinen Terschelling (004), Schoorlse Duinen (086) en Voornes Duin (100) bestaan goede mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit.

H2180B – Duinbossen, vochtig					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit... ^a					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage ^c	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	verbetering	A1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	verbetering	B1	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	behoud	verbetering	C	ontwerpbesluit
100	Voornes Duin	behoud ^b	behoud	A2	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud ^b	verbetering	A1	ontwerpbesluit

(a) ... maar lokaal uitbreiding oppervlakte.

(b) Enige achteruitgang in oppervlakte is toegestaan ten gunste van uitbreiding oppervlakte van habitattypen grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190)²⁰.

(c) In eerdere aanwijzingsbesluiten was het niet mogelijk om de actuele voorkomens van de afzonderlijke subtypen in kwantitatieve zin te duiden. Op basis van de huidige kennis wordt de relatieve bijdrage per subtype weergegeven. Dit betekent dat enkele relatieve bijdragen kunnen afwijken ten opzichte van eerdere aanwijzingsbesluiten.

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitattype duinbossen, *vochtig* (subtype B) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk "gunstig" en "matig ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. De lokale opgave voor uitbreiding oppervlakte is op de Waddeneilanden neergelegd, omdat de oppervlakte van dit subtype daar klein is. De kwaliteitsdoelstelling van Schoorlse Duinen (086) wijkt af van het landelijk doel, omdat hier weinig potentie voor kwaliteitsverbetering is. Ook in de gebieden Zwanenwater & Pettemerduinen (085) en Voornes Duin (100) wordt behoud van de kwaliteit nagestreefd in tegenstelling tot het landelijk doel, omdat hier reeds een goed ontwikkelde oppervlakte van het habitattype duinbossen, *vochtig* (subtype B) aanwezig is.

H2180C – Duinbossen, binnenduinrand					
Landelijke doelstelling: behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage ^b	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *

005	Duinen Ameland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	behoud	behoud	C	doel toegevoegd *
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud	behoud	A1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	A1	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	behoud	verbetering	B1	ontwerpbesluit
098	Westduinpark & Wapendal	behoud ^a	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit *
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	behoud ^a	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud ^a	behoud	C	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit

- (a) Enige achteruitgang in oppervlakte is toegestaan ten gunste van uitbreiding oppervlakte van habitattypen grijze duinen (H2130) of vochtige duinvalleien (H2190)²⁰.
- (b) In eerdere aanwijzingsbesluiten was het niet mogelijk om de actuele voorkomens van de afzonderlijke subtypen in kwantitatieve zin te duiden. Op basis van de huidige kennis wordt de relatieve bijdrage per subtype weergegeven. Dit betekent dat enkele relatieve bijdragen kunnen afwijken ten opzichte van eerdere aanwijzingsbesluiten.

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitattype duinbossen, *binnenduintrand* (subtype C) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk “gunstig” en “matig ongunstig”. De landelijke doelstelling sluit hierop aan²¹. Kwaliteitsverbetering wordt nagestreefd in de gebieden waar de beste mogelijkheden liggen voor kwaliteitsverbetering en/of die een belangrijke bijdrage leveren aan de landelijke doelstelling. Vanwege de relatief kleine oppervlakte van dit habitattype op de Waddeneilanden is in het gebied Duinen Schiermonnikoog (006) een doel gesteld voor uitbreiding van de oppervlakte.

H2190A - Vochtige duinvalleien, open water					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	behoud	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	A1	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
100	Voornes Duin	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit

²¹ Landelijk doel gewijzigd: Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Schoorlse Duinen (Stcrt. 2010, 2212).

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitatype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitatype vochtige duinvalleien, *open water* (subtype A) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk "gunstig" en "matig ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan voor het aspect kwaliteit. Echter op het aspect oppervlakte wijkt het landelijk doel af, omdat Nederland een relatief zeer groot belang heeft voor het habitatype. Er geldt een behoudsdoelstelling als er in het gebied geen herstelmogelijkheden zijn, zoals in Duinen Vlieland (003). Alle verbeterdoelstellingen sluiten aan op reeds ingezet hydrologisch herstel (Waddeneilanden en Hollandse kust) en regeneratie van duinvalleien in duingebieden die door waterwinning zijn aangetast. Voor duurzaam voortbestaan van jonge stadia en de rijke variatie aan vochtige duinvalleien, is vergroting van dynamiek door wind en zee noodzakelijk in een deel van de gebieden. Dit is niet mogelijk op plaatsen waar conflict zou ontstaan met de veiligheid van het achterliggende land en ook niet waar de duinen te smal zijn voor grootschalige verstuingen, zoals Manteling van Walcheren (117).

H2190B – Vochtige duinvalleien, <i>kalkrijk</i>					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	uitbreiding	behoud	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
007	Noordzeekustzone	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	behoud	B1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	B2	conform ontwerp
096	Coepelduynen	behoud	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
097	Meijndel & Berkheide	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	uitbreiding	verbetering	C	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
114	Krammer-Volkerak	uitbreiding	behoud	C	concept-ontwerp
115	Grevelingen	behoud	behoud	A2	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
122	Westerschelde & Saeftinghe	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitatype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitatype vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (subtype B) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als "matig ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan. Wanneer er geen potentiële herstelmogelijkheden aanwezig zijn binnen de begrenzing van het gebied door bijvoorbeeld de mate van dynamiek, zoals in Waddenzee (001), Noordzeekustzone (007) en Grevelingen (115) is er een behoudsdoelstelling geformuleerd. Alle verbeterdoelstellingen sluiten aan op reeds ingezet hydrologisch herstel (Waddeneilanden en Hollandse kust) en regeneratie van duinvalleien in duingebieden die door waterwinning zijn aangetast. Voor duurzaam voortbestaan van jonge stadia en de rijke variatie aan vochtige duinvalleien, is vergroting van dynamiek door wind en zee noodzakelijk in een deel van de gebieden. Dit is niet mogelijk op plaatsen waar conflict zou ontstaan met de veiligheid van het achterliggende land en ook niet waar de duinen te smal zijn voor grootschalige verstuingen, zoals Manteling van Walcheren (117).

H2190C – Vochtige duinvalleien, ontkalkt					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	uitbreiding	verbetering	A1	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	uitbreiding	verbetering	A1	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	verbetering	A1	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
086	Schoorlse Duinen	uitbreiding	verbetering	B1	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	behoud	B1	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	C	doel toegevoegd *
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	uitbreiding	verbetering	B1	ontwerpbesluit

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrichtlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattype zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitattype vochtige duinvalleien, *ontkalkt* (subtype C) is op de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als "matig ongunstig". De landelijk doelstelling sluit hierop aan. Er geldt een behoudsdoelstelling als in het gebied zeer beperkte of geen herstelmogelijkheden zijn, zoals in Duinen Schiermonnikoog (006). Alle verbeterdoelstellingen sluiten aan op reeds ingezet hydrologisch herstel (Waddeneilanden en Hollandse kust) en regeneratie van duinvalleien in duingebieden die door waterwinning zijn aangetast. Voor duurzaam voortbestaan van jonge stadia en de rijke variatie aan vochtige duinvalleien, is vergroting van dynamiek door wind en zee noodzakelijk in een deel van de gebieden. Een dergelijke ontwikkeling wordt nagestreefd op plaatsen waar dit niet in conflict is met de veiligheid van het achterliggend land.

H2190D – Vochtige duinvalleien, hoge moerasplanten					
Landelijke doelstelling: uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit					
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel oppervlakte	Doel kwaliteit	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	uitbreiding	verbetering	B2	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	B2	aanwijzingsbesluit
084	Duinen Den Helder – Callantsoog	uitbreiding	verbetering	C	ontwerpbesluit
085	Zwanenwater & Pettemerduinen	behoud	behoud	A1	ontwerpbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	uitbreiding	behoud	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	B1	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	uitbreiding	verbetering	B2	ontwerpbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud ^a	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
100	Voornes Duin	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit *
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit *
117	Manteling van Walcheren	behoud	behoud	C	doel toegevoegd *

(a) Achteruitgang in oppervlakte ten gunste van habitattype vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (H2190B), is toegestaan.

Vrijwel alle duingebieden langs de Nederlandse kust zijn Habitatrictlijngebied. Dit betekent dat het overgrote deel van dit habitattypen zich bevindt binnen het landelijke Natura 2000-netwerk (>95% van de landelijke oppervlakte). De landelijke staat van instandhouding van het habitattypen vochtige duinvalleien, *hoge moerasplanten* (subtype D) is voor de aspecten oppervlakte en kwaliteit beoordeeld als respectievelijk "matig ongunstig" en "gunstig". De landelijke doelstelling sluit hierop aan voor het aspect oppervlakte; voor het aspect kwaliteit wijkt de landelijke doelstelling echter af. Hiervoor is gekozen vanwege het zeer grote relatieve belang dat Nederland heeft voor het habitattypen en bovendien om het hydrologische herstel, dat reeds is ingezet voor het habitattypen, optimaal te benutten. Wanneer er geen potentiële herstel mogelijkheden aanwezig zijn binnen de begrenzing van het gebied, zoals in Duinen Terschelling (004), is er een behoudsdoelstelling neergelegd.

Alle verbeterdoelstellingen sluiten aan op reeds ingezet hydrologisch herstel (Waddeneilanden en Hollandse kust) en regeneratie van duinvalleien in duingebieden die door waterwinning zijn aangetast. Voor duurzaam voortbestaan van jonge stadia en de rijke variatie aan vochtige duinvalleien, is vergroting van dynamiek door wind en zee noodzakelijk in een deel van de gebieden. Dit is niet mogelijk op plaatsen waar conflict zou ontstaan met de veiligheid van het achterliggende land en ook niet waar de duinen te smal zijn voor grootschalige verstuingen, zoals Manteling van Walcheren (117).

B.3.2 Habitatrictlijn: soorten

H1014 – Nauwe korfslak						
Landelijke doelstelling: behoud omvang en kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie						
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Relatieve bijdrage	Besluit
001	Waddenzee	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
087	Noordhollands Duinreservaat	behoud	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	behoud	A1	conform ontwerp
097	Meijndel & Berkheide	behoud	behoud	behoud	A1	ontwerpbesluit
099	Solleveld & Kapittelduinen	behoud	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
100	Voornes Duin	behoud	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
101	Duinen Goeree & Kwade Hoek	behoud	behoud	behoud	B1	aanwijzingsbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
117	Manteling van Walcheren	behoud	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
122	Westerschelde & Saefinghe	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
123	Zwin & Kievitpolder	behoud	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
154	Geleenbeekdal	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit

De landelijke staat van instandhouding van de nauwe korfslak is op het aspect leefgebied beoordeeld als "matig ongunstig". De landelijke doelstelling sluit hier niet op aan. De matig ongunstige staat van instandhouding wordt veroorzaakt door de toestand van de duinen, verreweg het belangrijkste leefgebied. De hoeveelheid geschikt habitat (met name populierenbos) vertoont hier een lichte afname. Dit heeft twee oorzaken. Ten eerste neemt door natuurlijke successie in de duinen de oppervlakte eikenbos toe. Ten tweede worden populierachtigen en daarmee vergelijkbare soorten op veel plaatsen gekapt omdat ze niet als inheems worden beschouwd. De landelijke behoudsdoelstelling wordt met deze ontwikkelingen een behoorlijke opgave. In de kalkrijke duinen moeten leefgebieden voor de soort (per saldo) behouden blijven voor behoud van de populatie. Alle gebiedsdoelen sluiten aan bij de landelijke doelstelling die gericht is op behoud. Op langere termijn is meer inzicht nodig in verspreiding, populatiedynamiek en ecologie van deze soort om adequate bescherming mogelijk te maken.

H1318 – Meervleermuis (winter)						
Landelijke doelstelling: behoud omvang en kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie						
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Relatieve bijdrage ^a	Besluit
057	Veluwe	behoud	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
088	Kennemerland-Zuid	behoud	behoud	behoud	B2	doel toegevoegd
097	Meijndel & Berkheide	behoud	behoud	behoud	A2	ontwerpbesluit
156	Bemelerberg & Schiepersberg	behoud	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
157	Geuldal	behoud	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
159	Sint Pietersberg & Jekerdal	behoud	behoud	behoud	B1	ontwerpbesluit
160	Savelsbos	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit

- (a) De schatting van de landelijke populatiegrootte is verhoogd en enkele relatieve bijdragen zijn verlaagd, omdat in eerdere besluiten geen rekening is gehouden met de belangrijke overwinteringsplaatsen in Noord- en Zuid-Holland.

De landelijke staat van instandhouding van de meervleermuis is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als "gunstig"²². De landelijke doelstelling sluit hierop aan. Alle gebiedsdoelstellingen sluiten aan op de landelijke doelstelling. Deze is gericht op behoud van overwinteringsplaatsen (met name groeven en bunkers) die gebruikt worden door meervleermuizen.

H1903 – Groenknolorchis						
Landelijke doelstelling: uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit biotoop ten behoeve van uitbreiding populatie						
N2k-nr	Natura 2000-gebied	Doel omvang	Doel kwaliteit	Doel populatie	Relatieve bijdrage	Besluit
002	Duinen en Lage Land Texel	behoud	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
003	Duinen Vlieland	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
004	Duinen Terschelling	behoud	behoud	behoud	A1	aanwijzingsbesluit
005	Duinen Ameland	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	C	aanwijzingsbesluit
006	Duinen Schiermonnikoog	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
018	Rottige Meenthe & Brandemeer	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	C	ontwerpbesluit
034	Weerribben	behoud	behoud	behoud	A1	ontwerpbesluit
035	De Wieden	behoud	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
072	IJsselmeer	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit
088	Kennemerland-Zuid	uitbreiding	verbetering	uitbreiding	C	doel aangepast ^a
094	Naardermeer	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
095	Oostelijke Vechtplassen	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
100	Voornes Duin	uitbreiding	behoud	uitbreiding	C	aanwijzingsbesluit
103	Nieuwkoopse Plassen & De Haack	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
115	Grevelingen	behoud	behoud	behoud	B2	ontwerpbesluit
116	Kop van Schouwen	behoud	behoud	behoud	C	ontwerpbesluit
122	Westerschelde & Saeftinghe	behoud	behoud	behoud	C	aanwijzingsbesluit

- (a) De doelstelling voor het gebied Kennemerland-Zuid is op het aspect leefgebied aangepast van "behoud omvang en kwaliteit biotoop" naar "uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit biotoop". Uitbreiding van de oppervlakte en kwaliteitsverbetering van het habitattypen vochtige duinvalleien, *kalkrijk* (H2190B) in het gebied biedt mogelijkheden voor herstel van de biotoop van de soort. Daarmee is de doelstelling van het gebied in lijn gebracht met de landelijke doelstelling.

²² De staat van instandhouding wijkt af van de staat van instandhouding zoals gegeven in het Natura 2000 doelendocument (zie Natura 2000 profielendocument 2008 voor nadere uitleg).

De landelijke staat van instandhouding van de habitatsoort groenknolorchis is op de aspecten populatie en leefgebied beoordeeld als “matig ongunstig”²³. De landelijke opgave sluit hierop aan. De kansen voor uitbreiding van populaties zijn in de meeste gebieden echter beperkt; er is daarom veelal voor een behoudopgave gekozen. In de gebieden Duinen en Lage Land Texel (002), Duinen Vlieland (003), Duinen Terschelling (004), Duinen Schiermonnikoog (006) en Weerribben (034) is voor een behoudopgave gekozen, omdat de biotoop hier in voldoende mate en kwaliteit voorkomt. In de Deltagebieden (Grevelingen (115) en Westerschelde & Saeftinghe (122)), hangen de ontwikkelingen van de populatie samen met de fluctuerende waterstanden en natuurlijke successie. In het IJsselmeer (072) worden de mogelijkheden voor herstel of uitbreiding zeer laag ingeschat. In de gebieden Naardermeer (094), Oostelijke Vechtplassen (095) en Nieuwkoopse Plassen & De Haack (103) gaat het om kleine populaties, waarvoor momenteel geen tot weinig uitbreidingsmogelijkheden worden gezien.

²³ De beschreven staat van instandhouding wijkt af van de staat van instandhouding zoals gegeven in het Natura 2000 doelendocument (2006). Zie het Natura 2000 profielendocument (2008) voor een nadere uitleg.